

Přehled zpráv

Německé homosexuální dvojice mají volnou cestu k uzavírání manželství a adoptování dětí.....	8
30.6.2017 ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 18:10 Ozvěny dne - publicistika	
Evropská unie a Rusko prodloužily vzájemné sankce	9
30.6.2017 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Zaostřeno na úřadování filipínského prezidenta Rodriga Duterte	11
30.6.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 15:35 Zaostřeno	
V Rusku se nebezpečně roztahuje bída, každý desátý nemá peníze na jídlo	15
30.6.2017 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Zahraniční <i>iDNES.cz, Adam Hájek</i>	
V regionu populistů a extremistů. Na severu Německa už uprchlíci přestávají být volebním tahákem	17
29.6.2017 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Evropský parlament <i>Martin Novák</i>	
SOUDRUZI NA SUCHU	20
29.6.2017 Hospodářské noviny ~ str. 10 ~ Panorama <i>Jan Štětka</i>	
Kolaps ČSSD přináší komunistům protestní hlasy. Mohou o ně ale snadno přijít.....	22
29.6.2017 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Jan Štětka</i>	
70 let evropské obranné politiky. Bude konečně funkční?	26
29.6.2017 euractiv.cz ~ str. 00 ~ <i>Lukáš Hendrych</i>	
Jak to vidí mediální teoretik Jan Jirák	31
28.6.2017 ČRo Dvojka ~ str. 01 ~ 08:30 Jak to vidí	
Metropole prázdninová.....	36
28.6.2017 City DNES ~ str. 08 ~ <i>MICHAELA BŮNOVÁ ; JAKUB HELLER</i>	
K životu potřebuju akci	40
28.6.2017 Vlasta ~ str. 14 ~ Rozhovor <i>EVA RIEGEROVÁ</i>	
Potřebujeme romány? pro ženy	43
27.6.2017 Psychologie dnes ~ str. 08 ~ Rozhovor <i>red</i>	
Personální změna v představenstvu Dachseru	45
26.6.2017 automakers.cz ~ str. 00 ~ Logistika	

handl

Personální změna v představenstvu Dachseru	46
26.6.2017 czechbanking.cz ~ str. 00 ~ Logistika <i>handl</i>	
Šéf strany: Hudebka a fyzika? Zbytečné, naučme děti finanční gramotnost	46
26.6.2017 tyden.cz ~ str. 00 ~ Školství <i>Vladimír Barák</i>	
Problém imigrace a uprchlických kvót	49
25.6.2017 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 18:10 Názory a argumenty	
V tomto týdnu se objevil další výzkum volebních preferencí agentury STEM	57
25.6.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Zemanův výrok? Degradace úřadu	65
24.6.2017 Lidové noviny ~ str. 04 ~ Domov <i>MARTIN HAMPEJS</i>	
Oliva vyrábí žezlo pro Karlovu univerzitu	65
23.6.2017 Slováké noviny - regionální týdeník ~ str. 04 ~ Zprávy ze Slovákca <i>(pb)</i>	
Svině Sobotka? Nevkusné, odporové, šíření nenávisti, duševní chátrání, komentují Zemanova slova politici	66
23.6.2017 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov <i>Lidovky.cz, Martin Hampejs</i>	
Překoná Babiš Topolánkův rekord?	67
22.6.2017 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Otmar Oliva pracuje na žezle pro Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy	68
21.6.2017 slovacky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Slovákco <i>Pavel Bohun</i>	
Oliva vyrábí žezlo pro univerzitu	68
21.6.2017 Slováký deník ~ str. 01 ~ Titulní strana	
Česko by mělo zafixovat výši výdajů na obranu zákonem	69
20.6.2017 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...	
ČSSD míří na banky a velké firmy	72
20.6.2017 Hospodářské noviny ~ str. 01 ~ Titulní strana <i>Tomáš Pergler</i>	
ČSSD slibuje zvýšení příjmů téměř všem zaměstnancům, chybí jí na to 20 miliard. Chce je získat zdaněním bank a velkých firem	73

20.6.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Tomáš Pergler, Radek Bartoníček</i>	
Koubská vydala knihu válečných vzpomínek. Podle Vladimíra Kučery vypráví o lidech, kteří překonali osud.....		75
19.6.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>ČTK</i>	
Účast Le Penové v prezidentských volbách Národní frontě uškodila, tvrdí odborník		76
18.6.2017	lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Svět <i>Lidovky.cz, Martin Hampejs</i>	
Macron míří k vítězství, jaké tu nebylo, socialisté hrají o přežití, říká pro INFO.CZ expertka na Francii ...		78
18.6.2017	info.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>Lucie Bednářová</i>	
Macron zřejmě získá absolutní většinu		80
17.6.2017	Lidové noviny ~ str. 06 ~ Svět <i>MARTIN HAMPEJS</i>	
Dobrou chuť, pokud právě čtete		81
17.6.2017	Lidové noviny ~ str. 19 ~ Orientace <i>JENDA ŽÁČEK</i>	
Diplomka.....		85
16.6.2017	Metro ~ str. 03 ~ Příloha - Metro 20 let <i>LAM</i>	
Fakulta sociálních věd bude mít vlastní žezlo		86
15.6.2017	Mladá fronta DNES ~ str. 18 ~ Praha <i>(ČTK)</i>	
Předvolební situace v ČSSD.....		86
14.6.2017	ČRo Plus ~ str. 01 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Marek Stránský: Na internetu nevyřešíte vše. A taky to stojí hodně peněz		89
14.6.2017	MaM.cz ~ str. 00 ~ <i>Jiří Hořčica</i>	
Zemětřesení v čele ČSSD.....		90
14.6.2017	ČT 24 ~ str. 02 ~ 20:00 90' ČT24	
Cena PR: Absolutním vítězem je kampaň České mincovny		94
14.6.2017	mediaguru.cz ~ str. 00 ~ PR <i>Mediaguru</i>	
Ceny za PR ovládla AC&C, vítězem Omnimedia		102
14.6.2017	mediar.cz ~ str. 00 ~ Články <i>Ondřej Aust</i>	
KDO ZAPLATÍ ÚČET?.....		111
14.6.2017	Hospodářské noviny ~ str. 10 ~ Panorama	

Marek Miller

Kdo zaplatí účet? Lidé přestávají vnímat rizika zadlužování, říká viceguvernér ČNB Tomšík.....	115
14.6.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ Marek Miller
Sobotkovo mlčení, zda setrvá v čele ČSSD, může straně ještě více uškodit, říkají politologové.....	120
13.6.2017	aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci Jan Štětka
Sobotka už hlavně musí říct, co chce. Mlčením jen prohlubuje krizi ČSSD, říkají experti.....	121
13.6.2017	iHNed.cz ~ str. 00 ~ Jan Štětka
Co je a co není komunitní plánování?	122
13.6.2017	denik.obce.cz ~ str. 00 ~ Reforma veřejné správy PhDr. Ing. Vít Skála, Ph.D.
Vladimír Dlouhý: Z Hospodářské komory se stala silná instituce. Hlas podnikatelů je konečně slyšet..	125
13.6.2017	Komora.cz ~ str. 12 ~ Podnikání - rozhovor s prezidentem HK ČR MIROSLAV DIRO
Patricie Strouhalová: Musím mít nad sebou bič.....	128
13.6.2017	Styl pro ženy ~ str. 14 ~ Osobnost KLÁRA ŘÍHOVÁ
První kolo parlamentních voleb ve Francii	133
12.6.2017	ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika
Novým mluvčím Generali se stává Jan Marek	135
12.6.2017	personalista.com ~ str. 00 ~
Jak poznat kam směřovat zdroje?	135
12.6.2017	Obec & finance ~ str. 62 ~ Sociální kapitál Vít Skála
Sobotkův favorit Ludvík chce odejít z politiky	137
12.6.2017	Mladá fronta DNES ~ str. 04 ~ Z domova Pavel Švec, Adéla Paclíková
Mayová: Konzervativci jako jediní dokáží zajistit brexit.....	138
12.6.2017	euroskop.cz ~ str. 00 ~ Členské státy Euroskop
Na internetu nevyřešíte vše. A taky to stojí hodně peněz	140
12.6.2017	Marketing & Media ~ str. 19 ~ Agenda Jiří Hořčica
Francouzi volí parlament	141
11.6.2017	ČT 24 ~ str. 01 ~ 21:05 Horizont

Zapomenutý příběh pěšáka disentu	144
10.6.2017 Lidové noviny ~ str. 15 ~ Česká pozice <i>LUBOŠ ŠVEC</i>	
Předsedou nacionalistické a euroskeptické Strany Finů byl zvolen Jussi Halla-aho	147
10.6.2017 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...	
Osud Lidic se stal symbolem nacistické hrůzovlády.....	149
10.6.2017 novinky.cz ~ str. 00 ~ Věda a školy <i>fš</i>	
Z TWITTERU	152
9.6.2017 Hospodářské noviny ~ str. 06 ~ Události	
Británie po volbách.....	152
9.6.2017 ČRo Radiožurnál ~ str. 01 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika	
Předčasné parlamentní volby ve Velké Británii	155
9.6.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
NATO nemůže dělat všechno samo. Juncker tlačí na společnou evropskou obranu, Česko ho podporuje	163
9.6.2017 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Ondřej Houska</i>	
Nezdar Mayové může vést k měkčímu brexitu, soudí politologové	164
9.6.2017 denik.cz ~ str. 00 ~ Česko <i>ČTK</i>	
Evropané se podle Sobotky musí bránit společně. Předseda komise Juncker chce v Evropě probudit spící Šípkovou Růženku	166
9.6.2017 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Ondřej Houska</i>	
Krátké zprávy z domova, ze světa a z byznysu	167
9.6.2017 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>red</i>	
Výpověď bývalého ředitele americké FBI Comeyho před výborem amerického Senátu	171
8.6.2017 ČRo Plus ~ str. 04 ~ 17:10 Den podle...	
V potížích jsou Trump i Comey. Co přinesla výpověď bývalého šéfa FBI v Senátu?	173
8.6.2017 info.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>Adam Kotrbatý</i>	
Mayová nezvládla kampaň, ve volbách se jí to může vymstít. Čechům by to pomohlo, tvrdí expert.....	174
8.6.2017 info.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>Lucie Bednářová</i>	

Rozhovor se specialistou na vzdělávání Bohumilem Kartousem	178
8.6.2017 ČRo Radiožurnál ~ str. 01 ~ 09:05 Host Lucie Výborné	
Nový šéf FBI	186
7.6.2017 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Jan Marek novým mluvčím pojišťovny Generali, střídá Jiřího Cívku	188
7.6.2017 Kariera.iHNed.cz ~ str. 00 ~ -rkp	
Novými členy Rady České televize jsou Tomáš Samek a Martin Doktor	188
7.6.2017 denikreferendum.cz ~ str. 00 ~ Domov Jan Gruber	
Evropa se pouští do společné obrany. Jednotky by zasáhly proti teroristům i pašerákům migrantů	189
7.6.2017 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Evropský parlament Ondřej Houska	
Doktorská stipendia jsou pod hranicí chudoby, studenti podporují zvýšení.....	190
7.6.2017 denikreferendum.cz ~ str. 00 ~ Domov Petra Dvořáková	
EU chce vytvořit společné vojenské jednotky, jež by mohly zasáhnout mimo její území	192
7.6.2017 Hospodářské noviny ~ str. 03 ~ Události Ondřej Houska	
EU chce vytvořit společné vojenské jednotky, jež by mohly zasáhnout mimo její území	193
7.6.2017 iHNed.cz ~ str. 00 ~ Ondřej Houska	
Novým tiskovým mluvčím Generali je Jan Marek	195
6.6.2017 mediaguru.cz ~ str. 00 ~ Aktuality Kateřina Straková	
Kostelnice	195
6.6.2017 Reportér ~ str. 124 ~ kultura Lidmila Kábrtová	
Přelomový rozsudek kvůli vulgarismům. Na ‚zavření‘ je ale půlka českého YouTube	198
6.6.2017 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domov Lidovky.cz, Šárka Kabátová	
Blog: Levicový vlk Corbyn cení zuby na odměřenou lady Mayovou	200
5.6.2017 ct24.cz ~ str. 00 ~ Názory rklos	
Kulatý stůl - komentované shrnutí událostí týdne v zahraničí.....	202
3.6.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Zákaz kouření v ČR.....	215
3.6.2017 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 16:06 Evropa Plus	

Solidní růst české ekonomiky, státní rozpočet v minusu.....	219
2.6.2017 ČT 24 ~ str. 06 ~ 22:00 Události, komentáře	
Postoj ke klimatické změně podle všeho promíchává dosavadní politická spojení.....	222
1.6.2017 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...	
Jeden z nejpopulárnějších pořadů na Rádiu Junior je seriál s Vendou a Fráňou.....	225
1.6.2017 Zlínský deník ~ str. 56 ~ Příloha - Zlínská Festivalová Revue - Zlín Film Festival	

Plné znění zpráv

Německé homosexuální dvojice mají volnou cestu k uzavírání manželství a adoptování dětí

30.6.2017 ČRo Radiožurnál str. 02 18:10 Ozvěny dne - publicistika

Petr DUDEK, moderátor

Německé homosexuální dvojice mají volnou cestu k uzavírání manželství a adoptování dětí. Spolkový sněm totiž schválil potřebnou změnu občanského zákoníku. Agenturní zprávy si v této souvislosti všímají, že mezi těmi, kteří změnu zákoníku podpořili, chyběla kancléřka Angela Merkelová, šéfka vládní CDU/CSU. Naším dalším hostem je Vladimír Handl, odborník na německy mluvící země z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Vladimír HANDL, doktor, odborník na německy mluvící země, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Petr DUDEK, moderátor

Pane doktore, jak to vlastně s dnešním hlasováním bylo? Ví se, že v Bundestagu se o legalizaci sňatku osob stejného pohlaví diskutuje už několik let. Ale nečekalo se tak úplně, že zrovna teď dojde k hlasování a ještě k tomu s tak pozitivním výsledkem.

Vladimír HANDL, doktor, odborník na německy mluvící země, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Máte pravdu, že to téma je v Německu dlouhodobě přítomné a vlastně je v podstatě kon..., téměř konsensuální, protože asi až 82 % dotázaných v Německu dlouhodobě podporuje, aby byly umožněny sňatky lidí se stejným pohlavím, takže to je součást dlouhodobé debaty. To pře..., to hlasování bylo překvapivé, protože je to poslední den vlastně legislativní periody, ve které, nebo legislativního období, ve kterém opozice společně s koaliční stranou SPD, sociální demokracií, prosadily toto hlasování na pořad dne. A to byla skutečně, to byl skutečně velice rychlý postup. Nicméně je třeba říct, že to hlasování v podstatě vyvolala sama kancléřka ve svém interview, myslím v pondělí, kdy vlastně se poprvé vyjádřila o těch otázkách manželství osob stejného pohlaví jako o otázce otevřené, která by měla být otázkou svědomí. A tím vlastně porušila dlouhodobou pozici CDU, konzervativní CDU, která vlastně tuto otázku zcela odmítala. A vlastně tím dostala toto téma do toho politického boje. A vla..., SPD teda to téma uchopila a prosadila toto společně s opozicí, prosadila to hlasování.

Petr DUDEK, moderátor

A myslíte si, že ten klo..., krok kancléřky Merkelové, který jste teď poslal, popsal, může nějak souviset s blížícími se volbami?

Vladimír HANDL, doktor, odborník na německy mluvící země, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že to byl velice jaksi šikovný krok, protože ona tak trochu mi připomíná volby roku 2013, kdy se o ní hovořilo, že vlastně Mer..., kancléřka Merkelová, kandidátka na kancléřku, vlastně působila jako takzvaný vysavač volebních témat, kdy vlastně přebírala všechna témata, která nějakým způsobem ve společnosti rezonovala, včetně témat relativně levicových, a toto je také téma skutečně levicových stran, a liberální FDP, kdy všechny ostatní strany, kromě CDU/CSU, na té, na tomto tématu byly zcela jasně postaveny. A dokonce v posledních letech jasně daly najevo, že do další koalice pudou jenom se stranami, které opět budou podporovat toto manželství osob se stejným pohlavím. Takže to téma tady bylo. Kancléřka byla oslovena. Ona vlastně, vlastně v takové půlvěti jenom v tom interview řekla, že to považuje za otázku teda osobního svědomí a ne teda za otázku takto primárně, primárně právní nebo politickou, a tím teda otevřela a vlastně dala najevo, že

ona bude ochotna o tom jednat. Vzala tím téma těm opozičním stranám, ale i vlastně SPD, a v podstatě docela šikovně ho vyřadila už z toho volebního boje, který teprv teď se rozbíhá.

Petr DUDEK, moderátor

Takže vy říkáte, že kanclérka sice to téma otevřela, ale my víme, že nakonec tu změnu nepodpořila. Tak je to logické?

Vladimír HANDL, doktor, odborník na německy mluvící země, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ona otevřela v tom, že prostě zase řekla to velice, velice pružně a vtipně, že jo, řekla, že prostě pro ni to je otázka, jak říkám, svědomí. Ona tím také řekla, že nebude, nutně nemusí teda hlasovat pro, jenomže je to vlastně otázka volby každého, proto také hlasování parlamentní frakce CDU/CSU, dneska bylo, ona na svědomí každého /nesrozumitelné/ nebyla společná žádná pozice stranická. Také přes 70 nebo kolem 23 %, % poslanců CDU/CSU hlasovalo pro, přes 70 hlasů tam bylo z pravicových nebo konzervativních stran. Ona samotná řekla, že pro ni nadále teda manželství je manželství muže a ženy, nicméně zase řekla, že vlastně ten klíčový problém, který s tím rovnoprávným manželství je spojen, to je otázka adopce, a ona řekla, že sice to manželství pro ni je, manželství je vztah muže a ženy, ale že nemá nic proti tomu, aby teda homosexuální páry adoptovaly jako páry děti. Takže ona vlastně se vyč..., vymezila tímto způsobem.

Petr DUDEK, moderátor

Upozorňuje Vladimír Handl, politolog **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuju a hezký večer.

Vladimír HANDL, doktor, odborník na německy mluvící země, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Na shledanou.

Evropská unie a Rusko prodloužily vzájemné sankce

30.6.2017 ČRo Plus str. 02 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Evropská unie a Rusko prodloužily vzájemné sankce. Ruské rozhodnutí padlo dnes a platí do konce příštího roku. Jde hlavně o zákaz dovozu potravin z Evropské unie, Spojených států, Austrálie, Norska, Kanady a dalších zemí. Na seznamu zakázaných produktů jsou především masné a mléčné výrobky, ryby, ovoce a zelenina. Ve středu přijaté prodloužení sankcí Evropské unie vůči Rusku mají platit nejméně do konce ledna 2018. Jejich zrušení je podmíněno prosazením mírových dohod z Minsku. Sankcemi reagovala Evropa na ruskou anexi Krymu. A my jsme teď ve spojení s Karlem Svobodou, odborníkem na post sovětský prostor z katedry východoevropských a ruských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer, pane Svobodo. Ví se, zajímá mě, zda je to i spočítáno třeba, jaké měly a mají Evropské sankce na ruskou ekonomiku k dnešnímu dni dopad?

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono hlavně u těch sankcí je to o něco složitější. Ono to nejde vyjádřit pouze tím, kolik to vlastně stojí. Tam je zajímavé, že Vladimir Putin mluvil třeba o tom, že ty sankce vzájemně jako jsou daleko horší pro Evropu než pro Rusko. Proto je prostou selskou úvahou nesmysl. Samozřejmě Vladimir Putin to musí říkat, protože je ruský prezident. Ale tam jde ještě daleko o víc. Ono ty evropské sankce platí za a) jsou částečně tedy mířenější vůči jednotlivým osobám a za b) platí víceméně pro projekty, které budou v budoucnosti, čili ono je velmi těžké jakoby říkat, jaký vliv mají teď. Další věc je ta, že Rusko už poměrně dlouhou dobu se pohybuje ve stádiu stagnace, už vlastně deset let a tomu se ještě dodalo v roce 2014 na konci pád cen ropy, které jsou stále někde kolem 45 dolarů za barel, čili prakticky se to nedá vyčíslit, a veškeré ty pokusy o vyčíslení jsou relativně nesmyslné, ale.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Dobře, nemusíme, nebudu po vás tedy chtít to vyčíslení, nicméně dá se tedy říci, přestože Vladimír Vladimirovič vcelku pochopitelně dovnitř své země tvrdí, že Rusko dokonce vychází ze sankcí posíleno. Takže ale ty sankce pociťují konkrétní lidé, ale třeba i rozpočet země nebo rozpočet třeba velkých měst?

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Samozřejmě, že je pociťují, ale říkám, tam jde hlavně o ty investiční projekty do budoucnosti. Paradoxně nejhorší dopady na ruskou společnost mají právě ty protisankce, protože on Vladimír Putin jako říká, pro nás jsou výhodné protože naši výrobci mohou více vyrábět, nicméně pro běžného Rusa to znamená, že se mu zvedají ceny a to Rusové několikrát přiznali, také klesá kvalita. Je to pochopitelné, prostě jestliže je nižší konkurence, zvyšují se ceny, a snižuje se kvalita. Navíc prostě je mi líto, ale francouzský sýr /nesrozumitelné/ opravdu nenahradíte, takže tohle je ten.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Na stranu druhou samozřejmě i v Evropě se mluví o tom, že ty a ty firmy, které obchodovaly s Ruskem, takže vlastně teď nemohou. Naposledy tedy byla velká debata v Německu se to dostalo do nejvyšších pater politiky ohledně amerických sankcí, které mají dopad nebo budou mít dopad na evropské firmy. Čili, když to shrnu, budou-li nyní sankce platit oboustranně další rok, dá se říci, kdo na nich prodělá víc? Prodělá na nich víc Rusko nebo Evropská unie?

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Z mého pohledu Rusko jednoznačně. Ono je Rusko prostě slabší partner. Rusko je z ekonomického hlediska a poměrně malý stát. A prostě logicky na nich prodělá více, ale to samozřejmě neznamená, že by jednotliví výrobci nebo jednotlivé sektory v evropských firmách nepociťovali ty problémy, to samozřejmě ne, ale Rusko na nich prodělá víc.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Evropská unie si dala jako podmínku pro odvolání sankcí dodržováním minských dohod, pokud to říkám dobře. Myslím, že ano. Jeví se tato podmínka v současnosti jako správná?

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak ona správná je otázka, ale jestli je splnitelná. Ono tam je prostě problém ten, že ty minské dohody jsou prakticky zablokované. Rusové tvrdí: My bychom třeba i něco dělali, ale jak máme, když ti povstalci nemají nebo ti separatisté nemají zaručený speciální status, není zaručená amnestie. Ukrajinci říkají: Jak my jim můžeme něco takového dát, když jaksí nemůžeme ani kontrolovat hranici. Rusko nám nepředalo hranici a Rusko je tím viníkem, čili ta situace je tam zablokovaná a už se ozývají i hlasy, že to oběma stranám docela vyhovuje, že je ta situace zablokovaná.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A když se vrátím k těm sankcím, ke vztahu Evropská unie versus Rusko, tak samozřejmě je to jasné politikum. Řekl byste že jsme svědky boje o princip, možná na obou stranách, jako myslím to neutrálně nebo rozhodně ne ve špatném slova smyslu, anebo třeba i v těch sankcích spatřujete nějaký pragmatismus, protože moje další otázka bude směřovat k tomu, jak to bude dlouho trvat,

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ten boj o princip, to jste docela trefila, protože, když se bavíte vlastně s Rusy, tak oni říkají, je to náš principiální boj. My vlastně musíme vydržet nebo ta rétorika je taková, protože my jsme vlastně zachránili Krym od genocidy a to co probíhalo na východní Ukrajině, to byla zase genocida ruského národa. Čili i z té ruské strany je to vnímáno vlastně jako něco principiálního, zároveň oni jsou přesvědčeni opravdu o tom, že ty sankce jsou vlastně daleko horší pro Evropu a z Evropy ty hlasy zaznívají přesně obrácené. Není možné, aby stát prostě napadl jiný stát a uzmul kus jeho území jen tak prostě pro nic za nic. Čili tam jste, to bych řekl, že je poměrně přesné a že jde spíše o tyhle ty principy.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No, ale kdy tedy případně by mohl nastat okamžik, kdy ty sankce přestanou vyhovovat jedné nebo druhé straně, tedy přinejmenším jedné z těch stran? Napadá vás taková situace?

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Samozřejmě z té evropské strany, kdykoliv se prostě sebere jeden nebo více států a řeknou prostě, my už je prodlužovat nebudeme. V tomhle tom jakoby Evropa má slabší pozici a Rusko to také velmi silně vnímá a pracují s tím, že vlastně Evropané jak je jich prostě víc, takže se někdo utrhne a prostě nebude chtít v těch sankcích pokračovat.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Říká Karel Svoboda, odborník na postsovětský prostor z katedry východoevropských a ruských studií **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji vám za rozhovor a mějte se moc hezky. Na slyšenou.

Karel SVOBODA, odborník na post sovětský prostor, Katedra východoevropských a ruských studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, na slyšenou.

Zaostřeno na úřadování filipínského prezidenta Rodriga Duterte

30.6.2017 ČRo Plus str. 01 15:35 Zaostřeno

Pavel VONDRA, moderátor

Je to právě rok, co nastoupil do úřadu filipínský prezident Rodrigo Duterte, jeden z nejkontroverznějších státníků současnosti. Jeho válku proti drogám, které padly za oběť tisíce lidí, provází řada přehmatů, skandálů a nesouhlasných projevů doma i v zahraničí. Duterte ale všechny své kritiky odbývá, leckdy i vulgárně, a trvá na tom, že ve svém tažení nepřestane, dokud bude na ulici i ten poslední drogový dealer. Filipínská opozice se přitom obává jeho zjevných autoritativních sklonů. A stanné právo, které nedávno vyhlásil na ostrově Mindanao kvůli aktivitám teroristů hlásících se k takzvanému Islámskému státu, považuje za možnou předzvěst dalšího utahování šroubů. Velká nejistota panuje i ohledně budoucí zahraničně-politické orientace Filipín, poté, co Duterte otevřeně avizoval záměr prohlubovat vztahy s Čínou a Ruskem namísto tradičního spojení s USA. O tom všem uslyšíte podrobněji v následujících 20 minutách. Vaším průvodcem v nich bude Pavel Vondra.

Už když Rodrigo Roa Duterte, přáteli přezdívaný Digong a v oficiálních prohlášeních někdy titulovaný iniciálami PRRD, skládal v posledním červnovém dni loňského roku přísahu hlavy státu, měl své místo v dějinách jisté. Dosud se nestalo, že by do úřadu filipínského prezidenta nastupoval kdokoli nad 70 let. Dutertemu bylo v den inaugurace 71 let, 3 měsíce a 2 dny k tomu. Přesto byl ve světě celostátní filipínské politiky relativním nováčkem. S výjimkou 3 let, kdy zasedal na přelomu století ve Sněmovně reprezentantů filipínského Kongresu, strávil kariéru na radnici města Davao, sice třetího nejlidnatějšího v souostroví, ale pořád čítajícího jen půl druhého milionu obyvatel, což je v zemi s více než stamilionovou populací nepatrný zlomek. Na druhou stranu mu to, že si do té doby s velkou politikou příliš nezašel, umožnilo zaujmout vděčnou pozici horlivého kritika establishmentu. A navíc ho předcházela pověst rázného muže, který si jako starosta dokázal zjednat pořádek v

jednom z nejdivočejších měst Filipín. A totéž nyní sliboval celé zemi. Takto mluvil ve svém inauguračním projevu.

Rodrigo DUTERTE, filipínský prezident

Vím, že se najdou ti, kdo nesouhlasí s mými metodami boje proti kriminalitě, prodeji a užívání drog a korupci. Říkají, že mé metody jsou neobvyklé a na hraně zákona. Rád bych jim odpověděl. Viděl jsem, jak korupce vysává státní peníze určené ke zlepšení situace chudých lidí. Viděl jsem, jak drogy ničí lidské životy a rodinné vztahy. Viděl jsem, jak zločin připravil nevinné, nic netušící lidi o nastřádané úspory a vrátil je po letech dřiny znovu na začátek. Podívejte se na to z téhle perspektivy a pak mi zkuste říct, že se mýlím. V boji, který nás čeká, žádám Kongres, Komisi pro lidská práva a všechny ostatní instituce, kterých se to týká, aby nám umožnily naplnit mandát, který jsme k vládnutí dostali. Bude to neúprosný a vytrvalý boj. Jako právník a někdejší prokurátor ale znám limity moci, která prezidentovi přísluší. Vím, co je legální a co ne. V dodržování pravidel řádného procesu a vlády zákona jsem nekompromisní. Vy si hleďte svoji práci a já si budu hledět své.

Pavel VONDRA, moderátor

Slova o neúprosném boji proti drogám rozhodně nebyla pronesena do větru. Sama filipínská policie evidovala už za první měsíc Duterteho úřadování téměř 400 případů zabití údajných drogových zločinců. Prezident Duterte vydal pokyn, že se policisté nemají obávat střilet, pokud na straně podezřelých nebude 100% spolupráce. A policisté se zjevně nerozpakovali. V médiích se však brzy začaly objevovat zdokumentované případy evidentně nevinných lidí, kteří byli jen ve špatnou dobu na špatném místě. Senátorka za opoziční Liberální stranu Leila de Lima, která v předchozí administrativě působila ve funkci ministryně spravedlnosti a ještě předtím vedla filipínskou Komisi pro lidská práva, počátkem loňského srpna nechala v senátu ustavit výbor pro vyšetření mimosoudního zabíjení ve válce proti drogám.

Leila de LIMA, senátorka, Liberální strana, bývalá ministryně spravedlnosti, bývalá vedoucí Komise pro lidská práva, Filipíny

Ano, pane prezidente, válku proti drogám je třeba vést. Ale musí existovat jiný způsob než tenhle, který nás zavedl nad propast, pod kterou se rozprostírá jen beztrestnost, strach a nakonec i naprostá nelidskost. V boji proti drogám nemůže téct krev. Mezi mrtvými rapidně vzrůstá podíl případů zaměněné identity obětí a také takzvaných kolaterálních škod. Pane prezidente, beztrestnost, jakmile se jí jednou popustí uzda, nezná hranic. A je jí jedno, kdo zemře, kdo bude trpět a kdo bude obětí.

Pavel VONDRA, moderátor

Slova opoziční senátorky se ukázala být věštecká. Prezident Duterte si totiž záhy udělal terč i z ní samotné, coby své nejhlasitější domácí kritičky. Nejprve ji veřejně označil za nemorální ženu, která měla milostný vztah se svým ženatým řidičem. Pak byla vládní většinou odstraněna z čela zmiňovaného vyšetřovacího výboru. A nakonec byla v únoru letošního roku sama zatčena na základě obvinění, že ještě jako ministryně spravedlnosti dopustila, aby uvěznění drogoví bossové dál nerušeně řídili svá zločinecká impéria z nejtřeženejší věznic v zemi, za což od nich měla inkasovat tučné příspěvky na svou volební kampaň. Senátorka de Lima, k jejímuž okamžitému propuštění v březnu vyzval ve svém usnesení i Evropský parlament, v tuto chvíli ve vazbě stále čeká na soudní proces. Její případ ale ve světě zdaleka nepřitahuje tolik pozornosti jako urážky, kterými Duterte častuje své zahraniční kritiky. Takto se například v září loňského roku na dálku obořil na tehdejšího šéfa Bílého domu Baracka Obamu.

Rodrigo DUTERTE, filipínský prezident

Jsem prezident suverénního státu. Už dávno nejsme kolonií. A já nemám žádného pána kromě filipínského národa. Nikdo se mnou nebude takhle jednat. Vyžaduji respekt a vyprošuji si podobné otázky a nevyžádaná prohlášení. /netlumočeno/

Pavel VONDRA, moderátor

Závěrečnou část Duterteho výroku, který doslova obletěl svět, jsem úmyslně nechal v originále. Je totiž problematické překládat filipínské "putanginamo" doslovně jako čubčí synu, jak to udělala prakticky všechna

světová média. V Duterteho velmi specifickém slovníku tento obrat plní spíš roli jakéhosi univerzálního citoslovce frustrace. A rozhodně není adresný. O tom, že z úst hlavy státu zní velmi nepatřičně, ovšem nemůže být pochyb. Bílý dům ostatně reagoval zrušením plánované schůzky obou prezidentů na okraj mezinárodního summitu, kde se měli potkat. Ještě týž měsíc, tedy v září loňského roku, si Duterte řekl o celosvětovou pozornost znovu, a tentokrát vyrazil dech i těm, kteří už jeho jadrnému slovníku přivykli.

Rodrigo DUTERTE, filipínský prezident

Hitler zmasakroval 3 miliony Židů. My tu máme 3 miliony drogově závislých. Taky bych je rád povraždil, vyřešil bych tím problém své země a zachránil příští generaci před zkázou.

Pavel VONDRA, moderátor

Duterteho nepatřičné srovnání se strůjcem holocaustu, i to, že počet židovských obětí snížil na polovinu, vyvolalo pobouření. Mimo jiné u Světového židovského kongresu. Filipínský prezident se za to omluvil, což se běžně nestává. Kritici ale upozorňují, že ještě mnohem horší než jeho verbální eskapády je každodenní realita války proti drogám, kterou rozpoutal. Organizace Human Rights Watch zveřejnila v březnu zprávu nazvanou Povolení zabíjet, v níž na základě vlastního terénního výzkumu zásadním způsobem zpochybnila práci policie. Hovoří hlavní autor zprávy Peter Bouckaert.

Peter BOUCKAERT, autor zprávy Povolení zabíjet, Human Rights Watch

Naše vyšetřování odhalilo, že policejní verze těch případů prostě nejsou věrohodné. Opakovaně se děje, že podezřelá osoba je zastřelena. Někdy dokonce až po tom, co je policií zadržena. A zbraně nebo drogy jsou jí podstrčeny až následně.

Pavel VONDRA, moderátor

Hlavní díl odpovědnosti přitom Human Rights Watch, stejně jako například Amnesty International, připisuje právě filipínskému prezidentovi, který měl svými opakovanými apely nastolit atmosféru beztrestnosti. Filipínská policie tato obvinění rezolutně odmítla, ale její věrohodnost vážně utrpěla kvůli řadě skandálů, při nichž i sami muži v uniformách páchali pod pláštěm války proti drogám kriminální činnost. Snad nejkřiklavějším případem se stal únos a vražda korejského podnikatele Ji Ick-jooa, který byl uškrcen za bílého dne přímo před sídlem policejní centrály. Šéf policie Ronald Dela Rosa, které si Duterte přivedl do Manily z Davá, si za to před ekonomicky veledůležitou korejskou komunitou na Filipínách sypal popel na hlavu.

Ronald DELA ROSA, šéf policie, Filipíny

/netlumočeno/

Pavel VONDRA, moderátor

Je příznačné, že pod vlnou kritiky za raketově rostoucí počet obětí války proti drogám filipínská policie změnila metodologii vykazování statistik, takže nyní cifry zabitých osob spíš umenšuje. Jejich počet už dávno přesáhl 10 tisíc, policie sama se ale hlásí "jen" ke zhruba 3 tisícům a naprostou většinu ostatních přeřadila do kategorie násilných úmrtí, jejichž okolnosti jsou údajně prošetřovány. Duterte sám ale v důrazu na boj proti drogám coby klíčový úkol své administrativy nepolevil, a to dokonce ani po tom, co 23. května propukla jednoznačně největší krize jeho dosavadního prezidentství, když několik set ozbrojenců hlásících se k organizaci Islámský stát obsadilo centrum 200tisícového města Maravi na jihofilipínském ostrově Mindanao, kde vypálili několik budov včetně školy a nemocnice, vzali desítky rukojmích a vyvěsili černé vlajky, jaké používá ISIS. Prezidenta zpráva o tom zastihla během dlouho plánované návštěvy Moskvy, kam se vydal s cílem prohloubit vzájemné vztahy s Ruskem. Jeho mluvčí Ernesto Abella v ruské metropoli narychlo svolala tiskovou konferenci, kde oznámil, že se Duterte neprodleně vrací do vlasti. A nejen to.

Ernesto ABELLA, mluvčí filipínského prezidenta

Prezident mě požádal, abych oznámil, že k desáté hodině večerní manilského času vyhlásil na celém ostrově Mindanao stanné právo z důvodu existence vzpoury, jak mu umožňuje 18. článek 7. hlavy ústavy. Opatření bude v platnosti po dobu 60 dní.

Pavel VONDRA, moderátor

Vyhlášení stanného práva je na Filipínách vnímáno mimořádně citlivě, a to zejména kvůli historické zkušenosti. Někdejší autokratický prezident Ferdinand Marcos ho v zemi vyhlásil v roce 1972, což mu umožnilo zůstat u moci přes 20 let, než byl v roce 1986 svržen filipínskou sametovou revolucí. Pohled na jeho osobnost dodnes filipínskou společnost polarizuje. Prezident Duterte se ale řadí k jeho příznivcům, a také se přátelí s Marcosovým synem Bongbongem, který loni neúspěšně kandidoval na viceprezidenta. A revoluci z roku 1986 vždy označoval za omyl a usiloval o plné očištění otcova jména. Toho se alespoň částečně dostal loni v listopadu, kdy Duterte nechal Marcosovy ostatky uložit na manilském hřbitově hrdinů.

Ceremoniál proběhl bez účasti veřejnosti a informace o něm byla zveřejněna až následně. Ani to ale nezabránilo masovým protestům pod heslem Marcos není hrdina. Přední filipínský historik Ambeth Ocampo na rozdíl od mnoha jiných nezpochybňuje oprávněnost umístění Marcosova hrobu do míst, kde spočívají i jiní filipínští exprezidenti a vyznamenaní vojáci. Podstata problému podle něj vězí někde jinde.

Ambeth OCAMPO, filipínský historik

Marcos učinil spoustu dobrých věcí i spoustu špatných. Problém spočívá v tom, že od roku 1986 jsme o něm slyšeli jen to špatné, zatímco teď, za Duterteho, nám zase ukazují pravý opak. Jen to dobré, co Marcos udělal. Snad ho jednou budeme schopni hodnotit bez emocí. Ale když teď jeho obhájci říkají, že díky stannému právu Marcos udržel mír a pořádek v zemi a že mu to umožnilo vykonat řadu věcí, rád bych zdůraznil, že já vidím historické ponaučení jinde. V tom, že platnost základních lidských práv a občanských svobod by neměla být pozastavována za žádných okolností. Ta práva mají svůj smysl. Lidé možná plně nedoceňují, že lidská práva mají mimo jiné ochránit občany před státem, který se nechová dobře. Až to pochopí, možná si lépe uvědomí i podstatu Duterteho počínání.

Pavel VONDRA, moderátor

Oprávněnost Duterteho vyhlášení stanného práva na Mindanau v současné době zkoumá nejvyšší soud. Ten obdržel hned několik stížností, mimo jiné od skupiny opozičních zákonodárců, kteří se obávají, že si prezident jen testuje terén pro budoucí rozšíření stanného práva na celou zemi a zavedení autokratické formy vlády v Marcosově stylu. Prezident to považuje za nesmysl, ale jedním dechem dodává, že je připraven stanné právo časově prodloužit a místně rozšířit, pokud si to situace vyžádá. A jelikož se armádě nepodařilo teroristy z Maravi vytlačit ani po bezmála 40 dnech místy velmi intenzivních bojů, vyloučit se takový scénář rozhodně nedá. Ve zbývajícím čase se zaměříme na Duterteho zahraničně-bezpečnostní politiku. Pozvání do studia přijal Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Vítejte.

Jan HORNÁT, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Dobrý den.

Pavel VONDRA, moderátor

Duterte je prvním filipínským prezidentem, který navštívil dřív Peking než Washington. V Číně byl během prvního roku ve funkci dokonce hned 2x, v USA zatím nebyl. Navíc při první návštěvě v Pekingu otevřeně proklamoval úmysl rozchodu se Spojenými státy, ať už to znamená cokoli. Dá se z toho podle vás něco vyvozovat?

Jan HORNÁT, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Tak, Rodrigo Duterte vlastně následuje jakousi nezávislou zahraniční politiku. Aspoň on to takto vidí. On do určité míry asi vnímal, že Spojené státy mají možná až moc velký vliv na zahraniční politiku Filipín, a on vlastně v začátku svého prezidentství naznačil jakýsi odklon od Spojených států právě pro to, aby moh, aby vyslal signál vůči Číně, že se přiklání k Číně. Takže vlastně ta rétorika na začátku jeho prezidentského termínu měla signalizovat Číně, ano, jsme otevřený prostě nějakému hlubšímu dialogu a chceme se s vámi více angažovat,

než jak to bylo za, za minulých, minulých vlád. To platilo pro tu první polovinu jeho prezidentství. A já si myslím, že on to velice pertinentně vlastně formuloval, proč vlastně se chce takto s tou Čínou angažovat, tím, že řekl, mně stačí, když Čína postaví nějakou železnici, mně stačí, když mi postaví silnice tam a tam, a já budu zticha, co se týká těch teritoriálních sporů v Jihočínském moři. Takže tady je, myslím, že je velice jasně, proč on se k té Číně přiklání. Že jsou to hlavně investice, investice do infrastruktury, investice do tvorby pracovních míst. Takže tam možná ta, je tam určitý pragmatismus teda ze strany Rodriga Duterteho, proč se k té Číně přiklání. Nicméně v těch posledních měsících vidíme trochu obrat v této politice. Kde on vlastně z toho posledního setkání s čínským prezidentem přijel a vlastně proklamoval, že čínský prezident mu dokonce vyhrožoval válkou v tom smyslu, pokud teda Filipíny začnou těžit ropu v těch sporných územích, tak údajně čínský prezident mu řekl, že v tom případě Čína je schopná přistoupit k nějakému vá... prostě ozbrojenému konfliktu s Filipínami. To samozřejmě čínská strana následně dementovala. Dementoval to, tuším, ministr obrany filipínský, který se také účastnil těch jednání. Nicméně tady vidíme určitý obrat teda v tom Duterteho myšlení a možná ten obrat je takový v tom smyslu, že on sice hledal nějakou nezávislou politiku teda pro Filipíny, ale zjistil, že když se jakoby, když to tak řeknu, osamostatní od těch Spojených států, tak se víc naváže na Čínu a bude záviset, ta zahraniční politika Filipín bude následně závislá na té Číně. Takže si myslím, že zbytek jeho prezidentství bude charakterizován určitým lavírováním a balancováním mezi těmito dvěma státy a je těžké říct vlastně, jakým, jakým způsobem se to dál, dál bude vyvíjet.

Pavel VONDRA, moderátor

Pikantní v tomto směru je to, že Čínu a Spojené státy asi je možno považovat za strategické rivaly, dalo by se říct rozhodně v tom regionu. Neznamená to tedy jakési riziko toho, že třeba dojde ke zrušení těch smluv o společné obraně, které mají Filipíny a Spojené státy uzavřeny už vlastně desítky let?

Jan HORNÁT, Institut mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Hm, ono je otázka, z jaké strany by k tomu došlo. Jestli ze strany Filipín nebo Spojených států. V tuto chvíli vlastně zase z jakéhosi mezinárodně-politického pragmatismu pro Filipíny, které jsou hospodářsky, politicky relativně slabou zemí v tom regionu, tak je samozřejmě velice výhodné mít za zády nejmocnější vojenskou velmoc, tedy Spojené státy. Takže v tomhle smyslu, a když se přeneseme přes tu rétoriku Rodriga Duterteho, tak, tak ta smlouva spojenecká se Spojenými státy je velice výhodná pro Filipíny. Protože jedno, jednoduše proto, protože Čína vlastně má teritoriální nároky na Filipínách. Takže tam hrozí určité, určitá eskalace mezi tě..., těmito dvěma státy. Takže z toho filipínského pohledu je to stále velice pragmatické, velice výhodné, tuto smlouvu dodržovat. Nicméně z hlediska vlastně toho výhledu zahraničně-politického, administrativy Donalda Trumpa, už je tady jakoby jiný aspekt, který, který přichází. Vlastně Donald Trump a lidé kolem něho jsou spíše zastánci podobné filozofie zahraničně-politického myšlení, jako byl například už George Washington, první americký prezident, který vlastně říkal, vyvarujme se veškerých aliancí, které nás budou zatahovat do válek, do kterých my nechceme. No, takže to už George Washington vlastně formuloval, když odcházel z prezidentského úřadu, a je to taková myšlenka, která se vlastně v tom pojetí americké zahraniční politiky drží a neustále se vrací nebo nějakým způsobem zapadá, ale v tom, v tom Trumpově pojetí je tenhle aspekt toho, že se Spojené státy vlastně angažují v aliancích, které je mohou zatáhnout do války, která pro ně nebude vůbec z žádného jakoby materiálního hlediska prospěšná, tak se nechají zatáhnout vlastně Filipínami teoreticky do konfliktu, který by je nemusel ani zajímat. Takže možná já bych spíš viděl, že ta smlouva by mohla dopadnout spíše špatně na té americké straně, že by to byl Donald Trump, který by ji nechtěl dodržovat, než, než Filipíny.

Pavel VONDRA, moderátor

Říká Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Více se toho z našeho rozhovoru do dnešního vydání pořadu Zaostřeno nevejde. Ale pokud vás zajímá i to, jestli si mohou typově podobní prezidenti Spojených států a Filipín při osobním setkání porozumět natolik, že to oživí tradiční spojení Manily a Washingtonu, vyhledejte si na našem webu na adrese plus.rozhlas.cz článek ke dnešnímu vydání pořadu Zaostřeno. Krom jiného si v něm budete moci přehrát kompletní 17minutovou verzi rozhovoru s Janem Hornátem. Pro tuto chvíli za pozornost děkuje a inspirativní poslech dalších pořadů Českého rozhlasu Plus přeje Pavel Vondra.

V Rusku se nebezpečně roztahuje bída, každý desátý nemá peníze na jídlo

30.6.2017 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Zahraniční
iDNES.cz, Adam Hájek

V Rusku za tři roky přibily miliony lidí žijících pod úrovní chudoby. Poslední průzkum ukázal, že každý desátý Rus se nemůže dosyta najíst. Čím dál horší situaci obyčejných Rusů se musí zabývat i Vladimir Putin, který se zřejmě hodlá opět ucházet o prezidentskou funkci.

Z posledního průzkumu Všeruského centra výzkumu veřejného mínění (VCIOM) vyplývá, že v Rusku je nejméně chudých od krize v roce 2009. Za chudého čtyři pětiny Rusů považují člověka, kterému sotva stačí peníze na oblečení a jídlo.

Do této skupiny v květnu spadalo 39 procent Rusů, každý desátý se kvůli finanční situaci nemůže dosyta najíst. Na jídle a oblečení nemusí šetřit 41 procent Rusů, vyšší výdaje jako nákup lednice či televizoru by však už pro ně představovaly problém. Nejméně chudých (19 procent) bylo v Rusku v květnu 2014, tedy v době, kdy začínala válka na východě Ukrajiny.

S dalšími varovnými čísly přišla ve středu Taťána Goliková, předsedkyně Komory účetních Ruské federace. Podle ní počet Rusů žijících pod úrovní chudoby vyrostl na začátku letošního roku meziročně o dva miliony na 22 milionů lidí. To představuje 15 procent obyvatelstva. Reálné příjmy Rusů nadále klesají, přestože pomaleji než minulý rok.

„Kupní síla obyvatelstva klesá. Inflace dosahuje 4,1 procenta, ale platy rostou o 0,9 procenta, takže reálné příjmy klesají, což čím dál větší procento lidí posílá níž a níž,“ uvedl pro iDNES.cz Karel Svoboda, odborník na Rusko z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

„Například vědeckým pracovníkům bylo nedávno doporučeno, aby přešli na zkrácené úvazky, protože nejsou peníze, aby jim na univerzitách zaplatili plný úvazek,“ dodává Svoboda příklad z akademické sféry v nejrozlehlejší zemi světa. Za čtyři roky přibilo osm milionů chudých

Důvodů hospodářské mizérie většiny Rusů je víc. „Jedním je jednoznačně pokles cen ropy, druhým důvodem je přecenění ruských sil v jeho mezinárodně politickém angažmá. Ta země provozuje něco, na co nemá,“ připomíná Svoboda nákladná vojenská angažmá na Ukrajině a v Sýrii.

Ruská ekonomika by letos podle poslední prognózy Světové banky měla růst o 1,3 procenta. Přispějí k tomu hlavně o něco vyšší ceny ropy a její rostoucí produkce, která dosáhne nových postsovětských maxim. Zvýšení spotřeby a oživení investičních aktivit by mělo povzbudit i chystané mistrovství světa ve fotbale v roce 2018.

Problémem je, že optimistické propočty se obyčejných Rusů příliš netýkají. Nůžky sociální nerovnosti jsou extrémně rozevřené, Rusko je považováno za nejméně rovnostářský stát z velkých světových ekonomik. Zpráva z loňského roku ukazuje, že 62 procent bohatství v Rusku drží dolaroví milionáři a 26 procent miliardáři.

Střední třída mizí, podle Světové banky přes okraj chudoby za poslední čtyři roky přepadlo osm milionů lidí. Agentura Bloomberg uvádí, že dvě třetiny Rusů nedosáhnou na průměrný plat (39 000 rublů, čili 15 000 korun), podle agentury Reuters 13,5 procenta Rusů bere méně než deset tisíc rublů měsíčně (3870 korun). Putinova loterie

Téma nízkých příjmů a vysokých cen se objevilo i v tradiční televizní debatě Vladimira Putina, která se letos odehrála již popatnácté. „Stojí před námi řada úkolů. Prvním a nejdůležitějším je zajistit růst mezd. Musíme vymýtit chudobu, zbavit se chatrčí a nebezpečných obytných domů,“ prohlásil Putin před kamerami.

„Reálné příjmy našich občanů během uplynulých několika let klesaly. Obzvláště znepokojující je rostoucí počet lidí žijících pod hranicí chudoby,“ připustil zasmušilý vládce Kremlu v pořadu, který je považován za moderní obdobu setkávání cara s prostým lidem. Prezident divákům připomněl, že sám pochází ze skromných poměrů a zavzpomínal, jak jeho otec kdysi úzkostlivě šetřil elektřinou.

Když si mu několik diváků postěžovalo, že jejich příjem činí pouhých 3 600 rublů měsíčně (asi 1 400 korun), odvětil: „To si budu muset prověřit“. Některé nářky se rozhodl vyřešit sám: například ženě z Iževska, která si stýskala, že se jí dům rozpadá nad hlavou, slíbil přestěhování.

Podle Svobody prezidentův televizní pořad funguje jako loterie, která má obyvatelstvo uchlácholit. „Putin si vybere jednu učitelku, které splní přání a zvýší jí výplatu. Každý vidí, že jí pomohl a všichni doufají, že příští rok se to stane jim. Nikdo ale už nevidí, že Putin vládne už sedmáct let a je tak zodpovědný za to, že špatně jsou na tom všichni učitelé. Je to PR akce, díky níž si lidé říkají, že se sice mají mizerně, ale kdyby o tom prezident věděl, něco by s tím udělal,“ vysvětluje Svoboda.

Čím dál více Rusů si uvědomuje, že zatímco lidé obrací každý rubl, představitelé režimu si žijí na vysoké noze. Dokazují to i tisícové protesty svolané opozičním lídrem Alexejem Navalným, který Rusům ukázal luxusní usedlosti premiéra Dmitrije Medvěděva a zmapoval síť nadací, skrze něž bere miliardové úplatky (o protestech více zde).

Putina, který podle všeho bude příští rok opět kandidovat na prezidenta, zatím lidová nespokojenost s klesající životní úrovní a rozbujelou korupcí příliš neohrožuje. „Lidé zatím příliš nereptají, podpora prezidenta je podle posledního průzkumu 82 procent. Zato s premiérem Medveděvem je 53 procenta lidí nespokojeno, stejná čísla má vláda. Takže ta nespokojenost se neodráží na podpoře prezidenta, ale na podpoře všech ostatních,“ komentuje to Svoboda.

„Je samozřejmě otázka, kdy si lidé řeknou: je to parlament, gubernátoři, vláda, premiér, ale někdo tomu přeče šéfuje. Problém je však v tom, koho místo Putina. Často slyšíte, že Putin má sice nějaké chyby, ale byl to on, kdo vytáhl zemi z krize,“ připomíná Svoboda totální zmar, v němž se Rusko ocitlo po pádu Sovětského svazu.

URL| http://zpravy.idnes.cz/rusko-chudoba-realne-prijmy-hlad-do4-zahranicni.aspx?c=A170630_171328_zahranicni_aha

V regionu populistů a extremistů. Na severu Německa už uprchlíci přestávají být volebním tahákem

29.6.2017 aktualne.cz str. 00 Evropský parlament

Martin Novák

Nejvíce Němců dá pravděpodobně ve volbách 24. září hlas nynější kancléřce. Na severovýchodě Německa jich ale moc nebude, píše Martin Novák. Rostock/Schwerin (od

Rostock/Schwerin (od našeho zvláštního zpravodaje) - Nad paneláky nízko létají a křičí rackové, což je znamení, že moře je velmi blízko.

Kolem supermarketu obchodního řetězce Netto postávají skupinky mužů s plechovkami od piva. Muslimské dívky v šátku jdou kolem na stanici městského vlaku S-Bahnu, aniž by odtrhly oči od mobilů ve svých rukou.

Sídliště Gross Klein na severním okraji Rostocku nemá u těch, kteří bydlí v jiných částech tohoto německého města, nejlepší pověst.

Říká se o něm, že má sice pěknou polohu přímo na pobřeží Baltského moře, ale je sběrnou nezaměstnaných a alkoholiků.

Tato severovýchodní oblast Německa - spolková země Meklenbursko-Severní Pomořansko - přijala jen malou část ze statisíců uprchlíků, kteří přišli nedávno do Německa.

Necelých třicet tisíc.

Řada z nich našla útočiště právě tady v Gross Klein. Poněkud šedivé a jednotvárné vzpomínce na bývalou Německou demokratickou republiku a její výstavbu.

Restaurace s kebabem nebo jinými orientálními jídly tady nejsou. V téhle čtvrti totiž restaurace téměř neexistují.

Není to kraj, kde by uprchlíky čekalo nadšené přijetí. Zejména ty, kteří vyznávají islám.

V Meklenbursku-Severním Pomořansku získala v loňských zemských volbách antiimigrantská a protimuslimská Alternativa pro Německo jednadvacet procent hlasů. Radikální nálady to ale nezvedlo.

"I tady se podařilo uprchlíky nějak usadit, ale spíš v tichosti," říká Marlene Neumannová, která žije ve Warnemünde.

Právě v Meklenbursku přitom v září kandiduje v parlamentních volbách do Bundestagu taky kancléřka Angela Merkelová. Symbol politiky vstřícné vůči uprchlíkům.

Region na severu Německa má k ní velký odpor.

Silná je tady i krajně levicová strana Die Linke. Ta sice neodmítá uprchlíky, ale vládu kancléřky Merkelové obviňuje ze sociální nespravedlnosti.

Mlčenlivá a vyhýbavá

"Merkelová se v debatách a na mítincích vždy vyhýbá ožehavým tématům. Nikdy vlastně pořádně neřekne, co si myslí. Odbíhá od pro ni nepříjemných témat. Někdy mi to připadá, jako bychom ani žádnou kancléřku neměli," říká obyvatelka Warnemünde Marlene Neumannová.

Už i v Rostocku se ale projevuje otevřenost hranic a volný pohyb pracovních sil uvnitř Evropské unie.

V kavárně na pěší zóně na Kropeliner Strasse roznáší kávu Slovinec a zmrzlinu připravuje Lotyška. Bývalá kasárna, kde sídlila do osmdesátých let sovětská armáda, prošla rekonstrukcí. Teď je využívá rostocká univerzita.

Politolog Martin Koschkar, který působí na **fakultě sociálních věd**, vidí v podpoře extremistických stran a odmítání uprchlíků frustraci části obyvatel na východě Německa.

"Tenhle region má specifickou politickou kulturu. Je tady vysoká nezaměstnanost, podniky se tady dlouho a obtížně transformovaly na tržní ekonomiku. Lidé jsou politicky pasivní. Je tady nejnižší míra členství v politických stranách v celém Německu," dodává politolog Koschkar.

Podle něj má i přesto radikální Alternativa pro Německo své největší úspěchy za sebou.

"O uprchlících už se tolik nemluví ani nepíše v médiích jako před dvěma lety. Problémy nejsou tak viditelné. Alternativa pro Německo těžila ze specifické situace v letech 2015 a 2016. Tolik hlasů už nezíská," uvedl Koschkar pro Aktuálně.cz.

Poslanec zemského sněmu Meklenburska-Severního Pomořanska za Alternativu pro Německo Holger Arppe si to paradoxně myslí taky.

V parlamentních volbách 24. září už nebude ani podle něj hrát uprchlická politika Angely Merkelové vážnější roli.

"Pro řadu lidí to není hlavní téma. CDU tvrdí, že porozuměla kritice a změnila svoji imigrační politiku. To ale ve skutečnosti není pravda," říká Arppe v rozhovoru pro Aktuálně.cz.

Zemský parlament Meklenburska-Severního Pomořanska sídlí v nádherně rekonstruovaném zámku na ostrově na Schwerinském jezeře.

Na stole ve své pracovně má Arppe bibli, na zdi visí plakát s nápisem "Žádná arabština v Rostocku". Ve vedlejší místnosti visí obří fotografie všech osmnácti poslanců AfD v zemském sněmu, který jich má celkem jednadsmesát.

Arppe si pochvaluje podporu bývalého českého prezidenta Václava Klause.

Podle něj měl loni skvělé vstoupení ve Schwerinu na mítinku Alternativy pro Německo a je to zajímavý státník. (Klaus v meklenburské metropoli řekl kromě jiného, že masová migrace zničí Evropu - pozn. red.)

"Lidé nás volili hlavně kvůli obavám z masového přílivu imigrantů, z islámu a z dopadů, jaký bude mít příchod tolika imigrantů na náš sociální systém," uvádí Arppe.
Poprvé od druhé světové války

Podle posledních průzkumů dostane radikální AfD v zářijových parlamentních volbách do Bundestagu kolem osmi až deseti procent hlasů.

Sice tak zůstane daleko za křesťanskými demokraty Merkelové i za sociálními demokraty, bude ale první krajně pravicovou stranou v německém parlamentu po druhé světové válce.

Ve štábu AfD ve Schwerinu visí za výlohou brožurka s výmluvným názvem "Islám nemá v Německu místo".

V Evropském parlamentu Alternativa pro Německo i s těmito názory díky voličům na severovýchodě a východě Německa místo má.

"Vybaví se mi poslankyně Beatrix von Storch. Je členkou několika výborů, včetně toho pro vyšetřování daňových úniků v souvislosti s Panama Papers. Velmi aktivní poslankyně, konzervativní politička se sklonem k extremismu," vzpomíná česká europoslankyně Michaela Šojdrová (KDU-ČSL).

"Při loňském fotbalovém mistrovství Evropy okomentovala porážku Německa v semifinále na Twitteru otázkou: Příště by snad mohl hrát německý národní tým? Narážela na zahraniční původ většiny hráčů," dodává smutně Šojdrová.

Západ a východ

Rozdělení na západ a východ Německa je i tady v Meklenbursku-Severním Pomořansku pořád cítit.

Strana Die Linke sice navazuje na tradici bývalých vládnoucích komunistů v NDR, v rostockém štábu strany to tak ale nevypadá.

Jsou tu samí mladí muži kolem třiceti let.

"S Alternativou pro Německo vůbec nespolupracujeme. Je to krajně pravicová, nacionalistická strana, zatímco my reprezentujeme demokratický socialismus," říká člen místního sdružení Die Linke Christian Albrecht.

Ani on si nemyslí, že zvolení Angely Merkelové počtvrté za sebou bude pro Německo dobrá zpráva.

"Ve východních spolkových zemích máte stále o dvacet procent menší penzi než v západní části. A firmy jako BMW nebo Mercedes dávají zaměstnancům na východě horší podmínky než na západě," tvrdí mladý socialista.

Marlene Neumannová zažila ještě NDR a hodnotí ji slovy: "Nebyla to nijak zvlášť šťastná doba."

Kancléřku Merkelovou nemá ráda. Nesouhlasí ale s těmi, kteří ve východních spolkových zemích zarytě odmítají uprchlíky a žadatele o azyl.

"Lidem nedochází, jak jsme i přes všechny problémy privilegovaní, že žijeme v tak bohaté zemi jako Německo. A že můžeme dát práci lidem, kteří díky ní užijí rodiny ve svých původních zemích. Pokud bude okolní svět chudý, nebude ani Německo bohaté," uzavírá Marlene Neumannová.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/evropsky-parlament/v-zemi-populistu-a-extremistu-usidlili-uprchliky-potichu-tem/r~14974a6a5c9b11e7a0580025900fea04/>

SOUDRUZI NA SUCHU

29.6.2017 **Hospodářské noviny str. 10 Panorama**
Jan Štětka

KSČM, JÍŽ SE PROROKOVALO VYMŘENÍ, JE DNES DRUHOU NEJSILNĚJŠÍ ČESKOU STRANOU. MŮŽE ZA TO OVŠEM KOLAPS ČSSD – KOMUNISTŮM ČLENOVÉ I VOLIČI UBÝVAJÍ. A ZATÍM NA TOM NIC NEMĚNÍ ANI JEJICH ZÁLOŽNÍ „CORBYN“, ULTRAORTODOXNÍ RÉTOR JOSEF SKÁLA.

Nemá cenu je zakazovat, vymřou přirozeně jako dinosauři, říkalo se o nich těsně po listopadu '89. Jenže dnes, po bezmála osmadvaceti letech, jsou komunisté druhou nejsilnější partají v zemi. Podle červnového průzkumu agentury STEM by s 12 procenty hlasů získali 32 poslaneckých křesel, o dvě více než třetí ČSSD. CVVM jim v posledním průzkumu přisoudila dokonce 14,5 procenta.

Teoreticky by mohli mít bezpochyby i víc. A to nikoli tím, že by ubrali na svém levicovém extremismu, jak se ještě před pár lety doufalo, ale kdyby naopak byli ještě razantnější a radikálnější. „Takový styl by jim dnes mohl přivést více příznivců než nepřítel protestní politika současného předsedy Vojtěcha Filipa,“ tvrdí politolog a expert na politický extremismus Miroslav Mareš z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

Doba totiž přeje vyhraněným levičákům, jako je vůdce britských labouristů Jeremy Corbyn, francouzský prezidentský kandidát Jean-Luc Mélenchon nebo americký demokrat Bernie Sanders. Místopředsedou KSČM pro ideologii je přitom od loňska zkušený propagandista a výřečný intelektuál Josef Skála. „Zatím není znám širší veřejnosti. Není ale vyloučeno, že by na část voličů mohl zapůsobit lépe než pragmatik Filip, pokud by zvládl politický marketing v médiích,“ naznačuje profesor Mareš, jak by nereformovaná česká komunistická strana mohla chytit druhý dech.

Mareš také připouští, že komunistů sice skutečně neustále ubývá, ale členská základna už podle něj není pro volební výsledek tak podstatná jako třeba před patnácti lety. „Důležitější je protestní potenciál strany a ten stále na část veřejnosti působí jako mobilizační faktor k volbě,“ varuje.

My dialektičtí materialisté

V Komunistické straně Čech a Moravy si tyto možnosti našťěstí uvědomuje málokdo. V pohodlné pracovní Vojtěcha Filipa v Poslanecké sněmovně, vyzdobené dárky od vládnoucích vietnamských komunistů, panuje těžká, konzervativně měšťácká atmosféra. Nic revolučního se nedozvíte ani u stolku pro návštěvy. „Jako dialektičtí materialisté si uvědomujeme, že jenom něco z vývoje zůstává,“ žongluje šéf českých komunistů tradičním rudým slovníkem. „Co je překonáno, je překonáno, my se z toho poučíme a pracujeme spíš pro to příští. Obracíme se na většinu společnosti, která se živí prací,“ nezakrývá Filip bolševický charakter partajního apetitu k moci.

Předsedou KSČM je už dvanáct let. Stranu převzal v roce 2005 po bojovném konzervativci Miroslavu Grebeníčkovu a jako dnes služebně nejstarší místopředseda sněmovny ji vede cestou pohodlného přežívání a setrvačnosti. Donedávna mohl sázet na to, že sociálním demokratům jednoho dne dojde trpělivost se středopravicovým vládnutím, vynuceným tzv. bohumínským usnesením z roku 1993 o zákazu spolupráce s komunisty, a utvoří levicovou vládu za účasti KSČM. Tím by se Filipovi povedlo vyvést stranu z izolace, v níž je od roku 1989.

Málem to vyšlo, vždyť ještě na jaře šéf ČSSD Bohuslav Sobotka oznamoval chuť vládnout napříště s komunisty. Plány však zhatil Andrej Babiš, který levici vyluxoval voliče. Sám se sice nechal slyšet, že si umí představit spolupráci svého hnutí s KSČM, jenže vysvětlit soudruhům spolupráci s oligarchou by mohlo být pro Filipa podobně těžké, jako když kdysi Stalin obhajoval pakt Molotov–Ribbentrop.

Přesto to Filip zkouší. „ANO je pravicové hnutí, i když přitáhlo část levicových voličů. Žádný miliardář ještě dělníka nezachránil, v historii neznám takový příklad,“ přiznává opatrně, jedním dechem však smířeně poukazuje na paralelu s Itálií v časech premiéra a magnáta Berlusconiho. „Pokud Češi Babišovým slibům uvěří, tak holt budeme mít českého Berlusconiho a on se bude muset ze svých slibů zodpovídat. Stát se jednoduše nedá řídit jako firma, protože z firmy můžete přebytečné lidi propustit, když nesou náklady, a nikoli zisk, ale stát nikoho vyhodit ani deportovat nemůže. A pokud to udělá, není demokratický,“ staví se právník Filip na stranu zákonosti.

Přesto šéf českých komunistů Babiše, jemuž vadí parlament jako zdržující žvanárna a chtěl by počet poslanců zredukovat na polovinu, za nebezpečí pro českou demokracii nepovažuje. „Nebezpeční pro demokracii jsou spíše ti, kteří o demokracii mluví, ale demokratické postupy nevyznávají, protože třeba činí některé lidi bezprávnými,“ stáčí pozornost na otevřeně pravicové strany.

Filipa nezaráží ani spojenectví miliardáře Andreje Babiše s levicově se profilujícím prezidentem Milošem Zemanem. „Babiš se Zemana drží, protože je sice politik na velmi vysoké úrovni, ale jestli byl dřív ochoten si

politiky kupovat, samotnou politiku si koupit nemůže. Musí se s někým poradit a Zeman je jedním z nejzkušenějších politiků v Česku," vysvětluje si šéf komunistů diumvirát obou populistů.

Strana pracujících i byznysu

Ne že by se usedlý Filip nesnažil působit dynamicky. Na internetu slavilo úspěch například video z loňské vánoční besídky vedení KSČM, kde svým rockerským vyřváváním hitu skupiny Kabát spolu s křepčími soudruhy a soudružkami pořádně rozhýbali zašlou stranickou centrálu v bývalém paláci Buštěhradských drah v pražské ulici Politických vězňů. Letos v dubnu zase uspořádal a osobně uváděl koncert slovenské rockové legendy Elánu v pivovaru v Třeboni. Přesto je mu – v souladu s jeho někdejší právnickou profesí a s angažmá podle soudu nevědomého spolupracovníka StB – vlastní styl opatrného diplomata a často i byznysmena.

V 90. letech třeba spolu se svým dnešním asistentem Stanislavem Křídou pracoval pro firmu KAMO, která se navzdory zbrojnímu embargu zabývala exportem nákladních tatrovek a zbraní do Severní Koreje. Peníze šly na provoz KSČM. Dnes se byznysu snaží pomáhat i ze své dlouholeté pozice místopředsedy sněmovny. „Dvakrát ve Vietnamu dotahoval podnikatelské neúspěchy svého syna Robina,“ tvrdí o něm bývalý senátor a místopředseda KSČM Vlastimil Balín, který se se stranou před lety ve zlém rozešel. Filip to ale odmítá. „Je pravda, že asi před deseti lety můj syn pracoval pro jednu firmu působící ve Vietnamu, ale žádné problémy neměl. Moji vietnamští přátelé by mi to na něj určitě prozradili, jsem nositelem nejvyššího státního vyznamenání Vietnamu pro cizince,“ hájí se Filip.

Plukovník v záloze a podnikatel Zdeněk Zbytek, přítel prezidenta Zemana, nedávno Filipa pochválil, že dělá „velmi dobrou proexportní politiku v zemích, kde je přijatelná komunistická strana“. S tím šéf komunistů souhlasí. „Pokud mám jet na služební cestu, tak jen v případě, že jsem tam schopen něco vyřídit. Starám se o region Blízkého a Středního východu, osobně jsem schopen dojednat řadu věcí třeba s iránskými představiteli. I v Jižní Americe jistě mohu vyřídit s představiteli komunistických stran mnohé, ale v USA bych asi nevyřídil nic, tak proč bych tam jezdil,“ popisuje svůj akční rádius a jeho meze.

Mimochodem další Filipův asistent Jaroslav Roman, někdejší diplomat na Kypru a aktuálně šéf pobočky Klubu českého pohraničí v okrese Praha-východ, údajně zprostředkoval, že prezident Zeman nedávno poslal této prokomunistické organizaci děkovný dopis.

Byznys Filip vtáhl i na „svatou“ stranickou půdu. Loni v létě vypukl skandál, když server Aktuálně.cz poukázal na to, že za výstupy tiskového oddělení strany stojí najatá kontroverzní lobbistka Jana Mrencová, která v té době navíc pracovala inkognito i pro tehdejšího jihomoravského hejtmana Michala Haška z ČSSD. „V současnosti paní Mrencová ani její agentura Profil pro ústřední výbor KSČM nepracuje,“ dušuje se Filip. Nemůže prý však vyloučit, že s Mrencovou nespolupracuje některá regionální organizace KSČM.

Na obzoru Skála?

Není divu, že takováto KSČM nemá s radikální levicí na Západě nic společného. Politolog Milan Znoj z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy zdůrazňuje, že česká komunistická strana je národovecká a těžší z nostalgie po starých časech. „Jejímu profilu odpovídá spíše obhajoba Zemana s jeho protievropskými a protiimigrantskými postoji než corbynovská nebo sandersovská touha po změně establishmentu v zavedených západních demokraciích,“ říká pro HN.

Důvod, proč se KSČM přesto drží na dvouciferných volebních preferencích, je podle politologa Josefa Mlejnka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v tom, že vymírání komunistů je dosti dlouhodobý proces. „A paradoxně jim napomáhá skutečnost, že se po roce 1989 výrazně zlepšila kvalita života – máme teď čistší životní prostředí, lepší zdravotnictví, potraviny. Zvyšuje se střední délka života a to vše platí i pro členy a voliče KSČM. Žije se déle, žije se radostněji, i komunisté žijí déle, a tedy i preference pro komunisty neklesají tak rychle, jak si to jistý prognostik jménem Miloš Zeman v roce 1990 představoval,“ připomíná ironicky Mlejnek.

Současná druhá příčka KSČM je tedy způsobená spíše úpadkem ČSSD, ODS a dalších partají, které kdysi vévodily žebříčkům. Komunistům podpora ve skutečnosti ubývá. „Část hlasů pro KSČM vždycky byly a jsou hlasy protestní. Jako protestní strana má proto KSČM potenciál nabírat hlasy i od mladších ročníků. Zároveň ale platí, že i když přesvědčení komunisté nikdy nebudou volit Babišovo ANO nebo Okamurovu SPD, protestní voliči se od KSČM mohou odklonit a volit nějakou jinou protestní stranu,“ vysvětluje Mlejnek další důvod, proč strana přichází o příznivce.

Dlouho se zdálo, že v komunistické straně není připraven nikdo další, kdo by mohl Filipa vystřídat a nastartovat změnu. Loni se však takový člověk objevil – a není to žádný reformátor, nýbrž pětadesátiletý ultrakonzervavec s moderním nekonvenčním vystupováním – Josef Skála. Na jednu stranu tvrdý muž, člen KSČ od roku 1970, který v roce 1986 převzal po Miroslavu Štěpánovi řízení pochybného Mezinárodního svazu

studentstva a jenž figuruje ve svazcích StB jako důvěrník s krycím jménem Josif. Na druhou stranu však jde o plamenně řečnického intelektuála a schopného diskutéra.

V souboji o předsednické křeslo prohrál Ioni Skála s Filipem poměrně těsně 155 ku 203 a následně se stal místopředsedou strany pro ideologii a propagandu. V minulosti podnikal, je mu blízký byznys a se sympatiemi hledí k Andreji Babišovi. „Nechce tuto zemi nechat uhnít, ale chce ji posunout a zavést tu elementární pořádek,“ chválí šéfa hnutí ANO..

***

VOLEBNÍ VÝSLEDKY KSČM

PREFERENCE KSČM V POSLEDNÍM VOLEBNÍM OBDOBÍ (%)

VOLEBNÍ VÝSLEDKY KSČM V LETECH 1992–2017 SNĚMOVNÍ VOLBY

SENÁTNÍ VOLBY

KRAJSKÉ VOLBY

Počet hlasů Hlasy (%)

2000 496 688 21,16 %

2004 416 807 19,68 %

2008 438 024 15,03 %

2012 538 953 20,43 %

2016 267 047 10,55 %

VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

KOMUNÁLNÍ VOLBY

VÝVOJ ČLENSKÉ ZÁKLADNY KSČM

počet členů

1 700 000*

* KSČ v českých zemích a na Slovensku

317 000

137 000 94 396 82 894

100 781 88 081 77 115 71 823 66 627 61 990 56 763 53 479 50 353 46 845 42 994 40 000

1989 1993 1999 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Zdroj: CVVM, volby.cz, KSČM

O autorovi| Jan Štětka, jan.stetka@economia.cz

Foto autor| Foto: HN – Lukáš Bíba

Foto popis| Stalinista, nebo liberál? Ačkoli Vojtěch Filip platí v očích české veřejnosti za silného šéfa jednotné, stalinistické KSČM, konzervativní křídlo partaje v něm vidí liberála příliš vstřícného vůči polistopadovému režimu.

Kolaps ČSSD přináší komunistům protestní hlasy. Mohou o ně ale snadno přijít

29.6.2017 iHNed.cz str. 00

Jan Štětka

KSČM, jíž se prorokovalo vymření, je dnes druhou nejsilnější českou partají.

Za tuto situaci ovšem může kolaps ČSSD - komunistům ve skutečnosti členové i voliči ubývají. A nic na tom zatím nemění ani jejich záložní "Corbyn", ultraortodoxní rétor Josef Skála.

Nemá cenu je zakazovat, vymřou přirozeně jako dinosauři, říkalo se o nich těsně po listopadu '89. Jenže dnes, po bezmála osmadvaceti letech, jsou komunisté druhou nejsilnější partají v zemi.

Podle červnového průzkumu agentury STEM by s 12 procenty hlasů získali 32 poslaneckých křesel, o dvě více než třetí ČSSD. CVVM jim v posledním průzkumu přisoudila dokonce 14,5 procenta.

Teoreticky by mohli mít bezpochyby i víc. A to nikoli tím, že by ubrali na svém levicovém extremismu, jak se ještě před pár lety doufalo, ale kdyby naopak byli ještě razantnější a radikálnější.

"Takový styl by jim dnes mohl přivést více příznivců než nepřilíš protestní politika současného předsedy Vojtěcha Filipa," tvrdí politolog a expert na politický extremismus Miroslav Mareš z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

Doba totiž přeje vyhraněným levičákům, jako je vůdce britských labouristů Jeremy Corbyn, francouzský prezidentský kandidát Jean-Luc Mélenchon nebo americký demokrat Bernie Sanders. Místopředsedou KSČM pro ideologii je přítom od loňska zkušený propagandista a výřečný intelektuál Josef Skála.

"Zatím není znám širší veřejnosti. Není ale vyloučeno, že by na část voličů mohl zapůsobit lépe než pragmatik Filip, pokud by zvládl politický marketing v médiích," naznačuje profesor Mareš, jak by nereformovaná česká komunistická strana mohla chytit druhý dech.

Soudruzi na suchu

[další > poslední >>](#)

Ačkoli Vojtěch Filip platí v očích české veřejnosti za silného šéfa jednotné, stalinistické KSČM, konzervativní křídlo partaje v něm vidí liberála příliš vstřícného vůči polistopadovému režimu.

Ačkoli Vojtěch Filip platí v očích české veřejnosti za silného šéfa jednotné, stalinistické KSČM, konzervativní křídlo partaje v něm vidí liberála příliš vstřícného vůči polistopadovému režimu.

Ačkoli Vojtěch Filip platí v očích české veřejnosti za silného šéfa jednotné, stalinistické KSČM, konzervativní křídlo partaje v něm vidí liberála příliš vstřícného vůči polistopadovému režimu.

Ačkoli Vojtěch Filip platí v očích české veřejnosti za silného šéfa jednotné, stalinistické KSČM, konzervativní křídlo partaje v něm vidí liberála příliš vstřícného vůči polistopadovému režimu.

Celkem nalezeno: 2.

Zobrazuji: 1 - 1.

[Další>](#)

[Konec>>](#)

Mareš také připouští, že komunistů sice skutečně neustále ubývá, ale členská základna už podle něj není pro volební výsledek tak podstatná jako třeba před patnácti lety.

"Důležitější je protestní potenciál strany a ten stále na část veřejnosti působí jako mobilizační faktor k volbě," varuje.

My dialektičtí materialisté

V Komunistické straně Čech a Moravy si tyto možnosti naštěstí uvědomuje málokdo.

V pohodlné pracovně Vojtěcha Filipa v Poslanecké sněmovně, vyzdobené dárky od vládnoucích vietnamských komunistů, panuje těžká, konzervativně měšťácká atmosféra.

Nic revolučního se nedozvíte ani u stolku pro návštěvy. "Jako dialektičtí materialisté si uvědomujeme, že jenom něco z vývoje zůstává," žongluje šéf českých komunistů tradičním rudým slovníkem. "Co je překonáno, je překonáno, my se z toho poučíme a pracujeme spíš pro to příští. Obracíme se na většinu společnosti, která se živí prací," nezakrývá Filip bolševický charakter partajního apetitu k moci.

Předsedou KSČM je už dvanáct let. Stranu převzal v roce 2005 po bojovném konzervativci Miroslavu Grebeníčkovvi a jako dnes služebně nejstarší místopředseda sněmovny ji vede cestou pohodlného přežívání a setrvačnosti.

Donedávna mohl sázet na to, že sociálním demokratům jednoho dne dojde trpělivost se středopravicovým vládnutím, vynuceným tzv. bohumínským usnesením z roku 1993 o zákazu spolupráce s komunisty, a utvoří levicovou vládu za účasti KSČM. Tím by se Filipovi povedlo vyvést stranu z izolace, v níž je od roku 1989.

Málem to vyšlo, vždyť ještě na jaře šéf ČSSD Bohuslav Sobotka oznamoval chuť vládnout napříště s komunisty. Plány však zhatil Andrej Babiš, který levici vyluxoval voliče. Sám se sice nechal slyšet, že si umí představit spolupráci svého hnutí s KSČM, jenže vysvětlit soudruhům spolupráci s oligarchou by mohlo být pro Filipa podobně těžké, jako když kdysi Stalin obhajoval pakt Molotov-Ribbentrop.

Přesto to Filip zkouší. "ANO je pravicové hnutí, i když přitáhlo část levicových voličů. Žádný miliardář ještě dělníka nezachránil, v historii neznám takový příklad," přiznává opatrně, jedním dechem však smířeně poukazuje na paralelu s Itálií v časech premiéra a magnáta Berlusconiho.

"Pokud Češi Babišovým slibům uvěří, tak holt budeme mít českého Berlusconiho a on se bude muset ze svých slibů zodpovídat. Stát se jednoduše nedá řídit jako firma, protože z firmy můžete přebytečné lidi propustit, když nesou náklady, a nikoli zisk, ale stát nikoho vyhodit ani deportovat nemůže. A pokud to udělá, není demokratický," staví se právník Filip na stranu zákonnosti.

Přesto šéf českých komunistů Babiše, jemuž vadí parlament jako zdržující žvanárna a chtěl by počet poslanců zredukovat na polovinu, za nebezpečí pro českou demokracii nepovažuje. "Nebezpeční pro demokracii jsou spíše ti, kteří o demokracii mluví, ale demokratické postupy nevyznávají, protože třeba činí některé lidi bezprávnými," stáčí pozornost na otevřeně pravicové strany.

Filipa nezaráží ani spojenectví miliardáře Andreje Babiše s levicově se profilujícím prezidentem Milošem Zemanem. "Babiš se Zemana drží, protože je sice politik na velmi vysoké úrovni, ale jestli byl dřív ochoten si politiky kupovat, samotnou politiku si koupit nemůže. Musí se s někým poradit a Zeman je jedním z nejzkušenějších politiků v Česku," vysvětluje si šéf komunistů diumvirát obou populistů.

Strana pracujících i byznysu

Ne že by se usedlý Filip nesnažil působit dynamicky. Na internetu slavilo úspěch například video z loňské vánoční besídky vedení KSČM, kde svým rockerským vyřváváním hitu skupiny Kabát spolu s křepčími soudruhy a soudružkami pořádně rozhýbali zašlou stranickou centrálu v bývalém paláci Buštěhradských drah v pražské ulici Politických vězňů. Letos v dubnu zase uspořádal a osobně uváděl koncert slovenské rockové legendy Elánu v pivovaru v Třeboni.

Přesto je mu - v souladu s jeho někdejší právníckou profesí a s angažmá podle soudu nevědomého spolupracovníka StB - vlastní styl opatrného diplomata a často i byznysmena.

V 90. letech třeba spolu se svým dnešním asistentem Stanislavem Křídou pracoval pro firmu KAMO, která se navzdory zbrojnímu embargu zabývala exportem nákladních tatrovek a zbraní do Severní Koreje. Peníze šly na provoz KSČM. Dnes se byznysu snaží pomáhat i ze své dlouholeté pozice místopředsedy sněmovny.

"Dvakrát ve Vietnamu dotahoval podnikatelské neúspěchy svého syna Robina," tvrdí o něm bývalý senátor a místopředseda KSČM Vlastimil Balín, který se se stranou před lety ve zlém rozešel. Filip to ale odmítá. "Je pravda, že asi před deseti lety můj syn pracoval pro jednu firmu působící ve Vietnamu, ale žádné problémy neměl. Moji vietnamští přátelé by mi to na něj určitě prozradili, jsem nositelem nejvyššího státního vyznamenání Vietnamu pro cizince," hájí se Filip.

Plukovník v záloze a podnikatel Zdeněk Zbytek, přítel prezidenta Zemana, nedávno Filipa pochválil, že dělá "velmi dobrou proexportní politiku v zemích, kde je přijatelná komunistická strana". S tím šéf komunistů souhlasí.

"Pokud mám jet na služební cestu, tak jen v případě, že jsem tam schopen něco vyřídit. Starám se o region Blízkého a Středního východu, osobně jsem schopen dojednat řadu věcí třeba s iránskými představiteli. I v Jižní Americe jistě mohu vyřídit s představiteli komunistických stran mnohé, ale v USA bych asi nevyřídil nic, tak proč bych tam jezdil," popisuje svůj akční rádius a jeho meze.

Mimochodem další Filipův asistent Jaroslav Roman, někdejší diplomat na Kypru a aktuálně šéf pobočky Klubu českého pohraničí v okrese Praha-východ, údajně zprostředkoval, že prezident Zeman nedávno poslal této prokomunistické organizaci děkovný dopis.

Byznys Filip vtáhl i na "svatou" stranickou půdu. Loni v létě vypukl skandál, když server Aktuálně.cz poukázal na to, že za výstupy tiskového oddělení strany stojí najatá kontroverzní lobbistka Jana Mrencová, která v té době navíc pracovala inkognito i pro tehdejšího jihomoravského hejtmana Michala Haška z ČSSD.

"V současnosti paní Mrencová ani její agentura Profil pro ústřední výbor KSČM nepracuje," dušuje se Filip. Nemůže prý však vyloučit, že s Mrencovou nespolupracuje některá regionální organizace KSČM.

Na obzoru Skála?

Není divu, že takováto KSČM nemá s radikální levicí na Západě nic společného. Politolog Milan Znoj z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy zdůrazňuje, že česká komunistická strana je národovecká a těží z nostalgie po starých časech.

"Jejímu profilu odpovídá spíše obhajoba Zemana s jeho protievropskými a protiimigrantskými postoji než corbynovská nebo sandersovská touha po změně establishmentu v zavedených západních demokraciích," říká pro HN.

Důvod, proč se KSČM přesto drží na dvouciferných volebních preferencích, je podle politologa Josefa Mlejnka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v tom, že vymírání komunistů je dosti dlouhodobý proces.

"A paradoxně jim napomáhá skutečnost, že se po roce 1989 výrazně zlepšila kvalita života - máme teď čistší životní prostředí, lepší zdravotnictví, potraviny. Zvyšuje se střední délka života a to vše platí i pro členy a voliče KSČM. Žije se déle, žije se radostněji, i komunisté žijí déle, a tedy i preference pro komunisty neklesají tak rychle, jak si to jistý prognostik jménem Miloš Zeman v roce 1990 představoval," připomíná ironicky Mlejnek.

Současná druhá příčka KSČM je tedy způsobená spíše úpadkem ČSSD, ODS a dalších partají, které kdysi vévodily žebříčkům. Komunistům podpora ve skutečnosti ubývá.

"Část hlasů pro KSČM vždycky byly a jsou hlasy protestní. Jako protestní strana má proto KSČM potenciál nabírat hlasy i od mladších ročníků. Zároveň ale platí, že i když přesvědčení komunisté nikdy nebudou volit Babišovo ANO nebo Okamurovu SPD, protestní voliči se od KSČM mohou odklonit a volit nějakou jinou protestní stranu," vysvětluje Mlejnek další důvod, proč strana přichází o příznivce.

Dlouho se zdálo, že v komunistické straně není připraven nikdo další, kdo by mohl Filipa vystřídat a nastartovat změnu. Loni se však takový člověk objevil - a není to žádný reformátor, nýbrž pětadesátiletý ultrakonzervavec s moderním nekonvenčním vystupováním - Josef Skála.

Na jednu stranu tvrdý muž, člen KSČ od roku 1970, který v roce 1986 převzal po Miroslavu Štěpánovi řízení pochybného Mezinárodního svazu studentstva a jenž figuruje ve svazcích StB jako důvěrník s krycím jménem Josif. Na druhou stranu však jde o plamenně řečnického intelektuála a schopného diskutéra.

V souboji o předsednické křeslo prohrál Ioni Skála s Filipem poměrně těsně 155 ku 203 a následně se stal místopředsdou strany pro ideologii a propagandu.

V minulosti podnikal, je mu blízký byznys a se sympatiemi hledí k Andreji Babišovi. "Nechce tuto zemi nechat uhnít, ale chce ji posunout a zavést tu elementární pořádek," chválí šéfa hnutí ANO.

Sestaví ANO vládu jedné strany a dostanou se lidovci do sněmovny? Podívejte se na srovnání průzkumů - čtěte ZDE

Lidovce se Starosty děsí nízké preference. Část už chce zrušit společnou koalici - čtěte ZDE

Paroubek do ČSSD patří, říká muž, který ho do strany lákal. Pozval by i Ratha, pokud by byl osvobozen - čtěte ZDE

Nebudu už označovat některé politické antitalenty "animálními" termíny, prohlásil Zeman na Vysočině - čtěte ZDE

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65785330-soudruzi-na-suchu>

---

70 let evropské obranné politiky. Bude konečně funkční?

29.6.2017 euractiv.cz str. 00

Lukáš Hendrych

Společná obrana a bezpečnost se stává jednou z hlavních priorit evropské integrace. Její kořeny však sahají až ke konci druhé světové války. Od té doby však společná spolupráce v této oblasti spíše zaostávala. Situace se ale začala v posledních letech měnit, a to zejména kvůli ruské hrozbě a migrační krizi. Otázkou zůstává, zdali současné ambiciózní návrhy a iniciativy budou v nejbližší době skutečně realizovány a jestli se z Evropské unie stane silný hráč i v oblasti obrany a bezpečnosti.

4. března 1947 – Smlouva z Dunkerque

17. března 1948 – Bruselský pakt

1950 – Plevěňův plán

4. dubna 1949 – Vytvoření NATO

23. října 1954 – Vytvoření Západoevropské unie červenec 1970 – Davignonova zpráva, která definovala podobu budoucí evropské politické spolupráce

1. července 1987 – V platnost vstoupil Jednotný evropský akt

1. listopadu 1993 – V platnost vstoupila Maastrichtská smlouva

1. května 1999 – V platnost vstoupila Amsterodamská smlouva

1. února 2003 – Platnost Smlouvy z Nice

16. prosince 2002 – Berlin Plus

12. července 2004 – Vznik Evropské obranné agentury (EDA)

21. prosince 2009 – Lisabonská smlouva nabývá platnosti

2. listopadu 2010 – Britsko-francouzská dohoda o vojenské spolupráci

31. března 2010 – Zánik Západoevropské unie

19. – 20. prosince 2013 – Jednání Evropské rady v Bruselu, oživení debat o evropské obraně

6. dubna 2016 – Evropský rámec pro boj proti hybridním hrozbám

8. července 2016 – Společné varšavské prohlášení NATO a EU

16. září 2016 – Bratislavský summit

14. listopadu 2016 – Ministři obrany členských zemí se shodli na soběstačnější EU v oblasti obrany

17. listopadu 2016 – Zveřejnění globální strategie bezpečnosti a obrany EU

22. listopadu 2016 – Europoslanci přijali zprávu o bezpečnostní a obranné politice

- 30. listopadu 2016 – Evropský obranný fond
- 15. prosince 2016 – Jednání Evropské rady v Bruselu
- 1. března 2017 – Představení Bílé knihy
- 6. března 2017 – Ministři zahraničí souhlasí se zřízením stálého velitelství evropských misí
- 24. – 25. března 2017 – Římský summit a Římská deklarace
- 7. června 2017 – Diskuzní dokument Budoucnost evropské obrany
- 9. června 2017 – Konference o obraně v Praze
- 22. – 23. června 2017 – Jednání Evropské rady v Bruselu

První pokusy o evropskou armádu

Kořeny společné bezpečnostní a obranné politiky evropských zemí můžeme vyzorovat prakticky ihned po skončení druhé světové války. Političtí lídři evropských států si byli vědomi toho, že další krvavý konflikt takovýchto rozměrů by evropský kontinent odsoudil k zániku. A východní hrozba v podobě Sovětského svazu také nebyla ničím, co by se dalo přehlížet. Mezi evropskými státníky se proto začalo velmi rychle diskutovat, jak v následujících dekádách zajistit bezpečnost evropských států.

Prvním krokem těchto jednání, která pokračují dodnes, byla smlouva z Dunkerque mezi Británií a Francií z roku 1947, která měla za cíl vytvoření společné obranné aliance. Hned v následujícím roce se k této myšlence připojily i státy Beneluxu, což mělo za následek vznik Bruselského paktu, který měl mimo jiné za úkol zajištění vojenské spolupráce a kolektivní obrany.

Vytvořením Severoatlantické aliance v roce 1949 však před západoevropskými politiky vyvstala otázka, zdali se cestou čistě evropské obranné politiky vůbec vydávat. Návrh Evropského obranného společenství francouzského předsedy vlády

Reného Plevena z roku 1950 ale mluvil jasně. Tzv. Plevelův plán počítal kromě jiného i s vytvořením jednotné evropské armády. Zapojit se měla Francie, Itálie, země Beneluxu a západní Německo. Samotná smlouva byla podepsána v roce 1952. Nikdy však nevešla v platnost, a to z důvodu zamítnutí ratifikace francouzským parlamentem. Celý projekt tak pohřbila paradoxně země, která jej celý od počátku iniciovala. Výsledkem poválečných snah o společnou obrannou a bezpečnostní politiku tak nakonec bylo přetvoření Bruselského paktu v tzv. Západoevropskou unii v roce 1954. Unie se postupně rozrostla na 10 členů a oficiálně zanikla 31. března 2010. Její pravomoci a funkce postupně přešly na orgány Evropské unie.

shutterstock_403142968

Nefungující společná politika

Rokem 1954 tak skončilo poválečné „hledání“ společné evropské obranné politiky. Obnoveno však bylo v 70. letech vytvořením evropské politické spolupráce, která se stala předchůdkyní Evropské rady, tedy v současné době velmi dobře známých evropských summitů. Tato jednání byla do struktur Evropských společenství zakotvena přijetím Jednotného evropského aktu v roce 1987. Tyto společné (byť neformální) diskuze ohledně palčivých mezinárodně-politických témat se během let velice osvědčily, což mělo za následek vznik oficiální společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) v rámci Maastrichtské smlouvy v roce 1993.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika tvořila 2. pilíř nově vytvořené chrámové struktury EU. Jednalo se tedy o spolupráci čistě mezivládní, kdy pro přijetí jakýchkoli závěrů či postojů bylo třeba dosáhnout jednohlasné shody mezi všemi státy. Spolupráce to tedy byla značně neefektivní.

Zahradil: Dokud budou evropské státy aktivními členy NATO, nemusí se Evropa vnějších hrozeb obávat

Změnit to měla Amsterodamská smlouva z roku 1999. Ta mimo jiné vytvořila post Vysokého představitele pro zahraniční a bezpečnostní politiku, který měl na starosti SZBP koordinovat a vést. Stejně tak byl do primárního práva zakotven institut posílené spolupráce, díky kterému se skupina členských zemí v určitých oblastech (včetně bezpečnostních, obranných a vojenských) může oddělit do zbytku států a více spolupracovat, či se v jistých ohledech více integrovat. Amsterodamská smlouva rovněž přinesla možnost tzv. konstruktivní absence, která umožňovala členským státům vzdát se v otázkách SZBP práva veta, aniž by musela s daným návrhem souhlasit. Pro daný návrh takový stát nehlasoval, nezabránil však jeho přijetí. Smlouva z Nice z roku 2003 pak znamenala vytvoření evropské bezpečnostní a obranné politiky mezi členskými státy, díky které může Unie vysílat vojenské mise do zahraničí.

Obrana a bezpečnost stranou

Státy Unie však po celou dobu nezapomínaly na NATO, která si v otázkách kolektivní bezpečnosti stále udržuje jasný primát. V roce 2002 byla přijata série dohod mezi NATO a EU s názvem Berlin Plus, které značně posunuly a zefektivnily vzájemnou spolupráci mezi těmito dvěma celky.

Kromě vysílání vojenských misí a užší spolupráce s NATO však SZBP v prvních letech nového tisíciletí nepřinášela příliš úspěchů. Vytvoření Evropské obranné agentury v roce 2004, která měla za cíl posílit budoucí rozvoj evropské bezpečnostní a obranné politiky, bylo sice důležitým krokem, oblast společné obrany však byla i nadále spíše upozadována.

Debata ohledně budoucnosti SZBP se začaly opět více objevovat s příchodem Lisabonské smlouvy v roce 2009. Jednalo se o období českého předsednictví v Radě EU. I proto se ministři obrany členských zemí několikrát sešli v Praze. Jedno z takových setkání proběhlo v březnu a mezi hlavní témata patřilo mimo jiné zlepšování vojenských schopností EU a spolupráce s NATO. Již tehdy byla společná obrana a bezpečnost jednou z priorit České republiky.

Weiss: Unie a její členské státy potřebují být schopní posilovat stabilitu ve svém okolí

Samotná Lisabonská smlouva vstoupila v platnost 1. prosince 2009 a v oblasti SZBP přinesla mnoho změn. Na jejím základě vznikl mimo jiné post Vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, který se stal nově jednak předsedou Rady pro vnější vztahy, ale také místopředsedou Komise pro vnější vztahy a vedoucím nově vzniklé Evropské služby pro vnější činnost. Samotný Vysoký představitel má od té doby na starosti zastupování EU ve věcech SZBP, nicméně výrazné pravomoci v zastupování EU navenek má rovněž předseda Evropské komise a stálý předseda Evropské rady.

Lisabonská smlouva zavedla i institut stálé strukturované spolupráce v oblasti obrany, na které se mohou členské státy EU podílet. Několik zemí se tak může spojit a převzít iniciativu například při tvorbě sil rychlé reakce EU, tzv. Battlegroups, nebo spolupracovat v oblasti vojenského průmyslu. Právě na tuto novinku zavedenou Lisabonskou smlouvou navazují i závěry poslední Evropské rady, která se konala ve dnech 22. a 23. června 2017 v Bruselu.

Po skončení „kolotoče“ debat a jednání ohledně změn, které přináší Lisabonská smlouva, se však téma evropské bezpečnosti a obrany opět silně upozadilo a nebyla mu věnována prakticky žádná pozornost. Ministři obrany zemí EU sice v září roku 2010 opětovně vyzvali k posílení evropské obrany a Británie a Francie o měsíc později vyjádřily vůli zahájit „novou éru obranné spolupráce“, k výraznějším posunům však nedošlo.

Rusko, migrace, Trump a šok

Jistou výjimku v tomto „období ticha“ a poměrně výrazných škrťů v oblasti výdajů na obranu mezi členskými státy představuje například setkání Evropské rady v prosinci 2013, na kterém vystoupil i tehdejší generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen.

„Pokud neposílíme naše odhodlání k vlastní obraně, riskujeme, že se o nás Spojené státy přestanou zajímat a Evropa a Spojené státy se od sebe vzdálí. To není to, co by kdokoliv z nás chtěl,“ uvedl tehdy Rasmussen. Možná si ani neuvědomoval, jak blízko je pravdě. Téma možného odklonu Spojených států od EU v otázkách bezpečnosti kvůli neplnění závazků členských států NATO ohledně výdajů na obranu totiž začalo opět rezonovat o tři roky později, tedy v době zvolení Donalda Trumpa novým americkým prezidentem.

Svůj pohled na věc Rasmussen zopakoval a rozšířil i v nedávném rozhovoru pro EurActiv, ve kterém upozornil na stále přetrvávající mezery v evropské obraně.

defence

Nešlo však jen o Donalda Trumpa a jeho předvolební rétoriku ohledně budoucnosti vztahů mezi USA a EU. Od roku 2013 totiž velmi výrazně roste napětí mezi západem a Ruskou federací, a to zejména kvůli ukrajinské krizi. Série krvavě potlačených demonstrací a následných politických změn na ukrajinské politické scéně vyvolaly velmi tvrdou reakci Moskvy, která od té doby podporuje a vyživuje vojenský konflikt na východě Ukrajiny. Důležitým zlomem v evropském vnímání nových bezpečnostních hrozeb přicházejících z východu pak byla ruská anexie Krymu z jara roku 2014. Velmi nestabilní situace na Blízkém východě a v některých afrických zemích pak zapříčinila již několik let trvající rozsáhlou migrační krizi. A k tomu všemu přidejme nové hrozby hybridní, které se v posledních letech stávají běžnou součástí mocenské politiky.

„Evropa čelí především hrozbě nestability v okolních regionech. Z ní vyplývá řada dalších problémů, jako je terorismus, organizovaný zločin či nekontrolované migrační vlny. Unie a její členské státy potřebují být schopní posilovat stabilitu ve svém okolí,“ upozorňuje Tomáš Weiss z Institutu mezinárodních vztahů **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Weiss: Vojenská síla není tím, čím by Unie měla Rusku vzdorovat, ale bylo by dobré, kdyby své diplomatické a ekonomické snahy mohla nějakou věrohodnou vojenskou silou podepřít

„Unie také čelí přímé výzvě Ruska, které svojí anexí Krymu otevřeně popřelo mezinárodní právo. Vojenská síla není tím, čím by Unie měla Rusku vzdorovat, ale bylo by dobré, kdyby své diplomatické a ekonomické snahy mohla nějakou věrohodnou vojenskou silou podepřít,“ dodal.

Nové hrozby připomíná i europoslanec Jan Zahradil (ODS, ECR). „V bezprostředním sousedství EU sílí nestabilita a Evropa čelí migračním vlnám, které nedokáže efektivně kontrolovat, což může mít velmi negativní dopady v budoucnosti,“ myslí si.

Současná evropská debata

Několik let ignorování a podceňování rostoucích hrozeb přicházejících ze zahraničí tak vyvrcholilo v potřebu rychlé akce a rychlého a efektivního jednání o budoucnosti evropské obrany a bezpečnosti. Za počátek této nové éry uvažování o vlastní bezpečnosti a o tom, že mírové uspořádání v Evropě není takovou samozřejmostí,

jak by se mohlo na první pohled zdát, můžeme pokládat společné prohlášení EU a NATO z Varšavy z července roku 2016, které má za cíl ještě více posílit vzájemné vazby obou celků.

Chmelař: V bezpečnostní a obranné politice leží kompetence na straně států, nikoliv Komise

Za větší mezník však můžeme považovat neformální Bratislavský summit, který se konal v září roku 2016. Na něm hledaly hlavy států a předsedové vlád EU odpovědi na otázky, jak posílit důvěru občanů v EU a kam dál s integračním projektem jako takovým. Přijaté Bratislavské prohlášení zmiňuje právě i nutnost posílit spolupráci v rámci vnější bezpečnosti a obrany a zahájit provádění červencového společného prohlášení EU a NATO.

Kladení důrazu na NATO je velice důležité i pro Zahradila. „Dokud budou evropské státy aktivními členy NATO, nemusí se Evropa vnějších hrozeb obávat,“ uvedl.

Zpráva Evropského parlamentu

Od září loňského roku by se někomu mohlo zdát, že obrana a bezpečnost je snad nejdůležitějším tématem evropské integrace. Již v listopadu ministři obrany členských zemí vyjádřili svůj souhlas s tím, aby byla Evropská unie v oblasti obrany a bezpečnosti soběstačnější. Jen o pár dní později Evropská služba pro vnější činnost zveřejnila komplexní globální strategii EU, která obsahuje implementační plán evropské obrany a bezpečnosti a ještě ten měsíc přijal Evropský parlament zprávu o bezpečnostní a obranné politice, jejíž součástí je návrh na zlepšení spolupráce v rámci evropských ozbrojených sil.

Europoslanci ve zprávě kladou důraz mimo jiné na to, že vytvořením jednotného operačního střediska a upevněním vzájemné koordinace by se mezi armádami ušetřilo přes 26 miliard eur ročně. Parlament rovněž požádal členské státy, aby v budoucnu společně investovaly do nákupu obranných prostředků či letadel a apeloval na zavedení tzv. evropského obranného semestru, v rámci kterého by členské státy konzultovaly své plány.

Europoslanci však požádali i o vytvoření společné obranné politiky Unie a apelovali na jednotlivé státy, aby na obranu vynakládaly 2 % HDP. Během tří let by dle zprávy měl vzniknout i evropský výzkumný program na obranu s rozpočtem ve výši 500 milionů eur ročně.

Evropský obranný fond

Tím však nebyl listopadovým návrhům konec. Na konci měsíce totiž Evropská komise stačila zveřejnit zcela nový návrh na vytvoření Evropského obranného fondu, který oficiálně zřídila na počátku června letošního roku.

Důležitou součástí celé iniciativy má být zejména investiční fond pro obranu a také ukončení regulací, které rozpočtu EU a jednotlivým rozvojovým bankám neumožňují investovat do vojenského výzkumu. Zřízený fond by vládám členských zemí umožňoval, aby do něj jednak přispívaly, jednak si z něj i půjčovaly. Finanční prostředky do něj vložené by měly být k dispozici zejména pro společné obranné programy, mezi které můžeme zahrnout například nákup a vývoj armádních dronů, vojenských helikoptér či válečných lodí.

„Členské státy by mohly ušetřit mnoho financí díky vzájemné spolupráci. Několik z nich se například rozhodne investovat do výroby dronů a na závěr jich společně pořídí dvacet. Kdyby takový výzkum prováděla pouze jedna země, koupila by třeba jen jeden nebo dva bezpilotní letouny,“ prohlásil tehdy místopředseda Komise pro zaměstnanost, růst, investice a konkurenceschopnost Jyrki Katainen.

Iniciativa Komise byla následně podpořena i Evropskou radou, která se konala v prosinci loňského roku. Pozitivně se k novému přístupu k evropské obraně postavil i předseda vlády Bohuslav Sobotka.

„Evropská rada v závěrech přivítala akční plán, který zveřejnila Komise, a který zahrnuje i evropský obranný fond, který by měl pomáhat zejména vědě a výzkumu v oblasti obrany,“ uvedl tehdy pro server EurActiv.

„Pokud jde o tzv. Battle Groups, Česká republika zde zveřejnila svou iniciativu. Snažíme se prosazovat, aby společně jednotky byly snáze nasaditelné, pokud bude potřeba. Zatím byly vytvářeny jako instituce, která nebyla prakticky použita. Naším cílem je odstranit bariéry, které brání tomu, aby tyto jednotky byly snáze použitelné,“ dodal.

shutterstock_449431963

Bílá kniha a diskuzní dokument o obraně

Reálných kontur však začalo nové uvažování o zahraniční a bezpečnostní politice nabývat v březnu roku 2017. Evropská komise tehdy představila dlouho očekávanou Bílou knihu, která v sobě zahrnuje pět obecných scénářů možného vývoje evropské integrace. Jen pár dní na to pak ministři zahraničních věcí Unie vyslovili souhlas s vytvořením stálého velitelství evropských misí.

Zahradil: Jsem přesvědčen, že Evropské komisi žádná diskuse o budoucnosti evropské obrany nepřísluší. Takové úvahy patří o několik kilometrů dále, na ústředí NATO

Na Komisi zveřejněnou Bílou knihu volně navázal i evropský summit v Římě, který se konal symbolicky ve dnech 24. a 25. března, tedy přesně 60 let od podpisu Římských smluv. V přijaté deklaraci se klade mimo jiné důraz na „bezpečnou a chráněnou Evropskou unii“.

Nejdůležitější momenty se však v tomto ohledu odehrály teprve v červnu. V prvním týdnu Evropská komise v návaznosti na Bílou knihu zveřejnila tzv. diskuzní dokument, který nese název „Budoucnost evropské obrany“. Dokument je součástí série návrhů Komise, které mají zemím EU pomoci v rozhodování o tom, kam nasměřovat

evropskou integraci. Součástí představeného dokumentu jsou tři scénáře možného vývoje v oblasti evropské obrany a bezpečnosti směřující k roku 2025. Scénáře nesou názvy „bezpečnostní a obranná spolupráce“, „sdílená bezpečnost a obrana“ a „společná bezpečnost a obrana“.

Podle prvního scénáře by členské státy rozhodovaly o potřebách bezpečnostní a obranné spolupráce na dobrovolném základě a případ od případu, jako je to nyní. Druhý scénář je ambicióznější a počítá s náročnějšími společnými operacemi na moři, ve vzduchu i na zemi. EU by podle něj ale hrála významnější úlohu i v kybernetické obraně, ochraně hranic a v boji proti terorismu.

Nejambicióznější třetí scénář by EU umožnil realizovat náročné bezpečnostní a obranné operace, které by vyžadovaly hlubší integraci obranných sil jednotlivých členských států. Unie by nesla větší odpovědnost za vlastní obranu a se Severoatlantickou aliancí by se v této odpovědnosti vzájemně posilovala.

Konference o obraně v Praze

Současná česká vláda pohlíží na představený dokument pozitivně, stejně jako v případě Bílé knihy se však nepřiklání k žádné specifické variantě.

„Stejně jako u předchozích diskuzních dokumentů dává Komise především impulzy pro rozhodování členských států. Ostatně v bezpečnostní a obranné politice leží kompetence na straně států, nikoliv Komise. Stejně jako v případě Bílé knihy o budoucnosti EU nebudeme upřednostňovat jen jeden ze scénářů, který Komise navrhuje, zvolená varianta bude kombinovat různé navrhované přístupy,“ uvedl pro server EurActiv státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař.

Chmelař: Musíme být schopni použít sílu, pokud to bude nutné

Poněkud vyhraněnější názor na věc má však Jan Zahradil. „Jsem přesvědčen, že Evropské komisi žádná diskuse o budoucnosti evropské obrany nepřísluší. Takové úvahy patří o několik kilometrů dále, na ústředí NATO,“ prohlásil.

Na náměty Evropské komise navázala i mezinárodní konference o obraně, která se konala 9. června v Praze a které se zúčastnil i předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker či Vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová. Celá konference se pak nesla v duchu přesvědčení o nutnosti posílit obranu Evropy a podpořit iniciativy přijaté různými institucemi a orgány EU v posledních měsících.

Celý dosavadní koloběh návrhů, iniciativ a jednání o budoucnosti evropské obrany a bezpečnosti byl prozatím završen na poslední Evropské radě, která proběhla ve dnech 22. a 23. června v Bruselu. Představitelé členských států se zde jasně shodli, že je nutné zahájit výše zmíněnou stálou strukturovanou spolupráci. V rámci ní se mají členské země do tří měsíců dohodnout na společném seznamu kritérií a závazků, jakož i na konkrétních projektech, které by chtěly uskutečnit.

„Jedná se o historický krok, neboť tato spolupráce umožní Evropské unii postupovat směrem k hlubší integraci v oblasti obrany. Chceme, aby byla tato spolupráce ambiciózní a inkluzivní. Každá země EU, která se k ní chce připojit, je tedy vítána,“ uvedl na tiskové konferenci předseda Evropské rady Donald Tusk.

Summit dále uvítal zřízení Evropského obranného fondu a vyzval k rychlému dosažení dohody ohledně návrhu na zřízení evropského programu průmyslového rozvoje v oblasti obrany.

Budoucnost evropské obrany a bezpečnosti

Budoucnost a konkrétní kroky jsou stále něčím, co nelze zcela předvídat. Vše se bude odvíjet od dalších jednání a předložených návrhů. Pokračování debat o budoucnosti evropské obrany se očekává na podzim letošního roku.

Weiss: Domnívám se, že ve veřejné diskuzi se často objevuje zcela umělá bipolarita mezi NATO a EU

„Země EU musí být aktivnější, akceschopné, musí navyšovat své výdaje na obranu a především vylepšit efektivitu vydávání těchto peněz. Musíme být rovněž schopni použít sílu, pokud to bude nutné. Potřebujeme budovat tzv. strategickou autonomii, tedy schopnost vést samostatně mise a operace v našem bezprostředním i širším sousedství,“ myslí si o budoucnosti evropské obrany Aleš Chmelař. Připomíná však i zásadní roli NATO.

„NATO i nadále zůstává jedním ze základních pilířů evropské bezpečnostní struktury. Lepší spolupráce s NATO je samozřejmě také součástí této debaty. O tom, že jde o spojené nádoby, dnes už nikdo nepochybuje,“ dodává. Tomáš Weiss pak připomíná možnost posílené spolupráce, která je podle něj nejpravděpodobnějším scénářem.

„Žádný z členských států není sám o sobě obranyschopný, takže nezbyvá než spolupracovat. Ale tato spolupráce bude nejspíš probíhat v rámci malých skupin, klidně i jen dvojic nebo trojic zemí, které budou společně nakupovat, společně cvičit a zvyšovat důvěru a interoperabilitu mezi svými ozbrojenými silami,“ domnívá se.

Stejně jako Chmelař však zdůrazňuje roli Aliance. „Domnívám se, že ve veřejné diskuzi se často objevuje zcela umělá bipolarita mezi NATO a EU. My si mezi nimi nevybíráme. My potřebujeme budovat ozbrojené síly, které jsou nasaditelné v obou rámcích, společně s partnery,“ uzavírá.

(9)

URL| <http://euractiv.cz/factsheet/budoucnost-eu/70-let-evropske-obranne-politiky-bude-konecne-funkcni/>

Jak to vidí mediální teoretik Jan Jirák

28.6.2017 ČRo Dvojka str. 01 08:30 Jak to vidí

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den a dobrý poslech u pořadu "Jak to vidí" přeje Zita Senková. Dnešní pozvání přijal Jan Jirák, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

-----
Dobrý den.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Na jaká témata se zaměříme? Vliv průzkumů veřejného mínění na rozhodování voličů, slovník politiků i konflikt mezi svobodou a bezpečností. Dobrý poslech. S blížícími se volbami vždy přibývá průzkumů veřejného mínění volebních preferencí. V čem, pane profesore, vidíte jejich význam?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

-----
Tak ten význam je asi především v tom, že ty průzkumy veřejného mínění, nejenom, že informují o nějakém momentálním rozložení nálad a preferencí a postojů, ale že současně řadě lidí, myslím dost významné řadě lidí, slouží jako návod k dalšímu jednání. Jinými slovy, ty průzkumy nestojí jako zrcadlo mimo naši společnost, ale jsou její součástí a v řadě případů dále ovlivňují to, jak se, jak se lidé budou chovat. To je ostatně taky důvod, proč pak v určitou dobu před, například před volbami je zákaz zveřejňování těchto výzkumů. Čili ono je to jako ve škole. Když člověk dostane známku za svůj výkon, tak to není jenom o hodnocení toho výkonu, ale je to i impuls k jeho další strategii. Když jsem dostal čtyřku, tak vím, že se budu muset učit na opravu, když jsem dostal jedničku, můžu se spolehnout víceméně, že budu mít chvíli pokoj a u těch průzkumů je to v jiném měřítku, ale je to v podstatě podobné. Jinými slovy, abych to uzavřel, ty výzkumy jsou součástí dynamiky společnosti, v které žijeme, nejsou jejím zrcadlem, nejsou nějakou výpovědí zvenku.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Je to tedy takový, řekněme, psychologický element?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

-----
Velmi silně, je to velmi silně, řekněme, sociálně psychologický element, protože ve veřejném mínění se odehrává celá řada složitých procesů, někteří autoři se kloní k tomu, že například významná část veřejnosti má tendenci se přiklánět k těm názorům, nebo k těm postojům, které vnímá jako převažující. Říká se tomu spirála mlčení a když člověk cítí, že jeho postoj je sdílený větší částí společnosti, tak má tendenci se k němu výrazněji hlásit. Jinými slovy, když zjistím, že politická strana, ke které inklinuju, má větší šanci dostat se do parlamentu, tak to posílí mou představu o tom, že ji budu volit. Naopak, když zjistím, že se blíží nějakému kritickému, nějaké kritické hladině, začnu váhat, jestli ten hlas do ní investuju, protože se stává menšinou.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jsou také významným vodítkem nejenom pro nás, pro voliče, nebo mohou mít tedy ten vliv, ale také pro politické strany. Slyší ony také, možná jsme to nyní sledovali v případě sociální demokracie?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

-----
No, tak nepochybně na to slyší, protože i, i politici jsou součástí té společnosti, ale pokud vím, tak politické strany, podobně jako, jako velké korporace, mají k dispozici daleko přesnější údaje, které se rozebírají nejenom

na základě výzkumu veřejného mínění, ale na základě těch takzvaných velkých dat o chování, preferencích, problémech a podobně. Takže tam je pro politiky, ti, myslím, že mají dostupné daleko strukturovanější údaje o nás.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Nezřídkou se ale stává, pane profesore, že ty průzkumy vlastně se nenaplní.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

No, to já se obávám, že jaksi je součástí toho, co popisuju, protože lidé se, řada lidí se podívají na ty výzkumy, média jim je ostatně nabízejí dost, řekl bych, vehementně a mohou podle toho korigovat své chování. Čili mohou i poměrně na poslední chvíli změnit svojí preferenci, nebál bych se toho slova, tak trochu se svým hlasem taktizovat a když to dělá hodně lidí, tak to může, tak to může i změnit nějaké výsledky. Nemusí to být jenom to přihlášení se k většině. V českém prostředí je opakovaně popisován je fandění slabšímu. Když mu někdo, když je někdo v situaci, že do něj příliš kopou, nebo je příliš velký otloukánek, tak část voličů se může přiklonit k myšlence, že ho podpoří jaksi natruc těm, kteří ho, kteří ho, řekněme, šikanují, nebo nějakým způsobem upozadují.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ty průzkumy, jak už jste sám řekl, jsou nedílnou součástí, nejenom u nás, různých kampaní před volbami. Co byste řekl, jak se vyvíjí, pokud ano, postoj voličů vůči těm průzkumům? Jestli dáváme jim, přikládáme čím dál větší význam, nebo to bereme tak jaksi s rezervou, nebo naopak je to na ústupu, že se ten volič rozhodne nezávisle na tom, co ten daný průzkum říká, předpovídá?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Tak tady musím přiznat, že nemám žádná, žádná data, která, kterými bych to podpořil, takže odpovídám trochu intuitivně, ale rozhodně jsou určité tendence, například ne u nás tedy, ale před prezidentskou volbou ve Spojených státech, jejichž výsledek byl taky trochu překvapivý, zřejmě docházelo i k tomu, že část voličů odpovídala buď nepravdivě k těm rychlým výzkumům, anebo neodpovídala vůbec, z prostého důvodu, protože ty samotné agentury a ty výzkumníky považovali za součást toho nepřátelského tábora: "Zase ty bílé límečky, které nás, které nás otravují." Já myslím, že u nás tohle to není tak silné. Myslím si, že, že průzkumy jsou dělány poctivě a veřejností vnímány jako relativně neutrální, ale pochopitelně, že určitou část veřejnosti mohou ovlivnit. Tam ta pozornost, která je jim věnovaná, je poměrně velká a mají jednu obrovskou výhodu. Výzkumy veřejného mínění bývají zprostředkovány veřejnosti ve velmi srozumitelné formě, protože ty grafy, které vidíme, tak tam snadno odečteme, jaké jsou tam výsledky. Ten sloupec, prostě jeden je velký a druhý je malý a je to jednoduché.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Prezident Miloš Zeman v pořadu Týden s prezidentem před několika dny expresivními výrazy kritizoval premiéra Bohuslava Sobotku za odchod Andreje Babiše z vlády. Reagoval pak na to také premiér Bohuslav Sobotka. O čem taková výměna názorů svědčí?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Na té výměně je asi nejzajímavější, aspoň pro mě, a současně nejvíc alarmující to, jak snadno se do, řekněme, veřejného prostoru, který se odehrává v českém jazyce, dostávají výrazy, které v něm podle mého soudu ještě předčasně neměly místo. Nechci se připojovat k těm, kteří jaksi volají, že se vulgarizuje náš veřejný prostor, ale, ale myslím si, že na tom, na tom něco je, že přece jenom kdysi Šalda napsal o Nerudovi, že přinesl do literatury slova nepsaná a nečesaná, tak do literatury to lze, ale myslím si, že do toho politického komunikování by přece jenom měla přicházet slova spíš učená a spíš, pokud možno, zbavovaná emocí. Myslím, že problém našeho současného politického komunikování je především v tom, že příliš snadno využívá emocí a potlačuje, řekněme, racionální debatu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A máte pro to nějaké vysvětlení, proč zhrubnul tak slovník politiků některých?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Mám pro to vysvětlení, i když se ho trochu bojím říct, protože bych mohl být podezříván z nějakého příliš úzkého pohledu na svět. Já si kupodivu myslím, že za to do značné míry mohou média.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jak to?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

A to nikoli tím, že by sama o sobě byla vulgární, to ne, ale tím, že mají tendenci z nejrůznějších důvodů akcentovat emoce oproti rozumu. To, ten důraz na prožívání, na emocionalitu, na city, na sympatie a antipatie a menší důraz na přemýšlení a argument, ten je pro současnou mediální komunikaci dost typický a děje se od reklamy po politické debaty a já mám pocit, že ten důraz na emoce přebírají politici a používání vulgarizmů je hluboce emocionální, je, prostě vzbuzuje, ostatně je to vidět, vzbuzuje bouřlivé reakce a opět potlačuje to, to, co je na našem, nebo co může být na našem komunikování racionální.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Výrok hlavy státu, který premiéra Sobotku přirovnal, cituji: "Ke svini", kritizovali představitelé politických stran. Označili to za degradaci prezidentského úřadu. Například europoslanec Jiří Pospíšil na twittu uvedl, že není sice Sobotkovým příznivcem, ale výroky pana prezidenta představují dno politické kultury. Jak se od něj odrazit, pane profesore?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Myslím, že se budu opakovat, ale soudím, je-li to dno, to ještě nevíme, ale je-li to dno a je-li se od čeho odrážet, tak skutečně cesta vzhůru je, vede po ...

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jak kultivovat tedy ten veřejný prostor?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Podporou argumentace, tím, že si budeme po sobě nikoli házet prudkými a silnými slovy, ale budeme se snažit upozorňovat na to, kde nějaké tvrzení není podloženo argumentem, kde dochází k myšlenkovému zkratu a to, já myslím, že je něco, co by asi bylo úlohou současné žurnalistiky.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Otázka pro vás od pana Radka: "Mělo smysl, že se v europarlamentu debatovalo o Andreji Babišovi a rizicích zneužívání médií v Česku?"

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Nevím, jestli to mělo smysl. Myslím, že to byla trochu, trochu kuriózní, trochu kuriózní situace. Mám pocit, že přenášení ..., takhle, začnu jinak, myslím si, že primárně nešlo o svobodu slova. Primárně šlo o to přenést náš vnitřní konflikt, který byl uvnitř vlády a koalice, přenést ven na evropskou půdu, aby se pak dalo říkat: "Už se o tom mluvilo i v Bruselu." Takže mám pocit, že v tomhle směru byla problematika svobody projevu spíš využita jako politická páka, ale na druhou stranu smysl to mělo v tom, že pro řadu z nás se téma svobody projevu dostalo do veřejného prostoru jako něco, o čem se dá uvažovat. My jsme si až příliš zvykli na to, že svoboda projevu tu jaksi je a nemusí se o ní příliš přemýšlet a najednou se nasvítlo jako něco nesamozřejmého a to, myslím, že bylo dobře. Takže, takže smysl to mělo i nemělo, jak už to tak v životě bývá.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Minulý týden dostal Katar ultimátum od Saúdské Arábie, Spojených arabských emirátů, Bahrajnu a Egypta. Viní jej z podpory teroristických skupin, což Katar odmítá, stejně jako velká část jeho obyvatel. Mezi třinácti požadavky je, kromě například ukončení styků s Íránem a vojenská spolupráce s Tureckem, i uzavření arabskojazyčného zpravodajského kanálu al-Džazíra. Jak to hodnotíte? Co vůbec říkáte této televizi, jejímu vysílání?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Ono to možná trošku souvisí i s tou předchozí otázkou ohledně svobody projevu. Když se na to podíváme ve vývoji, tak al-Džazíra vlastně vznikla poté, co BBC ukončila arabské vysílání, to bylo někdy v polovině 90. let a al-Džazíra od začátku podle mého soudu, a já nejsem odborník na ten prostor, představovala určitý, řekněme, řekněme importovaný prvek do prostoru, v kterém, v kterém platí jiné kulturní a politické, jiný kulturní a politický kontext a pokud teď přichází ten, ta skupina států s těmi požadavky, kde mimo jiné je, je požadavek na zastavení činnosti stanice, která je, řečeno, našimi v uvozovkách "západními" výrazy tedy zpravodajská, tak vlastně přichází s představou, že by tam neměl být nekontrolovaný nebo málo kontrolovaný zdroj informací, který může působit komplikace. Jinými slovy, jedná se, řečeno opět našimi západními nebo liberálně demokratickými slovy, jedná se o požadavek kontroly komunikace ve veřejném prostoru.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Katar vnímá vůbec i ty požadavky za porušení nebo to ultimátum za porušení suverenity, pokus potlačit svobodná média, svobodu slova. Také se spekuluje o tom, jestli třeba požadavek zastavení činnosti al-Džazíry není to hlavní, o co zejména Saúdské Arábii jde. Jak už jste i sám naznačil, al-Džazíra je už od svého vzniku, což byl rok 1996, pro mnohé země arabského světa trnem v oku.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Je, skutečně je si nutné představit, že je to svým způsobem cizorodý, já jsem použil ten výraz "importovaný" prvek, řekněme, tradiční liberálně demokratické komunikace do prostředí, v kterém nemá zázemí a, a může vlastně narušovat nebo potenciálně narušovat určitou jednodolitost, homogeničnost toho prostoru a zejména Saúdská Arábie, pokud si to umím správně představit, se vnímá jako určitý hegemon toho prostoru, tak může chápat tento prvek jako potenciální nebezpečí pro své postavení, čili já myslím, že to je docela, docela, řekněme, standardní, já vím, že je to hrozné slovo v této souvislosti, ale je to docela standardní případ tlaku na to, čemu my říkáme svoboda tisku.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jak vy odhadujete další vývoj? Katarská televize se nevyhýbá ožehavým tématům jak pro arabský svět, často i pro Západ. Myslíte, že se stane ta diplomatická krize, konflikt kolem Kataru osudnou pro tuto televizi?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

To si vskutku netroufám, netroufám říct. To je určité rozcestí. V tuhle chvíli pro al-Džazíru platí, že co ji nezničí, to ji posílí, ale jestli to půjde z téhle křížovky tam či onam, opravdu nevím.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Od pana Špirocha přišel e-mail, cituji: "Nemyslíte si, že je už načase, aby politika začala hovořit právě tím jadrným jazykem? Politická korektnost dosáhla již tak oblundných rozměrů, že přestává zcela pravdivě popisovat svět kolem nás a předkládá nám svět, který je spíše vysněný. Není načase popisovat věci a děje kolem nás pravými jmény?" Tolik e-mail. Děkuji za něj.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Tak já děkuji taky, ale musím za sebe říct, že si nemyslím, že takový čas nastal, protože vnímám dost zřetelný rozdíl mezi vulgaritou a přesným pojmenováním. Vulgarita je hra s emocemi, mimochodem stejně jako politická korektnost. To jsou věci, které jsou nabyté emocemi, nabyté hodnotami a to, co nám chybí, je skutečně to, čemu asi ne úplně přesně říkám kultura argumentů. My bychom, my bychom se měli snažit v sobě podporovat to, že pro každé tvrzení musí být nějaké, nějaký důvod a ten důvod by měl být poroben racionální kritice a to ración nám chybí. My prožíváme, my lajkujeme, my hejtujeme a emocionalita s námi cloumá a v té politice to není dobře.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Aprópó, politická korektnost, pane profesore, myslíte, že je jí méně, když se stala terčem takové kritiky v posledním období, co jste vyzoroval?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Já myslím, že jako všechno, co se přežene, tak i tahle ten, tenhle ten jev sociálně komunikační se dostal do určité, řekněme, slepé uličky, ale bývá to tak, že po věcech, které nejsou v jádrech špatné, vždycky něco dobrého zbyde a já myslím, že po politické korektnosti, pokud si pod tím představujeme totéž, tak zbyde vědomí, že přeci jenom musíme kultivovat pocit vzájemné rovnosti, ať už ganderové nebo, nebo společenské nebo jiné a trochu nešťastné je, že politická korektnost se omezila pouze na užívání jazyka, že jaksi rozhodující je pojmenování, jak se věci řeknou, aby to někomu neublížilo, ale ne, jak se skutečně vnímají, a to myslím, že ten, tenhle ten rozdíl je nepříjemný.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Zpravodaj Českého rozhlasu v Británii Jiří Hošek na našem portálu irozhlas.cz glosuje debatu v BBC. Jde o to, že poslankyně Konzervativní strany Leadsomová v rozhovoru pro brexit nebo k brexitu řekla redaktorce, že by bylo úsp ..., promiňte, prospěšné, kdyby se moderátoři, což se má týkat i rozhlasu i televize BBC, pokusili být "patriotičtější". Jak se na to vy díváte? Vyvolalo to v BBC velkou debatu. Třeba legendární zahraniční zpravodaj John Simpson, jak dále píše kolega Jiří Hošek, označil za depresivní, že paní poslankyně, cituji: "Opakuje sovětský pohled na vysílání, tedy, že novinář má za povinnost být vlastenecký, tedy automaticky zastávat stanovisko své vlády." Tolik citace BBC.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Ono je to složité. Po dlouhou dobu platilo, že novinář je svým způsobem reprezentantem nějakého národního celku. Spojujeme si představu ..., Karel Havlíček Borovský je český novinář, to češství tam je přítomné, takže, řekněme, existuje-li něco, obrazně řečeno, jako genetický kód žurnalistiky, tak určitý vztah k národnímu celku je v tom kódu nějak přítomný, ale žijeme ve fázi, v které ... vývoje společnosti, v které ta identifikace s národním celkem, což je princip patriotismu a nějaká podpora toho, co je národní, je zřetelně slabší, než byla před 50, nebo 100 lety a novináři to pochopitelně také reflektují a nechtějí být těmi, těmi tlapači národa, těmi, těmi syny národa nebo dcerami, abych tedy se vrátil k té korektnosti a tohle je asi velmi složitá situace pro politiky, kteří jsou jedna z posledních veřejných institucí volena ještě na národním principu. Tam v tý Poslanecký sněmovně jsou voleny námi, protože jsme občany České republiky, takže tam se vlastně ten národní princip uplatňuje nejsilněji a tak pro politiky je velmi obtížné, aspoň já si to tak představuju, je velmi obtížné komunikovat s celkem, tedy s národem, který se nechce jako národ cítit, který se cítí jako součást Evropy nebo jako, jako skupina, která se definuje životním stylem, nikoli příslušností k národu třeba a tak politici v určité panice, protože jim uniká ten hlavní adresát, zkoušejí najít způsoby, jak, jak se k tomu národu dostat a já vnímám výrok té poslankyně tímhle způsobem. Ona vlastně říká: "Pomoc, vraťte nám národ, ať máme s kým mluvit," ale situace je jinde.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Vidíte a u nás zase, řekla bych, v posledním období rezonuje víc ta debata o národním zájmu, suverénní stát a podobně.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Já myslím, že to prochází napříč celou Evropou, že, že zvlášť tedy ty volené politické elity prožívají velmi intenzivně to, že jim národ jako, jako tedy ten celek, ke kterému se vztahují, utíká mezi prsty a hledají způsoby, jak, jak se k němu vrátit nějakým způsobem. Ta renacionalizace politiky, ta je, myslím, poměrně, poměrně dost silná.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Hledáme, badáme po naší identitě, řekl byste, pane profesore?

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Obávám se, že jsme už trochu unaveni z toho, že se nám už dlouho naši identitu nedaří spojit s žádným celkem. To je, já myslím, že náš velký problém, protože ten národ, řekněme, v té, v tom etnickém pojetí, tak jak tady po dlouhou dobu byl, byl chápán, tak k tomu už se nám nějak tolik hlásit nechce, už neprožíváme některé věci tak silně, jako dřív, například vztah k jazyku se výrazným způsobem zjednodušuje, ale nemáme nic, nemáme nic místo toho. Kdyby tu byl filosof na mém místě, řekl by, že nám chybí ten velký příběh, protože náš vztah k národu byl po dlouhou dobu velký, náš velký příběh.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Konstatuje mediální teoretik, profesor Jan Jirák. Já vám za to děkuji a přeji vám hezký den.

Jan JIRÁK, profesor **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, mediální analytik

Děkuju za pozvání.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Zítra bude hostem "Jak to vidí" Břetislav Tureček, zahraničně politický analytik. Dobrý den všem přeje Zita Senková.

Metropole prázdninová

28.6.2017 City DNES str. 08
MICHAELA BŮNOVÁ ; JAKUB HELLER

Za kulturou, sportem nebo nevšedním poznáváním historie. Není nutné odjíždět z Prahy, abyste si užili léto. I metropole nabízí spoustu možností vyžití, o kterých možná ani netušíte.

PÉTANQUE NA LETNÉ

Sportovní zážitek O hře, která je oblíbená například ve Francii nebo v Itálii, se přece jenom v České republice moc nemluví. Přitom jde o nenáročnou společenskou aktivitu, do které se může zapojit každý. Pro začínající hráče je určena například Letenská pétanque liga, která začala už v roce 2011 a stala se tak jednou z prvních pétanque lig v Praze.

Koná se každé pondělí od 16.45 do 19.00 v Letenských sadech. „Přihlásit se může každý a zapojit se mohou i kolemjdoucí. Každý hrací den se odehrají tři zápasy, ale je možné se zúčastnit třeba jen jednoho. Výsledky se hráčům započítávají do ligy. Poslední týden v srpnu bývá finále pro nejlepších osm hráčů, takzvaný Turnaj mistrů,“ vysvětlil Daniel Beseda, předseda sportovního klubu Club Rodamiento, který ligu pořádá. Startovné bývá zdarma nebo symbolické. A pétanque je zajímavý i pro diváky.

BĚH, KOLO A PLAVÁNÍ

Výzva Plavete, běháte a jezdíte rádi na kole? A co to všechno spojit dohromady a zkusit novou výzvu? V Praze se 29. 7. uskuteční sportovní akce zvaná CHALLENGETRYATHLON, obdoba triatlonu, ale s menšími vzdálenostmi. Plavat se bude 0,38 kilometru, pak se pojedete 18 kilometrů na kole a na závěr se poběží 4,2 kilometru.

Kromě fyzické zdatnosti toho účastník mnoho nepotřebuje.

Stačí se přihlásit a obstarat si plavky, kolo a dobré běžecké boty.

Kolo nebo neopren je také možné si zapůjčit. Stejnou výzvu přijal například režisér Jakub Kohák, soubor Cirk La Putyka nebo rodina herce Lukáše Langmajera. V rámci světové série CHALLENGEFAMILY se budou v Praze konat také například CHALLENGEPRAQUE ŠTAFETY určené pro tříčlenná družstva, jejichž členové poplavou necelé dva kilometry, pojedou 90 kilometrů na kole a poběží 21,1 kilometru. MUZEUM ALCHYMIE

Pro hledače tajemství Když Prahu v roce 2002 zasáhly povodně, alespoň k jedné věci to bylo dobré. „Tehdy se propadlo náměstí před domem v Haštalské ulici a v jeho podzemí byly objeveny alchymistické laboratoře z 16. století,“ vypráví průvodkyně Zdena Kratochvílová. Během rekonstrukce se našly také recepty na výrobu elixírů, které zde vyráběli věhlasní alchymisté pro Rudolfa II. V prostorách bylo zřízeno muzeum Speculum Alchemiae, ve kterém dnes Kratochvílová provádí návštěvníky. Ti se dozvědí o historii, alchymii a vědách, kterými se zde zabýval například Tycho Brahe, Johannes Kepler, Tadeáš Hájek, Rabi Löw a další. K vidění je například dřevěný lustr, který soustředil energii ze stěn místnosti a vedl ji do podzemí, kde se v peci vyráběl elixír mládí, jehož výrobní postup majitelé muzea objevili a který lze dnes v muzeu rovněž zakoupit. „Elixíry jsou vyráběny dle původních tajných receptur, které se zde během rekonstrukce našly. Elixír věčného mládí, lásky, paměti a také elixír úspěšnosti pitné zlato,“ říká Kratochvílová.

Dále jsou k vidění pece na výrobu zlata, baňky a další nástroje.

MINIZOO NA ANDĚLU

Za trochou klidu Oázu klidu uprostřed centra nabízí minizoo na Andělu. Stačí projít obchodním centrem a přejít po lávce přes rušnou ulici na kopec do parku Sacré Coeur, kde se miniaturní zoologická nachází. Jen kousek od kancelářských budov žijí klokani, papoušci, lamy, opičky či poníci. Do zahrady, kterou spravuje Stanice přírodovědců DDM hlavního města Prahy, je vstup zdarma.

Odpočinout si lze na lavičkách, pro děti je připraveno hřiště, ty starší by zase mohla zaujmout expozice léčivých bylin nebo přírodovědná naučná stezka. Stanice přírodovědců pořádá řadu přidružených akcí, jako jsou příměstské tábory nebo kroužky pro děti.

A ještě jeden tip pro děti: nad zoo v parku Sacré Coeur je superdlouhá skuzavka.

PLÁŽ V PRAZE 6

Pro ty, kteří se chtějí bavit Mnohé možná překvapilo, proč se v neděli začal na Vítězné náměstí navážet písek. Bylo to kvůli přípravě Pláže, sportovně rekreační zóny, kterou mohou lidé od všerejška využívat. K dispozici je třeba beachvolejbalové hřiště, hřiště na pétanque, brouzdaliště či skákací hrad. Také je tam možnost zahrát si stolní tenis nebo si půjčit lehátko a koupit si občerstvení u stánku. „Návštěvníci si mohou přes rezervační systém zamluvit beachvolejbal. Ostatní sportovní a volnočasové prvky budou fungovat bez rezervace,“ popsal mluvčí Prahy 6 David Polák. Pláž bude otevřena do 30. září vždy od neděle do čtvrtka. Aktivity na Pláži jsou zdarma. KAVÁRNA S MAŠINKAMI

Kam vzít děti za jedničky Jestli mají děti něco rády, pak to jsou sladkosti a vláčky. Kavárna, která snoubí obojí zmíněné dohromady, představuje příjemnou možnost, jak odměnit ty děti, které se celý rok snažily a na vysvědčení dostaly samé jedničky. Sladkosti tu přímo dětem před nos dovezou vláčky, které kromě toho, že jezdí, také houkají a vypouštějí páru. Řeč je o Mašinkové kavárně v Nových Butovicích. Specialitou je jízděnka „sněž, kolik můžeš“. A v kavárně obsluhuje personál, který to umí s dětmi.

DŮM HRŮZY

Kam vzít děti za pětky Sadistický nacista Karl Hermann mučí děti a ukrývá před Adolfem Hitlerem židovskou manželku. Takový příběh vypráví Dům hrůzy ve Vodičkově ulici, který nedávno otevřela společnost Prague Fear House. S trochou fantazie můžete svým ratolestem namluvit, že mučí i děti, které se neučí. Samozřejmě záleží, jak je dítě otrlé, každopádně každý návštěvník u vstupu uslyší slovo záchrany, které když vyřkne, tak ho organizátoři hned dostanou ven a zážitek skončí. Dům láká právě na příběh Hermannovy rodiny. Tu tvoří najatí herci, kteří straší návštěvníky. Dům hrůzy nabízí dva okruhy - na ten strašidelnější mohou jen osoby starší osmnácti let. Na ten základní je vstup od patnácti, ale mladší mohou také vstoupit, a to za doprovodu rodičů.

VYCHÁZKY PRAHY NEZNÁMÉ

Pro milovníky (netradiční) historie Poznat Prahu z úplně nového pohledu můžete díky Praze neznámé a jejím průvodcům, kteří si na léto připravili nové vycházky. Jednou z nich je nazvaná Okolím Nové scény. Na té se návštěvníci dozvědí, jak vznikla budova Nové scény Národního divadla či její interiér ze zeleného mramoru nebo třeba to, které známé osobnosti navštěvovaly kavárnu Slavia.

„Součástí je také procházka po nábřeží, kde si ukážeme nádherné historizující a secesní domy včetně budovy Spolku Hlahol,“ popsala průvodkyně Kateřina Racková vycházku, která se koná ve dnech 29. 6. a 5. 7. Prahou bombardovanou provede zase ve dnech 29. 6. a 1. 7. Kateřina Hankeová. „Povíme si o pozadí a okolnostech nejtragičtějšího a nejdiskutovanějšího spojeneckého náletu na Prahu druhé světové války ze dne 14. února 1945, o neznámých hrdinech spojených s touto událostí nebo například o osudech bombardovaných budov a památek,“ láká Hankeová. A do třetice je možné vyrazit na vycházku Spisovatelé Olšanských hřbitovů, která se koná 15. 7.

„Návštěvníci se dozvědí, kde je pohřben Josef Jungmann nebo významní spisovatelé 19. století, jako Karel Jaromír Erben či Karel Havlíček Borovský. Zastavíme se u hrobů významných českých spisovatelek, jako byla třeba Karolína Světlá nebo Eliška Krásnohorská,“ přibližuje průvodkyně Lucie Babíčková. **FAKULTNÍ PAVLAČE OTEVŘENY**

Fakulta sociálních věd UK, 28. června, 17 hodin, vstup zdarma Už pojednadvacáté odemkne Festival Pavlač dveře na všechny pavlače historické budovy Hollar **Fakulty sociálních věd**.

K poslechu a tanci zahrají kapely jako Furaha, Děti mezi reprákama, či ROLE. První piva načepuje děkan fakulty Jakub Končelík a o audiovizuální zábavu se postará promítání vítězných snímků 22. ročníku festivalu Zlatý voči.

JÓGA NA KAMPĚ

Park na Kampě, každou neděli do 3. září, od 16 do 17.30 hodin, vstup zdarma Bezplatné lekce jógy, které probíhají podle akreditovaného programu Evropské federace jógy, nabízejí každou neděli na Kampě instruktoři s dlouholetými zkušenostmi. Zájemce učí, jak do denního a týdenního rozvrhu jógu začlenit a jak ji vnímat jako rekreační sport, který snadno mohou cvičit i úplní začátečníci. Akce je určena všem, bez ohledu na věk či pohlaví.

BALKAN BASHAVEL

Tiskárna na Vzduchu, Areál Výstaviště 67, 30. června, od 20 hodin, 130 korun Na oblíbeném festivalu balkánských rytmů budou lidé letos křepčit ve Stromovce pod korunami stromů hlavně na oblíbené slovenské Djské duo Malata. Doplní je pětičlenná dechová úderka balkánského střihu pod vedením kapelníka Tomáše El Checo Průši a produkce Dr. Balkana, člena audiovizuální skupiny Bassta Fidli Crew, který styly jako folkstep a baltik bass doplňuje o tradiční cimbálové a balkánské písně. Na akci návštěvníky čeká i balkánské občerstvení.

AUTOROVO ČTENÍ

Rašínovo nábřeží, 11. července, 19.30 až 21.00, vstup zdarma Autor šesti románů, několika novel a divadelních her, sbírky povídek a jeden z předních českých spisovatelů Miloš Urban představí na náplavce u železničního mostu svou nejnovější novelu Závěrka. Ta pojednává o vztahu fotografa a jeho modelky a značně se Urbanově dosavadní tvorbě vymyká. Večer ozvláštňují i kapela Vložte kočku, která obdržela za album Seat ocenění Vinyla za Desku roku a je považována za jednu z nejlepších alternativních kapel vůbec.

DIVADLO V ULICÍCH

Výstaviště, okolí parku Stromovka i centrum Prahy, 10. až 13. července, vstup zdarma Na ulicích, prostranstvích i v šapitó. Tam všude během tří dní vystoupí nejlepší soubory a performeré z Čech i zahraničí během festivalu Za Dveřmi 2017. Praha tak ožije tradičními klauny, pouličním divadlem i novým cirkusem. Na letošním ročníku vystoupí třeba oblíbení Bratři v tricku, kteří v pražské premiéře uvedou Běžkařskou odyseu. Nebo třeba česko-francouzský Le Cabaret Nomade, který bude bavit vyprávěním, koncerty či třeba blešákem. Program festivalu na www.zadvermi.cz. **RECYKLOVANÝM DIÁŘEM K ZÁCHRANĚ ZVÍŘAT**

výstava, Kavárna, co hledá jméno, Smíchov, do 30. července, vstup zdarma Umělec, jenž si říká Deafmessenger, se do povědomí Pražanů dostal zejména proto, že vyrábí diáře a zápisníky. Ozvláštňuje je tím, že do nich vkládá předměty nalezené na ulici či na bleších trzích. V oblíbené Kavárně, co hledá jméno na

Smíchově představí svou prodejní výstavu obrazů, jejíž výtěžek poputuje na podporu Pražské zvířecí záchranky. Té poslouží k pokrytí nákladů na palivo do výjezdového auta a na veterinární služby. O své tvorbě autor říká, že je „vyrobená z Prahy“. Jeho díla totiž dotvářejí staré dopisy, hrací karty, známky a další předměty z ulice. Znovu tak oživuje zašlé příběhy z minulosti. V kombinaci se šablonovým street art stylem si jeho produkty získaly popularitu v mnoha zemích světa.

OBŘÍ SKLUZAVKA V CENTRU

koupání, park Sacré Coeur Smíchov, 14. až 16. července, vstup zdarma, 5 jízd za 150 korun, celodenní klouzání 250 korun Už druhý ročník Slide Festivalu láká Pražany na šedesát metrů dlouhou nafukovací skluzavku, kterou organizátoři rozbálí v parku Sacre Coeur na Smíchově. Pro pohodlné sklouznutí budou na místě k dispozici všemožné gumové nafukovačky, kruhy a lehátka. Na místě zahraje i několik DJů a pro návštěvníky bude dostupné i bohaté občerstvení. Kdo se nechce klouzat, může se přijít zadarmo alespoň podívat.

RATHA YATRA - FESTIVAL INDICKÝCH DUCHOVNÍCH VOZŮ

festival, náměstí Republiky, 16. července, 12. až 17. hodin, vstup zdarma Prahou projde procesí zvláštních vozů.

Ratha-Yatra není jen pestrobarevnou přehlídkou v indickém duchu. Své kořeny má tato slavnost v indickém městě Purí, kde se poprvé konala již před mnoha tisíci lety jako oslava cesty Nejvyššího Pána Krišny do chrámu. Proto je také symbolem této slavnosti vůz - vysoký, bohatě zdobený květinami, hodný přepravy božstev. Průvod startuje ve 12 hodin na náměstí Republiky. Od 14 hodin bude na rohu náměstí Republiky a ulice V Celnici připraven kulturní program a pestrá ochutnávka vegetariánských jídel.

JEN TO NEJLEPŠÍ Z FILMU

kino, kina Atlas, Evald, Lucerna a Mat, 13.

až 19. července, vstup 69 korun Volné seskupení čtyř pražských artových kin - Atlas, Evald, Lucerna a Mat - pořádá filmovou přehlídku BestFilmFest. Diváci tak během jednoho týdne zažijí přehlídku těch nejúspěšnějších a divácky nejnavštěvovanějších filmů letošního roku. V nabídce nechybějí Oscary ověřené snímky, festivalové hity, dále jsou k vidění divácky oblíbené zahraniční tituly včetně dokumentů a animované sekce. Kinaři se rozhodli své fanoušky potěšit lístky za jednotnou cenu 69 korun.

NEPROZKOUMANÉ DIVADLO

divadlo, Divadlo v Celetné, 17. až 23. července, různé vstupné První ročník festivalu Nultý bod se uskutečnil v roce 2009. Jeho snahou je představit českým divákům nové provokativní a doposud neprozkoumané divadelní žánry a trendy evropského divadla v oblasti tanečního i fyzického divadla a performing artu. Snaží se nahlédnout do limitů divadelních žánrů a hledat nové tendence a impulzy. Současně s festivalem se odehraje také týden vzdělávacích workshopů Performing Arts for The Future, zaměřený na setkání mladých umělců s již etablovanými umělci a autoritami na poli performativního umění. Program festivalu je dostupný na stránce

nultybod.cz.

AUTOBUS ROZVÁŽÍ FILMY TAM, KDE CHYBĚJÍ LETNÍ BIOGRAFY

letní kino, 15 promítacích míst, do 14. září, vstup zdarma Již desátým rokem vyrazil na turné po Praze oblíbený Kinobus dopravního podniku. Na místech, kde to mají často diváci do letních kin daleko, nabídne snímky jak z české, tak i zahraniční produkce. Před plátnem se nachází dvě stě míst k sezení a k filmu se dá v Kinobusu zakoupit i drobné občerstvení či pro zahřátí bezplatně zapůjčit deka. Kinobus promítá vždy od pondělí do čtvrtka a diváci se dočkají bohaté porce komedií v podobě titulů, jako je Instalátér z Tuchlovic, Bezva ženská na krku či Všechno, nebo nic. Chybět nebudou ani vážnější témata, která zastoupí filmy jako Nickyho rodina, Spotlight či životopisné snímky Masaryk a Božská Florence. V nabídce je i pohádka Anděl Páně 2, akční Rogue One: Star Wars nebo úspěšný animovaný hit Zootropolis. Kompletní program je dostupný na stránce dpp.cz/kinobus.

„PŘI PROCHÁZCE PO NÁBŘEŽÍ SI UKÁŽEME NÁDHERNÉ HISTORIZUJÍCÍ A SECESNÍ DOMY VČETNĚ BUDOVOV SPOLKU HLAHOL.“

Foto autor| FOTO: PRAGUE FEAR HOUSE

Foto autor| FOTO: RADEK CIHLA, MICHAL ŠULA, MAFRA

Foto popis| MĚSTSKÉ OPALOVÁNÍ PÍSEČNÁ PLÁŽ SE V MINULOSTI OBJEVILA NA SMÍCHOVĚ. LETOS PŘEKVAPÍ U VÍTĚZNÉHO NÁMĚSTÍ.

Foto popis| KNIHY A ELIXÍRY RECEPTY NA ZÁZRAČNÉ LEKTVARY STŘEŽÍ MUZEUM ALCHYMIE V HAŠTALSKÉ ULICI.

Foto popis| PRO SILNÉ POVAHY I STRACH NĚKDO MŮŽE POVAŽOVAT ZA ZÁBAVU. PRAGUE FEAR HOUSE NABÍZÍ DVA OKRUHY - NA TEN STRAŠIDELNĚJŠÍ MOHOU JEN OSOBY STARŠÍ OSMNÁCTI LET. NA TEN ZÁKLADNÍ POUŠTÍ V DOPROVODU RODIČŮ I DĚTI.

K životu potřebuju akci

28.6.2017 Vlasta str. 14 Rozhovor
EVA RIEGEROVÁ

Dana Zlatohlávková

Zahraniční redaktorka České televize Dana Zlatohlávková o sobě říká, že je závislá na adrenalinu – a evidentně nelže. Na rozhovor přijela na motorce, potápí se, projela trabantem Jižní Ameriku, prodělala waterboarding na kurzu přežití, moderuje pořad Horizont a vyjíždí na reportáže do míst, kterým by se normální člověk radši vyhnul.

* Jak vypadá práce zahraničního zpravodaje?

Napřed je potřeba všechno zařídit, příprava zahraniční cesty je z produkčního hlediska celkem složitá. Pak být ve správný čas na správném místě, získat informace a natočit je a nakonec musím výsledek dostat do Prahy, což je složitější u televize, kde se řeší obrázky. Ty je třeba postříhat, namluvit, a sehnat internet. Často jde o infarktové stavy, kdy mám půl hodiny do vysílání, jsem v nějaké s prominutím děsné díře, vidím, jak mi ubíhají procenta odesílaných dat, a modlím se, aby všechna ta práce, kterou jsem odvedla, k něčemu byla. Když to nestihnu, tak nic není. Ale když se to povede, je to super pocit... A druhý den všechno nanovo, protože není nic staršího než den staré zprávy.

* Není to trochu frustrující?

Já jsem zpravodajský člověk, líbí se mi dělat každý den něco jiného, mít hodně témat – jeden den něco z Ameriky, pak zas z Indie, pak nevím odkud... A zvláště když se mi povede být na nějakém klíčovém místě v tu správnou dobu a mít prst na tom dění, abych tak řekla. Tuhle prchavost práce mi krásně dorovnaly cestovatelské dokumenty o trabantech, protože zpravodajská práce je fakt jen pro ten den, ale tohle je, jako když člověk napíše knížku, dobrodružství s trabanty zůstává.

* Když jste na místě nějaké krize, máte pocit, že reportáží můžete něco změnit?

Není to prvotní cíl, prostě se snažím podat o důležitých událostech co nejpreciznější, nejvyváženější informace a je na ostatních, co si z toho vezmou. Jsou lidé, kteří chtějí poslouchat a udělat si názor, už to je samo o sobě hrozně cenné. A lidé, kteří poslouchat nechtějí, třeba kvůli přesvědčení, že televize a priori lže. Není v mých rukách, jestli se na základě reportáže něco změní, nebo ne. Ale podávat co nejlepší, objektivní servis a ručit za odvedenou práci, to smysl má – bez toho by to „uchňáplí“ lidi, kteří si vymýšlejí třeba záměrně, nebo jen proto, že jsou líní, hloupí, chtějí senzaci za každou cenu... A to by byla cesta do pekel.

* Monitorujete dění a fakt nedoufáte, že se to díky vám aspoň trochu zlepší?

Když je to důležité, ale ne silně emocionálně nabité téma, tak to člověk odreportuje, a je to. Ale když jsem projela celou balkánskou uprchlickou trasu a viděla, co se tam děje za hrůzy – tam se člověk samozřejmě neubrání myšlence a naději, že jeho reportáž snad trochu něčemu pomůže, třeba tím, že si někdo uvědomí, že to není jen horda mladých mužů s mobily plnými fotek Islámského státu, ale taky spousta rodin s dětmi v šílené

situaci. Kdybych dokázala reportáží přesvědčit dva lidi, že tenhle problém zdaleka není tak černobílý, tak bych byla šťastná.

* Prožíváte to osobně?

Když jsem na emočně vypjaté cestě, tak se dokážu odstříhnout, jsou to jen takové záblesky, když mě něco zasáhne, ale výhoda je, že mě práce pořád udržuje v běhu. A pak přijedu do Prahy, sednu si na pivo a říkám si „co to vlastně bylo?“. Jdu nakupovat, stojím před regálem plným sladkostí, lidi kolem nich chodí a mě napadne, co by za ten bonbon pár set kilometrů odsud někdo dal. Třeba rodiče v hrozné situaci, kteří by tím bonbonem, který pro nás nic neznamená, strašně rádi potěšili svoje dítě. To jsou takové flashbacks až tady, tam si to dovolit nemůžu, to bych se poskládala. Čím víc cestuju, tím víc zjišťuju, jak se tady máme strašně dobře. Ať už nadáváme na cokoli, jsme v podstatě zlatá mládež planety, zvláště západní Evropa. Nemáme tu přírodní katastrofy, hurikány, zemětřesení, tsunami, do lesa můžeme vyrazit, aniž by se na nás něco vrhlo, není tu válka, máme svoje práva, zdravotní péči, svobodu... Máme se úžasně, jenom si to nezkazit, což je snadné, jde to rychle a těžko se to napravuje, jak jsem mockrát viděla.

* Co se vás dotklo?

Třeba když jsem jela k vánočnímu útoku v Berlíně, telefon mi zazvonil v devět večer a v šest ráno jsem mluvila na náměstí o tom, co vidím a co se stalo. Auto tam pořád bylo narvané mezi stánky, z okna mu trčel vánoční stromeček... Ale situace už byla vlastně uklidněná a věděla jsem, co se děje a dítě bude a že zlí lidi jsou bohužel všude. Horší to je u reportáží, jako byla ta uprchlická balkánská cesta, kdy jsme věděli, že se na řecko-makedonské hranici hromadí lidi. Když jsme přijeli, bylo jich už patnáct tisíc, z toho 60 % dětí. Všichni tam nějak přežívali, protože Makedonci zavřeli hranice, nikdo nevěděl, co se bude dít dál a přicházeli další lidé. A další děti. V Indomeni jsem měla živý vstup do Událostí, tma, šílená bouřka, přšelo, stáli jsme v takovém pártý stanu už propojení s Prahou, ale ještě ne v živém vysílání, kolem mě lidi v rozdaných pláštěnkách – běženci, kteří se schovávali před deštěm, voda nám natekla do generátoru, bouchla světla, takže honem honem nahazovat... A do toho přišla pod ten stan starší paní, měla dvě igelitky a strašně srdceryvně brečela. Vyčerpaně si sedla vlastně nám na nohy, protože už nebylo kam, a plakala, nevěděli jsme, co se jí stalo... Začal se mi klepat mikrofon, ale kamera má naštěstí tak magický vliv, že jak mě propojili, nadechla jsem se a dvě minuty mluvila, jako kdyby mi ta paní nenařikala u nohou a po zádech mi nestékala voda. Kamera se vypnula a já byla v ten moment zpátky. To jsou emočně složité situace. Nebo teď v Turecku po změně ústavy, byla jsem na referendu v Istanbulu a odjížděla ze země, kde je půlka národa zděšená tím, kam se jejich země řítí. Nebylo to tak vypjaté, ale zas jde o budoucnost. Taky těžká věc.

* Jak to zvládáte?

Nesmím na to myslet. Koukám pracovníma očima, musím. Nemůžu se ani jinak angažovat, jsem jen pozorovatel: vyposlechnu je, promluví s nimi, ale v tu chvíli jim pomáhat nemůžu, není to moje role. Když třeba vidím, že je někomu zle z horka, dám mu svoji vodu, ale víc v ten moment dělat nejde. Když jsem byla v Řecku na Lesbu a připlouvaly čluny z Turecka, přetížené, polopotopené, přepadávali z nich lidi v rozervaných vestách – stála jsem tam, natáčeli jsme, protože všude kolem byli dobrovolníci, kteří jim pomáhali. Ale kdyby tam nebyl nikdo jiný, jen já a kameraman, a přijel tam člun, ze kterého by vypadlo dítě a začalo se topit, vystoupím ze svojí role a zkusím mu zachránit život. Ale ještě se mi nestalo, že by tam nebyli lidi, kteří to dítě zachrání – Lékaři bez hranic, OSN, dobrovolníci... Moje role je role pozorovatele: koukat, co se děje, informačně a emočně to pobrat, dát tomu širší pohled a předat dál. Proto tam jsem.

* Podle mě čirý stres...

Jestli má na mě tahle práce nějaký vliv, tak je to závislost na adrenalinu, potřebuju se tam nebo jinam vracet. Adrenalin je droga, tělo si na stres zvyklo, a když se nic neděje, mám pocit, že nežiju dostatečně, nebo ne dostatečně zajímavě. Vyvažuju to motorkou, to mě baví, potápím se, chodím střílet... Možná potřebuju akci k tomu, abych měla pocit, že vůbec žiju.

* Kvůli práci jste prošla kurzem přežití ve Vyškově – to jste žila asi dost intenzivně!

Ten kurz musím pochválit, je výborný, armáda ho dělá fakt dobře. Strašně mě překvapil. Ačkoli informace a příprava, to je moje, záměrně jsem si o něm dopředu nic nezjišťovala. To, že jsem nevěděla, co se

bude dít další minutu, se přesně hodilo – byli jsme ve stresu, skoro jako by to bylo reálné. Třeba waterboarding jsem fakt nečekala...

* Moment, waterboarding je přece regulérní mučení!

To ano, ale tohle bylo velmi kontrolované – sice jsem měla kuklu na hlavě, ale byli tam doktoři i psycholog, celou dobu a ve všech situacích jsme byli hlídáni. Dokázali nás dostat až na úplné dno, ale fakt úplně. Jenomže je to strašně cenná zkušenost, kterou můžete získat v kontrolovaném prostředí – člověk zjistí, jak na tom je, jak se chová, na co si u sebe musí dávat pozor, a hlavně pak uděláte ne 100 %, ale 150 % pro to, aby se vám tohle nikdy nestalo. Každopádně waterboarding je šílený. Jestli tohle někomu provedou opakovaně, stokrát... To je na zbláznění, nepředstavitelné.

* Prošly kurzem i další ženy?

Nás tam bylo asi čtyřicet, mix novinářů, humanitárních pracovníků, lidí, co se chystají na mise, lékaři, někdo z ministerstva zahraničí... Holky jsme tam byly čtyři, kurz dodělalo, jestli se nepletu, devatenáct lidí, protože vždycky byla možnost říct, že končíte. Kurz trval týden, hodně se stupňoval a poslední noc to čtyři lidi vzdali a jedné holce certifikát nedali vojáci, protože usoudili, že by to nebyla dobrá volba. Než nás tam vzali, museli jsme projít poměrně rozsáhlými fyzickými a psychologickými testy, přijati byli jen lidé, u kterých byl předpoklad, že to zvládnou. Lidé, kteří byli dobře připravení. Mechanismy zvládnutí stresu existují pozitivní, nebo negativní a u mě podle psychologů převládá ten pozitivní, tzn. že stres zvládnou, aniž by mě to nějak výrazně ničilo, což je nejspíš pro život fajn a pro moji práci nezbytné. Kdybych se třeba nechala při živém vysílání vyvést z míry tím, že mi vypadl host po telefonu, a plácala nesmysly, budu maximálně hvězdou silvestrovského vysílání.

* Jak jste se v extrémních podmínkách chovali k sobě navzájem?

Udělala jsem si tam dobré kamarády, se kterými se vídám doteď. Při mojí práci, kdy jsme ve stresové, vypjaté situaci, se mezi lidmi rychle a snadno vytvoří silné vazby. Proto je pro mě vždycky hrozně důležité, abych si sedla s kameramanem, který jede se mnou.

* Obávám se, že já bych se na kurzu přežití leda rozbřečela a šla domů...

Jé, já tam brečela, lezla jsem po zemi, při waterboardingu jsem se počurala, protože tělo v tu chvíli vlastně umírá, ale to je jedno... Celé je to v hlavě, jediná moje myšlenka celou tu dobu byla, fakt to nevzdat! Jinak jsem porušila úplně všechno, co jsem si myslela, že bych měla udělat nebo udělám: v rámci kurzu jsme dostali informace, které jsme „únoscům“ nesměli dát a oni se je z nás snažili dostat. Nějakou chvíli jsem to vydržela a pak ze mě při waterboardingu dostali všechno, což ale není špatně. Tak jsem to zkusila, ale nenechám se kvůli tomu přece zabít! Zase jsem si posunula svoje přežití o kousek. Ale pořád jsem si držela v hlavě, že to nesmím vzdát. V případě reálné situace nehodlám bíděně zhyznout proto, že přestala fungovat hlava. To pak přestane fungovat i tělo a končíte. Když má člověk vůli, přejde Saharu. Anebo ne, ale dostane se sakra daleko.

* V tom případě už chápu, že jste zvládla projet Jižní Amerikou v trabantu.

Byla to úžasná zkušenost a výbornej nápad Dana Přibáně. Už když se tenhle projekt rodil, věděli jsme, že nechceme dělat klasický cestopis, ale pojmem to trochu punkově. Dan si to vymyslel a odjel na Hedvábnou stezku s jedním trabantem. Byli jsme taková parta, co dělala nezávislé filmy, každý jsme se naučili dělat všechno, mě bavilo stříhat a on se vrátil s tím, že má natočený nějaký materiál a pojďme z toho zkusit udělat dokument, což se povedlo. A Dan: – tak bezva, tohle klaplo, a pojedeme do Afriky! Původně jsem měla jet taky, ale to nevyšlo, každopádně materiál z Afriky jsme spolu zase zrežírovali a nastříhali, lidi už o tom věděli a začalo to mít úspěch a prodávat se. Nakonec jsem jela do Jižní Ameriky jako druhá kamera, i když jsem se musela vrátit dřív, protože z původních tří měsíců byly ve finále skoro čtyři a já musela do práce. Na papíře se plánuje, ale realita je pak jiná.

* A jaká je tedy realita?

Krásná! Člověk procestuje ty země neuvěřitelným způsobem, hrká se pomalu, spí ve stanech, když někde přijedete v trabanech, lidi na vás koukají... A ty srandovní trabanty fungují tak, že se vám spíš každé snaží pomoci, není to jako když tam přijede bohatý turista, vypadne ze SUV s klimatizací... Na seznamování je trabant super a fakt jsme si to užili úžasně.

* Já jsem asi zhejčkaná, ale když si představím to nepohodlí...

Zase jde o zvládnutí stresu. Když trvá dlouho, tak se člověk musí jít na chvíli vyzužit, ale pak se stejně musí vrátit a začít situaci řešit. Navíc čím víc jsme toho zažili, tím víc jsme se dobírali k jistotě, že zvládnout se dá vlastně skoro všechno. Rozbilo se nám auto, musíme ho opravit, tuhle loď nestihneme, tak holt přeorganizujeme plány, někdo nám určitě pomůže, pojedou další loď... Prostě improvizace, jako v mojí práci.

* Spali jste ve stanech, všude nějaká havěť, měla jste hlad...

Tělo toho vydrží! Když nejde o život, nejde o nic. Kromě první expedice se všech zúčastnily holky a všechny to daly. Akorát z hlediska hygieny nebo tak běžné věci, jako je dojit se vyčurat, to máme my holky o fous složitější. Jinak základ je postavit si dobře stan, dobře ho zapnout a samozřejmě dávat si pořád pozor. Stan jsme měli každý svůj a měla jsem jistotu, že v něm nic není, a když kolem poleze cokoli, tak se to tam nedostane, tak takže jsem spala v klidu. V Andách byla zas šílená zima, tak jsem si navlíkla všechno, co jsem měla, a bylo.

* To se o vás rodiče nebojí?

Oni vědí, že jsem rozumná, jde jen o rozeznání míry. Čím víc toho zažijete, tím líp dokážete posoudit riziko, a jestli to za to stojí – nejsem střelec, který bez rozmyslu vltne do průšvihů. Navíc, já oproti opravdovým krizovým zpravodajům, kteří jezdí do konfliktů, nezažila žádné nebezpečí. Ale jasně, že mají naši starost. Když jsem udělala řidičák na motorku, maminka prohlásila: „Asi bych ti k tomu měla něco říct, ale když jsem ti neřekla nic v momentě, kdy ses začala potápět, tak teď už nic říkat nebudu.“ Taky mám úžasnou devadesátiletou babičku, která se o mě fakt hrozně bojí... a čte Vlastu!

* Senzace! Můžeme babičce něco vzkázat?

Jasně! Že jestli v sobě mám nějakou sílu, která mi pomáhá všechno zvládat, tak jsem ji bezpochyby podělila přes maminku a babičku, protože jsou obě úžasně! Do toho se přidaly tátovy geny a je to. Na rodinu fakt štěstí.

***

Není v mých rukách, jestli se na základě reportáže něco změní, nebo ne. Ale podávat co nejlepší, objektivní servis a ručit za odvedenou práci, to smysl má.

VIZITKA Dana Zlatohlávková (1979) * Vystudovala žurnalistiku a mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. * Od roku 2005 pracuje v České televizi. * Je redaktorkou zahraniční redakce a moderátorkou pořadu Horizont ČT24. * Absolvovala armádní kurz přežití. * Spolurežirovala oceněné dokumenty Trabantem Hedvábnou stezkou (2009) a Trabantem napříč Afrikou (2010). Dostali jsme informace, které jsme „únosčům“ nesměli dát. Nějakou chvíli jsem to vydržela a pak ze mě při waterboardingu dostali všechno.

Foto popis| S Danem Přibáněm natáčeli dokumenty o cestách trabanty po světě

Foto popis| Mezi uprchlíky na řecko-makedonské hranici

Foto popis| Nedostatek adrenalinu vyvažuje na motorce

Foto popis| Ve studiu zpravodajského pořadu Horizont

Potřebujeme romány? pro ženy
27.6.2017 Psychologie dnes str. 08 Rozhovor
red

Dnešní ženy jsou vzdělané, samostatné, chodí do práce stejně jako muži a často se stávají i jedinou „hlavou rodiny“ s dětmi. Jejich život je na hony vzdálený od naivních hospodyněk, které dříve hlitaly červenou knihovnu. Přesto i dnes narazíme v některých knihovnách nebo knihkupectvích na regály s označením „čtení pro ženy“. Čím je specifické a proč je čtenářky vyhledávají, jsme se zeptali dvou známých spisovatelek, Ireny Obermannové a Báry Nesvadbové.

* Knihy pro ženy jsou považovány za oddechovou četbu. Myslíte si to také?

Bára Nesvadbová: Oddechová četba jsou, myslím, hlavně detektivky. To jsou knihy do vlaku, jejichž obsah brzy zapomenete. Ženská literatura se velmi často zaměřuje s „červenou knihovnou“, a ta je zcela nenáročná, to jistě ano. Ale třeba Virginii Woolfovou nebo Margareth Durasovou rozhodně nevnímám jako autorky lehkých příběhů, přitom do ženské literatury zcela jasně patří. Nebo z našich třeba Radku Denemarkovou a Hanku Androníkovou. Pozoruhodné také je, že neexistuje termín „mužská literatura“. Nevím tedy, jestli do mužského čtení patří vše, co není příběhové a nenapsaly to ženy, nebo zda muži v hlavách knižních distributorů jsou schopni přečíst cokoliv, takže je podobný terminus technicus zbytečný...

* Spisovatelky jsou často emancipované ženy. Jsou vaše hrdinky taky takové?

Bára Nesvadbová: Určitě ano. Ale snažím se mít i emancipované hrdiny. Moje postavy moc nejsou tiché princezny ponechané v koutě. Možná bych si takovou mohla do budoucna vymyslet...

Irena Obermannová: Většinou ano. Především jsou tedy svérázné. To ale neznamená, že jsou vždy praktické či schopné. Rozhodně jsou ale vždy mimořádné.

* Co čtenářky od tohoto žánru očekávají?

Bára Nesvadbová: Myslím, že lidé od jakékoliv knížky očekávají cestu z reality do fantazie. A je jedno, zda se jedná o sci-finebo publicistiku.

Irena Obermannová: Myslím, že od takové té vyložené oddechové červené knihovny čtenářky očekávají hlavně sladkobolnost a happyend. A často dostávají navrch také povrchnost a určitou falešnost. Život takový zkrátka není. Od ženské literatury - knih o ženách - lze očekávat pravdu, věrohodnost a skutečný vhled do ženského světa a duše.

* Četla jste v dětství dívčí romány? Jaké?

Bára Nesvadbová: V kategorii dívčí román se mi vybaví Metráček od Stanislava Rudolfa a protože mám velká stehna i kolena, pochopitelně jsem tuhle knížku milovala. Ale jinak jsem četla všechno, Remarquem počínaje, přes Sartra po Durella. Mnoho let svého života jsem vlastně jen četla.

Irena Obermannová: Četla! Třeba Metráčka od Stanislava Rudolfa. A milovala jsem Jih proti Severu, to byla taky trochu červená knihovna... Kultovní větu z této knihy „Budu na to myslet až zítra“ jsem si opakovala celou pubertu, kdykoli jsem měla nějaký průšvih.

* Kde a jak se vám píše nejlépe? Co k tvorbě potřebujete?

Bára Nesvadbová: U kuchyňského stolu. Mám sice ten svůj vymodlený Vlastní pokoj, ale je mi tam smutno. Píšu v noci, tak těším kočky, že nejsou samy ponocné...

Irena Obermannová: Nejlépe se mi píše v posteli, v takovém pololehu. Potřebuju být při psaní uvolněná a v pohodě, mít pocit, že vlastně ani nepracuju. Takže nepíšu moc u psacího stolu, protože ten práci evokuje. A potřebuju ticho, ideálně naprosté.

* Je pro vás psaní nutností? Je to způsob, jak se vyrovnáváte s vlastním životem?

Bára Nesvadbová: Jako nutnost vnímám dýchání. Psaní je láska. A jistě do něj nepatří vlastní psychoanalýza. Ta se určitě hodí na papír, ale takové věci by se vydávat neměly. Jsem z rodiny dvou psychiatrů

a mám k analýze velmi pokorný vztah, neumím si představit, že by se deníkové zápisky tápajícího jedince dostaly na knižní pulty. To by bylo hodně kruté.

Irena Obermannová: Psaní pro mne určitě představuje způsob, jak se vyrovnávám s vlastním životem. Zda je pro mě psaní knih nutností, to vlastně nevím. Já pořád něco tvořím v hlavě, pořád v hlavě píšu, vymýšlím příběhy, ale ne vždy je pak hodím na papír. Nutností či možná nezbytností je proto pro mě spíše ta tvorba v hlavě, vymýšlení, spíše než samotné psaní.

* Jaké knihy byste si vzala vy osobně na dovolenou?

Bára Nesvadbová: Už mám sbaleno, beru Citlivého člověka od Topola, Maličkost od Baňkové, Žít jako muž od Rotha, Hanu od Mornštajnové, Amerikána od Adichieové a Soumrak otců od Zoji.

Irena Obermannová: To je pro mě vždycky velký problém, od knih na dovolenou očekávám čtivost a to, aby byly hodně dobré a chytré. Určitě by ve výběru nechyběla detektivka, nějaký román, a právě i ženská literatura. Zabalila bych si zkrátka takovou všehochuť.

***

Irena Obermannová: Především si myslím, že je rozdíl mezi knihami pro ženy (tzv. červenou knihovnou) a knihami o ženách, psanými ženskými autorkami. Ty primárně - na rozdíl od té červené knihovny - oddychové nejsou, vždyť se zabývají ženským světem. A ten bývá docela složitý... Já sama nepíšu červenou knihovnu, píšu pro ženy i pro muže. I když muži čtou moje knihy méně než ženy. Pozoruhodné je, že neexistuje termín „mužská literatura“. Nevím tedy, jestli do mužského čtení patří vše, co nenapsaly ženy, nebo zda jsou muži schopni přečíst cokoliv.

Bára Nesvadbová

Narodila se v rodině dvou lékařů, její otec Josef se ale věnoval také literární tvorbě a byl úspěšným autorem sci-fi. Barbara vystudovala **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, v současnosti je šéfredaktorkou prestižního módního časopisu Harper's Bazaar. Roku 1997 vydala svou prvotinu Řízkař a poté následovaly další knihy, mimo jiné Bestiář, Pohádkář (oba tituly byly na základě jejího scénáře úspěšně zfilmovány), Pralinky, Laskonky a mnoho dalších. Založila nadační fond Bazaar Charity, aktivně pracuje pro neziskovou společnost Etincelle a zároveň podporuje UNICEF a centrum výcviku psů pro postižené osoby Helppees. Nyní připravuje díář s Martinem Krajcem, který bude plný významných žen naší historie.

Irena Obermannová

Vystudovala FAMU, obor dramaturgie a scenáristika, pracovala jako dramaturg v České televizi. Spolupracovala s televizí Nova, kde se scenáristicky podílela na seriálu Ordinace v růžové zahradě, a je autorkou seriálu Život je ples, vysílaného Českou televizí. Její knihy se úspěšně vydávají i v zahraničí. Podle Deníku šílené manželky vznikl stejnojmenný televizní film (režie Václav Křístek) a Česká televize uvedla televizní podobu jejich Divnovlásek (režie Petr Slavík). Během prázdnin se můžeme těšit na vydání její nové knihy Dobrá duše. Půjde o detektivku s geniální a trochu bláznivou šachistkou, která se omylem připlete k vyšetřování kriminálního případu. A díky své mimořádnosti vidí věci, které policie přehlíží...

Foto autor| Foto: Profimedia.cz, Akadémia krásy

Foto popis| Irena Obermannová

Personální změna v představenstvu Dachseru

26.6.2017 automakers.cz str. 00 Logistika

handl

Finanční ředitel DACHSER Czech Republic se stal členem představenstva. Na pozici nahradil Tomáše Limberga, který po 13letém působení ve společnosti odchází na odpočinek do penze.

Tomáš Bechner (35) je absolventem Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Svou profesní dráhu zahájil ve společnosti Accenture Central Europe, kde pracoval v oddělení controllingu a

lidských zdrojů. V letech 2009–2013 pracoval pro investorskou a developerskou společnost Flow East jako finanční manažer.

Od roku 2013 pracuje ve společnosti DACHSER Czech Republic jako finanční ředitel. Na této pozici je zodpovědný za vedení finančního oddělení společnosti, kontrolu hospodaření a daňové otázky. Jako člen představenstva se bude podílet na strategickém plánování a řízení společnosti.

Tomáš Bechner je ženatý a má syna. Mluví anglicky a německy. Ve svém volném čase se věnuje rodině, rád běhá a plave.

URL| <http://www.automakers.cz/personalni-zmena-v-predstavenstvu-dachseru/>

Personální změna v představenstvu Dachseru

26.6.2017 czechbanking.cz str. 00 Logistika
handl

Finanční ředitel DACHSER Czech Republic se stal členem představenstva. Na pozici nahradil Tomáše Limberga, který po 13letém působení ve společnosti odchází na odpočinek do penze.

Tomáš Bechner (35) je absolventem Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Svou profesní dráhu zahájil ve společnosti Accenture Central Europe, kde pracoval v oddělení controllingu a lidských zdrojů. V letech 2009–2013 pracoval pro investorskou a developerskou společnost Flow East jako finanční manažer.

Od roku 2013 pracuje ve společnosti DACHSER Czech Republic jako finanční ředitel. Na této pozici je zodpovědný za vedení finančního oddělení společnosti, kontrolu hospodaření a daňové otázky. Jako člen představenstva se bude podílet na strategickém plánování a řízení společnosti.

Tomáš Bechner je ženatý a má syna. Mluví anglicky a německy. Ve svém volném čase se věnuje rodině, rád běhá a plave.

URL| <http://www.czechbanking.cz/personalni-zmena-v-predstavenstvu-dachseru/>

Šéf strany: Hudebka a fyzika? Zbytečné, naučme děti finanční gramotnost

26.6.2017 tyden.cz str. 00 Školství
Vladimír Barák

Musíme jasně říci, že doba se změnila, že některé předměty jsou přežití nebo už nejsou potřeba v tak velké míře, říká Kryštof Kozák, předseda nové politické strany Pět procent pro vzdělávání. Omezit by se podle něj měla například hudební výchova či fyzika, podpořit je naopak nutné mediální gramotnost nebo cizí jazyky.

Musíme jasně říci, že doba se změnila, že některé předměty jsou přežití nebo už nejsou potřeba v tak velké míře, říká Kryštof Kozák, předseda nové politické strany 5 % pro vzdělávání. Omezit by se podle něj měla například hudební výchova či fyzika, podpořit je naopak nutné mediální gramotnost nebo cizí jazyky.

Proč si myslíte, že se zavedené politické strany školství dostatečně nevěnují?

Samozřejmě, že současní politici o vzdělávání mluví a téma se u nich do určité míry stává tématem. Nicméně tématem, které jim má přinést nějaké hlasy ve volbách. Pokud jde o konkrétní kroky a dlouhodobější vizi, tak tu tam postrádáme. Dnes je možností, co s českým školstvím dělat, obrovské množství. Přesto dnešní školy vypadají podobně jako v roce 1980. No, možná dokonce i v roce 1880...

Tak zlé to snad není, nebo ano?

Je pár dobrých škol, ale to je málo. Potřebujeme vzít myšlenky z těch dobrých škol a ty přenést do všech ostatních. Nesmíme podporovat elitářství, ale naopak nabídnout kvalitní a moderní vzdělávání všem dětem.

Proč je ale potřeba politická síla, která by se věnovala čistě a pouze vzdělávání?

Posledních 25 let školství nebylo pro politiky důležité téma. Teď ale bude tento resort naprosto klíčový. Věci se mění extrémně rychle a představa, že můžeme zůstat zakonzervovaní v současném stavu, je naprosto nepřijatelná. Řekněme si případ špatné praxe: dnes víme, že takřka všechny děti mají v kapsách chytré telefony. Jenže čím dál více škol je ve výuce zakazuje, místo toho aby se je učitelé naučili využívat ve výuce a pojali je jako možnou pomůcku. Podzimní volby ovlivní, co se bude následující čtyři roky se státem dít, reforma školství je extrémně potřeba. Proto jsme se rozhodli, že chceme politiku zkusit a navrhnout naše řešení.

Kdo vlastně za vaší stranou stojí?

Nejsme žádný podnikatelský projekt, jak je v současnosti v kurzu, ani profesionální politici. Jsme tátové a mámy, často s malými dětmi. Většina z nás jsme učitelé, ať už na základních, středních, nebo vysokých školách. Všichni sdílíme hlavní vizi: posunout české školství od přípravy pro montovny k přípravce pro život.

Zaujalo mě, že jste šli cestou založení politické strany. Nebylo by lepší založit nějakou neziskovou organizaci? Dnes víme, že lobbisté z různých sdružení mají často větší vliv než třeba ministerstvo...

Samozřejmě jsme nad tím uvažovali. Uvědomujeme si, že jde spíše o menšinovou záležitost, i proto máme přímo v názvu 5 %. My chceme, aby v parlamentu bylo alespoň deset lidí, kteří by tématu vzdělávání rozuměli a tlačili ho. Přitom žádná strana, která dnes v Poslanecké sněmovně sedí, pro nás není ideální, se všemi se v mnohém neshodneme.

Pokud chcete, aby se o vás lidé dozvěděli, potřebujete kampaň. ANO, ČSSD, lidovci, ti všichni za ni utratí desítky milionů. Kde vezmete peníze?

To je samozřejmě problém. To, že nejsme podnikatelský projekt, znamená, že za námi nestojí žádný byznysmen, který by do nás nalil miliony. Našimi členy nejsou ani žádné celebrity, pokud tedy vynechám ekonomu Tomáše Sedláčka, který nám laskavě podepsal petici nutnou pro vznik strany. Jako učitelé ani nemáme obrovské úspory. Zkusili jsme proto riskantní a v Česku pro politické strany poměrně neokoukanou věc - obrátili jsme se na širokou veřejnost prostřednictvím příspěvkového portálu HitHit. Zde lidé mohou jakoukoli částkou podpořit náš program a cílem je posbírat tři sta tisíc korun, které budou využity na kampaň. Má to spoustu kladů. Zjistíme, zda je vlastně o stranu našeho typu společenská poptávka. Navíc získáme kontakty na lidi, kterým je naše vize sympatická, a díky tomu s nimi budeme moci více v budoucnu spolupracovat.

Pojďme k tomu klíčovému - co chcete v českém školství změnit?

DOTAZNÍK:

Jaká z často diskutovaných školských opatření podporujete?

- Inkluze?
Ano.
- Kariérní řád?
Ano.
- Děti do školek od dvou let věku?
Ano.
- Povinný poslední rok ve škole?
Ano, s výjimkami.
- Jednotné přijímací zkoušky na střední školy?
Ano.
- Povinná maturita z matematiky?
Ano, ale měla by mít dvě úrovně, základní a expertní.
- Vznik Pedagogické komory jako nového profesní komory?
Ano, ale měla by se otevřít i rodičům.

Jednou z našich priorit je kvalitní vzdělávání cizího jazyka. Každý učeň by měl umět velmi dobře jeden cizí jazyk, aby nebyl odkázán na zaměstnávání od českého zaměstnavatele a byl konkurenceschopný s jinými občany Evropské unie. Dalším bodem je výrazné navýšení platů učitelů a s tím souvisí i boj proti syndromu vyhoření u učitelů. Pro občany je pak důležitá dostupnost škol a školek. V poslední době je to velký problém a hrozí, že se do budoucna prohloubí. Můj dvouletý syn Kajetán se nyní nedostal do státní mateřské školy, takže teď budeme platit devět tisíc měsíčně za soukromou, což je pro mladou rodinu samozřejmě velká zátěž. My tedy chceme podporovat navýšení kapacit škol a školek do takové míry, aby rodič nemusel využít soukromého zařízení, pokud vysloveně nechce. A posledním, nikoli však nejméně důležitým bodem je manipulovatelnost dětí. Ukazuje se, že děti čelí velké manipulaci, ve školách se dostatečně nenaučí jí vzdorovat, neumějí si ověřovat fakta. To pak vede k tomu, co vidíme dnes a denně na sociálních sítích a internetových diskuzích - neumíme čelit propagandě z Ruska, Číny a dalších.

Jak děti naučit bránit se manipulaci?

Ve školách se nyní učitelé takřka vůbec nevěnují finanční či mediální gramotnosti. Děti se neumějí pohybovat ve veřejném prostoru informací, jakýkoli příspěvek na Facebooku má pro ně mnohdy větší relevanci než články v médiích, které alespoň ještě trochu podléhají kontrole novináře a redakcí. Z této manipulace se stává problém ohrožující samotnou bezpečnost státu. Tady si dokáží představit, že boj s manipulací by mělo financovat ministerstvo obrany, které disponuje většími prostředky než ministerstvo školství. Popravdě, před současnými světovými hrozbami nás neochrání předražené pandury. Větší význam má v tomto ohledu investice do vzdělávání občanů.

Jenže děti jsou dnes ve škole od rána do pozdního odpoledne. Časové kapacity na nové předměty nejsou. Co s tím?

Předměty mediální a finanční gramotnost by mohly nahradit ty méně důležité. Musíme jasně říci, že doba se změnila, že některé předměty jsou přežití nebo už nejsou potřeba v tak velké míře. Pokud rozvrhy uvolníme o tyto předměty, najdeme místo pro nové.

Které předměty byste omezili nebo úplně zrušili?

K omezení by mělo dojít například u fyziky. Je zbytečné, abychom měli až tři hodiny fyziky týdně. K čemu vám je vypočítat rychlost vlaku a protijedoucího vlaku, když se pak nevyznáte ve smlouvě o nájmu nebo o úvěru? Nebo hudební výchova. My děti vysloveně mučíme tím, že mají zpívat někde u klavíru. To je k čemu? Abychom dětem dávali špatné známky, že neumějí zpívat? To je zločinná představa. Je potřeba, aby rámcové vzdělávací plány reagovaly na potřeby současnosti.

Tím, co říkáte, si učitele hudební výchovy či fyziky moc nenakloníte. Myslím, že učitel každého předmětu by vám dokázal vysvětlit, proč je právě ten jeho velmi důležitý...

Neříkám, že hudební výchova není důležitá, ale nemusí jí být tolik. A dítě, které se ukáže jako talentované, by měl mít ve škole individuální možnosti se zdokonalovat. Ne ale v rámci frontálního vzdělávání se všemi ostatními, to postrádá smysl a je to neefektivní.

Podle vás se školství v posledních 25 let nikdo příliš nevěnoval. Přitom školské odbory byly nadšené z paní ministryně Valachové, která prý dokázala tolik věcí, co nikdo před ní...

Zase taková sláva to není. Několik věcí dotáhla do konce, ale nikoli koncepčních. Všechny ty inkluze, kariérní řády či "pamlskové" vyhlášky možná v základu nejsou špatné, ale školství jako celek nikam neposunou. Vůbec se například neřešily pedagogické fakulty, přitom odtud nám vycházejí učitelé...

Promiňte, ale nebyla to právě paní exministryně, kdo pedagogickým fakultám výrazně navýšil rozpočty, toho jste si nevšimli?

To ano, ale udělalo se něco pro to, aby se zvýšila atraktivita pedagogických oborů pro mladé lidi? Vnímáme to, že by učitelé měli být nejlepšími lidmi z ročníků, nikoli ti, kteří se nedostanou ke studiu na jinou fakultu? Dnes si mladí berou učitelství až jako druhou, třetí záchranou variantu. Správně to má být výběrový obor, ti lidé by se měli o přijetí prát. Alespoň jinde v civilizovaném světě tomu tak je. V tomhle paní ministryně nic nezměnila. A to

slibované navýšení peněz? Učitelé mají mít vizi, že jednou dosáhnou na čtyřicet až padesát tisíc, ne že budou čekat na laskavé navýšení platů o pár stovek. Je nepřijatelné, aby učitel po dvaceti letech praxe měl 32 tisíc korun hrubého. To už vám dnes mnohdy nabídnou i obchodní řetězce...

Už máte připravenou kandidátku do podzimních voleb?

Zatím ne, ale pracujeme na tom. Teď je pro nás klíčová kampaň na HitHitu. Jednáme také s lidmi, kterým se líbí naše myšlenky, aby naši stranu personálně posílili. Jsme rádi za každého nového člena, který s námi souzní a má co říct.

O straně 5 % pro vzdělávání

Strana vznikla v červnu 2017 jako uskupení učitelů a rodičů se zájmem o vzdělávání. Nikdo z představitelů partaje dříve nebyl v jiné politické straně. Předsedou je PhDr. Kryštof Kozák, Ph.D., vedoucí katedry amerických studií při Institutu mezinárodních studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Podílel se na řadě projektů v oblasti školství včetně vývoje několika vzdělávacích deskových her.

URL| http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/skolstvi/sef-strany-hudebka-a-fyzika-zbytecne-naucme-deti-financni-gramotnost_435864.html

---

Problém imigrace a uprchlických kvót

25.6.2017 ČRo Plus str. 02 18:10 Názory a argumenty

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dnes podruhé dobrý večer. Od nedělního kulatého stolu, v němž se v dalších minutách budeme věnovat problému imigrace a uprchlickým kvótám. A také problému bezpečnosti. Od mikrofonu zdraví Tomáš Procházka.

A já jenom zopakuji, že společně se mnou už jsou ve studiu Jan Kubáček, Bohumil Pečínka, Martin Weiss a Martin Zvěřina. Estonsko se ujímá předsednictví Evropské unie. A premiér Jüri Ratas už vyhlásil, že trvá na dislokaci uprchlíků na základně dohodnutých migračních kvót. Pokud se dohody nebudou dodržovat, nebude ani žádná Evropská unie. Řekl doslova Ratas. Vidíte ten problém, pánové, stejně? Řekl bych osudově. Martin Zvěřina, Lidové noviny.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

No, já bych to viděl asi, je to pravda, je spíš otázka, jak na to nahlížíte. Protože problém je v tom, že v tomhle tom systému neselhává jenom to, že státy nepřijímají ty uprchlíky podle představ, dejme tomu, některých států, které tvoří většinu, ale i to, že ty, že ten pohyb těch uprchlíků je naprosto nekontrolovatelný, jejich, vyhošťování těch, kteří nemají právo na azyl, neprobíhá. A z určitého pohledu není nepochopitelné, že některé státy se tomu brání. Protože v některých státech neexistuje ta komunita muslimů, která tvoří podhoubí pro ten současný terorismus. A to je fakt. A těžko můžete jaksi zazlívát politikům, že, že v tomhle tom vyslyší hlasy voličů.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Některé státy, tím asi máme na mysli především státy V4. Bohumil Pečínka a jeho názor. Chová se třeba Česká republika korektně? Chová se správně v tomto ohledu?

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Já mám pocit, že my nemáme migrační politiku. My nemáme žádnou migrační strategii. Tady by, jasně bychom měli říct, že neexistují jenom jeden druh uprchlíků, tedy uprchlíci z Blízkého východu a z muslimských zemí. Existují také uprchlíci z Ukrajiny, v Ukra..., na Ukrajině, jenom na východní Ukrajině je milion lidí na pochodu bez, bez svých domácností, ze kterých mu..., bytů, domů, ze kterých museli odejít. A kdyby například tato vláda

už dávno otevřela dveře Ukrajincům a pustila tedy 200 tisíc Ukrajinců, za prvé pracovní trh, skvěle by se na tom adaptovali. Za druhé pomůžete lidem, kteří jsou bez domovů. Za třetí jsou to kulturně blízcí lidé, kteří v minulých 20 letech ukázali, že se chtějí asimilovat, chtějí přijímat naše hodnoty. Dále jsou ze země, je velká pravděpodobnost, že by se už na Ukrajinu nevrátili. A jestliže jsou to lidé takhle adaptabilní, tak to je požehnání pro tu zemi. A velmi byt o obohatilo, jako obohatili ukrajinští pracovníci v posledních 25 letech, jako obohatili vietnamští imigranti ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dobrá, já vám do toho skočím jenom jednou poznámkou. Jak bychom ...

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Čili my nemůžeme vůči ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pardon, jenom ta poznámka. Jak bychom potom zdůvodnili, že bereme jenom Ukrajince a nikoho jiného?

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

No ne, my bychom, my bychom měli vůči Bruselu aktivní politiku, protože bychom říkali, podívejte, na počet obyvatel bereme ohromné množství migrantů. A nenechali bychom si prostě vnuit ten tón, že musíme specifický typ migrantů na toto území přijímat, prostě. My bychom řekli, máme vlastní migrační politiku. A hrálo by se s tím proti Evropské komisi úplně jinak, než když tady máme 12 nějakých muslimů a jsme jako potížisté, že, že nikoho nebereme.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Já bych mírně rozpojil tuto, tento pohled rozporoval, protože ta jistá česká strategie tady v minulosti byla. A pravda je poměrně dost přísná. Reprezentoval ji velice dlouho ostatně čelní představitel ministerstva vnitra pan Haišman. A byla postavená na striktním přísném přístupu, téměř prostě minimum lidí projde. A nutno dodat, byla poměrně striktní. A bylo zajímavé, že se držela téměř doslova každé vlády. Nehledě na to, jak, jak moc to byla vláda konzervativní, socialistická a podobně. Dokonce i vlády, kde byli velice aktivní a účastní tehdy poprvé zelení, Strana zelených. Jenom doplním, ono prostě problém je, a řekněme si to otevřeně, to vyjednávání v Bruselu a zejména ty argumenty těch starých zemí, zejména Německa a přitakávající Francie v této současnosti, jsou, jsou tendenční. Protože když se počítalo za českou stranu, kolik v minulosti vlastně přijala uprchlíků z Balkánu, a je to poměrně výrazné číslo, kolik přijala v minulosti ekonomických migrantů, poloutajených migrantů, otevřených migrantů z Ukrajiny, je to také velké číslo. Kdybychom připočítali vietnamskou komunitu, zase to číslo naskočí. Já se přiznám, já bych to trochu otočil. Já patřím k těm, kteří jsou poměrně nepříjemně překvapení, když byl, když vlastně začínal ten jakoby, já tomu říkám trochu zamrzlý nebo zimní konflikt na Ukrajině, neb je nekonečný, a řešila se otázka, jestli budeme přijímat nějaké válečné uprchlíky, případně jaké Ukrajince, z jaké části Ukrajiny, popřípadě, jestli ze Sýrie, z Iráku a koho, tak ač tam máme velkou komunitu volyňských Čechů, tak v podstatě tohle téma jsme my vůbec neřešili. A to se přiznám, že já zazlívám českému státu. Nejen, jak vzpomínal pan Pečínka, že neargumentuje tím rovný s rovným, neboli pojďme si srovnat čísla od nějakého času, kolik v reálu tady migrantů máme. Ale zároveň, upřímně řečeno, příliš nechráníme českého občana, českého sympatizujícího bývalého občana, krajana v zahraničí. A pro mě je to velkým překvapením, protože já to nesrovnávám nutně s Německem, Polskem, Francií, ale já to srovnávám se zeměmi typu Dánsko, Irsko, Portugalsko. To znamená, země mentálně podobné, mentálně velké, početně velké. A ten přístup je úplně jiný. A nutno dodat, já to vnímám, že to je takový ten věčný úkol, to se prostě předává z předsednictví na předsednictví. Mluví se o tom, všichni řeknou, mělo by to tak být. A pak si každý vyjednává ty dílčí části. Protože ono s tím souvisí nejen ty kvóty, ale ono s tím principiálně souvisí ochrana vnějších hranic Evropské unie, protože pokud my si prostě "nejdřív neopravíme ten okap" nebo ten vodovod, tak prostě to sucho, nebo naopak ta potopa bude prostě věčná.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jinými slovy, může to být infinitivní záležitost, říkáte.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Svého druhu ano.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Svého druhu ano.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

A je fascinující, že prostě se bere jenom A. Nehledí se na B.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Francouzský prezident Emmanuel Macron se ve čtvrtek pustil do zemí Visegrádu na bruselském summitu Evropské unie v Bruselu. Podle něj projevili někteří političtí představitelé V4 cynický přístup k Unii, protože ta jim slouží jenom k rozdělování peněz, aniž by respektovali její hodnoty. "Země, které neplní pravidla, musí nést veškeré důsledky." To řekl Macron. A německá kancléřka Merkelová ho v tom později podpořila během summitu. Agentura DPA to označila za kritiku Polska a Maďarska, Česko necitovala. Nicméně co říkáte na takovou tvrdou rétoriku? Martin Weiss z týdeníku Echo.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Emmanuel Macron se rozhodl udělat z východoevropanů fackovací panáky. Pro, pro svoji politiku. Já bych v tom viděl takovou dobu, jako jak je česká veřejnost kritizovaná, jo, za svou neochotu přijímat cizince. A ta tady je. Mně se to, co říkal Bohouš Pečínka, strašně líbilo teoreticky. Ale ta společnost prostě dneska není tak pružná, jako byla v té době, kdy jsme přijali ty uprchlíky z Bosny, který se ale pak do značné míry vrátili. Vrátili, je třeba říct. Tak, francouzská společnost slyší na to, že tam nechce ty východoevropany, kterých je fakticky ve Francii minimum. Oni je moc nevidí. Ale oni potřebují slyšet, že někdo zařídí, že je vůbec nevidí. Uvědomme si, že tyhle ty západoevropské země o rozšíření Evropské unie nestály. Země v čele s Francií, řekněme si to otevřeně. Nikdy jsme je nezajímali, nikdy je nebudeme zajímat. To, to bylo, to bylo dílo Německa do značné míry. To rozhodnutí o rozšíření Evropské unie, když jsme vstupovali do NATO, tak francouzský prezident Jacques Chirac řekl, že Francie na to nedá ani cent. Teďka se nám, se udělala taková jako dokonalá bouře, jo. Nebo jak se ten thriller jmenoval. Do toho přichází brexit, který znamená, že moc Francie a Německa, toho motoru v Evropské unii, bude ještě větší než dřív. Oni budou rozhodovat. Jo. Macron, Macron to staví tak, že chce, aby ukázal, že Evropská unie zase funguje, že chceme více Evropy. A to více Evropy znamená v praxi, že zařídí, ta Evropa zařídí méně východoevropanů v, ve Francii, to jest v Evropě. To je to, čemu on říká Evropa. Pak je tu ta migrační krize, ke které oni nejsou pořádně schopni se postavit. Macron nemůže říct, že, že nechce všeobecně víc cizinců ve Francii, že jo, to by byl rasismus, jo. Takže on to otočí na východoevropany.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Tak přeci jen, politik nemůže popírat jaksi migraci, když má podstatnou menšinu v té zemi. A menšinu, která už tam je, má volební právo.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Právě, no, problém i Německa s obrovskou tureckou menšinou. Takže jako vlastně v tom okamžiku už ta společnost nemůže odmítnat ...

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

No, a teďka tady máme tu situaci, kdy teda něco řešej ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Kdybychom, kdybychom to brali, pánové, kdybychom to brali prismaticem toho, co říkal Jan Kubáček, tak třeba Německo, Francie nebo Británie by mohly argumentovat tím, koho oni přijali v těch minulých generacích. Protože tam mají miliony a miliony už občanů, nebo ještě běženců.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Ale dělo se to se souhlasem těch obyvatel.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

No, ono právě ...

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Se souhlasem vlády. Prvních 3 miliony Turků byly oficiálně transferovány, byla oficiální dohoda mezi vládami Turecka a tehdejšího západního Německa. To byly oficiální, byli vítáni na, na nádražích premiéry a podobně. To nebylo nic, nic, spontánního, nic protizákonného.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Evropská unie si žádá shodnout se právě na takovém zákonu, kdy by to bylo oficiální. Tak jsem to chtěl říci. Martin Weiss.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Evropská unie na jedné straně prostě řeší nějaké technikalitty, drobnými krůčky ke společné ochraně hranic, ke, ke společné registraci příchozích a odchozích na hranicích. A jaký to má smysl, když uprostřed toho vám pokračuje exodus ze severní Afriky do Itálie, který prostě Evropská unie nemá. Ani oficiální politickou vůli zastavit, jo. Naopak třeba vidíme z dat, které jsou k dispozici, že vlastně zachraňuje ty často nebohé lidi samozřejmě na těch lodích, čím dál tím blíže k libyjskému pobřeží, takže už se to pomalu blíží prostě dopravnímu servisu z té, z té severní, ta, jak, jak, jak ta východní cesta, jak ji Evropská unie zahradila a blokuje? Nijak, ta je blokována na území, na území ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Makedonie třeba.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Makedonie, Bulharska, včetně Makedonie nečlenské země Evropské unie samozřejmě prostě a ten, ten mechanismus kvót je samozřejmě hrozná věc. Já nechápu, jak to vůbec někdo může nevidět. Prostě obyvatelstvo se organizovaně v Evropě už jednou přesouvalo. Já bych to, já bych to podruhé nezkoušel.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Bohumil Pečínka z Reflexu

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Navíc, jenom jednu, jednu větu k tomu. To, jak například v České republice ten neustále rozfoukávaný ohýnek s názvem povinné kvóty ovlivnil veřejné mínění negativně, to, jak nahrává obrovsky populistům, tak to je, to je úplně jasný fakt. A na to, že vlastně tady máme 12 muslimských uprchlíků, tak právě to byly kvóty, a je tady k tomu takový odpor, tak to byly právě ty kvóty, které vytvořily tuhle tu atmosféru posledního soudu.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jinými slovy, kdyby kvóty nebyly, možná bychom těch uprchlíků přijali mnohem více.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

A možná by Andrej Babiš měl 25 procent, tak jsem to myslel.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Hm. A SPD například, myslím SPD českou tedy.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Možná by ani nebyla.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Tak, tady má tak, tak ono, asi by jich neměl ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Weiss.

Martin WEISS, komentátor, Echo

... úplně o tolik míň, protože ty kvóty je jeden aspekt, další aspekt je ten, že, že prostě lidi vidí, jak ta, se ta integrace lidí z této části světa v západní Evropě daří, respektive nedaří. Lidi vidí, že o lidech, o kterých se říkalo, že to jsou dočasní uprchlíci, tak že prostě nikdy neodejdou. Tak jako s těmi Turky, kdy si Němci kontinuálně po generace oficiálně říkali, že ty Turci tam jsou jenom dočasně, že jo. Ještě v 90. letech německý vládní dokument říkal, Německo není země imigrantů.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já si dovolím navázat jenom průzkumem. A vztáhneme to více na Českou republiku, tak jak Bohumil Pečinka už nějakým způsobem na to reagoval. Tři pětiny Čechů jsou proti přijímání válečných, válečných, zdůrazňuji, válečných uprchlíků, třetina lidí by tolerovala dočasné poskytnutí azylu, pouhá 3 procenta by bylo pro trvalé soužití s nimi. To vyplývá z průzkumu CVVM. Není ten problém v nás samotných? V naší intoleranci, v našich předsudcích. Dokonce, řekl bych, třeba někdy naší nesnášenlivosti? Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já teda možná, jestli dovolíte, já tady budu zase za toho "zlého" muže, nebo velkého skeptika ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ďáblova advokáta.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nebo ďáblova advokáta. Nemyslím si upřímně, že by Češi byli horší než jejich bezprostřední okolí, než další národy v Evropě. Že by byli uzavřenější, že by byli netolerantnější. Víte, já spíš mám pocit, že jsou mnohem více otevření. Já vycházím z toho, že poměrně mám možnost z titulu práce hodně putovat po sousedství, od Rakouska počínaje po Dánsko konče. A je to jenom o tom, že zatím, zatím bych řekl, že tady je větší otevřenost se o těch věcech bavit. Relativně na rovinu. A nebo vyjádřit aspoň určitou obavu, prostě jsou země, kde není dobré se o tom bavit tak otevřeně. Není dobré bezprostředně na první dobrou vyjádřit určitý svůj postoj, buď pozitivní nebo negativní. A nutno dodat ale, řekne se, pak se to třeba dobře projeví v politické soutěži, nebo v lepší politické kultuře té země. Často ne. Pak stejně, když vidíte ty výsledky voleb, tak často ty protestní, radikální někdy až opravdu hraniční strany tam budují a oslovují tu veřejnost. Já si prostě myslím, že ten

základní problém je dnes, že nejen, že politici vlastně to téma vůbec nevysvětlují. A vyhýbají se ho, jak čert kříže, jo. Navíc velice často okamžitě vzpomínají s nějakými dneska už opravdu naprosto fantazijními scénáři, které nebudou naplněny. Často s určitými jakoby evropskými dorovnávacími strategiemi. A myslím si, že Češi si s tím prožili poměrně hodně, když zažili, když se jakoby jednostranně dorovnávalo komukoliv, jakkoliv. A prostě ta skepse je tam dost vysoká. A myslím si, že taky v Čechách, ač jsme jakoby takový ostrůvek uprostřed Evropy a jedinou vnější hranicí jsou naše letiště mezinárodní, tak přece jen, myslím si, že Češi, Moravané, Slezané si velice dobře uvědomují, že pokud my vlastně nezačneme opravdu hlídat hranice, vnější hranice Evropské unie, pokud nezačneme rozlišovat, jaký typ migrantů přichází, s jakými úmysly, s jakou perspektivou, tak v podstatě jenom budeme vytvářet větší a větší příležitosti. A atraktivnější vidiny a zázemí, v podstatě pro další nekončící proudy válečných, ekologických, demografických uprchlíků, uprchlíků, kteří začínají se postupně putovat kvůli znečistění půdy, nedostatku vody a tak dál. A to je v podstatě nekončící proces. Takže ono opravdu nejdřív musíte dobře pečovat o brány. A rozumně a citlivě rozlišovat, koho pustíte a nepustíte, kde je to pomoc a kde je to naopak farizejství. A pak teprve se můžeme bavit o tom, jaký pořádek bude v té zahradě.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Co na to Martin Zvěřina?

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Já bych řekl, že na tu vaši původní otázku, to znamená, jestli jsme, jestli jsou Češi horší než západoevropané. Vlastně trochu nakousl odpověď tady Martin Weiss a říká, což je pravda, a všichni to vědí, že v západní Evropě neexistuje pozitivní příklad nějaké komunity z téhle oblasti, která by se tam integrovala a nepůsobila by současně jako podhoubí třeba nějakého terorismu.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Poláci. Nebo jaké, jaké ...

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Ne, myslím, myslím migrace z Blízkého východu..

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Vy jste myslel Poláky v Británii například.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Ano, ano.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Ne, Poláci v Británii ano, ale myslím komunity z Blízkého východu, která, která se, která se přistěhovala do západní Evropy a jako komunita, významná ta funguje. A nefunguje jako podhoubí terorismu.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak, dejme tomu, Holandsko?

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Další věc je to, že máte tady tenhle příklad. Jako, který v lidovém jaksí vnímání žije. A zároveň tady máte naše politiky, kteří nenabízejí žádný věrohodný model, jak z toho ven. A obecná zkušenost voliče je, že pokud sám politik není přesvědčen a nepřesvědčuje ho, tak není dobrý návod. Takže vlastně všechny, všechny jaksí brány tomu voliči jako říkají, zastav, stop, tohle ne. A pokud ten volič nemá důvěru v toho politika a v to řešení, které on nabízí, tak je pochopitelné, že se, že se v to, že se pro to nebude angažovat. Proto ne, neočekávám, že se

tady obě, a může to vypadat, skutečně může to vypadat jako necitelnost a jaksi zlá povaha českých lidí, ale já si myslím, že to je čistě jaksi obava z toho, že to nemusí vzít dobrý konec.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ve studiu Jan Kubáček, Bohumil Pečínka, Martin Weiss a Martin Zvěřina. Summit Evropské unie schválil brzké dokončení registrace lidí při vstupu do Unie i při jejich odjezdu. Stejně tak, jako například v USA vznikne systém pro cestovní informace a povolení, díky němuž je možné kontrolovat osoby, které míří do Unie. Tak, to je poměrně velký průlom, na který se čekalo docela dlouho. Myslíte si, že přinese to kýžené ovoce?

Martin WEISS, komentátor, Echo

Ne, mně jenom, mně jenom fascinuje ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Weiss.

Martin WEISS, komentátor, Echo

... když si to člověk poslechne prostě jako nezúčastněný pozorovatel, že něco takového dodnes neexistovalo. To je, to je opravdu informace zdrcující.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Nicméně, pánové, reagujte.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Absolutní souhlas.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Protože, když vezmete, že Evropská unie ráda vzpomíná, že je x-tou největší ekonomikou, vždy podle nějaké ekonomického růstu, recese, se to malinko pohybuje, jestli druhou, třetí. Ráda vzpomíná a dává na odiv a v podstatě doporučuje dalším ještě nezúčastněným členským zemím Evropské unie, aby přijaly jednotnou měnu euro, tak je fascinující, že vedle toho opravdu v podstatě společné sdílení dat, informací, bezpečnostního pohybu, bezpečnosti hranic zůstává naprosto v plenkách. Já pevně věřím, že tento systém opravdu najede, že nevzniknou jenom centrály, 28 poboček, které budou mít stejnou cedulku jednotné informační agentury a první roky nestráví tím, aby si vytvořily společné "hodnoty", vizitky a fungování, protože to velice často takto nabíhá. Ale že opravdu od začátku v podstatě bude pracovat s těmi národními registry, budou komunikovat bezprostředně, společně, budou také mimochodem komunikovat ale s tajnými službami. Vemte si, zažili jsme několik teď v poslední době spektakulárních bezpečnostních flagrantních porušení v podobě terorismu, kolizí, napětí, mezinárodních přepadů, ono se o tom moc nemluví, ale prostě proběhlo několik i bezpečnostních aktivit na území několika členských států. A vlastně neustále jenom dostáváme informaci, že ty tajné služby prostě spolu nekomunikují. Že mají problém spolu komunikovat specializované jednotky. Že ta komunikace velice často drhne i v rámci Interpolu, což je naprosto neuvěřitelné. Neboli, pokud opravdu neuděláme tento krok, tak si myslím, že všechny další budou buď falešné, anebo velice třesuté, protože ta veřejnost v těch jednotlivých členských státech je našponovaná. Jenom někde se o tom mluví více, někdo to zatím není taktní, někde se vyčkává. Ale ten napelismus je obrovský. A může se to přenést nejen do nástupu nějakých jakoby hnědých a nebezpečných hnutí, ale ono to může opravdu přejít do nástupu určitého vzájemného účtování si. Ono už ty prvky občas vidíme, kdy občané začínají brát vlastně tu spravedlnost do svých rukou. A to je velmi nebezpečná cesta. Velmi nebezpečná hra s ohněm.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Já jenom doplním, že, chvíličku, Martine Weissi, já jenom doplním, že další věcí je sledování finančních toků a jejich případné zmrazení, pokud půjde o teroristické skupiny. Mimochodem, tady ovšem se nabízí otázka zneužití takového pravomoce. Nebojíte se jí?

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

A já zase, s dovolením, popíchnu.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Bavíme se v situaci, kdy Evropská unie má několik bankovních rájů. Jen se podívejme, jaká je debata s Německem, určitě posluchači vzpomínají na aféru, zjednodušeně, céděčko s finančními údaji o finančních problematických transakcích a únicích daňových. Vzpomeňme si, co se děje v Lucemburku. To je země, která neustále odolává, udržuje si v podstatě mnohé bankovní a daňové nadstandardy. A mohli bysme takto určitě ekonomové a pánové by doplnili spoustu malých ostrůvků buď v La Manche, nebo v rámci jednotlivých částí federací, členských zemí Evropské unie, nebo blízkých partnerů typu například Švýcarska. Kde prostě stále se měří jiným metrem, jinou formou daní, platí tam jiná daňová povinnost. Neboli víte, já bych, já si to přeji, kéž by k tomu došlo. Ale začínám, stále mě napadá spousty ale. A té těžkopádnosti. A o to víc mě potom dráždí, když právě třeba novopečený francouzský prezident někde přijíždí a říká, vidím tady jenom míru skepse a cynismu. A malé aktivity. Ale ono prostě spousta věci drhne. Nejen ze strany Francie.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ještě doplním, že dále bylo domluveno na tom summitu Evropské unie, že vzniknou kapacity na společné náročné mise po finanční stránce. Protože doposud je vždycky platil ten stát, který je vysílal. Což si myslím, že je taky jedna z dobrých, z dobrých zpráv, bude-li to tedy realizováno. Souhlasí Martin Zvěřina?

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Ne, já bych souhlasil, ale narážíme na to tady vlastně celou dobu. Ta diskuse hovoří o tom, že jsou na jedné straně záměry Evropské unie a na druhé straně tam ta dysfunkčnost, jo. Mluvili jsme tady o tom, že by měl vzniknout nějaký registr, který by měl jaksi velice bedlivě zmapovat ten pohyb těch migrantů. Problém je třeba v tom, že Německo za poslední tři roky přijalo velice tvrdé protiimigrantské zákony. Ta politika neustále utahuje šrouby. Ale výsledky to vlastně nemá. Protože, protože ti lidé neodcházejí, naopak unikají tomu systému. A nedaří se, nedaří se vlastně nejenom je zaregistrovat, ale ani je vyhošťovat. Ty neoprávněně přišedší. Takže jako těžko můžeme vlastně na něco z toho sázet. Když, když vidíme tu faktickou nefunkčnost, jo. A to zase zároveň se to promítá, protože vidí, vidí to občané tady, takže nikdo vlastně tady nechce vyrobit takovýhle problém jaksi, dobrovolně si nikdo nevyrobí, dobrovolně si nikdo nevyrobí na dvorku odpaliště atomové bomby. Takhle bych to řekl.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

/Smích/. Martin Weiss. A už nás skutečně tlačí čas, takže poprosím o poslední názor nebo glosu.

Martin WEISS, komentátor, Echo

No, mně to jenom připomnělo, jak nedávno Jean-Claude Juncker řekl, že kdybychom, kdyby se východoevropské země vůči kvótám takto chovaly v roce 2003, kdyby to existovalo, tak že by nebyly přijaty do Evropské unie. Mě v tu chvíli napadlo, že ovšem, kdyby tehdy byly zavedeny v Evropské unii takovéto kvóty, tak že ty země by tam nechtěly vstoupit, že jo. Takže, no. A, a dalo by se mu opáčit, že kdyby se v době, kdy on se stával předsedou Evropské komise, vědělo, co se, co, jak vypadaly daně v Lucembursku pro nadnárodní společnosti za jeho vlády, což vyšlo najevo několik měsíců poté, co se stal tím předsedou, že jo, tak se z toho

stal skandál. Tak by zase on nebyl tím předsedou Evropské komise. Jo, ale na, na ty finance se prostě asi nesahá, no. To je jedna, jako finance a obrana, to je, to je, to je věc, na kterou takový poslední jako hráze suverenity, Kypr, nic se neudělalo s tím, že jo, i když, i když jsou v programu. Prostě v záchranném.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Další témata ovšem pro další pořady. Pro dnešek vám děkuji. Našimi hosty byli Bohumil Pečínka, zástupce šéfredaktora týdeníku Reflex. Děkuji.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Děkuji za pozvání.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dále Martin Weiss z týdeníku Echo.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Děkuji, na shledanou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Zvěřina, komentátor Lidových novin.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Díky, hezký večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A politolog Jan Kubáček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Hezký zbytek dne a díky za pozvání.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Od mikrofonu se loučí i Tomáš Procházka. Český rozhlas Plus zůstává s vámi.

V tomto týdnu se objevil další výzkum volebních preferencí agentury **STEM**

25.6.2017 ČRo Plus str. 01 18:10 Názory a argumenty

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Před námi je další z nedělních kulatých stolů, v nichž sumarizujeme dění právě končícího týdne. Tentokrát se alespoň v té první části zaměříme především na politiku domácí. Od mikrofonu zdraví Tomáš Procházka. Ze všeho nejdříve si představíme dnešní hosty. Bohumil Pečínka z týdeníku Reflex. Přeji dobrý večer.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Dobrý den.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Weiss z týdeníku Echo.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Dobrý večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Zvěřina z Lidových novin, zdravím.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Hezký večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A konečně politolog Jan Kubáček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Dobrý večer i vám a posluchačům.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

V tomto týdnu se objevil další výzkum volebních preferencí agentury STEM, který na první místo zařadil hnutí ANO 32,8 procenta. S obrovským nárůstem před druhou KSČM 12,7, ČSSD 11,4, ODS 9,6, KDU-ČSL 7,4 a konečně TOP 09 s 5,5 procenty. Pánové, hnutí ANO bez dvou desetín je to přesná třetina součtu všech preferencí, celého toho koláče. Jak si zdůvodňujete ten jejich výsledek? Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Tak, bezesporu tím, že Andrej Babiš se, stále se mu daří odlišovat od ostatních politiků, daří se mít převahu, nastolovat témata. A do některých témat pro jistotu vůbec nevstupovat, do takových těch šarvátek té stávající, řekněme, vlády versus prezidenta, členů vlády. A hlavně těch vnitrostranických bojů. No, a nutno dodat, mluví mluvou a argumenty, kterými, kterým každý prvosignálně v pár vteřinách rozumí. Velký rozdíl od velké části teflonové politické scény, která prostě zajela do newspeaků, vyprázdněných frází. Prostě Andrej Babiš zatím má ten drive a daří se mu být jiný. A má velmi dobré zázemí, aby tuto jinakost odehrával.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Na druhé straně ta dikce a ten výběr slov, to nevádí u Andreje Babiše, tak jako mnohým například na Facebooku se množí takové, takové reakce?

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Já vycházím z toho, že to je strategie, je to cíl. Je to snaha se odlišit.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pardon, já tu otázku ještě zkonkretizuji. Myslíte si, že kdyby Andrej Babiš chtěl, že by mluvil úplně jinak?

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Dovedu si to představit. Je to prostě velmi zdařilý obchodník, je to člověk, který tady od roku 90 v tom systému je. Je to člověk, který velmi dlouho stál za ODS, za sociální demokracií, dalšími vlivovými skupinami. Tento

příběh je téměř zapomenut. Je to člověk, který umí velmi tvrdě vyjednávat. A jestli je něco pro, pro něj charakteristické, on umí přečíst to tržiště. On umí odhadnout očekávání zákazníků a umí tomu uzpůsobit tu nabídku. A ten profil, který nabízí.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

To říká Jan Kubáček. Jak vypadá Andrej Babiš očima Martina Zvěřiny z Lidových novin?

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Já myslím, že hnutí ANO teďko může narazit na takovou věc, která se stala už několikrát, a to je, že ten vítěz, ta protestní strana, která sbírá ty protestní hlasy, má dostatečný, a možná i obrovský náskok před těmi ostatními. Takže tam může pomalu u toho voliče upadat ta motivovanost k tomu, jít k volbám, hodit ten hlas. A převládne pocit, že ty volby už má ANO v kapse, má to Babiš v kapse. A, a ty, viděli jsme to třeba, ČSSD se to stalo, tuším, dvakrát, že ty preference potom směrem k těm, k tomu datu voleb klesaly. A ten výsledek už nebyl zdaleka tak zářivý. A, a jak si predikovaly ty průzkumy.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jak si vysvětlujete, obracím se na Martina Weisse, že Babiše nepoškodily všechny ty kauzy, které proběhly médii?

Martin WEISS, komentátor, Echo

To je samozřejmě ten poznatek, co nám ten průzkum, zdá se, přináší v kontextu s dalšími průzkumy. Že prostě tohleto se po, po Andrejovi Babišovi svezlo. Ono to vypadá ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Teď jde o to, jestli se to svezlo také po tom potencionálním voliči.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Já si myslím, že to vytváří určitý strop pro jeho podporu. Ale jak vidíme, ten strop je velice vysoký. A je to, je to spíš na, to je pak na chování spíš ostatních politických stran a politiků po volbách. Prostě z tohohle vyvodit důsledky. Vidíme, že to, že to prostě části obyvatel tak moc nevadí. A ještě bych zdůraznil jednu věc, že třeba nám, nebo i posluchačům, kteří se zajímají víc o politiku, ten jeho styl kampaňování může přijít, může přijít něco mezi komickým a otravným. Taková jako směsice těchhle pocitů, jo. Vynoří se zprávy o tom, že tu, že prostě se chtěl vetřít na koncert kapely Tři sestry, tu, že se chtěl vetřít na nějakou slavnost divadelní na Karlštejně, ty pořadatelé prostě se od toho distancovali a obořili se na něj, že ho, že ho nikam nezvali. To je prostě jakási špička ledovce. Ale oni, on se jistě na třeba 2 akce z 10, na těch zbývajících 8 prostě on se dostane. Dostane se mezi obyčejné lidi, kteří tu politiku neposlouchají dnes a denně, tak jako my. A takhle prostě do povědomí voličů proniká, jo. Takhle, takhle politika funguje. A já jako tomu estetickému určitému prostě znechucení rozumím. Ale být ostatními politiky, tak se tomu neposmívám.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Bohumil Pečínka z časopisu Reflex. Pane Pečínko, kdybychom to podle modelu STEMu spočítali, tak je to 92 mandátů. To by znamenalo, že hnutí ANO chybí momentálně 9 mandátů, aby vytvořilo jednobarevnou vládu.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

A to ještě jste tam ne..., nepřečetl jednu věc, nebo nepočítal k tomu ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

KDU-ČSL a STAN.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

... ten STEM, ten STEM, ano, nebere koalici KDU - STAN. A kdyby ta propadla podle těchhle těch průzkumů, to by znamenalo, že by se přerozdělovaly mandáty. A jednou jsme si to přepočítávali ne u tohoto průzkumu, ale u toho předchozího, a tam vyšlo, že by měl kolem 9 mandátů. Takže v tom případě by Andrej Babiš měl většinu v Poslanecké sněmovně. Takže vlastně ani tohle by neplatilo. A ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Takže, dobře, ta otázka tím pádem ...

Martin WEISS, komentátor, Echo

A k tomu ještě přihodme, že ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ano, Martin Weiss.

Martin WEISS, komentátor, Echo

... že TOP 09 je na hranici volitelnosti v tom průzkumu.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

TOP 09 5,5 procenta, někde 5,9 procenta. Například v průzkumy agentury Phoenix.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Takže může vzniknout situace, že Andrej Babiš by měl 101 mandátů. Čili mohl by sestavit nějakou, to už by nebyla menšinová vláda, ale většinovou vládu. A, a mohl by vládnout ad hoc s podporou jiných stran.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak, on by nemusel vládnout s podporou.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Podívejte, on není tak hloupý, aby vládl na sílu ve sto jedničce. Protože historie vlád s většinou 1 hlasu ukazují, že jsou velmi nestabilní. Naopak, jeho zájmem bude vtáhnout do toho systému, vtáhnout do rozhodování co nejširší spektrum, aby ta jeho sociální základna byla politická. Sociální základna byla co nejširší.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dobrá. Pojdme se věnovat ČSSD. Je tady jedna velmi důležitá okolnost, se vracím k tomu průzkumu. A sice, že průzkum probíhá v období od 5. do 15. června, což jinými slovy znamená, že už je v něm, byť jenom částečně, zachycena rovněž ta změna ve vedení ČSSD. Hlavním lídrem se stal, jak víme, namísto Bohuslava Sobotky Lubomír Zaorálek. Pánové, zdá se tedy, více ukáže až ten další průzkum, samozřejmě, že ani tato změna nezafungovala? Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, upřímně řečeno, tady využiju toho, že se mohu pohybovat na pomezí politologie a sociologie. Pravdou je, že ten trend Lubomíra Zaorálka, toho, jestli se mu daří nebo nedaří, jestli "voliče naplňuje důvěrou", baví, je ochoten do něj investovat nějaký čas, anebo prostě to prošumělo a vnímá ho v podstatě podobně jako Bohuslava Sobotku, už jako relikv minulé, poznáme až někde tak v červenci, v srpnu. Fakticky to zpoždění vždycky tak cca dvouměsíční. Takže tady bych to bral opravdu s velkým, s velkým odstupem. Ale ukazuje se jedno. Že voliči obecně, protože z těch průzkumů vyplývá, že slábne i KSČM, což je velké novum, v minulosti,

jenom připomenu, ze všech sporů, které vedly, tak klasicky, jak babičky říkají, dva se perou, třetí se směje, velice často bodovala komunistická strana. Teď vlastně vidíme, že levice slábne téměř jako celek. A ty hlasy se přesouvají jednak částečně k univerzálnímu vysavači Andreji Babišovi ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

No, STEM tvrdí, že například hlasy sociálních demokratů se přelévají do hnutí ANO.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Z velké části ano. Částečně k Tomio Okamurovi, částečně se ukazuje, že teďka možná i trochu k Pirátům. A někteří čekají. A proto bude zajímavé sledovat, jak to Lubomír Zaorálek pojme. Jestli opravdu se vrátí jakoby k podstatě té sociální demokracie, to znamená, k tématům uvěřitelným. Anebo to bude připomínat to, co jsme zažili minulou sobotu, kdy sami sociální demokraté, když prezentovali ten jakoby budoucí program snů, měl jsem také pocit, že ČSSD snila v tu dobu, jako Andrej Babiš, tak vlastně tomu nevěřili ani ti prezentující, nikdo v sále. A fascinovalo mě, že obecně my Češi jsme skeptičtí. Ale ta skepse byla v řádu zpoždění 2, 3 vteřin, kdy mnozí téměř žádnému z bodů ČSSD nevěřili, nezaujalo to, stalo se to spíš jakoby obecným posměškem. A to je pro ČSSD velmi varující. Protože v podstatě se snažila orientovat na sociální věci, na otázku platů, zvýšení životní úrovně a podobných témat. A ono to vlastně vůbec nefungovalo. Neboli sociální demokracie musí tu strategii zásadně obměnit.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Snahu vrátit se zpět do ČSSD měl i bývalý premiér Jiří Paroubek. Byl však odmítnut. A my jsme zde před půl rokem diskutovali právě o možném nástupci Bohuslava Sobotky. A padlo i jméno Jiřího Paroubka. A právě zde přítomný a domluvivší Jan Kubáček to tehdy viděl následovně.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy /archiv/

Byl by to poměrně zajímavý typ politika, který by mohl aktivně sekundovat fenoménu Andreje Babiše. Protože Jiří Paroubek byl silný jenom v momentě, když koexistoval s nějakým politikem pistolníkem. Člověkem, který nejde pro jednoduchý ostrý obrat daleko, který dokáže být velmi ofenzivní. V situaci, kdy Jiří Paroubek odešel z Poslanecké sněmovny a kuriózně ve stejný moment Andrej Babiš hlavním vchodem do Poslanecké sněmovny přišel, tak si dovedu představit, že Jiří Paroubek by dokázal zase opečovávat něco jako levicové jádro, nebo nějaký jakoby protestní tábor levicových voličů sociální demokracie.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak, tolik tedy Jan Kubáček. Já k tomu musím dodat, že Jiří Paroubek dosti nasupeně odešel z živého rozhovoru Českého rozhlasu Plus právě včera. Šlo o otázky na téma stanov ČSSD anebo znovuzvolení jeho buňkou, z níž odešel. Ostatně poslechněme si záznam.

Jiří PAROUBEK, bývalý premiér /ČSSD/ /archiv/

Mně nabídlo členství asi 20 jiných organizací po celé České republice. A kdybych, kdybych je tady požádal, aby mně nabídly další organizace, tak určitě by se další, další také přihlásily.

osoba /archiv/

No, pardon, ale přece jenom ...

Jiří PAROUBEK, bývalý premiér /ČSSD/ /archiv/

Takže se musí vo těch věcech jednat a ...

osoba /archiv/

Ale vy nesplňujete tu základní podmínku stanov, že s vaším členstvím nesouhlasí vaše bývalá domovská organizace.

Jiří PAROUBEK, bývalý premiér /ČSSD/ /archiv/

No, ale vo těch věcech se musí jednat, to je všechno. A pane redaktore, pokud nemáte nic jiného k tomu, tak já bych přešel meritorně k těm věcem, které jsou zajímavější. Mě tohle to, upřímně řečeno, co je ve stanovách, tak nezajímá. Jestli budu členem, dobře. Když nebudu členem, no, tak taky, taky dobře. Pojďme se bavit o politice.

osoba /archiv/

No, a to, to nezmění vaše rozhodnutí, když pražská krajská organizace ...

Jiří PAROUBEK, bývalý premiér /ČSSD/ /archiv/

Pane redaktore, znova opakuju, pojďme se bavit o užitečných věcech. Pokud se nebudeme bavit o užitečných věcech, tamhle jsou dveře a já odcházím.

osoba /archiv/

No, počkejte, pane Paroubku, to je přece zásadní věc. Takže vy nechcete odpovídat na otázky Českého rozhlasu, které souvisí ...

Jiří PAROUBEK, bývalý premiér /ČSSD/ /archiv/

Ale, já bych vám, proč bych, já nevím, proč bych odchá..., proč bych odpovídal na vaše otázky, já chci odpovídat na politické záležitosti a ne tyto záležitosti osobní.

osoba /archiv/

A to nejsou politické záležitosti?

Jiří PAROUBEK, bývalý premiér /ČSSD/ /archiv/

Pane redaktore, na shledanou.

osoba /archiv/

Vždyť to přece souvisí, souvisí s tím nějaké kroky, které budou následovat. Dámy a pánové, Jiří Paroubek, bývalý premiér, bývalý předseda ČSSD odešel ze studia, byl hostem Interview Plus Českého rozhlasu Plus.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak, slyšeli jsme záznam. Tolik tedy páteční Interview Plus. K některým aspektům, myslím, netřeba asi komentáře. Téma Jiří Paroubek. Jednak ta otázka, jak se může či nemůže dostat podle stanov do ČSSD, to je jedna věc. A druhá věc je, zda by ČSSD pomohl, jak říkal Jan Kubáček. Pánové, Bohumil Pečínka.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Já myslím, že to hodnocení pana Kubáčka bylo, Kubáčka bylo naprosto správné. Protože sociální demokracie, jestli chce být alespoň nějakým důstojným partnerem, tak musí se rozkročit, musí rozšířit, být tou sociální demokracií jako byla celá desetiletí nebo 2 desetiletí po listopadu. Tedy že tam bude mít křídlo tradičních sociálních demokratů. Typu pana Škromacha. A současně tam bude mít modernisty typu pana Dienstbiera. Oni musí být takto širocí. To, co udělalo, nebo co se stalo za Sobotkova vedení, je, že se ta strana strašně sociálně zúžila. Že v posledních měsících měl člověk dojem snad, že se chtějí orientovat jenom na hipstery z Prahy. A ovšem oni mají jinou voličskou základnu. A teď strašně se diví, že pan Babiš jim přetáhl jenom za poslední 2 roky asi 10 procent voličů. Čili ať se už bude pan Zaorálek snažit sebevíc, pokud se nerozkročí, nemůže dosáhnout volebního výsledku nad 15 procent. A to rozkročení 4, necelé 4 měsíce před volbami se musí

samozřejmě realizovat personálně. Jako svého času Mirek Topolánek dal na kandidátku Sašu Vondru, tak tím chtěl vyslat určitý signál do určitých vrstev, že ODS se nějak mění. Tak stejně tak bude muset pan Zaorálek udělat něco podobného. A pokud to neudělá, tak fajn, ta strana bude mít ne, kolik jste říkal, 11,4, ale bude mít maximálně 14,4. Ale nikdy nebude důstojným soupeřem hnutí ANO.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Domníváte se, Martin Weiss, že se dostane skutečně ČSSD na těch 20 procent? A samozřejmě reagujete i na to, co říkal Bohumil Pečínka.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Já myslím, že Bohouši, trochu pomíjíš působení Milana Chovance, který je viditelným politikem sociální demokracie. O tom nemůžeš říct, že, že by, že by se orientoval na pražské hipstery.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Ale voliči ho nevnímají nějak sociálně ukotveného, že by byl představitel bývalého, jak se mu říkalo zemanovského křídla, nebo on na tradiční voliče podle mě nijak zvlášť nepůsobí. On je takový zvláštní solitér, který dělá hodně líbivá témata. A je strašně neurčitý. Strašně neuchopitelný. Jasně, dělá témata migrace, dělá, dejme tomu, zbraně. Ale ...

Martin WEISS, komentátor, Echo

Má svoji střeleckou ...

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Já bych, s dovolením, nesouhlasil.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pardon, Martin Zvěřina.

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

Nesouhlasil s tím, že, že sociální demokraté se zorientovali na hipstery. Sociální demokraté se neorientovali na hipstery, vždyť vyhodili Dienstbiera. To, to bylo takový, že ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ne, pan Sobotka ho vyhodil z vlády ...

Martin ZVĚŘINA, komentátor Lidových novin

... vlastně volič nevěděl, na koho se orientují. Oni chvíli říkali, budeme za tradičním zemanovským jádrem. Pak to, chtěli být mladí a moderní. A já myslím, že ten volič z toho musel být nutně zmaten. A pak mě teda, musím říct, úplně fascinuje představa, že ze střídačky vyndáte nového lídra na klíček, pořádně ho natáhnete a on zařídí vzestup těch preferencí.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Weiss.

Martin WEISS, komentátor, Echo

A tady, když jsme si povídali, tak někdo, já nebudu říkat kdo, nadhodil, nadhodil, abyste věděli, jaké my tu vedeme lehčí diskuse, že Jiří Paroubek byl zaplacený Andrejem Babišem. Aby tento výstup udělal.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ano, nebudu říkat, že je to spekulace a tak dále, všichni chápeme tu nadsázku. Martin Weiss pokračuje.

Martin WEISS, komentátor, Echo

Je to nadsázka, já o tom nemám žádné informace. Ale v každém případě nám to připomíná to, že pan Zaorálek teďka potřebuje, aby se dokázal prezentovat veřejnosti jako nový lídr. A cokoli, co v souvislosti, jakékoli zprávy související se sociální demokracií, odvádějí pozornost, tak jsou pro něj špatné zprávy. A v tomto smyslu je to Paroubkovo extempore pro sociální demokracii špatná zpráva.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Upřímně řečeno ...

Martin WEISS, komentátor, Echo

Takže nějaké stanovky, nebo jestli tam vstoupí nebo nevstoupí, to už ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak, poslední slovo před zprávami. Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Já jenom navážu na sebe. Já opravdu to, co jsem v prosinci říkal ...

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

To byste měl. /Smích/.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
... jsem o tom přesvědčen. Myslím si, že na Andreje Babiše by bylo úplně ideální mít variantu tvrdý chlap a ještě tvrdší chlap. Lubomír Zaorálek tím, že je ministr zahraničních věcí, tím, že má samozřejmě trochu jiný vztah k Evropské unii, tím, že bude ještě stále muset také spravovat témata, která budou dobíhat ve vládě, a ono se ukazuje, že to budou témata hodně zahraničně politická, viz migrace, viz tahy mezi starými členskými zeměmi, novými členskými zeměmi Evropské unie a podobně. Čili témata spíše nepopulární pro běžného českého, zejména levicového voliče. Dříve voliče sociální demokracie. Myslím si, že Jiří Paroubek by byla dobrá taktika, byl by to prostě tvrdý soupeř, pracovitý soupeř, diskutabilní, provokativní, ale to v tom marketingu je výhodou. A zkrátka Andreji Babišovi by to dělal složitější, protože by musel mířit na více terčů. Takže přesto si myslím, že sociální demokracie ztrácí Jiřího Paroubka, ztrácí potenciál.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Můžu tři věty ještě?

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Budou, budou-li tři, ale budu je nucen počítat. Bohumil Pečínka.

Bohumil PEČÍNKA, komentátor, Reflex

Jo, počítejte. Takže chtěl jsem říct jenom jednu věc. Kdyby teď pan Zaorálek dal na čelo kandidátky v různých krajích lidi, jako předseda odborů Středula, jak jsem říkal pan Škromach. A koneckonců i Jiří Paroubek je pro určité voliče sociální demokracie stále akceptovatelnou figurou, tak najednou ten terč by se, nebo ta strana by

se opravdu rozkročila, rozprostranila by se a řekla by, ano, jsme tou starou sociální demokracií, která vždycky byla federací názorových proudů. Teď je tam jenom jeden vládnoucí proud. A ještě úplně rozmazaný.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak. Tolik říká Bohumil Pečínka. Pánové, prozatím vám děkuji, následují zprávy. Po nich se samozřejmě znovu přihlásíme.

/ Zprávy /

Zemanův výrok? Degradace úřadu

24.6.2017 Lidové noviny str. 04 Domov

MARTIN HAMPEJS

PRAHA Skandální, nepřijatelné, nedůstojné. Tak hovoří politici napříč spektrem o výročíh prezidenta Miloše Zemana na adresu premiéra Bohuslava Sobotky. Zeman ve čtvrtém rozhovoru v pořadu Týden s prezidentem na TV Barrandov přirovnal Sobotku ke svini.

„Když ve vztahu, který fungoval skoro čtyři roky, vyhazuješ partnera čtyři měsíce před volbami, chováš se jako svině,“ řekl Zeman v reakci na to, že Sobotka odvolal Andreje Babiše z funkce ministra financí. V rámci hodnocení členů vlády pak premiéra označil za šedivou bytost, která má charisma lahve od okurek.

Premiér si ale urážku líbit nenechal. „Já se obávám, že na straně pana prezidenta dochází k určitému rozpadu osobnosti a obávám se, že to bude pouze čím dál tím horší,“ reagoval.

Kritiku si Zeman vysloužil jak od vládních lidovců, tak od předsedů TOP 09, ODS či europoslance Pavla Teličky (ANO).

Zemanova slova ostře odsoudila například někdejší předsedkyně sněmovny Miroslava Němcová (ODS). „Poslední výroky nadále stupňují degradaci prezidentského úřadu. To má za následek prohlubující se frustraci občanů z politiky,“ uvedla v tiskovém prohlášení. Zeman podle ní nerespektuje etické požadavky, které na něj klade jeho funkce, a dostává společnost do stavu, jenž vyhovuje pouze jemu. Navíc šíří nenávisť a netoleranci.

Za hranicí slušnosti

Podobným způsobem se k celé záležitosti staví i předseda TOP 09 Miroslav Kalousek. Podle něj výrok prezidenta není jen za hranicí slušnosti, ale bohužel i snižuje vážnost úřadu. „Je to naprosto nepřijatelné. V současnosti jsme svědky velmi progresivního fyzického i duševního chátrání pana prezidenta,“ řekl Kalousek. Prezidenta se v otázce urážení premiéra zastal jen předseda SPD Tomio Okamura. „Když se někdo zachová jako svině, je slušné to pravdivě pojmenovat,“ uvedl pro Lidovky.cz Okamura. „Pan prezident bezesporu čas od času zvolí silná slova, tak jako třeba milácci mnohých médií jako například pan Schwarzenberg, ale prezidentova slova v tomto konkrétním případě sedí jako hrnec na prdel,“ dodal Okamura.

Podle jazykovědce Karla Olivy je výrok vulgární, ale překvapovat by nás neměl. „U prezidenta, který používá vulgaritu typu k***a a že vláda zku***la zákon, by nás toto asi nemělo překvapovat, ne?“ sdělil serveru Lidovky.cz Oliva. „Že to je zásadně nevhodné? Ano, to je, ale to můžeme pouze opakovat to, co jsme již řekli a uvědomili si mnohokrát. Není to překvapivé.“

Politolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Josef Mlejnek se domnívá, že může od Zemana jít i o politický kalkul. „Je možné, že tím chce nahnat politické body, byť je to nevkusné a odporné,“ řekl Mlejnek.

Poznámka k tématu na straně 10

Foto popis|

Oliva vyrábí žezlo pro Karlovu univerzitu

23.6.2017 Slováké noviny - regionální týdeník str. 04 Zprávy ze Slovákca

(pb)

Foto autor| Snímky: Pavel Bohun

Foto popis| V DÍLNĚ. Na žezlu pro nejmladší fakultu Univerzity Karlovy, tedy pro **fakultu sociálních věd**, pracuje velehradský sochař a výtvarník Otmar Oliva. Přichystány už má voskové fragmenty, podle nichž žezlo vznikne metodou přesného lití. „Fakultní žezlo by svým vyjádřením mělo zdůraznit držení zeměkoule pěti prsty. Zeměkoule bude vytvořená z polodrahokamu o průměru zhruba osmi centimetrů. Stříbrné prsty budou segmenty sahající až dolů ke kořenům,“ vysvětluje Otmar Oliva. Žezlo by mělo být stříbřené, platinované a zlacené s úchopem vyobrazeným heslem *Cognitio et Humanitas* (Vědomost a lidskost).

Svině Sobotka? Nevkusné, odporné, šíření nenávisti, duševní chátrání, komentují Zemanova slova politici

23.6.2017 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov

Lidovky.cz, Martin Hampejs

Skandální, nepřijatelné, nedůstojné. Takové přívlastky se objevily v reakci na prezidentovy výroky na adresu premiéra Sobotky. Zástupci ODS, TOP 09 i Lidovců odsoudili slova Miloše Zemana jako nehodná premiérovi. Podle některých jde o fyzický rozklad prezidenta zatímco dle poslance Tomia Okamury Zemanova slova sedí jako „hrnec na pr**l“.

Prezident Miloš Zeman ve čtvrtečním rozhovoru v pořadu Týden s prezidentem na TV Barrandov uvedl, že by považoval za slušné chování, kdyby Sobotka neusiloval čtyři měsíce před volbami o Babišovo odvolání. Pokud to někdo činí, „tak se chováš jako svině,“ uvedl prezident.

Sobotku také označil za označil za šedivou bytost s charismatem lahve od okurek. Sobotka kontroval s tím, že u Zemana dochází k rozpadu osobnosti a situace se podle něj bude jen zhoršovat.

Kritiku si Zeman vysloužil jak od vládních lidovců, tak od předsedů TOP 09, ODS, či europoslance Pavla Teličky (ANO). Prezidenta se v otázce urážení premiéra zastal jen předseda SPD Tomio Okamura. Podle jazykovědce Karla Olivy je výrok vulgární, ale překvapovat by nás neměl.

Politologa z **Fakulty sociálních věd** UK Josef Mlejnek pro Lidovky.cz uvedl, že může od Zemana jít i o politický kalkul. „Je možné, že tím chce nahnat politické body, byť je to nevkusné a odporné,“ řekl Mlejnek. Pravdivé pojmenování.

„Když se někdo zachová jako svině je slušné to pravdivě pojmenovat,“ uvedl pro Lidovky.cz předseda strany SPD Tomio Okamura. „Pan prezident bezesporu čas od času zvolí silná slova, tak jako třeba milácci mnohých médií jako například pan Schwarzenberg, ale prezidentova slova v tomto konkrétním případě sedí jako hrnec na pr**l,“ dodal Okamura.

Podle předsedy ODS Petra Fialy snad ani nemá cenu podobné výroky komentovat. „Je mi líto, že Miloš Zeman snižuje úroveň politické debaty i vážnost prezidentského úřadu. Lidé si zaslouží důstojnější hlavu státu,“ uvedl Fiala.

Podobným způsobem se k celé záležitosti staví i předseda TOP 09 Miroslav Kalousek. Podle něj výrok prezidenta není jen za hranicí slušnosti, ale bohužel i snižuje vážnost úřadu. „Je to naprosto nepřijatelné. V současnosti jsme svědky velmi progresivního fyzického i duševního chátrání pana prezidenta,“ řekl Kalousek pro Lidovky.cz.

Zemanovy výroky považuje za odumírání buněk i europoslanec za ANO Pavel Telička. Na Twitter napsal, že podepisuje Sobotkovo prohlášení na adresu Zemana. Reakci @SlavekSobotka na Zemanovo vyjádření na jeho adresu podepisují. Nejde ale jen o rozklad osobnosti, ale i buněk. — Pavel Telička (@Telicka) 23. června 2017

Předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek napsal serveru Lidovky.cz, že výrok pana prezidenta byl nejen za hranou slušnosti, ale podle něj je to i nedůstojné hlavu státu, vyjadřovat se takovým způsobem.

Zemanova slova ostře odsoudila i poslankyně za ODS a někdejší předsedkyně Sněmovny Miroslava Němcová. Zeman podle ní nerespektuje etické požadavky, které na něj klade jeho funkce a dostává společnost do stavu, který vyhovuje pouze němu.

Podle Němcové šíří Zeman nenávist a netoleranci. „Jeho soustavný atak na slušnost, odpovědnost a na dodržování psaných i nepsaných pravidel způsobil propad politické kultury v České republice na samé dno,“ uvedla s tím, že hlava státu připomíná nejtemnější postavy českých moderních dějin, které v komunistické éře prezidentský úřad zastávaly. Zdůraznila i to, že Zeman poškozují obraz Česka ve světě.

První místopředseda TOP 09 Marek Ženíšek se v hodnocení pustil ještě dál a označil prezidentovy výroky jen za další lžíci bahna ze dna hnojiště.

Včerejší televizní vystoupení prezidenta byla jen další lžíce bahna ze dna hnojiště. Už jen půl roku. — Marek Ženíšek (@zenisek_m) 23. června 2017 Není to překvapivé

Podle českého jazykovědce Karla Olivy jsou slova prezidenta sice vulgární, ale překvapovat by nás neměla. „Prezident, který používá vulgaritu typu jako k***a a že vláda zku***la zákon, tak to by nás toto asi nemělo překvapovat ne?“ sdělil serveru Lidovky.cz Oliva. „To že to je zásadně nevhodné, ano to je, ale to můžeme pouze opakovat to, co jsme již řekli a uvědomili si mnohokrát. Není to překvapivé.“

„Je to ve výsledku porušení Zemanovy osobnosti jako takové. Premiér je politická mrtvola. Pokud si chce někdo kopnout, tak to přece neudělá takhle prvoplánově, jako svině. Ale udělá to s jízlivostí, aby to bolelo o to více,“ doplnil politolog Mlejnek.

„A teoreticky tato snaha o overkill, nadměrnou ničivou sílu, se může prezidentovi vymstít. Koneckonců ve vládní krizi se prezident snažil Sobotku tak zesměšnit a ponížít až vyvolal opačné reakce a lidé se premiéra začali zastávat,“ upozornil politolog.

URL| http://www.lidovky.cz/zeman-a-sobotka-jsou-ve-pri-slova-o-svini-kritizuji-politici-napric-spektr-1-sy-zpravy-domov.aspx?c=A170623_131210_In_domov_ELE

Překoná Babiš Topolánkův rekord?

22.6.2017 ČRo Plus str. 03 18:10 Názory a argumenty

Petr HARTMAN, moderátor

Výsledky průzkumů veřejného mínění prováděné různými agenturami se většinou v konkrétních číslech liší. V jednom se však shodují. Předpovídají drtivé volební vítězství hnutí ANO. To se momentálně těší více než 30% podpoře voličů. Zde je názor Josefa Mlejníka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Josef MLEJNEK, politolog, **FSV UK**

Hnutí ANO podle posledních průzkumů překračuje metu 30 procent. Samozřejmě, jde jen o průzkumy, do voleb je ještě relativně daleko, výsledek může být jiný. Nicméně sama třicetiprocentní hranice je v české celostátní stranické politice přece jen výjimečná a cosi o ní vypovídá. Pomineme-li totiž Občanské fórum, pak ve volbách do Poslanecké sněmovny, či České národní rady, dokázalo onu laťku se svou stranou zdolat jen pár politiků. Rekord zatím drží Mirek Topolánek z voleb 2006, kdy jím vedená ODS překonala 35 procent. Porazil tak ČSSD Jiřího Paroubka s 32,32 procenta, jemuž ani tehdejší mimořádný výsledek k obsazení premiérského křesla nestačil. Drží alespoň druhé místo v historické tabulce. Třetí příčka velmi těsně patří Miloši Zemanovi a výsledku 32,31 procenta, jehož se sociální demokracii dosáhl v roce 1998. A místo čtvrté zaujímá Vladimír Špidla s 30,20 procenta z voleb 2002. I když, ačkoliv mu Miloš Zeman tenkrát sociální demokracii předal a nekandidoval, na tehdejším úspěchu měl určitě velký podíl. Až pátý je Václav Klaus s 29,73 procenta z roku 1992, byť formálně šlo o koalici ODS s Křesťansko-demokratickou stranou. Tedy už se ziskem pod 30 procent. Klaus jako stranický leader laťku 30 procent nikdy, ale opravu nikdy, i když těsně, nepřekonal. A v historii ODS je až druhým nejúspěšnějším předsedou, pokud jde o výši zisku pro stranu v celostátních volbách, což jistě nese poměrně

těžko. Topolánkovým rekordem z roku 2006 však zároveň končí éra, vymezená roky 1998 až 2006, kdy u nás vítěz voleb překračoval 30 procent. Jiří Paroubek dosáhl v roce 2010 Pyrrhova vítězství s 22 procenty, po němž skončil nejen v opozici, ale vlastně i ve vysoké politice. Petru Nečasovi tenkrát stačilo na premiérství druhé místo se zhruba 20 procenty, podobně jako Bohuslavu Sobotkovi vítězných 20,5 z posledních voleb. Nyní má Andrej Babiš šanci hranici 30 procent opět překonat. S hnutím, které se vymezuje proti tradičním stranám, pro něž je teď problémem už jen patnáctiprocentní, ba desetiprocentní meta. Není tedy ona krize stran, o níž se u nás nyní tolik hovoří, vyvolaná především nedostatkem silných stranických lídrů? Nicméně nejúspěšnější trojku "třicátníků" Topolánek, Paroubek, Zeman, Špidlu pro specifčnost jeho postavení vynecháme, s Babišem cosi spojuje. Zejména populismus, nebo přinejmenším silný sklon k populismu. Třicet a více procent dosud zkrátka měli jenom "chlapi s gulama". Těžko jim to ale vyčítat a ani oni nejsou neporazitelní - viz Jiří Paroubek v roce 2010. Výtka totiž musí směřovat hlavně k české společnosti, která stále nalézá velké zalíbení v politických tíhnoucích k autoritářství, populismu nebo k obojímu.

Otmar Oliva pracuje na žezle pro Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy

21.6.2017 slovacky.denik.cz str. 00 **Moje Slovácko**
Pavel Bohun

Na žezle pro nejmladší fakultu Univerzity Karlovy pro **Fakultu sociálních věd** pracuje velehradský sochař a výtvarník Otmar Oliva. Přichystány už má voskové fragmenty, podle nichž žezlo vznikne metodou tzv. přesného lití.

"„Ta fakulta má pět kateder, Ekonomii, Komunikační studia, Žurnalistiku, Politologii, Sociologii a Mezinárodní teritoriální studie. Fakulní žezlo by svým vyjádřením mělo zdůraznit držení zeměkoule pěti prsty. Zeměkoule bude vytvořena z polodrahokamu o průměru zhruba osmi centimetrů. Stříbrné prsty budou segmenty sahající až dolů ke kořenům," vysvětluje Otmar Oliva.

Žezlo by mělo být stříbřené, platinované a zlacené s úchopem vyobrazeným heslem Cognito et Humanitas (Vědomost a lidskost).

„Na žezle nebude chybět podpis Milana Petruska, který tu fakultu po revoluci založil a na jehož památku to dělám," naznačil Otmar Oliva.

"

URL| http://slovacky.denik.cz/zpravy_region/otmar-oliva-pracuje-na-zezle-pro-fakultu-socialnich-ved-univerzity-karlovy-20170620.html

---

Oliva vyrábí žezlo pro univerzitu

21.6.2017 **Slovácký deník** str. 01 **Titulní strana**

Foto autor| Snímky: Pavel Bohun

Foto popis| V DÍLNĚ. Na žezlu pro nejmladší fakultu Univerzity Karlovy, tedy pro **fakultu sociálních věd**, pracuje velehradský sochař a výtvarník Otmar Oliva. Přichystány už má voskové fragmenty, podle nichž žezlo vznikne metodou přesného lití. „Ta fakulta má pět kateder, ekonomii, komunikační studia, žurnalistiku, politologii, sociologii a mezinárodní teritoriální studia. Fakulní žezlo by svým vyjádřením mělo zdůraznit držení zeměkoule pěti prsty. Zeměkoule bude vytvořena z polodrahokamu o průměru zhruba osmi centimetrů. Stříbrné prsty budou segmenty sahající až dolů ke kořenům," vysvětluje Otmar Oliva. Pokračování na straně 3
Region| Střední Morava

Česko by mělo zafixovat výši výdajů na obranu zákonem

20.6.2017 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Česko by mělo zafixovat výši výdajů na obranu zákonem. Podobně, jako to udělalo Polsko. Vlády v minulosti vždycky našly důvod, proč krátit výdaje tímto směrem. Letos jsou tak stejné, jako před 14 lety. Na dnešním žofínském fóru na téma Armáda a bezpečnost to uvedl prezident Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu Jiří Hynek. Česko vstupovalo do Severoatlantické aliance se závazkem, že bude vydávat alespoň 2 procenta svého rozpočtu na obranu. V Česku tento podíl letos dosáhne pouhého jednoho a osmi setin procenta. To znamená, že se dostáváme na hodnotu roku 2003, uvedl ještě Hynek. Mým hostem teď je Jan Ludvík z katedry bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Já vás zdravím, pane Ludvíku, dobrý den.

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Dobrý den i vám.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Je to dobrý nápad, zafixovat výši výdajů na obranu?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Já myslím, že v tomto se s panem Hynkem neshodneme. Neexistuje důvod, proč by měly být ty výdaje zafixované. Protože bezpečnostní situace se mění. A potom by se musel měnit zákon. Je sice pravda, že české výdaje na obranu nejsou, nejsou úplně příkladné, ale musíme si říct, že řadu toho období, kdy nebyl příkladné, prostě nebyly potřeba. A utrácet na obranu víc než to jedno procento vlastně bylo dost jako vyhazování peněz.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, a není to v obraně, speciálně v obraně tak, že v době, kdy není potřeba té armády, ale tak se má přesto věnovat dost peněz na její modernizaci, aby prostě ta armáda byla připravena v okamžiku, kdy zapotřebí je?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

No, tak to samozřejmě tak je. Armáda se musí připravovat na válku zejména v době míru, protože v době konfliktu už na to jaksi nebude případně mít moc času. Nicméně neexistuje žádné fixní číslo, které by bylo možné říct, že je to správné. A je možné ho napsat do zákona.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Mimochodem, jaký je podle vás, pane Ludvíku, stav české armády v roce 2017 na škále 1 až 5 jako známkování ve škole?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak, to bych si netroufl hodnotit, protože to skutečně jde útvar od útvaru. Jde to napříč. Kdybych, kdybych musel, tak bych jí dal dvojku.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Dvojku, to znamená, že se drží v těch nejlepších známkách. Tak jste to myslel? Přes to všechno, jak relativně nízké výdaje tím směrem jdou, tak pořád si myslíte, že je takhle, řekněme, obrany schopná?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak, vy jste se neptala na obranyschopnost, ale na to, v jakém stavu je česká armáda. A já si myslím, že zejména díky snaze, snaze vojáků na tom zdaleka není nijak špatně. A když se podíváme na armády okolních zemí, tak, tak na tom česká armáda vůbec není špatně. Byť třeba musí hospodařit s omezenými prostředky.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Mimochodem, když říkáte musí hospodařit s omezenými prostředky, máte pocit, že je to jenom v podfinancování té armády, že jí jiní, na rozdíl od vás, kritizují?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

No, tak samozřejmě v takto velké organizaci jako je armáda, se vždycky najdou nedostatky. A je naprostou iluzí myslet si, že, že tam nedostatky nebudou, že tam nebudou duplicity, nebude se tam někdy utrácet špatně. Na druhou stranu musíme říct, že třeba ministerstvo obrany se v poslední době, respektive i relativně dlouhodobě nedaří úplně úspěšně ten přidělený rozpočet vyčerpávat.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, právě. No, a v čem to je, prosím vás? Na jedné straně mluvíme o podfinancování armády, na druhé straně ministerstvo obrany ani není schopno ten rozpočet vyčerpávat. Můžete mi říct, kde je problém?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak, já bych ten problém spatřoval v podstatě v kombinaci těch fakt..., toho, těch dvou faktorů, kdy s nám tady historicky nakumulovalo několik problematických kontraktů. A nikdo si dneska nechce podobný kontrakt vzít, vzít, takříkajíc, na triko. Takže ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Takže se žádné kontrakty neuzavírají?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Ministerstvo se samo, samo sebe svázalo vnitřními předpisy, a navíc ještě dost nešťastným zákonem o veřejných zakázkách, které mu velmi ztěžují to utrácení.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Můžete mně říct, jak dobrý je podle vás ministr obrany, ministr Stropnický v modernizaci české armády? Je pravda, že za dobu, kdy od které vstoupil do funkce ministra obrany, tak neuzavřel vůbec žádný nový kontrakt?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

No, tak upřímně řečeno, úplně se mu to nedaří. /Smích/. A, a, a největší, největší ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ne, vy se zdáte celkem pobaven, ale ...

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Největší, největší úspěch, kterým se, kterým se pan ministr, pan ministr chlubí, je to, jak dlouho vydržel ve funkci. Což je samozřejmě dobře, protože v té funkci se lidé střídali enormně rychle. Řada z nich takříkajíc na ministerstvu znala cestu jenom do svojí kanceláře. Na druhou stranu pan ministr Stropnický na tu dobu, jakou je ve funkci, tam zatím úplně velkou stopu nezanechal. Minimálně, bavíme-li se o, o nějakých jako větších modernizačních programech ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

No, přesně. A na to jsem se chtěla zeptat. Jinými slovy, modernizace české armády za jeho vlády stojí, je to tek?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak, ona, ona samozřejmě nestojí úplně. Ono tady se bavíme hlavně o těch ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Popochází.

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

O těch velkých kontraktech. Navíc některé věci jsou, jsou v relativně pokročilé fázi přípravy. Jako například nákup nových radiolokátorů, modernizace dělostřelectva. Takže nedá se úplně říct, že stojí, ale určitě nemůžeme říct, že za, za ministrování pana Stropnického bylo ministerstvo obrany v nějak velmi efektivní z hlediska realizace modernizačních programů, byť to není rozhodně pouze chyba pana ministra. Ale je to otázka jaksi dlouhodobého nastavení, dlouhodobého nastavení ministerstva celého toho aparátu, který se hýbe velmi pomalu. A, a ministr s ním nemůže dělat zázraky ze dne na den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Ne, ze dne na den ne. Ale jeho funkční období bude pomalu končit. Tak snad za jedno volební období by mohl.

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

No, určitě mohl udělat víc. Neprospělo tomu, když se podíváme, kolik, kolik náměstků zodpovídajících za tuto oblast se vyměnilo, tak ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Čtyři.

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak je jasné, že, že tam někde je problém. A panu ministrovi se ho, se ho úplně nedaří překonat.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak. Poslední dotaz, mi jenom řekněte, jestliže jsme zhruba na polovině objemu výdajů, než k jaké jsme se zavázali, já vím, že to téma už je hodně ořepané, ale nemyslíte si, že jednou na to můžeme ošklivě doplatit, že dáváme tak málo peněz bez ohledu na to, jak je jaký ministr schopný ty peníze utrácet myslím.

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Doplatit na to určitě můžeme. To vyloučit nelze. A samozřejmě otázkou je, kolik je to správné číslo, které bysme měli utrácet. A to správné číslo by se mělo odvíjet od analýzy toho, co nám hrozí, jaké jsou možné scénáře a jak budeme armádu používat. Protože 2 procenta jsou v podstatě pouze jako politický závazek, který je velmi pohodlný z hlediska toho, že se snadno kontroluje. Byť se s těma 2 procentama neustále šmelí. A různé státy tam započítávají různé věci, aby, aby vycházely lépe. Nicméně jako to samo číslo o sobě nic neznamena, ale to, že dáváme málo, měli bysme dávat více, je pravda.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

To samotné číslo znamená tedy minimálně to, že, jak už jste řekl, že to je podepsaný závazek. Že budeme tolik a tolik vydávat na obranu ročně. Je to tak?

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

No, nejsem si úplně jistý, do jaké míry je ten závazek skutečně právně závazný. On, on tak se to úplně říct nedá. Ale, ale je pravda, že, že je jako politický závazek vnímán. Byť ho nedodržuje v Evropě skoro nikdo.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Říká Jan Ludvík z katedry bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pane Ludvíku, moc vám díky. Mějte se hezky.

Jan LUDVÍK, katedra bezpečnostních studií Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Na shledanou.

ČSSD míří na banky a velké firmy

20.6.2017 **Hospodářské noviny** str. 01 Titulní strana
Tomáš Pergler

BANKOVNÍ A PROGRESIVNÍ DAŇ MAJÍ ZAPLATIT VOLEBNÍ NÁPADY ČSSD

Skoro všem zaměstnancům slibují sociální demokraté vyšší čisté příjmy, jen se musí najít 20 miliard. Lákadlo, které obsahuje čerstvě schválený předvolební program strany, mají zaplatit banky a velké firmy. ČSSD znovu vytáhla zvláštní bankovní daň a přichází i s progresivním zdaněním podniků – daně hodlají sociální demokraté zvýšit těm nejziskovějším. Bankovní daň by dvacetimiliardovou rozpočtovou díru měla zalátat více než z poloviny, částkou kolem 11 miliard. Dalších šest miliard má vynést vyšší zdanění firem. Zbývající peníze chce ČSSD zajistit například z dědické a darovací daně pro bohatší lidi.

Bankovní daň by jednotlivé finanční domy odváděly podle toho, jak vysoká aktiva mají. Takže například ČSOB by se spolu se třemi dalšími největšími tuzemskými bankami dostala do pásma s nejvyšší sazbou této daně a do státního rozpočtu by musela poslat 0,3 procenta ze svých celkových aktiv. Za loňský rok to vychází na více než tři miliardy korun.

Kromě toho by se většina českých bank dostala i do nejvyššího pásma progresivního zdanění firem. Místo dosavadních 19 procent už by platily 24 procent z hrubého zisku, což je u největších bank rozdíl v řádu stovek milionů až jednotek miliard.

Zvýšená daň z příjmu by dopadla i na ostatní podniky a koncerny s ročním ziskem přes 100 milionů, tedy například ČEZ, Agrofert nebo mobilní operátory. Podle propočtů ČSSD by se týkala asi 600 firem.

Hlavním autorem návrhů je ekonom ČSSD Michal Pícl. Právě on vyvolal ostrou kritiku v únoru, když poprvé představil daňový balíček. Většinu pozornosti ale tehdy strhl nápad, aby se při zavedení progresivní daně u fyzických osob vztahovala vyšší sazba už na platy od 40 tisíc korun.

Pícl si za návrhy na vyšší zdanění velkých firem a bank stojí, podle něj přesune břemeno z nejohroženějších skupin na ty nejbohatší. „ČSSD má jako jediná strana daňový program, který je rozpočtově neutrální. Lidem a podnikům snížíme daňové zatížení a výpadek dorovnáme vyšším zdaněním nejbohatších společně se zavedením bankovní daně,“ uvedl Pícl na dotaz HN. Dodal, že na jiné firmy než banky zatím ČSSD tyto takzvané sektorové daně uvalit nehodlá.

Návrh ČSSD na sektorovou daň pro banky vychází z rakouské inspirace. Zvláštní zdanění bank zavedlo v minulosti také Slovensko, Polsko nebo Maďarsko. Tamní bankovní asociace i mnozí ekonomové je ale označují za nesystémové opatření, zaměřené na jedno odvětví.

Už při prvním představení daňových návrhů před několika měsíci narazili sociální demokraté na nepochopení. „Celkový národohospodářský efekt je ve výsledku nejistý a spíše negativní, a to včetně dopadů na státní rozpočet,“ prohlásil například výkonný ředitel České bankovní asociace Pavel Štěpánek. Proti zavedení bankovní daně se v březnu vyslovila i Česká národní banka. Její názor se podle mluvčího Marka Zemana od té doby nezměnil. „Jedná se o návrh jedné politické strany. Český bankovní sektor je zdravý a stabilní,“ řekl.

Podle některých ekonomů ale může sektorová daň dávat smysl. „Většina bankovního sektoru neplatí daň z přidané hodnoty, protože na bankovní služby se DPH nevztahuje,“ zdůraznil Petr Jánský z Institutu ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. I on ale nabádá k opatrnosti: „V některých zemích vidíme, že bankovní daň může mít nezamýšlené dopady.“ Například v Polsku nebo Maďarsku se sektorová daň dávala do souvislosti s jejich sníženým ratingem, který určuje finanční stabilitu dané země.

Častá výtka, že banky kvůli vyšším daním zdraží služby pro klienty, je podle Pícla lichá. „S možným přenesením daně na klienty by si měl poradit konkurenční boj. Dnes je na českém trhu velké množství bank a zahraničních poboček bank, je zde velká konkurence. Ty malé jsou znevýhodněny oproti velkým. Proto se navrhuje progresse čili podpora snížení koncentrace trhu,“ argumentoval Pícl.

Bankovní daň ČSSD navrhovala už před vstupem do současné vládní koalice, narazila však na odpor hlavně u hnutí ANO. Právě jeho vysoký náskok ve volebních preferencích přiměl sociální demokraty k tomu, aby vedení předvolebního boje svěřili ministru zahraničních věcí Lubomíru Zaorálkovi, zatímco premiér Bohuslav Sobotka odstoupil z předsednické funkce.

***

ZDANĚNÍ FIREM PODLE ČSSD Sociální demokracie chce peníze na své předvolební sliby získat hlavně vyšším zdaněním velkých firem a bank.

Jak je to nyní **FIREMNÍ DAŇ 19%** z příjmu platí všechny firmy bez rozdílu.

Jak to chce ČSSD 6 miliard korun plánuje ČSSD získat do státního rozpočtu tím, že více zdaní firmy s největším ziskem. Podle sociální demokracie se to dotkne 600 podniků. Naopak menším se má daň snížit: ČSSD tvrdí, že se to týká 90 procent firem. **SAZBA PODLE ROČNÍHO HRUBÉHO ZISKU**

BANKOVNÍ DAŇ 0 % Bankovní daň není. Tuzemské banky platí pouze 19% daň z příjmu.

15 % do 5 mil. Kč

19 % 5–100 mil. Kč

24 % nad 100 mil. Kč

11 miliard korun chce ČSSD získat navíc pomocí nové bankovní daně, kterou mají banky platit podle výše svých aktiv. Kromě toho by platily samozřejmě i daň z příjmu – většina z nich by se posunula do nejvyšší, 24procentní kategorie.

SAZBA PODLE VÝŠE AKTIV

0,05 % 0–50 mld. Kč

0,1 % 50–100 mld. Kč

0,2 % 100–300 mld. Kč

0,3 % 300 mld. a více

O autorovi| Tomáš Pergler, pergler@economia.cz S přispěním Radka Bartoníčka
Foto popis|

ČSSD slibuje zvýšení příjmů téměř všem zaměstnancům, chybí jí na to 20 miliard. Chce je získat zdaněním bank a velkých firem

20.6.2017 iHNed.cz str. 00

Tomáš Pergler, Radek Bartoníček

Program ČSSD počítá s nižšími daněmi pro většinu zaměstnanců, vzniklý propad v rozpočtu mají vyrovnat bankovní daň a vyšší daň pro nejziskovější firmy.

Návrhy by nejvíce postihly velké banky. Ty by jednak platily nejvyšší sazbu ze svých aktiv, zároveň by odváděly vyšší daň z příjmu - 24 procent.

Hlavním autorem návrhů je ekonom ČSSD Michal Pícl, který před několika měsíci vyvolal kritiku za nápad, aby vyšší daň platili i lidé s měsíčními příjmy od 40 tisíc korun.

Skoro všem zaměstnancům slibují sociální demokraté vyšší čisté příjmy, jen se musí najít 20 miliard. Lákadlo, které obsahuje čerstvě schválený předvolební program strany, mají zaplatit banky a velké firmy. ČSSD znovu vytáhla zvláštní bankovní daň a přichází i s progresivním zdaněním podniků - daně hodlají sociální demokraté zvýšit těm nejziskovějším.

Babišova vize česka: méně poslanců a bez senátu

Čtěte zde

Bankovní daň by dvacetimiliardovou rozpočtovou díru měla zalátat více než z poloviny, částkou kolem 11 miliard. Dalších šest miliard má vynést vyšší zdanění firem. Zbývající peníze chce ČSSD zajistit například z dědické a darovací daně pro bohatší lidi.

Bankovní daň by jednotlivé finanční domy odváděly podle toho, jak vysoká aktiva mají. Takže například ČSOB by se spolu se třemi dalšími největšími tuzemskými bankami dostala do pásma s nejvyšší sazbou této daně a do státního rozpočtu by musela poslat 0,3 procenta ze svých celkových aktiv. Za loňský rok to vychází na více než tři miliardy korun.

Kromě toho by se většina českých bank dostala i do nejvyššího pásma progresivního zdanění firem. Místo dosavadních 19 procent už by platily 24 procent z hrubého zisku, což je u největších bank rozdíl v řádu stovek milionů až jednotek miliard.

Zvýšená daň z příjmu by dopadla i na ostatní podniky a koncerny s ročním ziskem přes 100 milionů, tedy například ČEZ, Agrofert nebo mobilní operátory. Podle propočtů ČSSD by se týkala asi 600 firem.

Hlavním autorem návrhů je ekonom ČSSD Michal Pícl. Právě on vyvolal ostrou kritiku v únoru, když poprvé představil daňový balíček. Většinu pozornosti ale tehdy strhl nápad, aby se při zavedení progresivní daně u fyzických osob vztahovala vyšší sazba už na platy od 40 tisíc korun.

Pícl si za návrhy na vyšší zdanění velkých firem a bank stojí, podle něj přesune břemeno z nejhroženějších skupin na ty nejbohatší. "ČSSD má jako jediná strana daňový program, který je rozpočtově neutrální. Lidem a podnikům snížíme daňové zatížení a výpadek dorovnáme vyšším zdaněním nejbohatších společně se zavedením bankovní daně," uvedl Pícl na dotaz HN. Dodal, že na jiné firmy než banky zatím ČSSD tyto takzvané sektorové daně uvalit nehodlá.

Návrh ČSSD na sektorovou daň pro banky vychází z rakouské inspirace. Zvláštní zdanění bank zavedlo v minulosti také Slovensko, Polsko nebo Maďarsko. Tamní bankovní asociace i mnozí ekonomové je ale označují za nesystémové opatření, zaměřené na jedno odvětví.

Už při prvním představení daňových návrhů před několika měsíci narazili sociální demokraté na nepochopení. "Celkový národohospodářský efekt je ve výsledku nejistý a spíše negativní, a to včetně dopadů na státní rozpočet," prohlásil například výkonný ředitel České bankovní asociace Pavel Štěpánek. Proti zavedení bankovní daně se v březnu vyslovila i Česká národní banka. Její názor se podle mluvčího Marka Zemana od té doby nezměnil. "Jedná se o návrh jedné politické strany. Český bankovní sektor je zdravý a stabilní," řekl.

Podle některých ekonomů ale může sektorová daň dávat smysl. "Většina bankovního sektoru neplatí daň z přidané hodnoty, protože na bankovní služby se DPH nevztahuje," zdůraznil Petr Jánský z Institutu ekonomických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. I on ale nabádá k opatrnosti: "V některých zemích vidíme, že bankovní daň může mít nezamýšlené dopady." Například v Polsku nebo Maďarsku se sektorová daň dávala do souvislosti s jejich sníženým ratingem, který určuje finanční stabilitu dané země.

Častá výtká, že banky kvůli vyšším daním zdraží služby pro klienty, je podle Pícla lichá. "S možným přenesením daně na klienty by si měl poradit konkurenční boj. Dnes je na českém trhu velké množství bank a zahraničních poboček bank, je zde velká konkurence. Ty malé jsou znevýhodněny oproti velkým. Proto se navrhuje progresse čili podpora snížení koncentrace trhu," argumentoval Pícl.

Bankovní daň ČSSD navrhovala už před vstupem do současné vládní koalice, narazila však na odpor hlavně u hnutí ANO. Právě jeho vysoký náskok ve volebních preferencích přiměl sociální demokraty k tomu, aby vedení předvolebního boje svěřili ministru zahraničních věcí Lubomíru Zaorálkovi, zatímco premiér Bohuslav Sobotka odstoupil z předsednické funkce.

Zaorálek narychlo mění hotovou kampaň. Novému lídrovi se nelíbí vizuální podoba, zbaví se i některých lidí - čtěte ZDE

Zemřel americký student, kterého KLDŘ propustila po více než ročním vězení - čtěte ZDE

Babiš ve své knize představuje svoji vizi Česka v roce 2035. S polovinou poslanců, bez Senátu a byrokracie - čtěte ZDE

Siemens investuje 7 miliard do českých závodů. Vznikne 1800 pracovních míst i vývojové centrum v Ostravě - čtěte ZDE

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65774400-cssd-miri-na-banky-a-velke-firmy>

Koubská vydala knihu válečných vzpomínek. Podle Vladimíra Kučery vypráví o lidech, kteří překonali osud

19.6.2017 iHNed.cz str. 00

ČTK

O lidech, kteří dokázali překonat osud, i když s ním prohrávali, podle moderátora televizní Historie.cs Vladimíra Kučery vypráví kniha Libuše Koubské.

Autorka v ní líčí, jak její dědeček prošel bitvami první světové války a proputoval tehdejší Rusko.

Koubská je autorkou knižního rozhovoru s Jiřím Stránským, pracovala v rozhlasu i učila na VŠE.

Právě vydaná kniha Libuše Koubkové nazvaná Dědečkův deník je o vtažení člověka do velkých dějin.

Základem úvodní části publikace, která mapuje období let 1880 až 1953, je deník válečného zajatce Josefa Bačovského, autorčina dědečka.

"Je to mimořádná knížka, krásně ušlechtilé a kultivovaně napsaná a mimořádně užitečná. Přejde mi velmi aktuální, také my cítíme blízká nebezpečí, ale nemáme strach," uvedl minulý týden v pražském knihkupectví Academia spisovatel Petr Hora Hořejš.

Autor Toulek českou minulostí v úvodním proslovu nahradil Petra Pitharta, který se nedostavil ze zdravotních důvodů.

Dědeček Libuše Koubkové jako rakouský domobranec prošel několika těžkými bitvami první světové války. Poté, co padl do ruského zajetí, proputoval tehdejší Rusko od Sibiře přes Petrohrad k Bílému moři za severní polární kruh a odtamtud na jih ke Kaspickému moři, na Kavkaz i do Baku.

Autorka však nezůstává jen u dědečkova válečného deníku. Pokračuje v popisování osudů dalších generací své rodiny.

Česko-německá familie se musela vyrovnávat s novými poměry po vzniku Československa a s hospodářskou krizí 30. let. Moravská Chrastová u Brněnce na Svitavsku, v níž žila, se stala místem nacistického puče na podzim 1938. Za druhé světové války si tam koncentrační tábor zřídil sudetoněmecký podnikatel Oskar Schindler, v roce 1945 se zde pro změnu utábořila Rudá armáda.

Část rodiny se po válce dostala do divokého odsunu. Životní dramata pokračovala i po únoru 1948.

Vladimír Kučera, moderátor a spoluvůrce televizní Historie.cs, na akci v knihkupectví Academia nesouhlasil s tím, že kniha je především o bezmoci člověka vůči dějinným zvrátům. "Je to kniha o lidech, kteří dokázali překonat osud, i když s ním prohrávali," prohlásil.

Koubská vystudovala novinářství na **Fakultě sociálních věd** a publicistiky UK, čtrnáct let pracovala jako redaktorka zahraničního vysílání Československého rozhlasu, kde se orientovala na popularizaci vědy.

Od roku 1990 do roku 1998 působila v Lidových novinách, poté deset let v politickém a kulturním časopise Přítomnost, jehož byla osm let šéfredaktorkou. Dnes učí novinářské žánry na **FSV UK**, šest let vedla specializaci Ekonomická žurnalistika na VŠE v Praze.

Koubská je autorkou a spoluautorkou knih o vědě a medicíně a časopisecky i knižně vydaných povídek a fejetonů. Například v knize Můžeš-li udělat radost, musíš Koubská vyzpovídala spisovatele, scenáristu, dramatika, překladatele a novináře, bývalého politického vězně a pozdějšího předsedu PEN klubu Jiřího Stránského.

Krajina se změnila, vojáci jsou na nádražích i letištích. Násilí nás spojuje, říká spisovatelka Tuilová - čtěte ZDE

Knižní tipy: Na Knihexu bude k mání Vassalliho válečný román či lékařovy vzpomínky na holokaust - čtěte ZDE

Začíná fungovat České literární centrum, první spisovatele a překladatele přivítá na podzim - čtěte ZDE

Recenze: Spisovatelka Myšková vede své podiviny do absurdních zápletek - čtěte ZDE

URL| <http://art.ihned.cz/knihy/c1-65773590-libuse-koubska-dedeckuv-denik-kniha-vysehrad>

Účast Le Penové v prezidentských volbách Národní frontě uškodila, tvrdí odborník

18.6.2017 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Svět
Lidovky.cz, Martin Hampejs

Macronovo hnutí s nejvyšší pravděpodobností získá absolutní většinu v Národním shromáždění, tvrdí odborník na francouzskou politiku Michel Perottino z **Fakulty sociálních věd** UK. Varuje však před situací, kdy v dolní komoře usednou nováčci, kteří o legislativním procesu neví takřka nic. Zároveň upozorňuje, že účast Le Penové v prezidentských volbách uškodila její straně.

Lidovky.cz: První kolo voleb vyhrálo hnutí Emmanuela Macrona La République en Marche (Republika v pohybu) s téměř třetinou hlasů, jaký očekáváte vývoj v 2. kole?

Dá se předpokládat, že v druhém kole se potvrdí dobrý výsledek hnutí, tedy že v druhém kole získá toto hnutí většinu, respektive absolutní většinu v Národním shromáždění. Karty jsou v současné době rozdány tak, že takové vítězství je nejpravděpodobnější.

Lidovky.cz: Po prezidentských volbách visela nad Macronem hrozba kohabitace, teď to vypadá, že získá absolutní většinu. V čem si myslíte, že tkví úspěch Macronova hnutí?

Zřejmě zde musíme vycházet ze dvou faktorů: první je ten, že nově zvolený prezident dostane podporu voličů v poslaneckých volbách, které se konají zhruba měsíc po prezidentských volbách. Nelze mluvit o zákonitosti, ale o pravděpodobnosti. Je to dáno situací, která vznikla v roce 2002, kdy se zkrátil mandát prezidenta republiky ze sedmi na pět let shodně jako u poslanců a hlavně došlo k pozdržení poslaneckých voleb tak, aby se konaly po prezidentských.

Zde lze nejspíše hovořit o demobilizaci voličů ostatních stran či hnutí, nasvědčuje tomu například volební výsledek Národní fronty a France Insoumise. Druhým faktorem je rozklad Socialistické strany, přičemž

podstatný její potenciál přešel na Republiku v pohybu, která je přijatelná pro umírněné voliče zprava i zleva. Konečně bych ještě asi uvedl naskytnutí příležitosti změny, kterou část voličstva využila.

Z formálního hlediska, můžeme tedy vycházet z toho, že kohabitace nejspíš nebude, nicméně stále visí otazníky nad tím, jak bude fungovat nová prezidentská většina vzhledem k tomu, že do dolní komory usednou nováčci, kteří o legislativním procesu nedědí takřka nic, a vzhledem k poměrně širokému ideologickému rozpětí uvnitř této skupiny, od bývalých socialistů k bývalým gaullistům apod.

Lidovky.cz: Co by mohlo zabránit vítězství hnutí Republika v pohybu v druhém kole?

Vzhledem k tomu, že druhé kolo se koná „vzápětí“ respektive týden po prvním, nepředpokládám, že by se situace změnila, vyjma nepředvídatelné události. Navíc pakliže bereme v potaz kauzu Ferrand a to, že patrně neměla zásadní vliv na volební výsledek, lze se domnívat, že se pouze potvrdí nástup Republiky v pohybu.

Lidovky.cz: Národní fronta Marine Le Penové získala v prvním kole 13 % hlasů. Jak předpokládáte, že obstojí v druhém kole?

Situace je paradoxně pro Front National složitější, než v roce 2012. Nízká volební účast zamezila možnost mít v druhém kole tři kandidáty, což se může stát v případě, že třetí kandidát získá počet hlasů přesahující 12,5 % zapsaných voličů, a pokud nefunguje tzv. republikánská disciplína. To je výzva všem voličům, aby hlasovali proti straně Le Penové, respektive aby se stáhl třetí kandidát a tím umožnil vítězství kandidáta postavenému proti Národní frontě.

Do určité míry přítomnost Le Penové v druhém kole prezidentských voleb má pro stranu negativní efekt. Zatím se předpokládá, že Národní fronta získá jen minimum poslanců. Přítomnost původně extrémně pravicové strany v dolní komoře je ale zřejmě považováno za normální, čemuž nasvědčuje i projekt změny volebního zákona. Část poslanců by podle nového zákona byla volena proporčním volebním systémem, což obecně Národní frontě vyhovuje.

Lidovky.cz: Jak velký vliv na výsledek mohla mít volební neúčast?

Volební neúčast je vskutku závažnější, byť byla dlouhodobě klesající. Nepochybně zasáhla především Národní frontu Le Penové, nebo France Insoumise pod vedením krajně levicového Jean-Luc Mélenchona, ale zřejmě i ostatní strany.

Kampaň prvního kola byla značně nepřehledná a kandidáti často prohloubili tuto nepřehlednost tím, jak se prezentovali. Často se totiž objevovaly plakáty bez loga a názvu původní strany, to zejména u socialistů, nebo s odkazem na to, že jsou napojeni na Macrona, aniž by dostali podporu hnutí République En Marche.

Lidovky.cz: P o vítězných volbách v roce 2012 znamená zisk 7 % p ro Socialistickou stranu v prvním kole letošních voleb debakl. Jaké myslíte, že strana vyvodí důsledky?

Těžko zatím říct, jak se k porážce, resp. debaklu socialisté postaví. Strana sice stále má poměrně silnou základnu v Senátu nebo v regionální a místní politice, ale to se může rychle změnit. Navíc bude mít strana velké finanční problémy, protože nedostane tolik peněz od státu, jak byla zvyklá. Takovou situaci však již zažila například po volbách v roce 1993, byť je současný debakl ještě horší než tehdy. (Strana získá přibližně 2,3 milionu eur, což je přibližně o 11 milionů eur méně než v posledních volbách - pozn. red.)

Debakl se dá vysvětlit různě, zejména nevydařeným vládnutím za Hollanda nebo dlouhodobě značný deficit co se týče elit. Do značné míry straně nepomohlo se vnitřnímu vzchopení ani použití primárek. Ty stranu naopak oslabily.

URL| http://www.lidovky.cz/ucast-le-penove-v-prezidentskych-volbach-narodni-fronte-uskodila-tvrdi-odbornik-gp8-zpravysvet.aspx?c=A170613_145847_In_zahranici_ELE

Macron míří k vítězství, jaké tu nebylo, socialisté hrají o přežití, říká pro INFO.CZ expertka na Francii

18.6.2017 info.cz str. 00 Svět

Lucie Bednárová

Francie dnes žije druhým kolem parlamentních voleb. Pokud v nich prezident Emmanuel Macron a jeho hnutí Republika v pohybu zopakují úspěch z kola prvního a přidají k tomu ještě podobný výkon v zářijových volbách do francouzského senátu, Francie zažije něco, co doposud nepoznala – naprosto bezprecedentní vítězství nové politické síly na všech frontách. Naprostý volební debakl naopak čeká na Socialistickou stranu bývalého prezidenta Françoise Hollanda, které hrozí, že ji voliči pošlou na několik let do politického důchodu. V rozhovoru pro INFO.CZ to uvedla Eliška Tomalová, politoložka a expertka na Francii z Katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Co dalšího to udělá s francouzskou politickou scénou? A jaké dopady francouzských voleb může očekávat Evropa a spolu s ní i Česko? Čtete rozhovor.

Po prvním kole francouzských parlamentních voleb se zdá, že Emmanuel Macron a jeho nové hnutí Republika v pohybu (REM) naprosto ovládli Národní shromáždění. Je jejich vítězství v kole druhém pouhou formalitou, nebo se můžeme dočkat ještě nějakého překvapení? Na co Macronovi soupeři sází nejvíc?

Výsledek po druhém kole se nebude radikálně odlišovat od toho, co vzešlo z kola prvního. Před prezidentskými volbami a prvním kolem parlamentních voleb jsme byli svědky mobilizace proti Národní frontě. Nyní je tu mobilizace tradičních stran, které se snaží mezi lidmi vyvolat obavy, že by silná většina, kterou Macron může nakonec získat, mohla narušit fungování celého systému. Jinými slovy, že by ve francouzském parlamentu nebyla funkční opozice a Macron by mohl svého postavení zneužívat.

V čem?

Narušuje to dlouhodobý konsensus, který byl založený na silném bipartismu, ačkoliv už v posledních letech příliš nefungoval. Pro Francii je převaha jedné strany nebo hnutí naprostá novinka. Určitě se tu otevře prostor pro Macronovo hnutí, které budou chtít využít pro změny v pracovním a sociálním zákonodárství. Macron také už nyní ovlivňuje celkovou atmosféru ve společnosti. Spíše ale pozitivním směrem, protože Macronovi se povedlo vyvolat v podstatné části francouzské společnosti nadšení nebo chcete-li dobrou náladu a víru ve francouzský potenciál.

Co v evropské problematice?

Francouzský parlament v této oblasti nemá dostatek pravomocí, aby mohl něco silného změnit. Odehrává se to na evropské úrovni a v rámci jednání s ostatními evropskými státy, takže tady prostor pro parlament nevidím. Co se ale před Macronem v této souvislosti otevírá, je šance dostávat evropská témata do veřejné debaty. Macron chce silnou Francii v silné Evropě.

Chtěla bych ale ještě zdůraznit, že nesmírně důležité budou také senátní volby, které proběhnou v září. Pokud Macron získá významné pozice i zde, tak jeho politická síla bude na francouzské politické scéně naprosto bezprecedentní.

Volební účast v prvním kole byla rekordně nízká, nedosáhla ani 50 %. Co toto vypovídá o síle Macronova mandátu?

Je možné mluvit o nedostatečné legitimitě, o což se ostatně pokusila i Marine Le Penová. Má to ale dva aspekty. Volební systém má určitá pravidla, která nejde ovlivňovat. Vyhraje-li někdo, tak prostě vyhraje. Pokud k tomu má ještě většinu, tak má více možností, jak prosazovat své. To je bez diskuse.

Neúčast voličů ve volbách tu byla i v prezidentských volbách, není to tedy novinka. Poprvé ale lze neúčast považovat za vyjádření silného politického názoru, který říká: nechceme volit politické extrémní, ale zároveň si nedokážeme vybrat ze současné nabídky.

Nesmírně zajímavá mi nicméně přijde snaha oslovovat mladé voliče, kteří ve Francii inklinují lehce doleva. Je to skupina, která se v posledních letech příliš neprojevovala a ani nebyla cílovou skupinou volebních kampaní.

Ve Francii, ale stejně tak i ve Velké Británii, se najednou ukázalo, že mladí lidé mají chuť se politicky angažovat. Je to vidět i na poslaneckých mandátech nové strany Macrona, kdy se hodně mladých lidí dostane díky němu do parlamentu. Můžeme mluvit o generační obměně politické scény ve Francii.

Už před prezidentskými volbami, ve kterých nakonec Emmanuel Macron zvítězil, se říkalo, že nové hnutí má problém s dostatkem kvalitních a zkušených lidí. Sice může vyhrát parlamentní volby, ale dělat reálnou politiku může být obtížnější. Podářilo se Macronovi ohlídat si to?

Vnímám to tak, že ve Francii vznikla atmosféra zbavovat se staré generace a dávat prostor novým tvářím. Samozřejmě to obnáší svá rizika, to je bez pochyb. Na druhou stranu Francie něco takového zažila už několikrát. I když třeba ne na politické scéně, tak na jiných viditelných pozicích, například na univerzitách nebo mezi novináři. Příkladem je rok 1968. Skutečně si myslím, že nyní přichází výměna generací, která může ovlivnit život ve Francii na několik dalších let.

Od Macrona se v každém případě - jakožto od nové tváře - hodně očekává. V čem předně hrozí, že zklame?

Určitou výtkou může být ignorování nálad vyloučených skupin ze společnosti.

Tedy něco, na co hrála v prezidentské kampani Marine Le Penová. Připomeňme, že Národní fronta skončila v prvním kole parlamentních voleb na třetím místě s 13 % hlasů...

Marine Le Penová má v tuto chvíli velké potíže. Jednak kvůli volebnímu systému, který nenahrává stranám jejího typu. Pak je tu také narůstající nedůvěra vůči její osobě v rámci její vlastní strany. To je něco, co může do budoucna ohrozit její politickou kariéru. Neznamená to ale, že otázky, které akcentovala ve volební kampani, zmizely. Naopak, pořád tu zůstávají. Když Francois Hollande v roce 2012 zvítězil nad Nicolasem Sarkozym, tak všichni psali o tom, že se Francii podařilo zatočit s xenofobií a nenávisť. Stejně tomu tak bylo, když došlo k vyšachování otce Marine Le Penové z prezidentské volby v roce 2002. Nepodařilo se to a navíc tyto nálady stále narůstají. Bude tedy otázkou, jak na to zareaguje Macron.

Obrovskou porážku v prvním kole utrpěla Socialistická strana bývalého prezidenta Françoise Hollanda. Co to pro ni a Francii bude znamenat do budoucna?

Výsledek prvního kola voleb byl pro socialisty naprostý debakl a stranu to může zlikvidovat i z finančního hlediska, protože přijde o dvě třetiny svých dosavadních příjmů. Mluví se o tom, že socialisti budou možná muset opustit své sídlo v Paříži a nebudou schopni investovat do další kampaně.

Osobně pro tuto stranu nevidím do budoucna na francouzském politickém spektru mnoho prostoru. Na levé části jsou extremisté a Macron. Kromě těchto dvou entit tu bude na opačné straně spektra ještě tradiční pravice a pravicoví extremisté. To je něco, co tu v historii Francie ještě nebylo. Největší demokratickou opozici vůči Macronovi budou republikáni, tedy tradiční pravice.

Nedá se to chápat tak, že by Macronovo hnutí byli noví socialisté?

Macronovo hnutí považují spíše za sociální demokracii.

Lidé z Macronova okolí před prezidentskými volbami mluvili o tom, že by za ním mohl ve skutečnosti stát Francois Hollande, který je dobrý stratég. Vidí, že socialisté ztrácí podporu, a proto by mu hrálo do karet, pokud by tu vzniklo nové hnutí s neokoukanými tvářemi. Ostatně tuto možnost několikrát veřejně opakovala i Marine Le Penová. Přijde vám to jako nereálný scénář?

Je to zajímavá a odvážná úvaha, ale těžko říct, zda pravdivá. Marine Le Penová označovala Macrona za Hollanda, aby ho tím stigmatizovala.

Na druhou stranu je pravda, že za Macronem není cítit žádná osobnost, který by za ním stála, nebo kterou by on sám označil za svůj politický vzor. Vypadá spíše jako self-made man, který využívá svých zkušeností, jak z intelektuálního prostředí, tak z byznysu nebo politiky. Byť je mladý, tak má zkušenosti ze všech těchto oblastí.

Co u něj může převažovat?

Nechci to nějak škatulkovat, ale byznysová role bude určitě důležitá. Na druhou stranu se mi líbí, jak to vyvažuje intelektuální auru, která je ve Francii zapotřebí, ale v současnosti se nesmí přehánět. Dnešní doba nenahrává prezidentům intelektuálům, jako to bylo v minulosti například u Françoise Mitteranda nebo Jacquese Chiraka.

Na co se bude nyní Macron soustředit? Co budou jeho první kroky?

Je hodně vidět na mezinárodní scéně, kde se snaží usilovat o prestiž Francie. Začíná si budovat mezi evropskými státníky partnery, aby mu pomáhali prosazovat jeho témata. Na vnitropolitické scéně to budou nejspíše témata spojená s pracovním trhem, daňovým zatížením a vnitřní bezpečností.

Francouzská společnost je v současné době rozdělená na bohatší západ a chudší východ, což potvrdily výsledky prezidentských voleb. Zatímco západ stál za Macronem, východ podpořil Le Penou. Je Macron prezidentem, který má potenciál ji opět sjednotit?

Tyto rozdíly lze daleko lépe překonávat na komunální úrovni, než na úrovni státní. Macron má šanci přispět k určité náladě ve společnosti, což se mu už daří, a tematizovat oblasti, které byly doteď vnímány jako hrozby a přistupovat k nim pozitivním způsobem. Tedy tam, kde je hrozba, vidět šanci dalšího rozvoje. Konkrétní problémy jsou ale podle mne řešitelné spíše na komunální úrovni. Pro Macronovo hnutí to bude výzva, protože prošlo naprosto opačným vývojem, než jsme v politice zvyklí. Politické strany vycházejí z komunální reality a postupují postupně nahoru. Macron to má naprosto obráceně. Pokud se mu nepodaří dostat se i na tu nižší úroveň, tak se mu sjednocení Francie nepovede. Tohle bude opravdu klíčové.

URL| <http://www.info.cz/clanek/11384/macron-miri-k-vitezstvi-jake-tu-nebylo-socialiste-hraji-o-preziti-rika-pro-info-cz-expertka-na-francii>

Macron zřejmě získá absolutní většinu

17.6.2017 Lidové noviny str. 06 Svět

MARTIN HAMPEJS

Nástup Macronova hnutí Republika vpřed se ve druhém kole voleb potvrdí, tvrdí odborník na francouzskou politiku Michel Perottino z **Fakulty sociálních věd** UK. Varuje však před situací, kdy v dolní komoře usednou nováčci, kteří o legislativním procesu nevědí takřka nic.

* První kolo voleb vyhrálo hnutí Emmanuela Macrona La République en Marche (Republika vpřed) s téměř třetinou hlasů. Jaký očekáváte vývoj ve druhém kole?

Dá se předpokládat, že ve druhém kole se potvrdí dobrý výsledek hnutí, tedy že toto hnutí získá většinu, respektive absolutní většinu v Národním shromáždění. Karty jsou v současné době rozdány tak, že takové vítězství je nejpravděpodobnější.

* Po prezidentských volbách visela nad Macronem hrozba kohabitance (stav, kdy jsou prezident a premiér z odlišných politických táborů), teď to vypadá, že získá absolutní většinu. V čem si myslíte, že tkví úspěch Macronova hnutí?

Zřejmě zde musíme vycházet ze dvou faktorů: první je ten, že nově zvolený prezident dostane podporu voličů v poslaneckých volbách, které se konají zhruba měsíc po prezidentských volbách. Nelze mluvit o zákonitosti, ale o pravděpodobnosti. Je to dáno situací, která vznikla v roce 2002, kdy se zkrátil mandát prezidenta republiky ze sedmi na pět let shodně jako u poslanců, a hlavně došlo k pozdržení poslaneckých voleb tak, aby se konaly po prezidentských. Zde lze nejspíše hovořit o demobilizaci voličů ostatních stran či hnutí, jak tomu nasvědčuje například volební výsledek Národní fronty Nepoddajné Francie. Druhým faktorem je rozklad Socialistické strany, přičemž podstatný její potenciál přešel na Republiku vpřed, která je přijatelná pro umírněné voliče zprava i zleva. Konečně bych ještě asi uvedl naskytnutí příležitosti změny, kterou část voličstva využila. Z formálního hlediska můžeme tedy vycházet z toho, že kohabitance nejspíš nebude. Nicméně stále visí otazníky nad tím, jak bude fungovat nová prezidentská většina vzhledem k tomu, že do dolní komory usednou

novácci, kteří o legislativním procesu nevědí takřka nic. Otazník visí i nad poměrně širokým ideologickým rozpětím uvnitř skupiny, od bývalých socialistů k bývalým gaullistům, a pod.

* Co by mohlo zabránit vítězství hnutí Republika vpřed ve druhém kole?

Vzhledem k tomu, že druhé kolo se koná „vzápětí“, respektive týden po prvním, nepředpokládám, že by se situace změnila, vyjma nepředvídatelné události. Navíc – pakliže bereme v potaz kauzu Richarda Ferranda (ministr je podezřelý z porušení pravidel pojišťovnictví, z majetkových trestných činů a z nepoctivého jednání, pozn. red.) a to, že patrně neměla zásadní vliv na volební výsledek, lze se domnívat, že se potvrdí nástup Republiky vpřed.

* Národní fronta Marine Le Penové získala v prvním kole 13 procent hlasů. Jak předpokládáte, že obstojí v druhém kole?

Situace je paradoxně pro Národní frontu složitější než v roce 2012. Nízká volební účast zamezila možnost mít v druhém kole tři kandidáty, což se může stát v případě, že třetí kandidát získá počet hlasů přesahující 12,5 % zapsaných voličů, a pokud nefunguje tzv. republikánská disciplína. To je výzva všem voličům, aby hlasovali proti straně Le Penové, respektive aby se stáhl třetí kandidát, a tím umožnil vítězství kandidáta postaveného proti Národní frontě. Přítomnost Le Penové v druhém kole prezidentských voleb má do určité míry pro stranu negativní efekt. Zatím se předpokládá, že Národní fronta získá jen minimum poslanců. Přítomnost původně extrémně pravicové strany v dolní komoře je ale zřejmě považována za normální, čemuž nasvědčuje i projekt změny volebního zákona. Část poslanců by podle nového zákona byla volena proporčním volebním systémem, což Národní frontě vyhovuje.

Celý rozhovor čtete na serveru www.lidovky.cz

Foto popis|

Dobrou chuť, pokud právě čtete

17.6.2017 Lidové noviny str. 19 Orientace
JENDA ŽÁČEK

Vítejte ve světě, jehož obraz začínají vedle mediálních korporací vytvářet stále silněji také teenageři

Nepřímé úměry často přinášejí překvapení. Jedna čerstvě odhalená je pak obzvláště zajímavá: čím víc klesá naše ochota věřit médiím, tím dychtivěji je jako společnost konzumujeme. Co je aktuálně v nabídce a jaké nás čeká zažívání?

Od dobrého sci-fizpravidla očekáváme, že dokáže inspirativním způsobem navštívit naši přítomnost nebo dohlédnutelnou budoucnost. Někdy však podobný zážitek přináší i retrospektivní pohled do nedávné minulosti. Údaje Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM), podle nichž v roce 1995 věřilo médiím sedm z deseti Čechů, dnes působí jako vystřižené z fikčního románu.

„Důvěra v tisk, televizi i rozhlas u nás od poloviny devadesátých let setrvale upadá. Jen během posledních dvou let poklesla zhruba o patnáct procent. Dokonce i v případě internetu jsme loni poprvé zaznamenali vyšší podíl těch, kdo mu nedůvěřují,“ komentuje vývoj jeden z výzkumníků CVVM Milan Tuček. A třebaže podle nejčerstvějších dat letos věříme médiím o trochu více než loni, kdy je za spolehlivé považovalo jen 36 procent populace, pohybujeme se oproti polovině devadesátých let v pomyslné propasti.

Odpovědí na otázku, proč tomu tak je, se nabízí vícero. Jedna z příčin je však zřejmá. Kromě toho, že média fungují jako odraz veřejného dění – a jejich obraz v očích společnosti je tak nutně ovlivněn i politickými, ekonomickými či bezpečnostními krizemi –, jsou již delší dobu oblíbeným terčemsoustředěné a stále nevybíravější dehonestace.

Hádalo se srdce s fakty

I když květnová historka z Pekingů, kde Miloš Zeman v bodrém rozmaru navrhoval likvidaci novinářů, zatímco Vladimir Putin shovívavě poznamenal, že by stačilo jen „omezit“ jejich počet, zní jako začátek přihlouplého vtipu „potká se Čech, Rus a Číňan“, je k smíchu pramálo. A nejen kvůli tomu, že v putinovském Rusku už za svou

profesi několik žurnalistů zaplatilo životem. Úplně stačí, že systematickou snahu českého prezidenta zesměšňovat novináře a znevěrohodňovat domácí média doprovází přechod jejich významné části do vlastnictví aktivního politika.

Krostoucím pochybnostem o nezávislosti takových komunikačních prostředků – a slábnutí jejich prestiže – je třeba připočítat i další rizikovou změnu: nástup doby, v níž fakta a ověřitelné informace přestávají hrát roli, na jakou jsme dosud byli uvyklí. Neradostným důkazem budiž například skutečnost, že i tak vážená instituce, jakou je Oxfordský slovník, zvolila loni výraz „post-truth“ slovem roku.

Lze jistě namítnout, že se neocítáme ani zdaleka poprvé v časech, kdy veřejný prostor houfně zaplavují informace, které mají k pravdivosti či faktům velmi vlažný nebo rovnou záporný vztah. Stačí si vzpomenout na minulé století, během něhož se Evropě na dlouhé dekády usadily různé druhy totalit, pro něž se pravda stala nepřítelem. Automaticky imunní nejsou ani demokratické režimy, jak dokazuje například jen třicet let starý projev Ronalda Reagana, v němž se omlouval za zavádějící informování o kauze Írán–Contras s odůvodněním, že jeho „srdce a nejlepší úmysly stále říkají, že bylo pravdivé, fakta a důkazy jsou ovšem proti“.

Přínejmenším jedna velká změna je ovšem ve srovnání s minulostí dobře patrná. Reprezentuje ji člověk jménem Michał Kosiński. Polský psycholog a analytik, jehož umění pracovat s velkými soubory digitálních dat začíná intenzivně měnit dosavadní podobu politiky.

Kosińského puma

Už od roku 2008 Kosiński zkoumal za použití psychometrických metod digitální otisky, které zanecháváme v offline i online světě, kdykoli třeba platíme kartou v obchodě, lajkujeme fotografie či statusy na sociálních sítích, navštívíme webovou stránku nebo kavárnu, kde se připojíme k wi-fi síti. Na staroslavné univerzitě v Cambridge pak vyvinul nástroj, který dokáže taková data posbírat, poslepuvat a vytvořit na jejich základě psychologický profil uživatele. Stačí k tomu i veřejně dostupné informace: k čemu se na internetu hlásíme, kde bydlíme, kolik nám je nebo jaký styl má naše profilová fotografie.

Přesně toho zneužila britská firma Cambridge Analytica, která ke Kosińského vědecké metodě přikoupila miliony osobních dat a výsledek kapitalizovala: začala navrhovat reklamy přesně tvarované pro jednotlivé skupiny. Jak efektivní takový postup může být, ukazuje například překvapivé vítězství Donalda Trumpa i nečekaný úspěch euroskeptických Britů. Právě v těchto dvou případech explodovala politická puma složená z Kosińského součástek. Zřejmě i k jeho překvapení.

Jev, který lze asi nejpřesněji popsat jako „marketingizaci“ politiky, vytváří samozřejmě zcela nové prostředí i pro fungování médií. V takovémto pojetí začínají hrát stále silnější roli vedle politiků také jejich spin doktoři a komunikační týmy, které se leckdy zajímají o názory příjemců zpráv více než o názory těch, komu mají být k ruce. Politik se pak pod vlivem marketérů spíše v zrcadlo svých voličů, než aby vystupoval jako lídr, který prosazuje svou státnickou vizi.

Stávají-li se v takovéto konstelaci politici vlastníky médií, jsou rizika zřejmá. Výzkum **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy pro nadaci Open Society Fund Praha zanalyzoval mediální pokrytí posledních krajských a senátních voleb v hlavních denících a serverech. Na první pohled média přinášela neutrální informace, čertovo kopytko bylo jako vždy ukryto v detailech. „Kvantitativní analýza například ukázala, že předvolební zpravodajství bylo výrazně prezentováno jako boj ANO versus ČSSD a jako personifikovaný souboj Andreje Babiše s Bohuslavem Sobotkou,“ popisuje výsledek vedoucí výzkumu Tomáš Trampota.

Dodává pak, že MF DNES sice „vykazovala po většinu sledovaného období objektivní přístup k politickým subjektům, ale v posledních dvou týdnech před otevřením volebních místností byly zaznamenány dva citelnější projevy stranění vůči hnutí ANO“. Nejmarkantněji pak prý v reportáži z předvolebních mítinků, jejíž celá třetina velmi příznivě líčila předsedu ANO a majitele listu Andreje Babiše.

Pokračování na straně 20 Dobrou chuť, pokud právě čtete Dokončení ze strany 19 Česko je však na tom ještě relativně dobře ve srovnání s vleklými potížemi, jaké lze zaznamenat například v Maďarsku a Polsku, kde se terčem politických útoků stávají média veřejné služby.

Modus operandi maďarského premiéra Viktora Orbána – který se od roku 2010 snaží upevnit moc vládnoucí strany Fidesz a nedávat prostor opozici – zřejmě ve velkém inspiroval naše severní sousedy. V roce 2015 tamní vládnoucí strana Právo a spravedlnost (PiS) nejprve začala masově vyhazovat nepohodlné lidi z veřejnoprávní televize (a to až do úrovně jednotlivých redaktorů). O rok později pak státní podniky přišly s rušením inzerce v „opozičních“ médiích. A letos v březnu zjistil deník Gazeta Wyborcza, jenž ekonomicky strádá právě po silném poklesu inzertních příjmů, že PiS by ráda „repolonizovala“ soukromá regionální média z rukou německých vlastníků. „Repolonizace prostě znamená převzetí moci v médiích. Má to být podobná operace, jakou dříve bylo převzetí celostátních veřejnoprávních médií. PiS si chce zajistit vítězství ve volbách do samospráv. Má silnou podporu na venkově, ale na úrovni měst a okresů je to horší. Lokální média tady často

bývají jediná, která poskytují informace o tom, co se děje ve městě, v obci či okresu," řekl listu Gazeta Wyborcza sociolog Mikolaj Cześniak.

Potvrzuje se tak obava, že omezování svobody tisku nekončí v Polsku u médií veřejné služby, nýbrž se bude snažit zasahovat i do těch soukromých. V reakci na to mezinárodní organizace jako Reporters Without Borders či Freedom House snížily v posledních letech hodnocení svobody tisku v obou zemích o několik příček.

Je ovšem třeba také dodat, že nebezpečná snaha o ovládnutí polských a maďarských médií vládními stranami je v poslední době alespoň částečně vyvažována vznikem menších a nezávislých mediálních projektů. Jako příklad lze uvést třeba maďarský server Atlatszo.hu, který se zaměřuje na podporu investigativní žurnalistky (obdobně jako český web HlídacíPes.org). Komerčně pak fungují třeba internetový slovenský Deník N či polská Polityka Insight.

Otázkou zůstává, nakolik je model menších nezávislých médií zejména ekonomicky udržitelný. A hlavně – jestli se s takovou situací má zdravá společnost vůbec smířovat. Znamená to totiž, že důvěru v média jako celek tento stav zpochybňuje a ničí. A to ve chvíli, kdy nastupuje generace, která se jejich konzumací věnuje výrazně intenzivněji – a ovšem výrazně jinak! –, než jsme si dosud uměli představit.

Kde se to mám naučit?

Na internetu tráví dnešní teenageři podle různých výzkumů v Evropě i ve Spojených státech mezi třemi a půl až devíti hodinami denně a sociální sítě kontrolují každý den v průměru stokrát.

Tak nejprve Česká republika před pěti lety: „U dětí ve věku od čtyř do devíti let se jedná o něco málo přes tři hodiny a u dětí starších deseti let je to v průměru až pět hodin denně," shrnula výzkum životního stylu (LifeStyle Survey) v Česku v roce 2012 Jana Kuncová ze společnosti Mediasearch.

A daleko novější, americká data (z výzkumu The Common Sense Census: Media Use by Tweens and Teens) ukazují, že tamní děti a mládež věnují médiím ještě mnohem více času: teenageři (13–18 let) užívají média k zábavě v průměru devět hodin, nepočítaje v to čas, kdy je konzumují ve škole. Takzvaní tweens (8–12 let) pak ve společnosti médií stráví v průměru šest hodin denně.

Paradoxem je, že digitální gramotnosti a mediální výchově se v rámci základního vzdělávání věnuje v ČR pouze mizivé procento pedagogů. Situace naráží zejména na neutěšený stav celého školského systému: ten nepřipravuje na život člověka, který bude v produktivním věku za deset či dvacet let, tedy na dobu, kterou bude velmi pravděpodobně charakterizovat střídání hned několika profesí během života jednotlivce (a podle některých studií i dvou až tří rodin). Vzdělávání zkrátka nepřináší hlubší vhled do problematiky dnešních médií, tedy ani sociálních sítí a internetu.

„Základy naší civilizace jsou ohroženy. Vyklikáváme si mozek z hlavy. Digitální média nás zbavují nutnosti vykonávat duševní práci. To, co jsme dřív prováděli jednoduše pomocí rozumu, nyní obstarávají počítače, smartphony, organizéry a navigace. To s sebou nese nezměrné nebezpečí," hřímá mezinárodně populární německý neurovědec Manfred Spitzer v knize Digitální demence. Jakkoliv můžeme jeho výzkum spojený s digitální závislostí z odborného hlediska zpochybňovat, je dobré toto téma nahlédnout jako výzvu: potřebujeme spíše umět s digitalizací zacházet než z ní vytvářet stigma či ji masově omezovat, jak ji nahlíží Spitzer. Právě generace mladých lidí zavdala vzniku youtuberingu a fenoménu bedroom culture, který ovšem u lidí narozených před rokem 1990 nachází pramalé pochopení, protože odráží jiné hodnoty, technologický postup amožná i jiný způsob života: obrázek světa prožívaného dítětem nebo teenagerem skrze mobilní telefon či počítač z jeho vlastního pokoje. Snaha dětí uniknout z dohledu rodičů, kteří se je bojí pustit samotné ven, a zároveň potřeba být s kamarády vytvářejí koktejl, jehož důsledkem je krom jiného také nové mediální prostředí. Právě jemu vděčíme za zrod těch nejuspěšnějších kanálů na YouTube či permanentní přítomnosti mladých na sociálních sítích. Bedroom culture je popisována jako protiklad kultury televizní domácnosti, tedy místa, kde se sejde celá rodina, aby pospolu sledovala oblíbený seriál. Mediovaný svět – tento termín jednoduše znamená kontakt s jakýmkoliv médiem a skrze takové médium – tak prožívají jednotliví členové domácnosti již zcela odlišně.

Stroj na nový svět

Děti a mladí lidé často žijí v domněnku, že to, co nacházejí v mediovaném prostředí, je nezprostředkovanou realitou. Pokud se ohlédneme, v posledních letech prožitků v takovém prostředí enormně přibývá. Příjemci přitom neumějí číst souvislosti ani nahlížet obsah kriticky.

Známý britský sociolog Anthony Giddens tvrdil, že spolu s tím, jak sílí globalizace médií, „jsou nesčetná množství různých prostředí v zásadě vykreslena zcela viditelně každému, kdo se snaží o shromažďování relevantních informací“. I když Giddens popisoval převahu mediovaných prožitků na knihách, novinách a televizi

(tedy ještě před rozvojem internetu a sociálních sítí), platí jeho tvrzení i dnes. A možná ještě více než v době, kdy je vyslovil.

Orientovat se bez návodu ve světě neustále a bezbřezě vykreslovaných prostředí je těžké. Někdy přímo nemožné. Přitom právě toto nahlížení reality zásadně ovlivňuje naši společnost. Jsme pak mnohem náchylnější k uzavírání se do mikrokosmů mediovaných realit. Spirála se roztáčí a přenastavují se společenské normy. V takovéto společnosti mají mnohem větší prostor dezinformace, populismus, zkratkovitá vysvětlení, banalizace, stejně jako nekritické přijímání předložených zpráv. Obdobně tendují tlaky oligarchických vlastníků médií: ve snaze upevňovat moc vedou média k tomu, aby se o nich samých psalo či hovořilo neutrálně. Oligarcha zpravidla tlačí svá média, aby si určitých témat, která jsou politicky nepohodlná, nepsalo vůbec nebo jen stručně. K tomu si nachází takové novináře, kteří mu jsou v zásadě schopni odezírat z mysli a vedou média k tomu, aby bránila oligarchovy politické a ekonomické pozice.

Nejlepším „uživatelským“ protilečkem je znát kontext, protože umožňuje číst, poslouchat a sledovat média se znalostí jejich vlastnických vztahů i dalších vazeb. To lépe dovoluje nejen obecné vzdělání, nýbrž zejména vzdělávání speciálnější, které učí kriticky nakládat s informacemi. Takové vzdělávání potom ovlivňuje důvěru v média a instituce.

Dobrym příkladem budiž Finsko, které má snad nejdelší tradici mediální výchovy na světě a důvěra v média se tam pohybuje kolem osmdesáti procent. Finové s mediálním vzděláváním začínají již ve školce. I v Británii je vzdělávání dětí kontextuální, dělí se do čtyř oblastí: gramotnost, matematika, porozumění světu a expresivní umění a design. Děti se věnují pozorování a zjišťování informací o lidech, místech a technologiích, zároveň poznávají různé druhy médií a materiálů, mají příležitosti ke sdílení myšlenek a nápadů prostřednictvím výtvarných, hudebních a pohybových aktivit.

Život v klastru bublin

Pokud přistupujeme na to, že mediální domy mají pravidla a zákony, podle kterých smějí periodika vydávat, nezbyvá než přijmout, že i sociální sítě – respektive jejich vlastníci – musejí podléhat podobným pravidlům. Samoregulace může fungovat jen do určité míry. Není radno nechat v nevědomosti růst systém, který za nás vybírá, jaký obsah se nám zobrazí. Nejčastěji srovnáváme Facebook, který obsah třídí a vybírá s „ohledem na to, co je pro nás nejlepší“, s Twitterem, který v tomto ohledu ještě donedávna skutečně byl pouhou platformou pro přenos zpráv. Právě algoritmizovaná personalizace je na jedné straně nástrojem zisku, zvyšování návštěvnosti média, přitom ale zároveň není transparentní a silně podporuje homogenní názorové bubliny, ve kterých žijeme. To už je známá věc: před volbami máme pocit, že všichni naši přátelé budou volit námi preferovanou politickou stranu, v případě brexitu všichni jednoznačně podporujeme jednu z možných budoucností Velké Británie a Evropy, stejně jako při volbě amerického prezidenta máme stejně jako všichni naši facebookoví kamarádi jasno v tom, koho by nevolili či koho podporují.

Bez znalosti takového mechanismu nemůžeme například Facebook jako médium odpovědně konzumovat – tedy číst jeho obsah v kontextu a tak, aby nás jen neutvrzoval v tom, v co věřit chceme. Jakkoli jsou jednotlivé sociální sítě přelomovým momentem v dějinách komunikace, slouží – stejně jako většina ostatních médií – primárně ekonomickým zájmům vlastníka a pochopitelně není vyloučené, že může jít i o zájmy mocenské.

Do takové situace se můžeme dostat velmi jednoduše. Uvedme příklad: čínský investor CEFC předloni vstoupil do českého mediálního vydavatelství Empresa Media. Jeho tituly pak zkráceně informovaly o loňské návštěvě čínského prezidenta Si Ťin-pchinga v Česku: zatajovaly informace o masivních protestech. Kdyby, představme si, místo vydavatelského domu měl čínský investor vliv na sociální sítě, kdyby si tiše přizpůsobil online prostředí, mohl by si ovlivňovat, co sítí jejím účastníkům zobrazuje. Pravda, online prostředí je – na rozdíl třeba od tisku či televize – v jistém smyslu hůře monitorovatelné, neboť specifická část obsahu se může zobrazovat jen konkrétním uživatelským skupinám, podle pečlivě připravených a stále se vyvíjejících algoritmů. Tuto selekci Facebook dělá už dnes, i když cílem je pravděpodobně jen zvýšení prodeje reklamy, nikoliv – například – podpora čínského prezidenta.

Nešlo by se tudíž ani tak divit, kdyby se pod vlivem naznačených rizik objevily úvahy a snahy do portfolia médií veřejné služby vedle zpravodajské agentury, rozhlasu a televize zařadit sociální síť. Amožná by mohla být i nadnárodní, třeba panevropská nebo transatlantická.

Nedůvěřuji, ale čtu

Zásadní v oblasti důvěryhodnosti médií dnes, stejně jako dříve, zůstává naše interpretace. Ta zajistí, že i když bude vlastníkem kdokoliv nebo se budou objevovat různé druhy dezinterpretací, budeme to schopni identifikovat a kriticky nahlédnout. Aktomu výrazně může pomoci mediální vzdělávání.

Navzdory poklesu důvěry české veřejnosti v média nás může uklidňovat fakt, že roste jejich užívání. Podle dat shrnutých ve světové studii Media Consumption Forecast 2016 totiž meziročně jejich konzumace stále stoupá. Je paradoxem současnosti, že i když v něco nemusejí mít lidé velkou důvěru, neznamená to, že se k tomu obrátí úplně zády. A protože jsou média pouhým společenským zrcadlem, odráží důvěra v ně mnohem spíše důvěru společnosti v sebe sama.

Finsko má nejdelší tradici mediální výchovy na světě a ta nese plody: důvěra v média se tam pohybuje kolem osmdesáti procent. Musejí-li se mediální domy řídit při vysílání a vydávání tisku zákony, měly by podobným pravidlům podléhat také sociální sítě, respektive jejich vlastníci.

Snaha dětí uniknout z dohledu rodičů, kteří se je bojí pustit ven, a zároveň potřeba být s kamarády vytvářejí koktejl, jehož důsledkem je také nové mediální prostředí.

O autorovi | JENDA ŽÁČEK, Autor pracuje v organizaci Aspen Institute Central Europe

Foto autor | KRESBA LELA GEISLEROVÁ

Foto autor | FOTO PROFIMEDIA

Foto popis | Řeknu vám, kdo jste – psycholog Michał Kosiński, jehož umění analyzovat naše digitální otisky přispělo k proměně politiky

---

Diplomka.

16.6.2017 Metro str. 03 Příloha - Metro 20 let
LAM

Zaměřil se na fotografie, tedy čtenáře, kteří posílají zajímavé snímky do redakce Metra

Jak pracuje redakce Metra s fotkami od čtenářů v Hlídači, co nejčastěji posílají a kdo jsou tito čtenáři? To jsou hlavní motivy diplomové práce Martina Holzkněchta, studenta **Fakulty sociálních věd** na Univerzitě Karlově.

Detailedně zpracoval statistiku zaslanych snímků v měsících květen, srpen, listopad roku 2016 a únor 2017. V tomto období posílalo fotky 308 lidí, z nich bylo 114 žen a 194 mužů. Nejvíce fotek čtenáři posílají v sobotu díky různým akcím. Třetina zaslanych fotek je vyfocena v Praze 1, během zkoumaných měsíců to činilo 613 fotek. Další vybočující městské části jsou Praha 6 a 7. „Důvodem je značný kulturní a společenský význam této oblasti. Zároveň je Praha 1 významnou tranzitní oblastí, a navíc se zde pořádá mnoho společenských nebo kulturních událostí, které mají nepopiratelný mediální potenciál,“ vysvětluje ve své práci Martin Holzkněcht.

A jaká jsou nejfotografovanější témata? Skoro čtvrtina fotek jsou konané akce, asi šestinu snímků tvoří kuriozity a 13 procent jsou upozornění na nevyhovující stav veřejného prostoru. Tato tři témata také nejčastěji využíváme – ať už k sepsání článku, nebo k oživení stránek novin. Čtenáři za ně dostávají finanční odměny 300, 500 nebo 800 korun. Další témata, která čtenáři fotí, jsou pozvánky, probíhající stavby, krása, co děláme, breaking-news, umělecká díla, doprava, graffiti a počasí. Podle Holzkněchta největší podíl tvoří fotky s informativním účelem, následují estetické, kritizující a reportážní snímky. Nejméně se fotí na okraji metropole. Nejslabší oblasti jsou Praha 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21 a 22.

Čtenáře baví dělit se o zajímavé věci s ostatními, dokumentují tak, co se děje v Praze, vyplývá to z dotazníku mezi neaktivnějšími fotografovy, které oslovil Martin Holzkněcht. Motivuje je také finanční odměna, ale baví je i focení jen tak pro radost. A pokud je fotka otištěna, je to pro ně příjemný bonus.

Jak hodnotí fotografové Hlídače? „Hraje velkou roli, lépe jednou vidět než stokrát slyšet.“ „Fotografie je průřezem dění v Praze, obzvláště o víkendech, řada mých přátel je začala také sledovat. Některé z mých fotografií možná motivovaly redaktory k článkům Modré zóny, Stávka taxikářů, Tunel Blanka, 140 let MHD atd. A moje fotografie byly použity jako ilustrační i k dalším článkům.“ Díky všem aktivním čtenářům!

Neaktivnější Statistika Martina Holzkněchta přináší zajímavosti. * Možná jste právě vy v neaktivnější dvacítké fotografů. * Nejvíce fotek na webu v období květen, srpen, listopad 2016 a únor 2017 má Jarmila Kostkanová s 471 snímky. * Následuje David Tichý se 150 fotkami, Tadeáš Havlík se 125 snímky, Roman Kubarič 107, Alexander Berezin 87, Luboš Zámíš 70, David Sedlecký 68, Jakub Stránský 67, Martin Stehlík 49, Gabriela Uhrová 40, Miloš Cvrk 38, Pavel Tůma 38, Václav Jukl 27, Martin Kubík 25, Jan Grof 18, Lucie Ptáčková 18, Marcel Záděra 16, Ivan Štěpán 15, Karel Kýr 13 a Matěj Hrabánek 12.

Počet fotek 41 494 Tolik fotek od čtenářů jsme publikovali v galerii Hlídače na www.metro.cz od února 2012 do března 2017, odtud pak vybíráme foto do novin.

Statistika 350 Tolik snímků nám přijde do Hlídače v nejméně frekventovanější den. Editor musí projít všechny snímky, vybrat ty nejlepší a zkontrolovat gramatiku.

Fakulta sociálních věd bude mít vlastní žezlo

15.6.2017 Mladá fronta DNES str. 18 Praha
(ČTK)

Praha

Vlastní insignie bude mít od roku 2018 **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy (**FSV UK**). Doposud je neměla, a její studenti tak skládali akademický slib na žezlo filozofické fakulty. Akademici během dubna a května uspořádali sbírku, ve které získali 692 071 korun od 580 dárců. Cílem bylo 600 tisíc korun na materiál pro žezlo, které zhotoví sochař Otmar Oliva. Svou práci udělá zdarma. Žezlo by podle proděkana **FSV UK** Filipa Lába mělo být hotovo nejpozději do začátku příštího roku.

Regionalni mutace | Mladá fronta DNES - Praha

Předvolební situace v ČSSD

14.6.2017 ČRo Plus str. 01 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Pomůže odchod Bohuslava Sobotky z postu šefa strany? Na co si dávat pozor i přes zítřejší zrušení roamingu v zemích EU. Jaký byl motiv dnešní střelby na americké kongresmany a proč chce pedagogická komora nový návrh kariérního řádu pro učitele. Příjemný poslech přeje Lucie Vopálenká. Sociální demokraté se čtyři měsíce před volbami do sněmovny rozhodli k riskantnímu kroku. Jejich dosavadní předseda Bohuslav Sobotka zítra skončí. Do konce volebního období bude v uvozovkách jen premiérem. Hlavním volebním lídrem bude na podzim Lubomír Zaorálek. A stranu prozatím povede její první místopředseda Milan Chovanec. To vše kvůli stále klesajícím preferencím strany. Pomůže tato dělba moci sociálním demokratům tento trend zvrátit? Naším prvním hostem je politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, přeji hezký večer. Jak pohlížíte na krok, který dnes oznámil, dnes ještě úřadující, předseda sociálních demokratů Bohuslav Sobotka a přišel podle vás tento krok včas?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já myslím, že je to takový akt zoufalství z těch nízkých preferencí za takové situace prostě musí strana něco udělat. Je to podobné jako ve fotbale. Když se mužstvu nedaří, prohrává, tak trenér mění hráče, tady samozřejmě byl vyměněn ten nejdůležitější první hráč. Jestli to k něčemu povede, to uvidíme. Každopádně Lubomír Zaorálek se bude muset i dost přeorientovat z převážně zahraničně politické tematiky na tematiku domácí. Takže teďka těžko to můžu odhadnout. Nemůžu vyloučit, že se mi to třeba povede a že zabere, ale bude to mít určitě dost těžké.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Jaký byl podle vás Sobotka, coby předseda ČSSD. Úspěšný, neúspěšný nebo tak napůl, když byste ho srovnal s jeho předchůdci?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Bohuslav Sobotka určitě dovedl stranu ovládat nebo dovede si vytvořit uvnitř strany silnou pozici. Dobře ovládal i různé zákulisní tahy a tak dále. Ale jeho problém spočíval a spočívá v tom, že neměl nějaké silné osobní charisma. Nebyl to takový lídr na náměstí a který by nějakým způsobem dokázal vyvolat nějaké silné emoce ve veřejnosti a přitáhnout pozornost. Spíše to byl takový předseda i premiér úřednického typu a to mu nakonec si myslím i dost uškodilo, a i když nakonec nedávno prokázal to, že dovede se třeba vzepřít Miloši Zemanovi nebo dovedl jakoby vyzvat na souboj Andreje Babiše, tak u voličů potenciálních a sociální demokracie to moc ohlas nevyvolalo. Během té vládní krize bylo trošku paradoxní a zvláštní sledovat to, že Bohuslavu Sobotkovi vyjadřují podporu lidé, kteří normálně ČSSD nevolí, kdyby ji asi nevolili a i to, když on se postavil Miloši Zemanovi, tak ten potlesk zazněl z řad, které by určitě ČSSD kvůli tomu určitě nevolili. Takže i to odpovídalo nebo vypovídá to asi o dost problematické pozici Bohuslava Sobotky v české veřejnosti.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A když na vás navážu, tak myslíte si, že ta dnešní změna, že tu dnešní změnu si třeba voliči nebo potenciální voliči ČSSD mohou tedy vyložit jako krok správným s směrem?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Bylo, že si to vyložit mohou, ale.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Na kolik je to pravděpodobné?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Bude záležet na tom, já nedovedu odhadnout, jak se s tím popasuje Lubomír Zaorálek. Nemůžu vyloučit, že se chopí třeba životní šance a dovede se s tím popasovat dobře, ale samozřejmě nějaká racionální kalkulace nebo odhad v tuto chvíli spíše z mé strany by byl skeptický, že i kvůli tomu, že vlastně on je dlouhodobě spojen se zahraniční politikou a není spojován nebo nesnažil se nějak kdovíjak silně viditelně profilovat v tématech, která by asi byla pro voliče potenciální voliče ČSSD přitažlivější, zejména, pokud jde o sociální politiku a tak podobně.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Já vás teď nechci nutit do spekulací, ale kdybyste se mohl alespoň stručně vyjádřit, na kolik se Bohuslav Sobotka podle vás rozhodl ze své vlastní vůle a na kolik byl k tomu rozhodnutí případně dotlačen, přeci jen, ptám se na to, že na relativně nedávném sjezdu byl potvrzen dvoutřetinovou většinou?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že byl dotlačen, ta podpora na sjezdu odpovídala hodně i tomu, o čem jsem hovořil před chvílkou, že on si dovedl jaksi v zákulisí v takových hřištích, jako je stranický sjezd, získat silnou podporu a možná, nevím, možná ovšem už i on sám musel zjistit, pochopit, že asi on sám už nemá potenciál nějak rozšířit preference ČSSD. On i to zkusil. On se rozhodl vlastně k tomu útoku na Andreje Babiše. To byl takový jeho pokus o jakési poslední vzepětí. Šel jaksi nakonec jaksi do toho tvrdě po hlavě, ale on prostě dlouhodobě spíš působil tak že postupně, pozvolna nějakým zákulisním vyjednáváním a tak dále si dobýval ty pozice, takže ono se asi ukázalo i to, že prostě on není ten hráč, který dovede něco vytěžit tím stylem, že jako najednou prudce tvrdě zaútočí a udeří a tak dále. To není styl, který odpovídal nějaké povaze jeho osobnosti.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Chápu, může podle vás ty preference sociálních demokratů teď rozšířit Milan Chovanec na postu šéfa strany, teď čtyři měsíce před volbami?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

On ale, myslím, i sám se vyjádřil, že mediální jedničkou bude volební lídr Zaorálek, že i on chce trošku ustoupit do pozadí. Každopádně, pokud jde o ministra vnitra, tak si myslím, že on se třeba snaží profilovat v tématech,

kteřá by mohla bŕt voliĉŕm ĀSSD blŕzkŕ. Pokud tĕma migraĉnŕ krizi nebo tĕmatiku ozbrojovŕnŕ obĉanŕ nebo pro urĉitŕ okruh voliĉŕ /vŕpadek signŕlu/ a tak podobnĕ.

Lucie VOPŕLENSKŕ, moderŕtorka

Jŕ vŕs teď nechci nutit do spekulacŕ, kdybyste se mohl alespoň struĉnĕ vyjŕdřit, nakolik Sobotka podle vŕs rozhodl podle vlastnŕ vŕle a na kolik tomu rozhodnutŕ pŕipadnĕ byl dotlaĉen, pŕeci jen ptŕm se na to, ŕe na nedŕvnĕm sjezdu byl potvrzen dvoutřetinovou vĕtšinou?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociŕlnŕch vĕd** Univerzity Karlovy

Jŕ si myslŕm, ŕe byl dotlaĉen. Ta podpora na sjezdu odpovŕdala i tomu, ĉem jsem hovořil pŕed chvilkou, ŕe on dovedl si jaksŕ v zŕkulisŕ nebo v takovŕch hŕiřtŕch jako je stranickŕ sjezd zŕskat silnou podporu. A moŕnŕ, nevŕm, moŕnŕ uŕ i on sŕm musel zjistit, pochopit, ŕe asi on sŕm uŕ jako nemŕ potenciŕl nĕjak rozřŕit preference ĀSSD. On i to zkusil, on se odhodlal vlastnĕ k tomu ŕtoku na Andreje Babiře. To byl takovŕ jeho pokus o jakĕsŕ poslednŕ vzepĕtŕ. řel jaksŕ nakonec do toho tvrdĕ po hlavĕ. Ale on prostĕ dlouhodobĕ spŕiř pŕsobil tak, ŕe postupnĕ, pozvolna nĕjakŕm zŕkulisnŕm vyjednŕvŕnŕm si dobŕval ty pozice, takže ono se ukŕzalo i to, ŕe on prostĕ je hrŕĉ, kterŕ dovede vytĕžit takovŕm stylem ŕe najednou prudce zaŕtoĉŕ, udeřŕ a tak dŕle. To není styl, kterŕ odpovŕdal nĕjakĕ jeho povaze, osobnosti.

Lucie VOPŕLENSKŕ, moderŕtorka

Chŕpu. Mŕže podle vŕs ty preference sociŕlnŕch demokratŕ teď rozřŕit Milan Āovanec na postu řefa strany, teď 4 mĕsŕce pŕed volbami?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociŕlnŕch vĕd** Univerzity Karlovy

On myslŕm ale i sŕm se vyjŕdřil, ŕe mediŕlnŕ jednŕĉkou bude volebnŕ lŕdr Zaorŕlek, ŕe i on chce trošku ustoupit do pozadŕ. Kaŕdopŕdnĕ, pokud jde o ministra vnŕtra, tak si myslŕm, ŕe on tŕeba se snaŕŕ i profilovat na tĕmatech, kterŕ by mohla bŕt voliĉŕm ĀSSD blŕzkŕ, pokud nĕjakĕ migraĉnŕ krizi nebo tĕmatiku, ŕe ozbrojovŕnŕ obĉanŕ ne, ŕe bych jŕ s nŕm v tomhle souhlasil, ale myslŕm si prostĕ, ŕe to mŕže bŕt nĕco, dejme tomu, pŕŕaŕlivĕ pro urĉitŕ okruh voliĉŕ, ĉili si myslŕm, ŕe v tĕ situaci, v jakĕ ĀSSD nemŕ ani moc jinou moŕnost, neŕ se samozřejmĕ snaŕŕŕ i využŕt nebo tlaĉit na ministra vnŕtra, aby jeřtĕ vŕce nĕjakŕm zpŕsobem se pŕedvŕdĕl veřejnosti tato tĕmata, ale nevŕm, jak to budou provozovat. Zaznamenal jsem prostĕ to, ŕe sŕm Āovanec řekl, ŕe mediŕlnŕ jednŕĉkou bude Zaorŕlek, tak nevŕm, jestli on se bude nĕjak mediŕlnĕ rozřŕiřovat.

Lucie VOPŕLENSKŕ, moderŕtorka

Jeřtĕ jedna vĕĉ. řef hnutí ANO Andrej Babiř řŕkŕ, ŕe se Sobotka zachoval nekorektnĕ, kdyŕ z ĉela ĀSSD odchŕzŕ pŕed snĕmovnŕmi volbami.

Andrej BABIř, pŕedseda hnutí /ANO/

Pan Sobotka se zachoval jako zbabĕlec, kterŕ utŕkŕ z boje a vlastnĕ opouřtŕ potŕpĕjŕcŕ se loď jen proto, aby se zachrŕnil. Nejdřŕv zneuŕil svou opozici premiĕra pro politickŕ boj proti mĕ a na zŕkladĕ vylhanŕch vĕĉŕ mĕ vyhodil z vlŕdy. Tak jsem se tĕřil, ŕe si to rozdŕme ve volbŕch a pŕed obĉany, ŕe si to vyřŕkŕme.

Lucie VOPŕLENSKŕ, moderŕtorka

Andrej Babiř a moje poslednŕ otŕzka na vŕs, pane Mlejnk, jakĕ vztahy budou mezi ĀSSD a ANO po tĕch zmĕnŕch ve vedenŕ demokracie. Dŕ se oĉekŕvat, ŕe budou jeřtĕ mnohem vŕce vyhocenĕ neŕ dosud?

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociŕlnŕch vĕd** Univerzity Karlovy

Oĉekŕvat, blŕzŕ se kampaň samozřejmĕ kampaň de facto bĕŕŕ, ale s blŕzŕicŕmi se volbami bude vyhocenĕjřŕ a myslŕm si, ŕe i Andrej Babiř takto hodnotŕ Bohuslava Sobotku takhle pŕŕŕĕ, ŕe je to i souĉŕst strategie hnutí ANO. Uloupit z ĀSSD co nejmŕcŕ voliĉŕ. Nebo jeřtĕ ten zbytek, co zbŕvŕ zŕskat prostĕ na svou stranu. Āili ty

verbální útoky na ČSSD a na její představitele jsou mimo jiné, si myslím, součástí promyšlené volební strategie, jak tuto stranu prostě obrát o voliče.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tolik politolog a komentátor Josef Mlejnek, děkuji vám za rozhovor a přeji hezký večer.

Josef MLEJNEK, politolog, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Děkuji a na shledanou.

Marek Stránský: Na internetu nevyřešíte vše. A taky to stojí hodně peněz

14.6.2017 MaM.cz str. 00

Jiří Hořčica

Naše branže je platově konkurenceschopná. Problém je, že v řadě firem na pozici marketingových ředitelů sedí juniornější lidé, kteří mají menší rozpočty a malou svobodu něco dělat," říká o současném PR Marek Stránský, managing partner naší největší agentury AMI Communications.

Jsme téměř v polovině roku 2017. Co je z pohledu PR branže nejlépe charakterizuje? A kde vidíte její budoucnost?

Jsou velké rozdíly v tom, co se na trhu děje. Málo se kultivuje, jen víc přibyla módní slova on-line a digitál a v mnoha firmách, kde dřív seděli marketingoví ředitelé, jsou juniornější lidé. Ti mají menší rozpočty a malou svobodu něco dělat. Příhoda ze začátku roku je hodně bizarní. Firma kotovaná na burzách po nás chtěla na tiskovou konferenci připravit chlebičky doma, aby ušetřila na občerstvení. Ten požadavek může svou absurditou souperit s některými tématy netflixového seriálu Black Mirror.

Nic pozitivního?

Pozitivní naopak je, že se rozšiřuje počet firem, které začínají komunikovat a mají také zajímavá témata. Takže jsem optimistický, protože PR má díky tomu, že pracujeme s kvalitním obsahem, pořád velmi dobrou pozici. Navíc témata týkající se zdraví, životního prostředí, bezpečnosti spotřebitele a mnohá další bez PR řešit nelze.

Nedávno jste založili svoji samostatnou digitální divizi. Jak se AMI Digital podílí na obratu firmy a jaký tam očekáváte vývoj?

AMI Digital za první čtvrtletí roku roste meziročně přibližně o 45 procent, což je v pořádku. Ale pozor, my jsme byli první z velkých PR agentur, které v tomto segmentu začaly působit, AMI Digital byla vyčleněna jako samostatná firma až dlouho po tom. Umíme vytvářet obsah, ale dobře si uvědomujeme komplexnost komunikace a víme, že na internetu se nedá vyřešit vše, a pokud ano, stejně to stojí hodně peněz.

Na webu uvádíte, že jste partnerem sítě Edelman. V poslední době se v branži vede diskuse o přínosnosti příslušenství k mezinárodním sítím. Jaké to má pro vás praktické přínosy?

V roce 1998 jsem měl za úkol vybrat pro AMI partnera. Měl jsem zkušenost s tím, jak u Michala Donatha propojoval klienty Burson-Marsteller. Tak už to ale v žádné síti nefunguje. Edelman je dnes světová jednička a je hodně inovativní, ale klienti v rámci sítě tvoří tak pět procent našeho obratu. Je fajn být součástí mezinárodní sítě, ale PR založené na tom, že jsou v síti, podle mě dnes dělají v ČR jen malé agentury. Edelman například vůbec nechápal, jak je možné, že jsme na tak malém trhu tak velcí, jak můžeme mít na tak malém trhu 90 lidí a jak propracovaně máme některé procesy nastavené. Ale co se týká know-how, je Edelman dnes na špičce. Příkladem je třeba výzkum Edelman Trust Barometer.

Podle PR experta Paula Holmese "fake news - a snahy narušit integritu skutečných zpravodajských organizací - ohrožují i PR, protože narušují i jeho důvěryhodnost". Sdílíte tento názor?

Fake news je módní slovo, ale asi ano. Horší než fake news je však spíš to, kdo média vlastní. Protože pokud média ztratí důvěryhodnost, otevírá se prostor právě pro fake news.

Co AMI a předvolební kampaně?

Každý rozumný člověk, který má větší agenturu a klienty, které nechce ztratit, tyto kampaně nemůže dělat. Máme 70 klientů. Co bychom jim asi tak řekli? Na druhou stranu, když se někdo snaží proslavit a udělat si jméno, určitě do toho jít může. Ale musí to být někdo, kdo nemá moc co ztratit.

Je státní správa už relevantním partnerem pro PR agentury? Vidíte nějaké konkrétní výsledky toho, že se APRA stala partnerem iniciativy Férový tendr?

Nikdy nebyla a myslím, že ani nebude. APRA moc nesledují. Před lety jsme udělali velkou chybu a nechali odejít Michala Donatha a EMC a hlavně jsme se na to jako vlastníci těch velkých agentur trochu vykašlali, protože to je časově náročné. Na druhou stranu, jak znám současného předsedu její výkonné rady Honzu Kučmáše, dělá maximum možného, aby se obor kultivoval a fungoval lépe.

Ale třeba v Británii je veřejný sektor významným klientem PR agentur. Proč to nejde u nás?

Británie má nejrozvinutější trh v Evropě s velkou tradicí komunikace státní správy. U nás se dnes spíš bude někdo bát komunikační kampaň vyhlásit, protože za to bude médii a politiky kritizován. Nebo vznikne úchylné zadání postavené na ceně a vyhraje taková, za kterou se nic kvalitního udělat nedá, a ty peníze se ve finále opět vynaloží neefektivně. Je to takový začarovaný kruh.

Na pracovním trhu je nedostatek kvalifikovaných lidí. Jak se s tím vyrovnává AMI? Je PR platově konkurenceschopné?

Je to složitější a platí to možná spíš pro juniorní pozice. Je ale hodně lidí, kteří chtějí změnu a po letech v korporacích je pro ně agentura zajímavá. Dává jim volnost v mnoha ohledech. Martin Žabka a Vladan Crha jsou toho u nás příkladem. Pracovali ve velkých korporacích na seniorních pozicích a dnes jsem moc rád, že jsou v AMI. Vlastně i Honza Kučmáš k nám přišel z Eurotelu. Takže odpověď na další část otázky je, že PR konkurenceschopné je.

Marek Stránský, managing partner, AMI Communications

Vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od roku 1995 byl ve firmě Burson-Marsteller. Od prosince 1998 působí v AMI Communications, kde pracuje pro klienty v oblasti zdravotnictví, IT a telekomunikací a FMCG. Zaměřuje se především na korporátní a krizovou komunikaci a strategické poradenství. Je předsedou představenstva AMI Communications Group SE a největším akcionářem skupiny AMI Communications.

URL| <http://MaM.IHNED.CZ/c1-65762680-marek-stransky-na-internetu-nevyresite-vse-a-taky-to-stoji-hodne-penez>

Zemětřesení v čele ČSSD

14.6.2017 ČT 24 str. 02 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Reportuje Mariana Kopecká z jednání grémia sociálních demokratů. Děkujeme za to, hezký večer. No, a nejčerstvější dění uvnitř sociální demokracie budeme v následující hodině a půl komentovat s Miroslavem Novákem, politologem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zdravím vás. Přeju hezký večer.

Miroslav NOVÁK, politolog

Plné znění zpráv

Děkuju pěkně. Já bych jenom doplnil, že už od roku 2015 nemám úvazek na té **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ale politologem zůstáváte?

Miroslav NOVÁK, politolog

Politologem, dokonce profesorem politologie zůstávám, to ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak výborně. Z vašeho pohledu může to přepřáhnutí ve vedení sociální demokracie 4 měsíce před volbami straně pomoci?

Miroslav NOVÁK, politolog

Teoreticky to může straně pomoci, a to z toho důvodu, že zdá se mi podle těch různých výzkumů, že aktéři, protagonisté těch, té vládní krize na tom spíš prodělali. A poněkud to ovšem překvapuje u toho premiéra, protože se zdálo, že vlastně on je tím vítězem, že, a že ti poražení jsou ti oba jeho soupeři, vlastně tři jeho soupeři, to znamená, prezident, že, jeden z jeho soupeřů, který svým chováním ztratil část svých stoupenců, to zaprvé. Za druhé ti jeho, bych řekl, oponenti v sociálnědemokratické straně také v podstatě všichni ztratili, ztratili své pozice. Pan Zimola například, že, a samozřejmě Andrej Babiš, takže se zdálo, že je velký vítěz, ale zapomnělo se na to, že vlastně ty výzkumy volebních preferencí jsou velmi nepříznivé pro sociální demokracii, a tak přesto, že byl Sobotka triumfálně zvolen, tak najednou krátce poté padá.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Máte pro to vysvětlení, že ty průzkumy vyzněly jinak, než se možná všeobecně očekávalo? To bylo pokračování nějakého trendu?

Miroslav NOVÁK, politolog

Ono výzkumů bylo hodně a ne všechny šly úplně jedním směrem, ale jak jsem říkal, je to přece jenom poněkud překvapivé, kdybychom sledovali značnou část komentátorů, tak ti spíš hodnotili premiéra relativně pozitivně, ale já si myslím, že jeden z těch, jedna z příčin může být v tom, že to vítězství premiérovo nebylo vítězství, které, na kterém on by měl velké zásluhy, protože například to, že Zimola není hejtmanem, tak to není žádná zásluha. To, že prezident Zeman ztratil část svých příznivců, na tom není žádná zásluha premiéra Sobotky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, počkejte, ale odvolání Andreje Babiše z vlády dosáhl přece Bohuslav Sobotka coby premiér?

Miroslav NOVÁK, politolog

Máte pravdu, ale podle mě to bylo špatně načasované. Podle mě v politice je důležité načasování. Kdyby důrazně proti Babišovi vystoupil premiér dříve, tak by to asi mělo větší účinek a asi by si tím získal. Teď už podle mě to nemělo ten účinek, protože se to dá interpretovat jenom jako reakce na velmi špatné preference.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Dříve rovná se třeba před rokem v souvislosti s kauzou Čapí hnízdo?

Miroslav NOVÁK, politolog

Například, ano, protože to byl, to byla vhodná příležitost k tomu.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Když jsme u toho načasování, tak není vlastně něco podobného i ta výměna v čele sociální demokracie? Není to taky pozdě?

Miroslav NOVÁK, politolog

Tak známé přísloví říká, lépe pozdě, než nikdy. Já myslím, že to, k čemu došlo, je logické. Já netvrdím, že to nutně pomůže sociální demokracii, ale může jí to pomoci, může jí to pomoci. Je samozřejmě důležité pro sociální demokracii, aby, aby Sobotka zůstal premiérem. To se rozumí samo sebou. Není vůbec nutné, aby premiér byl zároveň předsedou té strany, to je zcela běžné, že jím není, čili na tom není nic mimořádného.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A pochopí to voliči? Ti voliči, kteří nepochopili změny názorů Bohuslava Sobotky, odvolání Andreje Babiše, demise celé vlády, odvolání Andreje Babiše. Tak pochopí titíž voliči, že sociální demokracii najednou řídí někdo jiný, lídrem volebním je někdo jiný, ale Bohuslav Sobotka zůstává premiérem?

Miroslav NOVÁK, politolog

Tak já myslím, že vy to prezentuje příliš tragicky, pane redaktore. V politice se tak, stávají horší věci a nedávno jsme byli svědky daleko dramatictějších událostí.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Promiňte, já neprezentuju nic dramaticky, já se jenom ptám na to, zda pochopí volič tento krok vedení sociální demokracie, když nepochopil předchozí kroky premiéra Sobotky, jestli je v tom nějaký rozdíl?

Miroslav NOVÁK, politolog

Víte, já bych neobviňoval voliče. Voliči v demokracii rozhodují, ať se nám to líbí, nebo ne. Někdy se nám to nelíbí, dokonce možná i často se nám to nelíbí, ale je bych určitě neobviňoval, spíš bych si kladl otázku, proč ten volič takhle uvažuje, i když třeba já uvažuji jinak, takže takhle bych si asi položil tu otázku, nikoliv jako si myslet, že ten volič je hloupý a on nepochopil teď a nepochopí ani později. Tak takhle ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To si samozřejmě nikdo z nás nemyslí. Zeptám se jinak. Je ten krok srozumitelný pro voliče?

Miroslav NOVÁK, politolog

Tak jak pro koho, pro mě je zcela srozumitelný a zdá se mi logický. Jsem přesvědčen, že pro mnohé voliče to bude srozumitelné také a abych vám částečně odpověděl, vřady tím, že všichni protagonisté té vládní krize na tom prodělali, tak když jeden z nich ustoupí, tak ti voliči to asi budou kvitovat pozitivně, zdá se mi. Kromě toho volební lídr je člověk důraznější, a to bude možná také pozitivně kvitováno. Já tedy netvrdím, že tomu tak bude nutně, ale je to docela možné.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pojďme si v tuto chvíli připomenout onen volební průzkum, který odstartoval krizové řízení uvnitř sociální demokracie, které vyústilo až v rozhodnutí dnešního večera. Podrobnosti Irena Krcháková.

Irena KRCHÁKOVÁ, redaktorka

Poslední volební model od agentury TNS Kantar ukazuje největší propad sociálních demokratů za poslední dva roky. Podle výsledků by volby do Poslanecké sněmovny nyní vyhrálo hnutí ANO se ziskem přes 31 procent. Po květnové vládní krizi se sociální demokracie propadla až na čtvrté místo, a to až za ODS a KSČM, získala by

tak jen 10 procent hlasů. Hranici pro vstupu do sněmovny by překonala taky TOP 09 a koalice lidovců se starosty a nakonec i Okamura SPD.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak tolik Irena Krcháková pro tuto chvíli. Pane profesore, divák Pavel se ptá: "co dělá Bohuslav Sobotka a celá sociální demokracie špatně? Plní předvolební sliby, nezaměstnanost klesá, ekonomika roste, přesto jdou preference dolů. Je za tím opravdu jen osoba Bohuslava Sobotky?"

Miroslav NOVÁK, politolog

Tak já si nemyslím, že je za tím jenom osoba Bohuslava Sobotky, ale je za tím také osoba Bohuslava Sobotky. Je jasné, že Sobotka není velmi populární lídr, nemá velké charisma, má mnoho nepřátel, kterých se postupně zbavoval, docela úspěšně, i když nutno říct, že ti jeho odpůrci mu to velmi usnadnili, ale že by to byl nějaký velký tahoun, to určitě ne. Takže já myslím, že sociální demokracie v obtížných situacích asi by měla mít tedy skutečného lídra, jinak já neříkám, že premiér Sobotka je slabý, jak se někdy říkalo. On nakonec ukázal některé kvality, ale rozhodně to není nějaký tahoun nebo důrazný lídr, to není.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ano, ale přeci jenom dlouhé roky tím úspěšným lídrem byl, který koneckonců dovedl sociální demokracii i k volebnímu vítězství ve sněmovních volbách, byť nebylo třeba tak silné, jak se předpokládalo. Kde začaly ty problémy, podle vás, Bohuslava Sobotky?

Miroslav NOVÁK, politolog

Je velmi obtížné říct, kde začaly problémy. Podle mě sociálnědemokratická strana je strana, která je rozdělená, a to je dlouhodobá záležitost, to není záležitost posledních let. Jak víte, problémem pro sociální demokraty je vztah k prezidentu republiky. To si sociální demokraté zavinili sami, když v době, kdy dnešní prezident Miloš Zeman byl kandidátem na prezidenta ještě při nepřímé volbě, tehdy sociálnědemokratická strana byla nejsilnější stranou v parlamentu, volil parlament prezidenta a zvolil nikoliv svého kandidáta, ale tedy sociální demokraté, ale zvolili předsedu hlavní opoziční strany, tím si udělali velkého ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ano, na druhou stranu, promiňte, to je přece dlouhých 13 let, to je přece dlouhých 13 let.

Miroslav NOVÁK, politolog

Ale mezi tím se Miloš Zeman stal prezidentem, a to znamená, že tedy tento jejich odpůrce má teď určité páky. Nechci říct proti nim, ale aspoň proti těm, kteří ho tehdy položili.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Mimochodem sociolog Jan Červenka ten problém Bohuslava Sobotky popsal takto: "Sobotkovi se nevyplatilo vyčkávání se stočením stranického kormidla ke středu politického spektra, ani snaha nenaštvat zemanovsky laděné spolustraníky. Najednou musí dělat prudké manévry a chová se jako předák radikální opozice, a to čeští voliči nemají rádi. Souhlasíte? Byl to ten problém?"

Miroslav NOVÁK, politolog

Já nevím, já myslím, že hlavní problém byl v tom, že vlastně ta vláda byla zároveň opozicí, protože dvě hlavní strany vlády byly hlavními soupeři. To byl velký problém a vzhledem k tomu, mezi těmi dvěma hlavními soupeři určitě, a to lituji, ČSSD nebyla tím silnějším. ČSSD byla tím slabším a právě Sobotka nebyl někým, kdo by byl schopen tohle, ten poměr sil zlepšit pro tu sociálnědemokratickou stranu.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A i v tom porovnání s hnutím ANO, na které narážíte, není vlastně problém značka sociální demokracie jako takové? Sociální demokracie coby ztělesnění tradiční staré strany se všemi svými jak pozitivy, ale taky negativy, které zřejmě voliči vnímají víc.

Miroslav NOVÁK, politolog

To je těžko říct. Já si osobně myslím, že ne, protože sociálnědemokratická značka, to je něco, bych řekl, docela sympatického z hlediska historie. Nemyslím si, že by to byla slabost této strany. Já bych viděl slabost strany spíš v tom, že je to strana, která má velmi málo členů, což není obvyklé u tradičních sociálnědemokratických stran, že je to strana velmi rozdělená, rozdělená nejenom ve vztahu k prezidentu Zemanovi, ale rozdělená obecně. To jsou spíš ty problémy sociálnědemokratické strany, než to, co uvádíte.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Připomeňme přibližně 30, 40 minut staré oznámení grémia sociálních demokratů a premiéra Bohuslava Sobotky. K zítřejšímu dni Bohuslav Sobotka skončí ve funkci předsedy sociální demokracie. Irena Krcháková teď připomene jeho kariéru.

Irena KRCHÁKOVÁ, redaktorka

Bohuslav Sobotka a jeho politická kariéra začala v jeho 18 letech, kdy vstoupil do sociální demokracie. Zastupitelem pak byl ve Slavkově od konce devadesátých let a v letech 2001 a 2002 byl předsedou jihomoravské organizace. A jihomoravská kandidátka mu v roce 1996 zaručila vstup do sněmovny. Byl mimo jiné předsedou rozpočtového nebo mandátového a imunitního výboru. Ministrem financí se stal v roce 2002, a to ve vládě Vladimíra Špidly. Šéfem státní kasy byl pak i za Stanislava Grosse a nakonec i Jiřího Paroubka. Když teď připomenu jen některé jeho kroky v čele úřadu, založení poradního orgánu, předchůdce NERVu, bez výběrového řízení jmenoval svého stranického kolegu Jaroslava Tvrdíka do čela Českých aerolinií, někteří poslanci ho kritizují za nevýhodnou privatizaci státního podílu v OKD a za zmínku taky stojí, že za jeho působení v roli ministra vznikly rozpočtové schodky v celkové výši přes 406 miliard korun. Předsedou strany byl Sobotka zvolen v březnu 2011, volilo ho celkem 304 delegátů. Ve výsledku o 19 hlasů porazil Michala Haška. Funkci pak obhájil v roce 2013, znovu o 2 roky později a nakonec i letos v březnu, kdy dostal 67 procent všech hlasů. Ve volbách v roce 2013 přivedl stranu k celorepublikovému vítězství a zisku víc než 20 procent hlasů. Prezident Miloš Zeman ho pověřil sestavením vlády a 17. ledna 2014 ho jmenoval jejím předsedou. Do funkce byl ale jmenován až po 83 dnech po volbách, což je mimochodem v historii Česka nejdelší doba mezi volbami a jmenováním. Sobotka je v tuto chvíli nejdéle sloužícím premiérem za posledních 15 let, 4letý mandát naposledy dokončil na přelomu tisíciletí Miloš Zeman.

Cena PR: Absolutním vítězem je kampaň České mincovny

14.6.2017 mediaguru.cz str. 00 PR

Mediaguru

Absolutním vítězem České ceny za PR je kampaň České mincovny, nejvíce cen má skupina Konektor.

Česká cena za PR, kterou již po dvanácté vyhlašuje Asociace PR agentur (APRA), zná své vítěze. Absolutním vítězem se stala kampaň „20 minut nad Londýnem“, kterou pro Českou mincovnu připravila agentura Omnimedia. Co do počtu cen, zvítězila skupina Konektor, jejíž agentury Konektor Social a PR.Konektor posbíraly celkem 10 ocenění. Na druhém místě s osmi cenami se umístila agentura AC&C, na třetím se sedmi Ogilvy PR. Nejčastěji oceňovaným projektem bylo „Jedlo pre ajťákov“ agentury AC&C, které získalo tři první a jedno druhé místo.

Absolutní vítěz – projekt „20 minut nad Londýnem“ – prezentoval Českou mincovnu na pozadí osobního příběhu a splněného životního přání válečného veterána generála Emila Bočka. Na podzim roku 2015 tehdy 92letý generál vyslovil zdánlivě nereálné přání proletět se ještě jednou Spitfirem. O rok později letěl. Komunikace začala tiskovou konferencí, kde jako by mimochodem zaznělo ono přání. Následovaly tiskové zprávy a individuální komunikace s novináři o přípravách letu. Středobodem poté byla letecká show dvou historických letadel v Londýně. Po celou dobu bylo v provozu presscentrum přímo na letišti. V Londýně následoval briefing s

velitelem RAF. Během akce probíhala komunikace na Twitteru britské velvyslankyně a klienty, na Facebooku Českého centra v Londýně a na YouTube. Na podzim byl promítán dokumentární film o letu na veletrhu Sběratel a také v Kině Pilotů v Praze, následovala veřejná diskuse s generálem a jarní event.

Kromě titulu „Absolutní vítěz“ si projekt odnesl ještě první místo v kategorii B2C komunikace a 2. místo za Přeshraniční projekt.

Nejčastěji oceňovaný projekt „Jedlo pre ajťákov“, který připravila agentura AC&C pro T-Systems Slovakia, lákal slovenské ajťáky pracující v Česku dvojnáznými claimy na slovenské jídlo. Až do rozuzlení budila kampaň dojem start-upu na rozvoz jídla. Výherci, kteří vyřešili IT kvíz, skutečně dostali slovenský oběd, v krabici si ale přečetli, že za vším stojí T-Systems Slovakia. Ta nabízela osloveným možnost vrátit se domů a mít slovenské jídlo každý den. V den launche vyšly také velké materiály o tom, kolik Slováků pracuje v českém IT. Soutěžící obdrželi e-mail s omluvou za žert. A jak píše v přihlášce agentura: „Sázka na smysl pro humor vyšla – obdrželi jsme jen dva požadavky na odstranění osobních údajů.“

Kampaň byla oceněna 1. místem v kategoriích Firemní (korporátní) komunikace, Technologie/IT, Přeshraniční projekty a 2. místem v kategorii Sólkapr.

Tři ocenění – dvě první místa (za Sólkapra a v kategorii Státní správa, veřejný a neziskový sektor) a jedno druhé (kategorie Společenská odpovědnost a filantropie) – si odnesl projekt „Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově“, který pro Nadaci Kolel Eliezer Damesek připravila agentura Donath Business & Media. Cílem bylo vrátit zapomenutou památku s ostatky 1924 zemřelých do povědomí veřejnosti, získat pro místo potřebnou důstojnost a současně umožnit hladké fungování navazující obytné čtvrti. Prostředkem k tomu bylo vytvoření koalice zadavatele, Federace židovských obcí a místních zájemců o židovskou historii v čele s prostějovským muzeem. K medializaci posloužil historický příběh o zničení starého hřbitova slavné prostějovské židovské obce, mezi jejíž členy patřili také předkové spisovatele Stefana Zweiga či filosofa Edmunda Husserla. Výsledkem je, že místo parkoviště a parku, kde se venčí psi, vznikne kulturní památka mezinárodního významu.

Letos se do soutěže Česká cena za PR přihlásilo 156 projektů, většina z nich do více z 22 kategorií. Celkový počet přihlášek se vyšplhal na rekordních 310.

Cena za přínos oboru PR byla letos udělena Denise Hejlové, ředitelky katedry marketingové a PR na **Fakultě sociálních věd**.

Přehled vítězů 12. ročníku České ceny za PR

umístění
název projektu
zadavatel
realizátor

I. Komunikační disciplíny

I.1. Firemní (korporátní) komunikace/Corporate Communications

1. místo
Jedlo pre ajťákov
T-Systems Slovakia
AC&C Public Relations

2. místo
České ragby žije!
Česká rugbyová unie - ČSRU
PR.Konektor

3. místo
Záchrana evropského ocelářství před levným dovozem z Číny
ArcelorMittal Ostrava

AMI Communications

I.2. Společenská odpovědnost a filantropie/Corporate Responsibility and Philanthropy

1. místo

Závodní TOITOIky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications

2. místo

Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově
Nadace Kolel Eliezer Damesek
Donath Business & Media

3. místo

P2P fundraising v praxi aneb Kohákova družina běží pro dobrou věc
Nadace Via
PR.Konektor

I.3. Business-to-Business (B2B)

1. místo

Sektival
Bohemia Sekt
Creative ADison

2. místo

Jací jsou čeští milleniálové
PR.Konektor/NMS Market Research
PR.Konektor

3. místo

PR Brunch
PRAM Consulting
PRAM Consulting

I.4. Business-to-Consumer (B2C)

1. místo

20 minut nad Londýnem
Česká mincovna
Omnimedia

2. místo

Milan
LEGO Trading
Ogilvy Public Relations

3. místo

Příběhy dětské endokrinologie
Eli Lilly ČR
Bílý Medvěd PR

I.5 Interní komunikace/Internal Communications

1. místo

Nevysedávejte na schůzkách
O2 Czech Republic

O2 CR., Oliver Agency, Bison & Rose

2. místo
Finanční vzdělávání ČSOB pro školy
ČSOB
Bison & Rose

3. místo
Škoda Hudební festival
Škoda Auto
Škoda Auto

I.6. Krizová komunikace/Issues management

1. místo
neuděleno
neuděleno
neuděleno

2. místo
neuděleno
neuděleno
neuděleno

3. místo
neuděleno
neuděleno
neuděleno

Zvláštní ocenění za originální přístup
Krizová poezie
Jiří Šalda
Donath Business & Media

I.7. Digital & social media

1. místo
Tam, kde ostatní sbírají lajky, my děláme skutečný byznys.
E.on ČR
Ogilvy Public Relations

2. místo
Vyděračské dopisy na podporu nového seriálu Sedmilháčky
HBO Europe
Konektor Social

3. místo
Buď ten, o kom se mluví. Buď Prazdroj!
Plzeňský Prazdroj
Inspiro Solutions

I.8. Politická komunikace, politické PR, Public Affairs

1. místo
Jak IPM v ČR odkryl zákulisí amerických kampaní
Institut politického marketingu
IPM Consulting

2. místo
Hejtuj hejtmana
hejtmana Olomouckého kraje Ladislava Oklešťka
Ondřej Polák

3. místo
Budování reputace pro Volební akademii žen
KDU-ČSL
KDU-ČSL

II. Oborové kategorie

II.1. Finanční trh a finanční služby

1. místo
Investujte do slunce
Photon Energy
Bison & Rose

2. místo
*bezpecnebanky
Česká bankovní asociace
Native PR

3. místo
Komunikační hatrick: z GE na Monetu
Moneta Money Bank
Ogilvy Public Relations

II.2. Spotřební zboží/Consumer Goods

1. místo
Bezpečná domácnost
Sapeli
Fleishman-Hillard

2. místo
Milan
LEGO Trading
Ogilvy Public Relations

3. místo
AEG - Strážci oblečení aneb jak zvýšit prodej o 200 %
Electrolux ČR
doblogoo

II.3. Farmacie, zdravotnický sektor

1. místo
4 z 10 Čechů je nevěrných, jen 1 z 10 nevěrníků ale absolvuje testy na pohlavní choroby
GSK
AMI Communications

2. místo
Benefashion Pro Projekt 35 – i módní přehlídka může mít léčivé účinky
Projekt 35
Ogilvy Public Relations a Benefashion

3. místo
Závodní TOITOIky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications

II.4. Technologie, IT

1. místo
Jedlo pre ajťákov
T-Systems Slovakia
AC&C Public Relations

2. místo
20 let T-Mobile – žádná nuda
T-Mobile Česká republika
AC&C Public Relations

3. místo
Budoucnost práce podle Microsoftu
Forbes a Microsoft
Bison & Rose

II.5. Státní správa, veřejný a neziskový sektor

1. místo
Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově
Nadace Kolel Eliezer Damesek
Donath Business & Media

2. místo
Závodní TOITOIky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications

3. místo
Poslední strojař
Fakulta strojní VŠB-TUO
Vysoká škola Báňská - Technická univerzita Ostrava Fakulta strojní

II.6. Průmysl

1. místo
Poslední strojař
Fakulta strojní VŠB-TUO
Vysoká škola Báňská - Technická univerzita Ostrava Fakulta strojní

2. místo
Razíme cestu – z horníka programátorem
LMC
AC&C Public Relations

3. místo
Boříme technická tabu
ČEZ
ČEZ (in-house)

II.7. Služby

1. místo

Sexuální násilí doma není tabu

Persefona

AMI Communications

2. místo

Tam, kde ostatní sbírají lajky, my děláme skutečný byznys.

E.on ČR

Ogilvy Public Relations

3. místo

Jací jsou čeští milleniálové

PR.Konektor/NMS Market Research

PR.Konektor

II.8. Zábava a sport

1. místo

Vyděračské dopisy na podporu nového seriálu Sedmilhářky

HBO Europe

Konektor Social

2. místo

Národní galerie v Praze lídrem „karlovských“ oslav

Národní galerie v Praze

Národní galerie v Praze

3. místo

České ragby žije!

Česká rugbyová unie - ČSRU

PR.Konektor

II.9. Přeshraniční projekty

1. místo

Jedlo pre ajťákov

T-Systems Slovakia

AC&C Public Relations

2. místo

20 minut nad Londýnem

Česká mincovna

Omnimedia

3. místo

Vyděračské dopisy na podporu nového seriálu Sedmilhářky

HBO Europe

Konektor Social

III. Komunikační nástroje

III.1. Klasická firemní média (firemní publikace aj.)

1. místo

2036/Tomáš Sedláček a hosté: sen každého zadavatele

T-Mobile ČR

AC&C Public Relations

2. místo

Boutiq: prezentace advokátní kanceláře nemusí být nuda
Polverini Strnad
Konektor Social

3. místo

Slavíme 25
Rodinný pivovar Bernard
Rodinný pivovar Bernard

III.2. On-line média (intranet, webové stránky, RSS, PDA aj.)

1. místo

Chci pohlazení
Pražský spolek ochránců zvířat
Visibility Digital

2. místo

Poslední strojař
Fakulta strojní VŠB-TUO
Vysoká škola Báňská - Technická univerzita Ostrava Fakulta strojní

3. místo

Využili jsme novinku živého přenosu na FB a napálili milion lidí
AMC
Konektor Social

III.3. Akce a události/Events

1. místo

Představení inovace bezkontaktního bankomatu zaměstnancům
ČSOB
ČSOB

2. místo

Závodní TOITOIky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications

3. místo

Výročí T-Mobile v ČR - příběh mobilů pro sto tisíc lidí
T-Mobile ČR
AC&C Public Relations

III.4. Tiskové konference

1. místo

Výstava IKEA Společně pro udržitelnou budoucnost
IKEA Česká republika
Ogilvy Public Relations

2. místo

Durex Orgasmic Event
Durex, Reckitt Benckiser
Creative ADison

3. místo

Launch na vlnách Honoru 7 Lite

Huawei Technologies (Czech)
Inspiro Solutions

III.5. Sólokapr/Media placement

1. místo

Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově
Nadace Kolel Eliezer Damesek
Donath Business & Media

2. místo

Jedlo pre ajtákov
T-Systems Slovakia
AC&C Public Relations

3. místo

Krizová poezie
Jiří Šalda
Donath Business & Media

Absolutní vítěz

Absolutní vítěz
20 minut nad Londýnem
Česká mincovna
Omnimedia

-stk-

URL| <https://www.mediaguru.cz/2017/06/cena-pr-absolutnim-vitezem-je-kampan-ceske-mincovny/>

Ceny za PR ovládla AC&C, vítězem Omnimedia

14.6.2017 mediar.cz str. 00 Články

Ondřej Aust

Absolutním vítězem 12. ročníku výroční České ceny za PR se stala kampaň 20 minut nad Londýnem od agentury Omnimedia, prezentace klienta České mincovny ve formě dokumentárního filmu, a to na pozadí osobního příběhu a splněného životního přání válečného veterána generála Emila Bočka. Na podzim 2015 tehdy dvaadvadesátiletý generál vyslovil zdánlivě nereálné přání proletět se ještě jednou Spitfirem, v létě 2016 letěl. Porotci vítěznou kampaň vybrali ze sedmi finálních.

<https://www.youtube.com/watch?v=RBbFtJy8h8k>

<https://www.youtube.com/watch?v=4DfRnzexj5l>

Nejúspěšnější agenturou byla letos AC&C, která brala celkem 8 trofejí, z toho 3 zlaté a 1 stříbro za náborovou kampaň Jedlo pre ajtákov pro klienta T-Systems Slovakia. AC&C tak sesadila z trůnu loni nejúspěšnější AMI Communications.

Ocenění za přínos oboru PR si odnesla Denisa Hejlová, vedoucí katedry Marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Ceny tradičně vyhlašovala a udělovala Asociace public relations agentur, tradičně se vyhlašovaly v restauraci Aureole nad Prahou v pankrácké City Tower, večerem jako tradičně provedl Ondřej Hejma. Přítomno bylo zase přes tři sta lidí.

Kompletní výsledky 12. ročníku České ceny za PR

umístění

název projektu

projekt navržen a proveden pro

projekt navrhla a provedla

I. KOMUNIKAČNÍ DISCIPLÍNY

I.1. Firemní (korporátní) komunikace/Corporate Communications

1. místo

Jedlo pre ajťákov

T-Systems Slovakia

AC&C Public Relations

2. místo

České ragby žije!

Česká rugbyová unie - ČSRU

PR.Konektor

3. místo

Záchrana evropského ocelářství před levným dovozem z Číny

ArcelorMittal Ostrava

AMI Communications

I.2. Společenská odpovědnost a filantropie/Corporate Responsibility and Philanthropy

1. místo

Závodní Toitoiky

Nadační fond Petra Koukala

Stance Communications

2. místo

Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově

Nadace Kolel Eliezer Damesek

Donath Business & Media

3. místo

P2P fundraising v praxi aneb Kohákova družina běží pro dobrou věc

Nadace Via

PR.Konektor

I.3. Business-to-Business (B2B)

1. místo

Sektival

Bohemia Sekt

Creative ADison

2. místo

Jací jsou čeští milleniálové

PR.Konektor/NMS Market Research

PR.Konektor

3. místo

PR Brunch

PRAM Consulting
PRAM Consulting

I.4. Business-to-Consumer (B2C)

1. místo
20 minut nad Londýnem
Česká mincovna, a.s.
Omnimedia s.r.o.
2. místo
Milan
Lego Trading s.r.o.
Ogilvy Public Relations
3. místo
Příběhy dětské endokrinologie
Eli Lilly ČR s.r.o.
Bílý Medvěd PR

I.5 Interní komunikace/Internal Communications

1. místo
Nevysedávejte na schůzkách
O2 Czech Republic a.s.
O2 Czech Republic a.s., Oliver Agency, Bison & Rose
2. místo
Finanční vzdělávání ČSOB pro školy
ČSOB
Bison & Rose
3. místo
Škoda Hudební festival
Škoda Auto a.s.
Škoda Auto a.s.

I.6. Krizová komunikace/Issues management

Zvláštní ocenění za originální přístup
1., 2., 3. místo neuděleno

Krizová poezie
Jiří Šalda
Donath Business & Media

I.7. Digital & social media

1. místo
Tam, kde ostatní sbírají lajky, my děláme skutečný byznys.
E.ON Česká republika a.s.
Ogilvy Public Relations
2. místo
Vyděračské dopisy na podporu nového seriálu Sedmilhářky
HBO Europe

Konektor Social

3. místo
Buď ten, o kom se mluví. Buď Prazdroj!
Plzeňský Prazdroj
Inspiro Solutions

I.8. Politická komunikace, politické PR, Public Affairs

1. místo
Jak IPM v ČR odkryl zákulisí amerických kampaní
Institut politického marketingu
IPM Consulting, s.r.o.
2. místo
Hejtuj hejtmana
hejtmana Olomouckého kraje Ladislava Oklešťka
Ondřej Polák
3. místo
Budování reputace pro Volební akademii žen
KDU-ČSL
KDU-ČSL

II. OBOROVÉ KATEGORIE

II.1. Finanční trh a finanční služby

1. místo
Investujte do slunce
Photon Energy
Bison & Rose
2. místo
*bezpečnebanky
Česká bankovní asociace
Native PR
3. místo
Komunikační hatrick: z GE na Monetu
Moneta Money Bank
Ogilvy Public Relations

II.2. Spotřební zboží/Consumer Goods

1. místo
Bezpečná domácnost
Sapeli, a.s.
Fleishman-Hillard, s.r.o.
2. místo
Milan
Lego Trading s.r.o.
Ogilvy Public Relations
3. místo
AEG - Strážci oblečení aneb jak zvýšit prodej o 200 %
Electrolux ČR

Doblogoo

II.3. Farmacie, zdravotnický sektor

1. místo

4 z 10 Čechů je nevěrných, jen 1 z 10 nevěrníků ale absolvuje testy na pohlavní choroby
GSK
AMI Communications

2. místo

Benefashion pro Projekt 35 – i módní přehlídka může mít léčivé účinky
Projekt 35
Ogilvy Public Relations a Benefashion

3. místo

Závodní Toitoiky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications

II.4. Technologie, IT

1. místo

Jedlo pre ajťákov
T-Systems Slovakia
AC&C Public Relations

2. místo

20 let T-Mobile – žádná nuda
T-Mobile Česká republika
AC&C Public Relations

3. místo

Budoucnost práce podle Microsoftu
Forbes a Microsoft
Bison & Rose

II.5. Státní správa, veřejný a neziskový sektor

1. místo

Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově
Nadace Kolel Eliezer Damesek
Donath Business & Media

2. místo

Závodní Toitoiky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications

3. místo

Poslední strojař
Fakulta strojní VŠB-TUO
Vysoká škola Báňská - TU Ostrava Fakulta strojní

II.6. Průmysl

1. místo

Poslední strojař
Fakulta strojní VŠB-TUO

Vysoká škola Báňská - TU Ostrava Fakulta strojn

2. místo
Razíme cestu – z horníka programátorem
LMC
AC&C Public Relations

3. místo
Boříme technická tabu
ČEZ, a.s.
ČEZ, a.s. (in house)

II.7. Služby

1. místo
Sexuální násilí doma není tabu
Persefona z.s.
AMI Communications

2. místo
Tam, kde ostatní sbírají lajky, my děláme skutečný byznys.
E.ON Česká republika a.s.
Ogilvy Public Relations s.r.o.

3. místo
Jací jsou čeští milleniálové
PR.Konektor/NMS Market Research
PR.Konektor

II.8. Zábava a sport

1. místo
Vyděračské dopisy na podporu nového seriálu Sedmilhářky
HBO Europe
Konektor Social

2. místo
Národní galerie v Praze lídrem „karlovských“ oslav
Národní galerie v Praze
Národní galerie v Praze

3. místo
České ragby žije!
Česká rugbyová unie - ČSRU
PR.Konektor

II.9. Přeshraniční projekty

1. místo
Jedlo pre ajťákov
T-Systems Slovakia
AC&C Public Relations

2. místo
20 minut nad Londýnem
Česká mincovna, a.s.
Omnimedia s.r.o.

3. místo
Vyděračské dopisy na podporu nového seriálu Sedmilhářky
HBO Europe
Konektor Social

III. Komunikační nástroje

III.1. Klasická firemní média (firemní publikace aj.)

1. místo
2036/Tomáš Sedláček a hosté: sen každého zadavatele
T-Mobile Česká republika
AC&C Public Relations
2. místo
Boutiq: prezentace advokátní kanceláře nemusí být nuda
Polverini Strnad
Konektor Social
3. místo
Slavíme 25
Rodinný pivovar Bernard
Rodinný pivovar Bernard

III.2. On-line média (intranet, webové stránky, RSS, PDA aj.)

1. místo
Chci pohlázení
Pražský spolek ochránců zvířat
Visibility Digital
2. místo
Poslední strojař
Fakulta strojní VŠB-TUO
Vysoká škola Báňská - Technická univerzita Ostrava Fakulta strojní
3. místo
Využili jsme novinku živého přenosu na FB a napálili milion lidí
AMC
Konektor Social

III.3. Akce a události/Events

1. místo
Představení inovace bezkontaktního bankomatu zaměstnancům
ČSOB
ČSOB
2. místo
Závodní Toitoiky
Nadační fond Petra Koukala
Stance Communications
3. místo
Výročí T-Mobile v ČR - příběh mobilů pro sto tisíc lidí
T-Mobile Česká republika
AC&C Public Relations

III.4. Tiskové konference

1. místo
Výstava Ikea Společně pro udržitelnou budoucnost
Ikea Česká republika
Ogilvy Public Relations
2. místo
Durex Orgasmic Event
Durex, Reckitt Benckiser
Creative ADison
3. místo
Launch na vlnách Honoru 7 Lite
Huawei Technologies (Czech)
Inspiro Solutions

III.5. Sólókapr/Media placement

1. místo
Pro důstojnost zemřelých a paměť živých: Rehabilitace starého židovského hřbitova v Prostějově
Nadace Kolel Eliezer Damesek
Donath Business & Media
2. místo
Jedlo pre ajt'ákov
T-Systems Slovakia
AC&C Public Relations
3. místo
Krizová poezie
Jiří Šalda
Donath Business & Media

ABSOLUTNÍ VÍTĚZ

20 minut nad Londýnem
Česká mincovna, a.s.
Omnimedia s.r.o.

Projektů se do České ceny za PR letos přihlásilo celkem 156 (loni to bylo 113), respektive přišlo 310 přihlášek. Posuzovalo je celkem 70 porotců, ve všech 22 vypsanych kategoriích byli postupují do 2. kola, tedy na shortlist. Nevíce projektů postoupivších na shortlist měli Ogilvy Public Relations (14), Skupina Konektor (tedy agentury PR.Konektor a Konektor Social) (13), AC&C (9), AMI Communications (9) a Bison & Rose (8).

Nejúspěšnější agenturou letošního ročníku byla A&C Public Relations, odnesla celkem 4 zlaté, 3 stříbrné a 1 bronzovou. Následovaly agentury Ogilvy PR a Bison & Rose. Loni nejúspěšnější AMI Communications spadla až na 5. příčku. Nejvíce ocenění, celkem 10, získala Skupina Konektor (PR.Konektor a Konektor Social).

Pořadí 12. ročníku České ceny za PR podle agentur

agentura
počet 1. míst
počet 2. míst
počet 3. míst

AC&C Public Relations
4

3
1

Ogilvy Public Relations

2
4
1

Bison & Rose

2
1
1

Donath Business & Media

2
1
1

AMI Communications

2
1

PR.Konektor + Konektor Social

1
5
4

Stance Communications

1
2
1

Creative Adison

1
1

Omnimedia

1
1

IPM Consulting

1

Fleishmann-Hillard

1

Visibility Digital

1

Native PR

1

Inspiro Solutions

2

Bílý Medvěd PR

1

Doblogoo

1

Pram Consulting

1

Ze slavnostního večera ještě doplníme fotografie

URL| <http://www.mediar.cz/ceny-za-pr-ovladla-acc-vitezem-omnimedia/>

KDO ZAPLATÍ ÚČET?

14.6.2017 **Hospodářské noviny** str. 10 **Panorama**

Marek Miler

Z ČNB ZAZNÍVÁ VAROVÁNÍ, ŽE HYPOTEČNÍ MÁNIE MŮŽE OHROZIT DOMÁCNOSTI, EKONOMIKU I VEŘEJNÉ FINANCE. PODLE VICEGUVERNÉRA VLADIMÍRA TOMŠÍKA LIDÉ PŘESTÁVAJÍ VNÍMAT RIZIKA ZADLUŽOVÁNÍ A NEMYSLÍ NA TO, CO BUDE, AŽ PŘIJDOU O PRÁCI NEBO O ČÁST PŘÍJMŮ.

Vladimír Tomšík viceguvernér ČNB

Z České národní banky včera zaznělo dosud nejdůraznější varování před riziky spojenými s rychlým zadlužováním českých domácností. V době historicky nejnižších úrokových sazeb se banky předhánějí s nabídkami hypoték a tisíce Čechů horečně investují do nemovitostí. A ceny bytů a domů rostou.

V úterý ČNB oznámila nová opatření, která nutí banky přísněji posuzovat schopnost klientů splácet půjčené peníze. Navíc dostaly za úkol odložit příští rok stranou větší část vlastních peněz pro horší časy, na takzvanou proticyklickou rezervu.

Vladimír Tomšík, který má v ČNB na starosti stabilitu tuzemského bankovního odvětví, říká v exkluzivním rozhovoru pro HN, že zadlužování a ceny nemovitostí se dostaly do vzájemné riskantní spirály. „Lidé přestávají vnímat míru rizik. Začnou podléhat heslům, že ceny bytů a domů se nikdy nesníží a investice do nich je sázka na jistotu. Špatný scénář je, že jednoho dne procitnou z optimismu a zjistí, že ekonomika se může i zastavit a oni mohou ztratit práci,“ varuje Tomšík. Takový šok by podle viceguvernéra ČNB mohl způsobit pád cen a zhoršení hospodaření bank nebo vleklou hospodářskou krizi, kdy lidé neutrácejí, protože musí splácet úvěry, na které nemají peníze.

* HN: Včera jste zveřejnili novou zprávu o finanční stabilitě, kterou vydáváte každý rok. V jaké kondici tedy jsou české banky, pojišťovny a tuzemský finanční sektor?

Vývoj za posledních dvanáct měsíců lze hodnotit příznivě a bankovní sektor si stále zachovává relativně vysokou odolnost vůči možným nepříznivým šokům. Zároveň však vidíme velké riziko roztáčení spirály mezi cenami nemovitostí a úvěry na jejich pořízení. Na to musíme reagovat zvýšením sazby takzvané proticyklické kapitálové rezervy na jedno procento a též rozšířením záběru našich doporučení pro poskytování hypotečních úvěrů.

* HN: V parlamentu v současnosti probíhá debata nad novelou zákona o ČNB, která vám má dát silnější právní nástroje na regulaci trhu s hypotékami. Zmíněná opatření na mě působí trochu jako reakce na reálnou hrozbu, že zákonodárci do voleb už tuto novelu nestihnou schválit a vy nebudete mít v ruce nástroje, které chcete mít...

Proticyklická rezerva není od toho, aby brzdila úvěrování. Je od toho, aby – až přijdou horší časy a ztráty z úvěrů – banky měly kam sáhnout. Bez ohledu na to, co dnes je nebo není v parlamentu, proticyklická rezerva má v období silného růstu úvěrů své opodstatnění, protože jednou se současný ekonomický či finanční cyklus otočí.

* HN: Přistoupili byste k těmto opatřením, i kdyby byla novela o ČNB před schválením?

Ano. Ke zrychlenému růstu dochází nejen u hypotečních úvěrů, ale i u spotřebitelských a nemalé části úvěrů nefinančním podnikům.

* HN: Proč je pro ČNB tak důležité mít nástroje na regulaci hypoték zakotvené v zákoně, když doteď jste si vystačili jen s doporučeními, která sice nejsou právně vymahatelná, ale banky se jimi řídí?

Věříme, že je dobré být pro budoucnost vždy připravený s celou paletou nástrojů. Nevíme, co se stane s finančním trhem za tři pět let. Přijdou sem zahraniční banky nebo nebankovní společnosti a nebude možné spoléhat se na to, že všechny budou dodržovat doporučení, která nejsou právně vymahatelná. Když bude ČNB mít tyto nástroje v zákoně, bude to platné pro všechny a bude to pro všechny fér. Také vidíme, že probíhá velmi silný konkurenční boj. Bankéři jsou pod silným tlakem akcionářů, kteří jim – často ve snaze udržet dosavadní zisky a případně jimi podpořit méně úspěšné části nadnárodních skupin – stanovují vysoké krátkodobé cíle, pokud jde o objem poskytnutých úvěrů. A z druhé strany na ně tlačí zprostředkovatelé, jejichž cílem je prodat co nejvíce úvěrů v co největším objemu, přičemž rizika zůstanou v bilancích bank.

* HN: Banky si tedy neumějí ohlídat riziko samy? Nebo dosavadní doporučení na limity úvěrů vůči hodnotě nemovitosti čili takzvaného LTV nefungují?

To jsem neřekl. Zodpovědné banky si ukazatele, které jsme teď stanovili, sledují samy už dávno. Všechny banky nejsou stejné. Pak je ale také třeba počítat s takzvaným systémovým rizikem, jinými slovy s nákazou: zhorší se situace v jedné bance, pak v druhé a třetí. Hlídat stabilitu finančního sektoru je mandát ČNB, který je velmi dlouhodobý. Mandát manažerů v bankách může být dvouletý čtyřletý. Jeden z parametrů hodnocení jejich práce je ziskovost banky. Tuzemské finanční domy jsou ziskové, dokonce více než jejich mateřské firmy na Západě. Trend poklesu ziskovosti tady ale je a je otázka, jak se na to budou akcionáři tvářit. Tlak na ziskovost zde zkrátka bude a někdy mohou obchodní zájmy bank převážit nad zájmem chránit se před rizikem.

* HN: Co se stane, když navrhovaný zákon nakonec neprojde?

Kdyby nebyla vůle dát nám dostatečné pravomoci a nástroje a kdybychom viděli, že naše doporučení jsou ignorována, je třeba položit si otázku, zda by proticyklická rezerva neměla být ještě vyšší. Vzhledem k tomu, jak roste ekonomika a že rezerva může být až 2,5 procenta, tento „hrubší“ nástroj zvyšujeme zatím velmi mírně. Možná budeme muset jít rychleji. A budeme muset častěji používat dohledové pravomoci v pilíři 2 (centrální banka vyměří dodatečné požadavky na posílení kapitálu pro individuální banky – pozn. red.).

* HN: Co bude vyšší proticyklická rezerva pro banky konkrétně znamenat?

Banky budou muset o ten jeden procentní bod půjčovat více z vlastních peněz. Obecně to znamená, že budou více odolné vůči možným ztrátám v budoucnosti. V žádném případě to není snaha zabrzdit úvěrování nebo penalizovat banky, je to snaha mít v systému polštáře na horší časy. Až se hospodářský růst zhorší, jsme

připravení tuto rezervu okamžitě snížit a podpořit tím schopnost bank poskytovat úvěry i v méně příznivém prostředí. Byl bych rád, kdyby tato rezerva byla dlouhodobě na nějaké střední úrovni. Zatím jsme jen na jednom procentu. Dívali jsme se také na to, jaký bude mít zvýšení rezervy reálný dopad na banky. Mají v průměru dostatek kapitálu a budou bez problému schopny požadavek dodržet a zároveň naplnit své současné záměry v oblasti poskytování úvěrů.

* HN: Jak jste vnímal poslední debatu o novele zákona o ČNB minulý týden? Od některých poslanců tam zaznívalo, že nové nástroje, které byste dostali, by nakonec vedly k omezení přístupu k bydlení, zejména pro střední třídu.

Každý, kdo si návrh novely přečetl, vidí, že žádná přímá omezení pro poskytování hypotečních úvěrů neobsahuje. Pouze dává ČNB pravomoc konat, pokud se rizika začnou ještě více zvyšovat. To samotné ale nezabrání budoucím finančním krizím. K jejich předcházení je nezbytné soustavně a důsledně uplatňovat nástroje dohledu a finanční stability. Bylo by nebezpečnou iluzí si myslet, že se dlouhodobě obejdeme bez dostatečných pravomocí ukotvených v zákoně. Ano, v parlamentu jsem slyšel názor, že chceme omezit lidem přístup k bydlení. Já si ale kladu otázku, zda je zodpovědné brát si na financování vlastního bydlení příliš velké dluhy. Někteří poslanci říkají, že hájí přístup rodin k bydlení. Já to vidím trochu jinak: hájí spíše poskytovatele, aby jim zůstala možnost některé rodiny předlužovat.

* HN: Co přesně vás na současné situaci na realitním trhu znepokojuje?

Tempo růstu cen nemovitostí zrychlilo natolik, že není z dlouhodobého hlediska udržitelné. To samé platí pro tempo růstu poskytovaných úvěrů: ochota půjčit více a za benevolentnějších podmínek umožňuje v tuto chvíli lidem kupovat stále dražší nemovitosti. Tomu ale neodpovídá tempo růstu mezd. Kladu si otázku, zda ve chvíli, kdy dojde k nějakému šoku, budou mít všichni dlužníci dostatečné zdroje na splácení toho, na co si půjčili... ČNB na tento vývoj musí reagovat. Všichni, jejichž výdělek závisí na množství poskytnutých úvěrů a na cenách nemovitostí, si budou přirozeně stěžovat. Zájmy zprostředkovatelů ale velmi často nejsou v souladu se zájmy těch, kteří si berou úvěry a kupují nemovitosti. Dalo by se to popsat slovy „party pokračuje, ale kdo ten účet zaplatí?“

* HN: Když ČNB argumentuje i rizikem pro veřejné finance, není to přehnané?

Z celé řady případů víme, že s nástupem horších časů může skokově narůst podíl nesplácených hypoték. Problémy bank už pak někdy nelze řešit pouze penězi jejich vlastníků, ale je třeba pomoc z veřejných prostředků. Banky v posledních desetiletích v řadě zemí v dobrých časech tvrdě hájily právo na volné podnikání, ale když přišly problémy, natahovaly ruku ke státu. Nezládnutá hypoteční mánie může zasáhnout veřejné finance i jinak. Pokud si domácnosti berou stále vyšší a vyšší úvěry v mnohonásobcích jejich ročních příjmů a větší část měsíčních příjmů jde na splátky, stane se z toho sociální problém. A vůči tomu politická reprezentace stěží zůstane netečná. Spirála se rozjela a je třeba konat, jinak by účet za tuto party mohl být opravdu velký.

* HN: Hrozí tedy českému hospodářství realitní bublina, která může prasknout a přivodit pád cen nemovitostí?

Termínu bublina se vyhýbám. Raději hovořím o spirále mezi cenami nemovitostí a úvěry na jejich pořízení. To vyjadřuje lépe skutečnost, že rizika vznikají a vzájemně se násobí, zejména v dobrých ekonomických časech. Při pohybu po spirále nahoru, což je náš aktuální stav, lidé přestávají vnímat míru rizik. Začnou podléhat heslům, že ceny bytů a domů se nikdy nesníží a že investice do nich je sázka na jistotu. Špatný scénář je, že lidé jednoho dne procitnou z optimismu, zjistí, že ekonomika se může i zastavit a oni mohou například ztratit práci, rozvést se nebo onemocnět... Jak pak budou splácet hypotéku? Buď nebudou ochotni prodat bydlení, a to pak omezí spotřebu v ekonomice, nebo začnou nemovitosti pořízené na hypotéku prodávat a to povede k poklesu cen.

My varujeme nejen před nebezpečným půjčováním, ale i před nebezpečným přijímáním úvěrů. Jde nám o to, aby lidé byli sami prozíraví a aby na rizika mysleli. Sama o sobě ale opatření na ceny nemovitostí nesměřují. Nás primárně zajímají dvě věci: stabilita bankovního sektoru a makroekonomické dopady šoků, které mohou vzniknout po letech rychlého zadlužování domácností. Ti, kteří si půjčili na vlastní bydlení, splácí téměř za každou cenu i ve špatných časech, což se projeví výrazným poklesem poptávky. A to pak vytvoří velký problém pro celou ekonomiku.

* HN: Pojdme ještě k sérii teď oznámených doporučení při udělování nových hypoték. V čem jsou jiná než doporučení, která platila dosud?

Naše doporučení míří nově na všechny poskytovatele úvěrů. Měli by ještě více dbát na to, zda lidé budou schopni splácet své dluhy i v méně příznivých časech. Nepřímo by ale měla motivovat i rodiny, které si berou hypotéku, aby se dívaly nejen na to, jaká je současná hodnota bytu, ale i zda mají přiměřenou jistotu, že jejich příjem je dlouhodobý. Že firmy, pro které jejich členové pracují, mají perspektivu. Musí počítat s tím, že v budoucnosti třeba vzrostou měsíční výdaje například na vzdělávání dětí a podobně.

* HN: Dejme si příklad: mladí manželé mají oba průměrný plat, tedy dohromady čistý příjem kolem 40 tisíc korun. Chtěli by si koupit byt v Praze za čtyři miliony korun. Měli by našetřeno 500 tisíc korun. Dosáhli by ještě na hypotéku?

V tomto případě by to bylo hodně na hraně. Poskytnutí takového úvěru by ale nemuselo být v rozporu s naším doporučením. Jde spíš o to, že až přijde náš dohled na kontrolu, banka musí prokázat, že klienta důkladně prověřila a že ví, z čeho bude v případě zhoršení situace půjčku financovat. V jiných městech, než jsou Praha a Brno, v nichž jsou ceny mnohem nižší, nepředstavují doporučení ČNB významný zásah do dostupnosti úvěrů na bydlení.

* HN: Nezpůsobila hypoteční mánii, jak říkáte, také centrální banka rekordně nízkými úrokovými sazbami?

ČNB má dva jasné a zákonem stanovené cíle: hlídat stabilitu cen a hlídat stabilitu finančního sektoru. Pro cenovou stabilitu používáme také několik nástrojů, a ten hlavní vždy byly úrokové sazby. Když jsme u sazeb narazili na dno, použili jsme jiný nástroj – oslabení koruny. Ano, může se jevit, že nulové sazby stimulují zájem o nemovitosti jako alternativní investici. Kdybychom ale připustili, že máme používat úrokové sazby zároveň na cíle v oblasti finanční stability, pak chceme od jednoho nástroje dvě věci a to je příliš. Pro ochranu finanční stability využíváme jiné, možná efektivnější nástroje. Takže říkáme: nechtějte od měnové politiky a od úrokových sazeb příliš.

* HN: Zároveň ale nemůžete popřít, že v dané situaci by zvyšování sazeb pomohlo řešit i problém přehřívajícího se trhu s realitami... Ve své prognóze očekáváte první zvýšení sazeb ve třetím kvartále, data o inflaci z května naznačují, že byste k tomuto kroku mohli přistoupit i dříve.

Bankovní rada vždy zvažuje dopady svých opatření nejen na měnovou politiku, ale i na finanční stabilitu. Jsou období, kdy jsou měnová a makrobezpečnostní politika v souladu. Teď jsme se zrovna dostali do fáze, kdy by mohly jít spolu. Jenže nežijeme ve vakuu. Pokračující kvantitativní uvolňování ECB (program nákupu dluhopisů zaměřený na podporu ekonomik eurozóny – pozn. red.) a nulové sazby ve většině vyspělých zemí pro nás představují omezení. Předčasné zvyšování úrokových sazeb by znamenalo zvýšení rozdílu mezi tuzemskými sazbami a sazbami v eurozóně, což by přineslo i zvýšení tlaku na posílení koruny. A to by se promítlo do inflace. Poslední prognóza nám sice indikuje, že sazby by se měly zvyšovat v druhé polovině roku, ale je třeba zkombinovat kurz a úrokové sazby.

* HN: Byl byste tedy za současné situace pro zvýšení sazeb spíš dříve, nebo později?

Můj názor je, že aktuální prognóza stále platí, ale tím, jak kurz posiluje, dělá kus práce za nás. Od doby, kdy jsme prognózu publikovali, je kurz trochu silnější, což znamená, že nemusíme tak rychle spěchat se zvyšováním sazeb.

* HN: Roste tedy pravděpodobnost, že by se zvyšování mohlo přesunout i do čtvrtého kvartálu?

Ano, pokud bude kurz v tomto trendu pokračovat.

* HN: Měla by Česká republika přijmout euro a vstoupit do společného dohledového mechanismu? Kritéria pro to plníme a odstranilo by to některé zdroje nestability, nebo ne?

Okamžik vstupu do eurozóny si musí naše politická reprezentace velmi dobře promyslet. A nesmí se při tom dívat pouze na maastrichtská kritéria odsouhlasená téměř před čtvrt stoletím. Dnes má eurozóna úplně jinou architekturu.

* HN: Co to znamená konkrétně?

Dříve se říkalo, že vstupem do eurozóny ztratí místní centrální banky svůj hlavní nástroj, tedy kontrolu nad úrokovými sazbami. Když přijdou šoky, ECB bude reagovat jen na ty hlavní faktory v eurozóně a ostatní bude ignorovat. To stále platí. Dnes je ale riziko mnohem širší. Vytvořila se Bankovní unie a pravomoci se přenesly do sjednoceného dohledu ve Frankfurtu. Já se ptám: když se něco špatně rozhodne, máme dostatečné záchranné sítě? EU zatím nemá společný systém pojištění vkladů, nemá dostatečné fondy k řešení rozsáhlejších bankovních krizí, nemá společné ministerstvo financí a společnou rozpočtovou politiku. Také se neřeší obrovské zadlužení některých států. Unie neví, jak efektivně – a bez odpuštění dluhů – naložit s historickými problémy v některých členských zemích. A tyto věci je potřeba si zcela otevřeně říkat. Realitou je, že od roku 1993, kdy bylo euro navrženo, i od roku 2004, kdy se o tom u nás hlasovalo, došlo k výrazné změně. A ve spoustě věcí se vůbec nepokročilo. Ani u silničních pravidel byste se jistě nechtěl řídit normami, které platily před čtvrt stoletím.

***

Vladimír Tomšík (43) Pochází z Čeladné. Studoval na Vysoké škole ekonomické a na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze. Jeho profesní zkušenosti sahají od výuky na několika vysokých školách (hlavně VŠE) až po práci v soukromé sféře (jako makroekonomický analytik byl v Komerční bance nebo ve finanční skupině Newton). Od prosince 2006 je členem bankovní rady ČNB. V červenci 2010 se stal viceguvernérem, v prosinci 2012 mu prezident Václav Klaus mandát prodloužil na druhé šestileté období. V centrální bance má v současnosti na starosti oblast finanční stability a dohled nad bankami, pojišťovny a ostatními částmi finančního trhu. Je ženatý a má tři děti. Varovný hlas v časech hypoteční horečky

Vladimír Tomšík se zaměřuje na hospodářskou politiku, makroekonomickou analýzu a prognózy ekonomického vývoje. Je autorem odborných textů a učebnic. Dvě desetiletí působení na vysokých ekonomických školách se odrazila i v jeho jazyce: nemá rád zjednodušení a jako většině centrálních bankéřů mu záleží na precizní formulaci. Nechuť slevit z přesného jazyka ale někdy může být na škodu, třeba když je nutné politiku centrální banky obhajovat před firmami a veřejností. Jako šéf dohledu nad finančními institucemi má v popisu práce také polemiky s bankami, kterým se nelíbí, že je ČNB nutí k větší opatrnosti v poskytování úvěrů a hypoték. V prosinci na webu ČNB dokonce poučil o obezřetnosti i generálního ředitele Komerční banky Le Dirac'ha. S tím, jak se přiosťuje boj o nový zákon, který má dát ČNB větší pravomoci, potřebuje profesor Tomšík, aby byl jeho varovný hlas srozumitelný a byl více slyšet.

Pokud si domácnosti berou stále vyšší a vyšší úvěry v mnohonásobcích jejich ročních příjmů a větší část měsíčních příjmů jde na splátky, stane se z toho sociální problém.

O autorovi | Marek Miler, marek.miler@economia.cz

Foto autor | Foto: HN – Matej Slávik

Kdo zaplatí účet? Lidé přestávají vnímat rizika zadlužování, říká viceguvernéř ČNB Tomšík

14.6.2017 iHNed.cz str. 00

Marek Miler

Z ČNB zaznívá varování, že hypoteční "mánie" může ohrozit domácnosti, ekonomiku i veřejné finance. Podle viceguvernéra Vladimíra Tomšíka lidé přestávají vnímat rizika zadlužování a nemyslí na to, co bude, až přijdou o práci nebo o část příjmů. Tomšík říká, že posilující koruna může zpozdřit zvýšení úrokových sazeb.

Z České národní banky včera zaznělo dosud nejdůraznější varování před riziky spojenými s rychlým zadlužováním českých domácností. V době historicky nejnižších úrokových sazeb se banky předhánějí s nabídkami hypoték a tisíce Čechů horečně investují do nemovitostí. A ceny bytů a domů rostou.

V úterý ČNB oznámila nová opatření, která nutí banky přísněji posuzovat schopnost klientů splácet půjčené peníze. Navíc dostaly za úkol odložit příští rok stranou větší část vlastních peněz pro horší časy, na takzvanou proticyklickou rezervu.

Vladimír Tomšík, který má v ČNB na starosti stabilitu tuzemského bankovního odvětví, říká v exkluzivním rozhovoru pro HN, že zadlužování a ceny nemovitostí se dostaly do vzájemné riskantní spirály. "Lidé přestávají vnímat míru rizik. Začnou podléhat heslům, že ceny bytů a domů se nikdy nesníží a investice do nich je sázka na jistotu. Špatný scénář je, že jednoho dne procitnou z optimismu a zjistí, že ekonomika se může i zastavit a oni mohou ztratit práci," varuje Tomšík. Takový šok by podle viceguvernéra ČNB mohli způsobit pád cen a zhoršení hospodaření bank nebo vleklou hospodářskou krizi, kdy lidé neutrácejí, protože musí splácet úvěry, na které nemají peníze.

Vladimír Tomšík (43)

* Pochází z Čeladné. Studoval na Vysoké škole ekonomické a na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze.

* Jeho profesní zkušenosti sahají od výuky na několika vysokých školách (hlavně VŠE) až po práci v soukromé sféře (jako makroekonomický analytik byl v Komerční bance nebo ve finanční skupině Newton).

* Od prosince 2006 je členem bankovní rady ČNB. V červenci 2010 se stal viceguvernérem, v prosinci 2012 mu prezident Václav Klaus mandát prodloužil na druhé šestileté období. V centrální bance má v současnosti na starosti oblast finanční stability a dohled nad bankami, pojišťovny a ostatními částmi finančního trhu.

* Je ženatý a má tři děti.

HN: Včera jste zveřejnili novou zprávu o finanční stabilitě, kterou vydáváte každý rok. V jaké kondici tedy jsou české banky, pojišťovny a tuzemský finanční sektor?

Vývoj za posledních dvanáct měsíců lze hodnotit příznivě a bankovní sektor si stále zachovává relativně vysokou odolnost vůči možným nepříznivým šokům. Zároveň však vidíme velké riziko roztáčení spirály mezi cenami nemovitostí a úvěry na jejich pořízení. Na to musíme reagovat zvýšením sazby takzvané proticyklické kapitálové rezervy na jedno procento a též rozšířením záběru našich doporučení pro poskytování hypotečních úvěrů.

HN: V parlamentu v současnosti probíhá debata nad novelou zákona o ČNB, která vám má dát silnější právní nástroje na regulaci trhu s hypotékami. Zmíněná opatření na mě působí trochu jako reakce na reálnou hrozbu, že zákonodárci do voleb už tuto novelu nestihnou schválit a vy nebudete mít v ruce nástroje, které chcete mít...

Proticyklická rezerva není od toho, aby brzdila úvěrování. Je od toho, aby - až přijdou horší časy a ztráty z úvěrů - banky měly kam sáhnout. Bez ohledu na to, co dnes je nebo není v parlamentu, proticyklická rezerva má v období silného růstu úvěrů své opodstatnění, protože jednou se současný ekonomický či finanční cyklus otočí.

HN: Přistoupili byste k těmto opatřením, i kdyby byla novela o ČNB před schválením?

Ano. Ke zrychlenému růstu dochází nejen u hypotečních úvěrů, ale i u spotřebitelských a nemalé části úvěrů nefinančním podnikům.

Varovný hlas v časech hypoteční horečky

* Vladimír Tomšík se zaměřuje na hospodářskou politiku, makroekonomickou analýzu a prognózy ekonomického vývoje. Je autorem odborných textů a učebnic. Dvě desetiletí působení na vysokých ekonomických školách se odrazila i v jeho jazyce: nemá rád zjednodušení a jako většinu centrálních bankéřů mu záleží na precizní formulaci.

* Nechuť slevit z přesného jazyka ale někdy může být na škodu, třeba když je nutné politiku centrální banky obhajovat před firmami a veřejností.

* Jako šéf dohledu nad finančními institucemi má v popisu práce také polemiky s bankami, kterým se nelíbí, že je ČNB nutí k větší opatrnosti v poskytování úvěrů a hypoték. V prosinci na webu ČNB dokonce poučil o obezřetnosti i generálního ředitele Komerční banky Le Dirac'ha.

* S tím, jak se přiostrňuje boj o nový zákon, který má dát ČNB větší pravomoci, potřebuje profesor Tomšík, aby byl jeho varovný hlas srozumitelný a byl více slyšet.

HN: Proč je pro ČNB tak důležité mít nástroje na regulaci hypoték zakotvené v zákoně, když doteď jste si vystačili jen s doporučeními, která sice nejsou právně vymahatelná, ale banky se jimi řídí?

Věříme, že je dobré být pro budoucnost vždy připravený s celou paletou nástrojů. Nevíme, co se stane s finančním trhem za tři pět let. Přijdou sem zahraniční banky nebo nebankovní společnosti a nebude možné spoléhat se na to, že všechny budou dodržovat doporučení, která nejsou právně vymahatelná. Když bude ČNB mít tyto nástroje v zákoně, bude to platné pro všechny a bude to pro všechny fér.

Také vidíme, že probíhá velmi silný konkurenční boj. Bankéři jsou pod silným tlakem akcionářů, kteří jim - často ve snaze udržet dosavadní zisky a případně jimi podpořit méně úspěšné části nadnárodních skupin - stanovují vysoké krátkodobé cíle, pokud jde o objem poskytnutých úvěrů. A z druhé strany na ně tlačí zprostředkovatelé, jejichž cílem je prodat co nejvíce úvěrů v co největším objemu, přičemž rizika zůstanou v bilancích bank.

HN: Banky si tedy neumějí ohlídat riziko samy? Nebo dosavadní doporučení na limity úvěrů vůči hodnotě nemovitosti čili takzvaného LTV nefungují?

To jsem neřekl. Zodpovědné banky si ukazatele, které jsme teď stanovili, sledují samy už dávno. Všechny banky nejsou stejné. Pak je ale také třeba počítat s takzvaným systémovým rizikem, jinými slovy s nákazou: zhorší se situace v jedné bance, pak v druhé a třetí.

Hlídat stabilitu finančního sektoru je mandát ČNB, který je velmi dlouhodobý. Mandát manažerů v bankách může být dvouletý čtyřletý. Jeden z parametrů hodnocení jejich práce je ziskovost banky. Tuzemské finanční domy jsou ziskové, dokonce více než jejich mateřské firmy na Západě. Trend poklesu ziskovosti tady ale je a je otázka, jak se na to budou akcionáři tvářit. Tlak na ziskovost zde zkrátka bude a někdy mohou obchodní zájmy bank převážit nad zájmem chránit se před rizikem.

HN: Co se stane, když navrhovaný zákon nakonec neprojde?

Kdyby nebyla vůle dát nám dostatečné pravomoci a nástroje a kdybychom viděli, že naše doporučení jsou ignorována, je třeba položit si otázku, zda by proticyklická rezerva neměla být ještě vyšší. Vzhledem k tomu, jak roste ekonomika a že rezerva může být až 2,5 procenta, tento "hrubší" nástroj zvyšujeme zatím velmi mírně. Možná budeme muset jít rychleji. A budeme muset častěji používat dohledové pravomoci v pilíři 2 (centrální banka vyměří dodatečné požadavky na posílení kapitálu pro individuální banky - pozn. red.).

HN: Co bude vyšší proticyklická rezerva pro banky konkrétně znamenat?

Banky budou muset o ten jeden procentní bod půjčovat více z vlastních peněz. Obecně to znamená, že budou více odolné vůči možným ztrátám v budoucnosti. V žádném případě to není snaha zabrzdit úvěrování nebo penalizovat banky, je to snaha mít v systému polštáře na horší časy. Až se hospodářský růst zhorší, jsme připraveni tuto rezervu okamžitě snížit a podpořit tím schopnost bank poskytovat úvěry i v méně příznivém prostředí.

Byl bych rád, kdyby tato rezerva byla dlouhodobě na nějaké střední úrovni. Zatím jsme jen na jednom procentu. Dívali jsme se také na to, jaký bude mít zvýšení rezervy reálný dopad na banky. Mají v průměru dostatek kapitálu a budou bez problému schopny požadavek dodržet a zároveň naplnit své současné záměry v oblasti poskytování úvěrů.

HN: Jak jste vnímal poslední debatu o novele zákona o ČNB minulý týden? Od některých poslanců tam zaznívalo, že nové nástroje, které byste dostali, by nakonec vedly k omezení přístupu k bydlení, zejména pro střední třídu.

Každý, kdo si návrh novely přečetl, vidí, že žádná přímá omezení pro poskytování hypotečních úvěrů neobsahuje. Pouze dává ČNB pravomoc konat, pokud se rizika začnou ještě více zvyšovat. To samotné ale nezabrání budoucím finančním krizím. K jejich předcházení je nezbytné soustavně a důsledně uplatňovat nástroje dohledu a finanční stability. Bylo by nebezpečnou iluzí si myslet, že se dlouhodobě obejdeme bez dostatečných pravomocí ukotvených v zákoně.

Ano, v parlamentu jsem slyšel názor, že chceme omezit lidem přístup k bydlení. Já si ale kladu otázku, zda je zodpovědné brát si na financování vlastního bydlení příliš velké dluhy. Někteří poslanci říkají, že hájí přístup rodin k bydlení. Já to vidím trochu jinak: hájí spíše poskytovatele, aby jim zůstala možnost některé rodiny předlužovat.

HN: Co přesně vás na současné situaci na realitním trhu znepokojuje?

Tempo růstu cen nemovitostí zrychlilo natolik, že není z dlouhodobého hlediska udržitelné. To samé platí pro tempo růstu poskytovaných úvěrů: ochota půjčit více a za benevolentnějších podmínek umožňuje v tuto chvíli lidem kupovat stále dražší nemovitosti. Tomu ale neodpovídá tempo růstu mezd. Kladu si otázku, zda ve chvíli, kdy dojde k nějakému šoku, budou mít všichni dlužníci dostatečné zdroje na splácení toho, na co si půjčili...

ČNB na tento vývoj musí reagovat. Všichni, jejichž výdělek závisí na množství poskytnutých úvěrů a na cenách nemovitostí, si budou přirozeně stěžovat. Zájmy zprostředkovatelů ale velmi často nejsou v souladu se zájmy těch, kteří si berou úvěry a kupují nemovitosti. Dalo by se to popsat slovy "party pokračuje, ale kdo ten účet zaplatí?"

Komentář: ČNB chrabře bojuje se zdivočelými hypotékami, svoji nejsilnější zbraň se ale zdráhá použít

Čtěte zde

HN: Když ČNB argumentuje i rizikem pro veřejné finance, není to přehnané?

Z celé řady případů víme, že s nástupem horších časů může skokově narůst podíl nesplácených hypoték. Problémy bank už pak někdy nelze řešit pouze penězi jejich vlastníků, ale je třeba pomoc z veřejných prostředků. Banky v posledních desetiletích v řadě zemí v dobrých časech tvrdě hájily právo na volné podnikání, ale když přišly problémy, natahovaly ruku ke státu. Nezvládnutá hypoteční mánie může zasáhnout veřejné finance i jinak. Pokud si domácnosti berou stále vyšší a vyšší úvěry v mnohonásobcích jejich ročních příjmů a větší část měsíčních příjmů jde na splátky, stane se z toho sociální problém. A vůči tomu politická reprezentace stěží zůstane netečná. Spirála se rozjela a je třeba konat, jinak by účet za tuto party mohl být opravdu velký.

HN: Hrozí tedy českému hospodářství realitní bublina, která může prasknout a přivodit pád cen nemovitostí?

Termínu bublina se vyhýbám. Raději hovořím o spirále mezi cenami nemovitostí a úvěry na jejich pořízení. To vyjadřuje lépe skutečnost, že rizika vznikají a vzájemně se násobí, zejména v dobrých ekonomických časech. Při pohybu po spirále nahoru, což je náš aktuální stav, lidé přestávají vnímat míru rizik. Začnou podléhat heslům, že ceny bytů a domů se nikdy nesníží a že investice do nich je sázka na jistotu. Špatný scénář je, že lidé jednoho dne procitnou z optimismu, zjistí, že ekonomika se může i zastavit a oni mohou například ztratit práci, rozvést se nebo onemocnět... Jak pak budou splácet hypotéku? Buď nebudou ochotni prodat bydlení, a to pak omezí spotřebu v ekonomice, nebo začnou nemovitosti pořízené na hypotéku prodávat a to povede k poklesu cen.

My varujeme nejen před nebezpečným půjčováním, ale i před nebezpečným přijímáním úvěrů. Jde nám o to, aby lidé byli sami prozíraví a aby na rizika mysleli. Sama o sobě ale opatření na ceny nemovitostí nesměřují. Nás primárně zajímají dvě věci: stabilita bankovního sektoru a makroekonomické dopady šoků, které mohou vzniknout po letech rychlého zadlužování domácností. Ti, kteří si půjčili na vlastní bydlení, splácí téměř za každou cenu i ve špatných časech, což se projeví výrazným poklesem poptávky. A to pak vytvoří velký problém pro celou ekonomiku.

HN: Pojdme ještě k sérii teď oznámených doporučení při udělování nových hypoték. V čem jsou jiná než doporučení, která platila dosud?

Naše doporučení míří nově na všechny poskytovatele úvěrů. Měli by ještě více dbát na to, zda lidé budou schopni splácet své dluhy i v méně příznivých časech. Nepřímo by ale měla motivovat i rodiny, které si berou hypotéku, aby se dívaly nejen na to, jaká je současná hodnota bytu, ale i zda mají přiměřenou jistotu, že jejich příjem je dlouhodobý. Že firmy, pro které jejich členové pracují, mají perspektivu. Musí počítat s tím, že v budoucnosti třeba vzrostou měsíční výdaje například na vzdělávání dětí a podobně.

HN: Dejme si příklad: mladí manželé mají oba průměrný plat, tedy dohromady čistý příjem kolem 40 tisíc korun. Chtěli by si koupit byt v Praze za čtyři miliony korun. Měli by našetřeno 500 tisíc korun. Dosáhli by ještě na hypotéku?

V tomto případě by to bylo hodně na hraně. Poskytnutí takového úvěru by ale nemuselo být v rozporu s naším doporučením. Jde spíš o to, že až přijde náš dohled na kontrolu, banka musí prokázat, že klienta důkladně prověřila a že ví, z čeho bude v případě zhoršení situace půjčku financovat. V jiných městech, než jsou Praha a Brno, v nichž jsou ceny mnohem nižší, nepředstavují doporučení ČNB významný zásah do dostupnosti úvěrů na bydlení.

HN: Nezpůsobila hypoteční mánii, jak říkáte, také centrální banka rekordně nízkými úrokovými sazbami?

ČNB má dva jasné a zákonem stanovené cíle: hlídat stabilitu cen a hlídat stabilitu finančního sektoru. Pro cenovou stabilitu používáme také několik nástrojů, a ten hlavní vždy byly úrokové sazby. Když jsme u sazeb narazili na dno, použili jsme jiný nástroj - oslabení koruny. Ano, může se jevit, že nulové sazby stimulují zájem o nemovitosti jako alternativní investici. Kdybychom ale připustili, že máme používat úrokové sazby zároveň na cíle v oblasti finanční stability, pak chceme od jednoho nástroje dvě věci a to je příliš. Pro ochranu finanční stability využíváme jiné, možná efektivnější nástroje. Takže říkáme: nechtějte od měnové politiky a od úrokových sazeb příliš.

ČNB zpřísnila podmínky bankám

Čtete zde

HN: Zároveň ale nemůžete popřít, že v dané situaci by zvyšování sazeb pomohlo řešit i problém přehřívajícího se trhu s realitami... Ve své prognóze očekáváte první zvýšení sazeb ve třetím kvartále, data o inflaci z května naznačují, že byste k tomuto kroku mohli přistoupit i dříve.

Bankovní rada vždy zvažuje dopady svých opatření nejen na měnovou politiku, ale i na finanční stabilitu. Jsou období, kdy jsou měnová a makroobezřetnostní politika v souladu. Teď jsme se zrovna dostali do fáze, kdy by mohly jít spolu. Jenže nežijeme ve vakuu. Pokračující kvantitativní uvolňování ECB (program nákupu dluhopisů zaměřený na podporu ekonomik eurozóny - pozn. red.) a nulové sazby ve většině vyspělých zemí pro nás představují omezení. Předčasné zvyšování úrokových sazeb by znamenalo zvýšení rozdílu mezi tuzemskými sazbami a sazbami v eurozóně, což by přineslo i zvýšení tlaku na posílení koruny. A to by se promítlo do inflace. Poslední prognóza nám sice indikuje, že sazby by se měly zvyšovat v druhé polovině roku, ale je třeba zkombinovat kurz a úrokové sazby.

HN: Byl byste tedy za současné situace pro zvýšení sazeb spíš dříve, nebo později?

Můj názor je, že aktuální prognóza stále platí, ale tím, jak kurz posiluje, dělá kus práce za nás. Od doby, kdy jsme prognózu publikovali, je kurz trochu silnější, což znamená, že nemusíme tak rychle spěchat se zvyšováním sazeb.

HN: Roste tedy pravděpodobnost, že by se zvyšování mohlo přesunout i do čtvrtého kvartálu?

Ano, pokud bude kurz v tomto trendu pokračovat.

HN: Měla by Česká republika přijmout euro a vstoupit do společného dohledového mechanismu? Kritéria pro to plníme a odstranilo by to některé zdroje nestability, nebo ne?

Okamžik vstupu do eurozóny si musí naše politická reprezentace velmi dobře promyslet. A nesmí se při tom dívat pouze na maastrihtská kritéria odsouhlasená téměř před čtvrt stoletím. Dnes má eurozóna úplně jinou architekturu.

HN: Co to znamená konkrétně?

Dříve se říkalo, že vstupem do eurozóny ztratí místní centrální banky svůj hlavní nástroj, tedy kontrolu nad úrokovými sazbami. Když přijdou šoky, ECB bude reagovat jen na ty hlavní faktory v eurozóně a ostatní bude ignorovat. To stále platí. Dnes je ale riziko mnohem širší. Vytvořila se Bankovní unie a pravomoci se přenesly do sjednoceného dohledu ve Frankfurtu. Já se ptám: když se něco špatně rozhodne, máme dostatečné záchranné sítě? EU zatím nemá společný systém pojištění vkladů, nemá dostatečné fondy k řešení rozsáhlejších bankovních krizí, nemá společné ministerstvo financí a společnou rozpočtovou politiku. Také se neřeší obrovské zadlužení některých států. Unie neví, jak efektivně - a bez odpuštění dluhů - naložit s historickými problémy v některých členských zemích. A tyto věci je potřeba si zcela otevřeně říkat.

Realitou je, že od roku 1993, kdy bylo euro navrženo, i od roku 2004, kdy se o tom u nás hlasovalo, došlo k výrazné změně. A ve spoustě věcí se vůbec nepokročilo. Ani u silničních pravidel byste se jistě nechtěl řídit normami, které platily před čtvrt stoletím.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65765840-kdo-zaplati-ucet-lide-prestavaji-vnimat-rizika-zadluzovani-rika-viceguverner-cnb-tomsik>

Sobotkovo mlčení, zda setrvá v čele ČSSD, může straně ještě více uškodit, říkají politologové

13.6.2017 aktualne.cz str. 00 Domáci

Jan Štětka

ČSSD do říjnových voleb může vést ministr zahraničí Lubomír Zaorálek nebo ministr vnitra Milan Chovanec. Praha - Už téměř týden prosakují z Lidového domu

Praha - Už téměř týden prosakují z Lidového domu informace, že premiér Bohuslav Sobotka by se mohl vzdát předsednické funkce v ČSSD. Důvodem jsou klesající volební preference strany, například podle nedávného průzkumu agentury TNS Kantar by sociální demokraté získali jen deset procent hlasů. Sobotka však na tyto spekulace nereaguje. Podle některých politologů a odborníků na politický marketing tím svoji stranu ještě více poškozují.

"Pokud se Sobotka jasně nevyjádří, co chce, co plánuje, jaká je jeho pozice, tak to za něj začnou říkat spolustraníci nebo média a ztratí nad tím kontrolu. Je to matoucí," uvedla Anna Matoušková Shavit z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, která spolupracovala na kampaních Karla Schwarzenberga nebo hnutí ANO.

Jasnější komunikaci radí sociálním demokratům také Václav Štětka, sociolog médií na britské Loughborough University. "Sílicí spekulace ohledně možných změn na pozici předsedy straně neprospívají, ČSSD by je měla urychleně buď potvrdit či utnout, pokud nechce riskovat ještě větší ztrátu důvěry voličů," řekl Štětka. Současně připomněl, že Bohuslav Sobotka již několikrát ukázal, že umí překvapit, když je pod tlakem. "Paralely jsou vždy ošemetné, ale přesto je dobré připomenout, že ještě před dvěma měsíci byla britská Labour Party zdánlivě ve stádiu rozpadu, aby nakonec málem vyhrála volby," poznamenal Štětka.

Rychlý řez by ČSSD v současné situaci doporučoval i Karel Komínek, předseda brněnského Institutu politického marketingu. "Pokud chce ČSSD skutečně změnit vedení, musí tak učinit co nejdříve, protože pak možná stihne změnu vykomunikovat jako odstříhnutí se od nevýrazného premiéra a začátek nové éry silnější ČSSD. To by mohla být jedna z cest, jak opět získat větší podporu," domnívá se.

K případné změně na předsednickém postu by podle něj mělo dojít rychle i z toho důvodu, že mělo pro volební tým ČSSD to bude nejspíš znamenat i zahazení velké části připravené kampaně.

Někteří odborníci ovšem ČSSD naopak doporučují zdrženlivý postup. "Myslím, že strana musí nejprve dobře uvážit, co udělá, a teprve potom jednat či vysvětlovat," říká pro HN sociolog Jan Herzmann z agentury Herzmann, s.r.o..

"Situace, kdy premiér Sobotka nejprve překvapivě oznámil demisi a poté záměr změnil, poškodila jeho i celou ČSSD. Chápu, že Lidový dům nechce nic podobného opakovat. Dny nebo možná ani dva týdny tu teď nehrají velkou roli, jasno musí být do prázdnin," upozorňuje.

Jasno, zda sociální demokracii do říjnových voleb povede Sobotka, má být po středečním zasedání grémia ČSSD. Podle některých informací z Lidového domu by se Sobotkovým nástupcem v čele strany mohl stát dlouholetý místopředseda a ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek, nebo statutární místopředseda ČSSD a ministr vnitra Milan Chovanec. Sobotka by patrně zůstal předsedou vlády.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/sobotkovo-mlceni-zda-setrva-v-cele-cssd-muze-podle-politolog/r~07eecf30505311e791210025900fea04/>

Sobotka už hlavně musí říct, co chce. Mlčením jen prohlubuje krizi ČSSD, říkají experti

13.6.2017 iHNed.cz str. 00
Jan Štětka

ČSSD stojí dle volebních průzkumů před debaklem. Preference klesly až k pouhým 10 procentům. Ve straně se ozývají hlasy po výměně vedení. Premiér Sobotka se ale zatím odmítá k celé situaci jakkoliv vyjádřit.

Pokud v tom bude pokračovat, stranu to jen poškodí, říkají někteří experti.

Už téměř týden prosakují z Lidového domu informace, že premiér Bohuslav Sobotka by se mohl vzdát předsednické funkce v ČSSD. Důvodem jsou klesající volební preference strany, například podle nedávného průzkumu agentury TNS Kantar by sociální demokraté získali jen deset procent hlasů. Sobotka však na tyto spekulace nereaguje. Podle některých politologů a odborníků na politický marketing tím svoji stranu ještě více poškozují.

"Pokud se Sobotka jasně nevyjádří, co chce, co plánuje, jaká je jeho pozice, tak to za něj začnou říkat spolustraníci nebo média a ztratí nad tím kontrolu. Je to matoucí," uvedla Anna Matoušková Shavit z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, která spolupracovala na kampaních Karla Schwarzenberga nebo hnutí ANO.

Otázky a odpovědi

Sobotka by se měl tento týden rozhodnout, zda skončí v čele ČSSD. Potápí ho odliv voličů.

Čtete zde

Jasnější komunikaci radí sociálním demokratům také politolog ze stejné fakulty Václav Štětka. "Sílicí spekulace ohledně možných změn na pozici předsedy straně neprospívají, ČSSD by je měla urychleně buď potvrdit či utnout, pokud nechce riskovat ještě větší ztrátu důvěry voličů," řekl Štětka. Současně připomněl, že Bohuslav Sobotka již několikrát ukázal, že umí překvapit, když je pod tlakem. "Paralely jsou vždy ošemetné, ale přesto je dobré připomenout, že ještě před dvěma měsíci byla britská Labour Party zdánlivě ve stádiu rozpadu, aby nakonec málem vyhrála volby," poznamenal Štětka.

Rychlý řez by ČSSD v současné situaci doporučoval i Karel Komínek, předseda brněnského Institutu politického marketingu. "Pokud chce ČSSD skutečně změnit vedení, musí tak učinit co nejdříve, protože pak možná stihne změnu vykomunikovat jako odstříhnutí se od nevýrazného premiéra a začátek nové éry silnější ČSSD. To by mohla být jedna z cest, jak opět získat větší podporu," domnívá se. K případné změně na

předsednickém postu by podle něj mělo dojít rychle i z toho důvodu, že mělo pro volební tým ČSSD to bude nejspíš znamenat i zahazení velké části připravené kampaně.

Někteří odborníci ovšem ČSSD naopak doporučují zdrženlivý postup. "Myslím, že strana musí nejprve dobře uvážit, co udělá, a teprve potom jednat či vysvětlovat," říká pro HN sociolog Jan Herzmann z agentury Herzmann, s.r.o.. "Situace, kdy premiér Sobotka nejprve překvapivě oznámil demisi a poté záměr změnil, poškodila jeho i celou ČSSD. Chápu, že Lidový dům nechce nic podobného opakovat. Dny nebo možná ani dva týdny tu teď nehrají velkou roli, jasno musí být do prázdnin," upozorňuje.

Jasno, zda sociální demokracii do říjnových voleb povede Sobotka, má být po středečním zasedání grémia ČSSD. Podle některých informací z Lidového domu by se Sobotkovým nástupcem v čele strany mohl stát dlouholetý místopředseda a ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek, nebo statutární místopředseda ČSSD a ministr vnitra Milan Chovanec. Sobotka by patrně zůstal předsedou vlády.

Evropská komise zahájí řízení s Českem kvůli nedodržování uprchlických kvót - čtěte ZDE

Měl by Sobotka opustit křeslo šéfa ČSSD? - čtěte ZDE

URL| <http://domaci.ihned.cz/c1-65765930-sobotka-uz-hlavne-musi-ric-co-chce-mlcenim-jen-prohlubuje-krizi-cssd-rikaji-experti>

Co je a co není komunitní plánování?

13.6.2017 denik.obce.cz str. 00 Reforma veřejné správy
PhDr. Ing. Vít Skála, Ph.D.

O komunitním plánování již byly popsány stohy papírů. Byly to nejen různé články, studie, analýzy, ale také knihy. Má tedy smysl se k tomuto tématu ještě vracet? Nemíním opakovat to, co už bylo jinde desítkrát sděleno, ale podívám se na tuto stále ne zcela doceněnou součást strategického plánování obcí z trochu filosofického pohledu. A samozřejmě jak je u mých článků zvykem, nebude chybět ani několik praktických doporučení.

Snad každý starosta se již s nějakou formou komunitního plánování setkal. Minimálně v těch obcích, které mají alespoň tisíc obyvatel. Znáte to. Osloví vás zástupce nějaké agentury, že potřebuje svolat zástupce různých zájmových skupin z vaší obce, pak někde celý den sedíte, skupinky si povídají o různých tématech, specialista píše spoustu nesourodých poznámek na flipchart, a na konci dne si říkáte, k čemu to vlastně celé bylo. Co vaši obec trápí jste věděli už před tím a říkáte si, že ten den jste mohli strávit užitečněji. Zažili jste již někdy něco takového?

Kde se vzal pojem komunita?

Pojem komunita není výmysl Evropské komise využívaný pro získávání peněz z evropských fondů, jak by se někdo mohl domnívat. Ve vědeckém kontextu bylo slovo komunita použito již v 19. století německým sociologem Ferdinandem Töniusem v díle „Gemeinschaft und Gesellschaft“^[1]. Ten si již tehdy všimá faktu, že tradiční venkovská pospolitost – komunita – se díky industrializaci rozpadá do mnoha dílčích fragmentů neosobního individualismu.

Dále tuto myšlenku rozpracovává francouzský sociolog Emil Durkheim ve svém díle z roku 1893 „Společenská dělba práce“^[2] který mimo jiné zavádí pojem „zájmové skupiny“. Tj. skupiny osob založené na profesní solidaritě, které však dávají jednotlivci individuální svobodu. Na rozdíl od tradiční rurální komunity, která mívá nad jedincem výraznou kontrolu. Možná to znáte z některých menších vesnic, kde ještě v současné době toho soused o vás ví více než vy sami. (Myšleno s trochou nadsázky.) A některé věci neděláte a jiné zas děláte prostě proto, že to tak ve vaší obci chodí a očekává se to od vás.

Frič^[3] definuje komunitu ve třech různých formách: Lokální komunita ... můžeme si představit jako tradiční vesnickou komunitu. Společným znakem je život osob na společném území, se společnou historií, vyznávající blízké hodnoty. Tyto osoby se zúčastňují společných aktivit a je mezi nimi poměrně vysoký stupeň solidarity.

Na tento typ komunit jsem se zaměřoval i při tvorbě své disertační práce a mohu potvrdit, že kde obecní komunity takto fungují, mají vyšší míru sociálního kapitálu, zvyšuje se i potenciál dalšího rozvoje takové obce. Zájmová komunita ... stručně je možné popsat jako „společenství lidí, které spojuje společný zájem.“ Na tento typ komunit se zaměřuje právě komunitní plánování. Tedy pokud se realizuje správným způsobem. Virtuální komunita ... to jsou komunity formované v kyberprostoru, tj. obvykle v internetovém prostředí. Mnozí znáte různé skupiny na Facebooku, fanoušky různých stránek, ad hoc vytvářené skupiny na základě společných zájmů, hodnot a společenských preferencí.

Od komunity ke komunitnímu plánování

Obvykle je užitečné zasadit si pojmy do širšího kontextu, protože pak předejdeme různým nedorozuměním a lépe pak jeden druhého můžeme pochopit. Když se tedy setkáváme s komunitním plánováním, v naprosté většině případů se jedná o zapojování jednotlivých zájmových komunit do procesu zjišťování potřeb a formulování strategických cílů na daném území. Územím může být obec, správní obvod obce s rozšířenou působností (ORP), území místní akční skupiny (MAS), kraj, stát či jiný regionální útvar.

Nejvíce je metodika procesu komunitního plánování popsána pro tvorbu plánů rozvoje sociálních služeb ať už na krajské nebo obecní úrovni.[4] S komunitním plánováním se ale můžeme setkat i při zpracování strategických plánů Leader, od roku 2014 nově pod pojmem komunitně vedený místní rozvoj (CLLD[5]), které vytváří, aktualizují a realizují místní akční skupiny. Mnohá města komunitní plánování okusila při tvorbě a realizaci strategií v rámci Místní agendy 21 nebo v rámci projektů Národní sítě Zdravých měst ČR. Někdy se komunitní plánování využívá i při tvorbě rozvojových strategií obcí a při přípravě různých dalších dílčích strategických rozhodnutí.

Proč se komunitně plánuje?

Mnozí si pokládají otázku, proč se do tohoto časově a organizačně náročného procesu komunikace s veřejností pouštět. Vždyť existují efektivnější metody, jak strategický plán vytvořit. Vždy, když nějaký takový strategický dokument vznikne, a pak se na realizaci jednotlivých opatření rozdělují finanční prostředky, najde se dostatečný počet žadatelů, kteří o tyto prostředky mají zájem. A vůbec není nutné nějak složitě ztrácet čas na první pohled neefektivními jednáními, na která dorazí pár hlasitých aktivistů, a o která většina občanů nejeví velký zájem.

Že je u nás takováto praxe, je smutný obraz důsledků toho, kdy se z původně dobré myšlenky stane pouze formální požadavek. A žel podobná zkušenost je i v řadě dalších zemí EU. Málomdo si ovšem uvědomuje tragické důsledky tohoto vývoje.

Usilujeme o úspěšné čerpání veřejných prostředků a za úspěšnost považujeme, že jsou veškeré alokované prostředky rozděleny. Nastavujeme řadu kritérií hodnocení efektivity (efektivnost, hospodárnost, účelnost je základ všech veřejných zakázek), ale kdo se v tomto segmentu pohybuje, ví, že realita má do naplnění těchto kritérií často hodně daleko. Byť formálně se vše jeví v pořádku.

Na příkladu Řecka můžeme vidět, kam podcenění efektivního využití veřejných zdrojů vede. A komunitní plánování je jedna z metod, která může zabránit mrhání veřejných zdrojů a zajistit směřování omezeného množství veřejných prostředků do těch oblastí, kde mohou přinést největší užitek. Musí se však dělat dobře, zodpovědně a s politickou podporou nositelů strategií.

Pokud zahrneme veřejnost ve všech jejích skupinách do procesu plánování a už je jedno, zda to bude v oblasti strategického plánu rozvoje obce, v oblasti sociálních služeb či jiného tematického segmentu, je velký předpoklad, že vydefinujeme reálné potřeby, které je třeba na daném území řešit a také ty nejefektivnější nástroje na uspokojení těchto potřeb. Zvláště na vesnicích ještě nevymizel zdravý selský rozum, který by u žádného plánování neměl chybět!

Důležitým aspektem komunitního plánování není jen to, že zjistíte reálné potřeby obyvatel a ty nejefektivnější nástroje na jejich naplňování, ale i to, že se posiluje sounáležitost obyvatel s územím, na kterém žijí, ochota podílet se na naplňování strategického plánu a veřejná kontrola nad tím, aby výsledný materiál neskončil jen někde „v šuplíku“.

Co není komunitní plánování

Je na místě konstatovat, že ne vše, co se za komunitní plánování vydává, opravdu komunitní plánování je! To, že svoláte setkání občanů k projednání nějakého strategického rozhodnutí, je určitě chvályhodné, ale to ještě neznamená, že komunitně plánujete.

Ani rozšíření nějaké ankety mezi občany, např. prostřednictvím obecních novin, samo o sobě není možné nazývat komunitním plánováním. Byť opět je dobré ptát se touto formou občanů na jejich názor k nějaké důležité otázce.

Vyvěšení zpracovaného rozvojového plánu obce na webové stránky s možností zasílat připomínky na obecní úřad také není komunitním plánováním, pokud občané nebyli zapojeni do celého procesu tvorby strategického dokumentu.

Jak tedy dobře komunitně plánovat?

Nebudu zde podrobně rozepisovat metodiku komunitního plánování. To není smyslem ani možností tohoto článku. Zájemci mohou využít bohaté literatury na toto téma např. od Centra pro komunitní práci, od organizace Agora Central Europe, od sítě Zdravých měst, případně od MPSV pro plánování v sociálních službách.

Chtěl bych ale zmínit a zdůraznit, že komunitní plánování je proces. A to poměrně dlouhodobý, a aby splnil svůj účel opravdu i organizačně a technicky, poměrně náročný. Komunitní plánování začíná zjišťováním potřeb, ale rozhodně tím nekončí. Veřejnost musí být zapojena i do formulace celkové vize plánu, se kterou by se měla ztotožnit a do definování cílů a opatření vedoucích k naplnění této vize. Pokud žádnou z těchto fází nepodceníte, zabere vám sice tvorba takového dokumentu více času než jeho tvorba od zeleného stolu, ale budete vědět, že takový plán neskončí někde v šuplíku a skutečně povede ve vymezeném časovém horizontu ke změnám v daném regionu.

Součástí komunitního plánování jsou i setkání s občany, ankety, průzkumy, individuální nebo skupinové rozhovory, připomínkování pracovních verzí dokumentů a řada dalších nástrojů. Vždy se ale jedná o promyšlený v logickém sledu navazující soubor aktivit, nikoliv ojedinelé jednorázové činnosti.

Dobrou zprávou je, že tento proces nemusí být nijak drahý! Samozřejmě můžete si najmout agentury, které vám vše na klíč zajistí, ale to, že najmete relativně drahou agenturou ještě není zárukou, že výstupem bude dokument, na jehož tvorbě se skutečně reprezentativní část občanů podílela.

Jak jsem se snažil sdělit v první části článku, do komunitního plánování je třeba zapojit všechny zájmové skupiny střetávající se na daném území. Někdy bývají buď omylem nebo i záměrně některé zájmové skupiny z plánování vynechávány. To sice může na první pohled plánovací proces urychlit, ale často se tato zdánlivá časová úspora vymstí při schvalování nebo až při naplňování strategie.

Je pravda, že se na svém území můžete setkat se skupinou osob, se kterou je velmi těžké se domluvit. Ne každý přistupuje k řešení problémů racionálně a pragmaticky se snahou o konsensuální přístup. Někdy v těchto jednáních může sehrát velmi pozitivní roli schopný facilitátor, někdy s lidmi ovládanými ideologií ani sebelepší vyjednávač ke konsensu nedojde. Ovšem poznání, že takovou skupinu na svém území máte a všeobecné vědomí, že jste udělali vše proto, abyste i její zájmy ve výsledném dokumentu zohlednili, přispěje ke kvalitě výsledného dokumentu. Ten pak bude obsahovat i opatření, jak postupovat při naplňování plánu, aby realizaci jednotlivých opatření nikdo neblokoval. To promítnete buď do samostatných opatření nebo uvedete v rámci analýzy rizik.

Komunitní plánování šetří čas i prostředky

Některý čtenář s nadpisem tohoto odstavce možná nebude souhlasit, ale stojím si za ním. Ovšem toto tvrzení platí pouze v případě, že se komunitní plánování provádí dobře! A „dobře“ teď nemyslím jen dodržování nějaké vědecké metodiky, ale skutečně upřímně hledat konsensus mezi rozličnými zájmy různých skupin obyvatel, a to jak ve fázi zjišťování potřeb, tak ve formulaci cílů a opatření na jejich naplňování.

Strategické dokumenty, které vznikají za využití opravdového komunitního plánování, mají potenciál naplnit poslání obcí, a to pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

Poznámky Komunita a společnost. Vyšlo u nás v roce 2004. Frič, P., Vávra, M., Tři tváře komunitního dobrovolnictví: Neformální pomoc, organizovaná práce a virtuální aktivismus. Praha: Agnes, Hestia. 2012. To je způsobeno díky legislativě, neboť zákon č. 108/2006 Sb. tuto povinnost krajům v § 95 d) nařizuje a obcím v § 94 d) doporučuje. CLLD = Community-Led Local Development.

Autor se dlouhodobě zabývá strategickým plánováním a rozvojem malých obcí. Vystudoval mj. **Fakultu sociálních věd** UK, obor veřejná a sociální politika, kde obhájil rigorózní i disertační práci na téma rozvojového potenciálu venkovských obcí. Podílel se na realizaci několika výzkumných projektů v oblasti rozvoje sociálních služeb a působil též jako metodik při tvorbě NSRSS. Je předsedou MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka. Pravidelně publikuje na portálu Policy.eu.

URL| <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6737077>

Vladimír Dlouhý: Z Hospodářské komory se stala silná instituce. Hlas podnikatelů je konečně slyšet

13.6.2017 Komora.cz str. 12 Podnikání - rozhovor s prezidentem HK ČR
MIROSLAV DIRO

Hospodářská politika by měla být prospěšná pro obě strany pracovního trhu – jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance. Politika současné vlády jde ale proti zájmům zaměstnavatelů. A snad z voleb vzejde nová vláda, která bude k podnikatelům vstřícnější, doufá Vladimír Dlouhý, kterého si podnikatelé opět zvolili za prezidenta Hospodářské komory ČR.

* Pane prezidente, nejprve bych vám chtěl pogratulovat ke znovuzvolení prezidentem Hospodářské komory ČR. Jaké jsou vaše první pocity?

Samozřejmě je to ocenění práce nejenom mé, ale i celého minulého vedení, prezidia i představenstva za minulé tři roky. Ale skutečnost, že jsem dostal asi přes 90 procent hlasů od přítomných delegátů, představuje velký závazek do budoucna.

* Získal jste silný mandát. Co to bude znamenat pro následující tři roky funkčního období?

Všichni na jednu stranu s uspokojením zjistili tu pozitivní změnu, ke které došlo. Zlepšili jsme postavení Hospodářské komory, její vnímání, postavení mezi jinými podnikatelskými institucemi u nás. Víme, že úspěch je obvykle považován za něco přirozeného a normálního, a lidé proto teď čekají, co bude dál. Jednak očekávají pokrok v zajištění dlouhodobého financování Hospodářské komory. A za druhé je nezbytné učinit Komoru přitažlivější pro členy, kteří jsou organizováni v rámci naší teritoriální struktury.

* Co tím máte na mysli?

To znamená posílit počet členů v okresních, krajských a případně v regionálních hospodářských komorách. Sice jsme získali další členy, dnes nás je v Hospodářské komoře patnáct tisíc. Ale to všechno byl nárůst členství v rámci společenstev a jednotlivých profesních svazů. Měli bychom si upřímně říct, že v rámci regionů jsou také místa, kde docházelo k poklesu počtu členů.

* Čím si to vysvětlujete?

Tím, že profesní sdružení, která k nám vstupují, mají jasnou představu, co od nás chtějí. A to, co od nás chtějí, my jim můžeme nabídnout. Tedy jejich reprezentaci a v některých případech – já se nebojím toho slova – lobbování za jejich zájmy. Ať už v oblasti obecného formování hospodářské politiky, ale především v oblasti legislativní a regulatorní nás vnímají jako silného hráče. A to je to, co jsme za tři roky vybudovali, ať už přes odborné sekce, nebo vytvořením poměrně silného legislativního a analytického odboru. Ale stejně tak se nám

nepodařilo udělat Hospodářskou komoru tolik přitažlivou pro jednotlivé podniky, které působí v okresech a krajích.

* Co by tedy firmy více motivovalo ke členství v Hospodářské komoře?

Mám-li to odlehčit, uvedu osobní příklad. Mám devadesátiletou maminku, která bydlí v jednom sociálním zařízení pro staré lidi. A jak to tak bývá, starší lidé trpí ztrátou paměti. Tak se mě opakovaně ptá, kde pracuji, když mě vidá v televizi. Třeba když probíhal komorový Sněm a viděla mne ve zprávách, pokaždé mi položila otázku, co vlastně dělám. A já jí vysvětlím, že jsem prezidentem Hospodářské komory. A ona: „A co dělá ta Hospodářská komora, k čemu to je?“ Musím se přiznat, že sám mám problém ve třech stručných větách mé mamince vysvětlit, co „ta“ Hospodářská komora dělá. Samozřejmě my to víme, děláme to. Ale jednoduchá odpověď, k čemu jsme dobří na okrese, to pořád nemají lidé v povědomí. A nehledejme za tím nic složitějšího, co by mělo podléhat nějakým složitým průzkumům a výzkumům. Buď je Hospodářská komora prostě parta podnikatelů, kteří se scházejí proto, aby se mezi sebou třeba jen bavili, co dělají a jak podnikají, případně si mohou navzájem pomoci. Nebo je Hospodářská komora skupina podnikatelů, kteří si i na okrese nebo kraji řeknou, co by chtěli od místních zastupitelstev a jakou budou mít vážnost, když půjdou za starostou. To je druhá možnost.

Třetí možnost je vzájemná výpomoc při řešení různých zakázek při plném respektování zákonů a pravidel, samozřejmě. Proto bych teď trochu pinknul míček směrem k podnikatelům v krajích a okresech. Pokud se nás ptají, jak jsme nakládali s financemi nebo jak podpořit přitažlivost Hospodářské komory, pak jsou to otázky i pro ně samotné a měli by si je položit.

* Na Sněmu jste hovořil o tom, že jste znepokojen hospodářskou politikou vlády za poslední rok. Můžete být konkrétnější?

Jsme znepokojený politikou vlády vedenou ve prospěch zaměstnanců a tím, jak jsou některé její části nebo programy věnované ekonomice proti zájmům zaměstnavatelů, které HK ČR reprezentuje. Bez zaměstnavatelů ale zaměstnanci žádnou práci neseženou. Hospodářská politika by měla být prospěšná pro obě strany pracovního trhu. Pokud opravdu přeregulujeme podmínky pro podnikání, zjistíme, že to nakonec dopadne špatně i pro zaměstnance.

* Vše nasvědčuje tomu, že ústředním tématem letošních voleb budou mzdy. A politické strany už i přicházejí s vlastními recepty, jak je navýšit. Jaký máte na to názor?

Že je to krátkozraké. Hloupé. Vláda má dělat takovou politiku, aby vytvořila podmínky pro nejzdravější možnou ekonomiku a podnikatelům se díky tomu dařilo. Nemůže jít o to, že vláda chce přidat zaměstnancům. Samozřejmě ti, kdo opravdu mají zájem o kvalitní pracovní sílu, ji musí zaplatit, což říkáme i do vlastních řad. Já také nerad vidím podnikatele, o kterém slyším, že se záměrně snaží držet platové podmínky na úrovni minimálních mezd nebo zaměstnává načerno cizince nebo uhýbá z placení sociálního a zdravotního pojištění. Koneckonců tím, že jsme podpořili EET, také jako Hospodářská komora říkáme, že nechceme podporovat ty, kteří uhýbali před placením DPH.

* Na Sněmu předseda vlády prohlásil, že tak nebo tak bude usilovat o to, aby od prvního ledna 2018 vzrostla minimální mzda na 12 200 Kč.

Takhle odpověděl pan Sobotka nikoliv jako premiér, ale jako předseda ČSSD, která se prezentuje určitým volebním programem. V mnoha věcech s panem premiérem nesouhlasím, ale respektuji ho jako špičkového a kvalitního státního úředníka. Legitimně vidím politiku ČSSD. Spíš by mě ale zajímalo, jak se k takovému kroku postaví tripartita a jak se tam postaví představitelé zaměstnavatelů. A jak se k tomu hlavně postaví další vládní strany, které se deklarují jako výrazně propodnikatelské, to znamená KDU-ČSL a hnutí ANO. Hospodářská komora akceptuje institut minimální mzdy, nicméně teď ji zvýšit na více než 12 tisíc, když na počátku funkčního období této vlády to bylo 8 tisíc? Mysleme i na to, že by minimální mzdu dostávají jen 3 procenta zaměstnanců, její zvyšování má nepřímými kanály dopad na vztlínání mzdové úrovně ve všech podnicích. Bez ohledu na to, jak se vyvíjí produktivita práce a konkurenceschopnost.

* Teoreticky, když vzroste minimální mzda o padesát procent, máte pocit, že vzrostla stejně i produktivita práce?

Bohužel nevzrostla. Ale hrozí nebezpečí, že zvyšování minimální mzdy povede třeba k růstu mezd, který není zdravý a neodpovídá tomu, jak by mzdy měly opravdu reálně růst. Tady si někdo prostě jen představuje, že by mzdy měly být takové a takové. Ale to není dobře.

* Myslíte si, že se obraz podnikatele a živnostníka obecně zlepšil?

Opět to souvisí s politikou této vlády, která je pod tlakem odborů, jakkoliv slovně se třeba odbory hlásí k tomu, že třeba ani oni nemají nic proti poctivému podnikateli. V porevolučních letech jsme připustili u nás obraz podnikatele s bílými ponožkami a fialovým sakem. Ale i dnes se nemohu zbavit dojmu, že v naší zemi je obraz podnikatele u mnoha lidí spíše negativní.

* V jakém smyslu?

Ve smyslu člověka žijícího v blahobytu, který si stěžuje, ale vlastně je na tom docela dobře. Pořád má daleko vyšší životní úroveň než zaměstnaný člověk, kterého se snaží přidusit a občas se i vyhnout finančním a platebním povinnostem. Nezvyšuje mzdy a má se ve srovnání s těmi zaměstnanci zatraceně dobře. Přitom máme špatné zaměstnance – lépe řečeno spíš lidi, kteří ani nechtějí pracovat a zneužívají sociální dávky. Na druhé straně samozřejmě máme i podnikatele, kteří nejsou příliš odpovědní a v jejich vidění světa sociální odpovědnost a vztah k zaměstnanci hraje nízkou roli. To je také špatně. Ale kromě těchto extrémů na obou dvou stranách máme v této zemi obrovské množství poctivě pracujících lidí. A stejně tak velké množství poctivě fungujících podnikatelů. Jak jsem říkal také na Sněmu, tenhle obraz je nutno změnit už také proto, že řada podnikatelů nemá životní úroveň vyšší než spousta zaměstnanců.

* Co by nová vláda podle vás měla udělat v následujících čtyřech letech, aby zlepšila podnikání a podnikatelské prostředí v ČR?

Zvýšit přehlednost, to znamená, aby se podnikatelé lépe orientovali v zákonech a povinnostech, které si u nich stát vynucuje. Při respektování toho, že jsme členy EU, musíme zavádět legislativu, která k nám přichází z Bruselu, tak se minimálně snažit o zastavení nárůstu všech regulačních a dalších vyhlášek. To znamená spíš se snažit prostředí zjednodušovat, byť rozumím tomu, že každá vláda to bude mít v tomto směru obtížné. Vláda by dále neměla honit tolik zajců najednou, ale měla by si vytipovat hlavní priority.

* Mluvíme tedy také o průhlednosti a neprůhlednosti právního systému, ve kterém musí podnikatelé dnes a denně působit.

Přesně tak, na druhou stranu přes veškerou politiku vlády děkujeme politickým stranám, že podpořily Právní elektronický systém pro podnikatele. A hlavně, že vláda vydala k tomuto projektu Hospodářské komory nikoli kritické, jak si někteří ministerští úředníci přáli, ale neutrální stanovisko. PES byl předložen na jednání Parlamentu dokonce jako bod číslo jedna a zřejmě to byl vstřícný signál Hospodářské komoře. Tento bod se ve Sněmovně projednával to odpoledne, kdy na našem Sněmu probíhaly volby nového vedení. Musím tedy říct, že to vláda načasovala hezky a PES prošel v prvním čtení Parlamentu.

* Podnikatelům se daří. Nicméně jako ekonom víte, že takový růst nebudeme mít donekonečna. Poradíte, na co by se měli připravit?

Za prvé na vládu, která k nim bude snad vstřícnější. Za druhé, být připraveni na spíš silnější trhy, silnější poptávku, ovšem musí dále počítat s napětím na pracovním trhu. A musí být tedy připraveni i na to, že budou muset své zaměstnance lépe zaplatit. Připravit se také na, doufejme pozvolnou, ale stálou apreciaci koruny, jako to bylo třeba mezi lety 2001 až 2008. A protože jsme velmi otevřená ekonomika, spousta podnikatelů v té či oné podobě je navázána přímo nebo nepřímo na export. Měli by se ale také připravit i na posun v základních úrokových sazbách, to znamená i v tržních sazbách, protože nezůstanou tak nízké. A hlavně abychom dostali do našich výrob větší objem přidané hodnoty zpracováním.

* Jak by to mohli udělat? Existuje nějaký jednoduchý, elegantní způsob?

Ne, jednoduchý způsob neexistuje. Představy, že se tu teď nastartují granty financované z EU, kde každý projekt v rámci programu bude mít šestkrát zopakované slovo inovace, to prostě tak není. Za prvé pro aplikaci vědy a výzkumu musí mít výzkumníci i podnikatelé smysl, intuici, za druhé věda a výzkum musí být v

zemi organizovány tak, aby byly tlačeny do spolupráce s podnikateli. Musí tady být prostor, který nepodléhá tisícům byrokratických, administrativních a schvalovacích překážek. Souvisí to i s výraznými změnami ve vzdělávacím systému, který bude produkovat daleko kvalitnější lidi, tedy více technicky orientované, odborně zdatné absolventy. Nic proti školám s humanitním zaměřením, po roce 1989 bylo jasné, že jejich podíl na celkové produkci vysokoškolských absolventů musí vzrůst. Ale od revoluce uplyne na podzim 28 let, takže se situace trochu změnila a nyní se musíme orientovat především na kvalitní odborné technické vzdělání a na vysoké školy odborného matematického zaměření. *

***

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA BY MĚLA BÝT PROSPĚŠNÁ PRO OBĚ STRANY PRACOVNÍHO TRHU. POKUD VLÁDA PŘEREGULUJE PODMÍNKY PRO PODNIKÁNÍ, ZJISTÍME, ŽE TO NAKONEC DOPADNE ŠPATNĚ I PRO ZAMĚSTNANCE. PŘIPRAVME SE NA SILNĚJŠÍ TRHY, SILNĚJŠÍ POPTÁVKU A VĚTŠÍ NAPĚTÍ PRACOVNÍHO TRHU. VLADIMÍR DLOUHÝ PREZIDENT HOSPODÁŘSKÉ KOMORY ČR Vystudoval VŠE, v letech 1977–78 studoval na Katolické univerzitě v belgické Lovani a v letech 1980–82 absolvoval postgraduální studium matematické statistiky a pravděpodobnosti na Karlově univerzitě. Po ukončení studií pracoval jako vysokoškolský učitel na katedře ekonometrie VŠE, kde v roce 1983 obhájil kandidátskou disertační práci. V roce 1984 byl zakládajícím členem Prognostického ústavu ČSAV, kde se v roce 1988 stal náměstkem ředitele. Je členem rady ředitelů KSK Power Venture v Hyderabadu (Indie), skupiny mezinárodních poradců Rolls-Royce (Velká Británie), předsedou Dozorčí rady PSJ a. s. (ČR) a několika mezinárodních think-tanků, především Trilaterální komise, kde je viceprezidentem Evropské skupiny. Prezidentem Hospodářské komory české republiky byl zvolen v roce 2014, funkci letos obhájil. * 1977–89 a 2004–08: Vysokoškolský učitel na VŠE Praha, krátce též na MFF UK, člen vědecké rady Fakulty národohospodářské VŠE * 1989–92: Ministr hospodářství ČSFR * 1992–97: Ministr průmyslu a obchodu, poslanec a místopředseda ODA * Od roku 1997: Mezinárodní poradce investiční banky Goldman Sachs * Od roku 2000: Externí vyučující na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy; člen mezinárodního poradenského sboru Illinois Institute of Technology v Chicagu. * 2009–13: Člen Národní ekonomické rady vlády (NERV) * 2010–12: Členem Evropské poradenské skupiny výkonného ředitele Mezinárodního měnového fondu * 2012: Kandidatura na prezidenta ČR * Od roku 2015: Předseda International Chamber of Commerce (ICC)

Foto popis|

Patricie Strouhalová: Musím mít nad sebou bič

13.6.2017 Styl pro ženy str. 14 Osobnost
KLÁRA ŘÍHOVÁ

Chtěla být lékařkou – a možná ještě bude. Místo toho známe už čtvrt století její uklidňující alt z rozhlasu a o něco kratší dobu i usměvavou tvář s blondatým mikádem z obrazovky. Adrenalin zažívá při každém živém vstupu do éteru, nyní ve víkendovém Radiožurnálu a na Dvojce při Kávě o čtvrté, ale taky na lodi nebo v kuchyni. Vedle manžela a syna miluje psy a zahradu, nevdá jí spát v kempu ani být tři dny v soli. Prostě správná holka do nepohody.

* Kdy jste poprvé vkročila do Českého rozhlasu?

To vím úplně přesně: bylo to hned po mojí svatbě roku 1992 – měla jsem promoci i svatbu v jeden den. Ale vlastně už při škole jsem v rozhlase brigádničila – v Mikrofóru v šestém patře. Jako pubertáčka jsem tenhle pořad ráda poslouchala a bylo bezvadné, že jsem mohla začínat právě tam. Pokračovala jsem v ranním vysílání... a pak už to šlo ráz na ráz.

* Co se změnilo od dob vašich začátků, pořad vás moderování tak baví?

Změn bylo hodně. Už vím, že se určité momenty mohou pro moderátora překlopit v naprosté peklo. Takže čím jsem starší, tím jsem pokornější a víc dbám na přípravu. Takové to: Nějak to dopadne! už neplatí. A ukazuje se, že se to vyplácí. Mám obrovskou zkušenost z televize, kde jsem byla dvacet let, a když to srovnám, je pro mne rádio komornější, příjemnější, mám tam větší pocit zázemí. Moc ráda jsem se vrátila, jsem typ

člověka, na kterého velmi působí prostředí. Když dnes procházím starou budovou na Vinohradské, napadá mě, že tudy chodily ikony naší kultury a historie – a dělá mi to dobře.

* Obě jako novinářky víme, že dobrý a ještě k tomu živý rozhovor dá někdy makačku. Nevystřílela jste už všechny otázky?

Občas mě to napadne, hlavně když dělám rozhovor potřetí se stejným člověkem. Ideál ní je, když sedím s mužem nebo kamarádou a ptám se, co by je na něm zajímalo. To je dobré vodítko. Kolikrát mě udiví, že se ptají na momenty, o kterých myslím, že jsou notoricky známé. Někdy je překvapivě těžké povídat si s herci. Stává se, že si mě odmítají pustit k tělu. Pak to chce mít opravdu velkou přípravu, abych věděla, co všechno mají za sebou, a rozpovídala je. Hezky to řekl nedávno Jiří Bartoška, když se ho ptali, zda není nervózní při otvírání karlovarského festivalu. Odpověděl, že ano, protože se nemůže schovat za roli.

* Máte hranici soukromí, za niž nejdete?

Výhoda je, že se s hostem vidím chvíli před vysíláním a můžu si otipnout, v jaké je náladě, zjistit, zda je mu něco nepříjemné. Ale musíte to zkusit – a on vás buď pustí, nebo nepustí. Kdysi jsem jezdila na filmové festivaly a jednou jsem dělala rozhovor s Alanem Aldou. Měla jsem čtvrt hodiny a věděla, že se ho už na všechno ptali, prostě nuda. Začala jsem tím, zda používá stále stejnou barvu zubního kartáčku a jestli třídí odpad. Což ho tak pobavilo, že jsme si povídali půl hodiny.

* Nosíte v hlavě nějakou otázku, kterou jste nestihla nebo se neodvážila položit?

Nic mě nenapadá. Zjistila jsem, že je dobré ptát se na profesi, ale pak od ní úplně odstoupit a bavit se v osobní rovině, ptát se na pocity. U úspěšných lidí, kteří měli kdysi problémy v rodině, se ráda ptám, co by jim řekli dnes rodiče. Odpovědi bývají velmi otevřené a upřímné. Osvědčilo se to třeba u herce Víznera nebo režiséra Chauna. Ten použil důrazné slovo, řekl, že se na něj táta vy...al, což nepotřebovalo další komentář. Chce to nebát se dloubnout do míst, která nejsou úplně komfortní.

* A na co se ještě nikdo nezeptal vás – a vy byste o tom chtěla mluvit?

Nikdo se neptá na moje psy, což je mé oblíbené téma.

* Pořád s vámi žijí dvě fenky?

Jedna umřela. Dnes máme fenu a psa. Jezevčice Peggy povýšila do role starší a rozumnější a k ní jsme pořídili štěně australského ovčáka Daka. Je to obrovský rozdíl, ten skutečně poslechne a lze ho vycvičit. Zatímco jezevčice reaguje až za tři dny nebo jen naoko – a udělá si to stejně po svém. Dak ji trochu trápí, pořád ji hlídá, pase. Ale snad ho má ráda, protože mu dovolí spoustu věcí. A taky ho ledacos naučila, třeba norovat – když hrabe, vyštěká si ho a on jí běží pomáhat. Odnáší to samozřejmě zahrada... Což je druhá oblast, o které bych si chtěla povídat.

* Tak povídejte: narodila jste se se zelenými prsty?

Kdepak. Pravidelnou péči dávala zahradě maminka. Jako malou mě nutila pomáhat a já to úplně nenáviděla. Stejně jako lyžování, protože jsem z hor, z Jilemnice. Ale pak se naši přestěhovali do jižních Čech do domku s velkou zahradou – a přece nenechám mámu dít samotnou! Posléze jsme si i my pořídili dům ve Slapech... Dnes je pro mě zahradničení prima trávení volného času, neumím odpočívat s knížkou, čtu jen před spaním. Rada kamarádů mi volá o radu, protože si myslí, že všechno znám. Tak se snažím stále vzdělávat, abych je nezklamala. Jsem pyšná na své hortenzie a růže, které kvetou až do listopadu. Když jdou lidi okolo a obdivují je, pokaždé hrdě vykouknu, aby viděli, že patří ke mně. Mám i zeleninovou zahrádku. Přiznám se, že nesnáším plení (jako ještě větší zlo beru žehlení), ale zahrada si to zaslouží. A člověk by se měl trochu hýbat, že? Tak se trápím nad záhony. Ale ne furt. Až když vypadají příšerně a já se rozčillím – to pak makám na jeden záťah a večer umřu.

* Jak to bylo s tím lyžováním?

Běžky jsem přímo nenáviděla. Táta byl velký sportovec a já měla ob rok smutné Vánoce, protože jsem dostávala nové běžky. Sjezdovky táta neuznával – co je to za sport, když vás někde vyvezou a vy jenom sjedete dolů... To přece zvládnete i s běžkami. Takže jsem se spolu s manželem naučila sjezdovat až ve dvaadvaceti, protože nás k tomu donutil náš syn Martin. Nechtěla jsem, aby dopadl jako já, tak jsem se překonala.

* Bravo. Taky by mě zajímalo, proč vám rodiče dali krásné, ale neobvyklé jméno Patricie?

Jako dítě jsem se za to jméno styděla, přišlo mi nemoderní. Je za ním hezký rodinný příběh: když nás osvobodil generál Patton, jeden voják se zamiloval do sestry méj babičky Heleny, ta s ním otěhotněla, jenže on se musel vrátit. Po roce pro ni i mimino – strejdu Davida – přijel. Žijí v Kalifornii a traduje se, že když jsem se narodila, přála si teta, aby mne pojmenovali Patricie. Kdybych byla kluk, jmenovala bych se po strýčkovi David. U mladší sestry byl požadavek na Pamelu, ale to už mamka odmítla. Vyhrála Kateřina.

* Vzpomínáte ráda na dětství?

Jasně. Bylo úplně normální. Chodila jsem do miliónu kroužků, ale u ničeho jsem pořádně nevydržela. U Martina se teď vidím jako přes kopírák. Jediné, co mi zůstalo, je láska k volejbalu. Počítače nebyly, tak jsme pořád lítali venku. Vyrůstala jsem v klučičí partě, uměla jsem lézt po stromech, jezdit rychle na kole a motokárách, skákat ze skály do lomu, což jsme měli zakázané, lovit čolky, kouřit, nahánět krávy... No vesnice.

* To Martin asi nezažije.

Škoda. Je mu třináct a půl, už mě přerostl, nohu má pětačtyřicítku. Tuhle jsme jeli po čtrnácti dnech kupovat nové boty na tělocvik, protože mu z hodiny na hodinu byly malé. Já strašně ráda jezdím autem, ale jakmile jedu novou trasu, vždycky zabloudím. Tudiž jsem na Zličín jela jako na Chomutov a zpátky na Plzeň. Jsem prostě šílená, i s GPS odbočím na druhou stranu, pokud je to možné. Potřebuju, aby vedle někdo seděl, ideálně manžel, a radil mi.

* Většina žen jízdu s manželem nesnáší. Jak dlouho jste spolu?

Letos slavíme s Jirkou pětadvacet let, vdávala jsem se v třidvaceti. Poznali jsme se po listopadu 1989 ve studentských novinách Bulvár. Dělal tam grafi ka a já něco psala. Pochází z umělecké rodiny, otec je akademický malíř Zdeněk Strouhal. Jirka dělá televizního scénografa a zároveň je výtvarníkem na volné noze.

* Na dnešní poměry jste se vdávala brzo, můžete to doporučit?

Vzhledem k tomu, že jsem stejně dvanáct let čekala na dítě, bylo fakt vymodlené, tak nevím. Dnes, když mají mladí možnost studovat a cestovat, je to fajn. A nemusí se hned brát. Ovšem pokud spolu chtějí opravdu být, tak by se vzít měli. Nelíbí se mi, jak se lidi pořád rozcházejí a scházejí, dávají si od sebe pauzu..., to je hrozně jednoduché. V manželství si taková slova sakramentsky rozmyslíte, mají úplně jinou váhu pro komunikaci a vymezení si mantinelů, než když žijete na psí knížku a jen tak je plácnete. V každém vztahu se objeví zádrhely a komplikace, ale je škoda zahodit ho při první přeháňce. Vztah musíte budovat, pečovat o něj jako o kytku. Jinak uschne. V tom jsem staromilec.

* Čím zaléváte vaše manželství?

Dáváme si vzájemně obrovskou svobodu, respektujeme se ve svých profesích a vycházíme si vstříc. Je tam vlídná podpora a spousta společných koníčků – v poslední době loď. Nejdřív jsme si pořídili gumák, pak pidilod' a teď máme větší motorovou. Zvládli jsme řeku i moře, kde jsme párkrát až zírali, co dokáže živel. Letos mě čekají kapitánské zkoušky, věřím technice, ale pochopila jsem, že tenhle stroj nebudu nikdy dokonale ovládat. Musíte si prostě hledat něco společného, potřebujete vedle dítěte něco, co vás spojuje. U nás je výhoda, že manžel má ateliér doma, takže jsme hodně spolu. Je fajn spolu snídat, obědvat, večerfet, jít se psy, na loď... Udržíme tuhle naši partu v chodu. Stále je tam živé kamarádství.

* Já bych se možná trochu bála ponorky.

Když tak můžeme utéct na zahradu nebo někam jinam. Jirka navíc skvěle a rád vaří, takže se střídáme. Dělá rychlovky, různá masa, já zase zeleninu, snažíme se jíst pest ře. Klasiku, jako je svíčková, navařím dopředu na víkendy, kdy jsem v práci, aby kluci něco měli. Ale ne vždycky.

* Takže rodina nebrblá, že jste o víkendech pryč?

Oni jsou rádi. Dlouho spí, pak je vyštvoou psi, kteří chtějí ven. A já jsem ve tři zpátky doma. Stejně kdybych byla dopoledne s nimi, budu se točit v kuchyni.

* Uškubnete si čas jenom pro sebe?

Začala jsem kvůli zádům poctivě s jógou, ale teď to flákám. Pořád drží prim volejbal, hrajeme i beach, klidně třikrát týdně. Ale jako čas pro sebe beru i tu zahradu a vaření. Pokud nikam nespěchám, odpočinu si u toho. Ráda peču slané i sladké koláče. Nejdřív ovšem musím mít uklizeno. Čili začínám tím, že vytřu podlahu, pak vařím a nakonec zase vytřu... A taky mám dvě tři kamarádky od školy, s kterými se občas sejdeme a bavíme se o ničem a o všem.

* **Fakulta sociálních věd** pro vás kdysi byla jasná cesta?

Strašně jsem toužila být doktorka medicíny a dodnes to beru jako svoji prohru. A pohrávám si s myšlenkou, že budu-li mít víc času, zkusím ji studovat ještě teď. Tenkrát ji dělala kamarádka, a když mi ukázala ty metry knih v prváku, vyděsila mě. Jsem totiž líná a neuvěřitelně prokrastinuju. Takže jsem tam nešla z lenosti. Musím se do všeho nutit, potřebuju mít seznam úkolů a v něm odškrtnout. Když mám vyloženě volný den, plácám se od ničeho k ničemu a pak jsem naštvaná, že jsem ho promrhala. Musím mít nad sebou bič. Ale zpět: odjakživa jsem ráda psala, chodila na dramatické kroužky, recitace. A táta mi poradil, ať zkusím žurnalistiku.

* Nejste náhodou Vodnář?

Ne, jsem na rozhraní Vah a Štíra. O těch se říká, že celkem dobře procházejí životem. Taky si občas pomyslím, že jsem dítě štěstěny. Věřím, že mě nahoře někdo hlídá – možná táta, babička... Často tam kouknu a řeknu: Dík, to bylo dobrý. Ale někdy taky volám: Kdyby ses mohl kousnout do zadku a pomoci mi... Už párkrát se totiž stalo, že jsem se někam dohrabala a následoval šílený pád. Musela jsem znovu šplhat nahoru. Nemám to tak, že se tam udržím trvale. Třeba odchody z televize... Zatím se ale vždycky ukázalo, že to bylo pro dobro věci. Člověk se oklepal, zklidnil, ujasnil si, že v tomhle záprahu už ne.

* Proč jste vlastně zmizela z obrazovky? Byla jste přece dobrá, oblíbená...

Pochopila jsem, že vedení chce mít ve čtyřadvacítce v živém studiu, kde jsem dělala, nové tváře. Já už pro ně byla stará. Tak to nějak vyšlo. Nechtěla jsem čekat, až mi definitivně řeknou nazdar.

* Pamatuju, že jste při povodních roku 2002 stála jako vodníček na mostě Legií a informovala o situaci. Neodstonala jste to?

Naštěstí ne. Když jdu kolem, vždycky si na to vzpomenu. Byla to zkouška. Ale bezvadná. Zpravodajství se tvořilo z minuty na minutu, mělo drive, improvizaci, neuvěřitelný adrenalin. Byla jsem tam šest až osm hodin v kuse, zima jako blázen, ale lidi byli skvělí – nosili mi svačiny, čaj, kafe, horké kakao. Fungovala obrovská pospolitost. Hned potom jsem odjela k moři do Chorvatska, tam jsem se zase vyhrála.

* V rozhlase je jiný režim, jak si vůbec vybíráte osobnosti na rozhovory?

Důležitá je osoba dramaturga Martina Maška, který chystá hosta pro Lucii Výbornou a pro mne. Přinese nápad...

* Neperete se o ně s Lucíí?

Ani ne. Občas, když je u hosta časová vůle a může ve všední den i o víkendu, zeptám se, zda by nešel ke mně. Ale že bychom se kvůli tomu praly, to ne. Martin taky registruje, koho v tom kterém měsíci máme, aby se nepřemnožila stejná profese. A občas přinesu tip i já. Osobně mám nejbližší k výtvarnému umění, medicíně,

zahradní architektuře. Pak jsou ovšem různé technické obory, nad nimiž strávím dva dny, protože je musím nejdřív sama pochopit. Když mám někoho přes počítače, jsem úplně po smrti.

* Kdo vás naposled nabil energií, dal námět k přemýšlení?

Novinář Petr Třešňák, jeden ze strůjců natočení filmu Děti úplňku, což jsou rodiny s autistickými potomky. To bylo silné téma. Nebo zmíněný Igor Chaun: svého času byl brán jako nadějná nová vlna, dostal se na výsluní – a dobrovolně z něj odešel. Zajímalo mne, proč se stáhl. Otevřeně mluvil o potýkání se s alkoholem, hledání smyslu života, odjezdu za indiány do Amazonie... Z každého člověka si něco vezmete. Třeba zahradní architektka Jitka Trevíza říká, že bychom měli ctít každý starý strom a přemýšlet, jak to naši předci dělali, že se nám tady tak líbí. Vše má nějaký smysl a cílem by nemělo být mít okolí sterilní a líbivé jako z katalogů.

* Živé vysílání je obrovský adrenalin. Trpěla jste někdy trémou?

Tu mám pořád. Umím ale zastírací manévr, jako že se nic neděje a jsem naprosto nad věcí. Hodně lidí si proto myslí, že jsem namyšlená a sebejistá. Já si však strašně nevěřím a jsou momenty, kdy se úplně bojím jít do studia. Potřebuju tam být před vysíláním chvíli sama a soustředit myšlenky. Když se pak stane něco nepředvídaného – nepřijde vám do studia host nebo se spletou a posadí vám tam někoho jiného, nebo mu zkomolíte jméno – to jsou vtipné okamžiky, které musíte bleskově vyřešit. Je to boj o záchranu života a já ráda překonávám životní výzvy.

* Jaká byla největší mimo profesi?

Jako holka jsem si skočila na Mácháči bungee jumping, byla to pecka, bezvadný pocit. Stojí to za to, doporučuju! Ale největší výzva byla, že jsem nemohla mít dlouho dítě a řešila jsem, zda jít na umělé oplodnění, nebo dítě adoptovat. Pak to naštěstí zase někdo nahoře zařídil... Nebo jsem zažila poměrně velké komplikace s páteří – po prvé šlo o ošklivou autonehodu, trpěla jsem velkými bolestmi a zkracovali mi kostrč. Po šesti letech mě operovali znovu kvůli vyhrzlým plotýnkám. Dnes dělám všechno, i když bych neměla. Dokonce chodím dvakrát týdně do posilovny. Lákal by mě skok padákem, ale to už nedám. Ještě potřebuju doučit Martina bruslit na kanadách, kousek od nás jsou báječné stezky podél Vltavy.

* Na venkov jste se stěhovala právě s představou života v přírodě. Dost lidí se ale vrací. Vy nelitujete?

Ne. Jsem naprosto venkovský typ a už si život v Praze nedovedu představit. Vrátila bych se snad jen do vily na Ořechovce. Do paneláku, kde jsme začínali, nikdy. Cesta do práce mi trvá kolem padesáti minut. Ale pokud nás naláká nějaká kultura nebo oslava, vyrazíme bez problémů i večer, akorát losujeme, kdo bude řídit a kdo pít.

* Je Martin naladěný jako vy?

Teď je to s ním těžké, začíná puberta, obdo bí vzdoru, všichni jsme nejblbější, navíc je po mně zpupný, musí mít poslední slovo, i kdyby to mělo být jo nebo ne. Manžel vždycky říká: Martine, s maminkou se válka nevyhrává... Snažíme se ho vést, jako vedli rodiče nás, jenže technika je silnější. Lákají ho počítače, mobily. Místo aby se ve škole domluvili s kamarádem, že půjdou ven, píšou si. To mě může vzít čert. Naštěstí miluje Daka a chodí s ním často na hřiště nebo do lesa. Je taky šprýmař a podědil můj černý humor. Tuhle jsem přišla do jeho pokojíčku a konstatovala jsem, že tam má strašný bordel, ať kouká uklidit. Za dvě hodiny se objevil v mé pracovně u počítače a říká: Mami, máš na ploše hrozný bordel, měla by sis uklidit. To mě úplně odboural.

* Působíte pohodově, máte vůči sobě nějaké resty? Co byste si chtěla zkusit, změnit?

Asi už nic. Možná abych byla na Martina vyrovnanější – někdy jsem příliš přísná, pak si to vyčítám a hodně slevím. Ale mám sen: kamarádka se odstěhovala na ostrov Roatan, patřící k Hondurasu. Chtěla bych se za ní jet s rodinou podívat – a možná tam zkusit půl roku žít. Taky by mě lákalo vyrazit na nějakou opravdu dlouhou plavbu naší lodí. Ovšem s možností vrátit se, nepřestříhnout vazby... Nepotřebuju luxus, do komfortních hotelů by mě nikdo nedostal. Raději kempujeme. A na lodi si zvyknete, že máte barel vody na den, takže vydržíte tři dny v soli, fén taky nepotřebujete, necháte si akorát obarvit řasy – a je to.

***

Chodila jsem do miliónu kroužků, ale u ničeho jsem pořádně nevydržela. U Martina se teď vidím jako přes kopírák

V každém vztahu jsou zádrhely, ale je škoda zahodit ho při první přeháňce. Musíte o něj pečovat jako o kytku

Manžel vždycky říká: Martine, s maminkou se válka nevyhrává...

Foto autor| Foto Právo – Petr Horník

Foto autor| Foto archív Patricie Strouhalové

Foto autor| Foto archív Patricie Strouhalové (2)

Foto popis| „Na co se nikdo nezeptal mne? Na moje psy a zahradu!“

Foto popis| „Při rozhovoru je nejtěžší, když se dotyčný nechce otevřít. Může to být póza nebo stres. To zkrátka mlčím a čekám – jeden to zvedne, jeden musí začít mluvit. Přemýšlím pak samozřejmě i o tom, jak já působím na druhé...“

Foto popis| Na lodi se synem a psími miláčky je blaze. (vlevo). Ale i na rodinných výletech na souši.

První kolo parlamentních voleb ve Francii

12.6.2017 ČRo Radiožurnál str. 02 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Bezprecedentní pokošení tradičních politických stran a upevnění pozice prezidenta Emmanuela Macrona. Tak hodnotí komentátoři výsledek prvního kola parlamentních voleb ve Francii, které s převahou vyhrálo hnutí Vpřed!. Macronova strana, která vznikla teprve před rokem, získala přes 30 % hlasů. Tradiční konzervativní pravice si připsala 21,5 % a na třetí příčce se umístila nacionalistická Národní fronta s 13 % hlasů. Poražení konzervativci i socialisté teď varují před monopolem moci. Hostem publicistiky hlavních zpráv je Michel Perottino, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**, dobrý den.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Premiér Édouard Philippe už po oznámení odhadů slíbil voličům razantní reformy a prohlásil, že Francie je zpátky. Jaký signál tedy vyslali voliči? Co ten výsledek znamená pro pozici prezidenta Macrona?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak já tady mám trochu problém, protože nevím, jestli mám řešit signál, který vyslali voliči, nebo signál, který vyslali nevoliči. Musíme si nejdřív uvědomit, že volební neúčast byla velmi vysoká, to znamená přibližně 50 % volební neúčasti je v takovýchto volbách velmi, velmi netypické. Nicméně pokud bychom se zabývali jenom tím pozitivním signálem, to znamená tím, jak voliči volili nebo odvolili, tak samozřejmě strana, prezidentova strana nebo hnutí získalo poměrně, poměrně dobré, dobré výhledy na příští druhé kolo.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Právě o té nízké volební účasti jsem chtěla mluvit. Dorazila necelá polovina Francouzů. Kteří voliči se zdrželi? Přišli třeba voliči Marine Le Penové?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak tam se uvažuje o tom, že prakticky celý spektrum, celý politické spektrum bylo zasaženo vlastně demobilizací a že především samozřejmě někteří utrpěli víc, to znamená Národní fronta na jedné straně, socialisté hodně taky nebo taky třeba i umírněná pravice.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co je přimělo zůstat doma? Tedy ty voliče.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak, samozřejmě můžeme, můžeme spekulovat o tom, jestli to bylo hezké počasí, ale pokud, pokud budeme jako konzistentnější, tak musíme si uvědomit, že volební kampaň byla velmi, velmi netypická, taková nepřehledná. Když se podíváte třeba i na ty, na ty kandidáty, tak v mnoha případech nebylo úplně jasné, za koho dotyčný kandiduje. A obecně vlastně myslím si, že Francouzi nebo část Francouzů prostě vycházela z toho, že toto první kolo je natolik nepřehledné, že prostě nepudou volit. Uvidíme, jestli v druhém kole se tato situace změní.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Vůdce pravice v dosavadním parlamentu François Baroin vyzval k mobilizaci, která by zabránila soustředění moci v rukou jedné strany, pro koho je podle vás ten výsledek prvního kola tedy největším neúspěchem?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak největším neúspěchem je samozřejmě hlavně pro, pro pravici, respektive pro republikány. Tam se předpokládalo, původně samozřejmě se předpokládalo, že kandidát republikánů vyhraje prezidentské volby a následně získá, získá většinu v dolní, v dolní komoře. Situace je prakticky z tohoto hlediska katastrofou pro tuto stranu hlavně. Nicméně ta představa, že by se ta situace změnila, to znamená, že za týden voliči by volili nějak úplně jinak nebo že by, že by se otočila ta situace, tak to je podle mě poněkud, poněkud velmi teoretické.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Rozumím tomu tak, že tedy druhé kolo nemůže nic podstatného na těch výsledcích toho prvního kola změnit?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak hypoteticky samozřejmě se dá ještě hodně změnit, ale prakticky to bude velmi obtížné. Tady máme jenom tejdén na, na volební kampaň a vlastně korigovat tu, tu situaci bude velmi obtížné.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Mimochodem hrozí opravdu soustředění moci v rukou jediné strany, jak varoval právě François Baroin?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak, papírově, papírově asi ano ve smyslu ...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A prakticky?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Ve smyslu, že, že tato strana prostě bude mít asi kolem 400 poslanců z celkového počtu 577, což je obrovský kvantum, nicméně tady máme obrovský problém, protože co se týče vlastně analýzy toho výsledku, protože je to hnutí, který zatím ještě nemá, nemá konkrétní strukturu, není to organizace, která by dokázala vlastně stmelovat a jako jakoby zaručit minimální disciplínu poslanců. A tím pádem vlastně je tady do určité míry riziko,

že ty poslanci vlastně, obzvlášť, když jich bude tolik, že ty poslanci prostě budou neukáznění a že nakonec ta, ta většina bude jenom taková, taková skořápka, která se nebude dobře, dobře ovládat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ještě k Marine Le Penové, která by mohla poprvé usednout v Národním shromáždění, ona vyzvala k silné mobilizaci, může se jí něco takového podařit po tom neúspěchu v prezidentské volbě?

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Tak, neúspěch v prezidentské volbě je jedna věc, tady se řeší jenom jeden volební obvod, kde Le Penová je poměrně silná a může se stát skutečně, že, že se dostane do Národního shromáždění. Na druhé straně uvidíme, do jaké míry se její oponenti dokáží vlastně stmelit a hlasovat pro, pro protikandidáta, to znamená vyšachovat jí ze hry.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Michel Perottino, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**, díky za váš čas, na slyšenou.

Michel PEROTTINO, vedoucí katedry politologie na **Fakultě sociálních věd**

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Novým mluvčím Generali se stává Jan Marek

12.6.2017 personalista.com str. 00

„Honza představuje důležitou součásti našeho týmu, který se podílí na vnímání Generali jako moderní dynamické pojišťovny. Záleží nám totiž na tom, aby nám naši klienti a obchodní partneři rozuměli. V komunikaci se tak soustředíme na jednoduchost a srozumitelnost,“ říká Renata Werliková, ředitelka komunikace pojišťovny Generali.

brbr

Honza má za sebou praxi v médiích i na pozicích mluvčího a PR manažera. Pracoval mimo jiné jako redaktor Hospodářských novin nebo Světa motorů. Šest let byl manažerem PR a mluvčím České pojišťovny. Koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014. Další dva roky zastával roli tiskového mluvčího v pojišťovně Direct.

brbr

 src=http://obrazky.personalista.com/marek.png align=left

brbr

Do pojišťovnictví se Jan Marek vrací po krátkém angažmá v bankovním sektoru.

brbr

Absolvoval žurnalistiku a mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <http://www.personalista.com/lide-a-podniky/novym-mluvcim-general-se-stava-jan-marek.html>

Jak poznat kam směřovat zdroje?

12.6.2017 **Obec & finance** str. 62 **Sociální kapitál**

Vít Skála

I když se finanční situace menších obcí v posledních letech mírně zlepšila, každý starosta a zastupitelstvo neustále stojí před otázkou, kam omezené zdroje nasměřovat. Potřeb je vždy více než disponibilních peněz.

O základních principech strategického plánování psal časopis *Obec & finance* již několikrát. Např. v čísle 4/20161. Ovšem jak určit priority? Spoléhat na moudrost zastupitelů? Na to, která skupina obyvatel je hlasitější? Na prozíravost starosty? Dovolím si v tomto článku představit jeden z možných přístupů k hledání priorit, které jsou pro vaši obec opravdu zásadní.

Sociální kapitál přispívá k rozvoji lokalit

Prezentované poznatky vychází z realizovaného vědeckého výzkumu, který se zabýval měřením sociálního kapitálu na obecní úrovni. Sociální kapitál je stručně řečeno síť vztahů, kterými disponuje jedinec nebo určitá skupina. V našem případě starosta, jednotliví zastupitelé a obyvatelé obce.

Čím je tato síť větší, diverzifikovanější, tj. zahrnuje širší škálu kontaktů a důvěrnější vazby (mezijednotlivými kontakty je osobnější vztah), tím lépe. To je velmi zjednodušeně popsána teorie sociálního kapitálu, které se podrobně věnuje řada vědců. Za všechny uvádím americké profesory Jamese Colemana a Roberta Putnama. Zvláště knihy politologa Roberta Putnama zaujmou nejednoho hloubavého starostu.

Možná si říkáte, jakou má souvislost sociální kapitál s investičními prioritami obce? Větší, než by se mohlo zdát. Poznatky z rozvoje regionů v různých částech světa ukázaly, že sociální kapitál má pro pozitivní vývoj lokality obdobný význam jako finanční investice. V knize *Better Together* od Roberta Putnama jsou popsány případové studie, jak intenzivním směřováním aktivit do budování sociálního kapitálu došlo během několika let k proměně do té doby nebezpečných a pro život neatraktivních čtvrtí. Toto hledisko v souvislosti s investicemi používá např. také Světová banka.

Vliv sociálního kapitálu

Všimněte si, že pokud máte v obci pozitivně naladěné obyvatele, kteří rádi udělají něco navíc, jde vše lépe. Máte takovou zkušenost? Stejně tak, pokud máte ve svém okolí někoho, na koho se můžete obrátit o pomoc v případě otázek a nejasností, daří se problémy řešit rychleji. To vše je praktické využití sociálního kapitálu.

Vysoký sociální kapitál může snížit náklady na realizaci některých aktivit. A také dokáže zrychlit některé procesy. V obci, kde proti sobě stojí několik skupin, které si „nicnedarují," se vše realizuje podstatně hůře než tam, kde panuje atmosféra důvěry a vzájemné podpory. Do budování pozitivní atmosféry se tak vyplatí investovat.

Reciprocita je klíč

Jedním z atributů sociálního kapitálu je reciprocita. Tzn. pokud myslím jen na sebe, nezapojuji se do pomoci druhým, je dost pravděpodobné, že zůstanu sám, až budu potřebovat pomoc. Naopak ten starosta, který se aktivně účastní života v regionu, je vždy připraven sdílet své zkušenosti a rady s ostatními starosty, aktivně komunikuje s pracovníky příslušné obce s rozšířenou působností a zástupci kraje, nalezne v čase nouze pomoc. Možná máte ve svém okolí nějaké lidi, kteří vás jen vysávají. Pořád po vás něco chtějí a nikdy vám nic zpět nedají. A nemyslím teď občany - notorické stěžovatele. Že se vám nechce na požadavky těchto osob neustále reagovat? A že naopak rádi pomůžete tomu, kdo dříve nějak pomohl vám? Zařadte se mezi ty, kterým ostatní rádi pomohou. Tzn. nejdříve sami pomáhejte.

Ano, tento životní styl stojí nezanedbatelný čas a nikdo z nás nemá času nazbyt. Ovšem nejen teorie sociálního kapitálu, ale i praxe a poznatky z výzkumu v desítkách obcí v ČR potvrzují, že tam, kde starosta investuje svůj čas, obec se rozvíjí. A to i přes objektivní problémy, kterým daná obec čelí. Jako je například špatné dopravní spojení a větší vzdálenost od regionálního centra.

Jak zvýšit sociální kapitál?

Jak se může zvýšit cenný sociální kapitál? Je to trochu složitější než např. vložení peněz do opravy chodníků. Možná proto jsou aktivity na podporu sociálního kapitálu přehlíženy. Přitom budování sociálního kapitálu nemusí stát vůbec žádné finance. Naopak, za určitých okolností mohou finance sociální kapitál snižovat. Např. nahrazení dobrovolnické práce a sousedské výpomoci profesionalizací, může vést na jednu stranu k o něco rychlejšímu a kvalitnějšímu výsledku, ale ani to nemusí být pravidlem, na druhou stranu se sníží spolupráce mezi občany, nebudou dále rozvíjeny vztahy při společném díle. To může vést v konečném důsledku k ukončení některých tradic a ztráty nadšení některých neformálních leaderů. A co když pak na profesionální zajištění akcí již nebudou prostředky? Obnovovat ztracený kapitál je vždy nákladnější než udržovat a rozvíjet ten stávající.

Budování sociálního kapitálu se děje velmi praktickými kroky. Např. účast v regionálních uskupeních (mikroregion, místní akční skupina) nebudete brát pouze formálně, ale aktivně se zúčastníte všech jednání. A pokud budou hledáni spolupracovníci pro nějaký projekt, práci v orgánech, finanční výpomoc, zapojíte se, byť to v danou chvíli pro vás či vaši obec bude určitá práce a úsilí navíc. Pokud vás pracovníci ORP nebo kraje požádají o nějakou informaci, zpětnou vazbu, pozvou vás na nějaké jednání, zúčastníte se, byť byste v danou chvíli svůj čas raději strávili jinou činností. Je též vhodné účastnit se různých seminářů a konferencí, kde potkáváte lidi s podobnými problémy, jako máte vy. Využijte tuto příležitost k výměně kontaktů, neformálním hovorům. Nikdy nevíte, kdy se vám kontakt na jiného starostu, třeba z úplně jiného kraje, nebo na lektora či jiného účastníka, bude hodit. A nezapomínejte na reciprocitu. Ten, kdo hodně dává, v tomto případě zejména čas, znalosti a zkušenosti, také hodně dostává.

Investice do sociálního kapitálu

Takže jak poznat kam investovat? Pokud víte, že ve vaší obci moc velká soudržnost není, investujte do její budování. Podporujte místní nadšence, představitele aktivních občanských iniciativ. Může to být drobná finanční výpomoc, ovšem morální nebo materiální podpora často sehraje větší roli než finance. Zajistěte, aby se někdo ze zastupitelů zúčastnil výročních jednání těchto organizací, oceňte, jak si vážíte, že dotyční v obci působí. Samozřejmě je nutné být v tomto vyvážený a pokud máte tahounů více, podpořit všechny. Projevováním náklonnosti jen některým je právě to, co může sociální kapitál degradovat a další rozvoj obce zcela ochromit. Můžete jako obec některé společenské akce iniciovat. Jistěže se všichni obyvatelé nikdy nezapojí, ale čím větší diverzita společenských aktivit v obci bude, tím více obyvatel se v konečném součtu zapojí. A pokud víte, že ve vaší obci je sociální kapitál již hodně vysoký, pak můžete s klidným srdcem investovat do toho projektu, o který občané usilují. Pokud je možné na realizaci takového záměru využít evropské peníze, pak se vyplatí po nich sáhnout. Ušetříte tak své zdroje a zvládnete realizovat takových akcí více. Samozřejmě nesmíte podcenit přípravu a administrativu projektu, ale o tom se psalo v jiných článcích v dřívějších číslech tohoto časopisu. A odpovídající sociální kapitál starosty případně pověřeného zastupitele pomůže k tomu, abyste našli vhodné finanční zdroje a měli jste dostatečně ošetřena všechna relevantní rizika.

***

Nebojte se investovat do budování sociálního kapitálu!

1 Je strategické plánování jen pro velké? 4/2016, str. 56-58.

2 Výsledky této disertační práce byly publikovány v článku: Skála, Vít (2017). Vliv sociálního kapitálu na rozvojový potenciál venkovských obcí. Acta Politologica. Vol. 9, no. 2, pp. 40-56.

O autorovi| PhDr. Ing. Vít Skála, Ph.D. se dlouhodobě zabývá strategickým plánováním a rozvojem menších obcí. Vystudoval mimo jiné **Fakultu sociálních věd** UK, obor veřejná a sociální politika, kde obhájil disertační práci na téma Klasifikace venkovských obcí dle rozvojového potenciálu². Je předsedou MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka. Pravidelně publikuje na portálu Policy.eu.

Foto popis| Sociální kapitál v Kašavě - Vesnici roku 2016 je patrný z účasti občanů na stavění máje před obecním úřadem (foto1) i při slavnostních událostech (foto2) v obci

---

Sobotkův favorit Ludvík chce odejít z politiky

12.6.2017 Mladá fronta DNES str. 04 Z domova

Pavel Švec, Adéla Paclíková

Ministr zdravotnictví měl být jednou z hlavních tváří voleb, odstranila ho Praha

Sociální demokraté čtvrt roku před klíčovými volbami ztrácejí důležitou postavu, ministra zdravotnictví Miloslava Ludvíka – chráněnce premiéra.

Stranický plebiscit rozhodl, že lídrem kandidátky v Praze nebude. Sám Ludvík pak uvedl, že odejde i z pozice šéfa pražské buňky ČSSD a v podstatě úplně z politiky.

„Tady vyhrála určitá skupina, tady už bude v Praze rozhodovat někdo jiný,“ řekl Ludvík.

Přítom právě na téma zdravotnictví chtěli sociální demokraté voliče lákat. A Ludvíka chtěli představovat jako dlouholetého šéfa nemocnice, dnes viditelného ministra zdravotnictví. Ostatně vysnil si to i předseda Bohuslav Sobotka.

Ze souboje dvou stranických frakcí v české metropoli však vyšel vítězně Ludvíkův oponent, nynější náměstek pražské primátorky pro dopravu a řadový místopředseda ČSSD Petr Dolínek.

Bylo to těsné, zvítězil jen o pár hlasů z více než sedmi stovek (375 versus 361 hlasů).

„Je to další Sobotkova prohra,“ tvrdí politolog **Fakulty sociálních věd** UK Kamil Švec. „Je možné, že se tento výsledek promítne i do chování voličů, pro něž bude negativním signálem, že spor těch dvou neskončil nějakou dohodou – kdy si mohli rozdělit pozice na kandidátce – ale úplným odchodem jednoho z nich,“ míní Švec.

Mercedes versus trabant

Právě na dlouholetého šéfa největší tuzemské nemocnice a ministra, který měl Čechy oslovovat celostátními tématy, Sobotka sázel. Praha rozhodla jinak.

Proti vůli svého předsedy do čela postavila o dost méně známého mladíka. „To je volba mezi mercedesem a trabantem,“ komentoval již dříve vlivný sociální demokrat výběr mezi „mercedesem“ Ludvíkem a celostátně nepříliš známým Dolínkem.

Ludvík v Praze, kterou roky ovládala skupina zejména kolem nynějšího náměstka ministra vnitra Petra Hulinského, někdejšího radního pro dopravu Karla Březiny a nynějšího europoslance Miroslava Pocheho, nikdy neoplýval příliš silnou pozicí. Mimochodem Dolínek pak právě z této skupiny, i přes různé názorové nuance, vzešel.

Část spolustraníků Ludvíka ve vedení pražského regionu držela jen z pragmatických důvodů.

Nejdřív haškovci, pak posty

Obecně Praha – kde sociální demokracii naposledy volila necelá šestina Pražanů – nebyla ani tradičním spojencem Bohuslava Sobotky. Právě naopak. Řadila se spíše ke straně jeho rivala Michala Haška.

Časem se však ledacos změnilo. Nakonec Praha sehrála pro Sobotku důležitou roli i na nedávném sjezdu ČSSD, kde byl znovuzvolen do funkce předsedy strany. A Dolínek jejím místopředsedou.

Jako jednička ČSSD při sněmovních volbách v Praze se Dolínek postaví silným hráčům: Karlu Schwarzenbergovi (TOP 09), Martinu Stropnickému (ANO), Janě Černochové (ODS) či Petru Gazdíkovi (STAN).

***

Petr Dolínek Vyšachoval ministra

Petr Dolínek (35) je náměstkem pražské primátorky. Zastupitelem Prahy je od roku 2010. Do ČSSD vstoupil v roce 1999 a později se stal předsedou Mladých sociálních demokratů. Letos v březnu byl zvolen řadovým místopředsedou celostátní ČSSD.

Foto autor| Foto: František Vlček, MAFRA

Foto popis| Kandidátka Miloslav Ludvík (na snímku) oznámil, že odejde z politiky. V politice ale zůstává Lenka Teska Arnoštová, Ludvíkova chráněnka, kvůli které se vlastně spor o pražskou kandidátku rozhořel. Ta je nyní na třetí pozici.

Mayová: Konzervativci jako jediní dokáží zajistit brexit

12.6.2017 euroskop.cz str. 00 Členské státy

Euroskop

Britská premiérka Theresa Mayová v pátek řekla, že konzervativci jsou jedinou stranou schopnou vytvořit vládu, která je s to zajistit brexit, a to navzdory tomu, že nezískali ve čtvrtěčních volbách parlamentní většinu. Mayová zopakovala, že je odhodlána dál vládnout a že brzy vytvoří nový vládní kabinet. Předseda Evropské rady Donald Tusk upozornil Mayovou, že při jednání o brexitu není času nazbyt.

Z celkem 650 míst v Dolní sněmovně jich konzervativci obsadí 318, labouristé 262, liberální demokraté 12, skotští nacionalisté 35 a zbylé menší strany 23. Konzervativci sice volby vyhráli, ale ztráta většiny v Dolní sněmovně je přinutila hledat spojence, které vidí v severoirských unionistech.

Mayová se rozhodla sestavit vládu navzdory tomu, že hned po oznámení odhadů po uzavření volebních místností čelila výzvám k rezignaci. Vyzval ji k ní třeba i předseda opozičních labouristů Jeremy Corbyn, kterého řada analytiků považuje za skutečného vítěze voleb.

"Jelikož jsme stranou, která získala nejvíce křesel a nejvíce hlasů, jsme jedinou stranou, která je schopna vytvořit vládu," uvedla podle agentury Reuters Mayová v prohlášení pro média. Podle ní její vláda představuje jistotu, že do vyjednávání s Bruselům o britském odchodu z Evropské unie lze jít s vypracovaným plánem.

Konzervativní straně se v předčasných volbách nepodařilo získat potřebnou většinu 326 z celkových 650 křesel v Dolní sněmovně. Mayové tak nevyšel její plán zajistit si pro jednání o brexitu silnější pozici, naopak ztratila 13 křesel. Zdroj dat: ČTK

Skotská národní strana i UKIP si pohoršily

Výsledek hlasování je nemilým překvapením nejen pro konzervativce, ale i pro Skotskou národní stranu (SNP), která oproti volbám v roce 2015 přišla o 19 křesel v parlamentu. Skotská premiérka Nicola Sturgeonová to označila za zklamání a přiznala, že roli hrála i otázka referenda o nezávislosti. Hlasy na úkor nacionalistů totiž získaly strany, které chtějí zachovat jednotu Spojeného království. Mayová podle ní ale ve volbách přišla o veškerou autoritu a důvěryhodnost.

Předseda Liberálních demokratů Tim Farron, jehož strana si ziskem 12 křesel oproti roku 2015 o tři místa polepšila, v pátek vyzval, aby se další jednání o brexitu odložila. Předseda Strany nezávislosti Spojeného království (UKIP) Paul Nuttall rezignoval poté, co jeho protievropská strana neobdržela ve volbách ani jeden mandát.

Britská libra se v reakci na překvapivě slabý výsledek konzervativců propadla vůči dolaru až o 2,5 procenta na téměř dvouměsíční minimum. Později část ztrát smazala a krátce před polednem vykazovala pokles 1,7 procenta na 1,2727 USD. Investoři se obávají, že výsledek voleb vyvolá politický chaos a zkomplikuje jednání o britském odchodu z EU. Akcie předních britských podniků však posilují, protože pokles libry je příznivý pro jejich zahraniční aktivity.

Není jasné, kdy začnou jednání o brexitu

Předseda Evropské rady Donald Tusk v pátek upozornil Mayovou, že při jednání o brexitu není času nazbyt. Připustil, že po britských volbách není zřejmé, kdy tyto rozhovory začnou, jasný je podle něj ale termín jejich ukončení. Tusk zároveň varoval před tím, aby se strany rozešly bez dohody. Podle šéfa Evropské komise Jeana-Claudea Junckera je jeho tým připraven jednat o brexitu okamžitě. Juncker věří, že výsledky voleb nebudou jednání zdržovat.

Vyjednaváč EU pro brexit Michel Barnier uvedl, že rozhovory s Brity by měly začít ve chvíli, kdy bude Londýn připraven. Zástupce europarlamentu pro brexit Guy Verhofstadt označil volby za britský vlastní gól, který brexitové rozhovory zkomplikuje.

Výsledky voleb by mohly vést k měkčímu brexitu

Ztráta parlamentní většiny bude možná znamenat změkčení podmínek, se kterými ostrovní země jde do jednání. Kabinet Mayové dosud dával najevo, že je zastáncem takzvaného tvrdého brexitu, tedy rezolutního přetrhání vazeb s EU.

"Mayová si sice dojednala podporu Demokratické unionistické strany (DUP), která získala deset křesel. Jedním z volebních bodů kampaně této strany ale bylo, aby Severní Irsko mělo zajištěno specifické postavení v jednáních o brexitu, což příliš nekoresponduje s tvrdým brexitem," řekla ČTK politoložka Zuzana Kasáková z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity.

Změkčení postoje by podle ní bylo dobré, protože volby prokázaly, že voliči si nepřejí tak tvrdý brexit, jak Mayová navrhla. Naopak voliči dali najevo, že některé vazby na EU chtějí zachovat.

URL| <https://www.euroskop.cz/9003/29163/clanek/mayova-konzervativci-jako-jedini-dokazi-zajistit-brexit/>

Na internetu nevyřešíte vše. A taky to stojí hodně peněz

12.6.2017 Marketing & Media str. 19 Agenda

Jiří Hořčica

Marek Stránský

Naše branže je platově konkurenceschopná. Problém je, že v řadě firem na pozici marketingových ředitelů sedí juniornější lidé, kteří mají menší rozpočty a malou svobodu něco dělat," říká o současném PR Marek Stránský, managing partner naší největší agentury AMI Communications.

* Jsme téměř v polovině roku 2017. Co jej z pohledu PR branže nejlépe charakterizuje? A kde vidíte její budoucnost?

Jsou velké rozdíly v tom, co se na trhu děje. Málo se kultivuje, jen víc přibyla módní slova on - line a digitál a v mnoha firmách, kde dřív seděli marketingoví ředitelé, jsou juniornější lidé. Ti mají menší rozpočty a malou svobodu něco dělat. Příhoda ze začátku roku je hodně bizarní. Firma kotovaná na burzách po nás chtěla na tiskovou konferenci připravit chlebíčky doma, aby ušetřila na občerstvení. Ten požadavek může svou absurditou soupeřit s některými tématy netflixového seriálu Black Mirror.

* Nic pozitivního?

Pozitivní naopak je, že se rozšiřuje počet firem, které začínají komunikovat a mají také zajímavá témata. Takže jsem optimistický, protože PR má díky tomu, že pracujeme s kvalitním obsahem, pořád velmi dobrou pozici. Navíc témata týkající se zdraví, životního prostředí, bezpečnosti spotřebitele a mnohá další bez PR řešit nelze.

* Nedávno jste založili svoji samostatnou digitální divizi. Jak se AMI Digital podílí na obratu firmy a jaký tam očekáváte vývoj?

AMI Digital za první čtvrtletí roku roste meziročně přibližně o 45 procent, což je v pořádku. Ale pozor, my jsme byli první z velkých PR agentur, které v tomto segmentu začaly působit, AMI Digital byla vyčleněna jako samostatná firma až dlouho po tom. Umíme vytvářet obsah, ale dobře si uvědomujeme komplexnost komunikace a víme, že na internetu se nedá vyřešit vše, a pokud ano, stejně to stojí hodně peněz.

* Na webu uvádíte, že jste partnerem sítě Edelman. V poslední době se v branži vede diskuse o přínosnosti příslušenství k mezinárodním sítím. Jaké to má pro vás praktické přínosy?

V roce 1998 jsem měl za úkol vybrat pro AMI partnera. Měl jsem zkušenost s tím, jak u Michala Donatha propojoval klienty Burson - Marsteller. Tak už to ale v žádné síti nefunguje. Edelman je dnes světová jednička a je hodně inovativní, ale klienti v rámci sítě tvoří tak pět procent našeho obratu. Je fajn být součástí mezinárodní sítě, ale PR založené na tom, že jsou v síti, podle mě dnes dělají v ČR jen malé agentury. Edelman například vůbec nechápal, jak je možné, že jsme na tak malém trhu tak velcí, jak můžeme mít na tak malém trhu 90 lidí a jak propracovaně máme některé procesy nastavené. Ale co se týká know - how, je Edelman dnes na špičce. Příkladem je třeba výzkum Edelman Trust Barometer.

* Podle PR experta Paula Holmese „fake news - a snahy narušit integritu skutečných zpravodajských organizací - ohrožují i PR, protože narušují i jeho důvěryhodnost“. Sdílette tento názor?

Fake news je módní slovo, ale asi ano. Horší než fake news je však spíš to, kdo média vlastní. Protože pokud média ztratí důvěryhodnost, otevírá se prostor právě pro fake news.

* Co AMI a předvolební kampaně?

Každý rozumný člověk, který má větší agenturu a klienty, které nechce ztratit, tyto kampaně nemůže dělat. Máme 70 klientů. Co bychom jim asi tak řekli? Na druhou stranu, když se někdo snaží proslavit a udělat si jméno, určitě do toho jít může. Ale musí to být někdo, kdo nemá moc co ztratit.

* Je státní správa už relevantním partnerem pro PR agentury? Vidíte nějaké konkrétní výsledky toho, že se APRA stala partnerem iniciativy Férový tendr?

Nikdy nebyla a myslím, že ani nebude. APRA moc nesleduji. Před lety jsme udělali velkou chybu a nechali odejít Michala Donatha a EMC a hlavně jsme se na to jako vlastníci těch velkých agentur trochu vykašlali, protože to je časově náročné. Na druhou stranu, jak znám současného předsedu její výkonné rady Honzu Kučmáše, dělá maximum možného, aby se obor kultivoval a fungoval lépe.

* Ale třeba v Británii je veřejný sektor významným klientem PR agentur. Proč to nejde u nás?

Británie má nejrozvinutější trh v Evropě s velkou tradicí komunikace státní správy. U nás se dnes spíš bude někdo bát komunikační kampaň vyhlásit, protože za to bude médií a politiky kritizován. Nebo vznikne úchylné zadání postavené na ceně a vyhraje taková, za kterou se nic kvalitního udělat nedá, a ty peníze se ve finále opět vynaloží neefektivně. Je to takový začarovaný kruh.

* Na pracovním trhu je nedostatek kvalifikovaných lidí. Jak se s tím vyrovnává AMI? Je PR platově konkurenceschopné?

Je to složitější a platí to možná spíš pro juniorní pozice. Je ale hodně lidí, kteří chtějí změnu a po letech v korporacích je pro ně agentura zajímavá. Dává jim volnost v mnoha ohledech. Martin Žabka a Vladan Crha jsou toho u nás příkladem. Pracovali ve velkých korporacích na seniorních pozicích a dnes jsem moc rád, že jsou v AMI. Vlastně i Honza Kučmáš k nám přišel z Eurotelu. Takže odpověď na další část otázky je, že PR konkurenceschopné je.

***

Marek Stránský

managing partner, AMI Communications

Vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Od roku 1995 byl ve firmě Burson - Marsteller. Od prosince 1998 působí v AMI Communications, kde pracuje pro klienty v oblasti zdravotnictví, IT a telekomunikací a FMCG. Zaměřuje se především na korporátní a krizovou komunikaci a strategické poradenství. Je předsedou představenstva AMI Communications Group SE a největším akcionářem skupiny AMI Communications.

Foto autor| Foto: AMI Communications

Foto popis|

Francouzi volí parlament

11.6.2017 ČT 24 str. 01 21:05 Horizont

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Před hodinou Francie uzavřela poslední volební místnosti a podle prvních odhadů se zdá, že si prezident Emmanuel Macron může oddechnout. Jeho strana totiž v prvním kole parlamentních voleb zabodovala. Macronovi se tak pomalu otevírá cesta k prosazování jeho plánů, hlasování sleduje také náš zpravodaj Petr Zavadil. Jeho reportáž z jihu Francie.

Petr ZAVADIL, redaktor

Na prosazení svého jména i tváře male Caroline pouhých pár týdnů, mladou advokátku řada lidí v její rodné Nice poprvé uviděla v televizi během debaty, kdy Emmanuel Macron, který se tehdy teprve ucházel o prezidentský úřad, oznámil, že si ji vybral jako kandidátku. Od té doby mladá žena jezdí z jedné akce na druhou, aby se lidem vryla do paměti.

Caroline REVERSOVÁ, kandidátka za Republiku v pohybu, Nice

Místo toho, abych bránila svoje klienty před soudem, budu teď bránit svoje spoluobčany u státních institucí a doufám, že i v parlamentu.

Petr ZAVADIL, redaktor

Jih Francie je na víc bašta pravice, všichni stávající poslanci za tento region jsou konzervativci, mimo jiné i proto, že zdejší voliči vždycky slyšeli na bezpečnostní témata, a to ještě před loňským atentátem tady na Anglické promenádě. Caroline ve svém volebním okrsku stojí proti jednomu z nejznámějších pravicových poslanců. Éric Ciotti zastupuje Nice už deset let a chce třetí mandát. Není divu, že jejich setkání je spíš vlažné.

Caroline REVERSOVÁ, kandidátka za Republiku v pohybu, Nice

Je to volební okrsek, ve kterém bydlím, kde žiji, kde moje děti chodí do školy, kde pracuji. Takže je to i můj okrsek.

Petr ZAVADIL, redaktor

Mladá advokátka si uvědomuje, že pro obyvatele Nice je bezpečnost prvořadou starostí a že pokud chce uspět, musí být v tomto ohledu velmi přesvědčivá. Na meetinzích o tématu mluví často.

Caroline REVERSOVÁ, kandidátka za Republiku v pohybu, Nice

Navrhujeme, tedy Emmanuel Macron to navrhuje, zrekrutovat dalších sedm a půl tisíce policistů a dva a půl tisíce četníků. Je to nezbytné!

Petr ZAVADIL, redaktor

Macron slíbil Francouzům také obnovu politiky. Jednatřicetiletá advokátka, která ještě před měsícem neměla žádné politické zkušenosti, může tento slib naplnit dokonale. Podle všeho by mohla pravici o jednu z jejich bašt skutečně připravit. Petr Zavadil, Česká televize, Nice.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

A autora reportáže a našeho zpravodaje ve Francii Petra Zavadila už vítám ve vysílání. Petře, úspěch Macronovy strany, ale také vůbec nejhorší voličská účast přinejmenším za posledních deset let, jak uvádí francouzské ministerstvo vnitra, proč se to stalo?

Petr ZAVADIL, zpravodaj ČT, Paříž, Francie

Dobry večer. Těch důvodů velice nízké účasti skutečně je nepochybně více. Jeden z nich je tradiční, zkrátka v těch parlamentních volbách, které tady ve Francii přicházejí vždycky těsně po prezidentských, chodí volit méně lidí, protože to považují pouze jenom za jakési potvrzení toho výsledku voleb prezidentských. Letos jsou samozřejmě ale ty důvody mnohem četnější. Jeden z nich by možná mohl být i ten, že dnes tady ve Francii bylo opravdu mimořádně krásné počasí a spousta voličů nakonec místo do volebních místností zamířili na pláže nebo k bazénům, ale co je mnohem důležitější, tak především předvolební kampaň byla, byla velmi špatná, byla téměř neslyšitelná. Voliči moc nevěděli, o jakých tématech se vlastně v té kampani mluví a další věc, která sehrála svou roli, je ta, že se přihlásilo opravdu velké množství kandidátů, téměř osm tisíc na pět set sedmdesát sedm poslaneckých křesel, v některých volebních obvodech se o to jedno křeslo ucházelo až 30 lidí, z toho

třeba 3 nebo 4 se hlásili k jedné a té samé straně, takže zkrátka lidé z toho měli tak trochu zmatek a rozhodli se, že své rozhodnutí ponechají až na to druhé kolo. Každopádně výsledek toho dnešního prvního kola, byť s velmi nízkou účastí je takový, že hnutí Emmanuela Macrona zvítězilo opravdu velmi přesvědčivě a jeho vyhlídky na to kolo druhé jsou ještě výrazně lepší, alespoň tedy z pohledu prezidenta Macrona, protože to vypadá, že by v tom ve francouzském parlamentu měl získat skutečně naprostou většinu. Mluví se až o čtyřech stech čtyřiceti pěti křeslech z těch pěti set sedmdesáti sedmi.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Jak jsi říkal, zájem o to kandidovat byl velký a ono by se dalo i říct, že kdo se vlastně nedostal do Elysejského paláce, tak se pokoušel dostat do Bourbonnského paláce, což je tedy místo, kde sídlí Národní shromáždění. Jak si vedli například Marine Le Penová nebo Jean-Luc Mélenchon?

Petr ZAVADIL, zpravodaj ČT, Paříž, Francie

Tito dva politici se skutečně pokusili v těchto parlamentních volbách o jakousi odvetu za porážku, kterou utrhli v prezidentských volbách. Co se týče celkových čísel, tak se jim to rozhodně nepodařilo. Jedním z poselství toho dnešního hlasování je takové, že populistické krajní strany získaly ještě méně hlasů, než jejich tedy jednotliví prezidentské kandidáti minulý měsíc. Mélenchonovo hnutí získalo pouhých jedenáct procent, zatímco on v prvním kole prezidentské volby něco kolem devatenácti, Národní fronta Marine Le Penová dnes třináct procent, v prezidentské volbě se dokonce dostala do druhého kola, takže jejich strany skutečně neuspěly. Oni osobně naopak zřejmě ano, Jean-Luc Mélenchon kandidoval na jihu ve městě Marseille, tam se zatím stále ještě hlasy počítají, ale vypadá to, že by měl do druhého kola postoupit z prvního místa. Marine Le Penová už vystoupila na veřejnosti a oznámila, že jednoznačně postupuje do druhého kola z prvního místa, kde získala v tomto prvním kole čtyřicet pět procent hlasů, zatímco druhá postupující soupeřka z hnutí Emmanuela Macrona pouhých dvacet, takže je dost pravděpodobné, že Marine Le Penová se tentokrát do francouzského parlamentu dostane.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Tolik Petr Zavadil, děkuji za tvůj pohled. A mým hostem ve vysílání je Michel Perottino z **fakulty sociálních věd**, politolog. Jak moc může s parlamentními volbami zahýbat to druhé kolo?

Michal PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Já si myslím, že moc zahýbat to nebude, že se spíše potvrdí to, kolik vlastně dostalo Macronovo hnutí v prvním kole, to znamená, kolem těch třiceti nebo třiceti dvou procent a že se spíše podaří vlastně dostat, dostat většinu, absolutní většinu v Národním shromáždění.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Znamená to, že je kohabitace už zažehnána? Jenom připomeňme, že to je tedy situace, kdy prezident a většina v Národním shromáždění jsou z opačného politického tábora.

Michal PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Tak zatím se zdá, že formálně kohabitace nebude ve smyslu, že prezident dostane většinu v Národním shromáždění, tedy v dolní komoře. Nicméně bude mít proti sobě nejspíš většinu v horní komoře a velká vlastně neznámá je, jak bude vypadat ta většina. Ono se poukazuje na to, že čím větší bude, tím větší bude problém vlastně jí ukočírovat, to znamená, získat disciplínu od všech poslanců a umožnit vlastně vládě vládnout tak, jak, jak to nařizuje prezident republiky a například jeden z velkých, velkých otazníků visí nad tím, kolik tam bude nových, nových poslanců. Může se zdát, že to bude velmi pozitivní krok, že se obmění vlastně politická elita, na druhé straně musíme si uvědomit to, že lidi, kteří přicházejí, kteří jsou noví v takovém prostředí, tak budou potřebovat několik měsíců než se tam začnou orientovat na několik ještě víc měsíců, než začnou efektivně pracovat. Což může taky vlastně nabádat k tomu, že během několika prvních měsíců většina, prezidentova většina bude spíše, spíše loajální. Co bude potom, je velká, velká otázka.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Macronova strana zaznamenala velký úspěch, to už je v tuto chvíli, myslím, z těchto odhadů jasné, ale přesto druhé kolo by to mohlo změnit, pokud by tedy nakonec ta většina, většina získána nebyla. Jaké ty sem rýsovaly možnosti?

Michal PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Tak pokud, pokud by šlo volit hodně lidí, respektive pokud by voliči se znovu mobilizovali, tak by to mohlo samozřejmě teoreticky zamíchat kartami a teoreticky, hypoteticky by se mohlo stát, že prezident nedostane v dolní komoře většinu. Nezdá se to zatím být reálné, ale teoreticky to možné samozřejmě je. V takovém případě bychom se spíše dostali do té situace té kohabitace, případně do situace, která není úplně ani kohabitací, ani v uvozovkách normální, kdy vlastně prezident republiky bude mít vůči sobě nebo proti sobě vlastně rozdrobenou většinu v dolní komoře.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Národní fronta slavila návrat do Národního shromáždění v roce 2012 a, ale jejím kandidátům zpravidla vlastně zlomí vaz to druhé kolo v případě, v případě parlamentních voleb. Jak to ale vidíte letos? Protože letos vlastně Národní fronta mimořádně boduje.

Michal PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Tak letos je situace trošičku odlišná od roku 2012, například tím, kolik lidí nepřišlo volit. Tím pádem se sníží počet takzvaných /nesrozumitelných/ voleb, kdy do druhého kola postupují nebo můžou postoupit tři kandidáti, což by mohlo vlastně hrát spíše pro, pro Národní frontu. Další věc je, že Národní fronta obecně, když se podíváte na výsledky Národní fronty, tak Národní fronta vždycky pokulhává za svým lídrem, to znamená, že Jean-Marie Le Pen, následně Marine Le Penová měli vždycky víc, víc hlasů, než strana a tohle to samozřejmě hraje ještě větší roli v poslaneckých volbách, kdy ten lídr vlastně nehraje tu hlavní roli a je tam vlastně ten mezičlánek toho kandidáta. A stává se poměrně často, že ten kandidát Národní fronty není známý, není to úplně, řekněme, člověk, který dokáže v tom, v tom prostředí té kampaně získat body, a tak dále, takže Národní fronta obecně vzato, je oslabená zejména v poslaneckých volbách a další věc, která, která samozřejmě může hrát důležitou roli, jak se k tomu postaví ostatní strany, to znamená, jestli dojde k použití takzvané republikánské disciplíny, kdy ostatní všichni kandidáti řeknou: Volte proti Národní frontě, volte pro kandidáta X.

Kateřina ETRYCHOVÁ, moderátorka

Tolik Michel Perottino, politolog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji, že jste přijal naše pozvání.

Michal PEROTTINO, vedoucí katedry politologie, Institut politologických studií, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Děkuji za pozvání.

Zapomenutý příběh pěšáka disentu

10.6.2017 Lidové noviny str. 15 Česká pozice
LUBOŠ ŠVEC

Střet 20leté Lilian Landové se Státní bezpečností a bývalým režimem skončil sebevraždou v noci z 25. na 26. června 1979

Na podzim 1977 napsal folkový zpěvák Jaroslav Hutka fejeton Poprava květin o pronásledování a vyloučení Lilian Landové ze Socialistického svazu mládeže, aniž by tušil, jak ukončí svůj život studentka, kterou poznal na vlastních koncertech na konci roku 1976. Její disidentství bylo tehdy teprve na počátku a po dvou a půl roce vyústilo v tragédii.

Lilian Landová studovala od roku 1974 na prestižním gymnáziu Arabská na Červeném Vrchu v Praze 6. Navzdory normalizaci nebyla atmosféra na škole špatná, ale často protichůdná. Gymnaziální studenti pocházeli z prominentních stranických rodin i postižených po sovětské okupaci Československa v roce 1968 a vyučovali zde vyloučení z komunistické strany a vyhození ze zaměstnání.

Na gymnáziu vznikl neformální okruh studentů, kteří si půjčovali neoficiální literaturu, přepisovali knihy či chodili na koncerty alternativní hudby. Mezi ně patřila i Lilian Landová, která využila své činnosti v Socialistickém svazu mládeže (SSM), aby v lednu 1977 mohl na gymnáziu koncertovat folkový zpěvák Jaroslav Hutka.

Koncert Jaroslava Hutky

Landová navštěvovala Hutkovy koncerty a znala se s ním osobně, proto ho navrhla jako náhradu za původně pozvaného písničkáře Vladimíra Mertu. Nebyl to záskok na poslední chvíli, změna nastala už v prosinci 1976 a vedení SSM i školy ji schválilo. Jaroslav Hutka v té době navzdory rostoucímu tlaku režimu stále mohl veřejně koncertovat, vyšly mu dvě gramofonové desky a několik singlů. Dokonce dostával hlasy v anketě Zlatý slavík o nejpoupatnějšího zpěváka.

Jeho popularitu u mládeže však režim považoval za ohrožení a po útoku na underground se Státní bezpečnost (StB) snažila zabránit v činnosti folkovému sdružení Šafrán a s ním spojeným písničkářům, a proto byl od podzimu 1976 Hutka jedním z jejích hlavních cílů. Na rozdíl od undergroundu byly koncerty folkových zpěváků legální, přístupné širší veřejnosti, a proto měli větší vliv na mládež. Hutkův koncert se pod hlavičkou SSM odehrál 23. ledna 1977 odpoledne v zaplněné jídelně gymnázia aměl skvělou atmosféru. Tehdejší studentka posledního ročníku Bečková vzpomíná:

„Za sebe musím říct, že skutečnost, že v naší školní jídelně vystupuje Jaroslav Hutka, pro mne byla trochu jako zjevení. Na večery Šafránu, které se konaly pravidelně, snad dokonce každý týden, nejprve v Baráček rychtě a později v sále v Čáslavské ulici na Vinohradech, jsem totiž pravidelně chodila přibližně od druhého ročníku, znala jsem velmi dobře repertoár Hutky, Lutky, Mertu, Nose, Veita, Třešňáka a možná s nimi vystupoval ještě někdo jiný, na koho si nevzpomínám.

Byla to oáza necenzurovaného vystupování, kde zejména Hutka volně promlouval mezi písničkami s velkým množstvím narážek na současné poměry, a na to všechno jsme jako publikum cíhali a hltali to. O to neuvěřitelnější pro mě byla zvěst, že Hutka vystoupí ve školní jídelně naší školy. Jak přesně k tomu došlo a jak se podařilo Lilian získat svolení od vedení školy, bohužel nevím ani netuším. Nicméně to spojení neregulovaného volnomyšlenkářství s prostředím rigidního gymnázia na mě působilo na jedné straně jako neuvěřitelný zázrak, ale na druhé jako divný omyl.

Na průběh si detailně nevzpomínám, byl to klasický Hutkův koncert, písničky propojené povídkám, na jehož obsah si bohužel taky nevzpomínám. Trochu se mi vybavuje ale pocit křeče, že jsem tam seděla v takovém jako střehu a čekala, co se bude vlastně dít, protože ty okolnosti pro mne, která jsem Hutkova vystoupení jako divačka a posluchačka velmi dobře znala, byly mimořádně nezvyklé. Koncert, pokud si vzpomínám, proběhl ale klidně a tradičně, i se zpívajícím publikem.“

Zdařilá obhajoba

Jaroslav Hutka zpíval a hovořil v jinotajích a dvojsmyslech, na což publikum reagovalo smíchem. Koncert by byl stejný jako ostatní, kdyby se jej nezúčastnil prominentní student, který jej udal svému otci, tehdejšímu ministrovi kultury Milanu Klusákovi, jenž záležitost rozvířil. Ministerstvo školství poslalo na gymnázium inspekci, která prověřovala jeho činnost. Pedagogická rada gymnázia neměla zájem o skandál a podle zprávy nespokojené StB se snažila věc „ututlat“.

Na podzim 1977 se situace vyostřila a postup vůči neposlušné studentce Landové vstoupil do dalšího stadia kvůli její akci na podporu Jaroslava Hutky – na chmelové brigádě v září 1977 nasbírala 75 podpisů pod petici ministrovi kultury a odeslala ji – a organizování koncertu bylo jejím dalším proviněním. Souběžnou petici Socialistického svazu mládeže proti neutronové bombě pak zesměšnila natolik, že skončila fiaskem, a nespokojený svazácký funkcionář udal Landovou Státní bezpečnosti, jež na ni na začátku listopadu 1977 založila svazek Studentka a začala ji vyšetřovat.

V témže měsíci zasáhl proti Landové jak Socialistický svaz mládeže, tak škola – měla dostat trojku z chování a být podmíněčně vyloučena, protože má špatný vliv na spolužáky. Problémem bylo, že nebyla pasivním členem SSM – na gymnáziu dokonce vydávala školní časopis. A nebylo možné jí ani vytknout neúčast na brigádách, oslavách Prvního máje ani jiných oficiálních akcích. Její převaha se pak projevila při obhajobě

před tribunálem, složeným z funkcionářů Okresního výboru (OV) SSM, základní organizace (ZO) SSM a vedení školy.

SSM měl s StB spolupracovat na řešení protispolečenské činnosti mládeže na základě stanov z roku 1975. V rozhovoru s příslušníkem StB vyslaným na školu těsně před Vánoci 1977 ředitelka gymnázia prohlásila: „Na schůzi, kde měla být vyloučena ze SSM, se Landová dostavila velmi dobře připravena a svou argumentací a rychlými reakcemi na okamžitou situaci daleko předčila i soudruhy z OV SSM, kteří jí v některých fázích svou argumentací ‚nesahali ani po kotníky‘. Tímto si na svou stranu získala mnoho přívrženců, kteří se ‚správně zorientovali až po vystoupení vedení školy‘.“

Svědectví ředitelky bylo nechtěnou poctou inteligenci a argumentačním schopnostem osmnáctileté dívky ubránit se přesile funkcionářů Socialistického svazu mládeže.

Oportunismus, nikoli ideje

Zanedlouho po obhajobě Landové před funkcionáři SSM hlasovala ZO SSM. „Správné“ orientace studentů se nedosahovalo přesvědčováním, ale hrozbou postihem a důsledky pro další kariéru – nedoporučením ke studiu na vysoké škole. Tato hrozba byla klíčová – každý chtěl dokončit střední školu a většina studentů na gymnáziu chtěla pokračovat vysokoškolským studiem. Neúčast ve formální organizaci SSM i z tehdejšího hlediska nemusela být trestem, ale vyloučení, zanesené v kádrových materiálech, znemožňovalo studium na vysoké škole.

Landové však hrozili vyloučením kvůli špatnému vlivu na spolužáky i ze středoškolského studia. Nezletilí studenti rozhodovali o své spolužačce, přičemž podléhali nátlaku a manipulaci – oni, a nikoli vyšší orgány SSM nebo vedení školy museli podle stanov Landovou ostrakizovat. Před hlasováním, na něž dohlíželo vedení školy, se nediskutovalo, ale studenti byli postaveni před hotovou věc a proces se odehrál velmi rychle.

Funkcionáři nemuseli zasahovat, vše bylo podle příkazů, a kdyby se Landovou nepodařilo vyloučit, bylo připraveno náhradní řešení – byla by převedena do jiné ZO SSM a tam vyloučena, což se nestalo. Většinu humanitní třídy tvořily apolitické studentky nebo z prorežimních rodin, pro něž nebylo hlasování problémem. Nepřemýšlely o něm a příkaz mechanicky splnily, jak se vyžadovalo. I přítelkyně Landové musely ohnout své svědomí a podřídit se.

Totalitní režimní máme v rovině politiky, manipulace mas, likvidace politické opozice, hierarchie příkazů a poslušnosti. V případě Lilian Landové hierarchie příkazů sestoupila na nejnižší úroveň, a to mládeže, nedospělých studentů přinucených ke společenské likvidaci spolužáky. Jako by se vracela padesátá léta se svou kritikou a odsuzováním.

Rozdíl spočíval v tom, že o své pravdě nebyli přesvědčeni ani školní funkcionáři SSM, když Landové předem potají vysvětlovali, proč ji musejí vyloučit. Strůjci mršakačství byli v padesátých letech přesvědčení svazáci a straníci, nyní však studenti, kteří věděli, že „císař je nahý“ a postrádá ideovou legitimitu. Motivací byl oportunismus, nikoli ideje.

Závadová osoba

Na začátku prosince 1977 byla Lilian Landová převedena na gymnázium v Přípotočnici, kde neměla přátele, stěžovala si na odcizenost od nových spolužáků a prostředí, nicméně zde v červnu 1978 odmaturovala. Spojení s přáteli na gymnáziu Arabská sice zůstalo nepřerušeno, ale bylo podstatně ztíženo.

Státní bezpečnost na konci roku 1978 zhodnotila své „preventivně rozkladné opatření jako účinné“, ale Landová nadále jezdila na akce undergroundu v severních Čechách, hrála amatérsky divadlo, udržovala vztahy s básnířkou Věrou Jirousovou a rodinou Němcových či navštěvovala bytové semináře u filozofa Julia Tomina. Těžce ji zasáhlo, když StB po několikaletém pronásledování přinutila v říjnu 1978 k emigraci jejího přítele Jaroslava Hutku.

V říjnu 1978 Landová podepsala Chartu 77, po čemž StB oživila její sledování. Několikrát ji vyslýchala a zařadila do kategorie „závadových“ osob – zaměření výsledků se změnilo z profylaktického na zpravodajské. Poslední ostrý výslech absolvovala v polovině května 1979 po udání svého šéfa Bedřicha Procházky a současně člena Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, když byla plavčicí na koupališti Džbán v Šárce. Ten 16. května 1979 nahlásil, že stavební dělníci ji zaslechli prohlásit, že „chartisti udělají v Praze v nočních hodinách binec“ – noční jízdu na kolech Prahou z Haštalského náměstí do Šárky.

Mělo jít spíše o recesistickou akci zakončenou piknikem, jejíž dopad by byl zanedbatelný. Nadnesené prohlášení, nerozvážně vyřčené před svědky a možná i jimi zkreslené, však mělo fatální důsledky. Reakce StB byla okamžitá – zatkla Landovou přímo na koupališti. V Bartolomějské ulici ji pak vyslýchali, obvinili z pobuřování a umístili do cely předběžného zadržení.

Státní bezpečnost přisuzovala akci větší význam, než mohla mít. Pozatýkala a odvezla k výsledku všechny účastníky, kteří se večer sjeli na kolech na Haštalské náměstí. Akce tím nabyla komických rysů – podezřelý byl každý mladý člověk na kole v okolí Haštalského náměstí Revoluční ulice.

Vyšetřování bez ohledu na zanedbatelné provinění mělo především zastrašit. Cílem nebylo zjistit nová fakta, ale ponížít a psychicky Landovou zlomit, vnutit jí, že StB ví o každém jejím kroku, aby zanechala protirežimní činnosti mezi mládeží. Tento zákrok již nelze hodnotit jako „profylaktický“ proti mládeži, ale jako tvrdý proti závadové osobě.

Citová labilita

Po propuštění se Lilian Landová psychicky zhroutila, což umocnil nedostatek zázemí, podpory, snad i zklamání z partnerského vztahu. Pod jejím rázným vystupováním se skrývalo osamění, nezralost a hledání zakotvení. Rozdala nic netušícím přátelům a známým malé dárky a v noci z 25. na 26. června 1979 si doma pustila plyn. V raném dětství ve Žďáru nad Sázavou její otec spáchal sebevraždu a možná že z nestabilní rodiny vyplývala i citová labilita Landové – vědomí, že dobrovolné ukončení života může být krajním řešením.

Příběh Lilian Landové vypovídá o osamělém pěšákovi disentu, jenž jde se svými ideály mládí spontánně, naivně i přímočaře proti normalizaci. Střet s bezpečnostním aparátem, jenž systematicky eliminoval politickou opozici, skončil i kvůli jejím osobním problémům pro mladou, v rozhodující chvíli však osamělou rebelku Lilian Landovou tragicky.

***

V případě Lilian Landové hierarchie příkazů sestoupila na nejnižší úroveň mladých studentů přinucených k její společenské likvidaci. Jako by se vracela padesátá léta se svou kritikou a odsuzováním.

Lilian Landová * Narodila se 17. dubna 1959 v Praze. * V letech 1974 až 1977 navštěvovala pražské gymnázium Arabská. * Na tomto gymnáziu uspořádala 23. ledna 1977 koncert folkového zpěváka Jaroslava Hutky. * Státní bezpečnost na ni 2. listopadu 1977 založila svazek Studentka. * Ze Socialistického svazu mládeže byla vyloučena 15. listopadu 1977. * Byla přinucena přestoupit na gymnázium Přípotoční v Praze, které navštěvovala od 7. prosince 1977, a v červnu 1978 zde maturovala. * Účastnila se „podzemních“ bytových seminářů. * Podepsala Chartu 77, její podpis byl zveřejněn 10. října 1978. * Dne 16. května 1979 byla zadržena na 48 hodin a obviněna z pobuřování. * V noci z 25. na 26. června 1979 spáchala sebevraždu.

O autorovi| LUBOŠ ŠVEC, historik Autor působí v Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK
Foto autor| ILLUSTRACE RICHARD CORTÉS

Předsedou nacionalistické a euroskeptické Strany Finů byl zvolen Jussi Halla-aho

10.6.2017 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Předsedou nacionalistické a euroskeptické Strany Finů byl dnes zvolen stoupenec tvrdé linie Jussi Halla-aho. Podle agentury Reuters to může ohrozit současnou vládní koalici, v níž má radikální strana i post ministra zahraničí. Pán Halla-aho prosazuje vystoupení Finska z Evropské unie a na sjezdu řekl, že zatlačí na koaliční partnery, aby souhlasili se zpřízn..., zpřísněním imigrační politiky. Pohrozil taky možným odchodem své strany z vlády. Předčasné volby jsou ale nepravděpodobné, poznamenala agentura Reuters. Halla-aho proslul řadou kontroverzních výroků na adresu imigrantů, ale například i Řeků zmítaných dluhovou krizí. Vyslovil se třeba pro zavedení trestu za záchranu uprchlíků ve Středozemním moři, protože podle něj tato praxe jen povzbuzuje další imigraci z Evropy do Evropy, z Afriky do Evropy. Mým hostem je teď Barbora Skálová, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Já vás zdravím, dobrý den.

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Dobrý den.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak, řekněte, prosím, tady ten nový šéf finských nacionalistů je výrazně ostřejší, než co dosud Finsko znalo, a je ostřejší i v porovnání třeba s Le Penovou?

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
No, určitě je výrazně ostřejší, než dosud byli Finové zvyklí, protože on vlastně vystřídal svého předchůdce Tima Soiniho, zakladatele té Strany Finů, který on, který se vlastně prezentoval takovej, jako taková umírněná síla jako v rámci toho národoveckého hnutí, řekněme, Fin..., ve Finsku. A Jussi Halla-aho právě hrál takovou tu roli toho, toho zlého muže, který právě přesně se proslavil opravdu velmi kontroverzními a vlastně před tím výroky a před tím, než vstoupil do politiky, tak on byl opravdu jako zcela explicitní rasista a xenofob a homofob a opravdu je teda jako ne..., nekonečnou zásobárnou jako velmi kontroverzních výroků. Takže on vlastně v té straně právě hrál roli tady toho zlého, ne..., nesmlouvavého muže. A teď vlastně teda když se stal předsedou té strany, tak samozřejmě ten profil té strany a asi celé vládní koalice se zřejmě dost podstatně mění.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Tak, on se změní buď vlivem toho, že se ta většinová středová parta jí přizpůsobí, anebo že řekne taky, tudy cesta nevede, ne? To je taky možnost.

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
No, já vlastně teďko, když jsem sledovala ty, ty, ty bezprostřední reakce vlastně politiků, vládních politiků, poté, co bylo vyhlášeno teda, že, že Jussi Halla-aho vlastně vyhrál hned, hned v prvním kole, tak to, to, to vítězství bylo poměrně drtivé, tak já teda úplně nesdílím tu, tu, ten předpoklad agentury Reuters, že ty předčasné volby jsou nepravděpodobné. Jako z těch reakcí, které jsem teďko četla, z těch nejčerstvějších, tak zejména teda ta koaliční strana, což je vlastně jedna z těch vládních stran, právě celá finská pravicová strana, tak ta vlastně jako pro, pro tu je Halla-aho jako velmi, velmi jako nepřijatelný teda nějaký jako vládní kolega, takže já teda to nepovažuji za úplně nepravděpodobný. Tam je teda ještě jeden, jedna varianta, že, že premiér Sipilä by se pokusil sestavit novou vládu s, se sociální demokracií, sociální demokracie je v současné době mimo vládu, ale je teda podle, podle průzkumů je teď třetí nejsilnější stranou, takže, že by mohl, mohl by zkusit teda sestavit stranu jako se sociální demokracií a ti, ti sta..., ti praví Finové nebo ta Strana Finů by teda z vlády odešla. A teprve pokud by se to nepovedlo, tak je teda varianta i těch, těch předčasných voleb. Ale je teda pravda, že ...

Barbora TACHECÍ, moderátorka

A řekněte mně, pardon, mohu vám, mohu vám do toho vstoupit? Mě by docela zajímalo jenom, jestli ten nový šéf finských nacionalistů je srovnatelný s Marine Le Pen třeba, anebo je ostřejší než Marine Le Pen, abychom si to vůbec do..., dokázali představit?

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Jo. No, tak já teda úplně nejsem odborník na francouzskou politiku, ale co, co vím jako běžnej konzument teda médií, tak si myslím, že Halla-aho je mnohem ostřejší než Marine Le Pen. Já si myslím, že Marine Le Pen jako v rámci té národní fronty je ještě, patří spíš k tomu jakoby umírněnějšímu křídlu, nebo aspoň se tak snažila jako prezentovat před prezidentskými volbami. A ten Halla-aho je opravdu teda jako velmi, velmi ostrý a v podstatě otevřeně, otevřeně xenofobní a otevřeně rasistický politik.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

A teď mně, a teď mně prosím řekněte, kdyby bylo jenom na něm, tak jak by si představoval, že by finská imigrační politika měla vypadat?

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
No, on, on v podstatě, jako kdyby bylo jenom na něm, tak on by v podstatě imigrační politiku zrušil. Jo? On si myslí, že vlastně jako přistěhovalectví, přistěhovalectví by vůbec do Finska nemělo teda jako proudit, přistěhovalectví. Že on je, on je opravdu jako i ideologicky vlastně proti, proti míchání kultur, on, on je protimultikulturní teda a tvrdí vlastně, že, že do Evropy by vůbec žádní přistěhovalectví přicházet neměli, protože to míchání kultur prostě má, má negativní následky na, na evropskou kulturu. Takže pokud by bylo jenom na něm, tak předpokládám, že on by teda imigraci do Finska zcela, zcela zastavil.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Zcela zastavil. A řekněte mně prosím, jestli si myslíte, že skutečně ostřejší protiimigrační politiku se mu podaří v tuto chvíli ve Finsku prosadit? Protože tady se málo ví o tom, jestli Finsko je vlastně skutečně předchozími vlnami imigračními nějak vážně postiženo nebo ne. Kolik tam vlastně těch uprchlíků v tuto chvíli je?

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Jo. Finsko tou poslední přistěhovaleckou vlnou, já teda nechci úplně říkat postiženo, že by bylo postiženo, ale tak rozhodně se to nedá srovnat se sousedním Švédskem, kde samozřejmě těch, těch přistěhovalectví jsou, je, je mnohonásobně víc. Do Finska za poslední dva roky přišlo zhruba asi 37 tisíc žadatelů o azyl, a z toho zhruba třetina teda ten azyl dostala, nebo tu mezinárodní ochranu dostalo. A tam největší počet teda těch, těch přistěhovalectví je z Iráku, z Afghánistánu a ze Sýrie. No, Fino..., vlastně do Finska ty, ty přistěhovalecké vlny příliš nemířily, protože finská imigrační politika je vlastně poměrně přísná, už od 90. let. Finové přijali poměrně velkou, velkou přistěhovaleckou vlnu ze Somálska, když byla vlastně do začátku 90. let válka v Somálsku, takže od té doby ve Finsku žije poměrně velká somálská menšina, ale jinak vlastně těch uprchlíků tam, samozřejmě zase ve srovnání s Českou republikou tam těch uprchlíků přichází mnohem víc, ale jsou to teda jako jednotky tisíc, jo. Nejsou to třeba statisíce. Takže zase teď to je nějaký, že by tam byl jako nějaký velký problém s uprchlíky, to tam rozhodně není. Rozhodně to není srovnatelné teda se Švédskem nebo třeba s Německem. Takže je to taková jakoby středně, středně oblíbená země. Takže, a pokud bych měla teda odpovědět na vaši otázku, já si nemyslím, že by Halla-aho, že by se mu podařilo teda nějakým způsobem jako prosadit nějaké opravdu velmi přísné omezení té, té imigrace. Ono se to těm pravým Finům vlastně moc ani nepovedlo..., nepovedlo, dosud teda v tom jejich dvouletém angažmá vládním, Finsko sice zpřísnilo zákon o slučování rodin, to znamená, že už není tak jednoduché do Finska přijít za, za nějakým svým příbuzným, ale jinak vlastně ta imigrační politika zůstává víceméně stejná, a, a těm pravým Finům se jako nepodařilo prosadit ty zásadní /souzvuk hlasů/.

Barbora TACHECÍ, moderátorka

Děkuju. Barbora Skálová, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, byla mým hostem. Paní Skálová, moc vám děkuju.

Barbora SKÁLOVÁ, katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Taky děkuju. Na shledanou.

Osud Lidic se stal symbolem nacistické hrůzovlády

10.6.2017 novinky.cz str. 00 Věda a školy

fš

Před 75 lety, přesně 10. června 1942 vyhladili nacisté obec Lidice na Kladensku. Tragédii v místě původní obce připomíná památník, na jehož místě se v den smutného výročí koná od ranních hodin pietní vzpomínka.

„Příběh Lidic je tak významný a světoznámý možná právě proto, že se z něj říšská propaganda pokusila udělat exemplární příklad pro všechny budoucí protivníky. Měl odstrašovat a působit preventivně. Poselství mělo být jednoznačné: každý, kdo se nám postaví, bude zahuben. Včetně své rodiny,“ napsal Novinkám mediální historik Jakub Končelík, děkan **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze.

Právě proto bylo podle něj i informační pokrytí akce nebývale silné. Na rozdíl od ostatních zvěstev právě o Lidicích se svět měl dozvědět.

„A proto příběh Lidic dodnes rezonuje. Měl veliký, mnohaletý náskok. O Lidicích se svět dozvěděl ještě v průběhu války, stal se z nich symbol válečných hrůz ještě předtím, než svět poznal pravou tvář a opravdový rozměr zrudlosti masového vyhlazování,“ vysvětlil.

Pomník dětských obětí

FOTO: Petr Horník, Právo

Likvidace Lidic představuje největší jednorázovou exekuci Čechů na českém území ve 20. století.

V noci na 10. května 1942 byla obec obklíčena příslušníky gestapa a policie. Celkem 173 mužů a chlapců starších 15 let bylo nahnáno do Horákova statku, na jehož zahradě byli zastřeleni. Popravu symbolicky vykonali příslušníci pořádkových jednotek z Heydrichova rodného města Halle nad Sálou.

Lidické ženy, celkem jich bylo 196, byly převezeny do tělocvičny kladenské reálky. Jejich další cesta vedla do koncentračního tábora v Ravensbrücku. Děti byly, kromě několika vybraných na poněmčení, zavražděny plynem ve vyhlazovacím táboře v Chelmnu. Celkový počet lidických obětí je 340.

Nacisté nechali Lidice do slova a do písmene srovnat se zemí. Domy byly nejprve vypáleny a obvodové zdi, které odolaly plamenům, byly odstřeleny trhavinami. Stejný osud potkal i dominantu obce, kostel sv. Martina. Drancování neušel ani hřbitov, na němž došlo k vyzvedávání rakví z hrobů a k ničení náhrobních kamenů.

Změněn byl i terén, včetně zasypání rybníka či posunutí koryta potoka. Denně bylo proto v obci nasazeno i několik set pracovníků Říšské pracovní služby. Vymazání Lidic z mapy jim trvalo půl druhého roku.

Jen záminka...

Na počátku tragického příběhu byl dopis, v němž se jistý Josef Říha snažil ukončit mimomanželský vztah s dělnicí Annou Maruščákovou. Aby před svou milou neztratil tvář, stylizoval se pisatel do role odbojáře, jenž musí kvůli své činnosti zmizet. Řízením osudu se list dostal do rukou majitele továrny a starosty Slaného Jaroslava Pály, který jej obratem předal kladenskému gestapu.

Při výslechu se Maruščáková zmínila, že se jí její milenec Říha jednou ptal, zda zná rodinu Horákových z Lidic. Když dostal kladnou odpověď, požádal Maruščákovou, aby Horákovým vyřídila, že jejich syn Pepík je zdrav a že se mu daří dobře. Jak gestapo zjistilo, sloužil Josef Horák spolu s dalším lidickým rodákem, Josefem Stříbrným, v Britském královském letectvu.

Vyšetřovatelům se tak nabízela hypotéza, zda Josef Horák nebyl jedním ze účastníků atentátu na zatupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, který byl proveden 27. května 1942 v Praze. Heydrich následkům zranění podlehl 4. června. (celá zpráva]

Jozef Gabčík

FOTO: ČTK

Jan Kubiš

FOTO: ČTK

Domovní prohlídky ani výslechy však neodhalily nic, co by zmíněnou domněnku potvrzovalo. Kromě nejasného dopisu milence tak gestapo nemělo v ruce nic, co by spojovalo Lidice s atentátem na Heydricha. Přesto z Berlína přišel rozkaz: vymažte Lidice z mapy!

Pohled na místo, kde stály Lidice.

FOTO: Petr Horník, Právo

Vědecký pracovník Historického ústavu Akademie věd ČR Vojtěch Kyncl, specializující se mimo jiné na druhou světovou válku, Novinkám poskytl, co roku 1945 vypověděl jediný přeživší český svědek dění v Horákově statku Jiří Tůma:

„Ve stáji nás bylo asi třicet. Německá hlídka stála venku těsně u dveří. Asi o čtvrté hodině nás vyvedli na dvůr stejně jako všechny ostatní lidické muže držené ve sklepě. Zde nás postavili do několika řad před obytnou budovu statku. Statek sám byl ze všech stran zajištěn strážemi s kulomety.

Potom Němci, kteří stáli na pavlači obytného stavení, vyvolávali jména mužů. Když se vyvolaný ozval, zjišťovali dotazem po rodných datech jeho totožnost, načež byl odveden zpět do sklepa. Když byl sklep už přeplněn, byli vyvolaní odváděni do dříve zmíněné stáje.

Nyní však zůstali, aniž jejich jména byla vyvolána, stáli na dvoře muži z té části sídliště, která katastrálně náležela k Makotřasům. Tito mužové sdělili Němcům, že jsou obyvateli domků na konci sídliště, které patří do Makotřas. Němci sepsali tyto muže do zvláštního seznamu a dali je odvésti mezi ostatní lidické muže.

Nyní jsem zůstal na dvoře sám a byl jsem dotázán, kdo jsem a odkud pocházím. Řekl jsem, že moje trvalé bydliště jsou Makotřasy a udal jsem úmyslně chybně od skutečnosti, že jsem jel přes Lidice na kole do práce, přičemž jsem byl zadržen hlídkou, která mne odvedla do Horákova statku. Na tuto výpověď jsem byl odveden na silnici, když věc byla hlášena nějakému vyššímu příslušníku policie nebo SS, který rozkázal, že mohu být propuštěn. Už po cestě domů jsem slyšel výstřely, také později jsme v Makotřasech slyšeli další výstřely, ale to jsem netušil, že lidičtí mužové jsou v Lidicích popraveni.”

Srovnání počtu obyvatel

Po ukončení války se zpět do vlasti vrátilo 143 lidických žen, po dvouletém pátrání i 17 dětí. Před masakrem tam žilo 503 obyvatel.

Po válce byla středočeská obec obnovena, stavba prvních domů započala v květnu 1948. Z pietních důvodů ale byly postaveny nedaleko původní lokality. V současnosti mají Lidice podle údajů na stránkách obecního úřadu 515 obyvatel. Odpovídá to tedy stavu před vypuknutím válečného konfliktu.

Zde stál kostel sv. Martina v Lidicích.

FOTO: Radek Plavecký, Právo

Příklad i varování

Za zločiny v Lidicích byla potrestána řada zločinců, K. H. Frankem a Kurtem Daluegem počínaje, přes členy kladenského gestapa, až po řidiče plynového vozu v Chelmnu Gustava Laabse, jenž zplýnoval lidické děti.

„Lidice jsou příkladem a varováním všem obyvatelům naší země, aby vnímali hodnoty demokracie a především lidství. Vyhlazená vesnice ukazuje, jak málo stačilo, aby bylo zničeno i vše ostatní, co pro nás mělo hodnotu. Nacisté vraždou mužů a dětí zavraždili budoucnost celé obce. Vzpomínka na válečný zločin v Lidicích tak není o hrdinství, ale o bezmoci,“ uzavřel Kyncl.

URL| <https://www.novinky.cz/veda-skoly/440389-osud-lidic-se-stal-symbolem-nacisticke-hruzovlady.html>

Z TWITTERU

9.6.2017 Hospodářské noviny str. 06 Události

V červnu 2017 je Kreml znepokojen možností vstupu Ukrajiny do NATO, čemuž na jaře 2014 zabránil anexí Krymu.

@MichaelRomancov

Michael Romancov, politický geograf působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Foto popis|

Británie po volbách

9.6.2017 ČRo Radiožurnál str. 01 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Už za několik desítek minut se britská konzervativní premiérka Theresa Mayová vydá do Buckinghamského paláce, kde požádá královnu Alžbětu II., aby ji pověřila sestavením nové vlády. Nevyslyšela tedy výzvy k rezignaci, které jí mimo jiné adresoval i vůdce opozičních labouristů Jeremy Corbyn. Výsledky parlamentních voleb v každém případě naznačují, že Británie bude mít zřejmě koaliční vládu, kterou by konzervativci měli složit s irskými unionisty. Sázka na předčasné volby, kterými premiérka Mayová chtěla posílit svůj mandát před ostrým startem vyjednávání o brexitu, tedy nevyšla. A jak nám řekla eurokomisařka Věra Jourová, v Bruselu rozhodně výsledky britských parlamentních voleb nadšení nejsou.

Věra JOUROVÁ, eurokomisařka

Já musím potvrdit, že ani my tady nejásáme. Já bych nemluvila o obavách, ale o očekáváních, že právě po volbách v Británii jsme se těšili na to, že se na britské straně dostaví konsolidace, že tam bude stabilní situace a že tam budeme mít opravdu stabilního partnera se silným mandátem pro jednání o odchodu Británie, ale i o jednání o tom budoucím uspořádání vztahů Británie a Evropské unie. Jasně říkáme, že jsme připraveni na jednání a mluvíme za celou 27, protože komise dostala mandát od všech států vyjednat a s kolegy teď čekáme, jak se vyvine situace na britské straně a samozřejmě, co se teda bude dít po 19. červnu, kdy jsme byli připraveni a ostrý start vyjednávání.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Řekla Českému rozhlasu Plus eurokomisařka Věra Jourová. A já ve studiu vítám Zuzanu Kasákovou, odbornici na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Dobrý den.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dá se automaticky předpokládat, že královna Theresu Mayovou sestavením vlády pověří?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Já se domnívám, že pověří. Pokud má dojednanou podporu se severoirskými unionisty, tak, a má, a tím si zajistila většinu ve Westminsteru, tak se domnívám, že ano.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Čili je to teď momentálně jediná taková reálnější možnost na sestavení nějaké stabilnější vlády? Neexistuje žádná moc jasná alternativa typu dejme tomu labouristé s menšími stranami?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Já se domnívám, že tato alternativa konzervativní vláda s podporou demokratické unionistické strany je v tuto chvíli jediná možná, neboť menší opoziční strany se vyslovily již dříve, že nepůjdou do koalice s labouristy a ani by jim mandáty na vytvoření většinové vlády nestačily na její sestavení.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No v každém případě tedy se dá předpokládat, že premiérka Theresa Mayová přece jenom, ať už dovnitř své strany, tak i pro ta vyjednávání o brexitu oslabila přesto, že si myslela, že těmi volbami posílí?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Určitě oslabila jak navenek, tak dovnitř a uvidíme, jak v následujících dnech a týdnech se s tím, jak konzervativní strana, tak i vlastně Theresa Mayová vypořádá a uvidíme, jaký nakonec postoj zaujme ve vyjednáváních o brexitu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a můžeme si něco z toho teď tak trochu předpovědět, co se dá očekávat a začneme tím do konzervativní strany, dovnitř. Ono se předpokládalo, nebo někteří odborníci tvrdili, že Theresa Mayová na základě toho výsledku, který sice je vítězstvím, ale velmi nepřesvědčivým, takže odstoupí. Čili v každém případě neodstoupila. Co to tedy dovnitř konzervativců učiní tento výsledek?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Tak britská politická kultura je nastavena tak, že vlastně když lídr konzervativní strany nebo lídr vládnoucí strany prohraje volby nebo nevyhraje, tak s takovým výsledkem jakým předpokládal, tak se očekává, že odstoupí. To jsme viděli vlastně v případě loňského referenda a o brexitu a postoj Davida Camerona. Tady je situace maličko složitější. Theresa Mayová volby vyhrála, byť nezískala onu slibovanou velkou většinu v parlamentu, na posílení své pozice ve vyjednávání o brexitu. Pokud by odstoupila, já se domnívám, že by to vyvolalo velké, velké nejasnosti ohledně budoucího směřování Velké Británie, že by to prodloužilo hledání nového lídra strany a vlastně, vlastně také i lídra britské vlády.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak jde teď samozřejmě hodně i o ta vyjednávání, o odchodu Velké Británie z Evropské unie. Tak do jaké míry se teď ta vyjednávání změní? Zvyšuje se pravděpodobnost takzvaného měkkého brexitu anebo úplného krachu jednání, tedy odchodu bez dohody?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Tak odchodu bez dohody, to je zatím podle mého názoru asi velmi silný scénář, nebo nejméně pravděpodobný. I když samozřejmě může nastat z hlediska, jsme zatím na počátku, nebo ta jednání ještě vůbec nezačala. V této souvislosti se domnívám, že by bylo pro Theresu Mayovou, pokud se jí podaří tedy získat tu většinu ve Westminsteru, reflektovat ten názor té společnosti lidí, kteří přišli k volbám, že si ten tvrdý brexit nepřejí a opravdu chtějí spíše tu měkkou variantu, protože ona, ona vlastně brexit se dotýká vlastně toho jejich vlastně každodenního života a začali si více uvědomovat, co by ten tvrdý brexit v podstatě pro ně znamenal. Takže toto myslím hrálo velice důležitou roli v jejich rozhodování, protože je to i spojeno právě s těmi vnitropolitickými tématy a nelze to úplně oddělit, že co je brexit a co jsou přísně domácí témata.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Vysvětluje Zuzana Kasáková z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji vám. Na shledanou.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii, **FSV UK**

Děkuji. Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A na druhé lince máme Martina Macourka, vedoucího zahraniční kanceláře CzechTrade v Londýně. Dobrý den.

Martin MACOUREK, vedoucí zahraniční kanceláře CzechTrade, Londýn

-----
Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak vy zastupujete vlastně Českou republiku v otázkách obchodních v Británii. V jakém stavu se teď nachází obchod mezi Českou republikou a Británií a jaký je výhled do budoucna?

Martin MACOUREK, vedoucí zahraniční kanceláře CzechTrade, Londýn

-----
No tak ten aktuální stav je, řekl bych, velmi dobrý. Velká Británie dlouhodobě hraje klíčovou roli, roli v českém exportu, dokonce chvílema je někdy zaujímá i pozici číslo tři, jako třetího největšího exportního trhu České republiky. Dlouhodobě je to spíš poslední dobou čtvrtá až pátá pozice. Velmi důležitý je, že náš obchodní přebytek s Velkou Británií roste od roku 2001 v podstatě každým, každým rokem. Takže vlastně dlouhodobě ta tendence vypadá dobře. Když se na to samozřejmě podíváme trochu víc do podrobná, ta do budoucna bude velkou výzvou pro český export změna jeho struktury, protože česká ekonomika samozřejmě roste, životní úroveň v České republice roste a my, abysme byli nadále úspěšní, tak musíme se víc zaměřit na finální produkty, a to zejména takové, které čerpají z výzkumných základů v České, v České republice. A to je samozřejmě tendence, kterou ten brexit jaksi podtrhuje a tak trochu urychluje tu prioritu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to byla moje další otázka, nakolik se podle vás ty výsledky voleb odrazí v jednáních o brexitu a co vlastně, které ty položky budou pro Českou republiku v rámci toho obchodu důležité, jako bude sledovat, co bude prosazovat?

Martin MACOUREK, vedoucí zahraniční kanceláře CzechTrade, Londýn

-----
Tak ten výsledek voleb je jedním slovem šok. To se, to se jinak, to se jinak popsat nedá. Je to pro britskou premiérku jednoznačně neúspěch, byť jak jsme ji slyšeli, pravděpodobně dojde k nějaké koalici, nebo nedeklarované koalici z tou unionistickou stranou Democratic Unionist Party v Alsteru a ale samozřejmě jedno je jisté, ta pozice, pozice britské premiérky je teďka oslabená, ten její mandát, který, po kterém tolik prahla, nedostala. No a jaký to bude mít vliv na, na obchod, to je samozřejmě, to je samozřejmě velká neznámá, ale dá se předpokládat, že pakliže nějaké koalice /nesrozumitelné/ vznikne, tak ten vliv na ten český obchod bezprostředně, bezprostředně asi nebude nějak marginálně jiný, než to, co už tady vlastně bylo na stole. Pořád český obchod prostě musí vycházet z toho, že, že tady bude nějaká bezcelní zóna. A pakliže takovále bezcelní zóna nebude, tak bude potom v tom případě ohrožena, pak by byly ohrožena taková ta základní komoditní struktura české, českého exportu do Británie, což jsou hodně průmyslové výrobky v různých fázích subdodavatelského, subdodavatelského řetězce.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a jaké jsou vlastně po volbách vyhlídky Čechů pracujících a žijících v Británii?

Martin MACOUREK, vedoucí zahraniční kanceláře CzechTrade, Londýn

Velké téma a je to taky tak trošku věštění z křišťálové koule, ale podívejte se, já osobně bych viděl tam docela slušnou naději pro naše spoluobčany a samozřejmě pro všechny státy EU. Poměrně signifikantní věc je, byl tady vlastně jeden bulvární nejmenovaný britský deník, který oslovil všechny britské ministry, jaký, jak by se promítnul ten brexit, nebo jak by se promítnul ten odliv těch pracovníků EU do těch oblastí, které jejich resorty pokrývají? A nedostali vůbec ani jednu odpověď od žádného ministra, nikdo si netroufá ani tohle to vlastně odhadovat. Jisté je, a my to tady jasně vidíme, že Británie ty odborníky potřebuje, ale potřebuje nejenom odborníky, potřebuje i méně kvalifikované, ale velmi flexibilní pracovníky, kteří můžou pokrýt například takový obory jako, jak je pohostinství, nebo logistika.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já vám děkuji za rozhovor. Tolik Martin Macourek, vedoucí zahraniční kanceláře CzechTrade v Londýně. Na slyšenou.

Martin MACOUREK, vedoucí zahraniční kanceláře CzechTrade, Londýn

Srdečně zdravím do České republiky. Na slyšenou.

Předčasné parlamentní volby ve Velké Británii

9.6.2017 ČRo Plus str. 01 12:30 Radiofórum

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Rok po loňském referendu o Brexitu se britská politická scéna znovu otrásá. Premiérce Therese Mayové se nevyplatila sázka na předčasné volby. Chtěla posílit svůj mandát i kvůli vyjednávání o Brexitu. Loňské referendum uvrhlo zemi do nestability a ta nyní pokračuje. A my se vás ptáme, jestli sledujete dění ve Velké Británii? Vyřešily podle vás tyto předčasné volby něco nebo byly zbytečné? Co bude znamenat výsledek voleb pro vyjednávání o Brexitu s Evropskou unií? A dají se výsledky těchto voleb číst i jako druhé kolo Brexitu? My se moc těšíme na vaše názory. Číslo do studia je 221552777. Já se jmenuji Tomáš Pavlíček a budu vás provázet až do jedné hodiny. A tady se mnou je znovu Zuzana Kasáková, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Dobrý den.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, teď můžeme probrat trochu podrobněji, jaký vzkaz vlastně vyslali britští voliči politikům. Tak, paní Kasáková, jak vlastně těm výsledkům rozumět?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Tak pokud bereme, že volby se konaly proto, aby posílily pozici Theresy Mayové k brexitovým vyjednáváním, tak pokud to bereme z tohoto pohledu, tak se ukázalo, že voliči nepodporují ten tvrdý Brexit, který britská premiérka navrhla a představila britským voličům. Ukázalo se, že podporují Brexit, který bude ten takzvaný měkký Brexit, ve kterém si zachová Velká Británie vztahy s Evropskou unií, ať již to bude zapojení do vnitřního trhu, či pokračující Celní unie.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ale já to trošku ještě zjmenuji nebo posunu, protože se mi zdá, že evidentně prohrály strany, které chtěly celkově složit reparát za Brexit. Ani posílení labouristé nechtěli zrušit Brexit, jenom jeho formu. Dá se z toho vyvozovat, že Britové jsou už definitivně s tím odchodem z Evropské unie smíření?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Já se domnívám, že ano, že nešlo o to, zda Brexit ano či ne, což byla ta otázka loňského referenda, ale už jsou smířeni s tím, že Brexit bude, ten narativ tady zní zcela jasně, ale je otázka jaký. A podle mého názoru se ukázalo, se že ten tvrdý Brexit není pro britskou, pro britské voliče vhodným, vhodnou variantou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Za jediného vítěze voleb považují odborníci předsedu Labour Party Jeremyho Corbyna. To by mě velice zajímalo, jak se vlastně z původně dost těžko volitelného radikála stal takový obecný přijatelný politik. Změnil se on a nebo se změnili voliči?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Já myslím, že se nezměnil nikdo. On vlastně by konzistentní v těch svých názorech, on dokázal ty své radikální názory maličko odsunout do pozadí a spíše vlastně do popředí vyvstaly ty názory, které se týkaly zvýšení minimální mzdy, což není radikálně levicový názor, ale můžeme říci sociálně, sociálně demokratický, či zrušení, zrušení školného na univerzitách, což reflektovaly velice dobře právě mladí, mladí lidé. Dále on vlastně zacílil na takzvanou Old Labour, tedy ty labouristy, které, kteří dříve volili labouristickou stranu, ale s její transformací za doby vlády premiéra Tonyho Blaira nebo i předsedy strany Tonyho Blaira, už, který posunul tu labouristickou stranu více, více do středu, tak najednou zůstali osamoceni a nevěděli, koho mají volit. A v těch předchozích volbách tento prostor vyplňovala strana UKIP, která požadovala odchod Spojeného království z Evropské unie, která v těchto volbách vlastně téměř vymizela a vlastně nezískala žádnou podporu, velice, velice nízkou, které, kterou měla i v minulosti před tím Brexitovým referendem.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže když si vypůjčím klasika, tak prostě zdivočelý sociální demokraté, kteří byli u pravicových voličů, přešli zpátky do své domovské stáje možná, ale ono to nebylo jen od Labour, na kterou se Jeremy Corbyn obracel, ale byl to i /nesrozumitelné/, když to tak mám říct, protože ono se mu podařilo přilákat k hlasování velké množství mladých lidí, což trošku připomíná tedy vzestup Bernieho Sanderse v amerických prezidentských primárkách. Dalo by se do jisté míry to hlasování celkově považovat i za jistou vzpouru proti tradičním elitám?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Ano, to je, to je vlastně ta druhá, druhá část toho Jeremyho Corbyna, protože on, byť je šéfem zavedené, zavedené strany, tak stále působí protisystémově, on byl vždycky protisystémový, on působil od 80. let ve Westminsteru, ale byl v takzvaných zadních levicích a vystupoval proti, proti jakékoliv vládě, ať již, ať již konzervativní či své vlastní vládě své vlastní strany. Čili, ti voliči, zejména ti mladí, toto vnímali právě jako proti, proti tomu systému, čili jakoby protest proti těm zavedeným stranám proti elitám. A vlastně Jeremy Corbyn toho se snažil využít, i svými populistickými, populistickými výroky, že vlastně snažil se reprezentovat tu, prezentovat tu labouristickou stranu, jako stranu, která zastupuje zájmy toho lidu. Čímž vlastně se snažil získat právě ty voliče, které, kteří dříve podporovali UKIP a i právě ty mladé lidi.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Říká Zuzana Kasáková, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, která zůstává tady s námi ve studiu. Radiofórum samozřejmě pokračuje dál, můžete volat na číslo 221552777. A naším prvním posluchačem, se kterým jsme se spojili, je Michal Kubíček. Dobrý den.

posluchač

Hezké poledne.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pane Kubíčku, já předpokládám, že dění ve Velké Británii sledujete, víte, co se tam stalo.

posluchač

Samozřejmě.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže podle vás vyřešily ty předčasné volby něco nebo byly zbytečné?

posluchač

Myslím si, že spíš situaci celou zkomplikovaly.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano. A co myslíte, že ten výsledek voleb bude znamenat pro vyjednávání o Brexitu s Evropskou unií?

posluchač

Bude to určité stížení. V každém případě Brusel to bude považovat za vítězství tu prohru, nepohru v britských volbách, ale nemyslím si, že by to by ve finále nějakým významným způsobem ovlivnilo ten, referendum je nadále platné a myslím si, že to bude směřovat, bude to, bude pozice Mayové, bude samozřejmě slabší, než před tím, když měla většinu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A myslíte si, že to pro Evropskou unii, když jste říkal, že to bude považovat Brusel za své vítězství pro Evropskou unii, tedy i pro nás, bude znamenat spíš výhodu, že ten Brexit možná nebude tak tvrdý, jak se původně předpokládalo. A nebo to výhoda žádná není.

posluchač

Tak především Brexit je pořád Brexit, že jo. Ty hlavní výhody, které plynuly ze členství Evropské unie, ty předpokládám, že, že v podstatě zůstávají, respektive to, co Brexit reprezentuje, tak to nadále zůstane, ať už to bude tlačeno měkčí nebo větší silou, že jo, ten Brexit je tady pořád, Velká Británie pravděpodobně nebude členem Evropské unie. Bude to znamenat pro pracovní trh to, co to znamená a bude to znamenat pro finanční trh to, co to znamená. A jestli bude jenom tlačeni jako slabší silou, tak to až do takové míry neovlivní, spíš oslaben v nějaké vyjednávací pozici to může být, ale premiérka Mayová je, je, si myslím, dostatečně silná zákulisní vyjednávačka na to, aby dokázala vyjednat si i to, co slíbila voličům před referendem.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak ten trochu pesimistický scénář, který mi z toho vyznívá, dá se říct, že pro naše vysílání vyvážil ten zpěvák ptáků v pozadí. Děkuji vám, pane Kubičku, na slyšenou.

posluchač

Mějte se krásně, na slyšenou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A my jsme ve spojení také s Jiřinou Faltysovou. Dobrý den.

posluchačka

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak jaký je váš názor na to, co se stalo ve Velké Británii, vyřešily ty volby něco v tom vztahu Británie - Evropské unie a vůbec vnitřní politiky britské a nebo nevyřešily?

posluchačka

Já si taky myslím, že to spíš zkomplikovaly a hlavně se potvrdilo to, co se říká i u nás, že předčasné volby obvykle dopadnou velice špatně, jako tenkrát vlastně...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pro toho, kdo je vyvolá?

posluchačka

Ano, ano, pro toho, kdo je vyvolá, přesně, to se u nás potvrdilo a zřejmě teda i v té Británii.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A když vám položím podobnou otázku, jako panu Kubičkovi, co podle vás bude znamenat ten výsledek voleb pro vyjednávání o Brexitu s Evropskou unií. Tak co vy byste řekla?

posluchačka

Tak abych byla upřímná, tak v takhle vysoký politice se úplně neorientuju, určitě je ta pozice ztížena, i když teda vlastně ztratila tu většinu, že jo, ten, ten, tu převahu, bude teďka muset více teda poslouchat jako jiný. No, určitě to bude komplikovanější.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Asi nejenom, dejme tomu, pro nějaké vyjednání podmínek, ale i pro situaci Čechů, kteří žijí a pracují ve Velké Británii, kteří se také na ten výsledek jaksi ho očekávali docela s obavami. Také si myslíte, že to ztíží jejich pozici?

posluchačka

No, nevím, já jsem slyšela samozřejmě ano, že je tam jako proti těm vlastně východním dělníkům nebo prostě lidem, kteří tam pracují, vyvíjený docela tlak, že jsou tam opravdu jakoby nenáviděni, takže asi to pro ně bude taky, no, problém, no, uvidíme, to se všechno asi ukáže.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak děkuji vám mockrát. Mějte se hezky, na shledanou.

posluchačka

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A vy posloucháte pořad, který se jmenuje Radioforum, je to fórum, platforma pro vás posluchače, můžete volat na číslo 221552777. A nebo nám pište na sociální sítě, na aplikace, které máme k dispozici, kvůli tomu je tady Marián Vojtek, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus. Dobrý den, Mariáne.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Dobré odpoledne.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak co se objevuje na sociálních sítích a na aplikacích?

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Jedna malá výtka, zapomněl jsi na Twitter, kde máme naši anketu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ne, sociální sítě jsou i Twitter.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Dobře, beru. Očekáváte od nové britské vlády změnu v jednáních ohledně Brexitu? Ano, ne, nevím. To jsou tři možnosti, ze kterých můžete dnes na Twitteru vybírat. Z našeho Facebooku Gabriel Svoboda. "Zajímalo by mě, jak se do angličtiny přeloží přísloví - kdo chce moc, nemá nic." No, a pak pokračuje v názoru. "Konzervativce prý podpoří severoirská Demokratická unionistická strana, což dá dohromady potřebnou většinu. Ale moc jim to asi klapat nebude, protože DUP je pro měkký Brexit, na rozdíl od konzervativců." Wergo Ogrew píše: "Mayová podlehla vlastním lžím v médiích, neb zapomněla, že si je sama zaplatila, a začala se, v uvozovkách, prsit." Z naší webové aplikace Věra Bosáková: "Z těchto výsledků bude Mayová možná muset z tvrdého Brexitu ustoupit. To by mě mrzelo, nakročena měla dobře a Evropská unie si políček zaslouží."

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak díky za tyhle ohlasy, samozřejmě na Twitteru i nadále probíhá naše anketa a o výsledcích vás budeme informovat ke konci hodiny. A já teď některé z těch námětů nebo otázek, které tu zazněly, zkusím probrat se Zuzanou Kasákovou, odbornicí na Velkou Británii. Takže začnu třeba tím, že tedy to vypadá, že teď už premiérka Mayová je v Buckinghamském paláci, jestli to všechno probíhá podle toho itineráře, který byl zveřejněn v agenturách. A měla by předat královně tedy žádost o sestavení vlády a zřejmě tedy zformuje tu vládu s unionisty. Jak jim to bude klapat, abych si vypůjčil slovo jednoho z našich posluchačů.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

-----
Tak to je velice těžká otázka. Myslím, že to nebude koaliční vláda, ale že to bude opravdu vláda s podporou Demokratické unionistické strany. To je můj názor, ale uvidíme v nejbližších dnech, jak, jak to bude formálně, formálně nastaveno. A je pravda, že ty radikální unionisté vlastně v tom svém program prosazovali ten pro ten Brexit. Na druhé straně, jak jsem již říkala, chtějí ten speciální statut pro, pro Severní Irsko, a zároveň i tam měli takovou zajímavou věc, že chtějí, aby vlastně, když to by bylo pro ně, když by bylo pro ně výhodné, tak aby mohli čerpat z evropských fondů, což je velice pragmatický, pragmatický postoj k tomu Brexitu, protože je jasné, že Evropská unie nebude Británii umožňovat čerpání z evropských fondů, aniž by Británie nějakým způsobem nepokračovala ve svých příspěvcích do evropského rozpočtu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ani, dejme tomu, samotnému Severnímu Irsku?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

-----
Ani samotnému Irsku. Samozřejmě tam bude i řešena otázka nastavení spolupráce s Irskou republikou a zejména otázka hranice, protože je obava, aby vlastně ten, ta tvrdá hranice, která by byla obnovena mezi těmito dvěma územími, aby to nevedlo opět ke zvýšení nepokojů v Severním Irsku. Takže tady to nebezpečí je. A Evropská unie si je toho vědoma. A i byly nebo objevily se také názory, že v případě, že by byl požadavek na sjednocení právě Severního Irska a Irska, Evropská unie by tento požadavek reflektovala a nechápala by ho jako rozšíření Evropské unie, podobně jako jsme tomu byli svědky v případě sjednocení Německa, ale toto je otázka, ale toto je varianta, kterou ti radikální unionisté, které Demokratická unionistická strana představuje, rozhodně neprosazují.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Čili, dá se předpokládat, že momentálně si, dejme tomu, severní Irové, unionisté skutečně vyjednají nějaké speciální zacházení díky tomu, že teď vlastně konzervativci, Irové jsou na nich závislí, potřebují je v té většině, takže oni budou mít možná ne ty Evropské fondy, ale přeci jenom nějaké jiné zacházení v rámci Spojeného království, lepší třeba než Skotové, Velšané a podobně?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Bude záležet na té konkrétní dohodě, ale určitě nějaké ústupky Theresa Mayová musí té straně, musí té straně nabídnout, aby jí podpořili, bez toho, bez toho ta podpora nebude. Ještě bych možná zmínila jednu věc, strana Sinn Féin, která získala ve volbách 7 křesel, což jsou zase opak právě DUP, jsou to radikální nacionalisté, kteří podporují právě sjednocení Severního Irsko s Irskou republikou. A oni z tohoto důvodu nepodporují právě britskou vládu a odmítají přísahat královně. A vlastně, z toho...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jsou jejich místa volná ve Westminsteru.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

A z tohoto důvodu jsou jejich místa volná. Čili, vlastně tam většina, kterou musí vlastně konzervativci získat, je bez těch 7, vlastně 7 křesel se tam nemusí započítat, protože ta zůstávají neobsazená, takže toto může jim napomoci.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano, jednoznačně, díky Irům z obou stran. Mají konzervativci lepší pozice.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Přesně tak.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Součástí Radiofóra je i náš další volající, pan Harančík. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den. Já jsem už jednou kdysi vám telefonoval ohledně používání těch slov jako měkkého a tvrdého Brexitu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano.

posluchač

Myslím si, že to je chyba, to používat, poněvadž když, když nějaký stát vstupuje do Evropské unie, musí splnit nějaké požadavky a stane se součástí té Evropské unie. Musí splnit určité podmínky. To znamená, že za stejných podmínek, když teda už vystoupí, vystoupí, to znamená, že už to, co musel dodržovat v rámci Evropské unie, ten stát, tady byl součástí, aspoň to minimálně, minimálně, tak to už vlastně dodržovat, jako kdyby nemusí, jo. My bychom se potom dostali do té situace, jak je ta vícerychlostní Evropa, kdy vlastně některé rychlé státy mají /nesrozumitelné/ a podobně, chtějí víc migrantů, někteří pomalejší, pomalejší už třeba nectějí tyto věci. To znamená, jako kdybychom říkali, že je taková ta ještě pomalejší, ta Anglie chce vyjednat takové podmínky, jako kdyby byla vlastně v podstatě součástí té Evropské unie, ale ještě na té pomalejší úrovni.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ale nemyslíte si, pane Harančíku, že tady skutečně záleží na obou stranách, jestli se dohodnou na nějaké užší formě spolupráce, byť jako samostatné entity, anebo vůbec žádné, třeba že v tomhle případě by dávalo smysl říkat tomu zjednodušeně měkký tvrdý Brexit.

posluchač

No, ono, já se domnívám, že..., podívejte se, mnoho firem třeba z Anglie má na našem území má svoje firmy, takže ono ani nemůžeme říci, že úplně najednou se něco ztratí, i když jsme chtěli, jo, protože mnohé firmy tady působí, pobočky a podobně, takže oni asi nezaniknou, takže v tomto případě jako, jako myslím si, že, ale ta hranice by měla být přesně vedena, jako kdyby, víte, to je, jako kdyby člověk, stát nemusel být v Evropské unii a přitom si vyjednal takové podmínky, které možná budou pro něj ještě lepší, než by třeba součástí Evropské unie. A pro mnohé státy to už vypadá, že to je, že nejsou součástí Evropské unie a že je to pro ně výhodnější, třeba že je nikdo neobtěžuje s některými věcmi, migranty a podobně.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Rozumím. Já vám děkuji, já vám děkuji, mějte se hezky, na shledanou.

posluchač

Prosím. A ještě bych poznámku krátkou, jako, jestli můžu...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano, velice krátkou.

posluchač

Pro nás možná bude výhodnější, když Anglie třeba bude ten tvrdý Brexit v tom smyslu, že možná, že se vyloučí to, že budou snadněji pronikat třeba občané Anglie, které zároveň bojovali třeba v Sýrii a podobně, a že nebudou mít stížený přístup na naše území Evropské unie.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobře. Děkuji, děkuji, na shledanou.

posluchač

Prosím.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já se zeptám Zuzana Kasákové, odbornice na Velkou Británii, aby vysvětlila ten rozdíl mezi měkkým a tvrdým Brexitem, jak jsme o tom mluvili. A co z toho je vlastně možná pro nás výhodnější? To je těžká otázka.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Tak, tak ten tvrdý Brexit znamená, že Británie opustí Evropskou unii a nebude se podílet na něčem, nebude součástí vnitřního trhu, nebude využívat toho volného pohybu služeb, zboží, osob, kapitálu a dalších, dalších výhod, které ten vnitřní trh nabízí, nebude využívat výhod té Celní unie.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a tím pádem třeba, co by bylo v takovém případě s našimi firmami, které tam nějakým způsobem působí, které tam vyvázejí nebo dovážejí.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

To by potom záleželo na, na bilaterálních dohodách, nebo na dohodě mezi EU a Evropskou unií, pokud by taková byla dosažená, což je vlastně teď vlastně předmětem těch jednání, pokud by k ní nedošlo, tak by bylo otázkou, zda by Británie uzavírala specifické dohody s jednotlivými, s jednotlivými státy, čemuž vlastně se chce Evropská unie jako taková vlastně zabránit.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a měkký Brexit.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

-----
Měkký Brexit je to, že by právě Británie pokračovala v té ekonomické spolupráci nebo využívala výhod toho vnitřního trhu, ale zároveň by to znamenalo, že by musela uznat ta práva občanů Evropské unie v Británii. A ten tvrdý Brexit znamená, že by je nemusela uznat, jo, a, čili to by bylo..., je to velmi, velmi úzce spojeno. A naopak by ale musela přispívat do společného rozpočtu, ale to je ten měkký Brexit, ale musela by přispívat, ale nebyla by součástí toho, těch rozhodovacích mechanismů, čili musela by přijímat něco, o čemž nemá vůbec právo rozhodovat. Tento příklad vidíme v Norsku třeba, využívá výhod společného trhu a přispívá, dává peníze do evropské pokladny, máme norské fondy i v České republice, takže využíváme těchto příspěvků zde, ale nemá právo podílet se na těch rozhodnutích, které Evropská unie přijímá.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to si musí Britové tedy vyřešit sami, jestli to je pro ně výhodné nebo ne. Na lince je pan Pukovský. Dobrý den.

posluchač

Dobrý den, pane redaktore, ještě jsem se dovolal, /nesrozumitelné/, abyste mě vzali, ale čekal jsem dlouho a už to tady všechno bylo řečeno. Ten Brexit by měl znamenat, zda Velká Británie bude ještě jako kdysi samostatná velmoc nebo spolupracuje hlavně nebo pod Německem, Francií a takzvanou Evropskou unií, kde se musí přispívat do společného rozpočtu. To se Anglii nelíbilo. Mayová ztratila hlasy v těchto volbách nebo ještě před volbami naznačila škrty, některý /nesrozumitelné/, některé, někteří obyvatelé. To byla ta ztráta těch hlasů, dnes Brexitu. Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Děkuji, na shledanou. A teď se obrátím na našeho kolegu Mariána Vojtka, editora sociálních sítí Českého rozhlasu. Mariáne, ty se hlásíš s výsledkem ankety.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Ano, ano. Tak teď jsi mě, Tomáši, zaskočil, protože já jsem ti tady na papírek napsal, že mám dotaz na našeho hosta, ale nevdá. Očekáváte od nové britské vlády změnu v jednáních ohledně Brexitu? Ne 47 procent. Ano 41. Zbytek nevím 12 procent. A teď ten dotaz. "Nemyslíte si, že předčasné volby byly taky z velké, možná větší části o oslabení Skotské národní strany a tedy zabránění odtržení Skotska, což by dle mého názoru pro Spojené království bylo horší, než žádná dohoda." Ptá se K.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to je dobrá otázka, paní Kasáková, souhlasila byste?

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

-----
Hrálo to tam důležitou roli a vlastně tuto, tento narativ toho druhého skotského referenda, dokázala velice dobře využít Skotská konzervativní strana, skotští konzervativci opravdu toto téma vnesli do té debaty, zatímco Nicola Sturgeonová se to snažila spíše upozadit. Na druhé straně je nutné si uvědomit, že Skotská národní strana v těch minulých volbách získala bezprecedentní výsledek. Do té doby Skotská národní strana ve Westminsteru obsazovala pouze 6 křesel z těch 59. A vlastně v tom roce 2015 se nesla na vlně vlastně podpory nezávislosti,

byť po neúspěšném referendu, takže ta vlna jí donesla právě k tomu obrovskému výsledku v tom roce 2015. A nyní obsadila méně. Průzkumy říkaly, že bude mít kolem 40 procent, což se vlastně potvrdilo, a z tohoto pohledu já si myslím, že stále SKOtská národní strana vyhrála ve Skotsku, byť v oslabené, v oslabené formě, ale stále je to pro ní úspěch. Ale znamená to, že ta legitimita toho referenda druhého určitě nebude. Na druhé straně Nicola Sturgeon a Skotská národní strana ve svém volebním programu měly tři, vlastně tři důvody pro legitimitu druhého referenda, a to je obsazení většiny křesel za Skotsko ve Westminsteru, což se jim podařilo, podporu skotského parlamentu, kterou získali v loňském roce a většinu vlastně ve skotském parlamentu, takže toto...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, teď to budou ale přece jenom dost zvažovat, protože také jsou...

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Ano, určitě.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

...do jisté míry oslabení. Tak tolik Zuzana Kasáková, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Já vám děkuji, že jste přišla a odpovídala na naše dotazy. Díky, na slyšenou.

Zuzana KASÁKOVÁ, odbornice na Velkou Británii z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze

Děkuji za pozvání, na slyšenou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Děkuji také Mariánu Vojtkovi, editorovi sociálních sítí.

Marián VOJTEK, editor sociálních sítí Českého rozhlasu Plus

Pěkný víkend.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A Tomáš Pavlíček se loučí. Připojuje se k přání pěkného víkendu.

NATO nemůže dělat všechno samo. Juncker tlačí na společnou evropskou obranu, Česko ho podporuje

9.6.2017 aktualne.cz str. 00 Domáci

Ondřej Houska

Země Evropské unie by měly společně bojovat proti teroristům nebo třeba vyvíjet drahou vojenskou techniku. Praha - Posílení společné evropské obrany je podle

Praha - Posílení společné evropské obrany je podle Česka klíčovou prioritou, na kterou by se měla Evropská unie soustředit. Na bezpečnostní konferenci v Praze to v pátek řekl premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD).

Český předseda vlády taky podpořil návrhy na posílení spolupráce v obraně mezi zeměmi EU, které tento týden představila Evropská komise.

"Zvykli jsme si nevnímat bezpečnostní rizika jako prioritu," prohlásil Sobotka. Podle něj se to musí změnit.

Země EU by měly být podle návrhů komise schopné v případě potřeby poslat společné jednotky nebo vojenskou techniku do místa, které je zmítané krizí. Šlo by například o zásah proti teroristům nebo pašerákům, kteří do Evropy vozí uprchlíky.

Jde o schopnost zasáhnout mimo území Evropské unie, nikoliv o obranu samotných členských států. V tom unie nechce "konkurovat" Severoatlantické alianci.

"NATO je a bude základem evropské bezpečnosti," zdůraznil znovu v Praze předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker.

Společná evropská obrana bude podle něj spíš doplňkem k NATO.
Lépe utrácet za obranu

Evropa chce pomocí posílení spolupráce v obraně taky ušetřit, a to pomocí efektivnějšího vynakládání peněz.

"V Evropě máme 178 různých zbraňových systémů ve srovnání s 30 ve Spojených státech. Máme 17 typů hlavních bitevních tanků, zatímco Američané mají jen jeden. A v Evropě je víc výrobců vrtulníků než vlád, které by si je mohly koupit," napsali společně tento týden pro americký deník Wall Street Journal Sobotka a Juncker.

Země unie by tak měly podle návrhů komise spolupracovat při vývoji supermoderní, ale drahé techniky, jako jsou třeba bezpilotní letouny nebo letadla schopná tankovat během letu.

Společně, za pomoci evropských peněz, by taky měly vyvíjet ochranu proti kybernetickým útokům.

"Náš svět se bohužel proměnil. A je třeba, aby EU byla společnou odpovědí Evropanů na hrozby, které přicházejí zvenčí," řekl k tomu nyní Sobotka.

Plány unie podporují odborníci i NATO

Severoatlantická aliance jednoznačně podporuje větší evropskou spolupráci v bezpečnosti. V Praze to řekla zástupkyně generálního tajemníka NATO Rose Gottemoellerová.

Podle ní "NATO musí být součástí každého řešení, ale nemůže všechno dělat samo".

O prohloubení obranné spolupráce teď budou jednat členské země EU. Předseda Evropské komise Juncker toto téma nazval "Šípkovou Růženkou, kterou je teď na čase probudit".

Společnou evropskou obranu podporují i odborníci. "Evropa spolupráci v obraně jednoznačně potřebuje," souhlasí s plány EU například Tomáš Weiss, vedoucí Katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Podle něj "ti, kdo si myslí, že evropská obrana nabourává NATO, žijí někdy v roce 1999".

"Je dávno jasné, že i rozumní lidé ve Washingtonu rozvoj evropských kapacit podporují. Přejí si, aby se Evropa hlavně vzchopila a své obranné schopnosti budovala," dodal Weiss pro Aktuálně.cz.

Podle průzkumu veřejného mínění Eurobarometer podporují evropskou spolupráci v obraně tři čtvrtiny občanů EU. Velkou podporu má toto téma i mezi Čechy.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/evropane-se-podle-sobotky-musi-branit-spolecne-predseda-komi/r~ff8197be4ced11e7898e002590604f2e/>

Nezdar Mayové může vést k měkčímu brexitu, soudí politologové

9.6.2017 denik.cz str. 00 Česko
ČTK

Výsledky britských voleb zkomplikovaly podle politologů premiérce Therese Mayové postavení před jednáním s EU o podmínkách odchodu Británie z unie. Ztráta parlamentní většiny bude možná znamenat změkčení podmínek, se kterými ostrovní země jde do jednání, shodli se politologové.

"

Kabinet Mayové dosud dával najevo, že je zastáncem takzvaného tvrdého brexitu, tedy rezolutního zprětrhání vazeb s EU.

Mayová si sice dojednala podporu Demokratické unionistické strany (DUP), která získala deset křesel. Jedním z volebních bodů kampaně této strany ale bylo, aby Severní Irsko mělo zajištěno specifické postavení v jednáních o brexitu, což příliš nekoresponduje s tvrdým brexitem," řekla politoložka Zuzana Kasáková z **Fakulty sociálních věd** Karlovy univerzity.

Změkčení postoje by podle ní bylo dobré, protože volby prokázaly, že voliči si nepřejí tak tvrdý brexit, jak Mayová navrhla. Naopak voliči dali najevo, že některé vazby na EU chtějí zachovat.

Pokud Mayová dostane v příštím týdnu podporu, nic podle Kasákové nebrání tomu zahájit jednání s unií 19. června, jak bylo plánováno.

Jednání se mohou protáhnout

Podle kolegy Kasákové z fakulty Kamila Švece po volbách hrozí, že jednání o brexitu se budou o další měsíce protahovat. "Vzhledem k lhůtám, které Británie nastavila, se ten čas nebezpečně moc zkracuje, aby s tím bylo možné efektivně něco dělat," míní.

Není podle něj jasné, jak dlouho bude nová vláda vznikat a zda vůbec bude schopna s tématem brexitu nakládat, protože strany, které ve volbách posílily, byly na rozdíl od konzervativců pro takzvaný měkký brexit. Při něm by britská strana přistupovala k rozchodu s EU vstřícně, výměnou za ponechání alespoň částečného přístupu na jednotný vnitřní trh. "Mají založeno na velký problém, aby to nějak v té lhůtě dali dohromady a aby v tom vyjednávání nějak neztratili, protože proti Británii teď stojí celá Evropská unie," míní Švec.

Maoyvá propadla v kampani

Mayové se podle Kasákové vypsání voleb, kterými chtěla posílit svoji pozici ve vyjednáváních, nevyplatilo. Sice volby vyhrála, ale nepodařilo se jí získat většinu. "V době vyhlášení voleb se zdálo, že je to chytrý tah, konzervativci měli vysokou podporu. Pokud by se jim ji podařilo proměnit v mandáty, tak by si Mayová zajistila dalších pět let čas na vyjednávání. Volby by nebyly těsně po dvou letech, které jsou vymezením pro jednání o brexitu," popsala Kasáková strategii Mayové. Premiérka si podle ní chtěla vytvořit prostor pro to, aby jednání s EU dovedla ke zdárnému konci, což je za pět let reálnější než za dva roky.

V kampani ale Mayová zcela propadla, nedokázala dobře své jednotlivé politiky vysvětlovat, omezila se pouze na opakování několika frází, nedokázala vystupovat jako silný lídr, míní expertka na britskou politiku. Velkou roli podle ní hrála i nedůvěra v Mayovou, která nejdříve slibovala, že volby nevyhlásí.

"Chyběla jí autenticita, která byla vlastní Jeremymu Corbynovi," míní. Šéf labouristů podle ní naopak dokázal dobře využít přešlapů konzervativců, vedl konzistentní a uvěřitelnou kampaň. "On se drží své rétoriky a radikálně levicových idejí. Ty dokázal prosadit, byť se mu podařilo tu radikálnost zmírnit a některá vyjádření byla i populistického charakteru, kdy labouristy stylizoval do strany, která zastupuje zájmy lidu," shrnula průběh kampaně Kasáková.

"

URL| http://www.denik.cz/z_domova/nezdar-mayove-muze-vest-k-mekcimu-brexitu-soudim-politologove-20170609.html

Evropané se podle Sobotky musí bránit společně. Předseda komise Juncker chce v Evropě probudit spící Šípkovou Růženku

9.6.2017 iHNed.cz str. 00

Ondřej Houska

Česko jednoznačně podporuje vznik společné evropské obrany. Země EU by měly společně bojovat proti teroristům nebo vyvíjet drahou vojenskou techniku. Základem obrany členských zemí dál zůstává NATO.

Posílení společné evropské obrany je podle Česka klíčovou prioritou, na kterou by se měla Evropská unie soustředit. Na bezpečnostní konferenci v Praze to řekl premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD). Podpořil návrhy na posílení obranné spolupráce mezi zeměmi EU, které tento týden představila Evropská komise. "Zvykli jsme si nevnímat bezpečnostní rizika jako prioritu," prohlásil Sobotka. Podle něj se to musí změnit.

Země EU by měly být podle návrhů komise schopné v případě potřeby poslat společné jednotky nebo vojenskou techniku do místa zmítaného krizí. Například kvůli zásahu proti teroristům nebo pašerákům, kteří do Evropy vozí migranty a uprchlíky. Jde o schopnost zasáhnout mimo území EU, nikoliv o obranu členských států. V tom unie nechce "konkurovat" Severoatlantické alianci. "NATO je a bude základem evropské bezpečnosti," zdůraznil v Praze předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker. Společná evropská obrana podle něj bude doplňkem k NATO.

Evropa chce pomocí posílení spolupráce v obraně taky ušetřit, respektive vynakládat peníze na obranu efektivněji. "V Evropě máme 178 různých zbraňových systémů ve srovnání s 30 ve Spojených státech. Máme 17 typů hlavních bitevních tanků, zatímco Američané mají jen jeden. A v Evropě je víc výrobců vrtulníků než vlád, které by si je mohly koupit," napsali tento týden pro deník Wall Street Journal Sobotka a Juncker.

Země unie by tak měly podle návrhů komise spolupracovat při vývoji supermoderní, ale drahé techniky, jako jsou třeba bezpilotní letouny nebo letadla schopná tankovat během letu. Společně, za pomoci evropských peněz, by taky měly vyvíjet obranu proti kybernetickým útokům. "Náš svět se bohužel proměnil, je třeba, aby EU byla společnou odpovědí Evropanů na hrozby, které přicházejí zvenčí," řekl k tomu Sobotka.

Severoatlantická aliance větší evropskou spolupráci v bezpečnostní oblasti jednoznačně podporuje. V Praze to řekla zástupkyně generálního tajemníka NATO Rose Gottemoellerová. Podle ní "NATO musí být součástí každého řešení, ale nemůže všechno dělat samo".

O prohloubení obranné spolupráce teď budou jednat členské země EU. Předseda Evropské komise Juncker toto téma nazval "Šípkovou Růženkou, kterou je teď na čase probudit".

"Evropa spolupráci v obraně jednoznačně potřebuje," souhlasí s plány zemí EU Tomáš Weiss, vedoucí katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** UK. Podle něj "ti, kdo si myslí, že evropská obrana nabourává NATO, žijí někdy v roce 1999. Je dávno jasné, že i rozumní lidé ve Washingtonu rozvoj evropských kapacit podporují. Přejí si, aby se Evropa hlavně vzchopila a své obranné schopnosti budovala."

Podle průzkumu veřejného mínění Eurobarometer podporují evropskou spolupráci v obraně tři čtvrtiny občanů EU. Velkou podporu má toto téma i mezi Čechy.

Vlaky z Kladna budou končit na nové stanici Vltavská, kvůli opravě Negrelligo viaduktu. Výluka může trvat až dva roky - čtěte ZDE

Bohuslav Sobotka oznámil odluku s manželkou Olgou. Důvodem je tlak, kterému je premiér vystaven, uvedli manželé v prohlášení - čtěte ZDE

Přerovský výrobce zdravotnické techniky zavírá továrnu Gambro. Výpověď dostane přes 600 lidí - čtěte ZDE

Důchody porostou rychleji, odsouhlasil Senát. Od příštího roku se zvýší v průměru o 500 korun - čtěte ZDE

URL| <http://zahranicni.ihned.cz/evropa-slovensko/c1-65761620-evropane-se-podle-sobotky-musi-branit-spolecne-predseda-komise-juncker-chce-v-evrope-probudit-spici-sipkovou-ruzenku>

Krátké zprávy z domova, ze světa a z byznysu

9.6.2017 iHNed.cz str. 00

red

* EVROPSKÁ UNIE

Vznikne unijní středisko pro nebojové mise

Členské země Evropské unie včera odsouhlasily vznik střediska, které převezme velení vojenských výcvikových misí EU. Tento útvar bude součástí evropského vojenského štábu, který spadá pod unijní diplomacii vedenou Federikou Mogheriniovou. Na práci střediska, které bude nyní řídit unijní mise v Somálsku, Mali a Středoafričské republice, se má v první fázi podílet pětadvacet lidí.

* ČESKO

Nezaměstnanost stále klesá, brzdí to ekonomiku

Nezaměstnanost v Česku v květnu čtvrtý měsíc v řadě klesla a dosáhla 4,1 procenta proti dubnovým 4,4 procenta. Oznamoval to včera Úřad práce ČR. Podle analytiků oslovených ČTK se může nezaměstnanost dostat až pod čtyři procenta. Na pracovním trhu je už nedostatek lidí, což brzdí ekonomiku. Lidí bez práce bylo 308 521, což je nejnižší číslo za květen od roku 2008. Počet volných míst naopak vytrvale stoupá, v květnu přesáhl 174 tisíc.

* ČESKO

Důchody se od příštího roku zvýší výrazněji

Penzistům se pravděpodobně budou valorizovat důchody více než dosud. Od příštího roku by se měly zvýšit zhruba o 500 korun, podle dosavadních pravidel by to bylo přibližně o 400 korun. Do starobního důchodu by se mělo odcházet v 65 letech věku, vláda ale bude moci tuto hranici podle okolností posouvat. Nyní v zákoně omezení není. Změny přinese důchodová novela, kterou schválil Senát. Teď ještě čeká na podpis prezidenta.

* ČESKO

Soud potvrdil 13 let Radku Březinovi, bratru trest zvýšil

Za rozsáhlé nelegální obchody s nezdaněným lihem včera olomoucký vrchní soud potvrdil Radku Březinovi trest 13 let vězení. Jeho bratru Tomášovi překvapivě zvýšil trest o dva roky na šest let. Odvolací soud rozhodl také o propadnutí jejich veškerého majetku. Dalším třem obžalovaným soud tresty potvrdil, jednateli společnosti Moravia-Chem Radku Menšíkovi trest snížil o rok na 11 let. Vrchní soud zároveň snížil škodu na spotřební dani z 6,3 na 5,6 miliardy korun.

* ČESKO

Stropnický: Náš závazek vůči NATO musí být věrohodný

Vláda musí udělat vše proto, aby rozpočet na rok 2018 a výdajové rámce na další léta mířily ke splnění cíle, že Česko dá v roce 2020 na obranu 1,4 procenta HDP. Včera to na konferenci o národní bezpečnosti řekl ministr obrany Martin Stropnický (ANO). Podle rozpočtových rámců navržených ministerstvem financí by Česko dávalo na obranu v roce 2020 jen 1,16 procenta HDP. Česko se vůči NATO zavázalo, že do roku 2024 vzrostou obranné výdaje na dvě procenta, jak aliance vyžaduje.

* OPRAVA

Dne 7. června jsme vydali zprávu České tiskové agentury s titulkem "Praha zrušila tendr na servis vozů městské policie", že pražští radní zrušili výběrové řízení na servis automobilů městské policie. Zpráva ČTK byla chybná, jelikož se nejednalo o servis vozidel městské policie, ale o servis vozidel Magistrátu hlavního města Prahy.

"

Jsem přesvědčen, že Češi jsou velcí Evropané a měli by být Evropané i v otázce migrace.

Jean-Claude Juncker

Předseda Evropské komise apeloval při včerejším jednání v Praze na solidaritu ve společném řešení migrační krize.

* ČESKO

Vzdělávání sester a léčitelů ponechal Senát beze změn

Senát překvapivě beze změn schválil novelu, která má kromě zmírnění požadavků na vzdělání sester uzákonit podmínky vzdělání pro poskytovatele tradiční čínské medicíny. Právě proti tomu se masivně stavěli hlavně lékaři v řadách senátorů, odmítl to i senátní zdravotnický výbor. Novelu nyní dostane k podpisu prezident. Na rozdíl od doporučení zdravotnického výboru v ní také zůstala pasáž o povinné praxi pro zdravotnické záchranáře.

* ČESKO

Senátoři schválili daňové zvýhodnění rodin s dětmi

Daňová sleva na první dítě se zvýší, nárok na dětské přídavky se rozšíří a rodiče vícerčat budou mít vyšší rodičovskou. Senát to schválil beze změn v rámci novely o státní sociální podpoře. Norma také zavede možnost zrychleného čerpání rodičovského příspěvku. Senát ji podpořil navzdory doporučení svého sociálního výboru, který chtěl zrušit sledování docházky dětí do jeslí a školky. Změny ještě dostane k posouzení prezident republiky.

* Z TWITTERU

Země světa s nejnižším podílem zlata na devizových rezervách:

1. ČR a Spojené arabské emiráty 0,3 %.

(USA mají 75,2 %, Německo 69,7 %.)

@LukasKovanda

Lukáš Kovanda, hlavní ekonom investiční společnosti Cyrus

* ČESKO

Za chyby v dotacích zaplatí Ústí miliony

Ústí nad Labem znovu doplatilo na staré chyby, kterých se dopustilo v souvislosti s evropskými dotacemi. Ministerstvo financí zamítlo odvolání proti pokutě 15,4 milionu korun za pochybení při rekonstrukci Domu kultury. Radnice čeká, že bude platit i penále ve stejné výši. Město pokutu zaplatí a bude se soudit. Peníze na sankci chce radnice vzít částečně z letošních rezerv, částečně z loňského hospodaření.

* KATAR

Al-Džazíra odmítla kritiku arabských zemí

Katarská televize al-Džazíra odmítla kritiku některých arabských zemí, že destabilizuje bezpečnost v regionu a straní radikálním islamistům. Katarskou vládou financovaná televize uvedla, že bude pokračovat ve svém nezávislém zpravodajství. Tento týden řada arabských zemí přerušila s Katarom diplomatické styky a některé z nich uzavřely pobočky al-Džazíry. Televizi založil v roce 1996 katarský emír Hamad bin Chalífa Sání.

* NĚMECKO

Do Německa přichází kolem 15 tisíc migrantů měsíčně

Počet migrantů, kteří přicházejí do Německa, se od začátku roku drží na úrovni kolem 15 tisíc měsíčně. Pohybuje se ale výrazně níže než v předchozích dvou letech. V květnu do země podle ministerstva vnitra dorazilo 14 973 žadatelů o azyl. Nejvíce jich je stále ze Sýrie, Iráku a Afghánistánu. Ministr zahraničí Sigmar Gabriel včera prohlásil, že Německo přispěje dalšími 3,5 milionu eur na zlepšení podmínek v uprchlických táborech v severoafrické Libyi.

* Z TWITTERU

V červnu 2017 je Kreml znepokojen možností vstupu Ukrajiny do NATO, čemuž na jaře 2014 zabránil anexí Krymu.

@MichaelRomancov

Michael Romancov, politický geograf působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

* RUSKO

Navalný vyzval mládež k aktivitě

Ruský opoziční předák Alexej Navalnyj odmítl obvinění z využívání mládeže k dosažení svých politických cílů. V novém videu se obrátil přímo na mladé lidi a vyzval je, aby se účastnili politického života. Zemi podle něj chybí tradice politických hnutí mládeže.

"

Donald Trump mi poslal dopis, kde se omlouvá za posunutí termínu naší schůzky, já jsem vzal tento dopis na vědomí.

Miloš Zeman

Český prezident připustil, že odložená schůzka se šéfem Bílého domu Donaldem Trumpem by se mohla uskutečnit v září.

* NĚMECKO

Berlín chystá centrum kultury evropských Romů

V Berlíně chtějí do podzimu zřídit centrum předvádějící kulturu a umění evropských Romů. Projekt byl spuštěn na německém ministerstvu zahraničí za účasti šéfa Rady Evropy. Centrum má pomoci překonat předsudky proti romské menšině. Koncepce "se zaměřuje na to, čím může romská kultura přispět k otevření očí lidí napříč Evropou", jak řekl generální tajemník Rady Evropy Thorbjörn Jagland. V Evropě žije přibližně 12 milionů Romů.

* EVROPSKÁ UNIE

Evropské země schválily úřad veřejného žalobce

Celkem 20 zemí Evropské unie, které se na věci chtějí podílet v rámci takzvané posílené spolupráce, odsouhlasilo pravidla umožňující vznik Úřadu evropského veřejného žalobce. Úřad má vyšetřovat poškozování finančních zájmů unie, tedy také velké případy korupce či podvody s evropskými dotacemi. Nezávislý úřad má sídlit v Lucembursku a zabývat se podvody s unijními fondy. Naplno by měl začít fungovat v roce 2022.

* ČESKO

Premiér Sobotka řeší rodinnou krizi

Předseda vlády Bohuslav Sobotka (ČSSD) oznámil, že v následujících týdnech bude s manželkou Olgou "hledat jiné uspořádání rodinného života". Podle manželů Sobotkových je důvodem tlak, kterému je vystaven politik a jeho nejbližší. Zdůraznili, že nejde o unáhlený krok, "jenž by byl motivován nějakou konkrétní situací či osobou". Jaké jiné uspořádání bude premiér hledat, není jasné. V prohlášení není zmínka o rozvodu.

* ENERGETIKA/REALITY

ČEZ podepsal smlouvu na prodej bytů v Písnici

Energetická společnost ČEZ uzavřela kupní smlouvu s CIB Rent Písnice na koupi 739 bytů v Písnici. CIB již složila na jistotní účet celou částku 1,276 miliardy korun. Společnost skončila ve výběrovém řízení na prodej bytů druhá, získala je poté, co vítěz, firma Kennial ze skupiny Arca Capital podnikatele Pavola Krúpy, od koupě ustoupil kvůli určovací žalobě nájemníků. Ti proti prodeji dlouhodobě protestují.

* AUTOPRŮMYSL

YFAI otevřela továrnu v Plané nad Lužnicí

Společnost Yanfeng Automotive Interiors (YFAI), výrobce plastových a gumových autodílů, otevřela v Plané nad Lužnicí na Tábořsku nový výrobní závod. Práci v něm najde asi 300 lidí. Nábor zaměstnanců již začal, nyní je přijato 170 lidí. Druhá továrna firmy v Česku se má stát hlavním evropským centrem YFAI pro využití Průmyslu 4.0, tedy výroby úzce propojené s digitalizací a následnou automatizací výroby.

* BANKY

Itálie chystá pod tlakem EU sanaci dvou bank

Řím chystá pod tlakem unijních institucí sanaci dvou problémových regionálních bank Popolare di Vicenza a Veneto Banca. Obě mají sídlo v Benátkách. Vláda nyní přesvědčuje velké italské banky, aby k jejich záchraně finančně přispěly, protože jejich uzavření by nakonec italský bankovní sektor mohlo stát mnohem víc. Řekly to agentuře Reuters informované zdroje.

* STROJÍRENSTVÍ

Firma Vítkovice Revmont půjde do reorganizace

Obchodní a projektová společnost Vítkovice Revmont ze strojírenského holdingu Vítkovice Machinery Group podnikatele Jana Světlíka půjde do reorganizace. Na schůzce věřitelů pro ni hlasovali všichni přítomní. Usnesení ještě musí vydat soud. Firma je v úpadku od března. Celkem 31 věřitelů přihlásilo pohledávky téměř za 250 milionů korun, insolvenční správce ale uznal pohledávky za necelých 90 milionů.

"

Těší nás, že jsme po dlouhé době dosáhli společné dohody, která zajistí zvýšení tarifních mezd pro naše klíčové zaměstnance v provozu.

Milan Matušík

Zástupce odborů v českých prodejnách Tesco, kde od července vzrostou tarifní mzdy v průměru o 11 procent.

* LOGISTIKA

Gebrüder Weiss rozšíří českou centrálu v Jenči

Rakouská logistická společnost Gebrüder Weiss investuje zhruba pět milionů eur, tedy přes 130 milionů korun, do rozšíření své české centrály v Jenči u Prahy. Do podzimu tam hodlá vybudovat tři nové skladovací haly s celkovou plochou téměř 9000 metrů čtverečních. Společnost tak své kapacity překládky a logistiky v Jenči zdvojnásobí téměř na 18 000 metrů čtverečních.

* POHONNÉ HMOTY

Benzin a nafta šestý týden za sebou zlevnily

Pohonné hmoty v Česku v uplynulém týdnu opět zlevnily. Průměrná cena Naturalu 95 podle společnosti CCS klesla o devět haléřů na 30,50 koruny za litr. Za naftu řidiči nyní zaplatí průměrných 29,48 koruny za litr, což je o 13 haléřů méně než před týdnem. Ceny pohonných hmot tak jdou dolů už šest týdnů a v dalším poklesu by podle analytiků měly pokračovat.

* NÁPOJÁŘSTVÍ

Rémy Cointreau se daří díky oblibě koňaku v Číně

Producentovi vína a lihovin Rémy Cointreau se nad očekávání zvýšil loňský provozní zisk. Za období do 31. března vzrostl o 13,8 procenta na 226,1 milionu eur. Firma těžila z vyšší poptávky po svém prémiovém koňaku značky Rémy Martin v Číně. Prodej podpořily i nižší náklady a dobré tržby v USA, kam nyní směřuje většina koňaku společnosti. V příštím roce firma očekává další růst.

* CHEMICKÝ PRŮMYSL

Precheza investuje do výroby titanové běloby

Více než miliardu korun plánuje do roku 2030 investovat přerovská chemička Precheza do dalšího zvýšení výroby titanové běloby, která už tvoří většinu jejích tržeb. Roční výrobní kapacita firmy ze skupiny Agrofert by měla v první fázi chystané investice vzrůst z nynějších 56 tisíc tun na 62 tisíc tun titanové běloby. Uměle připravovaný oxid titaničitý nachází uplatnění jako pigment při výrobě barev, plastů, papíru, umělých vláken i v potravinářství.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65761160-kratke-zpravy-z-domova-ze-sveta-a-z-byznysu>

Výpověď bývalého ředitele americké FBI Comeyho před výborem amerického Senátu

8.6.2017 ČRo Plus str. 04 17:10 Den podle...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Výpověď bývalého ředitele americké FBI Jamese Comeyho před výborem amerického Senátu. Zní to sice na první poslech skoro nudně, ale ve skutečnosti je to možná politická událost roku. Prodávaly se na ni lístky do první řady. A sledují ji nejenom novináři, politologové, nebo poslanci, ale v restauracích a barech se čekalo na přímý přenos. Nátřesk hostů jako při super bowl. Comey už více než hodinu vypráví senátorům a celému národu o údajném nátlaku, který na něj měl vyvíjet prezident Donald Trump v případě údajného vměšování Ruska do amerických voleb. Prohlásil, že si je jistý snahou Ruska ovlivňovat loňskou kampaň. Administrativa Donalda Trumpa se prý snažila očernit jeho i FBI používáním lži a zjednodušováním. Já zvu do vysílání amerikanistu Kryštofa Kozáka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobré odpoledne.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, pane Kozáku, co jsme se z té výpovědi Jamese Comeyho dozvěděli? Padlo tam nějaké zásadní obvinění hlavy státu, nebo nějaké důkazy?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, já si myslím, že na symbolické úrovni je velmi důležité, že tam zaznělo to slovo lži. A James Comey vlastně takhle, takovýmto způsobem veřejně urazil Donalda Trumpa. A jako bývalý respektovaný relativně šéf FBI, který vlastně my víme, že on toho ví mnohem víc než my. Jo, to je člověk, který je mimořádně informovaný. A to, že tento člověk veřejně označil Donalda Trumpa a jeho administrativu za lháře, je jako symbolicky určitě významný krok. Ten právní ...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Na druhou, na druhou stranu, promiňte, že vás přerušuji, ale Comey v Senátu řekl, že Trump ho nežádal, aby zastavil vyšetřování údajného ruského zasahování. Máme to čist tak, že po tomhle vystoupení se sice třeba ty pochybnosti nerozptýlily, ale nějaké jednoznačné tvrzení, neřku-li přímý důkaz, že by prezident mařil vyšetřování, tady není?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Hm, no, právě. Tam ve chvíli je zajímavé, že tam při, záleží opravdu na každém slovu, protože je to klíčový pojem, v angličtině obstruction of justice. To je jakési zabraňování spravedlnosti. A to, co prezident Trump vlastně za zavřenými dveřmi mezi čtyřma očima Jamesi Comeymu řekl, se jako potenciálně dá vykládat tak, že se pokus, pokoušel zabraňovat spravedlnosti v chodu. Že se pokusil nějakým způsobem naznačit a ovlivnit to vyšetřování. Je otázka ...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, ale to, to, to mohly být jenom opravdu takové náznaky, které si mohl pan Comey špatně vysvětlit, když řekl prezident, jste, pane Comey loajální, on si z toho něco vyvodil, třeba to, že ho Trump žádá, aby nechal poradce Michaela Flynn na pokoji. Ale celkově to prostě můžou být jenom jeho domněnky, jeho vývody. Nic konkrétního z toho nevyplývá, ne?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, no, je pravda, že tato interpretace vyplývá z takového toho pojetí, že Donald Trump je vlastně v politice naprostý amatér a opravdu, že jako neví, co dělá. Jo, protože každý rozumný prezident, když se sám za zavřenými dveřmi baví s šéfem FBI, což je jedna z nejmocnějších bezpečnostních institucí na světě, tak by měl trochu vážit svá slova. A nepronášet to jenom jako mimochodem a domněnku. A je zajímavé, že James Comey jako si je vědom závažnosti té situace. A proto si z každého toho setkání okamžitě v autě napsal poznámky, protože v podstatě nevěřil svým uším. Dá se to taky takhle chápat.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, ale jak velkou váhu můžou mít slova pana Comeyho? Z jednoduché logiky vyplývá, že mohl být zhrzený tím, že ho prezident odvolal. A pokud Trump jeho slova popře, tak to zůstává v rovině tvrzení proti tvrzení, co říkáte?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, tak tam ten problém je, že tam jsou k dispozici veřejná vystoupení Donalda Trumpa, kdy říká, že tím hlavním důvodem Comeyho propuštění je to jeho vyšetřování, nebo pomalé vyšetřování té ruské kauzy. A na jiném videu ten samý Donald Trump říká, že to s tou ruskou kauzou nesouvisí, že v něj ztratil důvěru proto, že zasahoval do, do voleb. Jo, že Donald Trump je nahrán a potom možná ještě je nahráno ještě třetí důležité vysvětlení. A Jamese Comeyho v tom jeho, v tom jeho projevu bylo vidět, že na to byl vlastně nejvíc našťvaný, že oni mu nebyli schopni říct, za co ho vlastně vyhodili.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, ale kdyby se tedy nade vši pochybnost prokázalo, že prezident bránil vyšetřování, a zatím to tak jednoznačně nevypadá, bylo by to závažné provinění? A v jaké rovině? Spíš morální, anebo, dejme tomu, trestní?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, to je, no, ne, právě to je velmi závažné, proto jako ty výklady toho obstruction of justice, teďka jich uslyšíme mnoho. Protože to je klíčový termín pro tu ústavní, pro ústavní žalobu. To, to je, přesně proto se na to všichni ti Američané koukají, protože třeba poradce politický je Jeffery Monteforte, ten tvrdí, že to je začátek Trumpova konce. Protože pokud by to bylo obstruction of justice, tak je to na odvolání z prezidentského úřadu. Tak závažný jako termín to je.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, ale neměl by se přece jenom na tu celou věc člověk dívat s rezervou? Co když je to celé komplot FBI proti Donaldu Trumpovi?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Hm. To je, takové věci se vyloučit nedají. Ale pokud by to byl komplot FBI proti Donaldu Trumpovi, tak je možné, že je jako vedený z nějakých mis..., z důvodu, že se opravdu ty prvních 5 měsíců v úřadě ty kroky Donalda Trumpa jsou jako v některých případech až nehorázné. Ale jsou někdy i, jako nehorázně amatérské. A ti lidé, co se v tom pohybují, tak to na vlastní oči vidí a bude záviset hlavně na Republikánské straně, jak se k tomu celému skandálu postaví. Demokraté politicky nic nezmohou. Ale až první republikáni začnou opouštět Trumpovu loď, tak to bude ten signál, že opravdu politicky se v Americe, kde byl dnes něco významného posunul.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A skutečně si myslíte, že to může dojít až třeba k impeachmentu?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Říkám, záleží to na tom, jak si americké soudy případně vyloží termín obstruction of justice ve spojení s chováním Donalda Trumpa. Jako pokud to vykládáme trochu šířeji, tak zabraňování spravedlnosti, to, to vlastně Donald Trump dělal, protože žádal ředitele policie, aby nezasahovala v určitém případě. To je nespravedlnost. Prezident toto právo, toto právo nemá. Samozřejmě, pokud budeme vykládat obstruction of justice jako úzce, jako takové nějaké nedovolené bránění, no, tak je možné, že to byl takový jako faul. A vyhodnotí se to, že je to jako menší přestupek než ústavní žaloba. A i minimálně na té etické rovině je jasné, že určité obyčeje a vnitřní mechanismy standardního fygování Donald Trump svým chováním porušil.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, to říká Kryštof Kozák, amerikanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji vám, na shledanou.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

-----
Děkuju za pozvání. Na shledanou.

V potížích jsou Trump i Comey. Co přinesla výpověď bývalého šéfa FBI v Senátu?

8.6.2017 info.cz str. 00 Svět
Adam Kotrbatý

Na slyšení bývalého ředitele FBI Jamese Comeyho v Senátu se čekalo s napětím. Pokud by prokázal, že na něj prezident Donald Trump tlačil ohledně vyšetřování ruských zásahů do loňských prezidentských voleb, mohlo by to vést až k případnému odvolání šéfa Bílého domu. Jaký je výsledek Comeyho výpovědi?

Comey během slyšení nechtěl spekulovat o právních důsledcích své výpovědi. „Nejsem tu od toho, abych posuzoval, jestli se jedná o maření spravedlnosti,“ prohlásil. Právě maření spravedlnosti je ale jedna z věcí, o kterou v celé kauze jde. Kvůli němu může americký prezident čelit tzv. impeachmentu, tedy pokusu o zbavení funkce.

Trump Comeymu zastavení vyšetřování během lednové schůzky výslovně nenařídil. Chtěl, aby z něj vynechal jeho tehdejšího bezpečnostního poradce Michaela Flynn. Už to Comey považoval za nátlak. Právě znění prezidentova výroku ale může být podle CNN klíčové.

„Jak poznamenalo několik senátorů během slyšení, není to samé, když prezident řekne, že doufá ve zrušení vyšetřování, a když to přímo nařídí. Proto může být složité Trumpovi maření spravedlnosti prokázat,“ píše web televize.

Například šéf Sněmovny reprezentantů Paul Ryan se už nechal slyšet, že Trumpův výrok byla pouze jeho neobratnost ve vyjadřování. Právě Sněmovna by přitom musela žalobu proti prezidentovi iniciovat, Senát by následně fungoval jako soud.

List The Washington Post v souvislosti s výpovědí někdejšího šéfa FBI cituje Baracka Cohena, bývalého federálního prokurátora. „Comey kráčí po tenké linii. Mohou existovat i jiné způsoby, jak vyložit prezidentova slova,“ prohlásil.

Ačkoli americká média a jimi oslovení experti připouští, že Trumpovo odvolání zřejmě nebude na pořadu dne, Comeyho svědectví přesto pro prezidenta nevyznívá příliš dobře. V květnu odvolaný ředitel FBI několikrát označil Trumpa za lháře, což může ještě více uškodit jeho popularitě. Ta je už nyní rekordně nízká. Souhlasí s ním pouhých 38,2 procent Američanů. Méně neměl po stejné době v Bílém domě žádný z jeho předchůdců úřadujících po 2. světové válce.

Amerikanista Kryštof Kozák z katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd** UK přitom v lednu pro INFO.CZ říkal, že Trumpovi záleží především na udržení svých současných voličů. Ani to se mu tedy nedaří.

Nepopulární prezident navíc může sehrát důležitou roli už v příštím roce. To Američané vyrazí volit Sněmovnu reprezentantů a třetinu Senátu. A obhajující kongresmani se mohou chtít od Trumpa distancovat.

„Proč by měli podporovat nepopulárního prezidenta? Naopak tam může být snaha se proti Trumpovi vymezit,“ komentoval v dubnu pro INFO.CZ amerikanista z University of New York in Prague Jakub Lepš, který dodal, že to v konečném důsledku může vést až k Trumpovu rozhodnutí post neobhajovat.

Impeachment je tedy sice stále daleko, ale potíže Comeyho výpověď Trumpovi nadělala. Paradoxně si ale na problém zadělal i sám Comey. To, když přiznal, že předal skrze přítele médiím informace, které měly uvést na pravou míru události v oválné pracovně.

Kvůli tomu už Trumpův právník Marc Kasowitz volá po Comeyho vyšetřování. Tvrdí, že neoprávněně vynesl obsah důvěrné konverzace mezi ním a prezidentem. Comey se ale brání, že jednal jako soukromá osoba v reakci na postup šéfa Bílého domu.

Právní bitva tedy bude pokračovat i v dalších dnech. A její vítězové a poražení zatím nejsou zdaleka jasní.

URL| <http://www.info.cz/clanek/11027/v-potizich-jsou-trump-i-comey-co-prinesla-vypoved-byvaleho-sefa-fbi-v-senatu>

Mayová nezvládla kampaň, ve volbách se jí to může vymstít. Čechům by to pomohlo, tvrdí expert

8.6.2017 info.cz str. 00 Svět

Lucie Bednářová

Britská premiérka Theresa Mayová a její Konzervativní strana nezvládla komunikaci ve volební kampani a záměrně se vyhýbala diskusím o brexitu. Voličům to vadí a v dnešních předčasných parlamentních volbách by jí to mohli spočítat a upřednostnit opoziční labouristy. „Mayová nedokázala v průběhu kampaně ničím přesvědčit ani nadchnout. Používala prázdné fráze a floskule, které o ničem nevyprávěly. Nenabídla nic nového,“ řekl v rozhovoru pro INFO.CZ odborník na britskou vnitřní politiku z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jan Váška. Jak do výsledků voleb promluví nedávné teroristické útoky v Londýně? A mají se Češi pořád bát tzv. tvrdého brexitu? I o tom se v rozhovoru mluvilo.

Vyhlášení předčasných parlamentních voleb, k němuž došlo v polovině dubna, bylo ze strany britské konzervativní vlády neočekávané a mnohé překvapilo. Proč britská premiérka Mayová nechala situaci zajít až tak daleko, že riskuje, že by její strana nemusela volby vyhrát, a odstavit se tak od jednání o brexitu?

Dovolte mi malou odbočku. V roce 2010 v byl v Británii přijat zákon, který zavedl pětileté volební období. Příští volby by se proto měly konat v roce 2020. Smyslem této úpravy bylo vzít premiérovi silnou taktickou kartu, která mu umožňovala vypsát volby podle momentální situace a podle vlastních politických potřeb. S vypsáním předčasných voleb se počítalo pouze pro mimořádné situace. Máte pravdu v tom, že málokdo chápal, proč Mayová něco takového udělala na jaře letošního roku. Konzervativní vláda tou dobou měla v parlamentu většinu, byla poměrně stabilní a příznivá byla i situace na politické scéně, protože labouristická opozice byla do slova a do písmene rozložená. Z její strany tedy rozhodně šlo o oportunistický krok.

Co od něj premiérka očekávala?

Dvě věci. Zaprvé, podle volebních průzkumů v té době měli konzervativci zhruba dvacetiprocentní náskok nad hlavní opoziční stranou labouristy. To je navíc strana, která má za sebou dva roky vnitřních rozbrojů a která neplnila roli soudržné opozice. Předčasné volby v takovém momentě znamenaly pro Konzervativní stranu příslib totální dominance po období dalších pěti let, během kterých bude probíhat jednání o brexitu. Mayové tedy šlo o to zajistit si klid na jednání a vyhnout se nutnosti vést volební kampaň v roce 2020. Tím, že by získala velkou politickou převahu, tak by nemusela tolik vycházet vstříc extrémním hlasům uvnitř její vlastní strany, ať už se jedná o zastánce nejtvrdšího brexitu se vším všudy, nebo lidi, kteří s tím mají principiální problém.

Dalším důvodem bylo získat autentický mandát z voleb. V britské politice platí, že premiér, který nevyhrál volby, je slabý. Což byl přesně případ Theresy Mayové, která se do funkce dostala poté, co kvůli referendu o brexitu odstoupil premiér David Cameron.

Pokud budeme věřit průzkumům veřejného mínění, tak se těsně před volbami zdá, že se tento krok premiérce Mayové nemusí vyplatit. Zajímavé je, že výsledky průzkumů se hodně liší, ale dá se z nich odvodit, že preference konzervativců klesají. Čím si to vysvětlujete?

Záleží, na které průzkumy se díváte. Průzkumy, ze kterých konzervativci vycházejí nejlépe, ukazují 10-11% rozdíl mezi nimi a labouristy, což je pořád slušná převaha. Pak tu jsou ale i takové, které předpovídají rozdíl 1%. Udržet 20% náskok, který měli konzervativci na jaře, ale bylo těžké. To bylo jasné od chvíle, kdy se začalo ukazovat, že Konzervativní strana nezvládá volební kampaň.

V čem se jí volební kampaň nepodařila?

Konzervativci předložili celkem zajímavý program, ale nezvládli jeho komunikaci. Média si nejvíce všimla jedné nedomyšlené položky v oblasti sociální a zdravotní péče, hanlivě přezdívané „daň z demence“, ze které musela premiérka docela nešikovným způsobem vycouvat. To jí výrazně poškodilo. Mayová nebyla příliš ochotná hrát kampaň na kartu brexitu, protože to považuje za hotovou věc. Její strategie totiž stojí na tom, že bude uvolňovat co nejméně informací a nebude o tom s nikým debatovat.

Mayová nedokázala v průběhu kampaně ničím přesvědčit ani nadchnout. Používala prázdné fráze a floskule, které o ničem nevypovídaly. Nenabídla nic nového, konzervativní kampaň byla založená na práci se strachem ze změny, z Corbyna a ze socialistického programu labouristů. Británii se sice povedlo oklepat se z hospodářské krize poměrně rychle, ale její dopady na střední a hlavně nízkopříjmové třídy jsou pořád tíživé a situace těchto lidí se nijak nezlepšuje. Toho mohli využít labouristé, což také udělali. Do té doby se jednalo o stranu sžíranou rozporů mezi vlastními poslanci a lídrem a nyní se naskytla šance, jak se chopit příležitosti, semknout se a vytvořit program.

A zdá se, že se jim to povedlo...

Z volební kampaně Jeremy Corbyn vyšel, s určitými limity, jako energický, angažovaný a zajímavý lídr, který je daleko komunikativnější a více kontaktní než premiérka. Výrazně negativní hodnocení, které se mu po celou dobu, co stál v čele strany, od širší veřejnosti dostávalo, se nyní do určité míry změnilo. Sice ještě pořád převažuje negativní obraz, už to ale není tak dramatické. Obraz Mayové je u většiny populace neutrální, tedy že jí přibližně stejné procento lidí hodnotí pozitivně a také negativně.

Dá se tedy říct, že labouristé, kteří v posledních týdnech posilují, využili slabostí Konzervativní strany, nebo přišli i oni s něčím zajímavým, co voliče oslovilo?

Jejich program obsahuje řadu zajímavých, a někdy dost radikálních, dílčích návrhů v oblasti hospodářské a sociální politiky či například v oblasti vzdělávání, které slibují oživení. Labouristé přišli s nabídkou na změnu a oslovili tím poměrně velkou část mladé generace. Do výsledků voleb se proto určitě promítne generační propast a můžeme očekávat velké rozdíly v tom, jak bude volit nejmladší a naopak střední generace.

Jak jsou na tom Liberální demokraté, kteří na britské politické scéně platí za třetí stranu a v minulosti se spolu s Konzervativní stranou podíleli i na koaliční vládě?

Mizerně. Průzkumy ukazují, že se pohybují na jednociferných číslech. Oni doufali, že se jim podaří v kampani udělat novou štěpnou linii kvůli brexitu a posbírat hlasy lidí, kteří v referendu volili vystoupení. To se ale nestalo, protože Evropa a ani možnost znovuotevření výsledku referenda o brexitu nepředstavovaly dominantní témata v celé kampani. Liberální demokraté si tedy možná polepší, ale nebude to nic závratného. V britské politice zůstanou i v dalších letech marginalizováni.

Chtěl bych k tomu ale dodat toto. Pokud se naplní předpovědi průzkumů, tak se zvrátí dlouhodobý trend, kdy po několik desítek let klesal úhrnný počet hlasů, které získávaly největší strany, tedy konzervativci a labouristé. Je to dané tím, že se do značné míry vyčerpaly alternativy.

Menší strany, jako je třeba UKIP nebo Zelení nemají šanci uspět?

Témata UKIPu se vyčerpala a odchodem Nigela Farage z jeho čela nemá ani osobnost, která by dokázala zaujmout. Hlasy principiálně euroskeptických voličů, které strana získala v minulých volbách, poputují z velké části ke konzervativcům. Zelení pravděpodobně obhájí jeden mandát, který mají, ale současná politická konstelace neumožňuje, aby zabodovali více. V obvodech, kde o to půjde, tak lidé, kteří budou chtít volit proti konzervativcům, budou volit labouristy.

Může ve Velké Británii vzniknout nějaká jiná alternativa?

Čistě hypoteticky, pokud by se od hlavních stran odštěpily menší strany kvůli odlišným pohledům na Evropu. Také varianta, že by se labouristé rozpadli kvůli Corbynovi, o níž se periodicky spekovalo v posledních dvou letech, nyní vypadá velmi nerealisticky.

V případě Konzervativní strany by to ale možné bylo. Strana je kvůli evropským tématům rozštěpená již dlouhou dobu a vypsání referenda o brexitu už kdysi sliboval tehdejší předseda Konzervativní strany David Cameron, aby uklidnil zaryté euroskeptiky uvnitř partaje. Za tu dobu se toto rozštěpení nepovedlo zahladit?

S příchodem nových poslanců vždy sílí radikální euroskeptický prvek. Štěpný potenciál se podle mne naplno odhalí, až tu budou jasné závěry jednání o brexitu. Dohodu bude schvalovat parlament a bude zajímavé sledovat, jestli se v rámci konzervativců projeví nějaká skupina, která proti tomu vystoupí. Ať už kvůli tomu, že budou přesvědčeni, že vláda přistoupila na příliš velké kompromisy, například pokud jde o trvajících jurisdikci Soudního dvora EU. Nebo naopak ve vidině posilování britských hospodářských zájmů přesekává zbývající vazby s EU.

Pokud Theresa Mayová obhájí premiérský mandát a posílí většinu v parlamentu, tak jsem přesvědčen, že pro nejbližší období bude strana dostatečně jednotná. Mayová si pomůže také tím, že vládu sestaví ze zástupců jednotlivých křidel.

Vraťme se k dnešním volbám. Jaký odhadujete jejich výsledek?

Scénáře, že by Konzervativní strana ztratila většinu v Dolní sněmovně britského parlamentu, mi přijdou jako nepravděpodobné.

Průzkumy je ale nevyklučují...

Proto se také mluví o možnosti vzniku nějaké složité, duhové, progresivní koalice, která by měla aritmetickou většinu v parlamentu. Za předpokladu, že si ve Skotsku udrží absolutní dominanci Skotská národní strana, tak tato koalice by s ní také musela počítat. Tohle ale bylo přesně téma, díky němuž konzervativci ve volbách před dvěma lety získali body - přesněji řečeno, díky němuž nakonec zvítězili překvapivě velkým rozdílem. Ve volební kampani totiž strašili voliče tím, že tu vznikne labouristicko-skotská koalice s vidinou zásadních ústupků ve směru usnadnění cesty k budoucí skotské nezávislosti. Labouristé to letos v kampani museli rázně popřít a takovou koalici vyloučit.

Takže si nemyslíte, že by Británii po volbách spravovala koalice?

Určitě nepůjde o formální koalici toho typu, která v Británii vládla po roce 2010. Takový koaliční model se ukázal být vhodný možná pro tehdejší konkrétní situaci, ale nepůjde jej zopakovat. A to i kvůli tíživým dopadům na menší stranu. Jsem proto přesvědčen, že nakonec vznikne jednobarevná vláda, ať už většinová, nebo menšinová.

Sázíte tedy spíše na Konzervativní stranu?

Podle průzkumů z posledního týdne jde říct, že se rozdíl mezi dvěma největšími stranami stabilizoval. Takže ano, Konzervativci budou mít zřejmě většinu, třeba však s tím, že nebude tak velká, jako je dnes. Za nejpravděpodobnější scénáře tedy považuji pokračování dosavadních poměrů s tím, že vidina naprostého ovládnutí parlamentu, kterou měla Theresa Mayová před volbami, bude naprosto lichá.

Jak se mohou do výsledků voleb promítnout teroristické útoky?

To je velká neznámá. A to z jednoho hlavního důvodu. Za běžných okolností a s přihlédnutím k tomu, že lídr labouristů Corbyn je zarytý pacifista, který v očích veřejnosti trpí mankem, pokud jde o bezpečnost a obranu, by se Britové postavili na stranu vlády a premiérky Mayové. Debata se však vede kolem toho, do jaké míry je současná vláda a zejména sama premiérka odpovědná za to, že bezpečnostní složky nedokázaly zabránit třem útokům během tří měsíců. Navíc byl v kampani hodně připomínán fakt, že v době, kdy Mayová byla ministryní vnitra, došlo k výraznému snížení početního stavu policie.

Nemyslím si ale, že toto téma rozhodne volby. Pokud se podíváte na volební systém, tak vlastně jde o 650 voleb v malých volebních obvodech, kde se voliči často rozhodují podle specifických témat svého regionu. Myslím si proto, že ve Skotsku nebo v severní Anglii se voliči určitě nebudou rozhodovat podle toho, co se stalo v Londýně.

Pokud by to bylo na vás, tak říkáte, že Konzervativní strana pravděpodobně ve volbách zvítězí a bude sestavovat příští vládu. Otázkou je, zda bude mít v parlamentu většinu, nebo menšinu. Co to tedy bude znamenat pro jednání o brexitu?

Jestliže Mayová posílí svou pozici, tak to ani tak nebude mít v parlamentu o tolik jednodušší, než to má teď. V každém případě to bude další demokratický mandát pro brexit jako takový. Jakékoliv naděje ve zvrácení rozhodnutí a setrvání Británie v EU budou tím pádem passé. Mayová bude po vyhlášení výsledků voleb pokračovat v předpřipraveném harmonogramu jednání.

Pokud by ve volbách zvítězili labouristé a sestavili by menšinovou vládu, můžeme v souvislosti s brexitem očekávat nějakou změnu?

Můžeme. Labouristé nezpochybňují brexit jako takový a také hlasovali pro aktivaci článku 50 Lisabonské smlouvy. V jednání tedy budou pokračovat, ale budou mít jiné akcenty. Prioritou premiérky Mayové je zastavení volného pohybu pracovních sil i za cenu rozředění nebo zkomplikování přístupu na společný trh. Pro labouristy je však priorita zajištění bezcelního přístupu na společný trh, a to i za cenu kompromisů v oblasti volného pohybu osob.

Češi, kteří žijí v Británii, nebo se tam chystají třeba za prací, mají z brexitu obavy. Jak oni mají vnímat výsledek voleb?

Pokud bychom mluvili o Čechách, kteří se do Spojeného království chystají, pokud tedy tací ještě jsou, tak by pro ně bylo lepší vítězství labouristů. Labouristická strana také už nyní tlačí na to, aby britská vláda co nejrychleji potvrdila záruky pro Čechy a další Evropany, co už v zemi jsou. Konzervativci to chtějí také, ale v principu to chtějí s EU za něco vyměnit.

Jestliže by vyhráli labouristé a sestavili by vládu, tak si myslím, že by s tím byla spojena i proměna společenské atmosféry v Británii, která se od referenda vyznačuje vysokou xenofobií. To by se mohlo změnit.

V případě vítězství Konzervativní strany se tedy Češi mají obávat tzv. tvrdého brexitu?

Není to přímo otázka obav a dokonce bych řekl, že přesná budoucí podoba vztahů s Británií pro nás, tedy EU, vlastně není přespříliš podstatná. Ale ano, půjde o uspořádání, kterému se dříve říkalo „tvrdý brexit“.

Od referenda o brexitu utekl rok. Myslíte, že britská společnost prochází nějakým vystřízlivěním? Čistě teoreticky, pokud by se stejné referendum konalo nyní, dopadlo by podle vás stejně?

To je strašně obtížné odhadnout, protože výsledek referenda z minulého jara byl do značné míry dán tím, jak tehdy probíhala volební kampaň. Zejména lži a manipulace, které v ní na obou stranách zazněly, by bylo asi nezopakovatelné. Otázkou je, jaké argumenty by se v ní objevovaly, pokud by probíhala nyní. Na druhou stranu by asi nefungovaly ani krizové scénáře zastánců setrvání, které varovaly před okamžitým hospodářským kolapsem země a propadem ceny libry a které se nenaplnily.

Na jednu stranu se ukazuje, že některé socioekonomické skupiny obyvatel, které silně podporovaly brexit, nyní mění názor. To se týká třeba farmářů. Na stranu druhou nezanedbatelná část voličů, kteří loni hlasovali pro setrvání, akceptuje výsledek referenda jako legitimní, demokratické rozhodnutí a jako takové si nepřeje jej zpochybňovat.

Otázkou také je, zda by k referendu nepřišlo více mladých lidí, kteří by byli bývali pro setrvání...

Tato věková skupina má nejnižší volební účast ve všech volbách... Zajímavé by ovšem bylo, jak by do toho vstoupil faktor USA. Americké prezidentské volby proběhly až několik měsíců po referendu o brexitu. Pokud by Britové věděli, že bude zvolen Trump, tak by to některé z nich možná přesvědčilo o tom, že se nemají otáčet k Evropě zády a vrhat se do náručí Americe, která je nyní na hony vzdálená té idealizované představě, kterou o ní Britové chovají.

Jak se výsledky dnešních voleb promítnou do vztahu Skotska uvnitř Spojeného království? Skotové si přáli, aby Británie zůstala v EU, a sami v ní chtějí po brexitu setrvat.

Na stole je požadavek na vyspání druhého referenda o skotské nezávislosti. Jisté ovšem je, že Skotská národní strana nepůjde do předem prohraného boje. V tuto chvíli nic nenasvědčuje tomu, že by zastánci nezávislosti Skotska na Spojeném království mohli získat většinu. Průzkumy pádnou municí neposkytují, nejistota je opravdu velká. Dokonce to vypadá, že dominance Skotské národní strany ve skotské politické aréně postupně lehce slábne. Odhaduje se, že Skotská národní strana oslabí i v dnešních volbách do celobritského parlamentu. Myslím si proto, že k referendu tak jako tak nedojde, dokud nebude dokončen brexit – ostatně pádně to dokládají i nejnovější vyjádření skotské první ministryně Nicoloy Sturgeonové.

URL| <http://www.info.cz/clanek/10975/mayova-nezvladla-kampan-ve-volbach-se-ji-to-muze-vymstit-cechum-by-to-pomohlo-tvrdi-expert>

Rozhovor se specialistou na vzdělávání Bohumilem Kartousem

8.6.2017 ČRo Radiožurnál str. 01 09:05 Host Lucie Výborné

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Je krátce po deváté hodině, posloucháte Radiožurnál. Dnes to bude hodně o škole a o vzdělávání. Mým hostem je Bohumil Kartous, specialista na vzdělání ze společnosti EDUin, vítám vás tady, dobrý den.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

-----
Dobrý den.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jaký máte nejsilnější školní zážitek?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

-----
To je zajímavá otázka, protože moje nejsilnější zážitky se nevztahují ke škole, ale když budu hodně se snažit odpovědět na tu otázku, tak se vlastně netýká školy jako takové. Pravděpodobně by to mohlo být něco, co se přihodilo čistě náhodou v tom, že se to odehrálo ve škole. Asi nějaké vztahové záležitosti.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Dobře. A kdybych použila onu okřídlenou učitelskou větu a Kartousi, kdybych se tě o půlnoci vzbudila, tak tohle mi teda řekneš, tak co z vás vypadne?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

-----
Á, to bude těžký. Já si vlastně, jsem zjistil, že já si spoustu těch takzvaných, těch rudimentů, toho, co česká škola často považuje za nutné, aby si člověk pamatoval, tak si vážně nepamatuju. Já jsem se velmi rychle adaptoval na digitální svět, na externí úložiště paměti, které, která využívám, a spíš mi vždycky šlo snahu pochopit souvislosti. Z těch, řekněme, znalostí základní školy, bych možná dokonce z většiny předmětů propadl, stejně tak bych možná neudělal maturitu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže žádný -ný, -natý, -itý, -istý, -ičelý, to nemáte vůbec v hlavě, $E = mc^2$, básničku krátkou, nic.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

-----
Nemám to v hlavě, $E = mc^2$ vím, když mě kamarád zkoušel z toho, co jsou ty jednotlivé veličiny, tak jsme zjistili, že mám velký problém některé definovat. A jazyk používám profesionálně, to znamená, že pro mě není problém napsat stylisticky a gramaticky zajímavý dlouhý, krátký text v různých žánrech, ať už je to analýza, ať už je to fejeton nebo je to povídka, ale já jsem se prostě gramatiku stejně jako cizí jazyk naučil prostě mimo školu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

A vzdělání jste se rozhodl věnovat kdy?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

-----
Vzdělání jsem se rozhodl věnovat vlastně z toho titulu, že jsem pregraduálně vystudovaný učitel pro střední škola, já jsem cvička, to znamená tělocvikář a ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Tělocvik, zeměpis.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

-----
Ne, základy společenských věd. Tělocvik jsem studoval proto, že jsem věděl, že tam nebudu mít žádný problém, protože mi to bylo dáno, a základy společenských věd jsem studoval proto, že mě to bavilo. A chtěl

jsem se tím směrem vydat a byl jsem tak trošku líný, takže vlastně se mi nechtělo trávit studiem od rána do večera, takže já jsem polovinu studia strávil na hřišti, což bylo skvělý. A pak jsem vlastně navázal doktorátem na **Fakultě sociálních věd** na mediální /nesrozumitelné/, takže vlastně jsem tak jako mediální teoretik. No, a to už jsem ale pracoval, to už jsem pracoval, protože jsem měl velmi brzo prvního syna a musel jsem pracovat, což mě docela nakoplo, a tak nějak přirozeně jsem hledal v oblasti vzdělávání, co dělat, ale nechtěl jsem jít do školy, protože jsem, s tou rodinou bych, věděl, že bych nevyžil. No a začal jsem pracovat se společností, která se zabývala vzděláváním a vlastně přirozeně mě to dovedlo k tomu, co dělám dnes, s tím, že vlastně vzdělávání mezitím asi tak prostě ne náhodou, že jo, získává stále větší, větší ohlas, ať už v korporátním sektoru nebo v tom, v tom občanském, takže vlastně to jde takhle ruku v ruce.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Bohumil Kartous je dnes hostem Radiožurnálu.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin Bohumil Kartous je dnes hostem Radiožurnálu. Když se podívám, čím prošlo moje dítě, tak bych to charakterizovala jako člověk, který se vzdělání nevěnuje, pouze jako rodič, jako model školy Marie Terezie jemně upravený socialistickým Československem a posléze jemně upravený kapitalistickým Československem, podotýkám, mám dceru v prvním ročníku šestiletého gymnázia. Pletu se?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Myslím si, že se, že ta zobecnění často vedou k tomu, že člověk, který třeba má potřebu obhajovat ten vzdělávací systém, což někdy nemusí být špatně, tak to pak odmítne. Nicméně když se podíváme na tu strukturu i na obsah, na kurikulum, jak se říká vlastně obsahu vzdělávání, no tak vlastně tak daleko od pravdy nejsme. Obsah vzdělávání se příliš nezměnil minimálně od předlistopadových dob. Ten poměr, řekněme, jednotlivých předmětů, poměr toho, kolik se věnuje třeba matematice, ale třeba i to, jak se matematika učí, tam bychom našli určitě velmi jasné souvislosti, které jsou dány už jenom tím faktem, když si uvědomíme, že průměrný věk českých učitelů je okolo 50 let, tak je vcelku jasné, že to kontinuum je dáno prostě tím lidským faktorem. To není kritika, jak to často bývá vnímáno, to je prostě fakt.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já se na to ptám proto, že tady sedí často lidé, kteří hovoří o Průmyslu 4.0 a když vezmu jednoho z posledních hostů, tak tady byl Michal Pěchouček, zakladatel vlastně Fakulty umělé inteligence na ČVUT, a to je člověk, který mi tady říkal, že běžnou administrativní práci do 15 let nahradí umělá inteligence. A potom je celkem jasná otázka nebo obava, co budou naše děti jednou dělat vlastně? Jaké zaměstnání budou mít? Jestli by ta škola je na tohle neměla připravit a jestli takhle někdo v tom školství vůbec umí přemýšlet.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Profesor Pěchouček, my si vcelku rozumíme v tom, co říká, několikrát jsem ho slyšel, jednou jsem s ním byl v debatě, takže já s ním vcelku souhlasím. Ano, je to tak. Během 10 let se dá předpokládat, že automatizace a robotizace velmi výrazně promění, ne že by se to nedělo, ono už se to děje, ale ještě více promění trh práce. Je pravděpodobné, že se úplně změní něco, čemu říkáme společenská smlouva, která je dneska založená na tom, že vlastně my pracujeme a za tu práci dostáváme nějakou odměnu. Dneska už se vážně nejenom hovoří, ale vlastně podstupující se experimenty s takzvanou občanskou mzdou nebo základním příjmem. Je pravděpodobné, že pracovních příležitostí, tak jak je známe dnes, ubude, bude se pravděpodobně muset přemýšlet o tom, že lidé si určitou část svého volného času budou muset nějakým způsobem naplnit, dostanou pravděpodobně nějaký základní, nějaký základní budgety k tomu, aby přežili v té společnosti, ale bude se úplně muset znovu a jinak přemýšlet o tom, jak, jaké uplatnění najít. Dneska už to vidíme na spoustě takových, řekněme, digitálních nomádů, že jo, kteří vlastně žijí úplně jiným pracovním životem než většina společnosti, takže ano, ten vzdělávací systém by tohle měl nějakým způsobem předvídat, měl by na to ty děti připravovat, což možná pro některé posluchače by bylo dobré upozornit, že to neznamená, že by děti neměly mít žádné

základní znalosti, ano, to je nutné, na tom je potřeba stavět. Jakýkoliv konstruktivní, jakékoliv konstruktivní budování, že jo, prostě nějakého, nějakého komplexního, komplexní dovednosti je postaveno na tom, že něco víme, že jsme schopni od něčeho odvozovat, že jsme schopni mezi něčím hledat souvislosti, ale ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže základní škola, dejme tomu?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Základní škola určitě. Na prvním stupni je nutné, aby se děti naučily dobře číst, aby se naučily dobře psát, protože to psaní není, nesouvisí jenom s tím, že tady můžeme něco sdělovat psaným jazykem, ale rozvíjíme motoriku a jak víme z výzkumu, to jako velmi dobře pomáhá rozvoji mozku. Je dobře, když ty děti budou mít velmi silnou základní matematickou gramotnost, ale pak je potřeba přemýšlet o tom, jak rozvíjet dál. Když se podíváme do Finska, kde o tom poměrně důkladně přemýšlejí, tak chtějí třeba, aby děti od 16 let se neučily po předmětech, ale aby se učily po tématech.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Dejte, dejte příklad, prosím.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Ano, dobře. Vybere se téma, jako jsou třeba klimatické změny nebo evropská integrace, nebo se vezme nějaké jiné téma, které je skutečně živé, je současné a v něm, v rámci něj budou už aplikovat to, co vědí, protože v 16 letech se předpokládá, že už mají jakýsi, řekněme, jakýsi základní fundament znalostní a budou to aplikovat na těch konkrétních problémech. To znamená na něčem, co je obklopuje, na problémech, které vytváří svět, ve kterém žijí a do kterého budou vstupovat. A tam se budou tedy samozřejmě další dozvídat další věci, to neznamená, že by se úplně zastavil jejich, řekněme, znalostní rozvoj, ale zároveň se budou učit aplikovat své znalosti na, na konkrétní věci a budou se snažit přemýšlet o řešení konkrétních problémů, protože to je něco, co by ta následující generace bude nutně potřebovat, protože my jí skutečně stavíme před řadu problémů, na které sami nemáme schopnost nebo dovednost najít řešení v současné době.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin Bohumil Kartous je dnes hostem Radiožurnálu.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ve škole a o škole a o vzdělávání jsme teď v Dopolnedním Radiožurnálu s Bohumilem Kartousem ze společnosti EDUin. Vy jste garantem studie k českému vzdělávání, která byla představena na výroční konferenci Aspen Institute Prague, můžete jenom ve stručnosti shrnout vlastně, o čem jste mluvili?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Mluvili jsme o tom, že je nutné vypracovat nějakou koncepci vzdělávání. Asi možná ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To má dělat ministerstvo školství.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

No, měla by to dělat vláda a ministerstvo školství v prvé řadě, protože stát, český stát je ze zákona garantem vzdělávání v České republice a měl by tedy postupovat podle nějaké jasné, jasné vize. To není prostě takové to bezbřehé plácání o tom, že my nemáme vizi a že vize je něco, co nemá žádné kontury a co nemá žádné

hranice, naopak, to má mít zcela jasný, jasně daný cíl. My bychom si měli stanovit v nějakém horizontu, řekněme, 20, 30 minimálně, kam bychom chtěli ten vzdělávací systém vést a co je tím cílem, ale to vlastně nemáme. My jsme první nějakou koncepcí po dlouhé době od roku 2000 měli vlastně v roce 2015, řekněme, což je vlastně nějaká strategie vzdělávání do roku 2020. Když si uvědomíte, ten pětiletý horizont je vlastně z hlediska něčeho tak dlouhodobě působícího, jako je vzdělávací systém, nic. Je nutné si uvědomit, že vzdělávací systém působí na desítky let dopředu. To, co vlastně jsme schopni, jak jsme schopni vzdělat a vychovat naše děti, tak to je pro něj nějaká báze, nějaký základ toho, jakým způsobem budou schopny uspět ve svém příštím životě a budou tady ještě hodně dlouho, jo. Dneska se dožíváme zhruba skoro 80 let, takže ta, ta vize by měla mít poměrně dlouhodobý charakter, my nic takového nemáme. My nejsme vůbec schopni jako společnost vůbec vzít vzdělávání jako veřejný zájem, jako jsou schopni třeba skandinávské společnosti, a skutečně tu vizi postavit, na té vizi postavit nějakou koncepcí a tu koncepcí dlouhodobě udržovat. A když se podíváme na tu Skandinávii, což je perfektní příklad, oni jsou schopni třeba si říct, že budou reformovat přípravu učitelů a dělají to třeba 20 let, ale to je pro nás ale naprosto, něco naprosto neuchopitelného v současné době.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

No možná i díky střídání ministrů a různých garnitur a tak dále. Přesto třeba vaše společnost každý rok pořádá Eduínu, což je vlastně jakási cena za inovaci ve vzdělání. Odtud vane čerstvý vítr?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Určitě. Je tady spousta zajímavých projektů, na které je dobré upozorňovat a cena Eduína vlastně si neklade za, za cíl jako dělat nějakou, jako ceremoniálně oslavovat, ale spíš ukázat na to, že v tom českém vzdělávacím systému je, je toho spousta, na co je dobré upozornit, co skutečně jako se snaží posuzovat ten vzdělávací systém někam dopředu. Stejně tak máme spousta zajímavých učitelů, ředitelů škol, kteří se o cosi snaží, kteří jdou často úplně vlastně proti systému nebo, řekněme, snaží, musí obcházet různé bariéry a překonávat různé překážky pro to, aby dosáhli svého, a to neznamená, že vlastně v českém vzdělávacím systému by nebyli zajímaví lidé a zajímavé projekty, ale oni jsou to takový prostě ostrovy ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ostrůvky.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Ostrovy pozitivní deviace, který závisí na tom, jestli ten člověk, ať už je to iniciátor toho projektu nebo ten ředitel, jestli tam zůstane, anebo tam nezůstane, ale za ním většinou se prostě zavře voda a nic se neděje. Tady vlastně ten systém nemá žádnou schopnost zatím brát ty příklady těch, těch prokazatelně pozitivně působících inovací a aplikovat je v tom systému, a to je vlastně hrozně špatně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Řekněte mi jednu konkrétní třeba pozitivní deviaci v rámci Eduíny.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

V rámci Eduíny my jsme oceňovali třeba zajímavý projekt, na kterém se podílela filozofická fakulta a na kterém se podílel ÚSTR a ještě další organizace, které si teďka nevzpomenu, které připravily takovou zajímavou multimediální aplikaci na výuku o nedávné historii, řekněme do roku 38 do roku 89, nebo jsme oceňovali Základní uměleckou školu v Hostivaři, která jako jedna z prvních, jí napadlo, že vlastně nemusí vzdělávat jenom děti, ale že může nabídnout program i seniorům. Oni mají plno, takže je to úplně neuvěřitelný, jo, to je prostě, to je něco krásného, že jo. No, ale takových projektů tam samozřejmě byla celá řada. Jenom pro zhruba takovou orientaci posluchačů, každý rok se přihlásí asi 90, 80 až 90 projektů, které jdou napříč, řekněme, základním vzděláváním, středním, celoživotním vzděláváním, jo, je tam, je tam spousta, spousta zajímavého.

/ Písnička /

/ Zprávy /

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin Bohumil Kartous je dnes hostem Radiožurnálu. My jsme se bavili o jakémsi větru změny, o tom, že ta změna ve školství musí přijít koncepčním způsobem, ale ještě jedna otázka možná ne úplně od věci, chceme tu změnu? Protože já jsem, mám tady nějaký výzkum CVVM od září roku 2016 a s gymnázii a základními školami je u nás spokojeno více než 75 % veřejnosti.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Nechceme. Pravděpodobně ne. Mám dojem, že ta společenská poptávka taková není, odráží se to následně samozřejmě na tom, co dělají politické strany, jakým způsobem politická reprezentace tedy se stará či nestará o vzdělávací systém. Ta relativní spoko..., relativní spokojenost s tím, jak, řekněme, funguje vzdělávací systém je pravděpodobně něčím, co brzdí, brzdí možnou, možnou změnu nebo nějaký posun kupředu. Já jsem se o tom bavil v Bruselu s nějakým polským poslancem a tam to bylo naopak. Je zajímavé, že vlastně tam za posledních 10 let proběhla řada změn a bylo to skutečně na základě na toho, že vznikla politická poptávka, která byla postavena na spokojenosti občanů. Já neříkám, že to vždycky musí dopadnout dobře, ono když se podíváme na dnešní stav polské politické scény, tak bychom taky mohli vážně pochybovat o tom, že bylo dobré vlastně dělat nějaké změny, nicméně je to jeden z problémů a on se projevuje i v tom, na co bych rád upozornil a co považuju za obrovskou ostudu české, českého státu a jako vizitku české společnosti, že my investujeme na základě zcela prokazatelných dat do našeho vzdělávacího systému z veřejného, z veřejných rozpočtů 3,4 % hrubého domácího produktu. Průměr OECD, to je vlastně ten, ten, řekněme, ten benchmark, že jo, prostě ve kterém se pohybujeme, tak je necelých 5. Všechny skandinávské země investují do svých vzdělávacích systémů více než 6 % hrubého domácího produktu. A pokud se tohle nezmění, tak si nemůžeme dělat naději na to, že se něco změní ve vzdělávání jako takovém. Odměňujeme české učitele naprosto ostudnou, ostudným platem, který se pohybuje někde na úrovni, a teď nemluvíme o lidech, kteří nastoupí do školy, už tam nějaký rok stráví, tak se pohybujeme na úrovni platu, řekněme, pokladního v supermarketu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Proto neučíte, i když jste učitel.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Já proto neučím, já jsem, já jsem měl prostě dítě už v době na vysoké škole, takže já jsem musel shánět práci, že jo, která mě a mou rodinu živí.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Nežene vás to s tím, co víte a co už vlastně o vzdělání jste všechno dal dohromady plus různé koncepce, do těch, řekněme, pozic na ministerstvu školství, kde byste skutečně mohl být hybatelem změny?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Je to zajímavá otázka. Za současné situace ne, protože jednou z těch mých znalostí je to, že vím, jak funguje ministerstvo školství a jak vůbec a v jakém stavu je, řekněme, česká politická scéna. A tady bych nebyl schopen dělat takové kompromisy, které by jednak znamenaly, že by to nějak zasáhlo mojí vlastní osobnostní integritu, ale jednak by to samozřejmě znamenalo, že by nebylo možné prosadit žádné, řekněme, zásadní pozitivní kroky, protože ten kompromis by v podstatě, v tom kompromisu by se rozplynulo všechno, co by se dalo dělat, ale za jistých okolností si to představit dokážu.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Bohumil Kartous je specialista na vzdělání ze společnosti EDUin. Je také otec. Vy jste tady mluvil o tom, že někteří uvědomělí rodiče, někomu to vyhovuje, někdo má třeba štěstí, že má právě osvíceného ředitele, jednoho jediného, ale skvělého učitele na škole, prostě pro kterého stojí za to na té škole zůstat, jak to máte vy se synem v pubertě?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Synovi bude 14 tomu staršímu, tomu mladšímu budou teprve 2, /nesrozumitelné/ že máme takový zvláštní a zajímavý model, který úplně skvěle funguje. Mimochodem doporučuju, protože jsme takhle tři dospělí a jedno dítě. Je to, je to vynikající.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Ne, mě zajímá spíš směrem k tomu vzdělávacímu systému.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Rozumím. Směrem k vzdělávacímu systému, no samozřejmě skrze vlastní dítě pozoruju to, jakým způsobem probíhá třeba vzdělávání v těch, úplně takových těch detailních věcech, protože syn chodí na běžnou základní školu v menší obci v České republice, ta škola dle mého názoru je prostě odrazem průměru českého školství ve všech ohledech, ať se to týká složení učitelského sboru, ať se to týká přístupu těch jednotlivých učitelů a učitelek v těch hodinách, protože vlastně se o tom docela bavíme, mě to zajímá zejména z profesních důvodů, mě ani tak nezajímá to, jak, jaké syn dostane známky nebo ne, protože mě zajímá na jeho rozvoji trochu jiná rovina. Vidím prostě určitou snahu třeba českých učitelů se vlastní skutečně velmi s takovou dobrou vůlí přizpůsobit tomu, tomu světu, který je okolo, ale zároveň vidíte, že to prostě jsou často pokusy, které jsou tak jako, řekněme, nemají ten dopad na to, co by, co by si člověk představoval, že třeba v té škole budou dělat. Často je to taková určitá míra jako rezistence u těch učitelů, že si řeknou, no tak já přece jsem to tady 25 let dělala správně, tak mně teď nikdo nebude tvrdit, že to je špatně a je to taková určitá jako spíš, ne, ne že by ti lidé nebyli schopní pochopit to, že se svět mění, ale je to taková určitá míra vlastně, jako řeknu, takové drobné vzpoury, že tady si budou udržovat ten svůj vlastní přístup. Ta, s tou školou se dá vlastně relativně dobře komunikovat, ale že by tam byla nějaká velká snaha třeba o to vtahovat ty rodiče, že jo, prostě do toho dění v té škole a udělat z nich toho aktéra vzdělávání, to ne. Prostě tady funguje, české školy jsou vlastně dodnes vlastně definovány ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Výchovné ústavy?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Přesně. Definovány trochu tím, že jakoby mají ten status výchovných ústavů a zároveň se té výchovné role po roce 89 vzdaly, protože vlastně čeští učitelé působili jako součást určitého indokrinačního systému v socialistickém školství, protože se cosi muselo těm dětem sdělovat, že jo, falzifikovala se tam historie zcela jednoznačně, jo, falzifikovaly se společenské vědy, jo, samozřejmě byla to určitá taková jako ideologická masa, i když já jsem to zažil v 80. letech, už to nebylo vůbec tak, tak hrozné, nicméně oni se toho vzdali té výchovné role, protože měli dojem, že vlastně jim to nepřísluší, ale zároveň pořád si ten status uchovávají. Dejte nám dítě, my vám ho tedy vrátíme takzvaně vyvzdělané a v uvozovkách vychované, takže ti rodiče jsou tak nějak jako drženi spíše často jako v okolí té školy, ne všude, zase existují, najdete příklady škol a ředitelů, kteří se rozhodli, aha, tak ten rodič by nám vlastně mohl pomoci přece, tak bude dobré, když sem přijde častěji na rodičovské schůzky a když si povykládáme neformálně udělají pro něco a rodičovské kavárny a podobně, ale tohle třeba není příklad naší, naší školy. Já jsem měl takovou tendenci třeba s tím v určitých okamžicích bojovat, ale pak jsem viděl, že prostě nestojím jenom proti těm, já vůbec nestál proti učitelům, s paní učitelkou se šlo domluvit, ale jako stál jsem třeba proti skupině 5, 6 militantních rodičů, jo, kteří bránili status školy a vlastně říkali, ne, my chceme, aby ta škola byla stejná, jako když jsme byli my malí, když jsme sem chodili, protože na to máme ty sentimentální vzpomínky, které vytěsnilo už všechno to špatné, a podívejte se, všichni jsme vzdělaní, všichni jsme vychovaní, všichni máme ty vysokoškolské tituly.

/ Písnička /

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Jak moc by se rodiče měli podílet na té výchově v rámci školy?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Rodiče jsou, rodiče jsou základem vlastně úspěchu toho dítěte nejenom ve výchově, ale i ve vzdělávání. Už od roku 66, kdy existuje takzvaný Colemanův rep..., Colemanova zpráva, což byla výzkumná, výzkum o vlivu různých faktorů na vzdělávání ve Spojených státech, tak byla udělána ve velice robustním vzorku žáků, učitelů a rodičů a zjistilo se, že ten největší vliv má rodina. To se ukazuje i v České republice. My jsme, my patříme mezi země, kde i v porovnání s jinými zeměmi v rámci OECD je ten vliv rodinného zázemí a zejména socioekonomického a zejména úrovně formálního vzdělávání rodičů je, je determinující pro to dítě.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Poslední moje otázka dneska směřuje ke škole budoucnosti. Já jsem vás četla ve Sborníku 2036 a trošku jsem se smála a trošku mrazilo. Můžete jenom v krátkosti popsat, jak by v tom roce mohla vypadat škola, když se to vezme za dobrý konec, a jak by se to mohlo zhroutit, když se to nepovede?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

My už jsme to trošku nakousli v tom rozhovoru a já, ano, těch scénářů samozřejmě mohou být víc, ta pestrost toho vývoje je těžko předpověditelná, nicméně zkusme to, zkusme to omezit na ty dva scénáře. Když by to šlo ale řeknu špatně teď, tak se stane to, že ten trend, řekněme, opt-outu, to znamená toho, že rodiče ze vzdělanějších a bohatších vrstev budou ty svoje děti vlastně separovat v nějakým, v nějakém svém vlastním světě, v nějakých svých vzdělávacích příležitostech, ústavech ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Takže elitářství v podstatě.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Tak dojde vlastně k oddělení, k oddělení určité části společnosti, kdy ti bohatší budou vzdělávat svoje děti v těch svých exkluzivních školách, kde se jim dostane samozřejmě toho skvělého vzdělání, protože tam budou moct schopni zaplatit, že jo, prostě v podstatě kvalitní profesionály, kteří s těmi dětmi budou pracovat. Ty děti získají obrovskou konkurenční výhodu potom na trhu práce. Nejenom to, oni se budou stýkat v podstatě jenom spolu. Ten sociální kapitál vlastně roste na tom, že ty děti se stýkají spolu a z toho se vytváří další příležitosti budoucí, jo.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To je ten model těch oxfordských a cambridgeských škol v podstatě.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Trošku, s čímž mimochodem Velká Británie velmi bojuje. My máme něco společného s Velkou Británií. Není toho moc, ale tohle, právě ta, ta určitá míra elitářství je, je vlastně něco, co máme s Velkou Británií jakožto společného, akorát že tam to vznikalo vlastně po staletí a tady se snažíme to si to vybudovat v uvozovkách za posledních 25 let. A takže to je velký problém, protože v tom okamžiku vznikne, vznikne určitá, násilně vznikne určitá kasta v té společnosti, jo. Prostě ty děti se budou stýkat jenom, jenom spolu a budou vytvářet, že jo, prostě tu společenskou elitu, která pak bude vládnout těm ostatním, a to je, ty děti v tom ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To je ten horší případ.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

To je ten horší případ, určitě. A ty děti v tom veřejném školství, ty prostě to budou takové ti, na které vlastně zbylo jenom to horší, jo, a to se samozřejmě projeví v budoucnu i s ohledem na to, že pokud by to tak bylo samozřejmě, je to samozřejmě trošku, je to, je to, řekněme, příklad, který je, je spíše názorný, jo, ono by to nikdy takové úplně, ale, ale ta tendence tam může být, tak by se samozřejmě ta společnost velmi rozdělila. Ten problém ale vidíme už dnes. Na to ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Já už to právě trošku vidím, alespoň ty náznaky, jo.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Ano, ano.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

To je ten horší případ. Co ten lepší?

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

To je ten horší případ. Lepší případ je, že český stát, respektive na základě možná společenské objednávky, se začne chovat racionálně, začne brát vzdělávání jako skutečnou prioritu a skutečně jí postaví na, na úplně první místo. To je to důležité. Prostě s ohledem na budoucnost našich dětí je to důležité. V tom okamžiku ale nutně bude, bude nutně zvýšit investice do vzdělávání výrazným způsobem, bude nutně na základě toho vypracovat koncepci, protože i s těmi penězi se pojí vlastně větší zodpovědnost, vypracovat koncepci toho, kudy jít. A s těmi penězi se pojí i to, že do vzdělání, do škol přijdou lidé, kteří si dnes prostě nemohou dovolit učit, protože se musejí živit někde jinde, a tím pádem pozvedneme kvalitu českého vzdělávání, protože jak říká, jak říká profesor Hanoušek ze Stanfordu, všechno je o učitelích zatím ve vzdělávání a ve školách, a dojde k tomu, že český stát se začne chovat racionálně i v tom, že ty inovace, které se třeba i jinde ve světě, ale i tady vevnitř u nás osvědčí, tak je začne inkorporovat do vzdělávacího systému a začne nabízet v tom veřejném vzdělávacím systému dostatečně zajímavou příležitost i pro ty rodiče, kteří dnes z toho vzdělávacího systému utíkají, a to já bych si přál a k tomuhle my vlastně tu naši aktivitou v EDUinu se snažíme směřovat.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Bohumil Kartous, specialista na vzdělání z obecně prospěšné společnosti EDUin, byl dnes hostem Radiožurnálu. Děkuju, že jste si na nás udělal čas, ať se vám daří a ať se třeba jednou do té školy vrátíte.

Bohumil KARTOUS, specialista na vzdělávání ze společnosti EDUin

Já mnohokrát děkuju za pozvání a přeju příjemný zbytek dne.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka

Lucie Výborná se loučí, ať se daří i vám.

Nový šéf FBI

7.6.2017 ČRo Plus str. 03 21:10 Den v 60 minutach

Martina SPĚVÁČKOVÁ, moderátorka

Novým šéfem FBI se má stát Christopher Wray. Na post ho nominuje americký prezident Donald Trump. Svoji volbu zdůvodnil jen krátce a to na svém twitterovém účtu slovy, že je to muž s bezvadným renomé. Bývalého

ředitele FBI Jamese Comeyho Trump odvolal nečekaně začátkem května. Prezident tvrdí, že v něm ztratil důvěru a že ho chtěl zbavit funkce už delší dobu. Ray působil v letech 2003 až 2005 ve vládě George Bushe mladšího, jako náměstek ministra spravedlnosti. Ředitelé FBI musí po nominaci prezidenta schválit prostou většinou Senát Spojených států. Trump ohlásil svou volbu jen den před netrpělivě očekávaným senátním slyšením bývalého šéfa úřadu, tedy Jamese Comeyho, který až do svého odvolání vedl vyšetřování údajného ruského vměšování do amerických voleb. Na lince je teď Kryštof Kozák, vedoucí katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer. Je pan Wray sázka na jistotu, je jisté, že ho Senát schválí?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Pan Wray má relativně dobré reference. I toto jméno bylo relativně překvapivé a je to poměrně nové, takže je možné, že se ještě třeba v průběhu zítřka objeví nějaké skvrny na jeho reputaci, protože on sice působil vlastně v administrativě George J. Bushe mladšího, nicméně poté se věnoval privátní praxi v advokátní, který zastupoval různé klienty v různých poměrně senzitivních případech, ale vlastně jedná se o člověka, který rozumí tomu tématu a určitě v něm má zkušenosti a nelze říci, že by to byl pouze jenom kamarád Donalda Trumpa.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, moderátorka

A můžeme očekávat během toho jeho schvalování v Senátu, že se budou právě senátoři ptát na ty jeho klienty. Vy jste o tom mluvil, někteří byli velmi citliví v těch trestně právních případech, protože on tam působí jako obhájce.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, je to možné, nicméně zase být obhájce v trestně právních případech je vlastně standardní zaměstnání, trochu problematické, protože tito lidé ve velkých kauzách v Americe, tak jsou velmi dobře placení a to znamená, že vlastně se tímto neformálně, není to tak velký problém, nicméně se vytváří určitá struktura vazeb, finančních toků od různých klientů, takže například je otázka, na kolik nezávislých ten nový šéf, nicméně podle prvních náznaků to nevypadá, že by měl nějaký jako velmi závažný etický problém s sebou.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, moderátorka

Co naopak čekat od toho jednání před senátním výborem, které tedy čeká bývalého šéfa FBI Comeyho?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Když jsem se tady připravoval, a podíval jsem se na CNN, podíval jsem se na CNN už známé Jamese Comeyho. To znamená víme rámcově o čem bude ve čtvrtek hovořit. A ta důležitá věc je, že on tam jako jasně tvrdí, že Donald Trump se ho pokusil vlastně přimět k tomu, aby dále nevyšetřoval toho Mike Flynn a ty vazby na Rusko, protože to vlastně podryvá americkou národní bezpečnost a Donald Trump to řekl takovým jako žoviálním neformálním způsobem, nicméně bylo úplně jasné, že vlastně chce to vyšetřování zastavit. To je vlastně poměrně velký problém a můžeme si na to vzpomenout vlastně i v České republice. Ona se ta situace zlepšila, ale v těch jako divokých 90 letech bylo úplně běžné, že politici vlastně volali vlivným státním zástupcům a některé kauzy se prošetřovaly prioritně a některé kauzy se ukládaly k ledu. To znamená, že ta otázka toho, že ta výkonná moc vlastně ovlivňuje jako nezávislé vyšetřování, tak je poměrně závažná.

Martina SPĚVÁČKOVÁ, moderátorka

Říká Kryštof Kozák, vedoucí katedry severoamerických studií, **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, který byl naším hostem. Děkuji za to, na slyšenou.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Díky za pozvání, na slyšenou.

Jan Marek novým mluvčím pojišťovny Generali, střídá Jiřího Cívku

7.6.2017 Kariera.iHNed.cz str. 00

-rkp

Od června je k dispozici jako oficiální kontakt pro média za pojišťovnu Generali Jan Marek. Kromě servisu pro novináře se bude věnovat také oblasti public relations. Na pozici střídá Jiřího Cívku.

Jan Marek (35) má za sebou praxi v médiích i na pozicích mluvčího a PR manažera. Pracoval mimo jiné jako redaktor Hospodářských novin nebo Světa motorů. Šest let byl manažerem PR a mluvčím České pojišťovny. Koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014. Další dva roky zastával roli tiskového mluvčího v pojišťovně Direct.

Exguvernér ČNB Miroslav Singer v dozorčí radě pojišťovny Generali - čtete ZDE

„Honza představuje důležitou součástí našeho týmu, který se podílí na vnímání Generali jako moderní dynamické pojišťovny. Záleží nám totiž na tom, aby nám naši klienti a obchodní partneři rozuměli. V komunikaci se tak soustředíme na jednoduchost a srozumitelnost,“ říká Renata Werliková, ředitelka komunikace pojišťovny Generali.

Absolvoval žurnalistiku a mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <http://kariera.ihned.cz/pro-hr-manazery/c1-65758520-jan-marek-novym-mluvcim-pojistovny-generalistrida-jiriho-civku>

Novými členy Rady České televize jsou Tomáš Samek a Martin Doktor

7.6.2017 denikreferendum.cz str. 00 Domov

Jan Gruber

Poslanecká sněmovna ve středu zvolila dva nové členy Rady České televize. Patnáctičlennou Radu doplní antropolog Tomáš Samek a olympijský vítěz Martin Doktor. Posledního chybějícího člena Rady zvolí poslanci později v druhém kole volby.

Poslanecká sněmovna ve středu v tajné volbě volila tři nové členy Rady České televize. V prvním kole tajné volby byli zvoleni pouze dva noví radní, kterými se stali kanoista Martin Doktor a antropolog Tomáš Samek. Ti jako jediní obdrželi dostatečný počet hlasů. Do druhého kola volby postoupili dva kandidáti. Poslanci a poslankyně budou vybírat mezi Jiří Závozdou a René Kühnem.

Rada má patnáct členů, které volí a odvolává Sněmovna, a to tak, aby v ní byly zastoupeny významné regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy. Členové rady jsou voleni na šest let, přičemž každé dva roky dochází k obměně jedné třetiny Rady. Mezi hlavní pravomoci Rady patří jmenování a odvolání generálního ředitele České televize, schvalování jejího rozpočtu, dohled nad plněním úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání nebo schvalování plánů dlouhodobého rozvoje v oblasti programu.

Samotné volbě předcházelo veřejné slyšení kandidátů, které pořádal sněmovní Volební výbor. Z dvaadvaceti uchazečů Výbor na konci března doporučil Sněmovně devět jmen. Místa v Radě obhajovali dva její současní členové. Prvním z nich byl podnikatel a majitel reklamní agentury René Kühn a druhým novinář Jiří Závozda, který v minulosti působil v Lidových novinách, Mladé frontě Dnes a televizi Prima. Třetí z radních, kterému skončil mandát, Michal Jankovec se rozhodl znovu do nekandidovat.

Dalšími uchazeči o tři uvolněná místa byli mediální historik a děkan **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jakub Končelík nebo bývalý poslanec Občanského fóra a Občanské demokratické aliance Oldřich Kužílek. Do Rady České televize dále kandidovala zahradní architektka a bývalá televizní moderátorka Dana Makrlíková, novinář a někdejší podnikový právník Psychiatrické nemocnice Bohnice Tomáš Němeček nebo právnička Dagmar Raupachová.

URL| <http://denikreferendum.cz/clanek/25412-novymi-cleny-rady-ceske-televize-jsou-tomas-samek-a-martin-doktor>

Evropa se pouští do společné obrany. Jednotky by zasáhly proti teroristům i pašerákům migrantů

7.6.2017 aktualne.cz str. 00 Evropský parlament

Ondřej Houska

Do budoucích společných evropských misí by mělo přispívat i Česko. Brusel - Když do Evropy začaly předloni z Turecka a Libye proudit stovky tisíc uprchlíků a

Brusel - Když do Evropy začaly předloni z Turecka a Libye proudit stovky tisíc uprchlíků a migrantů, hledaly země Evropské unie způsob, jak migrační vlnu zastavit.

Za klíčový od začátku označovaly boj proti pašerákům, kteří lidi na provizorních člunech a lodích vozili do Řecka a Itálie. Domluvit se na takové akci ale nebylo jednoduché.

Nabízelo se využití Severoatlantické aliance s jejím operačním a velitelským zázemím.

"Diskuse v NATO trvala zhruba rok," vzpomíná ale Jan Král, který vede Sekci pro evropské záležitosti při českém Úřadu vlády. NATO totiž funguje na principu jednomyslnosti a jeho využití v boji proti pašerákům dlouho zdržovalo Turecko, členská země Aliance.

I kvůli této zkušenosti chtějí země Evropské unie rozvíjet společné obranné schopnosti samy - bez spolupráce s NATO.

Cílem je, aby byly v případě potřeby schopné poslat společné jednotky nebo vojenskou techniku do místa zmíněného krizí. Jako když Francie před několika lety bleskově zasáhla v Mali proti tamním radikálním islamistům.

Návrhy, jak by měla společná evropská obrana konkrétně fungovat, ve středu představila Evropská komise. Ta přišla i se zřízením Evropského obranného fondu.

To by znamenalo, že peníze z evropského rozpočtu by mohly být poprvé využity i na nákup vojenského vybavení členských zemí. Plán na vznik fondu předpokládá po roce 2020 roční investice okolo 5,5 miliardy eur (přes 148 miliard korun).

Již v únoru schválil Evropský parlament směrnici o boji proti terorismu. Ta obsahuje návrh kriminalizovat v EU přípravu teroristických útoků včetně případů, kdy občané unie vycestovali do Sýrie nebo Iráku za účelem teroristického výcviku či přímo aktivní podpoře Islámského státu.

Unie má podle směrnice také soudně postihovat online podporu takovýmto aktivitám.

Válčit do Sýrie nebo Iráku se podle odhadů vydalo 5000 Evropanů většinou z Francie, Británie, Německa a Belgie. Podle dostupných údajů se zhruba každý čtvrtý vrátí domů, ale Europol varuje, že pokud bude takzvaný Islámský stát poražen, může se tento podíl zvýšit.

Posílení spolupráce v EU

Evropská unie chce být navíc schopná zasáhnout mimo své území. Nejde tedy o obranu členských států. V tom unie nechce "konkurovat" Severoatlantické alianšy;ci, která dál zůstává základním nástrojem společné obrany.

Evropa chce pomocí posílení spolupráce v obraně taky ušetřit, respektive vynakládat peníze na obranu efektivněji.

"V Evropě máme 178 různých zbraňových systémů ve srovnání s 30 ve Spojených státech. Máme 17 typů hlavních bitevních tanků, zatímco Američané mají jen jeden. A v Evropě je víc výrobců vrtulníků než vlád, které by si je mohly koupit," napsali společně pro americký deník Wall Street Journal český premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) a předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker.

Země unie by tak měly podle návrhů komise spolupracovat při vývoji supermoderní, ale drahé techniky. Jako jsou třeba bezpilotní letouny nebo letadla schopná tankovat během letu. Česko plán podporuje

Česko patří mezi státy, které posílení spolupráce v obraně jednoznačně podporují.

"Je to téma, na kterém se shodnou všechny vládní strany. Což není případ jiných otázek, jako je třeba přijetí eura," říká Jan Král.

Část české opozice ale naopak posilování evropské obrany odmítá. EU se například podle europoslance ODS Jana Zahradila "nesmí transformovat ve vojenskou alianci, která by se překrývala s NATO, nebo by jí dokonce konkurovala".

Takové obavy nicméně odmítá Tomáš Weiss, vedoucí Katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. "Evropa spolupráci v obraně jednoznačně potřebuje," uvedl pro Aktuálně.cz.

Podle Weisse "ti, kdo si myslí, že evropská obrana nabourává NATO, žijí někdy v roce 1999". Evropané prý navíc nemohou zavírat oči nad tím, že začíná panovat určitá nejistota ohledně spolehlivosti NATO. A to po dvou událostech: zvolení Donalda Trumpa americkým prezidentem a poté, co Turecko směřuje stále víc k autoritářskému režimu.

"Pro řadu misí navíc NATO prostě není vhodné. Nemá takovou činnost v popisu práce. Evropská obrana ale vždy bude doplňkem NATO, nikoliv jeho náhradou," zdůrazňuje taky Jan Král. Společně evropské mise

Do budoucích společných evropských misí by mělo přispívat i Česko.

"Je předčasné říct, jaké konkrétní síly bychom mohli vyslat. To vždy záleží na charakteru konkrétní operace a na domluvě se spojenci," říká mluvčí ministerstva obrany Petr Medek.

Připomíná ale, jaké jednotky má Česko v podobných misích dnes: důstojníky, kteří cvičí místní vojáky v Mali, zdravotníky v Iráku nebo strážní rotu na základně v afghánském Bagrámu.

O tom, jak by měla evropská obrana konkrétně fungovat, budou debatovat premiér Sobotka, předseda komise Juncker nebo francouzská ministryně obrany Sylvie Goulardová na páteční konferenci v Praze.

Všichni zdůrazňují, že EU nehodlá vytvářet evropskou armádu. Chce jen spolupracovat tak, aby byla akceschopnější a ušetřila.

Evropský parlament letos rovněž schválil pravidla zpřísňující kontroly na vnějších hranicích EU s cílem posílit vnitřní bezpečnost unie. Napříště by všichni (včetně občanů EU) měli být při přechodu vnějších hranic Schengenu kontrolováni například s využitím rejstříků ukradených a ztracených dokumentů.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/evropsky-parlament/boj-proti-paserakum-migrantu-i-teroristum-evropane-se-pouste/r~462aba104ab911e7983b002590604f2e/>

Doktorská stipendia jsou pod hranicí chudoby, studenti podporují zvýšení

Většina doktorandů musí během studiu pracovat, a to alespoň na polovinu úvazku. Průměrná délka doktorského studia stále roste. Téměř polovina studentů doktorát vůbec nedokončí. Doktorandi proto žádají navýšení stipendií na dvojnásobek.

Průměrná výše doktorského stipendia činí v České republice sedm tisíc pět set korun. Je tak nejen nižší než státem garantovaná minimální mzda. Je i pod hranici chudoby v České republice. Doktorandi jsou přitom pro řadu škol nezbytnou silou zajišťující výukovou i vědeckou činnost. Leckde musejí na své fakultě trávit čas odpovídající i celému pracovnímu úvazku.

Dlouhodobé podfinancování vysokého školství a tím i nemožnost doktorandská stipendia zvyšovat vede k demotivaci celé řady mladých lidí, kteří by měli být silou modernizující v budoucnosti Českou republiku. To vše píše Česká asociace doktorandek a doktorandů v otevřeném dopise předsedovi vlády a ministru financí. V dopise odeslaném na konci května také vyjadřují podporu snaze ministryně školství Kateřiny Valachové rozpočet na vysoké školství navýšit a využít je i na zvýšení doktorandských stipendií.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy požaduje navýšení rozpočtu vysokého školství o čtyři a půl miliardy. Na doktorandská stipendia by z této sumy měla jít necelá čtvrtina. Díky tomu by mohla být stipendia studentů doktorského studia zvýšena přibližně na dvojnásobek. Zvýšení doktorských stipendií přitom už dříve podpořila svými usneseními vláda i Sněmovna.

„Prakticky všechny resorty vznesly požadavky nad rámec návrhu ministerstva financí. V součtu by tyto nadpožadavky navýšily plánovaný deficit státního rozpočtu řádově o osmdesát miliard korun, což není možné uskutečnit, chce-li vláda dodržet svůj záměr udržet deficit na rok 2018 ve výši padesát miliard korun,“ odpověděl Deníku Referendum Filip Běhal z ministerstva financí s tím, že struktura rozpočtů jednotlivých kapitol se bude teprve upřesňovat.

Ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD) jednala o rozpočtu s ministrem financí Ivanem Pilným (ANO) 6. června. Ministerstvo školství na otázku Deníku Referendum uvedlo, že „nadále trvá na svém návrhu výše rozpočtu pro rok 2018. Do rozpočtu vysokých škol zatím není promítnuto oproti roku 2017 žádné navýšení. Jak řekla paní ministryně již dříve, tento stav neumožňuje pokračovat v realizaci změn financování vysokých škol“.

Zadarmo nelze bádát, ani plánovat

Ani sedm a půl tisíce korun ale není suma, na kterou by dosáhli všichni doktorandi. „V současné době mám stipendium šest tisíc, takže musím chodit do práce a doktorátu se věnuji po nocích a o víkendů. Utíkají mi termíny žádostí o granty nebo výzkumné pobyty, jsem ráda, že zvládnu naplnit nejakutnější studijní povinnosti, abych se ve studiu udržela. Pokud potřebuji jet na konferenci nebo jinou odbornou akci, musím si na to vzít dovolenou,“ popsala Deníku Referendum Jana Římanová, doktorandka z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Doktorandi si navíc stále musejí platit i zdravotní a sociální pojištění, a to třeba i v případě studia v zahraničí.

Od povinnosti hradit si zdravotní pojištění pravděpodobně některé doktorandy oprostí novela zákona o státní sociální podpoře. Pojištění však na základě návrhu Vlasty Bohdalové (ČSSD) uhradí stát pouze za studenty bez zdanitelných příjmů, kteří nejsou zaměstnanci nebo OSVČ. Takových je mezi doktorandy staršími dvaceti šesti let pouze čtyřicet tři procent.

„Aby člověk mohl napsat kvalitní disertační práci, měl by se věnovat výzkumu na plný úvazek, systém to tak i předpokládá. I když má student štěstí a rovnou při nástupu skočí do rozjetého grantu, případně mu vyjde žádost, dostane se k penězům až třeba ve druhém ročníku. Naprostá většina doktorandů obvykle pracuje alespoň na půl úvazku někde jinde, jinak se neuživí,“ vysvětlil Deníku Referendum Tomáš Halamka, doktorand z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Průměrná doba studia neustále roste

Analýza České asociace doktorandek a doktorandů shromáždila další data, která s problémem nízkých doktorských stipendií souvisí. Průměrná doba doktorského studia od roku 2002 neustále stoupá, v současnosti činí pět a půl roku. Řádná doba studia přitom představuje tři až čtyři roky, po uplynutí této lhůty je doktorand

automaticky přeřazen ze studia prezenčního na kombinované, tedy dálkové, a ztrácí nárok na doktorské stipendium.

Téměř polovina studentů doktorské studium vůbec nedokončí. Přestože poměrem doktorandů na počet obyvatel jsme nad průměrem Evropské unie, počtem absolventů doktorského studia jsme naopak pod ním. Pouhých osm procent studentů uvádí, že doktorát nedokončili, protože nevyhovoval jejich představám. Sedmnáct procent z nich nedokončení studia odůvodnilo nedostatkem času, osm procent nedostatkem financí a dvacet šest procent pracovním vytížením. Na nedostatečnosti doktorského stipendia se shodlo sedmdesát pět procent z nich.

URL| <http://denikreferendum.cz/clanek/25406-doktorska-stipendia-jsou-pod-hranici-chudoby-studenti-podporuji-zvyseni>

EU chce vytvořit společné vojenské jednotky, jež by mohly zasáhnout mimo její území

7.6.2017 Hospodářské noviny str. 03 Události

Ondřej Houska

Když do Evropy začaly z Turecka a z Libye proudit stovky tisíc uprchlíků a migrantů, hledaly země Evropské unie způsob, jak migrační vlnu zastavit. Za klíčový od začátku označovaly boj proti pašerákům, kteří lidi na provizorních člunech a lodích vozili do Řecka a do Itálie.

Domluvit se na takové akci ale nebylo jednoduché, přestože se nabízelo využití Severoatlantické aliance s jejím operačním a velitelským zázemím. NATO funguje na principu jednomyslnosti a jeho využití v boji proti pašerákům dlouho zdržovalo Turecko, členská země aliance.

I tato zkušenost přispěla k tomu, že země Evropské unie chtějí rozvíjet společné obranné schopnosti samy, bez spolupráce s NATO. Cílem je, aby byly v případě potřeby schopné poslat společné jednotky nebo vojenskou techniku do místa zmítaného krizí. Jako když Francie před několika lety bleskově zasáhla v Mali proti tamním radikálním islamistům.

Návrhy, jak by měla společná evropská obrana konkrétně fungovat, dnes předloží Evropská komise. Půjde o schopnost zasáhnout mimo území EU, nikoliv o obranu členských států. V tom unie nechce „konkurovat“ Severoatlantické alianci, která dál zůstává základním nástrojem společné obrany.

Evropa chce pomoci posílení spolupráce v obraně taky ušetřit, respektive vynakládat peníze na obranu efektivněji. „V Evropě máme 178 různých zbraňových systémů ve srovnání s 30 ve Spojených státech. Máme 17 typů hlavních bitevních tanků, zatímco Američané mají jen jeden. A v Evropě je víc výrobců vrtulníků než vlád, které by si je mohly koupit,“ napsali společně pro americký deník Wall Street Journal český premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) a předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker.

Země unie by tak měly podle návrhů komise spolupracovat při vývoji supermoderní, ale drahé techniky, jako jsou třeba bezpilotní letouny nebo letadla schopná tankovat během letu.

Česko patří mezi státy, které posílení spolupráce v obraně jednoznačně podporují. „Je to téma, na kterém se shodnou všechny vládní strany. Což není případ jiných otázek, jako je třeba přijetí eura,“ říká Jan Král, který vede Sekci pro evropské záležitosti při Úřadu vlády ČR.

Do budoucích společných evropských misí by tak mělo přispívat i Česko. „Je předčasné říct, jaké síly bychom mohli vyslat. To vždy záleží na charakteru konkrétní operace a na domluvě se spojenci,“ říká mluvčí ministerstva obrany Tomáš Medek. Připomíná ale, jaké jednotky má Česko v podobných misích dnes: důstojníky, kteří cvičí místní vojáky v Mali, zdravotníky v Iráku nebo strážní rotu na základně v afghánském Bagramu.

„Evropa spolupráci v obraně jednoznačně potřebuje,“ souhlasí s plány zemí EU Tomáš Weiss, vedoucí katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** UK. Evropané podle něj nemohou zavírat oči nad tím, že ohledně spolehlivosti NATO začíná panovat určitá nejistota po zvolení Donalda Trumpa americkým prezidentem a poté co Turecko směřuje stále víc k autoritářskému režimu. „Pro řadu misí navíc NATO prostě není vhodné, nemá takovou činnost v popisu práce. Evropská obrana ale vždy bude doplňkem NATO, nikoliv jeho náhradou,“ zdůrazňuje Jan Král.

O tom, jak by měla evropská obrana konkrétně fungovat, budou premiér Sobotka, předseda komise Juncker nebo francouzská ministryně obrany Sylvie Goulardová debatovat na páteční konferenci v Praze.

Všichni zdůrazňují, že EU nehodlá vytvářet evropskou armádu. Chce jen spolupracovat tak, aby byla akceschopnější a ušetřila.

***

1000 vojáků by mělo být k dispozici v každé z několika bojových skupin, které chtějí vytvořit země EU.

V Evropě je víc výrobců vrtulníků než vlád, které by si je mohly koupit.

Bohuslav Sobotka premiér ČR

Jean-Claude Juncker předseda Evropské komise

O autorovi | Ondřej Houska, ondrej.houska@economia.cz

Foto autor | Foto: NATO

Foto popis | Jak zastavit migraci Po lodích pašeráků migrantů ve Středomoří pátrala v rámci operace Active Endeavour i tato jednotka NATO. Aliance se ale pro podobné akce nehodí, její zapojení navíc blokovalo Turecko.

EU chce vytvořit společné vojenské jednotky, jež by mohly zasáhnout mimo její území

7.6.2017 iHNed.cz str. 00

Ondřej Houska

Země EU chtějí rozvíjet společné obranné schopnosti samy, bez spolupráce s NATO. Mělo by jít především o schopnost zakročit mimo hranice EU, třeba proti pašerákům lidí. Česko patří mezi největší příznivce obranné spolupráce.

Když do Evropy začaly z Turecka a z Libye proudit stovky tisíc uprchlíků a migrantů, hledaly země Evropské unie způsob, jak migrační vlnu zastavit. Za klíčový od začátku označovaly boj proti pašerákům, kteří lidi na provizorních člunech a lodích vozili do Řecka a do Itálie.

Domluvit se na takové akci ale nebylo jednoduché, přestože se nabízelo využití Severoatlantické aliance s jejím operačním a velitelským zázemím. NATO funguje na principu jednomyslnosti a jeho využití v boji proti pašerákům dlouho zdržovalo Turecko, členská země aliance.

I tato zkušenost přispěla k tomu, že země Evropské unie chtějí rozvíjet společné obranné schopnosti samy, bez spolupráce s NATO. Cílem je, aby byly v případě potřeby schopné poslat společné jednotky nebo vojenskou techniku do místa zmítaného krizí. Jako když Francie před několika lety bleskově zasáhla v Mali proti tamním radikálním islamistům.

1000 vojáků

by mělo být k dispozici v každé z několika bojových skupin, které chtějí vytvořit země EU.

Návrhy, jak by měla společná evropská obrana konkrétně fungovat, ve středu předložila Evropská komise. Jde o schopnost zasáhnout mimo území EU, nikoliv o obranu členských států. V tom unie nechce "konkurovat" Severoatlantické alian-ci, která dál zůstává základním nástrojem společné obrany.

Evropa chce pomocí posílení spolupráce v obraně taky ušetřit, respektive vynakládat peníze na obranu efektivněji. "V Evropě máme 178 různých zbraňových systémů ve srovnání s 30 ve Spojených státech. Máme 17 typů hlavních bitevních tanků, zatímco Američané mají jen jeden. A v Evropě je víc výrobců vrtulníků než vlád, které by si je mohly koupit," napsali společně pro americký deník Wall Street Journal český premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) a předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker.

Země unie by tak měly podle návrhů komise spolupracovat při vývoji supermoderní, ale drahé techniky, jako jsou třeba bezpilotní letouny nebo letadla schopná tankovat během letu.

3 scénáře obranné spolupráce

bezpečnostní a obranná spolupráce - dobrovolná spolupráce zemí případ od případu, EU by je doplňovala sdílená bezpečnost a obrana - sdílení finančních a operačních prostředků, větší role EU v oblasti kybernetické obrany, ochrany hranic či boji proti terorismu. Tento bod počítá se spoluprací s NATO.

společná bezpečnost a obrana - vymezení společné obranné politiky EU, EU by byla schopna realizovat náročné bezpečnostní a obranné operace s vyšším stupněm integrace armád. Tento bod počítá se spoluprací s NATO.

EU představila tři scénáře obrany

Tři scénáře možného vývoje spolupráce zemí Evropské unie v obranné a bezpečnostní oblasti představila šéfka unijní diplomacie Federica Mogheriniová krátce před tím, než se o budoucnosti evropské bezpečnosti bude v pátek v Praze diskutovat na rozsáhlé mezinárodní bezpečnostní konferenci.

První ze scénářů komise nazvala "bezpečnostní a obranná spolupráce" - počítá s dobrovolnou spoluprací zemí případ od případu s tím, že EU by jejich úsilí doplňovala. Posílena by byla obranná spolupráce, účast unie v náročnějších operacích by ale zůstala omezena.

Prostřední ze scénářů má název "sdílená bezpečnost a obrana" a předpokládá sdílení finančních a operačních prostředků zemí pro vyšší solidaritu v obraně. Unie by tak mohla hrát významnější roli v oblastech jako je kybernetická obrana, ochrana hranic či boj proti terorismu, posílil by se význam bezpečnostní problematiky v oblastech jako je energetika, clo nebo výzkum vesmíru. A zesílila by také spolupráce mezi EU a NATO.

Nejnáročnější scénář komise označila jako "společná bezpečnost a obrana" - předpokládá postupné vymezení společné obranné politiky EU v rámci pravidel posílené spolupráce. Podle tohoto scénáře by se obrana Evropy stala věcí vzájemně se posilujících odpovědností EU i Severoatlantické aliance; unie by byla schopna realizovat náročné bezpečnostní a obranné operace s vyšším stupněm integrace armád členských zemí.

Česko obrannou spoluprací jednoznačně podporuje

Česko patří mezi státy, které posílení spolupráce v obraně jednoznačně podporují. "Je to téma, na kterém se shodnou všechny vládní strany. Což není případ jiných otázek, jako je třeba přijetí eura," říká Jan Král, který vede Sekci pro evropské záležitosti při Úřadu vlády ČR.

Do budoucích společných evropských misí by tak mělo přispívat i Česko. "Je předčasné říct, jaké síly bychom mohli vyslat. To vždy záleží na charakteru konkrétní operace a na domluvě se spojenci," říká mluvčí ministerstva obrany Tomáš Medek. Připomíná ale, jaké jednotky má Česko v podobných misích dnes: důstojníky, kteří cvičí místní vojáky v Mali, zdravotníky v Iráku nebo strážní rotu na základně v afghánském Bagrámu.

"Evropa spoluprací v obraně jednoznačně potřebuje," souhlasí s plány zemí EU Tomáš Weiss, vedoucí katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** UK. Evropané podle něj nemohou zavírat oči nad tím, že ohledně spolehlivosti NATO začíná panovat určitá nejistota po zvolení Donalda Trumpa americkým prezidentem a poté co Turecko směřuje stále víc k autoritářskému režimu. "Pro řadu misí navíc NATO prostě není vhodné, nemá takovou činnost v popisu práce. Evropská obrana ale vždy bude doplňkem NATO, nikoliv jeho náhradou," zdůrazňuje Jan Král.

O tom, jak by měla evropská obrana konkrétně fungovat, budou premiér Sobotka, předseda komise Juncker nebo francouzská ministryně obrany Sylvie Goulardová debatovat na páteční konferenci v Praze. Všichni zdůrazňují, že EU nehodlá vytvářet evropskou armádu. Chce jen spolupracovat tak, aby byla akceschopnější a ušetřila.

Blokáda Kataru je bojem o Blízký východ - čtěte ZDE

Turecká policie zadržela šéfa místní pobočky Amnesty International. Podezírám ho z napojení na hnutí duchovního Gülenovo - čtěte ZDE

Brazílie může po roce přijít o dalšího prezidenta - čtěte ZDE

Zeman znovu omezil část programu zahraniční cesty. Na návštěvě české hospody v Hanoji ho zastoupil ministr Pelikán - čtěte ZDE

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-65757640-eu-chce-vytvorit-spolecne-vojenske-jednotky-jez-by-mohly-zasahnout-mimo-jeji-uzemi>

Novým tiskovým mluvčím Generali je Jan Marek

6.6.2017 mediaguru.cz str. 00 Aktuality

Kateřina Straková

Od června se stal novým tiskovým mluvčím pojišťovny Generali Jan Marek. Kromě servisu pro novináře se bude věnovat také oblasti public relations. Na pozici střídá Jiřího Cívku.

Jan Marek, nový tiskový mluvčí pojišťovny Generali

„Honza představuje důležitou součást našeho týmu, který se podílí na vnímání Generali jako moderní dynamické pojišťovny. Záleží nám totiž na tom, aby nám naši klienti a obchodní partneři rozuměli. V komunikaci se tak soustředíme na jednoduchost a srozumitelnost,“ říká Renata Werliková, ředitelka komunikace pojišťovny Generali.

Jan Marek přichází do Generali po krátkém angažmá v bance Sberbank. Předtím dva roky zastával roli tiskového mluvčího v pojišťovně Direct, předtím byl šest let manažerem PR a mluvčím České pojišťovny. Koordinoval projekt Bezkola.cz, který získal Grand prix České ceny za PR 2014. Pracoval mimo jiné jako redaktor Hospodářských novin nebo Světa motorů. Absolvoval žurnalistiku a mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

-stk-

URL| <https://www.mediaguru.cz/2017/06/novym-tiskovym-mluvcim-generali-je-jan-marek/>

Kostelnice

6.6.2017 Reportér str. 124 kultura

Lidmila Kábrtová

Podivínský stařík, vesnice, slunce a třešeň – v takových kulisách se odehrává povídka psaná pro červnový Reportér.

Letní prosluněná rána starý Vácha miloval. Podzim, zima, jaro, to nebylo nic pro něj. Ale jakmile se teploměr kolem desáté hodiny dopoledne přehoupl přes sedmnáct stupňů, vítr zvlažněl a sluneční paprsky konečně nabraly sílu, vyrazil. Štrádoval vždycky po stejné trase, od svého domu šel po vymlácené asfaltce lemované třešňovou alejí až k lesíku, kterému se říkalo hájek. Před lesíkem, u posledního třešňového stromu, se pokaždé zastavil, v ruce zakroužil špacírkou, kterou nepotřeboval, protože na svých osmdesát let chodil čiperně, a pak vyrazil zpátky. Vykračoval po okraji cesty, rázoval si to po štěrkových kamíncích, které na silnici zůstaly po zimním posypu a jarní lijáky je nedokázaly odplavit, a ohýbanou hůlkou z kaštanového dřeva čile pošvihával kolem sebe, až to sem tam vzduchem zaří čelo. Pokud byla tráva u cesty už hodně vysoká, srážel koncem špacírky její vršky i květiny, co v ní rostly. Silnice za ním zůstávala posetá drobnými kvítky lučních zvonků,

bílými řeřišnicemi i květy kakostů, fialovými dymnivkami a bachratými pampeliškami, až vypadala jako obraz nějakého bláznivého malíře, který na šedivě nudný podklad bez rozmyslu rozstříkal jednu barevnou skvrnku vedle druhé. Automobilů na konci těch sedmdesátých let ještě moc nejezdilo, zvláště ne na venkově, takže ty květy tam obvykle ležely dlouho, zvadly, seschly, až je odvál vítr nebo spláchnul déšť.

Tenhle zvyk letních vycházek udržoval Vácha po celé roky. Celá ves o něm věděla. Zнала ho i moje babička. Bydlela skoro na konci vesnice, za jejím domkem se šedivou eternitovou střechou byla už jen prvorepubliková vilka Novotných a třešňová alej začínala hned za koncem jejich plotu.

Jenže já o těch vycházkách nevěděla nic. Netušila jsem ani to, že v té době nikdo jiný ze vsi třešňovou cestou kvůli němu nechodí. Babička bydlela daleko od nás, jezdili jsme k ní málo. Pokaždé jen na pár hodin odpoledne. Nikdy ne na déle. A taky jsem tu nikdy předtím nebyla sama, bez mámy a táty. A navíc na tak dlouho. To až teď.

••• S tím, jak jarní počasí nabíralo na síle a slunce každý den přidávalo na teploměru za oknem nějaký ten dílek navíc, se babička chovala divněji a divněji. Co chvíli se zarazila, třeba při uklízení nebo vaření, a vzhledla k oknu, kterým bylo vidět na cestu. To nikdy předtím nedělala.

„Petruško, pojď domů! Hned. Nastydneš!“ začala mě navíc honit v ty dny ze dvorku, ačkoli týdný předtím mě v klidu nechávala lítat po rozmáčeném trávníku, s vlasy rozčepýřenými studeným větrem. Podvolovala jsem se tak neochotně, jak jen neochotně dokáže být sedmileté dítě.

Ale babička byla neoblomná: „Domů!“ Když jsem se ani přesto nepohnula, zůstala stát ve venkovních dveřích a lamentovala: „Že to povím mámě s tátou, až přijedou? Povím jim, že neposloucháš! A nepustím ti večer v televizi pohádku!“ Ale když jsem se ani tak nehýbala, vyběhla, chytila mě za ruku a dovedla do síně a pak zabouchla venkovní dveře.

Starého Váchu jsem tak uviděla prvně přes okno. Bylo to hned druhý den. Ven jsem nemohla, protože babička venkovní dveře zamkla, tak jsem se courala po domě. Babička mě celou dobu držela na druhém konci domu, kde byla okna do zahrady, a ne na cestu, jenže kolem poledního usoudila, že už je pozdě i na Váchu a ona taky musí někdy udělat oběd.

Usadila jsem se v kuchyni na omanu u okna a poslouchala, jak babička krájí cibuli pod kůzlečí mozeček, nůž při každém řezu rytmicky narážel do prkénka. Pak jsem ho zahlédla.

Šel při vzdálenější straně cesty, hůlku kdoví proč táhnul za sebou, takže za ní zůstávala ve škváře vyrytá čára, a nohama obutýma do černých bagančat rozvířoval prach. A až na tu hůlku a boty byl docela nahý. Úžasem jsem otevřela pusku dokořán a zůstala na něj zírat. Musela to být jeho první letošní vycházka, protože kůži měl mrtvolně bílou, jen sem tam na ní ležely mapy našedlých stařeckých skvrn. Víc než nahota mě ale překvapila podivná nesouměrnost jeho těla. Velká hlava seděla na krátkém krku, pak následovala úzká ramena a celkem drobný hrudník, který kdysi muselo pokrývat husté černé ochlupení. Dnes z něj zbyly jen bílé zacuchané chomáče, které už dávno nepřipomínaly mužnou slávu. Potom přišlo břicho. Obrovitý monstrózní vak, visící v záhybech kůže přes boky tak, že kryl třísla a částečně i penis. Že takový orgán Vácha má, bylo vidět jen proto, že šel docela rychle a úd se mu klinkal ze strany na stranu a občas se z té změti kůže nabobtnalé tukem vynořil ven. Dál následovaly nohy, hubené a křivé, celé porostlé chlupy.

„Petro, mazej odtamtud!“ zaječela babička, když si všimla, kam se dívám. „Že se nestydíš, dědek starej, bláznivej!“ vztekla mrskla vařečku do hrnce s polévkou, až vyšpláchla na rozpálenou plotýnku a kapky na ní začaly zuřivě poskakovat.

Pak se vrhla ke mně a dlaněmi mi zakryla oči. Ruce se jí klepaly.

„Furt si na něj dávat takhle pozor, kdo to má uhlídat! Vždyť je to léto co léto! Promenáduje se na očích všem a je mu to jedno. A nahlásit to? Komu? A k čemu by to bylo... K čemu by to vůbec bylo... Je to zasloužilý soudruh... Zasloužilý... Všichni to vědí... Všichni... A ještě navíc ty do toho všeho. Vaši tě tu nechali jen tak, než si to prý mezi sebou vyřeší... A co já si tady s tebou mám počít...“ lamentovala, křičela, sípala, vyrážela ze sebe slovo za slovem, těžce, namáhavě, až pak už nemohla mluvit a jen otevřenými ústy lapala po dechu. Tiskla mě a rukama svírala celý obličej. A pak náhle zmlkla, rozbřečela se a spustila paže bezvládně do klína.

Byla jsem z ní udivená víc než z toho nahého starce. Nevěděla jsem, o čem mluví. Ale na nic jsem se nezeptala. Nenápadně jsem koukla do okna, ale Vácha už na cestě nebyl.

Druhý den babička dveře nezamkla. Ani žádný další den. S Váchovými vycházkami nic dělat nemohla a držet mě násilím doma bylo nad její síly.

Na svoji procházku Vácha vyrážel každé dopoledne. Jeho skřetí tělo sebou při chůzi trhlo, penis se klinkal pod břichem, které postupně měnilo barvu z mrtvolně bílé na lehce načervenalou, jak do kůže pražilo ostré jarní slunce.

Babička už přede mnou Váchu nezmínila a jeho cesty se zařadily k běžnému koloritu dní, stejně všednímu, jako byla listonoška na zeleném kole rozvážející noviny, pojízdná prodejna potravin a automobil s megafonem a chlapem s vlasy přilíznutými k lebce, co vykupoval králičí kožky.

Ten rok byl krásný, slunečný, jaro rychle a nepozorovaně vplulo do léta a třešně dozrály brzy. V tričku a šortkách jsem vždycky hned po snídani letěla po mezi, nohy ošlehané vysokou trávou, až do třešňové aleje. Stromy byly obsypané, větve se pod tíhou třešní klonily k zemi. Stačilo jen natáhnout ruku a natrhat je rovnou do pusy. Nejlepší byla kostelnice. Tak se říkalo poslední třešni na konci aleje, až u hájku. Dozrávala jako poslední a její plody se barvily do sametové černi, byly veliké, sladké a i při tom nejopatrnějším dotyku z nich prýštila temně rudá šťáva, která barvila ruce.

Kostelnici miloval i Vácha. Pokaždé došel až k ní, opatrně překročil příkop dělicí silnici od meze a systematicky otrhával jednu třešni za druhou. Po celé ty roky byl na ten strom sám, protože místní, kteří také chodili do aleje na třešně, se s ním nechťeli hádat, a tak mu kostelnici obětovali. Jenže teď mu z ní díky mně začaly třešně mizet rychleji než obvykle.

Nejsnáze se trhaly ty na dolních větvích. Ty, které rostly o něco výš, také neznamenaly problém. Stačilo vyskočit, špičkami prstů větv zachytit a stáhnout si ji dolů. Vácha nikam neskákal, na stažení větví používal hůl.

Pochopitelně jsme tam nikdy nebyli spolu. Když jsem zahlédla, že se blíží, nahé tělo měl už lehce zhnědlé sluncem, přikrčila jsem se a schovaná ve vysoké trávě doběhla do hájku. Tam jsem si lehla na břicho do kapradí, obírala borůvkové keříky, co rostly kolem, a čekala, až se nacpe třešněmi a odejde. Teprve pak jsem se vrátila. Kostelnice byl strom s mohutným kmenem, první větve rostly kousek pod mými rameny. Stačilo by se rukama chytit dvou z těch větví, vzepřít se a trochu se vysoukat po kmeni a pak se dostat do koruny. Tam už by šlo si stoupnout a po jednotlivých větvích stoupat nahoru k těm největším a nejrudějším třešním. Aspoň jsem si to myslela. Těšila se na to. Polykala sliny, protože na třešeň bylo možné vylézt jen ve chvíli, kdy bude Vácha spolehlivě pryč a kdy na silnici nebudou ani místní, aby mu neřekli.

Konečně jedno ráno nasedl Vácha, oblečený, do autobusu a kamsi odjel. K lékaři, do obchodu? Nebylo to důležité.

Tak rychle jsem ke třešni nikdy neběžela. Už z dálky jsem viděla, jak se větve nahoře v koruně černají velkými masitými plody kostelnic. Ty teď budou moje, moje, moje! A bude mi jedno, že budu mít prsty ulepené od sladké šťávy a zbarvené do ruda a že ta šťáva poteče až na lokty a já ji nedokážu z těch rukou tři dny vydrbat, budu mít od ní špinavé tričko, co už nepustí, a babička bude kvůli tomu křičet, protože to je prostě šťáva z kostelnic. To všechno mi bylo úplně jedno. Doběhla jsem ke stromu, natáhla ruce k větví, abych se vyhoupla nahoru, a pak jsem to v poslední chvíli uviděla. Celý kmen i větve, kam až Vácha dosáhl, byly pomazané lidskými lejnami. Jak s nadcházejícím dopolednem přibývalo tepla, kolem stromu se šířil nezaměnitelný puch. Výkaly už byly na kůře přischlé v podobě hnědých map a bylo na nich plno much a masařek. Lozily přes sebe, kovově lesklá zelená muší těla se ve slunci blyštěla, masařky pronikavě bzučely, křídélka se zářivě třepotala v jasné dni. Lezly po kmeni a po větvích, po těch hnědých mapách a pak zase po větvích a po listí a taky po těch krásných třešních. Co chvíli se část mušího hejna vznesla, mávla těmi křehkými křídélky, vylétla do koruny a tam se usadila na kostelnice, které díky slunci a vláze dorostly do obří velikosti a přepychově se leskly sametovou černí. A nohama špinavými od hoven tam ty mouchy lezly po třešňových plodech a pronikavě bzučely. Dala jsem si ruce přes uši, tiskla si je dlaněmi k hlavě, až mě ruce i uši tím tlakem bolely, v hlavě mi hučelo a trochu jsem se i motala, ale ten strašlivý muší bzukot jsem přes to všechno pořád slyšela.

Nevím, jak dlouho jsem tam stála a dívala se do koruny stromu, na větve obsypané třešněmi, které to léto už neměl nikdo ochutnat. Pak jsem se otočila a utíkala jsem, utíkala, pořád s rukama na uších, za babičkou. A teprve až na dvorku před domem jsem si ty ruce z uší sundala a pozvracela se.

Ten den navečer přijela máma. Tvářila se divně. Zašla za babičkou do kuchyně a něco jí říkala. A pak už se i babička tvářila divně. Sbalila mi kufr, se kterým mě máma předtím přivezla, a do plastové krabičky od polárky vyrovnala šest kousků koláče s rybízem, který pro mě odpoledne upekla. Pak si máma sedla za volant červené škodovky, které nestačil ani vychladnout motor, a nastartovala. Dívala jsem se na babičku a nevěděla, co říct. Chytila mě za ruku a dovedla k autu a tam mě opatrně posadila na zadní sedačku, krabičku s koláčem mi položila na klín.

I když máma túrovala motor, aby bylo jasné, že už chce jet, babička pořád stála v pootevřených dveřích toho auta a držela mě za ruku. Pak se ke mně sklonila, až měla svoji tvář na dotek od té moje.

„S mámou to bude prima, Petruško, uvidíš. Najdeš si kamarády. Budeš běhat venku a jezdit na kole a nebude tam bláznivej Vácha. Budeš tam šťastná, uvidíš. A když se ti bude stýskat, tak za mnou přijed, tady ti bude dobře,“ řekla tichým unaveným hlasem. Pak zamrkala, ale oči měla suché.

Nerozuměla jsem jí.

Ale babička už jen tak neznatelně mávla rukou na rozloučení, zabouchla dveře a auto se rozjelo.

Ten rok už jsme za babičkou nepřijely. A potom už taky ne, protože to další jaro umřela. Ale to jsem se dozvěděla až za mnoho let. Byla to tátova máma a táta za námi do města, kam jsme se s mámou od něj odstěhovaly, nejezdil. Ani za mnou nejezdil. Ani na narozeniny. Tak mi to neměl kdo říct.

••• Už je to dávno. Nebyla jsem tu víc než třicet let. Až dneska. Nevím, kde žije táta. Neznám ani adresu mámy. Mám narozeniny. Stýská se mi. Je zima, na stromech není ani lísteček a jejich tmavá kůra vypadá proti sněhu

ještě tmavší. Ani na kostelnici není jediný lísteček. Nebylo těžké na ni vylézt. Stojím na větvi, vysoko v koruně, rukama se přidržuju kmene. Pod dlaněmi cítím drsnou kůru, trochu jsem si o ni odřela ruce. Přičichnu si ke kmeni. Voní. Za ty roky z něj lijáky všechna hovna smyly. Cesta třešňovou alejí je pustá. Z komína babiččina domu se kouří, už nemá eternitovou střechu a patří někomu jinému. Větve kostelnice jsou silné a pevné, skoro jako by to nebyla třešeň. Stojím až nahoře v koruně a dívám se. Koukám na kopce, na mraky nad nimi, na hájek, na pusté zasněžené pole, vidím i dům Novotných a štít babiččina domu. Tady mi je dobře. Zkousím nohama větev trochu rozhoupat. Je pevná. Je pevná na všechno. •

O autorovi| Lidmila Kábrtová, LIDMILA KÁBRTOVÁ (1971) Narodila se v Náchodě, kde také absolvovala gymnázium; vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze a obor marketingové komunikace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. V květnu 2013 debutovala knihou Koho vypijou lišky, její texty vyšly spolu s příspěvky dalších autorů v knihách Nové povídky o ženách a Možná si porozumíme. Přispěla do sborníku Mé dětství v socialismu a podílela se na jeho editaci. Už déle než patnáct let pracuje v public relations, je vdaná, s rodinou bydlí nedaleko Nymburka.

Foto autor| ilustrace Tomski&Polanski

Přelomový rozsudek kvůli vulgarismům. Na ‚zavření‘ je ale půlka českého YouTube

6.6.2017 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Domov

Lidovky.cz, Šárka Kabátová

Českou YouTube scénou v minulém týdnu „otřásla“ zpráva o bezprecedentním soudním případě nad autorem videí Petrem Jelínkem vystupujícím pod přezdívkou Pstruh103. Dvaadvacetiletý mladík totiž za zveřejnění krátkého příspěvku na sociální síti, kde vulgárně urážel jinou autorku videí, dostal trest 120 hodin prospěšných prací. Z ponoření do hlubin české youtube scény je ovšem zřejmé, že hrubé vulgarity a urážky toto prostředí téměř definují.

„Za***ná zk***ená zlodějka“, častoval Jelínek ženu s přezdívkou Petra Yamuna Wolf provozující psychologickou poradnu, která se mimo jiné věnuje i takzvané „vaginální terapii“. Mladému tvůrci vadilo, že si zmíněná za své služby účtuje údajně nehorázné sumy. Soud ovšem jeho hodnocení vyhodnotil jako hrubou neslušnost s povahou přečinu výtržnictví. Verdikt zní jasně: namísto původně uložené podmínky 120 hodin obecně prospěšných prací.

Kritika na prvním místě

Na již pravomocný rozsudek nad youtuberem, který vystupuje na internetu pod přezdívkou Pstruh103, je možné pohlížet jako na precedent, který může ovlivnit prostředí českého YouTube.

Vzhledem k narůstající oblíbě takzvaných „reakčních videí“, které spočívá v kritizování tvorby dalších tvůrců, lze ovšem očekávat další a další trestní oznámení. Doposud jimi youtubeři spíše šetřili.

Není potřeba sledovat stovky a stovky videí. I příležitostný divák česká YouTube scény registruje, že její tvůrci už dávno překročili hranice a že autoři (někdy nazývaní jako „influenceři“, tedy lidé s vlivem) své mladé publikum manipulují nejen skrytou reklamou, ale velmi často nevybíravým slovníkem a pokleslými způsoby.

„Ze svých peněz jsem si koupil auto a teď chci motorku. Tu motorku potřebuji k tomu, že až tě uvidím na silnici, tak tě s ní jednoduše přejedu,“ směje se do kamery mladík ve značkovém oblečení. Svými slovy útočí nejen na bezmála čtyři sta tisíc fanoušků, ale především na svou internetovou sokyni, s níž si - soudě dle výběru slov - vyřizuje účty.

A pokud zrovna nestojí na ulici v pražské vilové čtvrti, svou rivalku vulgárně zostuzuje i před monitorem s údajně pravými fotkami jejich intimních partií.

Jenže podobných válek mezi jednotlivými tvůrci videí na YouTube je nespočet. Pouští se do nich ti, kteří maj pár stovek odběratelů, stejně tak ti, kteří se kritizováním ostatním dostali v žebříku sledovanosti videí na YouTube hodně vysoko.

Příkladem může být nejmenovaný osmnáctiletý mladík, který ve svém pokojíčku natáčí videa s poměrně agresivním nádechem. „Tento člověk je taková p**a,“ říká před kamerou. Příspěvek věnuje o pár let mladšímu konkurentovi z internetu. Důvod je jednoduchý: jeho tvorba se mu dvakrát nezamlouvá.

A nepřátel má zjevně více. „Ona až vyroste, tak to bude taková z****ná attention whore (hrubě vulgární vyjádření v angličtině o někom, kdo si žádá pozornost – pozn. red.). A nebo: „Kup si dámské boty, budeš jak kur**čka,“ vzkazuje žákovi základní školy, který svou tvorbu věnuje především módě. Potřebujete ráno získat rychlý přehled? Objednejte si náš nový newsletter

Bezmála dvě stě tisíc sledovatelů jeho tvorby ale „obohacuje“ i jinými výkřiky do mikrofonu. „Jak by řekl můj kamarád, vypadá jak z*****á ondatra“ či „Ty blbečku zk***ený, když mě někdo hejtuje, tak mám tendenci se držkovat zpátky“. YouTube války

Motivů pro vzájemnou nevráživost mají někteří youtubeři zřejmě více. Někdy si účty vyřizují třeba kvůli podnikatelským či soukromým aktivitám. Urážky směrem k rodině či přátelům nejsou výjimkou. Stejně tak zveřejňování komunikace či snímků ze zavřených účtů na sociálních sítích.

A zatímco na Facebooku panují čím dál tvrdší pravidla, svoboda na YouTube se zdá být pořád dost velká. Kvůli tomu je tak možné najít i videa s názvem jako například: „Haggy je koko**“ či ta, která v názvu obsahují slovní spojení „nahé fotky“ té a té uživatelky.

Zhoršení kvality obsahu potvrzuje mimo jiné i jedna z youtuberek, opakovaně se umisťující na prvním místě v soutěži o youtuberku roku. „Myslím, že v poslední době se urážky a vulgarismy na YouTube hodně rozšířily. Youtubeři totiž začali natáčet videa, v nichž reagují na jiné tvůrce. A někteří z nich to podle mě skutečně přehánějí. Občas mi to zavání i šikanou. Proto je dobře, že je to právně postihnutelné,“ říká Nikol Čechová, známá spíše jako Nicol Shopaholic.

„Sama jsem ale takový problém nikdy neměla, takže jsem nemusela vyhledávat pomoc právníků,“ dodává vzápětí. Respektive: sama některé pomluvy raději přehlíží. „Je to jako s bulvárem. I na youtube se objevují lži. Zatím je to na bázi, že si to jen přečtu a řeknu si, že nemám zapotřebí to řešit. Kdyby to ale překročilo určitou mez nebo se to dotklo mé rodiny, asi bych právní pomoc vyhledala,“ vysvětlila svůj přístup.

Pokud jde o potrestání prvního youtubera za vulgarismy, vnímá jej pozitivně. „Upřímně říkám: Dobře mu tak. Myslím si, že vůbec není špatné, že dostal lekci. Alespoň ví, že si nemůže dělat, co chce. Na rovinu ale říkám, že jeho videa zas tolik nesleduji. Nechci jimi ztrácet čas. Zaregistrovala jsem jen pár kauz s ním spojených,“ říká s jasným odstupem od válek mezi youtubery. Ona sama se přitom, podobně jako další viditelní autoři, stává obětí parodování a zesměšňování od ostatních tvůrců.

Mediální expert Milan Kruml působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy ovšem k přelomovému rozsudku nad youtuberem Jelínkem přistupuje spíše s rezervou. „Pokud ten člověk někoho jiného urážel veřejně a ten druhý podal žalobu, tak je to podobné jako kdyby někdo o někom napsal něco hanlivého na nástěnku. Youtube je sice nosič obsahu, ale diskuse není o regulaci internetu,“ komentoval verdikt s jistou obavou.

„Bylo by znepokojivé, kdyby někdo řekl, že youtuber ohrožuje růst a duševní vývoj dítěte. To by znamenalo, že regulujeme internet. Ale toto je spor o ochraně osobnosti. Není to otázkou regulace,“ vysvětlil posléze svou myšlenkou blíže.

Nicméně přiznává, že verdikt pro youtubera s přezdívkou Pstruh103 může znamenat jistou změnu na poli českého YouTube. „Je možné, že si teď budou lidé dávat větší pozor. Ovšem tím mám na mysli skutečně vulgární urážky, nikoli to, že někdo někoho kritizuje,“ zhodnotil Kruml.

Vulgarity se ovšem youtuberům nemusí vyplatit nejen kvůli tomu, že by mohli skončit u soudu. Kvůli hrubému vyjadřování mohou přijít i o peníze či možnost větší popularity. „Obecně platí pravidlo, že problémové a explicitně kontroverzní tvůrce nezapojujeme. Je naše zodpovědnost klienta chránit, aby se nespojoval s tvůrci,

kteří vystupují proti jeho filosofii," říká Tomáš Gavlas z reklamní agentury Get Boost. Spolupráce s reklamkou? Zn. bez vulgarit

Ta sice youtuberům do tvorby nezasahuje, ale pokud s ní chtějí spolupracovat, musí respektovat požadavky. „Tedy vyvarovat se extrémní vulgarity, projevům homofobie a rasismu, podněcování ke konzumaci návykových látek, konání trestných činů a podobně. Každá spolupráce je vázaná kontraktem, kde jsou definovány podrobnosti,“ vysvětluje, na jakých základech spolupráce s předními autory videí funguje.

„YouTube je svobodná platforma a takovou by měla zůstat, tedy nesouhlasím s formou další cenzury. O cenzuru se stará často sama komunita prostřednictvím „flagování“ závadného obsahu, tedy pokud komunita uzná obsah jako nevhodný, je zablokovan,“ zdůrazňuje, že i YouTube podléhá jisté kontrole.

Google jakožto „otec“ YouTube přišel s jasnými pravidly. Na platformě by neměla být videa se sexuálním obsahem, nahými dětmi či například mučení zvířat. „Na druhou stranu mi přijde spravedlivé, že pokud se cítíte zostuzeni cizí tvorbou, tak se můžete obrátit k nezávislému soudu. Myslím, že to jen pomůže kultivaci kultury videí na české scéně. To je vidět i z rozumné reakce Pstruha, který se omlouvá za to, že nějaké formulace skutečně ‚trošku přehnal,‘“ dodal na závěr Gavlas.

URL| http://www.lidovky.cz/padl-prelomovy-rozsudek-na-zavreni-je-ale-pulka-ceske-youtube-sceny-115-/zprav-domov.aspx?c=A170605_183703_ln_domov_sk

---

Blog: Levicový vlk Corbyn cení zuby na odměřenou lady Mayovou

5.6.2017 ct24.cz str. 00 Názory

rklos

Když britská premiérka a šéfka konzervativců Theresa Mayová v polovině dubna ohlásila, že hodlá k 8. červnu vypsat parlamentní volby, vyvolalo to údiv. Ne šok, ne ořes, jen mírné překvapení. Komentátoři její krok zhodnotili jako alibistický pokus, jak si zajistit silnou většinu v parlamentu na začátku brexitového vyjednávání.

Volební průzkumy přisuzovaly konzervativcům bezmála dvacetiprocentní náskok před do té doby málo přesvědčivou labouristickou stranou. Několik dnů před volbami je vše jinak. Ještě nedávno vysmívaný vyjící vlk Jeremy Corbyn drtí svým charismatem a uvolněností útočnou a statickou Mayovou.

Radikálně levicový program labouristů srazil náskok konzervativců na jednotky procent. Jaký je vývoj na britské předvolební scéně? Jaká jsou hlavní témata kampaně a rozhodne o výsledku opět osobní popularita lídrů dvou hlavních stran?

Británie musela v posledních letech učinit více zásadních rozhodnutí než kterákoliv jiná evropská země. Občané byli konzervativci od září 2014 povoláni k volebním urnám celkem třikrát, pokaždé aby odvrátili hrozící „katastrofu“.

Poprvé to bylo varování, že by se Británie stala bezvýznamnou, pokud by se Skotové rozhodli opustit staletí prosperující Spojené království. Podruhé musel být ostrov zachráněn v parlamentních volbách v roce 2015 – hrozilo prý nebezpečí v podobě vlády „neschopného“ lídra labouristů Eda Milibanda. Potřetí nakráčel David Cameron před voliče loni, aby posílil svou pozici ve straně a umlčel UKIP. Hazard s trpělivostí voličů se mu však krutě vymstil. Otevřel brány brexitu. Daň z demence v zemi potravinových bank

Jako by nestačilo, že se otázky, které Britům konzervativci za poslední roky předkládali, nevztahovaly k nejpálčivějším problémům země, ale byly spíše účelově vykonstruovány, Británie byla s brexitem vržena do ještě větší nejistoty, než jaká je v průměrných postmoderních západních státech v souvislosti s budoucností běžná.

Ačkoliv se nyní stal brexit v členských státech Evropské unie tématem číslo jedna, samotná Británie žije rok po referendu odchodem z EU jen málo. Mayová sice odstartovala kampaň ve znamení brexitového vyjednávání a

poukazovala na „ojedinělou a neopakovatelnou“ schopnost její strany vyvést zemi z krize, téma však nemělo dlouhou životnost.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Britská premiérka Theresa Mayová během předvolební kampaně v Londýně

Zdroj: Reuters

Autor: Hannah McKay

Výrazným obratem v kampani se před dvěma týdny stal nešťastný krok konzervativců – oznámili změny v sociální oblasti, které odporovaly povaze volebního programu. Strana přišla s plánem, aby senioři více přispívali na dlouhodobou zdravotní péči, dokonce s ohledem na hodnotu jejich nemovitostí. Návrh dostal v novinách rychle hanlivou přezdívku „daň z demence“, a to stačilo, aby se pozornost voličů vmžiku obrátila od brexitu a ekonomických témat k sociálním otázkám, které zemi dlouhodobě trápí nejvíce. Jeremy Corbyn tak dostal jedinečnou šanci vjet do ulic na bílém koni.

Díky Corbynově autentickému apelu se do popředí dostala sociální témata: vzrůstající úroveň chudoby a narůstající počet bezdomovců, hroučící se národní zdravotnický systém, neexistující vyhlídky mladých na bydlení, poplatky ve vyšším vzdělávání nebo předražená železniční doprava. Labouristé se pod jeho vedením nadechují ke změnám, které byly donedávna nemyslitelné.

Zvyšování korporátních daní, podstatné zvýšení emise státních dluhopisů nebo zestátnění železniční dopravy se ze strašáků stávají legitimními body programu, pro který jsou ochotni hlasovat prvovoliči i bývalí příznivci liberálních demokratů, Zelených nebo skotské SNP.

Symbolem sedmileté vlády konzervativců (v letech 2010 až 2015 v koalici s liberálními demokraty) se podle levice stal fenomén potravinových bank. Téměř v každé předvolební diskuzi a v každém Corbynově projevu zazní připomínka objektivně děsivé existence dvou tisíc charitami organizovaných potravinových bank pro lidi, jež si často nemohou dovolit koupit základní potraviny.

Předvolební boj se neodehrává pouze na poli sociální tematiky. Konzervativci prohrávají také třeba kvůli zcela iracionální neochotě upustit od témat, jako je například hon na lišku. Boj za legalizaci nehumánního sportu, který mají v oblibě vyšší vrstvy, se s heslem „jsme hnáni prospěchem obyčejných pracujících rodin, a ne prospěchem několika privilegovaných“ příliš nerýmuje. Hugo Chávez na steroidech, nebo nový Clement Attlee?

Jistě, partaje se přetahují o to, kdo nabídne lepší vizi. Ale tím, co rozhodne, by mohl být stejně jako před dvěma lety souboj mezi osobnostmi stranických lídrů. Ačkoliv před dvěma lety hovořily předvolební průzkumy ve prospěch labouristů, nepřesvědčivé vystupování a jakási nešikovnost Eda Milibanda spolurozhodla o výhře konzervativců.

Nyní proti sobě stojí Theresa Mayová, která se snaží svou tvrdostí vyvolávat ducha Margaret Thatcherové, a Jeremy Corbyn, letitý outsider a rebel Labouristické strany. Mainstreamová média Corbyna v posledních dvou letech vykreslovala jako neschopného, zpátečnického a nebezpečného politika, který se není schopný důstojně zhostit role lídra opozice, natož pak ministerského předsedy. Mayová se jako bývalá nejdéle úřadující ministryně vnitra naopak těšila obecnému respektu.

A ejhle, vše je několik dnů před volbami jinak. Volební tým labouristů vsadil na kampaň vedenou na televizních obrazovkách, kde má Corbyn na rozdíl od tisku šanci působit na voliče přímo. Je uvolněný, srší vtípem a energií, v komunikaci s lidmi je bezprostřední. Poté, co během rozhovoru pro OneShow na BBC přiznal obskurní zálibu v poklopech od kanálů a věnoval moderátorce marmeládu z ovoce ze svojí vlastní londýnské zahrádky, nálepka „nebezpečný“ se stala bezvýznamnou.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Lídr labouristů Jeremy Corbyn (vpravo)

Zdroj: Reuters

Autor: Andrew Yates

Přívlastky „neschopný a zpátečnický“ se propadají do jámy zapomnění s tím, jak roste nejista Theresy Mayové. Její vystoupení jsou defenzivní, nervózní a nepřirozená. Mohutnou kritiku sklidila za neúčast na televizní debatě sedmi lídrů. Novou sílu by jí však nyní mohl dodat sobotní teroristický útok. Bezpečnostní otázky jsou tradiční doménou pravice. Existencionální strach navíc zcela logicky upozaduje dočasně méně naléhavé každodenní problémy.

Předvídat, zda ze čtvrtěčních voleb vzejde většinová konzervativní, koaliční nebo snad dokonce většinově labouristická vláda se po loňském referendu o brexitu nebo výhře Donalda Trumpa v amerických prezidentských volbách neodvažují ani přední britští komentátoři. Nejpravděpodobněji se na začátku tohoto týdne jeví varianta těsné většiny konzervativců.

Jisté však je, že triumfu, ve který doufala, Theresa Mayová nedosáhne. Jeremy Corbyn se nechal slyšet, že rezignaci na post předsedy strany nezvažuje ani v případě prohry. To by v situaci, kdy přesvědčil levicově orientovanou část národa o smysluplnosti jím nabízených řešení, nedávalo ani smysl. Po zveřejnění labouristického manifestu nazval pravicový Daily Telegraph Corbyna „Hugo Chávezem na steroidech“. Pokud si byl autor hyperboly vědom současné situace ve Venezuele, přirovnání nezní ani tak urážlivě jako spíš směšně.

Možná přiléhavější by v tomto případě bylo vzpomnutí labouristického premiéra Clementa Attleeho, který z bídou utrápené Británie po druhé světové válce vykřesal jednu ze sociálně nejpokrokovějších zemí na světě. Corbyn vybízí Brity, aby se na tuto cestu vrátili.

Profil

Johana Kudrnová

Johana Kudrnová studuje Západoevropská studia na Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Absolvovala studijní pobyt ve Spojených státech na Le Moyne College. Zimní semestr 2015 strávila pracovní stáží spojenou s výzkumnou činností v Oxfordu ve Spojeném království. Dlouhodobě se věnuje problematice britské monarchie a britské domácí politiky.

URL| <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/nazory/2142378-blog-levicovy-vlk-corbyn-ceni-zuby-na-odmerenou-lady-mayovou>

Kulatý stůl - komentované shrnutí událostí týdne v zahraničí

3.6.2017 ČRo Plus str. 01 18:10 Názory a argumenty

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

Vyřídím to Angele, odvolal se k autoritě německé kancléřky francouzský prezident na setkání s Vladimírem Putinem. Sama Merkelová pod dojmem jednání amerického prezidenta na summitu G7 došla k závěru, že Evropa nemůže spoléhat na USA. Čeká nás tedy revize severoatlantických svazků? A jaká bude Evropa se silným Německem, ale bez vyvažující role Británie? To jsou témata první části naší komentované bilance zahraničních událostí týdne. A moji hosté se s vámi také rozdělí o své názory a argumenty, na rozhodnutí amerického prezidenta vypovědět klimatickou dohodu. Jako nevýhodnou pro národní zájmy. Řeč bude i o

vstupu Černé Hory do NATO a masivním teroristickým útokem v Kábulu. Z diskusního studia zdraví David Štáhlavský. A mými hosty ve studiu jsou: Adam Černý, redaktor Hospodářských novin a spolupracovník Českého rozhlasu a Vladimír Plesník, redaktor deníku Právo. Dobrý den.

Adam ČERNÝ, redaktor Hospodářských novin

Dobrý den.

Vladimír PLESNÍK, redaktor deníku Právo

Dobrý den.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Náš kulatý stůl dnes je také v Brně. Zdravíme Tomáše Šmída, dobrý den i vám.

Tomáš ŠMÍD

Dobrý den.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Pánové, začneme, prosím v Brně. Jaké události z vašeho pohledu tohoto týdne aspirují na to, že by mohly být tak důležité, že budou ovlivňovat události dalších týdnů?

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Bezesporu se jedná o Putinovu návštěvu ve Francii. První hlava státu, která po francouzských volbách navštívila Francii a navíc hlava státu, kterej výrazně, poměrně výrazným způsobem promlouval byť to mnozí popírají, promlouval, snažil se promlouvat do francouzských prezidentských voleb. Takže to je bezesporu takový velký moment, který do jisté míry předurčí následující podobu na linii Rusko versus hlavní evropské země.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Událost týdne podle Vladimíra Plesníka?

Vladimír PLESNÍK, redaktor deníku Právo

Já bych upozornil na takové dva momenty. Zprvce jedna věc je taková, jak se bude vyvíjet dál Evropa, jak se bude vyvíjet svět po tom, co se začínají od sebe oddělovat takové ty tradiční partneři. To znamená Trumpovy Spojené státy a Evropa v čele v právě se silným ekonomicky i politicky dá se říci skvětajícím Německem a druhá věc je to, co budeme v nejbližších letech, když to řeknu obrazně, dýchat. A to je ta pařížská dohoda.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Adame Černý.

Adam ČERNÝ, redaktor Hospodářských novin

Já bych k tomu možná přidal ještě výsledky průzkumu veřejného mínění v Británii, které tento týden poprvé naznačily, že by to s tou očekávanou většinou konzervativců v příští dolní sněmovně za týden nemuselo být tak slavné, jak se to zdálo.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Když, pánové, začneme chronologicky, tak se ocitáme v Paříži, kde se Vladimír Putin setkal s čerstvým prezidentem Francie. Jednali v paláci Versailles o posílení vzájemných vztahů. Situaci v Sýrii i na Ukrajině a o boji s terorismem. Zároveň otevřeli výstavu připomínající 300 let od návštěvy cara Petra Velikého ve Francii.

Štěpán SEDLÁČEK, redaktor

Francouzský prezident Emmanuel Macron uvedl, že je třeba s Ruskem dále jednat o situaci v Sýrii, kdy je hlavním cílem porážka teroristů. Použití chemických zbraní označil za červenou linii. Také chce brzy obnovit jednání o míru na východě Ukrajiny. Ruský prezident Vladimir Putin uvedl, že je otevřený tomu hledat společné řešení mezinárodních otázek a čelit terorismu. Šéf Kremlu také řekl, že s francouzským prezidentem nemluvili o údajném vměšování Ruska do voleb. Zopakoval, že se Moskva nesnažila hlasování ovlivnit. Macrona na oplátku pozval do Moskvy. Štěpán Sedláček, Český rozhlas.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Před tímto zmíněným summitem se objevily komentáře typu: těžká politická váha, myšleno Vladimir Putin versus veltrová váha, tedy myšleno Macron. Kdo měl v tomto setkání nakonec navrch? Moje otázka pro Tomáš Šmída do Brna.

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Těžko říci, jestli tam skutečně došlo, někdo měl výrazně navrch. Každopádně co jsem si všimnul, tak ač Emmanuel Macron je označován zatím na velterovu váhu, poměrně logicky, poněvadž v relativně mladém věku vstupuje teprve na tu světovou politickou scénu, tak si přesto myslím, že ten pomyslný souboj je souboj politicko-diplomatický s Vladimírem Putinem zvládl poměrně dobře. Poněvadž Vladimir Putin podle mého názoru očekával ve Francii mnohem jakoby vřelejší přijetí s mnohem menším důrazem na ty otázky, které tedy obě země rozdělují, ale Emmanuel Macron se nenechal nějakým způsobem vmanévrovat tady to této situace a ty jakoby důležité klíčové sporné body mezi Moskvou a Francií potažmo Západem, tak artikuloval poměrně jasně. Dokonce včetně, to možná zaznělo v předchozím vstupu poněkud nepřesně včetně toho, že upozornil na roli některých ruských médií a novinářů prezidentské kampaně ve Francii, kdy celkem jednoznačně řekl, že /nesrozumitelné/ a podobně. Vystupovali nikoliv jako novináři, ale jako vlivoví agenti Kremlu.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Pokoušel se Putin dostat Macrona na svou stranu, pane Šmíde?

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Tak určitě se pokoušel a bude podle mě pokoušet dál a on to tam ostatně, pokud si dobře vzpomínám i nějakým způsobem artikuloval. Francii jakoby mnohem více vtáhnout nebo, řekněme, znovuobnovit ekonomické vztahy mezi, mezi Francií a Ruskou federací, které samozřejmě potom, pokud jsou náležitě rozvíjeny, tak většinou znamenají určité politické oteplování, ale jakým způsobem to bude pokračovat, to je teprve otázka budoucnosti. Každopádně ty, ten zájem na znovuposílení, znovuoobnovení těch ekonomických vztahů je podle mého názoru velmi silný na obou stranách. Otázka ale je, skutečně, jestli tedy ekonomika dostane přednost před politikou nebo tomu bude naopak. To budeme svědky nejbližších týdnů a měsíců, jak to bude pokračovat.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Macron pohrozil zesílením sankcí proti ruskému režimu, pokud nedojde k pokroku při řešení ukrajinského konfliktu. Adame Černý, je ukrajinská agenda tou, o kterou se může opírat Emmanuel Macron i před volbami, kterým se říká třetí kolo prezidentských voleb, ale jsou tedy parlamentní?

Adam ČERNÝ, redaktor Hospodářských novin

Já bych od sebe oddělil, protože ty volby, ty mají výrazně domácí charakter, takže ta ukrajinská agenda s týká zahraniční politiky a myslím si, že ...

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Takže to bylo, že ...

Adam ČERNÝ, redaktor Hospodářských novin

To je výraz navenek. Já myslím, že to souvisí s aranžmá celé té návštěvy, které bylo aspoň z mého pohledu velice promyšlené, protože sice Vladimir Putin byl přijat v sídle francouzských králů v pompézních Versailles, ale vlastně ten věčný obsah, ten byl pro Vladimira Putina možná hodně nepříjemný. Prezidentská kancelář zdůrazňovala, že se jedná pouze o pracovní návštěvu. Nebyly tam ty ornamenty, jako je přijetí v Elysejském paláci, což je skutečné sídlo prezidenta a pak ty jednotlivá témata, jak už to bylo zmíněno. To znamená připomenout roli proruských médií ve francouzské volební kampani. Ukrajina jako nedořešené nesplněné téma, ať už jde o dohody v Minsku nebo jestli se chceme vrátit do normanského formátu. Plus připomínka utlačování homosexuálů v Čečensku a tak dále. Nebo i vzkaz, že pokud budou použity chemické zbraně v Sýrii, tak Francie nebude váhat zasáhnout. To všechno vlastně byly tvrdé vzkazy, tvrdé body té konkrétní politické agendy, kterou projednávali.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Ze setkání Putin - Macron se /nesrozumitelné/, cituji slova druhého z politické dvojice "předám to Angele". V jakési kreaci na slova ruského premiéra ulovená z neoficiálního rozhovoru s Obamou, který při něm sliboval Putinovi větší vstřícnost po svém znovuzvolení americkým prezidentem. To bylo v roce 2012. Jak se dnes ještě ukážeme, domácí pán v Elysejském paláci si vůbec rád hraje se slovními paralelami. Chtěl tím tedy francouzský prezident dát Putinovi najevo, že německá kancléřka je tím politikem, na němž záleží průběh ukrajinského urovnání, pane Šmíde? Do Brna se ptám.

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Tak, je to možné. Bezesporu Emmanuel Macron si je vědom, že Angela Merkelová je v současnosti skutečně asi nejzkušenějším evropským lídrem, která má za sebou skutečně silnou, silný ten svůj národní stát a ano, souhlasím s tím, že Angela Merkelová je z pohledu tedy evropský mocností tou klíčovou politickou osobou, která se bude muset s Vladimírem Putinem dohodnout, jejíž názor má v tomto ohledu, jejíž postoj má v tomto ohledu největší váhu.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Adame Černý, jak vypadá v této chvíli vztah Angela Merkelová a francouzský prezident Macron?

Adam ČERNÝ, redaktor Hospodářských novin

Já myslím, že je zcela jasné, že výhra Emmanuela Macrona v prezidentských volbách byla přijata v Berlíně s velkou úlevou, protože se v Paříži rýsuje nový vstřícný partner, ale ta vstřícnost nebude úplně bezpodmínečná. Já myslím, že si Německo nějakou chvíli ještě počká jednak na to, zmíněné třetí kolo prezidentských voleb na to, jestli Macron získal většinu v národním shromáždění a na to, jestli se do těch slibovaných reforem opravdu pustí, protože pro ten vztah francouzsko-německý je příznačné, že tam Francie právě díky, vinou své slabší ekonomické kondice hrála ty druhé housle, a aby se ten vztah napravil, více vyrovnal, tak je třeba, aby si udělal některé své domácí úkoly. A na to si Německo chvilku počká. Ale pokud se tam bude rýsovat nějaký pozitivní vývoj aspoň z pohledu Berlína, tak můžeme po německých zářijových volbách očekávat, že se tyhle dvě země dají dohromady a pohnou s tou evropskou agendou významnějším způsobem.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Nicméně jak sám naznačil Macron při setkání s Vladimírem Putinem, on rozhodně nechce hrát druhé housle v Evropě, ani ve světové politice. Vladimíre Plesníku, už jsem se ptal na vztah Francie k ukrajinské krizi. Jaký je ten vztah v současné době z pozice Německa a Angely Merkelové? Víme, že vztahy s Vladimírem Putinem v posledních pár letech už nejsou minimálně tedy od krymské krize nejsou tak dobré, jak bývaly.

Vladimír PLESNÍK, redaktor deníku Právo

Já bych tam upozornil na dva momenty. První je ten fakt, že oficiálně nebo to, co se bere jako diplomatické zásahy, tak to pořád je pro Angelu Merkelovou jako kancléřku jeden z klíčových bodů. Ať vytlačí něco jiného nebo ať to dočasně vypadá, že ta Ukrajina trochu ustupuje do pozadí. Není tomu tak. Protože ona s ním spojila

hodně nadějí. A druhý moment je ten, že samozřejmě zejména v byznysových kruzích, finančních a průmyslových síl tlak na to, aby byly ty sankce proti Rusku nějak, když ne zrušeny, tak aspoň omezeny. Velmi aktivně v tom vystupoval zejména na přelomu roku Bavorsko a premiér Horst Seehofer, který jel i za Putinem. A s Putinem o tom jednal a na druhé straně, já jsem měl třeba i osobní zkušenost, že jsem mluvil s jedním manažerem vysoce postaveným v jedné nejmenované přední německé firmě a on mi říkal, podívejte se, vy když jako Česká republika jste přidali k sankcím, tak když to hodně řeknu lidově, neprodáte tam prostě pár tun jablek. Kdežto my jsme na ruském trhu byli v řadě oborů, jsme dominovali. A teď jsme to museli vyklidit nebo oslabit. A museli jsme to vyklidit ne kvůli tomu, že bychom měli špatné výrobky. Ne kvůli tomu, že bychom byli špatní manažeři. Ne kvůli tomu, že by nás konkurence převálcovala, ale kvůli politickému rozhodnutí a my jsme pořád mysleli nebo věříme, že ty sankce jsou dočasné. I to je zase odvrácená strana nebo mince toho náhledu v Německu.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Zpět k ukrajinské krizi. Od 1. června začalo platit další příměří v Donbase. Na druhou stranu, v Kyjevě nabírají vrch ukrajinezačnické tendence. Začala se masivně omezovat ruština ve sdělovacích prostředcích. Nesměje, pane Šmíde, ruskoukrajinský konflikt k nějaké nové eskalaci, a to teď právě v podobě vypjatých národoveckých vazeb v Kyjevě?

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Tak, ona Ukrajina jako do jisté míry vnitřně rozdělená země. To je téma velice staré a samozřejmě od toho roku 2014 díky tomu, že to dostalo i ten ozbrojený ráz, tak jsou ty nálady a emoce s tím spjaté i politické emoce, řekněme, mnohem silnější. Ono teďka dokonce došlo k omezování přístupu na některé ruské sociální sítě, přejmenovali prospekt maršála Vatutina po nějakém ukrajinském nacionalistovi. Skutečně tam tedy toho, tady těch různých kroků v poslední době vidíme čím dál více a ano, určitě tady ty identitální aspekty, které ale ve skutečnosti těch příčin toho konfliktu nejsou tak silné, ale slouží na druhou stranu velice dobře a velice efektivně jako případný mobilizační prvek, chcete-li zmobilizovat masy k nějakému aktu, tak tady tyto otázky identity, které jsou silně spjaté s lidskými emocemi, tak ty fungují bohužel velice dobře. Čili, já nejsem prorok, ale dokážu si představit, že za určité situace skutečně mohou přispět k intenzifikaci toho konfliktu i na té, v té ozbrojené rovině.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Angela Merkelová, jak už jsem zmínil, se stala hlavní postavou citátu týdne ve Francii, ale i sama si připsala autorství dalšího silného citátu uplynulých dní. Poslechněme si ho.

osoba

Nepřeloženo.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Německá kancléřka Angela Merkelová vyjádřila po svém návratu ze summitu skupiny G7 ještě větší zklamání než na Sicílii. Evropa se podle ní už nemůže spolehnout ani na Spojené státy, ani na Británii a musí vzít svůj osud do vlastních rukou. I když přitom výslovně Angela Merkelová podpořila dobré vztahy se Spojenými státy a také Británií či Ruskem. Je kancléřčin pesimismus nebo pragmatismus na místě? To je otázka pro Vladimíra Plesníka.

Vladimír PLESNÍK, redaktor deníku Právo

Ono v těch westernech se říká, počkáme až se rozptýlí dým a podíváme se kdo z pistolníků kladných hrdinů nebo padouchů stojí a kdo padl. Já bych ještě chvíliček počkal po této poměrně jako emotivní výměně názorů, ale přesto si troufnu říct, že jeden moment tam je. Ten trend odcizování mezi Trumpovou Amerikou a zejména Německem je zřetelný a nedá se přehlédnout. Ono, když se vrátíme do začátku, už ta startovní pozice nebyla dobrá. Já jenom připomenu, že během volební kampaně Trump loni prohlásil, že Angela Merkelová svou welcome kultur, teda tou vítací kulturu vůči přistěhovalcům zničila Německo tak, jak ho známe. Zatímco Frank-Walter Steinmeier tehdejší ministr zahraničí a nynější německý prezident řekl rovnou, že Trump to je rozsěvač

nebo kazatel nenávisti. Pak se objevily pokusy vůbec dostat kancléřku k Trumpovi, což se nakonec povedlo jenom díky Haleyové, což je guvernérka Jižní Karolína a nynější velvyslankyně při OSN, která má dobré vazby na Německo kvůli tomu, že hlavní zaměstnavatel je tam BMW. Kdyby záleželo na lidech z okolí Trumpa, tak se tam ani nedostane. Takže se toto dostalo malinko i do osobní roviny. A pokud jde o ten pesimismus, tak to jde doložit dvěma citáty. Ten jeden je trochu starší a je z kancléřčiny březnové návštěvy v Bílém domě, kdy ona byla nejdřív doslova vyděšena, když si vedle ní přisedla prezidentova dcera Ivanka Trumpová, ale později přes týdeník Spiegel pustila na veřejnost ještě bych řekl víc šokující sdělení, že ta Ivanka byla vlastně ze všech lidí, kdo tam seděli, včetně jejího otce na to jednání nejvíc připravená, nejvíc udržela pozornost, nejvíc se soustředila a nejvíc jí to vlastně zajímalo. A druhý citát je jednoho nejmenovaného diplomata německého, který se zúčastnil toho summitu v Sicílii a ten řekl s hořkou ironií proti Trumpovi je /nesrozumitelné/ intelektuál s jemnými mravy.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Ono se říká, že Donald Trump všechno, co mu jde na stůl v Oválné pracovně musí být maximálně ve formátu A4. Na druhou stranu není ale, Adame Černý, pro Německo vlastně lepší utlumit roli Spojených států v Evropě, když teď se Británie stahuje za kanál La Manche a Německo jako tahoun Evropské unie zůstává tím silným a hlavním faktorem v Evropě?

Adam ČERNÝ, redaktor Hospodářských novin

To je několik věcí najednou. Začnu od konce. První je to, že to stahování Spojených států nebo oddalování od Evropy má vlastně dvě roviny. Jedna je ta dlouhodobější. To byl už třeba, abysme sáhli do nedávné minulosti, to byl ten pivot Baracka Obamy k Asii. Tam už to bylo jasně signalizováno a teď to dostalo ještě ten osobní nádech provedení konkrétně Donalda Trumpa u kterého stále ještě nevíme, u jaké politiky zůstane. Jak to bude dělat, a to myslím, že je věc, která Německo zneklidňuje a je třeba připomenout, že to, ten závěr, který jsme slyšeli z toho mnichovského pivního stanu, to je pouze, já bych řekl, jistý výraz emocionálního zoufalství, tak prostě musíme s tím něco dělat, ale pro Německo jako takové je to nekomfortní, protože když se budou Američani vzdalovat, tak budou stavět Německo do velmi nepříjemné situace, protože po celou poválečnou éru, co se týče bezpečnostní záležitostí, to byly Spojené státy, které nesly nejenom ty finanční záležitosti na sobě, jak připomíná Donald Trump, ale i tu odpovědnost, tu váhu a tu sílu. A jestliže se budou Spojené státy vzdalovat a Británie vzdalovat, tak marná sláva, ta větší odpovědnost bude ležet na Německu, které se v tom bude cítit nekomfortně, protože v bezpečnostních otázkách spojené s vojenstvím, s nasazováním síly z historických důvodů necítí velmi komfortně. Bude se to možná snažit v dohledné době řešit, že si tu situaci uvědomují, vidíme tady sblížování nebo chystání dalších integračních kroků ve spolupráci s Francií a nemůžeme zapomenout, že příští týden se v Praze bude konat taková vícestranná schůzka jejichž hlavní téma bude právě integrační plány v oblasti evropské obrany. Takže znovu připomínám, pro Německo to vzdalování Ameriky v té bezpečnostní oblasti je spíše nekomfortní a má s tím velké problémy.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Říká v dnešních Názorech a argumentech Plus Adam Černý, který k nám přišel z Hospodářských novin. Za účast v této části diskuse děkuji také Vladimíru Plesníkovi, který přišel z změny z deníku Právo. A pro krátkých zprávách se k vám vrátíme s dalšími tématy končícího týdne ve světě. Podíváme se na to, jak si stojí americký prezident ve Spojených státech poté, co se na jeho zetě provalily další předvolební vazby na Kreml. Zeptám se svých hostů, zda je dobrý čas pro rozšiřování NATO a na kolik je zpozdilé odmítat pařížskou klimatickou dohodu? Zůstaňte s námi.

/ Zprávy /

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

V čase do celé se vrátíme k bezpečnostním tématům ve světle událostí tohoto týdne ve světě a především v Evropě a Spojených státech. Jak silný je Donald Trump po dalších skandálech s vazbami jeho okolí na Kreml? Přijme nyní Rusko fakt, že NATO se rozšiřuje, když kvůli tomu před třemi lety anektoval Krym? A jak ohrožuje naší planetu Trumpův postoj ke klimatické dohodě? Účastníkem naší diskuse je nadále politolog Masarykovy Univerzity v Brně Tomáš Šmíd. K němu se přidávají Kryštof Kozák, vedoucí katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Jiří Schneider z Aspen Institutu a Klára Sutlovičová, ze

/nesrozumitelné/ Glopolis. Za všechny k dalšímu poslechu zve David Štáhlavský. Donald Trump ohlásil, že odstupuje od pařížské klimatické dohody, protože by Spojené státy připravila o miliony pracovních míst. Prohlášení z před Bílého domu prezident oznámil, že je připraven vyjednávat o nové dohodě. Ta současná je nevýhodná pro Ameriku a prospěšná pro jiné země. Zatímco v USA by plnění závazku z klimatické dohody vedlo podle Trumpa k uzavírání továren a rozsáhle omezovalo ekonomický růst. Evropská unie nazvala den Trumpova rozhodnutí za černý. Nehledě na to, ale bude pokračovat v boji za ochranu klimatu, protože to je historicky správné. Francouzský prezident Emmanuel Macron mluvil v podobném duchu, když slíbil, že nevzdá tento boj. Macron je přesvědčen, že pařížskou klimatickou dohodu naplní nejen Francie, ale všechny další signatářské země, protože všichni společně sdílíme stejnou odpovědnost učinit naši planetu opět velkou. Zdůraznil v další situační parabole Macron, když tak narážel na Trumpovo předvolební heslo o velikosti Spojených států. Amerika ale zdaleka nesdílí jednotně Trumpovo odmítání klimatické dohody. V reakci na oznámení odstoupení od mezinárodní dohody, zaslalo svůj protest do Bílého domu na 60 amerických měst včetně L.A. a New Yorku. Proti prezidentovu rozhodnutí se chtějí odvolat k Mezinárodnímu soudu. Trumpa podpořili ovšem někteří představitelé jeho republikánské strany. S Trumpem naopak nesouhlasí technologický vizionář Musk, který už rezignoval na post prezidentova poradce. Co znamená toto rozhodnutí amerického prezidenta pro environmentální agendu? To už je otázka pro paní Sutlovičovou.

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

Ten krok není překvapivý. Byl očekáván. Trump to slíbil během své předvolební kampaně. Amerika je nepochybně jedním z významných znečišťovatelů, takže jakékoliv zpomalení tempa, snižování emisí v takto velkém státě s takto velkým podílem na globálních emisích je samozřejmě znepokojivé z hlediska ochrany klimatu. Na druhou stranu, a bylo to řečeno v té úvodní reportáži, je tady velká část amerických měst nebo amerických států, které hodlají pokračovat dál v tom trendu, který už je nezastavitelný. Můžeme ...

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Kromě Pittsburghu, tuším, tam váhali.

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

V Pittsburghu asi tam by místní horníci a místní dělníci jsou za Trumpem. Když tam pojedete na návštěvu, tak asi ho uvítají. Nicméně, když sečteme všechny ty americké státy, které naopak pařížskou dohodu podporují, tak dávají dohromady asi šesté největší emise na světě, jo. Ten jejich podíl je takto velký a tyto státy všechny hodlají pokračovat dál. Poměrně jasný vzkaz poslal Trumpovi také bývalý guvernér Kalifornie Arnold Schwarzeneger, který se vyjádřil k té námitce, že pařížská dohoda připravuje Spojené státy o pracovní místa. Není tomu tak.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Dokonce o miliony pracovních míst.

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

O miliony pracovních míst. Není tomu tak. Kalifornie od té doby, co zavedla poměrně přísnou klimatickou politiku, tak nejenom, že ekonomicky roste, ale dokáže vytvářet i nová pracovní místa. Sektor obnovitelných zdrojů, čisté energetiky ve Spojených státech. Nyní zaměstnává čtyřikrát více lidí než kolik zaměstnává fosilní byznys.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Paní Sutlovičová, je to návod postoj amerického prezidenta pro další země, že nemají zůstat v koridoru pařížské klimatické dohody?

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

Není to tak chápáno. Všechny ty reakce směřují úplně opačným směrem. Naopak slyšíme ze všech stran planety včetně takových zemí, jako je jinak velmi opatrné Rusko, pouze podporu této dohodě.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Zeptáme se do Brna pana Šmída, jak tedy Rusko se od počátku staví k této klimatické dohodě a v současné době jak jsem se ptal, zda-li Trumpův postoj není návodný, neuvažuje Rusko o nějakém zmírnění svého souhlasu?

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Tak Ruská federace také její postoj ke všem těm klimatickým dohodám byl vždycky takový ambivalentní v současné době z určitých důvodů, rétoricky tedy podporuje to stanovisko zachovat ten proces snižování emisí. Nicméně reálně Ruská federace také patří spolu s Čínou například a Spojenými státy k obrovským znečišťovatelům a takže veškerá tato slovní a politická gesta, která nejsou doprovázeny potom reálnými činy, tak je možno považovat pouze za jakýsi politický postoj jenom ta reálná praxe Ruské federaci je v tomto ohledu velice proti snižování, proti snižování emisí.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Znovu otázka pro Kláru Sutlovičovou. Znamená to, jak jste říkala, jednotný hlas zemí, které nesouhlasí s odvoláním podpisu pod pařížskými klimatickými dohodami, že nejsou země, které by uvažovaly o tom opravdu z této dohody odejít?

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glropolis

Zatím o tom nemáme žádné zprávy. Naopak spíše ty země, které už tu dohodu podepsaly, volají po tom, aby byla ta pravidla ještě zpřísněna. Včetně Číny, která se setkala se zástupci Evropské unie a dohodli se na užší spolupráci právě v oblasti energetiky a ochrany klimatu. Takže i z Číny slyšíme v poslední době pouze povzbudivé kroky. Ještě bych uvedla, že ten čínský pařížský závazek je pravděpodobné, že se ho podaří v podstatě přeplnit, že ty čínské emise v posledních letech klesají poněkud rychleji, než se původně uvažovalo a Čína už třetím rokem nezvyšuje spotřebu uhlí například

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Dobrá, zeptám se ještě jinak, kdo zůstal mimo pařížskou klimatickou dohodu a připojil se tedy tím pádem ke Spojeným státům nyní. Jak velká část světa to je? Pro představu.

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glropolis

To jsou dvě země a je to Sýrie a Nikaragua.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Takže Spojené státy jsou třetí zemí teď v případě. Nicméně odstoupení od pařížské klimatické dohody nebude tak jednoduché. Šéf Evropské komise Jean-Claude Juncker už to dopředu avizoval, když řekl toto:

Jean-Claude JUNCKER, šéf Evropské komise

Jestliže se americký prezident v nadcházejících hodinách nebo dnech rozhodne odstoupit od pařížské klimatické dohody, je pak na Evropě říct, že to jen tak nepůjde. Nejde jen o budoucnost obyvatel v Evropě. Jde o budoucnost lidí i jinde ve světě. Trvalo by to tři nebo čtyři roky, opustit tuto dohodu.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Paní Sutlovičová, jak tedy dlouho vy odhadujete možný odchod Spojených států?

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glropolis

To není můj odhad, to je formální proces, který je daný přímo tou smlouvou, konkrétně je to článek 26, tuším nebo 28, kde je přesně popsáno, jak formálně ten proces bude vypadat. Takže až za tři roky bude moc administrativa Donalda Trumpa formálně podat ...

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

A do té doby bude muset dodržovat ...

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

Do to doby on řekl, že tu dohodu nebude dodržovat.

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

A sankce tam nejsou.

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

Ne. Ta dohoda nemá sankce.

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

Slyšeli jsme, že Americké státy se chtějí domáhat dodržování této klimatické dohody přes Mezinárodní soudní dvůr. Je to možné a jak?

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

Přiznám se, že na to nejsem úplně expert, ale co by mohlo pomoci v tom vymáhání dodržování té dohody je naopak vnitřní americká legislativa, která je připravená k implementaci a Donald Trump se rozhodl jí zrušit. A přes soudy americké, které by požadovaly po Trumpovi, aby dodržel v podstatě to, co už bylo přijato v minulém volebním období, tak je možné, že ta implementace bude probíhat dál. Že se to povleče.

David ŠTĀHLAVSKÝ, moderátor

Říká Klára Sutlovičová. Otázka pro pana Schneidera z Aspen Institutu Praha. Klimatické dohoda souvisí i s energetickou bezpečností. Na kolik ji posiluje nebo oslabuje odstoupení od klimatických dohod?

Jiří SCHNEIDER, Aspen Institut

Já myslím, že bezprostředně jí neohrožuje. Já se trochu bojím toho efektu, který způsobuje vstupování a složité vyjednávání odstupování. Já vidím určitou paralelu s brexitem. Taky jaksi velmi jednoduché jasné stanovisko odcházíme a pak dlouhá debata o tom, jak se to bude provádět, jak dlouho to bude trvat, jaké to bude mít důsledky a tady je to něco podobné. Hrozí to, že se mezinárodní společenství bude zabývat těmito věcmi a nikoliv jaksi pozitivní agendou, nikoliv dalšími věcmi. Odvádí to pozornost. Odvádí to i kapacity diplomatické a další. Nastoluje to agendu v politice, která jaksi odvádí pozornost od jiných témat. Pokud jde o energetickou bezpečnost, tak to je téma širší. Jak dosáhnout toho, aby přechod na jiný způsob energetiky byl, aby ekonomika byla schopná se transformovat rychleji či pomaleji na jiný způsob zajišťování energie. A ten příklad Číny ukazuje, Čína má velmi vysokou spotřebu uhlí, ale velmi razantním způsobem buduje jadernou energetiku a tím způsobem, to jí umožňuje, že ta spotřeba uhlí neroste. Jestli to je ekonomicky únosné, to se ukáže. Jestli je ekonomiky únosný jaksi rychlý přechod na obnovitelné zdroje, to můžeme pozorovat v Německu. Je to prostě konkrétní praktická otázka, která se velmi těžko předvídá, když Německo ohlásilo odchod od jaderné energetiky. To mimochodem může být zajímavé téma, zajímavá třenice mezi Evropou a Čínou, protože Čína jde velmi razantně Evropa stále ještě odchází od jaderné energetiky, tak na Německu můžeme vidět, že na začátku byly velké obavy, co to bude znamenat pro konkurenceschopnost Německa a je dobré podívat se na ta skutečná data, jestli to skutečně jaksi tu konkurenceschopnost ohrožuje. Ukazuje se, to je třeba struktura cen elektřiny v takové zemi, kde se přechází. Není to úplně triviální záležitost, jsou podniky, které si stěžují, stěžují si někteří uživatelé, protože ta tarifová politika, která je na to navázána, v té je skryt vlastně to tajemství, jestli se to podaří, jestli se podaří adaptovat ekonomiku, aniž by to ohrozilo energetickou bezpečnost.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Donald Trump odjížděl na svou první zahraniční cestu v době rostoucích pochybností o tom jaké vztahy mají členové jeho týmu skutečně s Kreml. Naposledy se ve hledáčku podezření ocitl jeho zeť a poradce amerického prezidenta současně Jared Kushner. Údajně počátkem prosince žádal ruského velvyslance Sergeje Kisljaka o zřízení tajného komunikačního kanálu s Kreml. Uvedl to list Washington Post s odvoláním na nejmenované americké činitele. Jak tyto patálie číst a zda je to záměr Kremlu, na to už se ptám Kryštofa Kozáka, vedoucího katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Byl to tedy, myslíte, záměr Ruska Kremlu destabilizovat dopředu budoucího amerického prezidenta?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoatlantických studií **Fakulty sociálních věd** UK

To jsou poměrně komplikované otázky, protože vlastně pořád probíhá vyšetřování a nevíme úplně přesně, co se stalo. Nicméně ty kontakty mezi členy americké nebo Trumpovy administrativy, případně mezi členy toho Trumpova bližšího okruhu a Rusy, jsou dobře zdokumentované. Nicméně nemáme transkripty z těch jednání. Je zajímavé zase podle jiných odtajněných dokumentů, že vlastně v samotném Rusku, my uvažujeme vždycky o Rusku, že je to takový jako jednotný monolit, tak podle těchto materiálů ani v samotném Rusku nebo v té, v tom Putinově užším kruhu nebyla úplně shoda ohledně toho, jakým způsobem postupovat a například Putinův mluvčí podle, byl velký zastánce toho, že by se mělo nějakým způsobem jako pokusit ovlivnit ty volby, navázat tyto skryté kontakty. Nicméně zase jiné křídlo vlastně uvnitř té ruské vládnoucí garnitury, tak bylo velmi opatrné a vědělo, že vlastně tím může, mohou způsobit prostě velký problém.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Na to bychom se možná mohli zeptat do Brna Tomáše Šmída, politologa z Masarykovy univerzity, jaká je současná situace, jak tedy vidíte rozklad sil. Jsou ve prospěch těch Ameriky a vztahů dobrých s Amerikou nebo naopak jsou to ty izolacionistické, kde potřebuje Rusko mít nepřítel a Spojené státy jsou velmi vhodným kandidátem?

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Na té ruské straně obecně vždycky funguje jako obraz nepřítel úplně ideálně Západ. Nicméně Západ jako takový, jak se tady ostatně celý ten pořadem trochu line ta linie, ten Západ jako takový není jednotný a co si myslím osobně, že je ruským záměrem, tak skutečně jakoby podporovat a prohlubovat tu nejednotu mezi těmi západními, těmi několika západními mocnostmi jako jsou Spojené státy, Evropská unie, Velká Británie, případně ještě ty jednotlivé členské země Evropské unie navzájem. Čili v tomto ohledu to bezesporu je v ruském zájmu vyhovovat může, a do jaké míry to jsou schopni moderovat třeba různými zpravodajskými a špiónážními operacemi, což tedy Rusko historicky vždycky cíleně používalo v zahraniční politice, tak do jaké míry to jsou schopni ovlivnit, to je samozřejmě věc, která není neustále řeší a tady ty dílčí, dílčí kauzy třeba v poslední, tedy ta poslední s tím Ivančiným manželem s tím Jaredem Kushnerem, tak to je jenom jako série různých událostí, která jako těžko dohlédnout, jestli když to, když potom tu kartu dáme dohromady, jestli je to nějaký cílený ruský plán nebo jenom prostě shoda určitých reakcí na konkrétní události.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

A znovu otázka pro Kryštofa Kozáka, podle nejnovějších informací, tedy konkrétně /nesrozumitelné/, se Trumpova administrativa od počátku snaží i zmírnit sankce vůči Rusku, ovšem naráží na bojkot ze strany odcházející administrativy prezidenta Obamy. Je vůbec představitelné, že by v současné době ve světle těch podezření, která se kolem Trumpa motají, opravdu zmírnil sankce vůči Rusku?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoatlantických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Tak, já myslím, že tam bude důležitý i americký kongres a rozložení sil vlastně uvnitř republikánské strany, protože jako vlivní republikánští senátoři jako třeba John McCain i další tak vlastně jsou tradičně velmi protirusky orientovaní a uvažují v takových těch spíš studenovělečných intencích. Nicméně Donald Trump je zase obklopen vlastně novými lidmi, kteří přesně mají ty vazby na Rusko. Tam důležitým signálem byl vlastně trochu vynucený odchod poradce pro národní bezpečnost Michaela Flyna, protože Michael Flynn byl viděn právě jako

jeden z těch klíčových hráčů, který by mohl a svým vlivem nějakým způsobem se snažit ty vztahy s Ruskem narovnat a několikrát byl na jednání v Moskvě. Nicméně ten vlastně nepřežil vnitřní tlak té jako republikánské tradiční lobby, která je velmi protiruská. To znamená, že Donald Trump musí být velmi opatrný, protože on zase pro spoustu svých dalších agend potřebuje republikánskou stranu spíše sjednocovat než spíše sjednocovat, než rozdělovat a ten vstřícný postoj k Rusku, který by byl tažený vlastně těmi obchodními zájmy i jako ministr zahraničí /nesrozumitelné/, bývalý šéf /nesrozumitelné/, tak ty zásoby, ruské zásoby ropy a zemního plynu jsou potenciálně zajímavé pro vlastně obchodní kontakty a obchodní firmy v USA. Nicméně je to jako velké, uvnitř té samotné administrativy dochází k velkému prnutí a vlastně je velmi těžké předpovědět, která ta strana nakonec v těch vnitřních diskusích získá navrch.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Jiří Schneider z Aspen Institutu má doplnění.

Jiří SCHNEIDER, Aspen Institut

Já bych chtěl zaprvé říct, že část těch věcí, o kterých jste mluvili, padá Rusku přímo do klína, že to není něco, co by Rusové nějak složitým způsobem vymysleli, ale někteří ty představitelé kolem Trumpa sami přicházejí s velmi podivnými způsoby kontaktů s Ruskem a tam problémem není samotný fakt, že někdo chce být v kontaktu s Ruskem, že chce s Ruskem jednat. To já myslím, že je úplně legitimní, pokud se to děje, ale standardním způsobem, pokud se to neděje...

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Pokud se nezatlouká zbytečně.

Jiří SCHNEIDER, Aspen Institut

Pokud se nezatlouká, pokud se o o tom informuje, tak je to, já myslím, legitimní záležitost. Pokud ty informace jsou veřejné, je zřejmé, jaké zájmy jsou ve hře. A to právě tam nebylo a my někdy trochu přeceňujeme tu ruskou schopnost tohle to všechno dopředu zorchestrovat, ale ono ve skutečnosti ten Jared Kushner podle všeho sám přišel s tou myšlenkou a ruského velvyslance zaskočil. Nevěděl, jak na to má reagovat, byl zaskočen tím, že po něm chce zeť budoucího prezidenta možná zřídít nějakou tajnou linku. To je prostě věc, která, myslím, byla i nad ruskou představitost.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Černohorský parlament ratifikoval protokol o vstoupení země k Severoatlantické alianci. I přes znatelný odpor doma a v Rusku. Opozice navíc slibuje, že pokud se dostane k moci, vyhlásí o členství v NATO referendum. Bude na Balkáně teď bezpečněji díky černohorskému členství v Severoatlantické alianci? Otázka pro Jiřího Schneidera opět z Aspen Institutu.

Jiří SCHNEIDER, Aspen Institut

No, kéž by to bylo tak jednoduché. Balkán není jenom Černá Hora. Já myslím, že je to důležitý signál, že se nezastavila možnost přistupování k Severoatlantické alianci a platí to, že je asi lepší, když ty země jsou v jednom společenství, v jedné alianci. Ta pravděpodobnost, není to úplně vyloučeno, vždycky se uvádí ty příklady Řecka a Turecka, ale ta pravděpodobnost, že ty země budou mít nějaký bezpečnostní konflikt se snižuje, ale bohužel na Balkáně jsou další země, jako třeba Bosna a Hercegovina, které zdaleka nejsou tak daleko, takže mluvit o tom, že by se tím jaksi stabilizoval Balkán není možné a pro Rusko, Srbsko a Černá Hora jsou velmi důležité země, hodně do nich, do vztahů s nimi investují. Snaží se jaksi si vytvořit tam předpolí na Balkáně, takže o to se teďka v tom sporu o Černou Horu vlastně vede ten spor, jak silná bude role Ruska na Balkáně.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Moskva už odvetu za členství Černé Hory v Severoatlantické alianci zakázala dovoz černohorského vína prý z hygienických důvodů. Na druhou stranu Rusko se často uchyluje také k asymetrickým reakcím. Může takovou

reakcí být zesílení ruského tlaku v jiných částech světa? Otázka do Brna pro Tomáš Šmída, z Masarykovy univerzity.

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Být může. Na druhou stranu Balkán a vůbec tady ta oblast díky tomu, řekněme, určitým vazbám kulturním, náboženským a podobně, a i ekonomickým v poslední době je pro Rusy hodně důležitá, tak to Černá Hora nemá pro ruskou geopolitiku tak třeba výraznou roli jako Gruzie, Ukrajina, aby díky tomuto rozšíření NATO vstupoval do nějakých vážnějších střetů v té zahraničně politické rovině.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Já už jsem zmínil v úvodu našeho pořadu, že tento týden došlo k masivní explozi v přísně chráněné diplomatické čtvrti v afghánském Kábulu. Zahynulo 90 lidí. Tady vylučujete, pane Šmíde, že by mohlo jít o třeba nějakou formu reakce na rozšiřování Severoatlantické aliance. Připomeňme stále tu velmi tvrdou reakci v Kremlu na možný vstup Ukrajiny do NATO, kdy anektovala jednak Krym a jednak rozpoutala válku na Donbase.

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Tak Ukrajina je mnohem důležitější pro Rusko. Historicky geopoliticky než Černá Hora. Jedna z takových klasických geopolitických imperativů říká, že Rusko bez Ukrajiny není euroasijskou velmocí, že zůstává pouze velmocí asijskou a ten, řekněme, ten černomořský rozměr a přístup do teplých moří a podobně je mnohem, mnohem důležitější a vůbec i rozloha Ukrajiny a populační síla, průmyslová síla a tak dále. Je mnohem, mnohem fatálnější, řekněme, mnohem vážnější než je tomu. U Černé Hory já samozřejmě snižovat ten význam, ale v porovnání skutečně Černá Hora versus Ukrajina z pohledu tedy Moskvy tam to je poměrně, vidím v tom poměrně velký rozdíl.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Druhý pohled na černohorské členství v NATO je už zmíněný pohled opozice a především pak obyčejných lidí. Po telefonu zdravím Matyáše Zrna z Občanského institutu, dobrý den.

Matyáš ZRNO, Občanský institut

Dobrý den.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

V roce 1999 během kosovské války bombardovaly letouny NATO Srbsko i Černou Horu. Je tahle zkušenost pro Černohorce stále tím limitním pohledem na Alianci?

Matyáš ZRNO, Občanský institut

Není limitním pohledem, ale pro značnou část veřejnosti to je stále něco, co si pamatují a co takhle vnímají, ale upozornil bych, že tam samozřejmě se jedná i o poměrně hluboké historické vazby s Ruskem, byť často poněkud mýtického charakteru, ale to není podstatné. Důležité je, že lidé to tak vnímají. A pokud si připomeneme to historické vazby s Ruskem, vazby se Srbskem a zkušenosti z jara léta 99 bombardování, tak se není, bohužel tedy, čemu divit, že značná část černohorské veřejnosti je velmi, velmi skeptická ke vstupu do NATO.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Jaká je perspektiva toho, že se současná opozice, která slibuje revanš v podobě referenda o členství v NATO skutečně dostane k moci a vypíše takové lidové hlasování?

Matyáš ZRNO, Občanský institut

Vzhledem k tomu, že černohorský vládce /nesrozumitelné/ premiér a přece jenom nejsilnější strany vládne úspěšně už 25 let, tak předpokládám, že v nejbližší době se černohorská opozice k moci nedostane a samozřejmě čím déle Černá Hora v rámci NATO bude, tak tím více bude ten odpor slábnout, tím více si na to lidé zvyknou a i když nebudou nějak nadšeni, tak si myslím, že nebude hrozit v daleké perspektivě třeba za deset či více let referendum o vystoupení. Připomínám, že, řekněme, v Řecku je taky státem podobného, řekněme, kulturně civilizačního okruhu velmi kritickým západním politice, velmi kritický k členství NATO, a také tam nikdo z NATO nevystupuje.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Závěrečná otázka pro Jiřího Schneidera. Je členství Černé Hory v NATO tím krokem, který byl potřebný v otázce bezpečnosti v Evropě? V tuto chvíli, řekněme.

Jiří SCHNEIDER, Aspen Institut

Myslím, že to je malý krok k bezpečnosti Balkánu. Zejména v tom kontextu, kdy Evropská unie vlastně ta nová komise, která nastoupila, tak rovnou vyhlásila, že žádné rozšíření nebude, takže pro země Balkánu vlastně ta evropská šance přiblížit se zavřela, tak je potřeba to brát i v tom širším kontextu. Nejde jenom o bezpečnost, ale politický signál. Na druhou stranu pan Zrno správně říká, vládce ty jaksi demokratické fundamenty v Černé Hoře to bude potřeba stále ještě sledovat, jestli ta země se bude dále demokratizovat a bude se přibližovat tomu standartu v celé Alianci a jestli to přispěje, jestli to bude dobrý příklad pro ty ostatní země, které zatím v NATO ani v Evropské unii nejsou.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Takové bylo komentované týdenní shrnutí událostí v zahraničí. Názory argumenty mými hosty byli Tomáš Šmíd, politolog Masarykovy univerzity v Brně. Děkuji vám do Brna.

Tomáš ŠMÍD, politolog, Masarykova univerzita

Mějte se hezky, na shledanou.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Ve studiu se mnou byli Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Jiří Schneider z Aspen Institutu Praha. Klára Sutlovičová z Glopolis. I vám děkuji.

Klára SUTLOVIČOVÁ, Glopolis

Děkuji, hezký den.

Jiří SCHNEIDER, Aspen Institut

Děkujem za pozvání.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoatlantických studií **Fakulty sociálních věd** UK

Na slyšenou.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

A na telefonu se loučím s Matyášem Zrnem z Občanského institutu.

Matyáš ZRNO, Občanský institut

Na slyšenou.

David ŠTÁHLAVSKÝ, moderátor

Hezký poslech dalších pořadů Českého rozhlasu Plus přeje od mikrofonu David Šťáhlavský.

Zákaz kouření v ČR

3.6.2017 ČRo Plus str. 03 16:06 Evropa Plus

Pavel NOVÁK, moderátor

Hosty Evropy Plus jsou bývalí poslanci Evropského parlamentu Zuzana Roithová z KDU-ČSL. Dobrý den.

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

Dobrý den.

Pavel NOVÁK, moderátor

A také Milan Cabrnach, ten je z ODS. Dobrý den.

Milan CABRNOCH, bývalý poslanec Evropského parlamentu /ODS/

Dobrý den.

Pavel NOVÁK, moderátor

Oba jste lékaři, co říkáte tomu, že se v českých restauracích, barech už nesmí kouřit? Pan Cabrnach.

Milan CABRNOCH, bývalý poslanec Evropského parlamentu /ODS/

Tak, jestli mohu začít já, ano, oba dva jsme lékaři, aniž bych předjímal paní kolegyni, tak si myslím, že oba dva se shodneme, že kouření je škodlivá věc, která zcela evidentně poškozují zdraví, a to ať se kouří v restauraci nebo v kanceláři nebo v autě nebo doma, kouření je prostě škodlivá věc. A my bychom měli podnikat takové kroky, abychom přesvědčili lidi, a to jak mladé, především, protože ta skupina je na to nejcitlivější, tak i ty ostatní, aby v zájmu svého zdraví nekouřili. A jestli nebudou kouřit, tak je jedno, kde nebudou kouřit, podstatné je to, že nekouří. A já to řešení osobně za sebe vidím nejvíce v dobré osvětě a v dobrých příkladech.

Pavel NOVÁK, moderátor

Na tom se asi shodnete i s paní Roithovou?

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

Já se také shoduji v tom, že osvěty v tomto kontextu nikdy není málo, bohužel ale nežijeme v ideálním světě, a ne všichni si berou doporučení k srdci. A ukazuje se ze zkušenosti i z jiných zemí, že tedy zákaz kouření, ten, který je teď nejvíc diskutován, úplný zákaz kouření v restauracích, v restauračních zařízeních je samozřejmě nástrojem na to, jak snížit jednak spotřebu tabáku, podle těch analýz to tabákový průmysl odhaduje na 5 až 10 procent. A je pravda, že, já nevím, v Anglii, v Irsku a podobně, došlo skutečně k tomu snížení až o 8 procent. A samozřejmě, že tím hlavně chráníme tedy nekuřáky, kteří mají právo na to mít, čerpat tedy vlastně čerstvý vzduch, mají mít právo mít nejenom, nikoli nebezpečné potraviny nebo zdravé potraviny v restauracích, ale také mají právo mít čerstvý vzduch.

Pavel NOVÁK, moderátor

Takže je to dobrá cesta zakázat kouření v restauracích a v barech a dalších prostorách, neměla by se třeba dát volba spíše kuřákům i nekuřákům, ať jdou tam, kde to je pro kuřáky nebo nekuřáky, je to dobrá cesta řešit to zákonem?

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

My jsme tady tuto možnost výběru těch restaurací kuřáckých, nekuřáckých a podobně, tady měli vlastně od roku 89. A i v zemích, kde je měly zavedeny, tak se ukázalo, že to až tak efektivní není, zatímco tam, kde ten zákaz byl úplný, tak to skutečně vedlo ke snížení spotřeby tabáku. A navíc tedy víme velmi dobře, že pokud jde třeba o ty oddělené místnosti nebo oddělené prostory, takže to taky nefunguje, že ten kouř, vlastně se nedá vyvětrat, že technická opatření typu klimatizace a podobně, nevedou k vyčištění toho prostoru dostatečně. Navíc je to i vlastně výsledek analýz, které dělalo WHO a doporučilo, aby členské státy, nebo členské státy, ale země, které podepsaly úmluvu o regulaci tabáku, my jsme ji podepsali v roce 2003 a ratifikovali v roce 2012, tak aby právě šly touhle tou cestou.

Pavel NOVÁK, moderátor

Pan Milan Cabrnoch také si myslíte, že je dobré řešit to takto zákonným zákazem?

Milan CABRNOCH, bývalý poslanec Evropského parlamentu /ODS/

Já jsem v tomhle případě opačného názoru. Já se domnívám, že lidé jsou dostatečně chytří a že lidská svoboda je cennější než nějaký, nějaká snaha rozhodovat o zdraví a o životech jiných, protože si zrovna teď myslíme, a máme teda na to dobré analýzy, že vlastně my víme lépe než oni, co je pro ně dobré a tak jim zakážeme, aby se chovali tak, jak chtějí. Já jsem pevně přesvědčen, že ti provozovatelé restaurací, a sám jich hodně znám, já jsem nikdy nekouřil, a kouření nesnáším, já nevydržím dlouho v jedné místnosti s kuřákem, ale vždycky jsem dostal šanci odejít. A našel jsem spoustu dobrých restaurací, v kterých se nekouří. A našel jsem spoustu restaurací, v kterých se ten majitel bez toho, že by to potřeboval, aby mu to někdo nařídil, aby ho někdo kontroloval, stíhal a pokutoval, že se rozhodl, že v této restauraci se kouřit nebude, lidé tam prostě nekouří, chodí kouřit ven a nebo chodí do jiných restaurací. Ale myslím si, že lidé mají svoji svobodu a ta svoboda je prostě cenná. Pro mě cennější než to, že budeme někomu regulovat život a že bychom měli dát šanci lidem, kteří chtějí chodit do hospody, dát si pivo a cigaretu, aby si takovou hospodu mohli najít a do ní chodit, nikdo nebude nutit někoho jiného, aby do ní chodil, samozřejmě okrajová otázka, ale asi svůj význam má, ta práce toho personálu tam, domnívám se, navíc přináší nezaměstnanosti a při těch příležitostech pracovních, které se nabízí, že ten, kdo chce pracovat a je to dobrý číšník, v restauraci, kde se nekouří, tak takovou najde a budou ho tam velice vítat, protože dcera, jedna z našich dcera pracuje na brigádě a vím, jaká je situace, že velmi snadno najde práci v restauraci, kde se nekouří. Takže já osobně si myslím, že to je řešení nedobré, že to je řešení, které nám ovlivňuje naše životy proti naší vůli a že by bylo mnohem lepší dát lidem svobodu volby.

Pavel NOVÁK, moderátor

Bylo by třeba řešením to, že by ten zákaz platil jenom v určitých časech, jako třeba v Lucembursku mají, že se nesmí kouřit v době oběda, v době večere. Myslíte, že toto vyjítí na půl cesty by bylo dobré?

Milan CABRNOCH, bývalý poslanec Evropského parlamentu /ODS/

Takových řešení je určitě po světě, i u nás, celá řada. Já jsem sám viděl mnoho restaurací, kde v době podávání oběda nekouříme a funguje to, může to být jedna z cest, na druhou stranu bych nechal tu volbu tomu, kdo tu restauraci provozuje, tomu, kdo ji zná, kdo ví, co se tam děje, jestliže tam prostě lidé chodí hodně na obědy, no, tak si tam vyhradí tu dobu nekuřáckou, jestliže tam opravdu chodí jenom na to kafe a cigárko, no, tak taková doba tam nedává žádný smysl. Takže zase, centrálně si myslím, je jedna cukrárna, do který chodí maminky nebo kavárna s cukrárnou, do který chodí maminky s dětma, tak tam to nedává smysl. Je jiná, která je víceméně jídelna, tak to smysl dává, ať ti lidé, kteří to tam znají, kteří tam chodí, kteří tam pracují a taky především, kterým to patří, tak ať se rozhodnou, co je pro ně dobré, a to řešení určitě najdou.

Pavel NOVÁK, moderátor

Paní Roithová chce reagovat.

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

No, já bych reagovala, jednak bych chtěla říct, že ze 100 tisíc zhruba zaměstnanců ve stravovacích provozech je 20 tisíc nekuřáků, kteří jsou vystavováni expozici toho kouře. A pokud jde o ty svobody, tak nekuřácké prostředí samozřejmě zaručuje svobodu dýchat čerstvý vzduch a myslím si, že tato svoboda je nadřazená té svobodě, svobodně kouřit. Navíc také se říká, že svoboda tebe, jako kuřáka, končí u mého nosu jako nekuřáka. A já si myslím, že to je správné. Ta nekuřácká prostředí samozřejmě v restauracích nyní budou znamenat také, že nejenom /nesrozumitelně/ na zdravé potraviny nebo prostě zdravé prostředí bude skutečně stoprocentní pro konzumaci. Pokud jde o jaksi další možná argumenty, tak asi je potřeba říct, že se vyzkoušely různé varianty ve světě, my teď budeme vlastně 19. zemí, která má úplný zákaz v rámci Evropy jako takové a těch zemí je celá řada, nejenom v Evropě, která má úplný zákaz, v zemi, které mají zákaz i v automobilech, pokud je tam přítomen nějaký další člověk, který je nekuřák, někde dokonce v každém případě, tudíž ten tlak na to, aby se vlastně tenhle ten nešvar, který de facto znamená, zejména mladé mít závislost na tabáku, tak aby se vlastně tenhle ten nešvar z civilizovaného světa víceméně vytratil. Mimochodem, taky bych upozornila na analýzu **Fakulty sociálních věd**, která dělala průzkum mezi mladými lidmi od 18 do 24 let, a oni se..., a jsou to lidé, kteří začali kouřit před 18. rokem, a oni se vyjádřili ve velkém procentu, že kdyby byl zákaz kouření v těch různých kavárnách, restauracích, na různých zábavách, že by vlastně vůbec ani kouřit nezačali. A 70 procent z těchto lidí se snaží se toho kouření odvyknout. Takže, a to už zase stojí určitou energii, čas, peníze a tak dále, takže smysl to má samozřejmě, jinak já jsem taky zastáncem spíše méně regulací, ale tady už ty zkušenosti máme a máme na co navazovat.

Pavel NOVÁK, moderátor

On ten zákaz je jedna věc, ale potom jeho dodržování druhá. Máte nějaké zkušenosti s tím, jak s v Evropě dodržují ty zákazy, možná ne všude to dodržují tak striktně, jsou možná země, kde jsou jisté obezličky, nebo kde se to trošku obchází nebo se přivírají se nad tím očí?

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

No, tak právě v těch zemích, kde jsou různé výjimky, tak ty jsou důvodem k tomu, nebo umožňují obcházet zákon, ale třeba pokuta v Irsku 3 tisíce euro je dostatečně odstrašující a vůbec v severních zemích se tedy zákony dodržují obecně velmi vážně. Němci také tedy dodržují to, co si přijmou, docela vážně. My jsme zvyklí spíše zákony obcházet a směrem na jich Evropy a asi i možná celého světa ta snaha nedodržovat pravidla je něco větší, takže taky záleží na nás, ke které půlce se připojíme.

Pavel NOVÁK, moderátor

Jaké zkušenosti má pan Cabrnoch z cest po světě, po Evropě?

Milan CABRNOCH, bývalý poslanec Evropského parlamentu /ODS/

No, tak já jsem to nikdy moc neřešil, protože jsem nekuřák a jsem nepřítel těchto paušálních zákazů, já jsem přesvědčený, že to není správná cesta. Moje zkušenost je, že jsem si mnohokrát všiml, že prostě před těmi hospůdkami a před těmi bary v těch zemích, kde to kouřit nejde vevnitř, postávají prostě velké skupiny mladých lidí, kteří se dobře baví, drží v ruce ten kelímek s pivem nebo s nějakým, já nevím, drinkem a kouří a hází ty vajgly kolem a dělají hluk a nepořádek větší, než když by byli v té restauraci, takže možná se časem dočkáme i nějakých reakcí těch lidí, kteří třeba mají právo na to, aby jim nekouřil nikdo pod okny, nebo aby jim nehlukel v ulici nebo podobně, ale ta diskuse dneska, dneska už diskutujeme s křížkem po funuse, my tady ten zákaz máme, my se budeme muset nějakým způsobem s ním vypořádat. A mně teda by šlo spíš o to, abychom tímhle způsobem nepostupovali dál v dalších případech, protože stejně tak my se s paní kolegyní shodneme, že prostě tučné vepřové není zdravé. A můžeme začít vyvíjet za chvíli nějakou teorii, že teda zakážeme buček a paštiky, pak se dohodneme, že je nezdravý alkohol, o tom není žádného sporu. A alkohol ještě s kouřením jde ruku v ruce. Takže pak si můžeme začít, tak teď si zakážeme jenom tvrdý alkohol, protože vinaři mají silnou lobby a mohli bychom zakázat reklamy na alkohol, mohli bychom zakázat reklamy na pivo, mohli bychom zakázat reklamy na, na alkoholické nápoje ve sportovních, sportovních střítnutích a při nějakých závodech, a takhle bychom mohli pokračovat dál a dál, než se dostaneme k celému, k celé škále zákazů a nařízení, že náš život vlastně přestane být svobodný a budeme se muset neustále řídit tím, že nám někdo zakazuje tady přecházet ulici, tady pít pivo, tady kouřit, tady budeme muset nosit pokrývky hlavy, tady nesmět nosit pokrývku hlavy a podobně. Já bych se nerad dožil toho, aby my a naše děti žili v takovém bizarním světě, kde pro jejich dobro, které někdo zná lépe, než jejich rodiče, nebo lépe než oni sami, jim něco nařídil nebo zakázal.

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

Já, bych jenom ale chtěla upozornit, že tento zákon v první řadě je na ochranu před expozicí z toho kouře, který vydávají kuřáci vůči těm nekuřákům. A pokud jde o kulturu, já si myslím, že v zemích, kde se k tomu už vlastně dostali mnohem dříve, třeba ve Spojených státech, tak tam třeba v New Yorku je ten zákaz tak velký, že de facto se nesmí, ne de facto, ale skutečně se nekouří ani v Central Parku. Takže je to samozřejmě otázka určitých let, než ta naše civilizace tady u nás v České republice se dostane k podobnému cíli, že to skutečně už bude potom něco, co bude patřit do minulého století nebo do minulého tisíciletí, zatím samozřejmě je to nějaké přechodné období. A myslím si, že tady ta ochrana před vlastně expozicí pro nekuřáky je určitou povinností v situaci, kdy ti kuřáci jsou skutečně svým způsobem bezohlední. Ono dokonce, když se vás někdo zeptá, smím si zapálit, člověk ze slušnosti řekne, no, tak si zapalte, ale popravdě vzato, pak vlastně musí člověk pomalu dát oblečení do čistírny, když je v takovém prostředí, byť společensky potřebuje. Takže já bych nesměšovala ochranu lidí před tím kouřem od toho, co je ochrana, nebo respektive opatření na nebo preventivní opatření, pokud jde o výskyt chorob, samozřejmě ale víme, že to snížení spotřeby tabáku a hlavně cílíme na mladé lidi, aby v takových prostředích nebyli a nebyli k tomu motivováni, tak vede i k výraznému snížení úmrtnosti na tato onemocnění, v tom se s panem kolegou shodujeme. A my víme z našich statistik, že ročně umírá 18 tisíc lidí v České republice na důsledky, na onemocnění, která jsou důsledkem, důsledkem chronického kouření.

Pavel NOVÁK, moderátor

Já bych se rád dostal teď od vaší profese lékařů k tomu, že jste byli poslanci Evropského parlamentu, na evropské úrovni to není zákaz, ale je to vlastně příkaz, aby všechny krabičky od cigaret měly na sobě ty odstrašující obrázky. Myslíte, že by na evropské úrovni mělo existovat něco, co je teď v těch národních zákonech různě upravené, nějaký zákaz kouření v uzavřených prostorách. Měla by být nějaká směrnice taková?

Milan CABRNOCH, bývalý poslanec Evropského parlamentu /ODS/

Já se domnívám, že není žádný důvod k tomu, aby to bylo ve všech zemích stejně. A to, že nějak má být, to už dávno existuje, o tom jsme v Evropském parlamentu hlasovali. Nedomnívám se, že by bylo důvod k tomu, aby to bylo ve všech zemích úplně stejně.

Pavel NOVÁK, moderátor

Paní Roithová, teď mi jde o to, jestli tedy by měl existovat na evropské úrovni, v Evropské unii nějaký předpis, který by říkal v určitých časech, v určitých prostorech se nesmí kouřit.

Zuzana ROITHOVÁ, bývalá poslankyně Evropského parlamentu, místopředsedkyně strany /KDU-ČSL/

Já si myslím, že ne, jednak proto, protože si myslím, že je mnohem užitečnější, aby taková, takové výjimky nebyly, jak už jsem řekla ta doporučení WHO založená na analýzách, na vědeckých studiích ukazuje, že ty oddělené prostory a nebo prostory, které jsou oddělené časem, časoprostorem, že nevedou k tomu, že by došlo skutečně k dokonalé výměně toho vzduchu. Žádné technická řešení klimatizace a podobně a k tomu nevede, musely by to být opravdu úplně jiné budovy nebo a tak dále. Druhý bod je, že prostě ta..., každá ta země má trochu je někde dál, je nastavena na nějaké kulturní podmínky, parametry a tak dále. A tady není vůbec důvod v této oblasti něco unifikovat, protože těm zemím, kteří jsou v této oblasti v boji proti kuřáctví mnohem dál, tak bychom vlastně nastavovali jiná pravidla. A zemím, které by měly si samy mezi sebou vyjasnit, že chtějí jít dál podle těch doporučení Světové zdravotnické organizace, tak bychom jim vlastně možná kladli větší cíle, než jsou schopni politici vydebatovat. Vždyť i tenhle ten zákon se debatuje mnoho let. A vlastně cílem i tohle toho zákona je, ať už se to týká návyku na alkohol, na tabák nebo jiné návykové látky, tak prostě dostat se z té dolní třetiny zemí OECD někam trochu výš.

Pavel NOVÁK, moderátor

Řekla v diskusi Evropy Plus bývalá poslankyně Evropského parlamentu Zuzana Roithová z KDU-ČSL. A za účast tady ve studiu děkuji také Milanu Cabrnovi z ODS. A příjemný poslech dalších pořadů Českého rozhlasu Plus přeje Pavel Novák.

Solidní růst české ekonomiky, státní rozpočet v minusu

2.6.2017 ČT 24 str. 06 22:00 Události, komentáře

Daniel TAKÁČ, moderátor

Česká ekonomika je v dobrých časech. Statisticy dnes potvrdili skoro tříprocentní růst v letošním prvním čtvrtletí, ve srovnání s předchozím rokem. Solidní výkon podpořil hlavně vývoz, ale taky to, co utratily domácnosti.

Petr KOZLÍČEK, redaktor

Plné tašky a to i dražšího zboží. Češi opět nakupují ve velkém a i vyšší útraty pomáhají ekonomice nahoru.

Hana VORLÍČKOVÁ, redaktorka

A tržby rostou i této firmě, která vyrábí psí granule. Poptávka se tu zvedla za poslední rok zhruba o čtvrtinu.

Bohuslav SOBOTKA, předseda vlády /ČSSD/

Tady se ukazuje ten pozitivní vliv růstu mezd, protože tím, že rostou mzdy, tak to posiluje spotřebu domácností.

Petr KOZLÍČEK, redaktor

Spotřeba zdejšího zboží stoupá nejen v Česku, ale také v zahraničí.

Jakub MAJER, obchodní ředitel, Brit

Vyvážíme do 66 zemí světa, těžiště toho vývozu jde do Evropské unie. Tenhle kamion, který tady kluci nakládají, tak ten jede do Finska.

Petr KOZLÍČEK, redaktor

A právě export je dlouhodobě hlavním tahounem domácí ekonomiky.

Miroslav KALOUSEK, předseda strany /TOP 09/

Je to trochu příjemné překvapení a nejsme jediná země, která roste, rostou všechny ostatní země v regionu. Je to samozřejmě příznivá zpráva, o to tragičtější je fakt, že vláda tyhle dobré časy ne ... nevyužívá.

Petr KOZLÍČEK, redaktor

Nejvíce se z Česka vyvázejí vozidla a komponenty pro automobilový průmysl. O něj zájem i v Asii a Jižní Americe, zatímco ostatní zboží směřuje hlavně na evropské trhy.

Radek ŠPICAR, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

Určitou slabinou české ekonomiky, potažmo tedy českého exportu, je naše přílišná závislost na Evropské unii. My do EU vyvážíme téměř 85 % našeho exportu a je to právě automobilový průmysl, který dokáže vyvážet i na ty takzvané třetí trhy.

Petr KOZLÍČEK, redaktor

Společně s českou ekonomikou sílila také domácí zaměstnanost. Na jaře bylo bez práce jen něco málo přes 300 tisíc lidí. Hana Vorlíčková a Petr Kozlíček, Česká televize.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Profesor ekonomie Michal Mejstřík, dobrý večer.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Dobrý večer.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Bezmála 3 % růstu, slyšeli jsme, meziročně. Je to víc, než se čekalo. Kde ti, co odhadovali, udělali chybu? V čem se prognózy spletly?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Upřímně řečeno, všichni dlouho očekávali, že ta napjatá situace na pracovním trhu povede k růstu mezd. To, že rostou mzdy ve veřejném sektoru u policistů a některých další skupiny, není podle mě vůbec rozhodující. Ten rozhodující vliv je vliv trhu, který tím, že vlastně nám tady schází celá řada zvláštních profesí, které, jak víme, v tuto chvíli vlastně na trhu vůbec nejde, tak celá řada firem se přitahuje, a co je zajímavé, že nejvíce rostou mzdy, které potom vlastně implikují tu spotřebu a tudíž růst právě ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Čili to, co zjednodušen řečeno, rozdává vláda, to nemá zásadní, zásadní vliv na, na, na růst ekonomiky?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Já netvrdím, že to nemá žádný vliv, jo, ale ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

A já jsem použil slovo "zásadní". Takže nemá?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Ale ten zásadní vliv evidentně má situace na trhu, o které víme už nějaký, nějaký čas.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Čili růst mezd, který zapříčinily firmy?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Který je veden tím, že je nedostatek lidí na trhu a velká poptávka a tudíž se firmám vyplatí při stávající vlastně situaci na tom trhu, kdy i naši obchodní partneři poptávají české výrobky, tak za takovéto situace je dobré získávat nové pracovníky někdy i v zahraničí, protože v situaci, kdy máte podle oficiálních statistik 70 tisíc těch, kteří nepracují, a jsou v tom pracovním kontingentu, tak to už je jako hodně, jako mužů teď konkrétně, jo, žen je trošku více nezaměstnáno a tak dále, ale to už jsou skutečné, skutečné jako okrajové počty a teď víme, že jsou problémy i s brigádami a tak dále. To znamená, všude vlastně ten trh tlačí tu cenu nahoru a já si myslím, že to je v pořádku. Tady jako v tomto směru jsme takovou situaci dlouho očekávali a já se domnívám, že obecně, jestli je situace v české ekonomice viditelně lepší, tak je to skutečně díky tomu, že naše firmy procházely za 25 let významnými změnami a zejména během krize dokázaly se restrukturalizovat.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A dokážou se v tom pohybovat.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

A teď dokázaly odstartovat.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ten růst daný spotřebou domácností, odpovídá to růstu platů? Narážím na to, jestli tam nejsou zbytečné velké půjčky, které do budoucna můžou přinést problémy.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak je tam jedna oblast, která je trochu bolestivá, na kterou s řadou ekonomů upozorňujeme už také nějaký rok, a to je oblast vlastně realitního trhu a na realitním trhu právě tím, že ta poptávka je poměrně značná, úrokové sazby jsou historicky, na historicky stále nejnižších sazbách, byť tedy trošičku vzrostly, hypotéky jsou tudíž dostupné, naše banky, snad tři čtvrtiny vkladů pouze čerpají na úvěry, takže pro ně je důležité, aby vlastně byly schopny vůbec vrátit těm vkladatelům alespoň to minimální nějaké depozitum, jo, to je ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Je tam riziko, že se nebudou zvládat splácet hypotéky?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Takže z tohoto hlediska i centrální banka už se snažila, aspoň těmi svými ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Max 90 % ...

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Svými avízy prostě zpomalit ten vývoj, ovšem v realitě, jak dobře víme, tak ti hráči se dokážou obrátit na druhou banku a ta druhá banka jim potom půjčí těch 10 %, a to si nemyslím, že jako je úplně rozumné řešení, protože to je nebezpečné i pro to, že když si uvědomíme, že cena nemovitostí šla nahoru, ale ona potom může trochu splasknout a v tu chvíli se může stát ta situace, která byla typická pro Spojené státy, kdy tam byl a právě ta bublina na cenu realit a de facto reality potom byly dražší než ty, než to, než to bylo historicky dáno.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Když jste mluvil o tom zvyšování platů, které zařizuje vláda, včera v Událostech, komentářích Aleš Michl mluvil o tom, že nebyť onoho růstu, takže by měl státní rozpočet problémy. Až nebude růst, bude mít státní rozpočet problémy? Dává se moc, jinými slovy?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Tak upřímně řečeno, pro člověka, který je ekonom, tak ta váha těch nových legislativních opatření, která míří právě na poměrně značné mandatorní výdaje, je docela až zdrcující, jo, protože opravdu to znamená, že stát se zavazuje k řadě vlastně budoucích platů, a to ne na jeden rok, ale na řadu let, které potom bude muset splácet, a to bude vytlačovat budoucí investice i v době, kdy vlastně nebudou evropské fondy k dispozici. A to je velmi nepříjemná situace. Na straně druhé teda je nutné přiznat, že ty problémy, které nám pomáhala řešit právě Evropská unie například před dvěma lety tím, že tam přicházely ty dorovnané platy z Evropské unie, tak teď se nedaří v dostatečné míře čerpat ty evropské zdroje právě proto, že jsme si sami vytvořili nepřekonatelné překážky, protože dodnes schvalujeme stavební zákon, neschválili jsme zákon o liniových stavbách, možná ho budeme připravovat znova, protože někteří takto uvažují. To znamená, jsou to problémy ...

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ale až zase přijde ten boom.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Ale je to problém, že historicky máme nejvíce peněz a jestliže existují evropské dotace, tak já jsem hrubým odpůrcem dotací do podniků. To znamená, když máte hotel, který je z 50 % postavený za evropské peníze a vedle stojí jiný hotel postavený 100% z prostředků vkladatele, tak to je dosti neférové prostředí, zatímco, když stavíte dálnice, když stavíte železnice z evropských peněz, tak to je naprosto fér. A tam bych to udělal.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ekonom Michal Mejstřík v Událostech, komentářích. Děkuju, na shledanou.

Michal MEJSTRÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** UK

Také, prosím, na shledanou.

Postoj ke klimatické změně podle všeho promíchává dosavadní politická spojenectví

1.6.2017 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Já díky za slovo. Ono to počasí, kterým Aleš Kouba skončil zprávy, je v tuto dobu dost politicky důležitá položka. Jak uslyšíte ve Dni podle ... Protože postoj ke klimatické změně podle všeho promíchává dosavadní politická spojenectví velmocí. Buduje se místo osy Berlín - Washington také osa Berlín - Peking? Česko zažilo svoji hodinu slávy, nebo ostudy na plénu Evropského parlamentu. Propíralo se možné ohrožení zdejší svobody médií. Podíváme se očima odborníka, jak vypadá mediální krajina v Česku. Skoro bez pozornosti zdejších médií zase probíhá ostrý souboj v Británii před parlamentními volbami. Můžou dlouho drtivě vedoucí konzervativci nakonec prohrát? Takzvaný protikuřácký zákon, který začal včera platit, nutí hospodské mimo jiné také, aby se vypořádali s opilci. Jak poznají, že podnapilý člověk chce nasednout do auta, anebo se s někým poprat? Čekia nebo Čečnia? Na mezinárodním poli už rok platí krátký název naší vlasti, a lidé si na něj pořád nemůžou nějak zvyknout. Opravdu ho potřebujeme? A o magnetizující, precizní a vnímavé osobnosti Jiřího Bělohávkovi, světového dirigenta, který pozvedl Českou filharmonii, si budeme povídat s jedním z jeho žáků a nadějných nástupců Jakubem Hrušou. Přeji vám dobrý poslech.

Celý svět čeká netrpělivě na to, jestli americký prezident Donald Trump opravdu dnes večer střeoevropského času oznámí odstoupení od Klimatické dohody v Paříži. Ostatní signatáři už jsou ale krok napřed a kují zbraně pro případ, že tak Trump opravdu učiní. Čínský premiér Li Kche-čchiang v Berlíně ujistil, že jeho země na klimatických závazcích trvá. A pařížskou dohodu podporuje. Německá kancléřka Angela Merkelová prohlásila, že Čína by měla s Německem při ochraně klimatu spolupracovat. Na lince je Lukáš Novotný, germanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Lukáš NOVOTNÝ, germanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přeji dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, ono se to nedá moc zapomenout. Merkelová před pár dny jen těžko skrývala zklamání nad jednáním s Donaldem Trumpem. Aniž by ho jmenovala. Ona prohlásila, že Evropa se bude muset spoléhat sama na sebe. Dají se ta její dnešní slova číst tak, že přinejmenším v té otázce klimatu mění Německo orientaci z Washingtonu na Peking?

Lukáš NOVOTNÝ, germanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, ono je to velmi složité. Ty vazby mezi Merkelovou a Trumpem dlouhodobě nejsou dobré. Včetně i návštěvy Angely Merkelové v Bílém domě. A samozřejmě když Donald Trump pronáší výroky typu, že ochrana klimatu pracovní místa nevytváří, ale bere, a že skutečně tedy jako se to s ní nemá tak přehánět, tak je to něco, co jde

velmi silně proti Angele Merkelové. Protože ona, byť je představitelka konzervativní strany, tak je to ale konzervativní strana se značně enviromentálním nádechem. A vlastně ta třenice jako v tomto smyslu je poměrně jasná. Asi bych úplně to nepřeceňoval v tom smyslu, že dochází k nějaké zásadní změně zahraniční politiky Německa. To rozhodně ne. Už i proto, že i Čína samozřejmě vidí, že je tady rozklížení té euroatlantické vazby. A že je tu cesta, jak, jak může trochu vyrůst. I v tomto, v tomto kontextu je třeba to vidět.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A co vlastně tedy konkrétněji ta spolupráce na ochraně klimatu mezi Německem a Čínou může znamenat? Jedná se hlavně o politickou podporu tomuhle projektu, nebo v sobě může zahrnovat, dejme tomu, i obchodní výměnu třeba technologií a podobně?

Lukáš NOVOTNÝ, germanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, já si myslím, že bezesporu. Je to politická proklamace. Přeci víme, že postoj Číny a třeba i Evropské unie ke klimatu je v mnoha otázkách naprosto odlišný. Čili to sblížování těch pozic, bych řekl, že taky není možné hned vidět. Na druhou stranu si i Čína samozřejmě uvědomuje, že chce-li být vnímána jako moderní velmoc, a žijeme prostě v multilaterálním světě, tak samozřejmě určitý akcent na nejenom lidská práva, ale samozřejmě třeba i na klima je zapotřebí. Je to velmi, je to velmi složité téma, protože Angela Merkelová samozřejmě považuje pařížskou dohodu tak trochu za své dítě. A Donald Trump ji teď shazuje. Naopak čínský ministerský předseda říká, že v tomto případě v žádném případě nebude stejného názoru jako Trump. Jo, takže, jako já to čtu i jako takový velmocenský boj momentálně o to, jak vlastně na Evropskou unii, je zapotřebí to vnímat i v tom kontextu, že Čína usiluje dlouhodobě o vlastně dohody s Evropskou unií, o volném obchodě. Čili je to, jak říkám vícestupňový problém.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a kdy může taková i obchodní kooperace narazit na nějaké limity? Protože zase si vzpomínám, že Německo nedávno ohlásilo, že se chce aktivněji bránit čínským investicím.

Lukáš NOVOTNÝ, germanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je pravda. Na druhou stranu třeba kooperace v rámci umělé inteligence, výroby elektromobilů, v oblasti letectví, v oblasti dopravy, tak to už je dnes skutečně jako velmi intenzivní. Německo se netají tím, že směrem k Číně vyvíjí skutečně jako enormní ekonomickou diplomacii. Ono to platí /nesrozumitelné/. Kde to může narazit, momentálně těžko, nejsem schopen to úplně predikovat, protože skutečně ten obchod si trochu dělá něco, ten obchod si žije vlastním životem, na rozdíl od politiky. V tom, v tom je taky trochu problém. Ale jak říkám, myslím si, že momentálně Čína vidí spíš tu cestu sblížování se s Evropskou unií právě v tom, že se velmi silně oddalují Spojené státy americké. Pro nás to není vůbec dobrá zpráva, řekl bych.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, to si myslí Lukáš Novotný, germanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji vám, na shledanou.

Lukáš NOVOTNÝ, germanista, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já děkuji. Na slyšenou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Čínský premiér se dnes přesouvá z Berlína do Bruselu, kde začíná 19. summit Evropská unie - Čína. Tam by podle zpravodajského serveru BBC mohla Evropská unie s Čínou přijít s prohlášením, které vyjádří pařížské dohodě podporu. My jsme ve spojení s profesorem ekonomie na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy Michalem Mejstříkem, který působil i jako poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou. Dobrý den.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

-----
Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jestli si opět dobře pamatují, tak v minulosti se Čína odmítala podílet na klimatických dohodách, pokud v nich nebudou zahrnuty Spojené státy. Proč se podle vás teď Peking jednoznačně přihlásil k té pařížské dohodě, i když se z ní Američané pravděpodobně stáhnou?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

No, tak za prvé budme si vědomi toho, že Čína se připojila v okamžiku, kdy se k tomu procesu přihlásily Spojené státy. Čína a Spojené státy jsou dva nejvýznamnější znečišťovatelé v oblasti klimatu, klimatu. Na straně druhé, co je zajímavé, že když se podíváme na země s největší kapacitou obnovitelných zdrojů, tak Čína s ohledem na to, že je jediný zdroj, je de facto v poslední době stále ještě uhlí. A tak začala se ve zvýšené míře věnovat právě obnovitelným zdrojům. A v tuto chvíli je to země s největší kapacitou obnovitelných zdrojů, asi 200 gigawattů v tuto chvíli je již, což je téměř 2násobek toho, co v Spojených státech, a více než 2,5násobek toho, co je v Německu, tak samozřejmě Čína je populačně mnohem větší země, ale z hlediska té dynamiky je to země, která má skutečně největší dynamiku. Nejenom spotřeby, tedy výstavby těch obnovitelných zdrojů, ale i současně se snaží tedy vlastně smýt ze sebe tu nálepkou toho jednoho ze dvou nejvýznamnějších vlastně znečišťovatelů.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže vedou ji k tomu hlavně ekonomické důvody, možná i, dejme tomu, důvody nějaké prestižní, že chce vypadat v dobrém světle?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

No, já bych, já bych, já bych jenom zdůraznil ten samotný fakt, že Čína je nejenom tedy velkou, jaksi velkým spotřebitelem těch samovyráběných zdrojů, sama u sebe, ale také obrovským vývozcem těchto zdrojů. A to zejména do Evropy. Tudíž chci-li se přihlásit k procesům, kterým říkáme v Evropě greening, a které prosazuje zejména třeba, jak víme, německá kancléřka už řadu let společně se Zelenými, tak právě procesy obnovitelných zdrojů, pokud chci získávat nějaké levnější zdroje, tak jediný ten vlastně reálný obnovitelný zdroj jsou právě ty čínské produkce, protože ty americké, řada těch amerických výrobců fotovoltaických už zahynula, část je těch evropských, včetně německých dodává některé díly, některé prvky právě do těch čínských. Takže v tuto chvíli chci-li si ponechat tu úroveň těch stále rostoucích čísel, a víte, že Čína trpí tím, že její zahraniční obchod už řadu měsíců klesá, tak já, já to sledávám jako ...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak je to pro ni jasná cesta. A, a co vlastně Čína od Evropy očekává ještě navíc nad, dejme tomu, takovouhle spolupráci na technologiích v obnovitelných zdrojích?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

Já samozřejmě v tuto chvíli musím zdůraznit tu známou iniciativu Pás a Stezka, kde de facto Čína si takovou tou námořní cestou, ale i tou pozemní cestou otevírá trh neuvěřitelným způsobem. V tuto chvíli již do Evropy proudí vlaky, které jsou jednak levnější, jednak ekologičtější, s vozidly původně známými jako Volvo, ale v tuto chvíli již vyráběných v Číně a ve vlastnictví Číny. A to jenom všechno ukazuje, že Čína pochopitelně spatřuje Evropu se svým, s těmi několika sty miliony spotřebitelů jako nesmírně významný trh.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a není to, a není, promiňte, že vás přerušuji, ale není to tak, že Čína zatím přece jenom do jisté míry víc bere než dává? Že třeba evropský trh je vůči ní otevřený, ale ona sama se dovozům a, dejme tomu, i investicím daleko víc brání? A navíc to může třeba ta její angažmá v Evropě působit obavy z toho, jestli kdyby se jí dostaly do rukou strategické /nesrozumitelné/, jestli by to nějak nevyužila?

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

Já tu poslední otázku nevím, jo, ale spíš bych jenom se vyjádřil k tomu, že jak známo, tak Čína je docela významným investorem, ale nikoliv v oblasti střední a východní Evropy, to tady stále ještě postrádáme. Ale je významným investorem třeba v Německu, kde opravdu kupuje celou řadu podniků. Některé se jí nepodařilo získat. Ale nicméně i tak se jí podařilo vstoupit do řady inovačně zdatných německých podniků. Čína ...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No právě, ale není v tom taková nerovná soutěž? Protože se říká, že čínské podniky, které takhle skupují, dejme tomu, firmy na Západě, bez nějakých větších omezení, tak jsou ve výhodě, protože je jednoznačně podporuje vláda.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

Já nevylučuju, že v některých případech to je vláda. Známe takové případy z českého okolí. Ale současně bych zdůraznil, že Čína ve svých středních a malých podnicích je zemí s takovým opravdu ostrým kapitalismem. Volný, volné soutěže. A jakkoliv řada těch firem, které konají s vědomím některých vládních činitelů, tak oni opravdu konají na volném trhu. A prosazují se docela zásadně. A teoreticky nabízejí Evropě docela zajímavé příležitosti. Jako třeba firma Alibaba, pokud do této a do dalších firem bude vpuštěn třeba evropský element, včetně třeba českého, tak je možné, že se podaří vlastně dostat se daleko snáze na ten čínský trh, který je už v tuto chvíli /výpadek signálu/ technologiemi, protože všichni vlastně ve většině disponují chytrými telefony a apply, kterým jim umožňují právě takovýto přístup.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Profesor ekonomie na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy Michal Mejstřík. Děkuji vám, na shledanou.

Michal MEJSTŘÍK, profesor ekonomie, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy, bývalý poradce Evropské komise pro obchodní vztahy s Čínou

Také na shledanou, děkuji.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A posluchačům se omlouvám za zhoršenou kvalitu telefonní linky.

Jeden z nejpopulárnějších pořadů na Rádiu Junior je seriál s Vendou a Fráňou

1.6.2017 Zlínský deník str. 56 Příloha - Zlínská Festivalová Revue - Zlín Film Festival

RENÉ ZAVORAL, generální ředitel Českého rozhlasu:

Písničky, divadlo, večerní koncert i živé vysílání. To vše na děti čeká k jejich dnešnímu svátku na Dni s Českým rozhlasem, který se koná v rámci doprovodného programu festivalu. Do Zlína přijede při této příležitosti i generální ředitel Českého rozhlasu René Zavoral. „Těším se na nové filmy, na setkání s tvůrci a v neposlední řadě na program všech našich stanic, které se festivalového dění účastní,“ uvedl René Zavoral. Ještě před jeho

odjezdem na festival jsme se ho v krátkém rozhovoru zeptali mimo jiné na to, jestli české děti vůbec ještě umí poslouchat rádio.

* Rádio Junior má za sebou čtyři roky své existence. Kolik dětí si ho denně pustí?

Pokud budeme vycházet z údajů posledního Radioprojektů, pak Rádio Junior naladí 7 tisíc posluchačů denně, 26 tisíc týdně. A to určitě není málo. Stanici pro naše nejmenší posluchače by nyní navíc mělo pomoci, že Český rozhlas v hlavním městě od 1. června, tedy ode dneška, spouští řádné digitální rozhlasové vysílání.

* Rádio Junior měsíčně odvysílá až 130 titulů pohádek, her a čteb na pokračování. To znamená, že české děti umí poslouchat?

Jedním z úkolů Rádía Junior je právě naučit děti poslouchat. Děláme to tak, že nabízíme pohádky a příběhy různých stopáží pro různé věkové skupiny. Od těch minutových až po hodinové, od pohádek známých i z večerníčků až po hry pro mládež, které řeší i společensky závažná témata. Nabídka je velmi pestrá a odráží i poslání Českého rozhlasu – informovat, bavit i vzdělávat.

* Děti si dnes neumí představit den bez chytrého telefonu či jiných technologií. Snažíte je zasáhnout i tady? Jak?

Rádio Junior má dva weby. Web pro starší děti a webík pro ty mladší. Na obou webech jsou na poslech pořady, které vysíláme, a to tehdy, kdy je děti poslouchat mohou nebo chtějí. Nejsou tedy závislé jen na lineárním poslechu, mají možnost volby, co a kdy budou poslouchat. Na obou webech jsou také hry pro danou věkovou kategorii. Webík je nyní (od prosince 2016) přístupný také z mobilních telefonů, což ho dělá dostupným například v situacích, kdy to ocení i rodiče. Jistě byl každý někdy u lékaře a musel dlouho čekat v přeplněné čekárně.

* Vytvořit zajímavý rozhlasový pořad pro děti je asi složitější než pro dospělé. Jaký je recept na to zaujmout děti a ještě pouze „skrze uši“?

Především musí být na tvůrcích pořadů znát, že je práce baví. A pak je to asi volbou jazyka, kterému děti rozumí. Nejde o žádné pitvoření, ale o srozumitelnost sdělení. Mnohdy ho ocení i dospělí. Jedním z nejpopulárnějších pořadů na RJ je seriál „Ve škole i po škole s Vendou a Fráňou“, ve kterém se daří tvůrcům (byť jde o čtyřicátníky) rozehrávat situace, které jsou vtipné a uvěřitelné.

* Kdy jste si naposledy poslechl nějakou audio pohádku? Máte svou oblíbenou?

Audio pohádky poslouchám pravidelně díky svým dětem. Oblíbených jich máme celou řadu – od klasických až po ty novější. V poslední době jsme poslouchali například Devatero pohádek, Spejbla a Hurvínka nebo Z deníku kocoura Modroočka.

***

Média dětem, média s dětmi Čtvrtek 1. června 2017, Konference Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, 10.00–15.00, Kongresové centrum, malý sál Druhý ročník konference se zaměřuje na oblast zpřístupnění vysílání a obecně audiovizuálního mediálního obsahu dětem se sluchovým a zrakovým postižením. Cílem konference je zejména poukázat na odlišnosti a specifika zpřístupňování audiovizuálního obsahu dětskému publiku oproti publiku dospělému. Konference je určena především odborné veřejnosti z oblasti médií, představitelům státní správy, institucím a organizacím sdružujícím a zastupujícím osoby se sluchovým a zrakovým postižením a rovněž pedagogům a vychovatelům pečujícím o děti se zrakovým či sluchovým postižením.

Mgr. René Zavoral, generální ředitel Českého rozhlasu Narozen 4. dubna 1976 v Havířově. V roce 2000 absolvoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor politologie. Během vysokoškolských studií působil jako asistent senátorky, od roku 1999 pak jako poradce předsedkyně Senátu Parlamentu ČR. V roce 2001 nastoupil do Českého rozhlasu na pozici marketingový a PR manažer, odkud v roce 2005 odešel do Komerční banky. Tam do září 2006 působil v korporátní komunikaci. V říjnu 2006 se vrátil do Českého rozhlasu, kde byl jmenován ředitelem marketingu a PR. Od dubna 2010 byl ředitelem odboru komunikace a vnějších vztahů. Od

1. listopadu 2011 byl jmenován náměstkem generálního ředitele pro strategický rozvoj. K 1. dubnu 2013 byl jmenován náměstkem generálního ředitele pro program a vysílání. Od 21. ledna 2016 zastává funkci generálního ředitele Českého rozhlasu. Mezi jeho koníčky patří zejména cestování, turistika a dobré jídlo a pití.

Foto popis|
Region| Střední Morava